Nu se împrumută

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC“
FONDATĂ IN 1880
ŞI RECUNOSCUTA PERSOANA MORALA PRIN DECRETUL REGAL No. 1630 DELA 28 APRILIE 1903

1970

REVISTA PĂDURILOR

Publicată sub ingrijirea comitetului de redacţie

COMPUS DIN D-nii:

P. ANTONESCU, DIM. IONESCU ZANE, AL. LAZURIAN şi M. TĂNĂSESCU
sub prezidenţia D-lui I. KALINDERU

TOMUL XXIV.— ANUL 1910
SERIA III — ANUL IV

BIBLIOTECA
Institutul Forestier
ORAŞUL STALIN

197

BUCUREŞTI
TIPOGRAFIA «GUTENBERG», JOSEPH GÖBL S-sori
20. — STRADA DOAMNEI. — 20
(Biserica Kalinderu)
1910

PS 24

REVISTA
PĂDURILOR

SERIA III. — ANUL IV.

6168

1910

Anul 1910,—an plin, se anunţă şi foarte belşugos în legiferări pentru domeniul Sylvic. De odată avem 3 legi, cari de cari mai de seamă, — două depuse dejà în desbaterea parlamentului, a treia încă în plăsmuire şi deci necunoscută celor mai mulţi din Sylvicultori, şi nediscutată de ei; căci orice s'ar zice, experienţa acelor cari zilnic se isbesc cu greutăţile aplicărei legi şi a dispoziţiunilor administrative Sylvice, chiar când sunt în funcţiuni de Sylvicultori Şefi,—este de cele mai multe ori foarte preţioasă; — se vede însă că graba ce se pune pentru alcătuirea unor legi, după perioade lungi de stagnare, împiedecă folosinţa acestei experienţe, căci socotesc că nimeni nu doreşte mai bine, decât să alcătuiască legi folositoare, practice şi de lungă durată.

Pădurile ţărei în starea de ruină în cari se găsesc,—căci desigur corpul Sylvic, nu se poate mândri,—deşi nu din vina lui,—cu starea în cari se găsesc astăzi pădurile Statului în special, şi ale ţărei în general. Domeniul păduros ar fi avut nevoe de mai multă protecţiune, şi în special de o îngrijire mai mare; până în present însă pădurea şi la Stat ca şi la ceilalţi,—în general vorbind, a fost ca o oae de muls şi de tuns, dar căria i s'a dat o pază, o îngrijire, o hrană abia să'şi ţie zilele. Dovadă veniturile ce se trag din păduri faţă cu cheltuelile ce se fac pentru întreţinerea lor.

In adevăr şi astăzi ca şi acum 40 ani pădurile Statului,—cari trebuesc să slujească de model, se tae tot pe baza de studii sumare, şi dintr'o suprafaţă de circa 1 milion hectare ce posedă, are vreo 100 mii hectare amenajate, dar din cari nici unul nu se aplică cum cere Sylvicultura.

Lucrări noi de amenajament mai nu se mai fac, deşi amenajamentul este regulatorul unei păduri, acela cari tinde prin măsurile înţelepte ce cuprinde, la prosperitatea ei,—nu avem drumuri pentru exploatarea pădurilor şi fără de cari amenajamentele în regiunea de coline, şi în special la munte, mai nu se pot aplică.

Dar iartă-mă, iubite lector, că în dragostea mare ce am pentru păduri, şi în dorinţa de a le vedeà atât pe ele, cât şi pe acei cari le îngrijesc la buna stare a celor din Germania, Franţa, Elveţia, Austria,—am început iarăşi cu tânguiri,—în loc să te întreţin de noile legiferări Sylvice.

Avem mai întâiu **Codul Sylvic**, adică o revizuire a codului dela 1881, care în adevăr nu mai corespundeà nevoilor încă de mult, ca să nu zic dela început; şi dacă această revizuire ar fi venit acum 15—20 ani, ar fi fost cu mult mai bine decât astăzi, când aproape toate pădurile din munţii noştri, singurile în cari mai erau cantităţi mari de lemn de lucru, nu ar fi căzut în mâna societăţilor de exploatare, şi încă pentru nişte preţuri ridicole, dupe cum am avut ocaziunea să mai scriu în această a noastră revistă, când tratam în anul 1903 despre exploatările dupe Valea Lotrului.

Noul cod Sylvic s'a publicat dejà în «Revista Pădurilor», însă în Senat s'a adus acelui text însemnate modificări folositoare de către d. Al. Constantinescu Ministrul Domeniilor, schimbându-se foarte multe din prevederile vechiului text pe care îl face mai practic şi mai uşor de aplicat. Codul Sylvic care este votat dejà de Senat, complecteazà o multime de lacune, ale codului din 1881 şi în special legiferează administrarea pădurilor mosteneşti deşi cam târziu, căci dupe cât cunosc mai nu mai există păduri mosteneşti, cu lemn de lucru,—în tot cazul este o măsură excelentă, care sper că va da şi roade.

Pădurile particulare supuse regimului Sylvic, nu se mai pot devastà ca în trecut, defrişeri nu se mai pot face,—iacă, măsuri foarte bune pe cari agenţii Sylvici ai Statului vor

avea ocaziune să le aplice cât de curând, dar un lucru trebue să recunoaştem; adică, ceace se cere prin această lege Statul nu este în stare să aplice cu personalul superior, silvic restrâns de astăzi, cu pădurarii plătiţi cu 10 lei pe lună şi cu un buget aşà de restrâns la material. Dacă mijloace nu sunt... legea rămâne literă moartă.

Viitorul va hotărî dacă am avut sau nu dreptate.

A doua lege, care este votată de Cameră şi poate în ziua când vor apare aceste rânduri va fi şi promulgată este acea relativă la *Vânzarea lemnelor din pădurile Statului pentru foc şi chiar pentru lucru la autorităţi, obştii săteşti, comune şi meseriaşi.*

Această lege are 9 articole, dar cari va fi complectată prin 2 regulamente, unul alcătuit de Ministerul de Interne şi altul de Ministerul Domeniilor.

Ca ţintă a legei, nimic mai lăudabil, *eftenirea lemnului în ţară*, care a ajuns la preţuri foarte mari, atât în ceeace priveşte lemnul de lucru cât şi mai ales lemnul de foc ; — dar dacă lemnele s'au scumpit, de vină nu sunt numai antreprenorii, cari şi ei la rândul lor le cumpără mai scump decât în trecut, eu cred că această scumpire este consecinţa cunoscutului principiu de *ofertă* şi *cerere*. Se cere mult lemn pe piaţă, în schimb însă pădurile cu lemne de lucru se împuţinează din cauza repezilor exploatări, — iar pădurile de foc în special cele de câmp s'au defrişat, ca probă un judeţ ca Teleormanul care are o întindere totală de 468.550 h. a., încă dela 1899 avea abeà o suprafaţă de circa 21000 hect. pădure, — acelaş lucru cu Brăila şi mai toate judeţele de pe marginea Dunărei, — astfel, ca rezultat al legei, să'mi fie permis, ca unuia care sunt specialist, şi cunosc bine mersul treburilor în ale pădurilor, zic să'mi fie permis a mă îndoì, de a se puteà atinge lăudabilul scop al acestei legi, fără să mai vorbesò de complicaţiunile şi ce numerosul personal, ce va cere aplicarea acestei legi, mai ales când vor fi atâtea regii făcute de obştii, comune, etc.

Obştile noastre săteşti, nu au educaţiunea suficientă pentru a se folosì de avantajele unei asemenea legi, -- se vor ocazie multe delicte şi altele. Ştim că în ţările mai civilizate se tinde ca să se împuţineze cât mai mult amestecul poliţiei decât silvicultorii, cari au şi răspunderea în

gospodăria pădurilor aceasta în scopul, de a înlesni cultura şi a asigura viitorul lor. Fiecare pădure are ca şi individul caracterele sale speciale, cari sunt în legătură strânsă, cu circumstanţele în care se găseşte ; — ceeace a condus la exploatările în regie şi la vânzările pe unitate de măsură fasonată ca regulă generală, în Franţa, Germania, Austria, etc.

Nu trebue să se uite, că pădurile nu ne aparţin numai nouă, ele sunt şi ale generaţiunilor viitoare şi că avem obligaţiunea morală să le transmitem dacă nu mai înfloritoare, dar cel puţin tot aşà cum le-am primit.

A treia lege anunţată dar despre care nu am nici o cunoştinţă detaliată este *Cassa pădurilor*, la care lucrează d l Ministru al Domeniilor. Regret că nu pot să împărtăşesc nimic cititorilor mei. Se zice că este o lege care va aduce multe mijloace pentru cultura pădurilor, Voiu vorbi despre ea, într'un număr viitor, până când nădăjduesc că va fi depusă pe biroul parlamentului.

M. Tănăssescu

1910, Ianuarie 24

LEMNUL DE FAG CU SAU FARA INIMA ROŞIE

ŞI

INTREBUINŢAREA LUI PENTRU TRAVERSE

(Urmare [1])

Secţiunile dela capetele trunchiului îşi schimb asemenea culoarea şi-şi pierd luciul.

Capetele traverselor, în primul stadiu al acestei maladii, nu-şi modifică decât culoarea prezintând, în locurile incintate, un aspect ca şi cum ar fi mânjite cu argilă disolvată în apă, iar suprafeţele, privite în mod piezîş, par a fi acoperite cu o pânză de păiajen albicioasă, bătând în violet.

Intr'un stadiu şi mai înaintat pe feţele în chestiune se zăresc nişte pete albe, iar mai târziu de un lila închis şi în fine de un galben murdar, iar în ultimul său stadiu seamănă

1) Vedi «Revista Pădurilor» pe Iunie 1909.

cu efectele încărunţirei, cu deosebire că în loc ca coloraţiunea albă să fie limitată de stratul anual, se întinde în mod neregulat peste partea lemnoasă.

Lemnul descompus este de un galben murdar, apos şi pe dânsul apare nişte fâşii, de un negru izbitor.

Lemnul încintat, în primul său stadiu, îşi pierde soliditatea, tăria şi flexibilitatea, inconvenientul său cel mai mare însă este că nu se poate conserva, de oarece nu se impregnează de loc cu diferitele substanţe antiseptice, sau se injectează numai într'o foarte mică proporţiune.

6. Lemnul arborilor deperisanţi.

La diferitele specii maturitatea lemnului are loc la diferite epoci, adoptând însă revoluţiunea de 80—120 ani obţinem cel mai bun lemn de fag propriu pentru întrebuinţări technice.

Peste această vârstă fagul prezintă, într'un grad mai mare sau mai mic, semnele depericiunei.

Starea aceasta de depericiune se distinge prin o porositate care nu trebue confundată cu aceea care rezultă din constituţiunea anatomică a lemnului de fag.

Porii lemnului intrat în depericiune au în fiecare strat anual aceiaşi grosime, astfel ca dacă facem o secţiune transversală ei ne înfaţişează aspestul unei ţesături ciuruite, pe când dacă lemnul e provenit din arbori sănătoşi, porii, în unul şi acelaşi strat anual, au o mărime inegală şi anume cei situaţi în partea exterioară a stratelor anuale, sunt mai mici ca cei din partea interioară.

Cu cât arborele este mai bătrân, cu atât este mai mare suprafaţa peste care se întind porii ce caracterizează depericiunea şi cu atât sunt ei mai mari.

După culoarea secţiunei transversale se poate cunoaşte dacă lemnul provine sau nu dintr'un arbore intrat în depericiune. În adevăr, cu cât acesta a fost mai bătrân, cu atât culoarea sa este mai închisă, iar când lemnul a provenit dintr'un arbore într'o stare înaintată de depericiune, culoarea în chestiune este de un roşu brun.

Lemnul arborelui deperisant tăiat cu ferestrăul de pădure obicinuit, prezintă, în secţiune transversală, o faţă care pare a fi ciuruită, iar când ne servim de un ferestrău de mână, porii se astupa cu o rumegătură fină de lemn, astfel

ca suprafaţa tăiată pare a fi cu totul netedă. Observând însă cu mai multă atenţiune se poate vedeă caracterele lemnului intrat în depericiune.

Traversele fasonate din lemnul arborilor foarte bătrâni, şi, prin urmare, foarte poros trebue refuzate, iar acele cari la nouî din capetele lor prezintă o faţă forte sănătoasă, iar la celalt indicele lemnului deperisant pot fi primite, dacă nu prezintă alte defecte.

7. **Nodurile.**

Dacă nodurile sunt sănătoase şi intim crescute cu fibrele lemnoase vecine, dacă aceste noduri nu coincid cu locul unde se aşează şinele şi dacă nu provin din o cracă groasă, astfel că traversa să fie traversată de nod dintr'o parte în alta nu trebue să facem obiecţiuni.

Nodurile acelea însă cari prezintă semnele putreziciunei, sau cari nu sunt concrescute cu ţesătura lemnoasă imediat vecină, trebue să se cerceteze bine, pentrucă în foarte multe cazuri lemnul poate fi foarte sănatos şi numai nodurile să fie vicioase.

Foarte adesea ori se întâmptă asemenea ca nodurile putrede să ascunză în interiorul lemnului mari defecte, pentru acest cuvînt trebue să le sondăm şi să le cercetăm mai cu seamă pe cele cari se zăresc numai pe faţa inferioară a traversei fără să ajungă însă până la cea de deasupra.

8. **Crăpăturile inelare.**

Crăpăturile inelare la lemnul de fag este defectul care produce deslipirea stratelor anuale.

Dacă această deslipire are o lungime mai mare, traversa trebue refuzată.

9. **Crăpăturile radiale din cauza gerului.**

Iarna, din cauza gerului, lemnul arborilor în picioare crapă în sensul razelor mădulare, adică de-acurmezişul stratelor anuale. Numai a rare ori, din cauza acestor crăpături, sufere calitatea lemnului, de oarece dacă nu se întind pe o lungime prea mare, se poate prea bine fasona din asemenea lemne traverse.

10. Crăpături radiale din cauza uscării.

Aceste crăpături se ivesc la lemnele doborîte şi la traversele fasonate, mai cu seamă când timpul este călduros.

Pentru impedicarea crăpăturilor se introduc aproape de ambele capete ale traversei cuie de lemn, cari străbat traversele deacurmezişul. Aceste cuie trebuesc bine fixate în găurile facute cu sfredelul, căci altfel nu corespund scopului.

Această operaţiune necesită dar o mare atenţiune. Crăpăturile sunt periculoase, de oarece din cauza căldurei traversele fasonate din lemn tânăr, sănătos, sunt foarte expuse în crăpături, cele din lemn mai bătrân, sau din arbori deperisanţi, sunt mai puţin.

11. Defecte provocate cu prilejul fasonării traverselor.

Defectul cel mai frequent provine din cauză că traversele nu se lucrează în sensul lungimei fibrilor, ci pieziş.

Atari traverse cu fibrile tăiate, se destramă forte uşor, aşa că adeseaori aşchia se delaşează în toată lungimea traversei. Furnizorii maschează câteodată acest defect prin faptul că ei fixează, cu cuie de sârmă mai cu seamă, aschia de traversă fără să se cunoască.

Dacă prin o atare destrămare se micşorează dimensiunile traverselor, ele trebue refuzate.

Nodurile vicioase intrate în descompunere sau cari sunt dejà putrede, adesea ori se astupă de furnizori aşa de bine, încât abia se pot observa au recunoaşte.

De regulă prin aceasta se ascund vicii şi defecte însemnate, putreziciunea lemnului dejà înaintată mai cu osebire, din care cauză atari traverse trebue să se cerceteze foarte bine ;

Traversele cari conţin întreaga inimă a lemnului, provin de ordinar din lemn tânăr, ceace constitue şi aceasta un defect, ca şi în cazul când sunt fasonate din lemn intrat în depericiune.

Aceste traverse conţinând inima lemnului, fasonate dintr'un singur trunchiu de arbore fără a fi despicat, se crapă foarte uşor.

12. Observaţiuni finale.

Cu ocazia recepţiilor nu trebue să ne preocupăm numai de cantitate, ci şi de calitatea lemnului şi a traverselor.

Recepţia traverselor fasonate din lemn bun, sănătos, se poate face mai repede, decât cele din lemn care lasă de dorit sub acest raport, sau care ne inspira bănueli, de oarece examinarea traverselor în cazul acesta necesită mai mult timp şi mai multă osteneală.

In cazuri îndoelnice, antreprenorul trebue să taie dela capătul traverselor, cu ferestrăul de mână, câte o secţiune de 2—3 cm. Feţele interioare ale secţiunei ne indică calitatea lemnului.

13. **Aprecieri asupra pădurilor.**

In această privinţă trebue să ştim că:

Lemnul de fag cel mai propriu pentru întrebuinţări technice este cel provenit din arbori în vârstă de 80—120 ani; pădurea trebue să aibă aşă dar această vârstă. In asemenea masive, înălţimea trunchiurilor atinge 20—30 m., iar diametrul 40—80 cm. Când lemnul este sănătos, trunchiul este crescut drept, secţiunea sa transversală rotundă, coaja cenuşie, netedă, iar dacă există crăpături acestea au direcţie paralelă cu axa trunchiului. Coronamentul arborilor se începe dela o mare înălţime, este desvoltat şi bine înfrunzit. Foile au o culoare de un verde închis, strălucitor.

Arborii bolnavi şi deperisanţi, au o coajă rugoasă cu crăpaturi mai mari, în unele locuri prezentând cicatrice sau scurgeri de sevă din cauza gerurilor.

Trunchiul arborilor deperisanţi este plin de muşchiu, are crăci uscate, ca şi vârful lor, frunzişul este rar, iar foile cad toamna mai de timpuriu.

Adesea se observă şi urmele incendiilor. Când a avut loc un incendiu, arborii în partea unde au fost atinşi de foc prezintă mai multe cicatrice şi locuri putrede, scorboroase.

In pădurile în cari s'a practicat păşunatul se află mulţi arbori ale căror trunchiuri în partea despre deal sunt vătămate.

In cactele de sarcini aplicabile antreprenorilor de traverse pentru Căile ferate Ungare, purtând No. 154005 din 18[illegible] şi No. 171808 din 1897, cunoscute sub numirea de A şi B, despre care am făcut menţiune în cursul acestui studiu, din cauza însemnătăţei lor le reproducem mai jos în extenso:

Condițiuni speciale pentru fasonarea și furnizarea traverselor de lemn de fag speciale de macaz și de garaj.

§ 1. Obiectul.

Dispozițiile de față stabilesc condițiunile în cari trebuesc furnizate traversele speciale pentru căile ferate Ungare.

§ 2. Specia și calitatea lemnului.

Traversele de garaj și cele speciale de fag se vor fasona exclusiv din specia lemnoasă cunoscută în botanică sub numele de Fagus sylvatica.

La fasonare se va întrebuința numai lemn cu creștere dreaptă, structura densă, perfect neted și sănătos, fără coajă, noduri, crăpături și orice alte defecte.

Arborii deperisanți (din cauza vârstei), putregăioși, cu lemnul rescopt, cariați, găunoși și a căror structură nu este destul de deasă, nu pot fi întrebuințați pentru traverse speciale și de macaz, de asemenea se refuză primirea traverselor fasonate din trunchiuri transportate prin plutire pe ape.

Tăierea arborilor destinați pentru fasonarea de traverse trebuește făcută cel mult cu 6 luni mai înainte de epoca predării traverselor. Traversele fasonate din lemn tăiat mai de mult nu se primesc.

Antreprenorul este obligat să raporteze prealabil Direcției C. F. Ungare, locul unde se face tăierea lemnelor, adică porțiunea de pădure din care se vor fasona traversele și timpul când se va face doborârea materialului.

Direcția C. F. Ungare este în drept să inspecteze la fața locului parchetul din care se fasonează traversele și la caz când calitatea solului sau a materialului lemnos se pare impropriu pentru traverse va opri fasonarea, iar traversele făcute din astfel de material, vor fi refuzate la predare.

§ 3. Forma şi dimensiunile traverselor.

Forma şi dimensiunile traverselor se vor pune în vederea antreprenorului cu ocazia contractărei furniturei. Se stabileşte totuşi ca normă că dimensiile traverselor de curând tăiate (verzi), trebue să aibă o înălţime cu $^1/_2$ c.m., iar lăţimea cu $2—2\,^1/_2$ cm. mai mult decât cele prevăzute prin contract (comandate).

§ 4. Modul fasonărei traverselor.

Traversele de ambele categorii, vor fi fasonate prin tăierea lemnului cu ferestrăul, sau prin cioplire cu barda în direcţia fibrelor longitudinale, remânând laturile netede.

Laturea de sus şi cea de jos trebue să fie paralele între dânsele.

Se refuză primirea traverselor a căror fasonare cu ferestrăul, sau cioplite, nu este făcută perfect în sensul fibrelor longitudinale, ci în mod pieziş. Traversele de ambele categorii vor fi perfect drepte, iar capetele lor se vor reteza cu ferestrăul în mod perpendicular la axa longitudinală.

Se refuză luarea în primire a traverselor vătămate cu ocazia transportului lor prin târîre. La ambele capete şi anume la o distanţă de 15 cm. dela fiecare extremitate şi chiar la mijlocul lărgimei lor se va practică câte o gaură formată cu burghiul central, având un diametru de 26 m/m.

In găurile astfel produse se vor introduce câte un cuiu de lemn moale de formă conică ; cuiul va avea o lungime de 36 c/m., iar diametrul lui va fi de 26 m/m la capătul subţire, 35 m/m la capătul cel gros şi 30 m/m la mijloc.

Cuiul va fi bătut în lemn până ce capătul subţire iese dincolo de traversă cu cel puţin 39 mm.

In capătul subţire proieminent al cuiului, care se despică în două se bate o pană de lemn de stejar având 80 m/m lungime, 25 m/m lăţime şi 10 m/m grosime şi anume cât se poate de adânc, după care cuiul se retează neted în dreptul suprafaţei traversei.

Găuritul şi împănatul traverselor speciale se va face imediat după fasonarea lor.

Direcţia generală a C. f. Ungare îşi rezervă dreptul de control la faţa locului asupra modului de fasonare şi împănat al traverselor, spre care scop antreprenorul este ţinut să facă cunoscut mai dinainte timpul şi locul începerei fasonărei.

Antreprenorul nu este în drept să ceară ca luarea în primire să se facă la locul de fasonare.

§ 5. **Termenul de predare.**

Termenul de predarea traverselor se va stabili prin contract.

§ 6. **Transportul şi luarea în primire (recepţia).**

Traversele speciale nerefuzate de către agenţii căilor ferate cu ocazia controlului făcut pe timpul fasonărei traverselor, antreprenorul le va transporta şi depozita în staţiunile ce i s'au indicat şi numai pe locurile şi în modul determinat de către agenţii C. F. Ungare.

Recepţia traverselor cu privire la calitate şi numărul lor se va face prin organele Direcţiei la staţiile de predare. Traversele minuţios controlate, fiecare piesă în parte, atât cu privire la calitate cât şi la dimensiile şi formele stabilite şi găsite bune vor fi marcate la ambele capete cu ciocanul Direcţiei purtând marca C. F. U. obligat fiind antreprenorul să inscrie pe dânsele cu vopsea în ulei dimensiile traversei în mod descifrabil.

Traversele recepţionate de către agenţii Direcţiei se vor aşeză de către antreprenor în grămezi regulate şi clasate după dimensiuni.

Pentru preservarea traverselor de umiditatea solului antreprenorul este obligat a aşeză fiecare grămadă pe cel puţin 2 tălpi de lemn, groase de cel puţin 15 cm. în diametru şi destul de lungi. Tălpile se vor procură, fără nici un drept de despăgubire, de către antreprenor şi ele remân proprietatea Direcţiei.

Între fiecare traversă aşezată în grămezi se vor lăsă spaţiuri suficiente pentru circularea aerului. Examinarea traver-

selor în ce priveşte calitatea lor se poate face, după cererea antreprenorului, de către agenţii Direcţiei chiar pe locul de fasonare, în care caz antreprenorul, pe lângă respectarea condiţiunilor contractului, va suporta şi cheltuelile de deplasare ale agenţilor însărcinaţi cu recepţia provizorie la faţa locului.

Traversele recepţionate în acest mod, după transportarea lor în staţiile de destinaţie, vor fi din nou examinate atât cu privire la calitatea cât şi la cantitatea sau numărul lor de către agenţii Direcţiei şi chiar marcate cu ciocanul Direcţiei, cele găsite ne conforme cu condiţiunile de mai sus şi cu cele ale contractului vor fi refuzate.

Antreprenorul este obligat a plăti lucrătorii întrebuinţaţi la aşezarea în depozite a traverselor cu ocazia recepţielor definitive fără a avea drept la vreo despăgubire. Recepţia traverselor speciale se face pe metru cub, la caz când dimensiunile traverselor recepţionate vor fi mai mari decât cele stabilite prin contract, plusul volumului lemnului nu se va plăti, ci se vor avea de bază la calcul numai dimensiunile stabilite prin contract.

Traversele cu muchiile teşite recepţionate, vor fi comptate cu volumul lor scăzut în raport cu lipsa de material, şi se va plăti numai volumul de metrii cubi rezultat de fapt.

Traversele refuzate se vor aşeză, în grămezi separate, de către antreprenor conform instrucţiilor primite dela agenţii Direcţiei, astfel ca numărul lor să poată fi stabilit cu cea mai mare înlesnire.

Acest material nu poate fi ridicat de pe loc de către antreprenor mai înainte de terminarea complectei furnituri şi fără autorisaţia specială a agenţilor Direcţiei. Antreprenorul este însă obligat ca în termen de 14 zile dela data complectei furnizări şi recepţiei difinitive să ridice de pe terenul Direcţiei traversele refuzate, contrar el va plăti cuvenitele taxe de locaţiune.

Numărul traverselor refuzate pentru un motiv oarecare, trebue împlinit cu traverse bune de către antreprenor în termen de cel mult 14 zile dela data complectei predări şi recepţiei definitive să ridice după terenul Direcţiei traversele refuzate, căci la din contra traversele lipsă se vor procura de către Direcţie în comptul antreprenorului.

Direcţia este suverană a decide asupra recepţiei definitive.

De fiecare recepţie se va dresă proces-verbal, pe care antreprenorul este obligat să-l semneze.

§ 7. Penalitatea.

Direcţia generală a Căilor Ferate Ungare are dreptul a aplică antreprenorului, pentru traversele nepredate la timp, de fiecare metru cub câte 4 creiţari, cari se va reţine fie din sumele ce are a primi antreprenorul pentru materialul recepţionat, sau din garanţia ce are depusă, cum şi a-şi procură materialul lipsă în comptul şi rizicul antreprenorului. La caz când Direcţia îşi procură materialul lipsă pe comptul şi rizicul antreprendrului, amenda se socoteşte până în ziua când s'a terminat furnitura acelui material lipsa.

Nu este loc pentru aplicarea amendei de mai sus, când antreprenorul justifică întârzierea din cauza unor accidente independente de voinţa lui şi în cazuri de forţa majoră ; antreprenorul însă este ţinut să raporteze de îndata Direcţiei cazul fortuit ivit, dovedindu-l în mod oficial.

In atari împrejurări, antreprenorul poate cere o prelungire a termenului de predare ; Direcţia însă îşi rezervă dreptul de a decide asupra cererei.

Aplicarea amendei de mai sus nu exclude pretenţiile Direcţiei pentru daune-interese contra antreprenorilor, provenite din cauza întârzierei în predarea traverselor.

Accept condiţiunile de mai sus ale contractului.

(ss) Antreprenor,

Data .....

Notă. Prezentele condiţiuni s'au aprobat de Minister prin decizia de sub No. 6656/III din 12 Februarie 1892 în cari se coprind şi modificările aprobate prin decizia Ministerului de Comerţ sub No. 6535 III din 10 Noembrie 1896.

(Va urmă) Petre Antonescu

PROIECT DE LEGE

pentru

vânzarea către autorităţi a lemnelor de foc din pădurile Statului şi pentru înfiinţarea de depozite în comunele urbane

Discuţiunea în Cameră

Şedinţa dela 21 Ianuarie 1910

Să dă citire următorului raport şi proiect de lege :

Domnilor Deputaţi,

Comitetul delegaţilor de secţiuni compus din :

D. Culoglu Alexandru, pentru secţia I ;
» Stavri Arthur, » » III ;
» Marinescu Bircii N., » » IV ;
» Schileru Dincă, » » V ;
» Ţurcanovici N. Dr., » » VI ;
» Alimăneştianu C. » » VII, şi
Subsemnatul » » II, întrunindu-se, în ziua de 15 Ianuarie curent, sub preşedinţia d-lui Culoglu Alexandru, a luat în discuţiune proiectul de lege pentru vânzarea către autorităţi a lemnelor de foc din pădurile Statului şi pentru înfiinţarea de depozite în comunele urbane, şi l-a admis pentru consideraţiunile următoare :

Domnilor Deputaţi,

Una din trebuinţele cele mai viu resimţită de populaţia noastră este de sigur aceea de a se putea încălzi şi de a-şi puteà creà locuinţele în cari să se poată adăposti. De aceea, în România, unde lipsesc alte combustibile pentru încălzirea domestică şi unde fierul de construcţie revine la un preţ destul de ridicat, pădurile au o îndoită însemnătate. Acum cincisprezece ani nu existà preocuparea lipsei sau scumpirii peste măsură a lemnului ; astăzi, din cauza exploatărilor mult prea intense a pădurilor particulare şi a defrişării unei foarte mari întinderi de masive forestiere, situaţiunea a devenit îngrijitoare.

Dacă pădurile nu se defrişau pe o scară aşa de întinsă şi cât ele trebuiau să satisfacă, pe de o parte, consumaţiei interne pentru

construcţii, iar pe de altă parte, numai consumaţiei casnice ca combustibil, lemnul din pădurile noastre ar fi fost foarte suficient consumaţiei României.

S'a întâmplat însă două fenomene, cari au avut ca efect desechilibrul de care suferim astăzi: 1) exportul prea intensiv al lemnelor de construcţie; 2) consumarea peste măsură de mare a lemnelor de foc prin fabricile, ce s'au creiat.

Astăzi, cel dintâiu rău continuă şi exportul ridică anual lemne ce sunt necesare consumaţiei noastre interioare. Cel de al doilea rău s'a micşorat foarte mult prin întrebuinţarea păcurei ca combustibil industrial.

Din nenorocire, însă, pădurile exploatate nu s'au păstrat, ele au fost sau defrişate sau prost îngrijite şi s'a compromis viitorul lor.

Dacă Statul nu s'ar fi preocupat să-şi amenajeze şi să-şi sporească bogăţiile sale forestiere, ar trebui chiar în momentul de faţă să fim o ţară importatoare de lemne de lucru. Dar şi Statul a comis mari greşeli prin darea în exploatare pentru export a lemnului de lucru, ce ar fi trebuit să fie vândut pe o scară mult mai mică pentru trebuinţele meseriilor noastre.

Astăzi suntem în situaţiunea următoare: stocul lemnului uşor exploatabil, aproape tot în mâinile Statului; iar pe de altă parte o mare scumpire a lemnului de foc şi una mai mare a lemnului de lucru. Cei dintâiu cari au suferit de starea actuală de lucruri au fost [illegible] şi în special satele de lângă păduri, cari neavând de-mai pământ de cultură, trăiau din muncă la exploatarea pădurilor, [illegible] având ca materie primă lemnul, ca: rotăria, dogăria, pădăria, etc.

[illegible] au cumpărat în loturi foarte mari arbori [illegible] de păduri şi negăsind destule braţe pentru exploatarea [illegible], au adus lucrători străini, atât pentru scoaterea lemnelor din masive cât şi pentru lucrul lor. Astăzi întreprinderile acestea fiind aproape terminate, lemnul a fost exportat şi sătenii nu numai că nu au de lucru, dar încă nu-şi pot procura nici lemnul necesar meseriilor lor sau pentru încălzitul domestic. Prin încetarea exploatării [illegible] din pădurile Statului şi prin terminarea tăierilor particulare, [illegible] s'au înmulţit atât de mult, în cât în multe locuri [illegible] sunt siliţi ca în iernele grele să închidă ochii asupra lor.

Dacă scumpirea lemnelor este foarte jignitoare populaţiei urbane, ea devine pentru o mare parte din populaţia rurală o ade-

mărată părăsire. Examinați numai dificultățile ce au proprietarii de vii să-și ferească doage, pe când unele stații sunt pline de doage lucrate de croați, cari nu se vând decât pentru export ; vedeți apoi cum în comunele rurale tabla de fier străină înlocuește pe acoperișe învelitoarea mult mai bună de șiță și veți da socoteala de câți săteni au renunțat la meseriile lor.

Dacă Statul trebuie să se preocupe de conservarea averii sale și de rentabilitatea proprietăților sale, pe de altă parte el mai are sarcina mult mai mare să se preocupe de necesitățile populației și să creeze izvoare noui de producție, în loc de a stinge pe cele existente.

Dacă am insistat atât asupra acestor considerante, este că multe servicii de ale Statului înfățișează activitatea lor numai prin sporul veniturilor ce au adus bugetului, pe când ar trebui să pue în paralel și efectul economic rezultat din exploatarea lor. Statul nu este ca un particular care să se preocupe numai de veniturile ce încasează direct ; la dânsul veniturile indirecte sunt de multe ori cu mult covârșitoare. Nu aveți decât să examinați, pe de o parte, mica rentabilitate a căilor ferate, relativ cu capitalul angajat în exploatarea lor, iar pe de altă parte sporul considerabil al avuției publice creat prin liniile ferate. O populație sănătoasă și bogată va umple totdeauna mai bine visteria Statului decât orice exploatare directă făcută de Stat, care nu ar fi îndrumată tocmai în folosul acestei populații.

D-lor deputați, proiectul prezentat de d-l ministru de domenii și agricultură are tocmai ca scop să lege exploatarea pădurilor Statului, pe de o parte de necesitățile populației noastre, pe de alta de desvoltarea industriilor ș. meseriilor din comunele rurale. Suferințele locuitorilor săraci vor fi în parte alinate prin ieftenirea lemnelor de foc din depozitele comunale, iar prin crearea multor centre de exploatare se va da de lucru populației rurale tocmai în epocile când munca câmpului este oprită. Comitetul delegaților a făcut și mai explicit art. 3, arătând că, pe lângă țelul ce l are de a ieftenì lemnele de foc, mai are și acela de a pune la dispoziția meseriașilor rurali lemn de lucru ieftin.

Ieftenind transportul lemnelor de foc pe căile ferate, se va spori rața de alimentare a orașelor depărtate de păduri, prin urmare se va crea o mai mare concurență între vânzătorii de lemne și o ieftenire a prețului, cu care se va cumpără lemnele de foc. După cum precează următoarea tabelă :

LEMNE DE FOC

Distanța	Tariful actual	Tariful propus	Observațiuni	Distanța	Tariful actual	Tariful propus	Observațiuni
Kilom.	Lei de vagon	Lei de vagon		Kilom.	Lei de vagon	Lei de vagon	
8	5	4		90	46	21	
10	6	5		100	50	23	
20	12	9		150	60	33	
30	17	12		200	70	40	
40	22	13		300	82	60	
50	28	13		400	100	80	
60	32	15		500	125	100	
70	37	17		600	150	120	
80	42	19		700	175	140	

Să nu avem nici o preocupare că veniturile Statului se vor micșora. Micii exploatatori și sătenii plătesc totdeauna mai scump copacii ce cumpără în picioare sau în mici loturi decât marii exploatatori de păduri, cari prin importanța capitalului angajat îndepărtează concurența și devin stăpâni pe pieţele noastre comerciale. Singurul lucru care devine mai anevoios este controlul Statului asupra exploatărilor pădurilor sale. Este evident că trebuie și muncă mult mai încordată și un serviciu de inspecții mult mai riguros ca până acuma ; dar suntem convinși că corpul silvic al ministerului de domenii se va pune la înălțimea sarcinei sale.

In afară de modificarea dela art. 3, comitetul delegaților a făcut mai puțin imperativă cerința art. 1, prin care autoritățile sunt datoare a cumpără lemne de foc din pădurile Statului, pentru-că pot fi cazuri, în cari să fie mai avantajos pentru unele comune să nu cumpere lemne dela Stat.

Cu aceste mici adăugiri, comitetul delegaților vă roagă să binevoiți a luă în deliberare și a votă următorul proiect de lege.

Raportor, **C. I. Brătianu.**

Cum s'a prezentat de guvern

Art. 1. — Ministerul agriculturii și al domeniilor este autorizat a vinde prin bună învoială, pe unul sau mai mulți ani, din pădurile Statului, lemnele de foc necesare ministerelor și autorităților dependinte de ele, județelor, comunelor urbane și instituțiunilor de binefacere puse sub controlul Statului.

Toate aceste autorități sunt datoare a cumpără lemnele de

foc, de cari au trebuință numai din pădurile Statului, afară de cazul când ministerul agriculturii și al domeniilor le-ar face cunoscut că nu are păduri exploatabile disponibile, sau când ele ar avea pădurile lor proprii în condițiuni de a puteà fi exploatate în vederea producțiunii lemnului de foc.

Cum s'a modificat de comitetul delegaților acest alineat.

Toate aceste autorități vor cumpărà lemnele de foc, de cari au trebuință din pădurile Statului, afară de cazul când ministerul agriculturii și al domeniilor le-ar face cunoscut că nu are păduri explotabile disponibile, sau când ele ar aveà pădurile lor proprii în condițiuni de a puteà fi exploatate în vederea producțiunii lemnului de foc.

Cum s'a prezentat de guvern

Vânzarea se va face pe suprafață, pe număr de arbori, sau pe unitatea de produse fasonate, după cum interesul cultural al pădurilor ar cere.

Prețul vânzării va fi acela fixat de ministerul agriculturii și al domeniilor prin agenții săi silvici.

Art. 2.—Exploatarea se va face de autoritatea cumpărătoare, cu respectarea clauzelor contractului de vânzare, ale amenajamentului sau regulamentului special de exploatare, ce ar aveà pădurea vândută și tot ea va suportà cheltuelile de exploatare, de transport și altele.

Prețul datorit și toate cheltuelile făcute de autoritatea cumpărătoare se vor înscrì de dânsa în bugetul anual ca cheltueli obligatorii.

Art. 3.—Ministerul agriculturii și al domeniilor mai este autorizat a vinde spre exploatare, prin bună învoială și pe prețul de estimație, loturi mici din orice păduri, însă de o valoare până la 10.000 lei, comunelor rurale, fie pentru trebuințele lor, fie ale sătenilor, obștiilor sătești și micilor meseriași.

Adaus de comitetul delegaților

Comunele rurale sunt datoare ca lemnele de lucru ce se vor găsi în loturile cumpărate să le vânză pe prețul de revenire cu lemn de lucru meseriașilor și de preferință acelor din comună.

Cum s'a prezentat de guvern

Asemenea vânzări se vor face tot în raport cu dispoziţiunile amenajamentului sau regulamentelor speciale de exploatare şi cu limitarea vânzării, numai la posibilitatea acelei păduri.

Consiliul de miniştri, după referatul ministrului agriculturii şi al domeniilor, poate acordă cumpărătorilor prevăzuţi la acest articol înlesnire de plată, sub garanţia ce va crede de cuviinţă.

Un regulament special va regulă modul exploatării acestor loturi.

Art. 4. — Ministerul agriculturii şi al domeniilor va putea, de va crede de cuviinţă, să facă exploatarea în regie a pădurilor ce ar vinde conform art. 1 şi 3, în care caz la preţul estimaţiunii se vor adăugă şi cheltueli făcute în acest scop.

Art. 5. — Comunele urbane sunt datoare a înfiinţă unul sau mai multe depozite pentru vânzarea directă, cu amănuntul, prin bună învoială şi de preferinţă la populaţiunea nevoiaşe a oraşului a lemnelor de foc.

Spre acest sfârşit, ele sunt datoare a îngriji pe cât se poate ca să aibă cantitatea de lemne trebuincioase atât pentru satisfacerea nevoilor ei, cât şi pentru regulata funcţionare a depozitelor menite a satisface nevoile populaţiunii.

Preţul de vânzare în acest caz nu poate fi mai mare decât suma cât costă pe comună lemnele aduse în deposit, plus cheltuelile de administraţie şi vânzare.

Art. 6. — Preţul transportului lemnelor de foc pe căile ferate ale Statului, atât pentru cumpărătorii enumeraţi la art. 1 şi 3, cât şi pentru oricine alt, va fi acela prevăzut de tarifele căilor ferate, cu excepţiunea numai pentru transporturile, ce s'ar face în timpul de la 1 Martie şi până la 1 August, pentru care epoca preţul transportului nu va trece de 2 bani tona kilometrică.

Art. 7. — Eforiile spitalelor civile din Bucureşti şi Sf. Spiridon din Iaşi, cu autorizaţia ministerului de interne, vor puteă vinde spre exploatare pădurile lor pentru lemne de foc, în condiţiunile prezentei legi.

Art. 8. — Contractele de vânzare făcute de ministerul agriculturii şi al domeniilor pe baza acestei legi sunt scutite de taxa timbrului şi înregistrării.

Incasarea preţului şi a tot ce se va datorî ministerului agriculturii şi al domeniilor se va face prin aplicarea legii de urmărirea veniturilor Statului.

Art. 9. — Un regulament de administraţie publică făcut de ministerul agriculturii şi domeniilor va determină procedura de urmat pentru aplicarea acestei legi,

Ministerul de interne, printr'un regulament, va determina organizarea şi modul funcţionării depozitelor prevăzute la art. 3. precum şi aplicarea dispoziţiunilor legii de faţă la judeţe şi comune.

Ministrul agriculturii şi al domeniilor,
Al. Constantinescu.

— După adoptarea luării în consideraţiune şi votarea articolelor în parte, astfel cum au fost modificate de comitetul delegaţilor, se pune la vot cu bile proiectul de lege în total şi rezultatul scrutinului este cel următor:

Votanţi	66
Majoritate regulamentară	47
Bile albe	64
Bile negre	3

Discuţiunea în Senat

Şedinţa dela 29 Ianuarie 1910

D. vice-preşedinte, C. Costescu-Comăneanu. Acum, d-lor, intrăm în ordinea zilei. Avem mai întâiu raportul comitetului delegaţilor de secţiuni asupra proiectului de lege pentru vânzarea către autorităţi a lemnelor de foc şi înfiinţarea de depozite în comunele urbane.

— *D. raportor Gh. Burghele*, dă citire următorului raport şi proiect de lege:

Domnilor Senatori,

Proiectul de lege relativ la vânzarea către autorităţi a lemnelor de foc din pădurile Statului şi pentru înfiinţarea de depozite în comunele urbane, votat şi adoptat de Adunarea deputaţilor în şedinţa dela 21 Ianuarie 1910, şi adus în deliberarea Senatului cu Mesagiul regal No... dela 22 Ianuarie 1910, secţiunile d-voastră luându-l în cercetare, l-au admis toate, numind delegaţi:

Secţiunea I pe d-l G. Constantinescu-Râmniceanu;
» II » » Stroe Belloescu;
» III » » I. Dumitrescu Agraru;
» IV » » G. G. Burghele, şi
» V » » Al. Ghirgiu, cari, întrunindu-se în ziua

de 27 Ianuarie 1910, s'au constituit în comitet al delegaților, sub președinția d-lui Stroe Belloescu, și, luând din nou în cercetare acest proiect de lege, în urma discuțiunilor urmate l-a admis în unanimitate, numind pe subsemnatul raportor.

Subsemnatul raportor am onoare a vă expune următoarele:

Împuținarea pădurilor particulare, fie ale proprietarilor, fie ale moșnenilor și răzeșilor, cei dintâiu nimicind pădurile în scopul de a avea mai mult pământ de cultură, dar care în loc să le folosească mai mult le-au păgubit, iar cei din urmă victimă a speculanților, a contribuit la scumpirea peste măsură a lemnului de foc, ajungând astfel în unele localități ale țării metrul între 10—14 lei și încă cu tendințe de urcare; astfel că acest element indispensabil traiului zilnic a devenit un obiect de lux accesibil numai celor bogați.

Atât populațiunea dela sate cât și mai cu seamă cea dela orașe suferă din cauza acestei scumpiri a lemnului de foc.

Și aceste nevoi simțite au ajuns obiectul de speculă a fel de fel de traficanți, cari sub formă de cartel ruinează populațiunea țării.

Este o stare de lucruri îngrijitoare, pe care noi cu toții, legiuitori și guvern, suntem datori a o îmbunătăți.

Proiectul de lege prezentat de actualul domn ministru al domeniilor este menit, pe deoparte, a pune întru câtva stavilă speculei, iar pe de alta, a veni în ajutorul populațiunii țării, punându-i la dispoziție cu prețuri avantajoase lemnul de foc, de care are trebuință.

Economia acestui proiect de lege consistă ca Statul, care este cel mai mare proprietar de păduri, să pue la dispoziția comunelor, a diferite autorități și instituțiunilor de binefacere lemnele de foc (art. 1).

Statul apoi, pentru a veni în ajutorul populațiunilor rurale, mai cu seamă, este autorizat a vinde comunelor rurale pentru trebuințele lor și ale sătenilor, obștiilor sătești și micilor meseriași mici loturi de pădure de o valoare care nu va trece de 10.000 lei (art. 3).

Lemnul de lucru provenit din aceste parcele se va vinde de preferință meseriașilor și chiar celor din localitate.

O măsură într'adevăr eficace de a veni în ajutorul populațiunilor dela orașe este obligațiunea pentru comunele urbane de a înființă depozite de lemne de foc, cari să le vândă populațiunilor sărace cu amănuntul și prin bună învoială (art. 5).

Eforiile Sf. Spiridon din Iași și a spitalelor civile din Bucu-

reşti vor puteà, fiind autorizate de ministerul de interne, să vânză şi să exploateze păduri din domeniile lor pentru lemne de foc.

Iar art. 6 determinează preţul transportului lemnului pe căile ferate ale Statului.

Celelalte dispoziţiuni din proiect prevăd îndatorirea pentru ministerul domeniilor de a face un regulament de administraţie publică în care să se prevadă procedura aplicării acestei legi; apoi pentru ministerul de interne de a reglementă modul funcţionării depozitelor şi altele.

In fine, restul articolelor cuprind cum şi de către cine se va face exploatarea, fixarea preţului lemnelor, incasarea lui, modul de plată şi facilităţi de plată, cine suportă cheluelile de exploatare, de transport şi altele.

Vă rog dar să binevoiţi a votà alăturatul proiect de lege.

Raportor, **G. G. Burghele**

LEGE

pentru vânzarea către autorităţi a lemnelor de foc din pădurile Statului şi pentru înfiinţarea de depozite în comunele urbane

Art. 1.— Ministerul agriculturii şi al domeniilor este autorizat a vinde prin bună învoială, pe unul sau mai mulţi ani, din pădurile Statului, lemnele de foc necesare ministerelor şi autorităţilor dependinte de ele, judeţelor, comunelor urbane şi instituţiunilor de binefacere puse sub controlul Statului.

Toate aceste autorităţi vor cumpărà lemnele de foc, de cari au trebuinţă din pădurile Statului, afară de cazul când ministerul agriculturii şi domeniilor le-ar face cunoscut că nu are păduri exploatabile disponibile, sau când ele ar aveà pădurile lor proprii în condiţiuni de a putea fi exploatate în vederea producţiunii lemnului de foc.

Vânzarea se va face pe suprafaţă, pe număr de arbori, sau pe unitatea de produse fasonate, după cum interesul cultural al pădurilor ar cere.

Preţul vânzării va fi acela fixat de ministerul agriculturii şi al domeniilor prin agenţii săi silvici.

Art. 2.— Exploatarea se va face de autoritatea cumpărătoare, cu respectarea clauzelor contractului de vânzare, ale amenajamen-

tului sau regulamentului special de exploatare, ce ar avea pădurea vândută şi tot ea va suportă cheltuelile de exploatare, de transport şi altele.

Preţul datorit şi toate cheltuelile făcute de autoritatea cumpărătoare se vor înscrie de dânsa în bugetul anual ca cheltueli obligatorii.

Art. 2. — Ministerul agriculturii şi al domeniilor mai este autorizat a vinde spre exploatare, prin bună învoială şi pe preţul de estimaţie, lemn mort din orice păduri, încă de o valoare până la 10.000 lei, comunelor rurale, fie pentru trebuinţele lor, fie ale sătenilor, cooperativelor săteşti şi micilor meseriaşi.

Comunele rurale sunt datoare ca lemnele de lucru ce se vor găsi în loturile cumpărate să le vânză pe preţul de revenire ca lemn de lucru meseriaşilor şi de preferinţă acelor din comună.

Asemenea vânzări se vor face tot în raport cu dispoziţiunile amenajamentului sau regulamentelor speciale de exploatare şi cu limitarea vânzării numai la posibilitatea acelei păduri.

Consiliul de miniştri, după referatul ministerului agriculturii şi al domeniilor, poate acordă cumpărătorilor prevăzuţi la acest articol înlesnire de plată, sub garanţia ce va crede de cuviinţă.

Un regulament special va regulă modul exploatării acestor loturi.

Art. 4.— Ministerul agriculturii şi al domeniilor va puteă, de va crede de cuviinţă, să facă exploatare în regie a pădurilor ce ar vinde conform art. 1 şi 3, în care caz la preţul estimaţiunii se vor adăogă şi cheltueli făcute în acest scop.

Art. 5.— Comunele urbane sunt datoare a înfiinţă unul sau mai multe depozite pentru vânzarea directă, cu amănuntul, prin bună învoială şi de preferinţă la populaţiunea nevoiaşe a oraşului a lemnelor de foc.

Spre acest sfârşit, ele sunt datoare a îngriji pe cât se poate ca să aibă cantitatea de lemne trebuincioasă atât pentru satisfacerea nevoilor ei, cât şi pentru regulata funcţionare a depozitelor menite a satisface nevoile populaţiunii.

Preţul de vânzare în acest caz nu poate fi mare de cât suma cât costă pe comună lemnele aduse în depozit, plus cheltuelile de administraţie şi vânzare.

Art. 6. — Preţul traosportului lemnelor de foc pe căile ferate ale Statului, atât pentru cumpărătorii enumeraţi la art. 1 şi 3, cât şi pentru oricine alt, va fi acela prevăzut de tarifele căilor

ferate, cu excepțiunea numai pentru transporturile ce s'ar face în timpul dela 1 Martie și până la 1 August, pentru care epocă prețul transportului nu va trece de 2 bani tona kilometrică.

Art. 7. — Eforia spitalelor civile din București și Sf. Spiridon din Iași, cu autorizația ministerului de interne, vor putea vinde spre exploatare pădurile lor pentru lemne de foc, în condițiunile prezentei legi.

Art. 8. — Contractele de vânzare făcute de ministerul agriculturii și al domeniilor pe baza acestei legi sunt scutite de taxa timbrului și înregistrării.

Incasarea prețului și a tot ce se va datori ministerului agriculturii și domeniilor se va face prin aplicarea legii de urmărirea veniturilor Statului.

Art. 9. — Un regulament de administrație publică făcut de ministerul agriculturii și domeniilor va determină procedura de urmat pentru aplicarea acestei legi.

Ministerul de interne, printr'un regulament, va determină organizarea și modul funcționării depozitelor prevăzute la art. 3, precum și aplicarea dispozițiunilor legii de față la județe și comune.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința de la 21 Ianuarie anul 1910 și s'a adoptat cu majoritate de *șeaseczeci* și *patru* voturi, contra *două*.

Președinte, B. M. MISSIR
(L. S. A. D.) Secretar, *N. Racoltă*

D. vice-președinte, C. Costescu-Comăneanu : Discuția generală este deschisă.

D. Theodor Rosetti are cuvântul.

D. Th. Rosetti : D-lor senatori, când a venit în secțiuni acest proiect de lege al d-lui ministru de domenii am avut onoarea de a-l combate. Spuneam d-lui ministru atunci că aprob cu desăvârșire bunele intențiuni ale d-sale, nu mă pot uni însă de loc cu mijloacele prin care vrea să realizeze aceste bune intențiuni. Îi aminteam un vechiu adagiu : că drumul iadului este presărat cu intenții bune și îl rugăm să se păzească de generozitatea ideilor, căci rău este totdeauna cu putință realizarea lor.

D. ministru crede că este pe deplin sigur de buna și regulata realizare a scopului pe care îl urmărește. Eu mă voiu sili să demonstrez înșelarea d-voastre, pe cât îmi va fi cu putință, că această speranță nu e putem avea.

Mai întâiu, d-lor, calea pe care am apucat de a suplini inițiativa particulară în mersul regulat al funcțiunilor sociale și economice într'un Stat îmi pare absolut greșită.

Este vorba de o înlesnire pe care vrea să o aducă d. ministru de domenii, prin această lege, populaţiunei, faţă cu scumpirea traiului şi în special cu scumpirea unui obiect de trai socotit de prima necesitate.

Este cert d-lor, că s'a scumpit preţul lemnelor de foc şi mai mult încă, preţul lemnelor de lucru, de construcţie.

Să vedem însă cărei împrejurări se datoreşte lucrul acesta?

Înainte de toate, cred că se datoreşte relei chibzuinţi a însuşi Statului, care fără nici un fel de socoteală pentru păstrarea domeniului său forestier, a exploatat şi exploatează în mod foarte puţin raţional acest domeniu.

Avem de ani de zile un serviciu forestier, avem legi ocrotitoare ale pădurilor, cu toate acestea, după chiar mărturisirea pe care a făcut-o deunăzi d. ministru al domeniilor, nu avem decât foarte puţine, s'au poate chiar nici una, din pădurile Statului, care să fie amenajate conform regulelor stabilite de ştiinţă: Prin urmare o distrugere mai mult sau mai puţin potentă a acestui stoc de lemne, care este menit să asigure şi pentru viitor trebuinţele acestui pământ.

Afară de aceasta, al doilea nu avem nici mijloace de comunicaţie ca să punem la îndemâni populaţiunei exploatarea lemnelor din pădurile câte mai sunt. Să nu mai vorbească de multele linii de drum de fier, care sunt chiar poate prea multe, dar alte linii de acces nu sunt, căci nu putem să facem prin fiecare pădure câte un drum de fier. Astfel de drumuri de comunicaţie, nu există în părţile unde sunt păduri.

S'a prohibit, în scopul exploatărei pădurilor noastre, lemnul de lucru din alte părţi, pentru ca să se încurajeze societăţile care devastează pădurile noastre şi să oprim populaţia noastră în unele părţi ale ţării, ca să cumpere lemne mai ieftine şi mai bune care ne-ar veni de aiurea.

Aşa fiind, era natural ca mărirea înspăimântată a stocului de lemne care există în ţară, conform legii cererii şi ofertei, să aducă după ea suirea preţului.

Într'un târziu Statul a zis: trebue să intervin, şi intervenţia aceasta, daţi-mi voe să o caracterizez, nu este permită din o preocupare legitimă a administraţiunei domeniilor, de starea rea a lucrurilor şi trebuinţelor ţărei, că provine din cauza unei speculaţiuni care s'a făcut pentru eftinirea traiului.

Acesta a fost mobilul care a adus pe guvernul nostru la ideia aceasta. Şi-a zis: hai să facem ceva ca să mulţumim lumea care se agită cu scumpirea traiului.

Temerea aceasta ni se pare primejdioasă. Scumpirea traiului are mai multe şi diferite cauze: cari sunt poate dependente de acţiunea guvernamentală, dar nu în sensul cum vede d. ministru al domeniilor, are alte cauze cari sunt de ordine generală, cum sunt de exemplu eftinirea banului. E cunoscut că dacă se eftineşte banul, se scumpesc preţurile tutulor lucrurilor, proibiţiunea sau cel puţin scumpirea multor articole de uz trebuincios zilnic, care se produce prin protecţiunea ce am adus industriei noastre naţionale, contribue şi ea la această scumpire. Mai sunt chestiuni de tarife, de situaţiuni generale cari nu depind în genere

de noi, ci de conecsul comercial din intreaga lume. Astfel s'a scumpit grâul la noi: vagonul care era 1.300 de lei, s'a suit peste 2.000—2.200 lei.

Oare aceasta atârnă de noi? e din pricina celor petrecute în țară la noi, că s'a suit prețul grâului la noi? Evident că nu. Noi producem în anii cei răi mai mult de cât ne trebuește pentru consumațiunea internă, prin urmare în ce privește acest articol chiar deficitul ce s'ar produce în recolta noastră anuală n'ar trebui să aibă o influență. Insă acest grâu este un obiect de consumațiune, nu numai în țara românească, ci în lumea întreagă, și prețul lui se ridică și se scoboară, se determină prin situațiunea generală a tutulor pieților. Aceasta este atât de adevărat în cât o suire sau o scădere la bursa din Chicago sau din New-York, influențează asupra prețului de la Galați sau de la Brăila.

Domnilor Senatori, dacă Statul se crede dator ca să intervie pentru că s'au scumpit lemnele, nu vedeți că s'ar putea naște în publicul cel mare ideia că ar trebui să intervie Statul, și atunci când se scumpește grâul? Evident că pâinea este un obiect de prima necesitate mai însemnat încă decât încălzirea. Vedeți d-voastre Statul român intervenind ca să facă pâinea ieftină în țara românească? S'ar putea ca și ideea aceasta să vie cuiva în minte. Vă voiu cita ca exemplu, că s'a încercat odinioară comuna Brăila să facă o operațiune de felul acesta. Să-mi dați voie să vă spun această mică anecdotă privitor la modul de a gândi și de a procede la noi în țară,

Intr'un an oarecare, mi se pare pe la 1899, prețul grâului se suise foarte mult și ministerul de atunci a avut grija, că poate acea suire să influențeze asupra scumpirii pâinii în țară și se temea poate că fiind grâul mai ales obiect de export, să se exporteze puținul grâu care era în țară încât ceeace ar rămânea să nu fie îndestulător pentru trebuințele locale. Atunci printr'o circulară adresată la toate primăriile comunelor urbane din țară ministerul le arată că se prevede putința unei asemenea întâmplări și roagă deci pe consiliile comunale să se gândească daca o asemenea eventualitate e probabilă sau nu pentru localitatea ce administrează și la caz când ar prevedeà o asemenea întâmplare, o asemenea lipsă și la caz când comuna ar avea fonduri disponibile, să avizeze, dacă nu ar fi bine ca cu asemenea fonduri disponibile să facă aprovizionarea, în vederea viitoarei lipse, bine înțelegându-se, că aceasta nu era decât o întrebare care făcea consiliului comunal, și urma ca, dacă consiliul comunal ar fi intrat pe această cale, atunci să se facă obicinuitele formalități prevăzute de legea comunală, pentru a obține autorizația din partea ministerului, eventual a corpurilor legiuitoare, a unei asemenea autorizațiuni.

Știți ce s'a întâmplat într'una din comunele mari ale noastre?

Cum s'a primit această circulară, consiliul comunal a găsit că este foarte bine venită și necesară măsura aceasta, a găsit că are și fonduri disponibile, și că este bine ca aceste fonduri să le întrebuințeze imediat pentru un așà scop important.

A urmat imediat de 50.000 franci grâu, cu un preț foarte ridicat, și s'a adresat la Banca agricolă, ca să-i pună amanet acel grâu, și cu banii ce va lua, să cumpere alt grâu pe care să-l pună iarăși amanet,

şi tot aşă cumpărând grâu, să ajungă la facerea unui stoc, care va costa 400.000 lei.

Eu eram atunci la Banca agricolă, şi examinând lucrările consiliului comunal, fiindcă am voit să-mi dau seamă de legalitatea unei asemenea proceduri, am văzut că este contrară dispoziţiunilor tutelare a legii consiliilor comunale si am refuzat afacerea.

Alţi bancheri au făcut însă afacerea şi comuna a făcut această afacere cu bancherii, şi a aşteptat ca să vină brutarii să-i ceară grâu spre à face pâine ; Brutarii nu au venit, şi comuna a rămas cu grâul.

Atunci s'a gândit să-l întrebuinţeze.

A făcut un contract cu o moară din Brăila, a făcut şi o pitărie şi a început a face ea pâine.

Ce s'a întâmplat însă ?

Populaţia aceea care consumă mai ales mult, populaţia mărginaşe din oraşe, când se scumpeşte pâinea, mănâncă mămăligă, care este mai ieftină, şi mâncând mămăligă, comuna a rămas cu pâinea nevândută,

Aşa încât s'a văzut silită să vândă acel stoc de grâu, cu un preţ mic, căci se aştepta la o depreciare comercială şi mai mare, şi astfel s'a scăpat de încurcătură cu o paguba de aproape 60.000 lei.

Iată, d-lor, la ce conduce mentalitatea noastră cam uşoară, la ce conduce intervenţiunea în afacerile comerciale, ale autorităţilor noastre.

Mă iertaţi că v'am spus această anecdotă cam lungă, dar o găsesc interesantă pentru lămurirea noastră.

Proiectul făcut de către d. ministru prevede două scopuri principale :

Întâi, aprovizionarea autorităţilor publice, Statului, comunelor, instituţiunilor de binefacere dependinte de Stat, cu lemne din pădurile Statului.

Şi prevede în privinţa aceasta, ca să le vânză Statul părţi mai mici sau mai mari de păduri, pe cari acele autorităţi să le exploateze pentru acoperirea trebuinţelor lor.

Şi d. ministru al domeniilor ne spunea mai deunăzi, că chiar înainte de a se fi votat această lege, d-sa a şi pus-o în aplicare în această direcţiune, prin aceea că a contractat cu ministerul de răsboi şi cu ministerul cultelor şi instrucţiunii publice, furnizarea lemnelor din pădurile Statului şi că această măsură luată de d-sa a adus acestor două ministere o destul de însemnată economie în cheltuiala, care se făcea până acum cu cumpărarea lemnelor.

Nu am nimic de zis, e un semn de bună gospodărie din partea d-lui ministru al domeniilor, dacă prin acest mijloc a parvenit să facă să câştige bugetul statului câteva mii de lei pe an, dar de aci până la întinderea acestor măsuri asupra tuturor autorităţilor din ţară mai e ceva.

Or cum ar fi însă, îmi voiu permite să vă amintesc că această încercare a mai fost făcută în ţara românească odată, în timpul ministerului Lascar Catargiu, dela 1875—1876, din care făceam parte şi eu ; şi atunci s'a găsit că preţul lemnelor relativ mare ar putea fi înlăturat în ceeace priveşte trebuinţele proprii ale Statului prin exploatarea pădurilor lui de el.

Eră vorba de aprovizionarea autorităților din București cu lemne de foc din pădurea Statului dela Comana. S'au adus lemne de acolo, și mi-aduc aminte că Lascar Catargi și-a pus mâna în cap când a văzut la ce rezultat dezastros ducea pentru Stat această măsură.

Economia care se făcuse se constata că se compensa cu mult prin pagubele cari se aduseseră stocului de păduri de la Comana.

Dar nu e numai atât în ce privește cererea d-lui ministru al domeniilor prin legea de față.

D-sa nu se mulțumește cu aprovizionarea lemnelor în ceeace privește autoritățile Statului,—lucrul s'ar înțelege până la un punct pentru autorități; că Statul fiind proprietar de păduri în loc să cumpere lemne de pe piață, să și le taie el în regie, singur, și să le dea la autorități.

Nu ar fi de zis în contra acestei măsuri altceva, decât obiecțiunea generală care se aduce mai ales în țară la noi, în contra tuturor regiilor, cari rare ori reușesc.

Dar d. ministru nu se mulțumește cu atât. D-sa vrea ca comunele urbane să fie toate obligate de a cumpără, acolo unde sunt păduri de ale Statului cari sunt la dispoziție de a fi tăiate, numai dela minister, atât pentru trebuințele comunei, cât și pentru locuitori, pentru partea săracă a locuitorilor, și de a înființă depozite de lemne, care să poată fi vândute cu prețul cât va costă pe comună.

Aci să-mi permită d. ministru de domenii să-i atrag atențiunea asupra dificultăților inerente unei asemenea operațiuni.

Să luăm de exemplu orașul București. Câte depozite de lemne crede d. ministru că sunt în orașul București, sau câte ar trebui să fie minimum, pentru ca trebuințele populațiunii să fie îndestulate? E evident că dacă ați face unul, două, trei, patru depozite de lemne în orașul București, tocmai populațiunea mărginașe, care șeade în depărtare, toți oamenii aceia cari nu au nici bani mulți, nici mijloace de transport proprii, nu vor putea să se îndestuleze dela aceste depozite comunale.

Ar trebui, prin urmare, ca să se satisfacă aceste trebuințe; ar trebui înființate un număr însemnat de asemenea depozite.

Or, d-lor, ia să vedem noi ce cere înființarea unui depozit de felul acesta?

Mai întâi, cere un loc pe care să se depună lemnele, cere o casă, un adăpost oare-care pe lângă acel loc, în care să șeadă omul însărcinat cu supravegherea și operațiunea desfacerii acestor lemne, cere o prăvălie, are să mai fie trebuință de un contabil, care să steă acolo și să țină socoteala de ce a primit spre desfacere și ce a dat.

Apoi, d-lor, dar știți d-voastre, vă dați d-voastre socoteala cât e de greu să fii un contabil, mai cu seamă când e vorba de ținere de material?

D. C. C. Arion: Material al Statului.

D. Th. Rosetti: Ei bine, d-lor, așa stând lucrurile, eu vă pot încredința că dacă nu veți face această organizațiune completă, n'ați făcut nimic.

Să-mi dați voe, d-lor, să vă dau un alt exemplu, dintr'o altă experiență practică a mea.

Eu fac parte din consiliul de administraţie al eforiei aşezămintelor Brâncoveneşti, şi în această calitate primesc dela eforia aşezămintelor Brâncoveneşti pe fiecare an un număr restrâns de 7—8 bilete de lemne pentru săraci, ca, nevasta mea şi eu, să le dăm, la rândul nostru, la oamenii săraci din mahalaua mea.

Până acum se dedeau biletele de lemne aşà: se dedeà o cantitate oarecare de lemne pentru săraci şi partea care căpătà acel bilet trebuià să se ducă să-şi ridice el, pe socoteala lui, lemnele dela depozitele eforiei.

Ei bine, ştiţi ce se întâmplà?

Femeea săracă trebuià să deà jumătate din lemne căruţaşului ca să-i ducă lemnele acasă. Aşa în cât, pomana aceasta erà în mare parte iluzorie.

Ca să se pună capăt acestei stări de lucruri, eforia a luat măsura ca biletul de lemne să cuprindă şi obligaţiunea din partea primăriei de a transportà lemnele la domiciliul acelui care căpătà biletul.

De altmintrelea, d-lor oricari din noi, cari cumpără lemne în cantitate mai mare, se angajează el cu cărutul lemnelor; când cumpără lemne în cantitate mai mică dela o magazie de lemne, de exemplu, lemnele i se aduc acasă.

Ei bine, aşa fiind, puteţi d-voastre să ţineţi la dispoziţia consumatorilor şi un serviciu aşa organizat, în cât să poată transportà şi lemnele la domiciliul cumpărătorilor?!

Nu vedeţi în ce haos de organizaţiune aţi intrat?!

Şi dacă acest serviciu e aşa organizat în cât să nu poată satisface tote cererile, înţelegeţi bine ca lucrul acesta devine iluzoriu pentru sărăcime.

Vedeţi dar, d-lor, că lucrul pentru târguri este deja, după părerea mea, puţin practică.

Şi notaţi bine, este puţin practică pentru târguri, unde avem o administraţiune comunală cevà mai deşteaptă, unde autorităţile pot face un control mai eficace, unde diferitele mijloace de activitate sunt mai îndemnatice.

D. Ministru, în bunavoinţa sa de a venì în ajutorul tuturor celor săraci, nu s'a mulţumit de a face legea numai pentru cei dela oraşe, ci a întins-o şi la sate, zicând că şi comunele rurale sunt autorizate de a face asemenea cumpărături până la valoarea de 10.000 lei.

Apoi vă daţi seama ce va să zică treaba aceasta? Şi încă în multe părţi cu credit, căci este prevăzut în lege că ministerul poate să facă şi credit.

Dar, aceasta însemnează a le încredinţà exploatarea unei părţi a pădurilor Statului. In adevăr, avem 3.000 de comune; dacă li s'ar da câte 10 mii de lei fiecăreia, am ajunge la o sumă de 30 milioane lei pe fiecare an valoare a lemnelor cari s'ar pune la dispoziţia autorităţilor comunale din ţară, adică mai bine de încincit decât ia astăzi Statul din exploatarea pădurilor sale. Deja exploatarea de azi reprezintă o quasi distrugere a pădurilor noastre; vă închipuiţi ce s'ar întâmpla când am sporì în modul acesta consumaţiunea de lemne.

Dar, d-lor, este cu neputinţă de a prevede la ce ar putea duce în practică aplicaţiunea unei asemenea legi.

Intâi cine are să controleze pe primar sau pe administraţiunea ceea comunală care din multe puncte de vedere lasă de dorit? Sunt sigur că fruntaşii şi bogătaşii satelor vor avea lemne gratuit, iar săracii le vor cumpăra mai scump decât astăzi. Să dea Dumnezeu să greşesc, dar eu prevăd lucrul acesta pentru o mare parte a populaţiunii noastre rurale.

Nu vreau, d-lor senatori, să vă reţin mai multă vreme, pentru a vă demonstra mai mult, cât de greoi şi primejdios poate să fie acest sistem.

Este adevărat că d-nii miniştri de domenii şi de interne îşi propun ca prin regulamente ulterioare să regulamenteze toată treaba aceasta, şi daţi-mi voe să fac acî o paranteză. S'a luat, de o bucată de vreme un fel de obicei la noi de a se face prin regulamente chiar legi, pentrucă, în adevăr, dela modul regulamentării şi punerii în lucrare, a unei asemenea legi, nu mai poate rezultà folosul sau nefolosul ei.

Când însă corpurile legiuitoare sunt chemate de a vota o lege de principiu, care în realitate nu conţine mare lucru, or care în fond nu va fi regulat decât prin regulament, aceasta după mine înseamnează a dà carte blanche administraţiei, de a face însăşi legea. In definitiv sustrage dela critica şi examinarea corpurilor legiuitoare toate elementele cari în realitate pot să lămurească asupra reuşitei intenţiunii dealtminteri foarte lăudabile a d-lui ministru de domenii.

Prin urmare d-lor, în ce mă priveşte pe mine voi votà contra legii; spun aceasta *par acquit de conscience*, căci ştiu că majoritatea va vota legea ca pe toate.

D. A. Znacovici: Nu se ştie.

D. Th. Rosetti: Să nu greşeşti.

Să dea D-zeu să mă greşesc, dar n'am avut nici o dată iluziunea să schimb prin argumentaţia mea oricât de strânsă ar fi ea, un vot al Senatului.

Am zis obiecţiunile care am avut a le aduce la aprecierea d-voastre.

D. *vice preşedinte, C Costescu Comăneanu*: D. ministru al domeniilor are cuvântul.

D. Al. Constantinescu, ministru al domeniilor: D-lor senatori, obiecţiunile pe care onor. d. Rosetti le-a făcut în contra acestui proiect de lege, am avut ocaziunea să le ascult la discuţiunea din secţiune, când d-sa le-a format poate chiar mai amplificate decât astăzi. Tot ce a spus d-sa adineaori, dar absolut tot, până chiar şi exemplul cu comuna Brăila, care zice că a făcut la un moment dat un comerţ nenorocit cu grâne toate le-am auzit dela d. Th. Rosetti în secţiune. Regret numai un lucru: că răspunsul ce i-am dat atunci destul de detaliat, n'a fost de natură, ca să schimbe convingerile onor. d-lui Theodor Rosetti. Mă aşteptam la aceasta, cu atât mai mult, cu cât şi atunci în secţiune, ca şi astăzi, am constatat nu numai că în obiecţiunile sale, nu erà nimic personal nimic preconceput, dar ceva mai mult, d. Rosetti atât în secţiune cât şi astăzi, a început prin a-mi aduce elogii, personale mie şi prin a-mi recunoaşte bunele intenţiuni, care m'au condus la alcătuirea acestui proiect de lege.

Această părere pe care o are despre intenţiunile mele bune, unită cu argumentele ce i-am invocat în secţiune; mă îndreptăţeau a crede că l'am convins de importanţa proiectului, ce discutăm şi de buna lui alcătuire. Regret sincer, că m'am înşelat, aceasta nu mă împedică a mulţumi d-lui Rosetti pentru buna sa părere despre mine şi de a constata că şi cuvântarea d-sale de azi, are un caracter cu totul obiectiv, la care mă cred dator să răspund. D-l Rossetti îşi pune întrebarea următoare: Ce voeşte ministru să facă prin acest proiect de lege? Să aducă eftenirea traiului pentru un articol de prima necesitate? Eu — zice — d-sa — nu admit acest lucru pentru că nu trebue ca ministrul să se ia după agitaţiile făcute în această chestie a eftenirii traiului.

D-lor, chestiunea eftenirii traiului nu am nici pretenţiunea, nici copilăria de a crede că rezidă numai în acest proiect de lege. Articolele de prima necesitate sunt multe şi [illegible] scumpirii lor este variată, problemul e dar complex şi trebue şi o operă mai complexă pentru ca să putem ajunge la un rezultat deplin. Nu este mai puţin adevărat însă că şi lemnele sunt un articol de prima necesitate, că Statul având însemnate păduri de lemne de foc puse sub administraţia departamentului meu, m-am crezut dator, ca cu acest articol să încep opera ieftenirii traiului. (Aplauze).

D. C. C. Arion: Cer cuvântul.

D. Al. Constantinescu, ministru al domeniilor: Nu m-am luat d-le Rossetti, după agitaţii ca să prezint acest proiect, dar m-am condus de o nevoie de toţi simţită. Dar chiar dacă mă luam după agitaţii, apoi întreb la rândul meu pe onor. d. Rossetti: cine a făcut să facă agitaţia pe chestia ieftenirii traiului? Cine a desvoltat sub toate formele ei această chestie, între care e şi articolul de care ne preocupăm astăzi, în faimoasele conferinţe asupra ieftenirii traiului ţinute la Dacia?

Cu toţii, d-lor senatori, o ştiţi cine sunt şi în special D-ni Rossetti. Arion şi Olănescu, trebue s'o ştie, căci promotorii sunt amicii d-lor politici, este partidul conservator de sub şefia d-lui Petre Carp. Şi dacă lucrul stă astfel, apoi nu sunt eu în drept să vă întreb d-le Rossetti:

Unde e consecinţa d-voastre cu doctrinele ce profesaţi la Dacia? Acolo aveţi o doctrină, aici alta? Dacă modul cum am conceput eu lucru, nu e bun, de ce nu-mi indicaţi d-voastre altul şi vă declar că, dacă va fi mai bun ca al meu, îl primesc cu braţele deschise:

Va să zică, dacă această chestiune a preocupat pe partizanii d-lui Carp, pe prietenii d-lui Rosetti, ce, numai d-lor au monopolul concepţiunilor? Ţara nu se conduce numai cu teorii, cu abstracţiuni, trebue măsuri practice, cari să-i vindice rănile ei. Nu-mi pot explică atitudinea d-voastre, decât prin gelozia firească a omului care doreşte dar nu ştie, sau nu are ocazia ca să făptuiască. (Aplauze)

Ei bine, noi am văzut răul şi avem meritul de a putea să şi făptuim pentru îndreptarea lui. (Aplauze).

D. Rosetti v'a arătat că scumpirea traiului se datoreşte următorilor 3 factori:

1) Statul a exploatat fără rost şi mult pădurile sale, după cum chiar d. ministru de domenii ne spunea într'una din zilele trecute;

Biblioteca Institutului Forestier

1) Lipsei de căi de comunicaţii ;

2) Tarifului vamal prea ridicat.

Dar, d-le Rosetti, această exploatare mare şi fără rost, a pădurilor Statului, dacă ar fi să urmăm legea economică de care ne vorbiţi, această abundenţă de material ar fi trebuit să eftenească articolul iar nu să-l scumpească.

Şi nici lipsa căilor de comunicaţie, d-le Rosetti, nu a scumpit lemnele, pentrucă căile de comunicaţie, ori cât am fi lipsiţi de ele — căci mai avem încă multe de făcut în această direcţie — dar starea căilor de comunicaţie a mers din ce în ce progresând, şi, în tot cazul, starea căilor de comunicaţie de astăzi nu mai este cea de acum 20 sau 30 de ani. Prin urmare, lipsa unei reţele complete de căi de comunicaţii nu poate să fie o cauză a scumpirii lemnelor, întrucât ele s'au îmbunătăţit, şi, ca să fim logici preţul lemnelor ar fi trebuit să scază odată cu îmbunătăţirea căilor de comunicaţie, iar nu să se scumpească.

Acum 20 ani, şoselele erau mai puţine, căi ferate mai puţine, iar lemnele mai ieftene. Azi avem căi de comunicaţii mult mai multe şi mai lesnicioase, lemnele însă sunt mai scumpe. Vedeţi dar că nu aici rezidă răul.

In fine, ne-a dat ca motiv d. Rosetti, taxele mari vamale. Cum crede d. Roseţti că s'ar fi putut importă lemn de foc, când noi avem atâta ? Nu pot preciza care e tariful, dar nu poate fi nici gând, chiar. de n'ar fi taxe de loc, ca să importăm lemn de foc.

D-lor, cauza scumpirii lemnelor este şi aci, ca în toate, specula. Ea este în prima linie cauza răului.

Nu poţi să opreşti specula, atunci când concezi prin legi monopol, nu poţi sa opreşti specula atunci când negustorii se carteleză între ei, nu poţi să opreşti specula, atunci când formalităţile legii te împing fatal în braţele speculanţilor. (Aplauze).

D. C. C. Arion : Foarte exact.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor : Şi, prin urmare, când am mijlocul ca la un articol să evit această specula, d-voastre, în loc de a vedea în aceasta începutul unei acţiuni bune, veniţi să mă dezaprobaţi ? (Aplauze).

Eu cred, d-lor senatori, că prin acest proiect, specula dacă nu va dispare cu totul, cel puţin se va reduce în mod simţitor.

Dovada e lesne de înţeles. Ce-mi propun eu prin proiect în prima linie ? Dispun ca lemnele de foc, din pădurile Statului, cari se administrează de departamentul meu, să le pot vinde, prin bună învoială, celorlalte ministere, şi judeţelor şi comunelor, cari, deşi sunt personalităţi juridice distincte de Stat, sunt tot autorităţi publice.

Care e răul în măsura ce iau ?

Statul cuprinde 9 departamente iar pădurile lui de de fapt administrează de unul din departamente, de acela al domeniilor. Pădurile sunt în definitiv ale ţării, ale Statului întreg, în loc ca aceste lemne, ca ministrul domeniilor, care le administrez, să le dau ministerului de război pentru armată, ministerului instrucţiunii pentru şcoli, ministerului de interne pentru spitale şi aşa mai departe, de ce să fiu silit ca produsul Statului, să-l trec, eu, ministerul de domenii, în mâna

unui mijlocitor, pentruca acel mijlocitor, la rândul lui, luându-şi pe lângă câştigul normal, pe care trebue să-l aibă, şi alte câştiguri, să revândă în urmă acele lemne pe la diferitele administraţiuni şi ministere? (Aplauze).

Prin urmare, d-lor, ceeace fac prin proiectul de lege, este ceeace trebue să facă ori ce bun gospodar cu averea sa, care, tăindu-şi pădurea, se furnizează el mai întâiu şi apoi vinde restul, iar nu o vinde spre tăiere, pentruca în urmă să cumpere propriile lui lemne din mâinile cumpărătorului. (Aplause).

In ceeace priveşte judeţele şi comunele urbane, acelaş lucru, căci sunt şi ele administraţiuni publice.

Evitând, prin sistemul meu, mijlocitorii dintre ministerul de domenii şi celelalte departamente, judeţe şi comune, le scot fatalmente pe toate acestea de sub tirania mijlocitorilor, iau din mâna lor nişte consumatori importanţi, micşorez cererea şi, prin urmare, conform legii economice a ofertei şi a cererii, fatal se produce o scădere în preţuri.

D. Rossetti ne mai spunea ca cu sistemul legii se inaugurează jaful, abuzurile la evaluări şi, în fine, abuzurile la administraţiile comunale, cari vor face depozite de lemne.

Voi răspunde d-lui Rosetti la fiecare din aceste temeri ale d-sale

Jaf în averea Statului, prin devastarea pădurilor, nu poate fi. Mai întâiu, dacă, d. Rosetti citea bine legea şi expunerea de motive, ar fi văzut că Statul nu vinde anual decât atât cât regulele silvice permite a tăià anual. Va vinde şi de azi în colo tot ce ar fi putut vinde, chiar fără această lege. Deosebirea este că va vinde de bună voie, fără licitaţie, adică ca averea vândută de Stat prin ministrul de domenii, să se cumpere în urmă tot de Stat, adică de celelalte departamente, de judeţe şi comune dela mijlocitorii, cari au sumpărat o la licitaţie de la domenii. Acest sistem de vânzare evitând specula, e dar preferabil, pădurile ce se vor vinde sunt tot acelea pe cari le pot vinde şi azi, însă numai prin licitaţie.

Nu se creează dar prin proiect din acest punct de vedere nimic prjudiciabil pădurilor Statului.

Aveţi teama jafului din exploatările neregulate ce s'ar face de ministere, judeţe sau comune? Apoi, în proiect nu se prevede că exploatarea se face sau de autorităţile cumpărătoare sau de domenii? Tocmai de această teamă s'a prevăzut sistem dublu de exploatare. Acolo, unde domeniile nu vor vedea pericol, vă lăsà exploatarea autorităţii cumpărătoare, unde-l va intervedeà, va face ministrul exploatarea. Şi, în tot cazul, ministrul domeniilor are controlul exploatării, anume rezervat prin lege.

Dar azi, când pădurile se vând spre exploatare la antreprenori, nu este oare aceleaşi temeri? Statul are numai controlul şi aplică legea şi contractul la caz de abateri, ceeace va face şi în sistemul proiectul ce discutăm.

Mai e teamă d-lui Rosetti că comunele urbane vor abuzà cu ocazia exploatării sau a debitului de depozite, ceeace se reduce în a zice că li se dă ocazia de a se comite acte reprobabile, Eu, unul, nu fac ad-

ministraţiilor comunale necinstea de a luà o măsură bună, numai de teama că se pot face abuzuri. (Aplauze).

Nimic nu ne îndreptăţeşte a le face o asemenea injurie, căci dacă alunecăm pe acest povârniş nenorocit, atunci ca să fim logici trebue să admitem că sistemul aceasta se aplică la diferitele ramuri de cari autorităţile judeţene şi comunale sunt chemate a se ocupă şi nimic nu ne autorizà a injosì discuţiunea scoborând-o la un atare nivel. (Aplauze)

Cu progresul general al ţării şi administraţia ei s'a îndreptat şi încă în aşà grad că nici nu se poate comparà cu aceea de acum 30 ani. Eu am deplină încredere în ea şi sper că văzând ocazia ce au de a servì pe nevoiaşii ce administrează, va face totul bine şi corect, pentru a-şi îndeplini datoria. (Aplauze).

Şi, în fine, ni se mai face o obiecţiune de către d. Rosetti :

«Cine face evaluaţiunea ? Cine va stabilì preţul ? Va fi hatârul».

Dar astăzi cine îmi face preţul când scot pădurile la licitaţie ? Tot aceşti agenţi, buni sau răi, cum sunt. Pe baza evaluaţiunii lor, trece avutul Statului, prin licitaţie în patrimoniul lui X sau Y.

Şi azi răul e mare dacă evaluările nu au fost bine făcute, căci va profità X sau Y, pe câtă vreme, după proiectul meu, aceste evaluări, chiar greşit făcute, adică în minus, întreb pe d-l Rosetti cine va profità ? Va profità Statul, judeţele şi comunele. (Aplauze).

Admit că evaluările şi în trecut ca şi pe viitor, pot să nu fie ideale, căci omul este supus greşelii, dar nimic nu mă îndreptăţeşte să zic că au fost sau vor fi făcute în mod intenţionat, nedrepte pentru Stat.

Dar, chiar dacă ceva aşà s'ar întâmplà, ceeace ar pierde departamentul meu, va profità tot Statului, judeţului sau comunelor şi nu vor profità speculanţii. (Aplauze).

Prin urmare, d-lor, dacă este să alegem între două rele, să-mi daţi voie să vă întreb dacă răul nu este mai mare în sistemul actual decât în cel viitor.

D-lor, d-l T. Rosetti ne mai zice : nu vedeţi d-voastră de ce greutăţi aveţi să vă loviţi ? Răposatul Lascàr Catargi a încercat acest sistem acum 35 ani, prin 1875, cu comuna Bucureşti şi a renunţat văzând că nu merge bine.

D-l Al. Enacovici : Cu ministerele.

D-l Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor : Nu ştiu cum va fi încercat. D. Rosetti a spus cu comuna Bucureşti. Mai întâi, d-lor, administraţia ţării dela 1875 erà mult mai îndărăt decât astăzi după 35 de ani.

D-l C. C. Arion : Aşà mult nu !

D-l Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor : D-le Arion, nu pretindem nici noi, nici d-voastră, — şi am fost succesiv şi d-voastră şi noi pe aceste bănci — că administraţiile comunale au ajuns a fi ideale, dar cum nu ne-a lipsit nici nouă nici d-voastră, dorinţa fermă de a îndreptà lucrurile şi cum am lucrat în mod nestrămutat în această direcţiune, trebue pentru cinstea ţării şi a partidelor, cari au guvernat-o, să recunoaştem că este o îmbunătăţire reală în administraţie şi o mare diferenţă între ceeace a fost şi ceeace este. (Aplauze).

Că n'am ajuns idealul? E cert că nu. Dar să fie sigur d-l Arion că nici d-sa, nici eu, cari suntem mai tineri decât d-l T. Rosetti, nu vom ajunge să vedem acest ideal pe deplin realizat, căci trebue o operă de prefacere mai lungă, la care timpul trebue să fie cel dintâi care să-şi facă opera lui. (Aplauze).

Dar noi astăzi luptăm pentru a mai îmbunătăţi lucrurile, veţi veni d-voastră mâine şi veţi merge şi mai departe, şi aşà, treptat, treptat, timpul îşi va face opera lui şi îmbunătăţirea va fi completă. (Aplauze).

Dar d-l Rosetti mai zice un lucru: nu vedeţi d-voastră ce complicaţiuni grozave vor rezultà pentru comune?

Trebuesc cai, căruţe,... — la Brâncoveneasa se face aşà încât se înşelau bieţii nenorociţi cărora li se dădeu bilete de lemne de pomană — de căruţaşii cari le încărcau, mai trebue încă contabilitate, greu de făcut, în fine prăpăstii pestre prăpăstii.

D-lor, dacă ar fi să ne luăm după ele, şi dacă la aceasta se reduce argumentele şi greutăţile aplicării dispoziţiunilor legii, în ceeace priveşte depozitele de lemne, d-lor, cred că voiu convinge pe d-l Rosetti că nu este nici o greutate.

Lemnele vor sosì la depozit cu căruţa, aduse dela gară sau direct dela pădure, nevoiaşii vor cumpărà o porţiune oarecare, căruţaşi sunt destui în oraşe, care să le care, nu are nevoe comuna ca să înfiinţeze un serviciu special al ei de cărat, poate însă să tarifeze pe căruţaşi cum tarifează pe birjari.

Vedeţi dar că lucrurile nu vor fi aşà de prăpăstioase cum vrea d-l Rosetti să le prezinte. (Aplauze).

Ţin a vă spune că sistemul proiectului se practică dejà de domenii cu ministerele de instrucţie şi de războiu şi pot să vă afirm că colegul meu dela instrucţie mi-a declarat că a realizat economii însemnate în acest mod. Ceva mai mult. Acum doi ani, comuna Bucureşti, pentru a pune frâu speculanţilor de lemne cari aduseră până aproape de 38—40 lei mia de kilograme lemne, s'a înţeles cu banca de scont şi a creat un depozit de lemne relativ foarte mic, de unde se vindeà lemne tăiate la populaţia nevoiaşe din Bucureşti

D-l Dr. Gr. Râmnicеanu: Cu toate acestea ajutorul de primar combate legea aceasta, mă prinde mirarea.

D-l C. Olănescu: Banca de scont a pierdut.

D-l Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor: Nu vreau să ştiu ce crede ajutorul de primar, d-le Râmniceanu. Părerile sunt libere. Eu nu cer părerea sa, ci părerea d-voastră care se va manifestà prin votul ce veţi dà. — De asemenea, d-le Olănescu, faptul că banca de scont va fi pierdut, chiar de ar fi aşà, el se explică prin aceea că a cumpărat lemnele tot prin intermediari; comunele pentru depozite vor cumpărà direct dela Stat, ceeace nu e tot una. Ceeace ne interesează [illegible] de a şti dacă această întreprindere, aşà în mic, a avut de efect a scădeà sau nu preţul de vânzare al lemnelor în oraş?

Eu pretind că dà, căci aşà a fost realitatea faptelor, mica întreprindere a comunei a fost un regulator faţă de speculatori. Rog pe d-l Olănescu să-mi spună dacă ceeace afirm este exact sau nu.

D-l C. Olănescu : Dă.

D-l AL. Constantinescu: ministrul domeniilor: Vă mulţumesc pentru această recunoaştere, căci ea învederează thesa ce susţin şi dărâmă toată argumentarea amicului d-voastră politic, d-l Rosetti.

Nu am pretenţiunea de a puteă da comunelor urbane tot ce va trebui ca să satisfacă nevoile tuturor orăşenilor, dar prin sistemul meu lipsind pe deoparte din concurenţă atâtea administraţiuni importante, iar pe dealta, dând comunelor urbane putinţa să facă pe o scară mai întinsă ajutorarea populaţiunii sărace prin aceste depozite de lemne, ajungem că proiectul realizează un întreit scop : economii însemnate pentru autorităţi, înlesniri pentru nevoiaşi, scădere de preţ pentru consumatori în genere prin înfrânarea în bună parte a speculei.

Ieftenirea lemnelor în genere se mai deduce şi din ieftenirea tarifului pe căile ferate a transportului, pe care o prevede proiectul, pentru toată lumea.

Pentru a vă convinge odată mai mult, d-lor senatori, de rezultatele nesănătoase la care sistemul actual ne poate conduce, să-mi daţi voie a vă expune un fapt, constatat de mine însumi în scurtul timp de când conduc departamentul agriculturii şi al domeniilor.

O pădure, care erà stabilit prin studiile făcute, că conţin 30 de stânjeni de hectar lemne de foc şi care erà evaluată vre-o 800 lei ca lemne în picioare ; se pune la licitaţiune şi iese la licitaţiune 2.100 lei de hectar Am făcut o socoteală, am împărţit 30 de stânjeni cu 2.100 lei şi-mi reprezentă un preţ de 70 lei stânjenul de lemn de foc în picioare în pădure. N'am aprobat licitaţiunea ! de şi preţul erà aproape întreit de cât evaluarea, pentrucă mi-am pus întrebarea următoare : Rolul Statului este să încurajeze specula, pe spinarea consumatorului într'un grad aşă de mare ? (Aplauze). Răspunsul mi-a fost, nu.

Mi'am mai întrebat : poate agenţii mei au greşit în evaluare ; sau poate în mod intenţionat au arătat ca pădurea conţine stânjeni mai puţini Am voit să mă conving de adevăr, căci mă găseam în faţa a două ipoteze : ori estimaţiunea erà sinceră şi atunci preţul licitaţii erà exagerat ; sau estimaţiunea nu erà sinceră Statul puteà şi în acest caz, chiar cu preţul de 2.100 lei, să fie înşelat şi iarăşi nu trebuià să aprob licitaţiunea. Am făcut cercetări şi m'am convins că evaluarea erà dreaptă, deci preţul eşit la licitaţie exagerat, şi nu am aprobat-o.

Acel licitator care plăteà 70 de lei stânjenul în picioare, ar fi trebuit să mai cheltuiască încă 7, 8, 10 lei pentru tăiat, 30 de lei pentru transport ; punând la socoteală cheltuelile de administraţiune şi câştigul lui firesc ar fi revenit că trebuià să vândă stânjenul 120—130 lei. Dar pentrucă i-ar fi fost ruşine să ceară 130 de lei pe stânjen, operează cu acele faimoase cârlige pe care le pune la stânjen, aşă că din două treimi din stânjen îţi scoate un stânjen întreg şi ţi-l vinde atunci cu 80—90 lei. Prin urmare, din combinaţiunea în cantităţi ajunge să vândă cu 80—90 lei două treimi din acel stânjen. Asemenea procedeuri, asupra cui se resfrâng în cele din urmă ? Evident că asupra consumatorului, fie el bogat, fie mai ales sărac, care cumpără cu braţul lemne ca să se încălzească. (Aplauze).

In această situaţiune vă întreb, d-lor, făceam eu o acţiune sănătoasă ca ministru, făceam eu o acţiune de gospodărie cinstită a bunului Statului, când cu ştiinţă şi cu deplină conştiinţă contribuiam la mărirea unui rău dejà destu de simţitor? (Aplauze).

Mai vorbeà d. Rosetti de populaţiunea rurală. D-sa ziceà: ce o să fie la sate? D-voastre, cari pretindeţi că vă interesaţi de ţărănime ca şi noi, de ce în loc să criticaţi, nu aplaudaţi la măsurile de uşurare ce luăm pentru ea?

Acţiunea noastră a tuturor trebue să fie nu pentru a înrăutăţi, dar pentru a înlesni traiul tuturor şi în special al ţărănimii. (Aplauze).

Nu mai departe, d-lor, de 2 ani de zile de când există Casa rurală, o mulţime de proprietari, pentru nevoile lor, s'au desfăcut de proprietăţile cari au trecut de la ei în proprietatea Casei rurale şi cum Casa rurală nu poate, după lege, să deţină decât pământul cultivabil al moşiei, pentru ca să-l desfacă în loturi, iar pădurile depe acele moşii Statul este dator să le cumpere şi numai în cursul acestui an, peste 10 000 hectare de pădure din diferite unghiuri ale ţării, au fost astfel cumpărate de Stat prin intermediul Casei rurale, care a cumpărat 40—50 mii hectare de pământ cultivabil.

Aceste păduri, devenind astfel proprietatea Statului, sunt supuse regimului silvic şi prin urmare acum ţăranul nu mai poate luà uscături din pădure, cum erà obişnuit să facă în pădurea proprietarului, căci acum se pomeneşte cu un proces-verbal de delict silvic şi cu toată rigoarea legii.

Şi lucrul acesta va merge progresând continuu stocul de moşii cumpărate prin Casa rurală va devenì tot mai mare, căci proprietarii îşi vând moşiile Casei rurale cu pădure cu tot. Şi dacă Statul nu ar luà măsuri pentru satisfacerea necesităţilor de lemne ale locuitorilor, evident că situaţiunea ar devenì şi mai rea decât în trecut. Căci, cum spunea d. Dr. Rômniceanu, ţăranul de pe moşia d-sale, ca şi la fiecare din noi, când are nevoe să se încălzească, să-şi facă ghizduri la puţ, un par la gard, nuele pentru gard, vine la proprietar şi el dă ordin intendentului său să-i deà. Aşà sunt azi raporturile proprietarului cu ţăranii, n'are nevoe să întrebe pe nimeni, este stăpân pe lucrul său. Când aceste păduri au trecut la Stat şi au intrat sub regimul silvic, ţăranii depe acele moşii cum vor mai puteà să-şi satisfacă nevoile lor, când silvicultorul stă la spate, pădurarul caută să-l sfânţuiască, brigadierul asemenea, ori îşi face datoria şi atunci procesul-verbal de delict silvic e gata?

O voce: Mai curând sfânţuiala.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor: Se poate, dar atunci întreb: putem să lăsăm această populaţiune rurală fără să mai aibă putinţă să-şi procure lemnele de cari are absolută trebuinţă?

De un lucru vă rog să fiţi asiguraţi, că prin regulamentul de care vorbeà d. Rosetti, vom luà toate precauţiunile ca comunele rurale să nu poată face exploatarea de care vorbeà d-sa, căci exploatarea o vor face agenţii silvici ai Statului.

D. Th. Rosetti: Cu sau fără sfânțueală ?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și al domeniilor: Mă rog, după cum veți ajunge d-voastră, care pretindeți să îndreptați moravurile. Eu cred că fără sfânțulală, căci nu puteți denigra pe nimeni până la proba contrarie.

Eu azi, fără lege, procedez față de obștiile sătești tot așa și le vând loturi până la 10.000 lei, și merg foarte bine mai ales în regiunile de munte. Ei, învățați și obișnuiți cu lucrul lemnelor, iau câteva hectare, până la valoarea de 10.000 lei, pe care le exploatează, fac și ei câștig, și Statul nu pierde nimic. Și țiu să adaog încă că ei plătesc mult mai regulat decât mulți din antreprenori. Nu a fost nici una din obști, care să fi fost deposedată pentru neplată, pe când sunt numeroși antreprenori, cu care să reziliază contractele pentru neplata la timp.

Eu cred că d. Th. Rosetti mai mult s'a speriat decât e convins. Fiindcă d-sa apreciază în bine intențiunile cari m'au condus la redactarea acestui proiect de lege, apoi îndoelile d-sale și cari nu provin fie din cauza moravurilor rele care ar fi, fie din cauza greutăților cari s'ar întâmpină, nu trebue când e vorba de o chestiune atât de mare ca să-l sperie.

Nu e iertat bărbaților politici să se teamă și încă mai puțin, să dea înapoi în fața greutăților. Problemele sociale, economice și politice se atacă în față, oricare ar fi greutățile, ezitarea este slabiciune. El trebue să judece nevoia, să prescrie leacul, și să nu dea înapoi față de greutățile ce ar avea pentru a-l aplică.

Prin urmare, eu mă mulțumesc cu combaterea pe care a făcut-o d. Rosetti proiectului, de oarece a admis în total principiul și intențiunile mele. Cât pentru executarea lor, cât voi fi pe această bancă îl asigur că va avea ocaziunea să vadă că se execută fără nici una din greutățile care le-a semnalat și terminând fac urare ca acela cari mă vor urmă să continue pe calea trasă de mine și atunci putem fi cu toții liniștiți, căci binefacerile acestei legi vor fi apreciate de întreaga țară. In această convingere termin și vă rog să aprobați proiectul de lege așa cum l-a votat și Adunarea deputaților. Și acolo am avut discuțiuni, dar nu a fost combătut, mai ales prietenii d-lui Th. Rosetti nu l-au combătut. Au fost discuțiuni în secții, dar în ședință pubică, deși prietinii d-sale și șeful d-sale, d. Carp, erau toți de față, nu l-au combătut.

Vă rog, dar, să binevoiți a luă în considerațiune proiectul de lege așă cum este votat de Cameră, căci discuția urmată, departe de a mă zdruncină în credința mea, din contră m'a întărit într'însa (Aplauze).

D. C. C. Arion: D-le președinte, d. ministru al domeniilor a terminat cu o observațiune care trebue relevată din partea noastră. D-sa a zis că la Cameră, de și erau prezenți amicii noștri politici și șeful nostru d. Carp, legea nu s'a combătut, așa în cât s'ar părea că noi care o combatem, d. Th. Rosetti și cu mine, am exprima mai mult niște păreri individuale, decât am vorbi în numele partidului nostru.

Putem asigură pe d. ministru de domenii că vorbim în numele partidului, și dacă părerile noastre ar fi fost numai individuale, nu le-am fi adus înaintea Senatului.

Dacă nu se combat toate legile, şi unele foarte importante trec necombătute, aceasta, d-lor, nu trebue să ne mire viaţa noastră parlamentară este unică în felul ei.

Noi avem o activitate legislativă extraordinară. Nu este, nu poate fi Parlament în lume care să voteze atâtea legi într'o sesiune. Noi ţi nem un record.

Este aşa de uşor ca o lege foarte importantă să treacă nebăgată în seamă, necombătută!

Vedeţi, d-lor, ce se întâmplă chiar în cazul de faţă.

Raportul asupra legii în discuţiune ni s'a împărţit adineaorea şi acum trebue să vorbim.

Mi se va zice: Aşa este regulamentul! Evident.

Mi se va zice: Legea a trecut prin secţiuni. Doamne! Ştim cu toţi cât de adânc se studiază legile în secţiuni! Adesea ori nici nu se citesc.

Eu înţeleg, d-lor, toate aceste lucruri, înţeleg graba d-voastre, de a voţa ca să rămâneţi un Senat memorabil; eu înţeleg că miniştrii — şi mai cu seamă aceia cari sunt miniştrii pentru prima oară, cum e d. ministru al domeniilor, — vor să se distingă vor să aducă legi cari să arate nu numai intenţiunea lor cea bună, dar şi priceperea lor. Şi atunci vin în discuţiunea noastră unele legi uneori pripite, puţin studiate chiar de miniştri, căci, d-lor este foarte greu ca o lege care atinge principii sociale fundamentale, care face numai decât să vibreze chestiuni economice de prima ordine, să fie studiată într'un spaţiu aşa de scurt şi studiată profund, aşa în cât miniştrii să fie în totdeauna gata să răspundă asupra tuturor chestiunilor.

De aceea d. ministru nici n'a răspuns criticilor d-lui Th. Rosetti

A! în alte parlamente?!

In alte parlamente nu se petrece aşa..... Acolo este o adevărată viaţă parlamentară, acolo sunt trei lecturi şi trei discuţiuni asupra fiecărei legi!....

Înţelegeţi d-voastre că şi miniştrii pot să studieze mai bine legile; opoziţiunea îşi va face mai bine datoria şi voiu adăogà că şi majoritatea votează mai în cunoştinţă de cauză legile pe cari le votează....

Dar de ce să exprim regrete zadarnice cari nu vor schimbà nimic!

Daţi-mi voe să adaug şi eu câteva reflexiuni la cele spuse de d. Rosetti şi să răspund d-lui ministru al domeniilor.

Sub o formă modestă, legea pentru vânzarea lemnelor la autorităţile publice, atinge chestiunea cea mai importantă care preocupă în momentele actuale ţara întreagă, scumpirea traiului.

D-l ministru ne întreabă dacă nu avem nimic să ne reproşăm.

D-sa a vorbit de agitare, o pretinsă agitare pe care am făcut-o noi ca partid de opoziţiune asupra scumpirei vieţei.

Sunteţi foarte rău informat, d-le ministru, Nu ne am jucat nici odată cu focul.

In opoziţiune, noi nu ne uităm datoria către ţară.

Nu am agitat niciodată!... Nu am promis nimic care să nu îl putem realiză.

Am dorî, d-le ministru, ca partidul liberal să aibă mâinile tot atât de libere, în cestiunea eftenirii traiului şi să poată lucră cu aceeaş energie, cu care ar puteà lucrà partidul conservator.

Să nu uitaţi un lucru, să nu uitaţi că politica economică a partidului liberal a contribuit la scumpirea traiului.

Ce ?! Nu este adevărat că de astăzi pe mâine aproape s'a scumpit traiul ?!

Şi când s'a scumpit ?

Aproape imediat după faimosul tarif vamal, protector într'o măsură atât de mare, creator de industrii cari fatal nu se puteau întemeia decât scumpind produsele în dauna consumatorilor.

Aceasta este politica partidului liberal. Noi am combătut-o. Este un discurs însemnat, al d-lui Nicu Filipescu, în care vi se atrăgeà atenţiunea. D-sa vă spuneà : că viaţa are să se scumpească cu 60 de milioane, căci preţurile obiectelor protejate se vor urcà prin suprimarea concurenţei.

In adevăr obiectele similare streine nu mai intră în ţară.

Prevederile d-lui Filipescu au fost mai mici decât realitatea, căci viaţa s'a scumpit mult mai mult.

De ce ? Pentrucă pe lângă taxele vamale cari au suprimat concurenţa străină, s'au adăogat cartelurile, cari au suprimat concurenţa interioară.

Industria noastră se întemeiaza astfel pe un dublu artificiu : protecţiunea vamală şi cartelul. Consumatorii în genere nu au profitat, ci au plătit. Au profitat câţiva patroni de sigur ; au profitat şi muncitorii, cari îşi găsesc un mijloc de traiu. Mă întreb însă : se întemeiază oare o industrie naţională ? Profită organizaţiunea noastră de Stat, profită naţiunea ?

Nu vreau, nu pot să rezolv problema. Ne trebue studii, ne trebue date, pe care nu le avem.

Chestiunea este foarte gingaşă şi nu este în intenţiunea noastră să dăm o lovitură industriilor care pot să prospere în momentul actual.

Vedeţi cu câtă rezervă vorbesc şi nu pot vorbì de cât cu rezervă.

Dar este un fapt : imediat după ce s'au pus taxele protectoare, s'au născut faimoasele cartele.

Nimeni nu s'a mai mulţumit să câştige din industrie numai pe baza protecţiunii garantate de vamă.

N'a mai fost vorba de un câştig normal, fabricanţii au vrut să câştige cât mai mult, tot ce se poate câştigà.

Am fost foarte fericit că d-l ministru condamnă specula. Dar şi cartelurile sunt o speculă, mai cu seamă când ele poartă asupra lucrurilor indispensabile vieţii.

Ar fi o chestiune foarte interesantă să vedem care industrii s'au cartelat, cum s'a scumpit viaţa în dauna tuturor consumatorilor şi mai cu seamă în dauna sărăcimii.

Este prea mare chestiunea, — nu este aşà ? — pentru ca să o examinăm cu ocaziunea acestei legi. Este destul numai ca să o indic şi este de-ajuns, să atrag atenţiunea tutulor, căci nu vorbesc aici ca conservator, daţi-mi voe să vorbesc în numele tutulor, şi fără spirit de partid. Pe toţi trebue să ne preocupe această chestiune mare.

S'au ivit tot felul de carteluri. Înțelegeți atunci că pentru unele obiecte de prima necesitate, cartelul apasă greu. Prețul se scumpește, nu numai cu costul producției, mai scumpă ea însăși de cât obiectul similar din străinătate, dar cu cât se poate scumpi ajunge să atingă limita extremă. Ca să se cumpere știu eu ce articol de primă necesitate, nu vreau să dau nici un exemplu pentru că ar trebui să desemnez vreo industrie antipatiei d-voastre și nu vreau să o fac, dar ca să se cumpere un articol de prima necesitate, înțelegeți ar trebui să se ceară ceeace costă și un mic câștig legitim, dar se caută să se câștige cât mai mult, atât de mult, în cât dacă s'ar mai cere ceva, obiectul nu s'ar mai putea vinde. — Cartelul se întinde ; nu numai industriile, dar și comerțul se cartelează.

Vreți o lege ca să se eftenească traiul ? Faceți o lege contra cartelurilor (aplauze), veți face mai mult decât faceți prin legi mici de felul acesteia, prin care se urmărește un scop foarte frumos dar în mod iluzoriu.

D-l Al. Constantinescu, ministrul domeniilor : Lăsați că îl vom realiza. Să aveți răbdare.

D-l C. C. Arion : Să dea Dumnezeu, să nu abuzați prea mult de răbdarea noastră. Dar cred că nu veți avea nici timpul să abuzați prea mult. (Ilaritate).

D-l Al. Constantinescu, ministrul domeniilor : Atât mai bine.

D-l C. C. Arion : Evident, d-lor, vă iau prea mult timp asupra unei chestii care este numai în legătură cu legea și trebue să viu la legea ea însăși.

Eu am fost mulțumit, d-le ministru, de bunele d-voastre intențiuni, de raționamentele d-voastre in abstracto și de modul cum ați condamnat specula Foarte bine. Dar un lucru nu ați demonstrat, ați atins scopul pe care îl urmăriți ?

Despre ce este vorba ?

Trebue să restrângem chestiunea, să cântăm într'o strună mai jos. Eftenirea traiului, lupta contra cartelurilor, sunt chestiuni prea generale, prea mari.

Legea are un scop mai restrâns, tinde să eftenească în special lemnele.

Dar cum ? Este un mijloc foarte ușor am să micșorez, și-a zis d. ministru, numărul concurenților și prin aceasta chiar, pe baza legii ofertei și cererei, autoritățile ne mai fiind cumpărătoare, se micșorează numărul cererilor, iar târgul lemnelor rămânând același, lemnele se vor eftini.

Bine, așà este în teorie. Dar vă întreb, nu ar fi bine, d-le ministru când ne aduceți o lege de așà importanță, să ne aduceți și niște statistică ? Și anume : Care este consumațiunea generală a lemnelor în țară. Câte tone de lemne se consumă ; cât consumă autoritățile și cât consumă cele șapte milioane de locuitori ai țării. Consumațiunea autorităților va fi ea mică ? Nu ați făcut nimic, d-le ministru, căci ați retras o parte prea mică din cerere ; nu va fi nici o repercusiune asupra prețului lemnelor. D-voastră afirmați că da ; bine, dar să ni se deà cifre, și când

vom vedeà, de exemplu, că autoritățile consumă cel puțin, pentru ca să aibă o repercusiune asupra prețului lemnelor, a zecea, a 15, a 20 parte, măcar din cantitatea totală, atunci veți aveà dreptate. Dar d-voastră vă mulțumiți pe o afirmațiune ex-catedra, fără nici o demonstrație.

Iată dar o primă chestiune pe care o pun d-lui ministru. D-sa, evident, a făcut o lucrare de care o presupune serioasă ; trebue să aibe aceste cifre și aștept să mi le spună și să mă reducă la tăcere.

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor : Dreptatea o să mi-o dați la iarna viitoare, fără nici o statistică.

D. C. C. Arion : In toate părțile legi de acest fel sunt însoțite de statistici.

Dar să trecem asupra acestui punct. Va întreb : care este rolul pe care îl dați autorităților ?

Mă rog, ce faceți din autorități ? Cumpărătoare forțată, nu de lemne ale Statului, ci de păduri !

Apoi știți, d-lor senatori,— sigur că știți căci fiecare dintre d-voastre a citit în pripă legea, în aceste câteva sferturi de oră, care sunt permise între distribuirea proiectului și votarea lui, — știți că fiecare autoritate devine, după lege exploatatoare de păduri ? Cumpără ministerul de justiție dela ministerul de domenii, cumpără căile ferate, cumpără — las comunele la o parte — alte autorități. Și de unde până acuma ministerul de interne nu se ocupà decât cu administrația țării, de unde ministerul de răsboi nu se ocupà decât cu armata, vor trebuì să se ocupe de acum înainte și cu exploatarea pădurilor cumpărate dela ministerul de domenii.

Ce situațiune este aceasta ? D. ministru ar meritâ un brevet de originalitate.

Nu cunosc nici o țară în care să se oblige autoritățile publice să cumpere păduri și să le exploateze ! Nu cred să existe, nu poate să existe.

Exploatarea de Stat în regie este pretutindeni azi condamnată și d-voastre introduceți nu o exploatare, dar atâtea exploatări câte autorități publice sunt.

Cum va rezistà, cât va rezistà domeniul silvic acestui regim ?

Dar ni s'a zis, autoritățile publice vor cumpărà lemnul pentru preț mai mic decât îl cumpără de la speculanți. Dar exploatațiunea ? Cât va costà ?

Aceasta nu vă pune pe gânduri ? Credeți d-voastre că Statul exploatează totdeauna în condițiuni bune ? Și când se va începe exploatațiunea — să-mi dați voe să întrebuințez cuvântul puțin elegant, pe care l-a întrebuințat adineaorea însăși d. ministru, cuvântul de sfânțuială,— nu vă este frică de sfânțuială ? Nu vă este frică cel puțin de cheltuieli exagerate ? Când, d-lor, s'au făcut exploatațiuni de către Stat fără ca peste câtăva vreme Statul să renunțe la acele exploatațiuni, din cauză că costau prea scump ?

Experiența este făcută.

Statul a fost în totdeauna înșelat în așteptările sale, exploatațiunea eră așà de scumpă în cât obiectul îl puteà cumpărà mai eftin din târg. Aceasta este experiența nu numai a noastră, dar a tutulor Statelor.

A ! D-lor, mai este încă o chestiune: transportul ? Transportul făcut de diferitele autorităţi dela pădure la gară, dela gara de încărcare la locul central ; la Bucureşti şi apoi la curtea ministerului ? Cine se va ocupà de chestiunile acestea care sunt chestiuni de detaliu, dar de unde poate rezultà, tocmai pentruca sunt chestiuni de detaliu, o imensă pagubă pentru Stat ?

Se vor creià funcţionari noi, negreşit, la aceasta ajung toate legile d-voastre. Vedeţi, d-le ministru, acì, cred, este o greşală fundamentală a legii.

Mai este ceva : ministerele, autorităţile, trebue să exploateze pădurile acestea conform amenajamentelor şi conform condiţiunilor de vânzare.

Mai întâi pe ce drumuri ? Drumurile sunt o mare chestiune în afacerile de păduri. Fiecare exploatare îşi creiază drumuri. Altfel e imposibil. Ce complicaţiune şi ce cheltuieli !

Dar dacă nu se va ţine de angajament acela care taie în numele autorităţii publice ; iacă alte complicaţiuni. Ar fi o aursă de procese între diferitele ministere şi ministerul de domenii, dar Statul nu poate să-şi intenteze sieşi proces.

Statul nu poate pledà contra Statului. Câte încurcături însă se vor naşte ! Cine va suferì ? Domeniul silvic.

Aceasta în privinţa autorităţilor. Dar merg mai departe, ca teorie generală a legii.

D. ministru de domenii a zis : «fac această lege, ca să oprese o speculă». Cum veţi oprì specula ? Nu veţi mai da pădurile în licitaţie ?

Şi acì am să pui o chestiune d-lui ministru de domenii. Vă rog, este vorba de toate pădurile ţării? Nu, ci numai de pădurile cu lemne de foc?

Va să zică, numai pădurile cu lemne de foc nu se vor mai da la licitaţie.

Specula rămâne permisă pentru celelalte. Specula licitaţiunilor, pe care d. ministru a descris-o în culori atât de negre. Nu este logic, dacă specula licitaţiunilor este necinstită, să n'o iubiţi pretutindeni.

Prin aceasta se va face o mică gaură în bugetul ministerului de domenii, şi nu ştiu dacă d. ministru de finanţe este foarte mulţumit.

Dar vă gândiţi la consumatori, la populaţia săracă, vreţi să o ajutaţi chiar cu un sacrificiu din partea ministerului de domenii.

Vă întreb, însă :

Cum are să fie fixat preţul lemnelor ?

Iată d-lor o chestiune esenţială.

Preţul unui obiect nu se fixează după voinţa noastră. La preţul obiectelor de consumaţie, şi mai cu seamă al acelora de prima necesitate, legea cererii şi ofertei se aplică într'un mod inflexibil, când concurenţa este liberă.

Ce normă veţi avea d-voastre, ca să fixaţi nu preţul lemnelor, ci preţul pădurilor ?

Băgaţi de seamă, trebue ca pădurea să fie vândută foarte ieftin, pentru ca să menajaţi posibilitatea unor cheltueli de exploatare, asupra cărora Statul nu are nici o putere, şi cari vor mări preţul lemnelor.

Altminterea nu veţi face nimic pentru populaţia săracă.

Veţi vinde pădurea cu atâta la sută sub costul lemnelor aşa cum se vând ele pe piaţă? Ar fi o normă. Veţi vinde după evaluările făcute, dejà de inginerii d-voastre, mulţumindu-vă să nu mai puneţi pădurile în licitaţie, adică suprimând pe intermediar? Iacă altă normă. Aţi constatat însă singur că evaluările sunt adesea greşite; dar, oricum, trebue o regulă certă. Aţi ajunge altfel la adevărate fantezii şi atunci sau nu veţi atinge scopul, sau veţi creià un pericol pentru averea Statului.

Imi veţi răspunde: voiu fixà normele prin regulament.

Regulamentul nu poate fi decât desvoltarea legii, el nu poate să creeze principii şi să alcătuească reguli, cari nu sunt în lege. Preţul în legea de faţă este o chestiune principală, de fixarea preţului depinde realizarea sau nerealizarea scopului pe care legea îl urmăreşte.

Vedeţi, d-le ministru, e ceva mai greu decât vă închipuiţi.

Legea este făcută pentru viitor. In viitor în ce limite vor lucrà silvicultorii Statului? Vor aveà în vedere cerinţele din 1910, anul legii sau ale anului în care se va face evaluarea şi dacă preţul lemnelor în anii viitori ar scădeà, unde se va oprì evaluarea?

Preţul lemnelor a variat. Mi se spune că în ajunul războiului dela 1877, lemnele erau mai scumpe chiar decât azi. La 1875 erau însă aşa de scumpe, că Lascar Catargi a făcut încercări cu pădurea Comana, de care a vorbit d. Th. Rosetti, în scop de a veni în ajutorul consumatorilor. Exploatarea a fost un dezastru. Veţi fi d-voastră mai fericit?

Indolala este permisă.

Trec la partea doua a legii: comunele.

Nu e vorba numai de autorităţi, ci şi de comune.

Nu mai este vorba să suprimăm cererile autorităţilor ca să eftenim lemnele, dar să facem direct fericirea cetăţenilor şi la oraşe şi la sate

Ce vis! Din nenorocire nu veţi face nimic.

In adevăr, comunele urbane vor fi datoare — atrag atenţiunea colegilor cari sunt prin consiliile comunale, — comunele vor fi datoare să înfiinţeze depozite de lemne.

Câte, unde, cu ce fel? De aci incolo în bugetele comunelor urbane va trebuì să figureze o sumă pentru cumpărare de lemne, cari se vor vinde fără câştig cetăţenilor. Când s'ar face un ajutor real cetăţenilor? De exemplu: ca să vină primăria în ajutorul populaţiunii din Bucureşti, care este 300 de mii de locuitori, din care de sigur 200 mii mai mult săraci, — suferă de scumpirea vieţii, câte depozite de lemne trebue să facă comuna?

Ce sumă se va întrebuinţà ca să furnizeze lemnele de foc de la 200 de mii de oameni?

Vor trebuì sume considerabile.

Nu vor fi suficiente 2, 3 depozite, vor trebuì depozite multe, vor trebuì depozite însemnate.

Fi-va comuna cea mai bogată din ţară în stare s'o facă?

Nu cred.

Nu vedeţi că puneţi în sarcina comunelor o prea grea povară, dacă ar fi să aduceţi o îmbunătăţire reală sărăcimii din oraşe?

Este adevărat că în lege se zice: că lemnele din depozite se vor

vinde de preferință săracilor. Cum îi veți cunoaște? Veți cere fiecărui cumpărător certificatul de paupertate! Veți avea agenți cari să împedice pe bogați de a cumpără? Apoi cine-i bogat și cine nu!

Ca să mă rezum, d-lor, comunele noastre nu au o pletoră de bogăție; ele nu vor puteà a face depozite destul de importante de lemne, ca să concureze în mod serios pe speculanți.

Sunt de acord cu d. ministru ca intențiune față de sărăcime, dar cu legi așà de incomplete să nu credeți ca veți tămăduì un rău așà de mare

Ce voiu mai zice de comunele rurale! Comunele rurale să cumpere și ele păduri, să le exploateze și ele?

Dar de unde bani?

De ar fi din cele 3.000 de comune rurale — mai toate copleșite de sărăcie, — numai 300 care să ia lemne, încă e necesar un capital de 3 milioane, socotit după o lege a 10.000 lei parchetul de pădure.

Comunele vor vinde la rândul lor sătenilor? Cum? — pe bani gata, mi-e teamă că nu. Cum li se vinde și porumbul, pe datorie. Ele vor face credit — căci altfel nu este nici un ajutor pentru săteni — le veți face și d-voastre ca Stat credit.

Atunci veți mări gaura bugetară și teamă mi-este că totul se va terminà cu o lege care să erte rămășițele. Din doua una: sau veți cere imediat prețul parchetului de lei 10.000 și atunci nu se va găsì o singură comună rurală ca să cumpere, sau veți face credit și v'am arătat unde vă va duce creditul.

Solicitudinea legii se întinde și asupra meseriașilor. Pentru ei se vor pune de o parte lemnele de construcțiune și li se vor vinde.

Ce este lemn de construcție în pădurile de lemne de foc și ce nu este, asta trebue să o știe administratorii comunelor rurale și să facă triagiu.

Vedem cu toții, — nu este așà? — pe primarii și pe notarii comunelor noastre rurale, conformându-se amenajamentelor, alegând cu deamănuntul arborii cari reprezintă lemnele de construcții!

Acele lemne sunt destinate mai întâi meseriașilor din comună, apoi celor străini, foarte bine, dar dacă nu vor fi destui meseriași ca să cumpere lemnele? Dar dacă administrațiunea comunală nu va respecta legea? Ce sancțiune este? Nici una.

Și în adevăr, aceasta este caracterul legii — o lege de desiderate, fără rezultat și fără sancțiuni,

Vă preocupați, d-le ministru, de soarta sărăcimii. Faceți bine. Nu cunosc preocupațiune mai nobilă în arta de a guvernà.

Legea d-voastră trădează o preocupațiune nobilă și o mare grabă, dar nu aduce nici un remediu — din contră ea va aduce, în relațiunile dintre autorități, dintre puterea centrală și comună o mare confuziune. Este o lege — dați-mi voe, d-le ministru, — făcută prea în pripă, ca să fie bună. D-voastră, ca toți miniștrii liberali, vreți să vă semnalați atențiunii publice și admirațiunii concetățenilor d-voastre prin legi cari să se voteze cât mai repde.

Dorința e cât se poate de legitimă, dar legea e rea, este rea, căci este inutilă, inaplicabilă; cu dânsa nu faceți nimic în realitate pentru

eftenirea traiului. De aceea noi vom vota în contra ei. Suntem însă de acord cu d-voastră pentru a condamnă specula, mai ales specula neonestă. Fericiți când vă vom vedea venind cu măsuri reale de îndreptare cari să facă să dispară specula neonestă! În direcțiunea aceasta, gândiți-vă, d-le ministru, mai ales la unele carteluri.

D-l Gh. Gh. Burghele raportor: D-lor, d-l Teodor Rosetti, spunea în cuvântarea d-sale, că Statul n'ar trebui să intervie așă de adesea ori în multe chestiuni și mai cu deosebire când e vorba de fixarea unor prețuri și de stabilirea unor condițiuni pentru eftenirea traiului.

Eu cred, d-lor, că e o datorie socială, ca atunci când specula merge prea departe, când cartelurile au născuințî așă de mari pentru ca să scumpească cu desăvârșire articolele de prima necesitate, e datorie imperioasă a Statului de a interveni și proectul actual este bine venit. pentrucă cel puțin în parte remediază această stare de lucruri.

D-lor, în legislațiunea noastră, și mai cu deosebire în legea pentru organizarea comunelor urbane, este dispoziținea care impune datoria — și această lege, onor d-le Rosetti, este o lege conservatoare, e făcută la 1894, — care impune datoria primarului și consiliului comunal ca să fixeze prețul obiectelor de prima necesitate și dacă comunelor le este permis lucrul acesta, de ce Statului să nu-i fie permis?

Vedeți d-voastră, cu sistemul de exploatare al pădurilor Statului, conformându-ne legii de contabilitate generală a Statului, pe de o parte Statul își scoate lemnele în vânzare și le cumpără antreprenorul, iar pe de altă parte, Statul le cumpără dela antreprenor. Nu este oare aceasta o mare anomalie?

D-l T. Rosetti ne aducea un exemplu dela Brăila, unde s'a făcut o încercare pentru fabricația de pâine. Este posibil ca această încercare să nu fi reușit; poate că aptitudinele comerciale ale comunei Brăila să nu fi ieșit bine. Dar eu cunosc comune din ale părți, care au pus capăt diferitelor speculațiuni, cari s'au încercat cu carnea și cu pâinea.

O voce: Care comune?

D-l Gh. Gh. Burghelea: Aceasta s'a făcut în mai multe părți; vă pot dă ca exemplu: Galați, Botoșani, Iași și altele.

S'a făcut o medie de prețuri și s'a impus acest preț mediu și când speculanții n'au voit să vânză cu acest preț, comuna a avut destule mijloace să furnizeze ea articolul, până când s'a stabilit o stare normală de lucruri.

Așă dar, este datoria Statului ca să ia măsuri în această privință și, prin urmare, proiectul acesta de lege este bine venit, ca Statul să intervină mai cu deosbire acum, când este un avânt mare de speculă.

D-l T. Rosetti nu avea încredere asupra modului de exploatare și punea la îndoială cum că nu are să lasă Statul la bun sfârșit și tot asemenea și comunele urbane, nici comunele rurale. D-lor, este a merge prea departe cu neîncrederea; ar trebui odată să avem încredere, mai cu seamă, d-lor, că este control, în celuce privește privigherea pădurilor și tăierea lor, căci acestea se fac sub conducerea agenților silvici, cari, în cea mare parte își fac datoria, corpul silvic este bine organizat și face onoare țării și, după cum știți, amenajarea pădurilor, exploatarea

lor se fac sub privigherea agenţilor silvici şi prin urmare nu poate să fie nici o teamă cum că acoloare să fie specula.

In ceeace priveşte controlul depozitelor din comunele urbane şi din comunele rurale, precum şi vânzarea, de ce vă temeţi?

Avem o mulţime de elemente cari să controleze, avem prefecţi, avem fel de fel de inspectori, pe cari Statul îi plăteşte, dar avem primarii, consiliile comunale, şi la urma urmelor cetăţenii singuri se controlează în privinţa lucrului acesta; aşà încât, d-lor, nu trebue să bănuim pe toată lumea, ci trebue să fim încrezători.

Sistemul actual l-am condamnat cu desăvârşire: să încercăm dar şi sistemul d-lui ministru, pe care eu îl găsesc practic şi bun din toate punctele de vedere.

A aduce combustibilul la îndemâna publicului, libera concurenţă nu se stabileşte? Dar numai Statul este proprietar de păduri?

Mai sunt şi alţii proprietari de păduri, cari au să taie pădurile lor, şi iată din libera concurenţă se stabileşte preţul. Aşa încât din toate aceste puncte de vedere vă rog să binevoiţi a votà acest proiect de lege

D. Th. Rosetti: D-lor, dacă am cerut cuvântul a doua oară, e pentru a face o foarte mică observaţiune.

S'a vorbit mult asupra scumpirii traiului şi asupra cauzelor cari au produs această scumpire a traiului.

Daţi-mi voie să vă spun, scumpirea traiului în ţara aceasta e un ce fatal, ineluctabil al întregii noastre desvoltări.

Când o ţară dintr'o stare de lucruri patriarchală trece într'o stare de lucruri civilizată, sau cel puţin pretinsă a fi civilizată, cheltuelile şi nevoile de tot felul, publice, sporesc într'un mod necalculat. Or, aceste nevoi şi aceste cheltueli cum se acoperă ele? Se acoperă prin impozite în cea mai mare parte, şi impozitele acestea cine le plăteşte? Fiecari din noi, şi fiecare din noi le plătim cu puţină tragere de inimă, oricât de patrioţi am fi; şi prin urmare ce se întâmplă? Fiecare din noi caută să împingă asupra altei sarcini aceasta.

Dacă eu ca avocat plătesc impozite cari mă supără, eu caut de repercutez o parte din aceste impozite, dacă nu în totalitatea lor, asupra clienţilor, suind taxa pledoariilor. Tot aşà fac şi brutarii, şi ciobotarii şi orice cetăţeni într'un Stat. Incât, oricât de bine ar fi chibzuite impozitele şi sarcinele publice, rezultatul final e o impovărare a totalităţii, şi prin urmare o scumpire generală, fiecare căutând să-şi scoată cheltuiala care o face vis-à-vis de Stat prin cîştigul care îl face asupra operaţiunilor cu care se îndeletniceşte.

Aceasta este una din cauzele primordiale ale scumpirii traiului nu numai la noi, dar în toate Statele civilizate, cu atât mai mult la noi când acele servicii pe care Statul este chemat a le aduce, nu le aduce de loc sau le aduce într'un mod incomplet, într'un mod puţin folositor obştei cetăţenilor. Când plătesc un judecător, am o compensaţie în siguranţa pe care mi-o dă organizarea judecătorească a ţării.

Când plătesc un administrator am o compensaţie în serviciile pe care acel administrator le aduce ţării. Şi, şi această compensaţie se tra-

duce în mod invers, adică în semn de eftinire sau mai bine de înlesnire cel puţin a traiului.

Dar când pe deoparte plătesc toţi aceşti funcţionari şi serviciile pe cari ei le aduc nu corespund, ba încă sunt poate contra scopului pentru care ei au fost instituiţi, atunci înţelegeţi că povara devine din ce în ce mai grea, fiindcă pe deoparte este cheltuială, iar pe de alta nu este compensaţia, la această cheltuiala, care se găseşte în Statele înaintate şi civilizate. Să nu ne facem iluziune. Noi, în ţară la noi, avem aparenţa unei civilizaţii, nu avem realitatea ei şi din cauza aceasta sarcinile Statului la noi şi ale comunelor şi ale tuturor instituţiunilor sunt mult mai grele decât în oricare Stat din lume.

Acum, d-lor, aci trebue ca un guvern înţelept să caute remediile greutăţilor pe cari de altmintrelea, în mod inevitabil, trebue să le pună asupra ţării ca să poată să realizeze un progres.

Este cu totul inutil de a interveni, după părerea mea, cu măsuri de felul acesta, cari au aparenţa unei înlesniri a traiului, când adevărata cauză rămâne permanentă. Pentruca să ajungem noi la o stare economică îndestulătoare, trebue ca să îmbunătăţim în limita posibilului starea morală şi materială a acestei ţări, lucru la care noi nu ne gândim. Ne gândim cum să ne acuzăm unii pe alţii, dar nici unii nici alţii, nu facem nimic pentru ameliorarea răului. In afară de aceasta, d-lor, ţineam să mai spun un lucru, care este mai în legătură cu legea de faţă.

După proiectul d-lui ministru, fixatorul preţului va fi însuşi agentul silvic al pădurii care se exploatează. Agentul silvic va fi acel care va fixă preţul, agentul silvic va fi acel care va exploată în mod practic pădurea pe contul şi socoteala Statului.

Ei bine, d-lor, eu găsesc că nu este bine ca să punem aceste îndoite însărcinări uneia şi aceleiaşi persoane.

Tentaţiunea este deja cu mult prea mare.

Agentul care are să debiteze lemnele, care are să facă evaluaţiunea cubajului lemnelor şi care tot deodată are să administreze trecerea acelui cubaj în circulaţiune, este supus la prea mari tentaţiuni, pentrucă controlul are să fie greu de făcut.

Tot de odată, când se face o licitaţiune. cumpărătorul asupra căruia s'a adjudecat licitaţiunea, îşi face şi el la rândul lui socoteala câte lemne poate să iasă dintr'un parchet de pădure şi în consecinţă fixează preţul, ţinând seama de cantitatea lemnelor ieşite.

Ei bine, când se va face o estimaţiune mai joasă decă cantitatea lemnelor dintr'o pădure oare-care, cine va despăgubi pe Stat şi cine va controlă ce a devenit prisosul lemnelor?!

Să nu facem dar tentaţiuni de felul acesta, d-lor senatori. Şi fără să vreau să zic nimic rău de corpul nostru silvic, nu aş avea decât să vă citez câteva exemple, pe cari am convingerea că însuşi d. ministru le cunoaşte.

Să nu tentăm oamenii peste măsură, aşa dar, d-lor, căci slabi suntem şi moravurile ţării acesteia din păcate sunt aşă de înrăutăţite în privinţa mânuirii lucrului care este străin, încât nu trebue să le mai

dăm ocaziunea de a se servi şi de acest prilej în materia aceasta Am zis.

Voci: Închiderea discuţiei.

— Se pune la vot închiderea discuţiunii şi se primeşte.

— Se pune în vot luarea în consideraţie a proiectului de lege şi se admite.

— Art 1—9 se primesc fără discuţiune.

— Se pune la vot legea în total cu bile.

D. vice-preşedinte, C. Costescu-Comăneanu: Rezultatul votului:

Votanţi	66
Majoritate absolută	34
Bile albe	52
Bile negre	14

Senatul a primit proiectul de lege.

Organizarea Şcoalei naţionale de Ape şi Păduri din Nancy

Prin decretul preziden̦ial din 10 Decembrie 1909, se reglementează condiţiunile, în care se predă învăţământul în această şcoală.

Reproducem în traducere acest decret:

«Preşedintele Republicei franceze:

«Având în vedere ordonanţele din 1 Decemvrie 1824, 1 Aprilie 1827, 31 Octombrie 1828, 17 Decembrie 1844, decretele din 31 August 1867, 3 Noebrie 1880, 12 Octombrie 1889, 19 Aprilie şi 15 Octombrie 1898;

«Asupra raportului Ministrului de agricultură, decretează:

Art. 1. — Personalul administrativ şi de supraveghere al şcoalei naţionale de Ape şi Păduri, se compune din:

Un Director,

Un Subdirector,

Un Inspector de studii,

Un Instructor militar,

Un Comptabil,

Aghiotanţi pentru supraveghere.

Art. 2. — Directorul se numeşte de noi, după propunerea Ministrului de Agricultură; este ales exclusiv dintre conservatorii de Ape şi Păduri şi profesorii titulari, îndeplineşte această funcţiune împreună cu acea de profesor.

Directorul exercită autoritatea sa asupra întregului serviciu şi a personalului administrativ de învăţământ.

Primeşte leafa de conservator în condiţiunile clasei fixate de Ministrul Agriculturii.

Art. 3. — Subdirectorul este ales dintre profesorii titulari.

Este numit de Ministrul Agriculturii şi îndeplineşte această funcţiune împreună cu acea de profesor.

In caz de lipsă sau boală a directorului, îl înlocueşte în toate atribuţiunele.

Art. 4. — Inspectorul de studii este ales dintre profesorii titulari sau însărcinaţi de cursuri.

Este numit de Ministrul Agriculturii şi îndeplineşte această funcţiune împreună cu acea de profesor sau însărcinat de cursuri.

El este în special însărcinat, împreună cu instructorul militar, cu executarea reglementelor de poliţie şi menţinerea disciplinei în interiorul şcoalei.

Art. 6. — Instructorul militar este ales printre ofiţerii armatei în activitate sau retragere şi este numit de Ministrul Agriculturei.

In afară de cursurile teoretice şi practice, cu care este însărcinat, el supraveghează conduita şi disciplina elevilor.

Art. 6 — Agenţi de Ape şi Păduri pot fi detaşaţi la şcoală, ca preparatori pentru colecţiunile şi laboratoriile de studii şi pentru lucrările staţiunei de cercetări şi experienţe, organizată prin decizia ministerială dela 17 Februarie 1882.

Art. 7. — Comptabilul este numit de Ministru; funcţiunile sale speciale sunt determinate prin un regulament aprobat de ministru.

Art. 8. — Aghiotanţii pentru supraveghere sunt numiţi de Ministrul de Agricultură, care fixează numărul şi atribuţiunile lor.

Art. 9. — Directorul, Subdirectorul, Inspectorul de studii, instructorul militar, comptabilul şi aghiotanţii au locuinţa la şcoală.

Portarul, grădinarul, pădurarul sau brigadierul gornist (clairon) au de asemene locuinţa la şcoală şi pe cât localul şi dependinţele şcoalei permit, oamenii de serviciu de asemenea.

Art. 10. — Învăţământul şcoalei naţionale de Ape şi Păduri coprinde 9 cursuri :

Ştiinţele forestiere (2 cursuri) :

Silvicultura.—Cultura pastorală.—Statistica forestieră.—Păduri coloniale.

Amenajamente.

Ştiinţele naturale (2 cursuri) :

Botanica forestieră.

Zoologia, Mineralogia şi Geologia aplicată la păduri. — Piscicultura.

Ştiinţele matematice (2 cursuri) :

Topografia. — Restaurarea munţilor.

Construcţiuni. — Hidraulica.

Curs de legislaţie şi jurisprudenţă.

Curs de arta militară.

Curs de limba germană şi engleză.

Personalul de învăţământ se compune maximum din 9 profesori titulari şi însărcinaţi de cursuri. Numărul profesorilor titulari nu poate fi mai mare ca patru.

Art. 11. — Profesorii titulari sunt aleşi dintre agenţii de Ape şi Păduri şi numiţi de Ministrul Agriculturei

Leafa lor este astfel fixată :

Clasa I	. . . . .	Lei 9000 pe an
» II	. . . . .	» 8000 » »
» III	. . . . .	» 7000 » »

Profesorii titulari formează cadre a parte, în Administraţia Apelor şi Pădurilor. Ei nu pot să reintre în gradele personalului agenţilor de Ape şi Păduri.

Art 12. — Însărcinaţii de cursuri sunt numiţi de Ministrul Agriculturei şi aleşi dintre agenţii de Ape şi Păduri.

Agenţii de Ape şi Păduri însărcinaţi de cursuri primesc o indemnizaţie fixă şi anuală de lei 1000, afară de leafa aferendă gradului din administraţie.

O indemnizaţie este de asemene acordată agenţilor detaşaţi la şcoală, ca preparatori pentru colecţiunile şi laboratoriile de studii şi pentru lucrările staţiunii de cercetări şi experienţe ; această indemnizaţie, care nu va trece de 1000 lei, este fixată de Ministrul Agriculturei.

Aceştia îşi păstrează drepturile de înaintare în cadrele personalului până la gradul de inspector inclusiv.

Art. 13. — Prin derogare la articolul precedent, Ministrul Agriculturei poate încredința învățământul limbelor germană și engleză la un profesor sau fost profesor de Universitate. In acest caz fixează și leafa.

Art. 14. — Leafa și indemnizațiile instructorului militar, sunt fixate de Ministrul Agriculturei.

Art. 15. — Se anulează toate dispozițiunile contrare prezentului decret.

Art. 16. — Ministrul Agriculturei este însărcinat cu executarea acestui decret care se va publica în «Jurnalul oficial» și «Buletinul legilor».

Dat la Paris, la Dec. 1909.

A. Fallières.

Ministrul Agriculturei, J. Ruau.

DIN LITERATURA STREINĂ

Relațiuni asupra Economiei forestiere din Serbia

Timp de șase luni sentimentul național explosiv al Serbilor a preocupat, după cum știm, atenția Europei întregi.

Evenimentele la care am fost martori, vor face din acest crâmpeiu de timp, poate, unul din cele mai critice momente, prin care a trecut pacea continentului nostru.

Prin recenta rezolvare a conflictului Austro-Sârb s'au înlăturat ciocnirile maselor omenești, care ar fi putut luà într'o zi, dimensiuni mondiale.

Și fiindcă s'a vorbit în ultimul timp, foarte mult despre Serbia, să vedem cum se înfățișează această țară sub raportul economic forestier, în pragul evenimentelor care s'au succedat.

In privința aceasta iată glasul sincer al unui Silvicultor sârb tâlmăcit de el însuși, acum câtva timp, într'o revistă forestieră europeană [1]).

«In Serbia, pe timpul dominațiunei Turcești nu se găseau decât câteva orașe foarte puțin populate ; cea mai mare parte a populațiunei trăiă în satele din preajma pădurilor, distrugând pădurile cu scopul de a-și procură un pământ prielnic pentru

1) Oest. Forst und Jagd-Zeitung 1905, pag 208.

agricultură şi creşterea vitelor. Odată cu isgonirea Turcilor din Serbia se începe şi un curent de strămutare dela ţară la oraş; totuşi însă viaţa de oraş nu a ajuns încă la o mare desvoltare, din cauză că comerţul nu şi a luat pretutindeni avântul, pe care toţi îl doreau; populaţia dela oraş se ridică azi de abiă la o şesime din populaţia întregei Serbii.

E cunoscut de toată lumea că Serbia este o ţară agricolă; agricultnra constitue astăzi principala ocupaţie a populaţiunei. Chiar şi dintre orăşeni, a treia parte se ocupă într'un mod atât de intensiv cu agricultura şi cu creşterea vitelor, încât producţiunea nu acoperă numai consumaţia internă, ci o mare cantitate se exportă şi în ţări străine.

Intreagă această avuţie s'a desvoltat însă în dauna economiei silvice. In primul rând, înainte de începutul secolului trecut, pădurea servea ca loc de păşune şi cu cât populaţia Serbiei creştea mai mult, după scuturarea jugului turcesc, cu atât se răspândeă mai mult creşterea vitelor şi prin urmare şi utilizarea pădurei în scopul de mai sus. Numai acolo unde nu erà cu putinţă păşunatul, mai ales în munţi, din cauza stâncilor şi a pietrelor, oamenii au ajuns la ideea de a începe să îngrijească de pădurile tinere şi de cele devastate. Majoritatea pădurilor însă a fost distrusă, arsă şi pustiită spre a fi transformată în teren arabil. Victimile acestui procedeu au fost cea mai mare parte din pădurele care astăzi aparţin Statului. De ar mai fi durat încă mult timp acest vandalism, ar există azi în Serbia numai pustiuri şi deşerturi; sunt exemple suficiente în istoria naturală, unde se vorbeşte de popoare care şi-au distrus şi pustiit complect pădurile lor, iar mai târziu au fost nevoite să cheltuească milioane pentru reconsituirea lor. Un exemplu ne servă Franţa.

Faptul însă că cu toată groaznica devastare, se mai găsesc până astăzi încă păduri seculare în Serbia [1]), se datoreşte împrejurărei, că creşterea populaţiunei nu erà atât de mare în Serbia, încât să facă se dispară toate pădurile în marea lor întindere. Au mai fost apoi şi domnitori în Serbia, conştienţi de însemnătatea economică naţională a pădurilor, şi cari au supraveghiat cruţarea acestui tezaur naţional, cerând o raţională exploatare a lor. S'au dat ordonanţe serioase pentru oprirea

1) In Nordul Serbiei se găseşte marea pădure dela Miroci, care acoperă mai mult de 27.000 hectare fără întrerupere.

devastărilor, s'a înlesnit împădurirea prin diferite mijloace şi pentru respectarea acestor prescripţii Statul a angajat un personal propriu, spre a supraveghea pe cei ce se vor abate dela legile date. Totuşi din timp în timp, pădurea trecu în serviciul politicei, ea fu considerată ca o moşie a poporului, aşă că din când în când observăm iarăşi manifestându-se tendinţa trecutelor devastări. Pădurea deveni victima unei politice nenorocite şi a egoismului. Stăpânitorii absoluţi şi fără scrupul, exercitară aceleaşi şarlatanii; pădurea deveni obiectul exploatărilor speculative şi al devastărilor. Numai astfel putem înţelege cum de se găsesc azi în Serbia, regiuni muntoase fără nici o urmă de pădure, nişte adevărate deşerturi pietroase, care dau naştere torenţilor, ce rod pe deaîntregul solul fertil, acoperindu-l cu cantităţi enorme de pietriş şi bolovani. Mari întinderi despădurite se găsesc mai ales în Sud-Vestul Serbiei, în apropierea isvorului Drinei, în basenul rîurilor Kolubara, Ljiga. Tcomernica. Gruza, la isvorul rîurilor Moraviţa, Har, Rasina, Topliţa şi între Miroci şi Homolie. Totuşi Serbia, pe care natura creatoare o destinase mai dinainte să fie bogată în păduri, mai are şi azi încă o suprafaţă mare de regiuni păduroase bine întreţinute, constituind o enormă avuţie naţională: iar pentru reîmpădurirea locurilor goale, Statul a luat măsuri oprind mai întâiu păşunatul pe aceste întinderi [1]).

Cu privire la flora silvică a Serbiei, aceasta e foarte bogată. Toate speciile de arbori din Europa de mijloc se găsesc reprezintate, peste 220 de soiuri de arbori şi arbuşti.

Lemnul de căpitenie ce se găseşte aici este fagul (fagus silvatica) pe lângă care mai putem enumără şi alte specii mai puţin importante.

Pădurile pure de fag, ocupă mai ales ţinuturile rîurilor Miroci, Homolie, Medvednik, Iablanik, Gutcevo, Ielița, Iavor, Iastrebaţ, Capaonik, Staraplanina cum şi toate înălţimele din Sud-Vestul Serbiei. In regiunile în care reşinoasele au fost distruse de mâna omului, vedem că apare fagul regenerat în mod natural. Extensiunea fagului îşi ia drumul prin toate regiunele, unde până acum s'a exploatat neraţional. Fagul acesta roş nu

1) După documentele oficiale, publicate în l'Echo forestier 1906, Suprafaţa totală a pădurilor Serbiei atinge aproape 1.517.000 hectare, ceiace face 31,4%, din suprafaţa totală a ţărei. Din această sumă Statul posedă 550.000 hectare. Restul comunele, mănăstirile şi particularii.

a fost tăiat nici odată ; în felul acesta fagul s'a regenerat şi s'a înmulţit în dauna reşinoaselor. După fag vin apoi speciile de stejar numite quercus pedunculata, sessiliflora, şi cerris. Stejarul prosperă în ţinuturile de câmpie pe coline şi pe dealuri. Stejarul pedunculat şi sessiliflora constituesc şi astăzi încă păduri neexploatate. Totuşi însă, se poate zice, că aproape nici nu mai există întinsele noastre păduri de stejar mai ales pe plaiuri, şi la câmpie, astfel încât suntem nevoiţi să întrebuinţăm lemnul de fag roş atât la facerea traverselor de drum de fier cât şi la diferite construcţii în locul altor lemne. Până în timpul din urmă se credeă că pădurile de stejar reprezintă în Serbia un procent de 28%.

Răşinoasele, ca bradul (abies pectinata), Moliftul (picea excelsa) şi pinul (pinus austriaca) constituesc masive întinse în Sud-Vestul Serbiei şi anume în ţinutul de sus al lui Podrivie la isvorul lui Gobjiska Moraviţa şi Ibra pe Kopaonik şi pe înălţimele din împrejurimi. Pinul (pinus austriaca şi silvestris) constitue masive întinse numai pe Murteniţa, Tara şi în împrejurimele Studeniţei. Masive mai mici de brad şi de molift se mai găsesc pe Visoka la poalele muntelui Stara planina, între Timok şi Morava apoi pe Rtavi, pe Stuva planina ; aceste fiind numai resturi din întinsele păduri de brad şi de molift de odinioară. Alunul turcesc [1] (corylus colurna) acel lemn scump întrebuinţat la fabricarea mobilelor celor mai fine, se mai găseşte încă izolat în pădurele districtelor Krajino, Povzarevaţ, Morava, Toplica şi în localitatea Zmagora a districtului Uzika. Celelalte specii de arbori sunt mai mult sau mai puţin reprezintate în pădurile noastre, nu constituesc însă nicăeri masive întinse. În pădurele districtelor : Uzika, Rudnik, Timok şi Valjevo se mai găseşte în mică cantitate în tufişuri rhus cotinus, care eră cu câţiva ani mai înainte un important articol de export. Pădurele actuale ale Serbiei au cam vreo 40% aproximativ masive pure şi vreo 60% masive în amestec [2].

Marea şi nepreţuita valoare istorică a pădurilor noastre, reesă atunci când ne întoarcem privirile asupra acelui timp, în care poporul nostru nu a mai putut suporta tirania şi răutatea

1) La noi se găseşte în Oltenia.

2) Din cauza lipsei căilor de comunicaţie mari cantităţi de lemn de construcţie se importă din Austro-Ungaria.

stăpânitorilor lui. Când nu a mai avut mijloace, de a lupta contra lacomiei nesăţioase a asupritorilor; când religia şi averea i-au fost nesocotite, când poporul nu mai avea nimic al lui, pe care să-şi pună capul liniştit şi fără grijă, unde să-şi ascundă sărăcia şi micul său avut, atunci îşi alese nepătrunsele păduri seculare, spre a scăpa acolo de urgie. Pădurile sârbeşti au furnizat materialul necesar pentru marile corăbii de război Veneţiene şi pentru flota comercială Veneţiană, care au dus departe pe întinsele mări gloria armelor Veneţiene şi care au deschis comerţului Veneţian drumul prin porturile comerciale cele mai depărtate. Pădurile Serbiei au fost spaima duşmanilor naţiunei sârbe căci în ascunzătorile lor s'au prăbuşit nenumăratele lor oşti. Mai mult de 100 de ani le au trebuit hoardelor turceşti până să fi putut străbate zidul sârbesc, în dosul căruia numai, se deschidea drumul înspre Belgrad şi înspre trecuta glorie a Turcilor. Acest zid secular nu e altceva decât pădurea Serbiei, codrul Serbiei, nepreţuitul tezaur sârbesc.

Pădurile sârbeşti au fost stimulenţii măreţi ai libertăţei noastre, de aici purced eroii sârbi, aici s'au cultivat podoabele şi virtuţile eroice, poezia patriotică, care nu găseşte nimic asemănător în istoria celor mai mari popoare.

In pădurele noastre s'au jucat şi cele mai mari tragedii, dar în acelaş timp şi spectacole maestoase ale istoriei noastre naţionale, şi din aceste spectacole şi tragedii s'a născut actualul regat sârb.

In aceste frumoase păduri, pe care noi le-am moştenit ca ceva sfânt dela strămunii noştri, a licărit pentru prima dată strălucitoarea idee de libertate; în aceste păduri, aproape pustiite astăzi au fost sdrobite odinioară nenumăratele oşti duşmane şi din aceste maiestoase păduri ne-a răsărit soarele de aur al libertăţei noastre de azi.

De aceia să păzim şi să îngrijim bine pădurele noastre, care ca un sanctuar ne-au fost lăsate de strămunii noştri! Aceasta este astăzi prima şi cea mai sfântă a noastră datorie!

D. Drâmbă
Silvicultor.

RETRAGEREA LA PENSIE A ERUDITULUI PROFESOR CHARLES GUYOT

Directorul Şcoalei naţionale de Ape şi Păduri.

In ziua de 29 Decemvrie 1909, tot personalul acestei Şcoli s'a întrunit în cabinetul Directorului cu ocazia trecerei la pensie, pentru a'i oferì, un suvenir şi anume o reducere în bronz a statuei lui René II, care se află pe piaţa Saint Evre la Nancy.

D-l Thiéry, decanul profesorilor a pronunţat următoarea cuvântare:

Domnule Director,

«Prezentându-vă urările noastre pentru noul an, Vă rog să binevoiţi a primì acest modest suvenir, pe care vi-l oferim ca un semn al dragostei şi recunoştinţei noastre.

«Permiteţi-ne a Vă exprimà şi regretele noastre cele mai sincere, văzând că părăsiţi Şcoala, pe care de aproape 12 ani o aţi condus cu atît devotament, ani de muncă, în care profesorii, după exemplul vostru, au îndoit zelul şi activitatea în cercetările şi publicaţiunile lor.

«Tot atât de mult regretăm că părăsiţi o catedră, pe cari aţi ocupat-o cu o aşa mare autoritate. Dar scrierile D-voastr vor fi călăuze pentru viitoarele promoţiuni, şi sperăm că în viitor, ca şi în trecut, veţi binevoi a primì, cu amabilitatea ce vă este cunoscută, pe toţi acei cari recurg la sfaturile D.-Voastre înţelepte.

«In ceea ce priveşte colaboratorii D.-Voastre, ei îşi vor aduce aminte că le aţi fost mai mult un camarad, decât un superior. Doresc din inimă colegilor noştrii de a găsì în succesorul D.-Voastre tot atâta bună voinţă, şi pentru a reamintì un cuvânt spus, cu atâta dreptate, altă dată de către Directorul nostru General, atâta *blândeţă*.

«Sunt personal fericit, ca înainte de a Vă urmà la pensie, să Vă mulţumesc în numele agenţilor forestieri, cărora le sunt, Vai! decanul, pentru serviciile arătate, pe cari în timpul carierei, aşa de bine îndeplinite, aţi adus Administraţiunei noastre».

Foarte mişcat de această atingătoare manifestaţiune, *D-l Ch. Guyot*, mulţumeşte personalului Şcoalei pentru da-

rul unui obiect de artă, care îi va aminti anii fericiţi petrecuţi cu colaboratorii cari i-au fost toţi prieteni.

Doresc la toţi o carieră onorabilă, de care vor şti să se arate demni, prin devotamentul lor către Administraţie; exprimă în fine urarea că, sub direcţiunea succesorului său, şcoala, continuând a se desvoltă în toate direcţiunile, *să rămâe focarul cel mai strălucitor al ştiinţei forestiere franceză*

Ca fost elev al şcoalei dela Nancy, cred a fi interpretul tuturor colegilor, ce au trecut prin această şcoală, trimeţând ilustrului Profesor Guyot toate urările noastre de sănătate, dorindu-i din inimă putere de muncă ca să continue, prin scrieri, a da îndrumări şi sfaturi în diferite chestiuni de drept, ce sunt aşa de mult discutate şi din cari şi noi străinii ne luminăm, studiind scrierile sale şi diferitele publicaţiuni periodice.

N. C. Nădejde.

PROIECT DE BUGET

PENTRU

CHELTUELILE MINISTERULUI AGRICULTUREI ŞI AL DOMENIILOR

PE EXERCIŢIUL 1910-1911.

EXPUNERE DE MOTIVE

. . . . . .

Scăzând, însă, din totalul cheltuelelor noui suma de 450.000 lei prevăzută pentru Casa pădurilor, care se acoperă în întregime prin reducerea cheltuelilor de material prevăzute în bugetul exerciţiului curent la direcţiunea pădurilor şi la fondurile speciale pentru cultura şi punerea în valoare a pădurilor Statului şi la cel pentru plantaţiuni în Dobrogea, cheltueli cari rămân să se acopere pe viitor din fondul Casei pădurilor, rămâne ca cheltueli noui cari se acoperă prin reduceri de la alte alocaţiuni ale bugetului în curs suma de 211.729 lei.

Natura Serviciilor şi a Cheltuelilor	CREDITE			
	Cerute pe 1910—1911		Acordate pe 1909—1910	
	Lei	B	Lei	B.
CAPITOLUL V				
Direcţia pădurilor				
§ 1. Personal				
Retribuţia personalului (stat No. 13)	1.413.500	—	1.451.000	—
NOTĂ.— Toate cheltuelile prevăzute în bugetul exerciţiului 1909—1910 la art. 69—71 şi 73—100 inclusiv s'au suprimat pentru exerciţiul 1910—1911, rămânând ca ele să se acopere din fondul prevăzut în acest proiect de buget la art. 77, „*Casa pădurilor*“, conform legii acestei Case.				
Art. 77. **Casa pădurilor** [1])				
Pentru înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Casei pădurilor şi facerea cheltuelilor prevăzute în legea acestei case (personal şi material)	450.000	—	—	—

1) Prin un articol din această lege «Direcţia Pădurilor» se desfiinţează şi tot personalul trece la «Casa Pădurilor».

Nr. persoane: Pe lângă	Se propune	Numirea Funcţiunilor	RETRIBUŢIUNI: MENSUALE: Lei	Lei B	Gradaţii	Gradaţii B	Diurne	Diurne B	Spese	Spese B	ANUALE: Lei	B.
		STAT No. 13										
		Direcţiunea pădurilor										
—	1	Director, inspector silvic delegat	—	—	—	—	—	—	100	—	1.200	—
1	2	Inspectori generali silvici cl. I	900	—	—	—	—	—	—	—	21.600	—
1	2	» » » » II	800	—	—	—	—	—	—	—	19.200	—
5	5	Inspectori silvici clasa I . .	650	—	—	—	—	—	100	—	45.000	—
5	5	Inspectori silvici clasa II . .	550	—	—	—	—	—	100	—	39.600	—
6	6	Silvicultori-şefi clasa I . .	450	—	—	—	—	—	100	—	39.600	—
17	17	» » » II . .	400	—	—	—	—	—	100	—	102.000	—
22	22	» » » III . .	350	—	—	—	—	—	100	—	118.800	—
49	49	» clasa I	250	—	—	—	—	—	80	—	194.040	—
70	65	» » II	200	—	—	—	—	—	80	—	218.400	—
10	10	» asistenţi	175	—	—	—	—	—	50	—	27.000	—
1	1	Arhivar	300	—	—	—	—	—	—	—	3.600	—
1	—	Ajutor de cap de biurou . .	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	Impiegaţi clasa I, din care unul desenator	200	—	—	—	—	—	—	—	4.800	—
3	3	Impiegaţi clasa II	150	—	—	—	—	—	—	—	5.400	—
4	4	» auxiliari clasa I .	120	—	—	—	—	—	—	—	5.760	—
5	5	» » » II din care unul desenator . . .	100	—	—	—	—	—	—	—	6.000	—
2	2	Desenatori	100	—	—	—	—	—	—	—	2.400	—
11	11	Copişti-arhivari la cancelariile regiunilor şi la serviciul plantaţiilor din Dobrogea . .	100	—	—	—	—	—	—	—	13.200	—
26	25	Brigadieri silvici clasa I . .	80	—	—	—	—	—	—	—	24.000	—
50	50	» » » II . .	65	—	—	—	—	—	—	—	39.000	—
80	80	» » » III . .	50	—	—	—	—	—	—	—	48.000	—
11	10	Pădurari şi lucrători permanenţi la plantaţiile din Dobrogea	—	—	—	—	50	—	—	—	6.000	—
10	10	Camerişti la regiuni	—	—	—	—	40	—	—	—	4.800	—
120	120	» » ocoale	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—
14	—	Brigadieri silvici clasa I la fondul de 5%	80	—	—	—	—	—	—	—	—	
120	350	Pădurari jandarmi	—	—	—	—	40	—	—	—	57.600	—
350	350	» clasa II	—	—	—	—	20	—	—	—	84.000	—
[illegible]	130	» » III	—	—	—	—	15	—	—	—	234.000	—
400	400	Confinişti	—	—	—	—	10	—	—	—	48.000	—
10	—	Pădurari permanenţi la pepiniere	—	—	—	—	25	—	—	—	—	—
—	—	Diurna şefului serviciului plantaţiilor din Dobrogea . .	—	—	—	—	100	—	—	—	1.200	—
		Total . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1.413.600	—

Criza pădurilor în România şi mijloacele de combatere [1])

1. Se va arătà pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgărei codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirei pădurilor şi regulamentarea tăerei lor a format preocupaţiunea autorităţilor în drept.

2. Se va face o schiţare istorică asupra originei proprietăţei forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice şi de utilitate publică, răzeşi sau moşneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeţei pădurilor ţărei după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găseşte la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac şi după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar puteà complectà actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuinţelor noastre actuale.

5. Se va enumărà cauzele cari au contribuit la micşorarea patrimoniului forestier al ţărei şi prin ce anume s'a manifestat consecinţele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunţite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparţinând diferitelor naturi de proprietari şi pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor şi a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislaţiunei silvică a principalelor state din Europa în ce priveşte partea referitoare la exploatări şi împăduriri şi a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoştinţelor

1) Programul lucrărei premiate de d-l *C. Disescu.*

forestiere, a cultului arborilor şi a multiplicărei pădurilor.

8. Se va arătà desvoltarea comerţului nostru exterior cu ce priveşte importul şi exportul lemnului şi industriele derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forţele de producţiune a solurilor noastre forestiere şi cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căutà pe cât posibil a precizà cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezentà în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoţità de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil şi cu ortografia Academici nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numărà autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărità cu cheltuelile Societăţei «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere şi'şi vor dovedì proprietatea la cancelaria Societăţei «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunţarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societăţei.

INFORMAŢIUNI

Comitetul central de administraţie a hotărât în ziua de 23 Decembrie a. c. ca anul acesta să se ţie la Societatea «Progresul Silvic», două conferinţe:

In ziua de 13 Martie 1910 d-l Inspector silvic *Petre Antonescu*, Profesor la şcoala specială de silvicultură, va tratà despre: **Stejarul şi cultura lui.**

In ziua de 20 Martie 1910 d-l Inspector silvic *Mihail Tă-*

năsescu va vorbi despre: **Importanţa exportului nostru de stejar şi consecinţele ce poate avea.**

* * *

In comptul exerciţiului 1909—1910, până la 30 Noemvrie 1909, ca venit al pădurilor, s'au incasat lei **4.177.227** bani **30**, faţă de lei *4.071.374* bani *27*, încasaţi în perioada corespunzătoare din exerciţiul 1908—1909, prevederile bugetare fiind aceleaşi *6.200.000* lei.

* * *

D-l silvicultor cl. II *N. Mateescu*, s'a înaintat silvicultor cl. I în locul vacant prin încetarea din viaţa a silvicultorului Th. Cioroianu; iar d-l silvicultor asistent *Ştefan Mantea* a fost înaintat silvicultor cl. II.

Au fost numiţi şi permutaţi:

d-l silvicultor cl. I *N. Ionescu* dela ocolul Babadag la regiunea Craiova;

D l silvicultor asistent *Mircea Manoilescu* dela regiunea Iaşi la ocolul Babadag (Tulcea);

D-l silvicultor asistent *Gh. Petrescu* a fost numit şef al ocolului Sineşti (Iaşi).

* * *

S'a aprobat vânzarea spre exploatare a 425 h. a. din pădurea «Garcina» (jud. Neamţ), care s'a adjudecat la licitaţia dela 14 Ianuarie cu lei 2700 hectarul.

* * *

La 23 Martie se va ţine licitaţie la Bucureşti pentru vânzarea spre exploatare a 1400 h. a. din pădurea Taslau (jud. Neamţ).

* * *

Au mai plătit complect cotizaţiile şi abonamentul următorii membrii şi abonaţi:

Membrii, Cernătescu P., Ionescu C. I., Mărculescu Al., Popescu Gr., Sculy X. K., Salacolu I, Tămăşanu Th., Tănăsescu M., Ciuruleanu, D. I., Lupaşcu Gh., Stătescu I D., Klein D. C., Gugulanu I., adecă în total 123 din 211.

Abonaţi: Popescu Anghel, Tatarescu Iordan, şi Zweiffel & C-ie adecă 19 din 43.

†

TH. B. CIOROIANU

La 17 Ianuarie a. c. a avut loc în satul Cioroiaşi (Dolj), înmormântarea lui Th. B. Cioroianu, şeful ocolului silvic Perişor, decedat în ziua de 14 Ianuarie la reşedinţa ocolului.

D-l silvicultor *Ştefan Mantea*, împreună cu pădurarii ocolului au asistat la înmormântarea acestui camarad şi membru neîntrerupt al societăţii «Progresul silvic», dela înfiinţarea ei. La cimitirul de lângă biserica din Cioroiaşi, d-l silvicuttor Mantea şi-a luat rămas bun dela colegul său prin următoarele cuvinte:

Tristă Adunare.

Am însoţit cu toţi până la ultimul locaş al veşniciei, cu lacrămi în ochi şi cu multă durere pe un concetăţean al D-v., pe un coleg al meu şi voi pădurari pe un bun Şef al vostru.

Aci la mormânt ne vom lua adio pentru totdeauna de la acela care nu mai este.

Prin moartea lui Th. B. Cioroianu, o mamă bătrână, fraţi, rude şi prieteni îndureraţi îl plâng regretându-l, şi dispărţindu se cu multă durere şi jale de dânsul.

Serviciul Silvic perde pe un harnic agent în floarea vieţei, când omul are cea mai mare putere de muncă; iar Societatea «Progresul Silvic» pe un membru al ei.

Cu toţi suferim perderea acelui care nu mai este printre noi şi nu cu puţină durere.

Th. B. Cioroianu, s'a născut în anul 1864, a făcut Şcoala de Silvicultură din Bucureşti, de la 1884—1886. La 1888 Aprilie 15 a fost numit guard ajutor, la 1889 August 14 numit guard general cl. II iar la 1 Aprilie 1901, silvicultor cl. I.

Moare în ziua de 14 Ianuarie 1910 în vârstă de 46 ani, în reşedinţa ocolului Silvic Perişor, ca cel mai devotat soldat, la postul său.

Un om înzestrat de la natură, cu o răbdare extraordinară şi de o bunătate exemplară. Primea binele, numai cu zâmbet, iar răul cu multă resemnare.

Ne luăm rămas bun şi să-i zicem « dormi în pace şi să-ţi fie memoria neuitată»..... şi ultima datorie de creştini, ce ne-a mai rămas -á ne-o facem, este să-i spunem : « Dumnezeu să-l ierte ».

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl S-sori, str. Doamnei 20. — Bucureşti.

CONFERINȚELE SILVICE [1])

Vă salut. Domnilor și scumpi Colegi,

Îmi fac asemenea o plăcută datorie de a exprimă mulțumirile noastre recunoscătoare d-lui Ministru, care în căldul interes ce poartă silviculturei naționale, a binevoit, nu numai să vă încuviințeze congediul trebuincios, dar să și onoreze întrunirea noastră cu prezența d-sale aici.

Mulțumim călduros și d-lor Th. Popescu-Cudalbu, Tzigara-Samurcaș și ceilalți domni, cari nu sunt membri ai societății, pentru simpatia ce ne arată venind între noi, simpatie pe care o privim și ca cinste și ca îndemn de a munci pe viitor și mai mult, pentru desvoltarea pădurilor.

Am năzuit și înainte către progres, căci societatea noastră cu 1 Aprilie ce vine, intră în al 25-lea an de existență, iar conferințele în al 22-lea.

Mai mult decât oricând, trebue să ne străduim însă, în timpul de acum, când din toate părțile se caută sporirea avuției naționale. Țara trece prin greutăți, din care unele pricinuite de exploatarea fără prevedere a unor însemnate isvoare de venit.

De aceia am și ales chestiunea stejarului pentru conferințele din acest an.

Astă-seară va vorbi dar, d-l Petre Antonescu despre «**stejar și cultura lui**», iar Sîmbăta viitoare, d-l Mihail Tănăsescu, tot despre «**stejar**», însă cu privire la consumațiunea și exportul lui și la consecințele, ce poate

1) *Această cuvântare a fost ținută la societatea noastră în ziua de 13 Martie a. c. de d-l* **Ion Kalinderu**, *președintele societății, cu ocazia deschiderei conferințelor, din acest an.*

avea acesta din urmă, pentru economia noastră silvică și pentru propășirea diverselor industrii lemnoase, cari existau in țara noastra, sau cari s'au întemeiat sub protecțiunea nouei politici vamale ce s'a inaugurat.

Inainte de a incepe conferința, țiu a aminti că această chestiune am avut-o la ordinea zilei și anul trecut, la adunarea generală a societății noastre. Atunci văzându-se insă intinderea, ce trebue să ia discuțiunea, daca voim să contribuim la rezolvirea ei in perfecta cunoștință de causă, am impărțit-o in doua. Astfel, d-l Antonescu ne va intreține despre urmatoarele:

«Stejarul și cultura lui. Importanța pădurilor de «stejar in general. Țările producatoare de lemn de ste«jar din Europa și celelalte continente. Starea pădurilor «de stejar, cum erau odinioară și cum sunt astăzi. Di«feritele specii de stejar, ce cresc in țara noastra. Dis«tribuțiunea lor geografica. Caracterele lor distinctive «din punctul de vedere morfologic, biologic și anato«mic. Regimele și tratamentele ce li s'a aplicat. Critica «lor. Propuneri pentru viitor cu recomandații: când tre«bue dat precadere regenerărilor naturale, când celor «artificiale; când insamânțarilor și când plantațiunilor?»

Domnul Tanasescu, va tratà la rândul d-sale, despre exploatările stejarului din ultimii ani, despre causele cari au produs impuținarea lemnului de stejar propriu pentru lucru și construcțiuni, și, in special, despre impiedicarea exportului. Ne va arată, cu cifre, care a fost debitul, cât s'a intrebuințat in țara și cât s'a exportat, pentru a cunoaște de unde vine impuținarea pădurilor noastre de stejar bătrân.

Dată fiind deci, și insemnatatea chestiunei și poziționea d-lor Antonescu și Tanasescu, doi fruntași ai silvi-culturei noastre, nu ma indoesc că conferințele d-lor vor fi ascultate cu tot interesul.

Fac asemenea urări ca expunerile d-lor conferenţiari să contribue la noua îndrumare ce se caută a se dà silviculturii noastre naţionale. Aceleaşi dorinţe calde le am şi pentru proectele de legi ale „Codului Silvic" şi „Cassei Pădurilor" ale domnului Ministru, cari se găsesc la Corpurile Legiuitoare şi cari sunt menite să asigure desvoltarea pădurilor noastre şi exploatarea lor raţională, spre binele ţării. (Aplauze).

Şi acum dau cuvântul domnului Antonescu.

După terminarea conferinţei, D. *Al. Constantinescu*, Ministrul Agriculturei şi al Domeniilor, care a asistat de la începutul şedinţei, a spus următoarele :

Domnule Preşedinte,
Domnilor Silvicultori,

Mulţumesc D-lui Preşedinte pentru aprecierile măgulitoare adresate relativ la proiectele ce le-am propus, iar D-voastră nu uitaţi că-mi sunteţi tovarăşii de luptă pentru viitor.

Aprecierile făcute de preşedintele D-voastră, cu privire la reformele propuse, găsesc în mine nu numai o încurajare, dar şi o mulţumire sufletească adâncă, cu atât mai mult, cu cât vin din partea unui bărbat care a muncit şi s'a ilustrat în atâtea ramuri de activitate.

Acum 24 de ani a fondat această societate, pe care, ca un bun augur a numit'o : „Progresul Silvic" (*Aplauze*).

De astăzi înainte, se deschide pentru D voastră o eră nouă. Vi se vor da toate mijloacele pentru a puteà duce la bun sfârşit opera ce vă cade în sarcină ; va fi o încurajare pentru generaţiile viitoare, care vor avea datoria să contribue la complectarea operei ce se pregăteşte.

Acum, cu cea mai mare mulţumire pot spune că pasul cel mare e făcut.

Vă rămâne D-voastră sarcina de a creşte pădurile, de a le îngriji, de a aplicà cunoştinţele capătate ; iar eu la rându-mi, mă voi îngriji de pădurarii mei.

Îi numesc **pădurari**, *în sensul mare, nobil al cuvântului, cei după cum, pe cei cari fac ca pământul să producă, îi numim agricultori, tot astfel pe cei cari fac să ne folosim de produsele pădurii, trebue să-i numim pădurari.*

Şi dacă azi vă dau tot sprijinul, fiţi siguri că şi pe viitor voiu rămâneă cel mai credincios al Domniei voastră prieten şi cel mai sincer, colaborator la toate măsurile ce se vor propune pentru înbunătăţirea şi sporirea domeniului forestier al ţărei. (*Aplauze*).

CUI SE DATOREŞTE „RACILA" ŞI „MĂTURA" BRADULUI

DIN MUNŢII NOŞTRI

In urma numeroaselor excursiuni făcute în munţii noştri şi a primirei la Şcoală de colecţiuni din regiunile ce n'am putut vizitâ, mi-am putut face o idee justă asupra afecţiunei parazitare a Bradului, consistând în producţiunea de umflături sau gâlme foarte curioase pe ramurile sale, produse prin hipertrofia lemnului şi în aceiaş măsură şi a scoarţei, deseori dând naştere la formaţiune de «mături», fenomen care pare identic cu cel descris de autori [1]) sub numirea de «racilă» (Chaudron, Krebsbeule) şi «mătura vrăjitoarei», şi atribuit vegetaţiunei myceliului ciupercei *Aecidium elatinum*. Intr'adevăr examinând scoarţa şi lemnul gâlmelor şi măturilor găsim în ţesuturi un abundant miceliu. De sigur din cauza asemănărei, boala în chestiune s'a atribuit şi la noi în ţară până astă zi aceleiaş ciuperci. Inainte însă de a vedea dacă fenomenul de la noi coincide cu cel clasic al lui *Aecidium elatinum*, atât ca simptome cât şi ca etiologie, să re-

1) *Prillieux*. Maladies des plantes agricoles.
Delacroix et Maublanc. Maladies parasitaires des plantes.
Sorauer. Handbuch der Pflanzenkrankheiten, ediţia II-a, 1905, v. II.
Frank. Die Krankheiten der Pflanzen.
R. Hartig. Raumkrankheiten.
Ibid. Pflanzenkrankheiten.
Von Tubeuf. Pflanzenkrankheiten.
D'Arbois de Jubainville et Veuque. Les maladies des plantes cultivees.

capitulăm pe scurt ceace se ştie despre tumori parasitare în general la plantele lemnoase. Mai întâi să facem distincţiunea între tumori propriu zise (gâlme, tumeurs, Beulen) şi cancere. Tumoarea e totd'auna caracterisată prin umflarea exagerată a organului pe oarecare întindere şi provine dintr'o iritaţiune (seva in casul mugurilor dormitori, sau un parazit); dacă rămâne vie ea se poate mai târziu crăpa şi scobi, în timp ce marginile ranei produse se umflă în mod special (umflătură cicatricială, bourrelet cicatriciel, Ueberwallung) cercând să o acopere: atunci ea se transformă în cancer. Cancerul presupune aşă dar o rană care tinde a se închide, fapt care nu exista la tumoarea propriu zisă. In casul de faţă tumoarea s'a transformat în cancer (chancre, Krebs). Avem însă şi cancer neprecedat de o tumoare ci provenind din răniri ale ţesutului. Dacă ne referim la cancerile trunchiului sau ramurilor arborilor, lemnul presintă în dreptul cancerului un diametru puţin diferit de al părţei sănătoase, uneori chiar nici nu există vre-o diferenţă în ce priveşte grosimea; aşa sunt cancerile obicinuite produse la arbori de cause fisice sau organice. Grosimea aparentă a cancerului provine în special, pe d'oparte din spintecarea organului şi depărtarea marginilor ranei (ca o cochilie ce se deschide), pe de alta din hipertrofia ţesutului cicatricial de jur împrejur.

Să considerăm mai întâi tumorile adevărate sau vulgar zise gâlme. Şi aci putem distinge două categorii. La tumorile causate de Uredinee de ex. la plantele lemnoase, avem o hipertrofie considerabilă a lemnului şi a scoarţei, aceste două regiuni însă diferind puţin în structură de organele normale. Aşa sunt tumorile produse de Uredineele puţin cunoscute ca gen şi numite *Aecidium* sau *Peridermium* de ex. cele produse la Pinii japonezi de *Peridermium giganteum*, forte asemenea cu tumorile Bradului european atribuite lui *Aecidium (Peridermium) elatinum*. Autorii constată că mycoliul ciupercii produce prin iritaţiunea lui gâlma sau racila; ei descriu la *Aecidium elatinum*, hyphele incolore şi prevăzute cu sugători [1]).

1) Die Nadeln und sämtliche Achsen des Hexenbesens sind von den farblosen, septierten und mit Haustorien in die Zellen eindringenden

O a doua categorie de tumori o formează acelea în cari celulele corticale, liberiane şi lemnoase rămân în stare de parenchym; în majoritatea cazurilor ele sunt pline de bacterii şi lipsite cu desăvârşire de miceliu, avem deci a face cu nişte *bacteriocecidii*. Cercetând literatura, găsim că în această privinţă exemplele sunt foarte puţine, reducându-se la câtevà cazuri observate în special în Italia şi Francia la *Dud*, *Măslin* şi *Pinul de Alep* şi consemnate în toate tratatele generale asupra maladiilor plantelor; asemenea tumori pot fi produse şi de ciuperci (*Diplodia gongrogena* la Plopi), sau de insecte (diverse gale).

Avem în al doilea rând producţiunea de cancere, datorite uneori bacteriilor, ca la *Frasin* [1]) şi *Ederă* [2]); pe când marea majoritate a cancerelor se datoreşte ciupercilor. Cu toate acestea în ultimul timp s'a crezut a se demonstrà că uneori cauza primordială poate fi şi acì o bacterie; aşà cancerul merilor şi altor arbori fructiferi, considerat de autori ca luând naştere prin vegetaţiunea miceliului de *Nectria ditissima*, a fost atribuit mai de curând de Brczezinski [3]), bacteriilor (*Bacterium mali*). E posibil dar ca în multe cazuri de boale, fenomenul patologic să aibă de cauză primordială o bacterie, care uneori e aşa de mică, în cât nu se poate vedea cu nici un instrument măritor de care dispunem.

Să examinăm acum cazul cu gâlmele Bradului nostru. Nimic mai asemănător cu fenomenul clasic al lui *Aecidium elatinum*. Aceste gâlme sunt compuse din inele lemnoase hipertrofiate, bine visibile cu ochiul liber şi acoperite de o scoarţă, care la gâlmele tinere e tot atât de groasă ca şi lemnul; cu toate acestea ambele regiuni prezintă o structură puţin diferită de cea normală: în totul simptomele sunt ace-

Mycelfäden durchwuchert (*Frank*,Die Krankheiten der Pflanzen, vol. II, p. 210. — „Suçoirs ramifiés et pelotonnés dans le parenchyme cortical, et renflés en forme de massue dans le liber mou, les rayons médullaires et le cambium (*D'Arbois de Jubainville et Vesque*, Les maladies des plantes cultivées).

1) *Noack*. Der Eschenkrebs. — Eu însumi am observat tumori radicale bacteriane la Frasin; observaţiune încă inedită.

2) *Lindau*, citat şi de *Von Tubeuf*. Pflanzenkrankheiten, p. 550.

3) Comtes rendus 1902, pag. 1170—1173, citat şi în *Hollrung*: Jahresbericht über... Pflanzenkrankheiten, vol. V, pag. 209—210; vezi şi vol. VI, p. 163—164.

leagi ca în cazul lui *Aecidium elatinum*. Dacă însă intrăm în detalii, chiar din descripţia organografică a acestor monstruozităţi vom descoperi destule abateri dela exemplul clasic.

Descripţia tumorilor. — Tumorile sau gâlmele au formele cele mai diferite (Fig. 1); ele sunt în general sferice dela mărimea unei alune sau nuci până la aceia a unui pumn sau cap de om şi sunt aşezate pe traiectul unui întrenod al ramurei între două verticile succesive. Pe trunchiu, tumorile sunt fusiforme, în formă de butoiu; aşa pe un trunchiu gros

Fig. 1.

între 30—35 cm., gâlma are cel mai mare diametru de 40—45 cm. Nu rare ori găsim câte o mică gâlmă vie având forma şi dimensiunile unei nuci, ascuţită la cele două extremităţi, cu scoarţa brăsdată de coaste longitudinale formate prin hypertrophia ţesutului şi dispuse ca nişte meridiane, putându-se anastomosa ca să dea naştere la formaţiunea de losange ca la scoarţa sălcâmului. Alte ori găsim tumori de forma şi mărimea unei ridichi acoperită cu o scoarţă prezentând la exterior inele concentrice, indicând coastele formate de diversele periderme dispuse în retragere unele faţă cu altele.

In fine sunt gâlme având forma, mărimea şi culoarea unui păstârnac sau a unei ridichi lungueţe, cu partea lăţită despre locul de inserţiune a ramurei etc. In orce caz grosimea unui gâlme depinde de etatea ramurei care o poartă. Uneori gâlma este sesilă, fiind formată chiar la punctul de inserţiune a unei ramuri pe trunchiul principal.

Multe gâlme nu poartă nimic pe dânsele; alte ori însă, întocmai ca «racila» lui *Aecidium elatinum*, îşi desvoltă unii muguri în ramuri, din cari o parte sunt normale şi poartă frunze obicinuite, alte ramuri sunt anormale, grase şi cărnoase, în fine avem producţiunea de «mături de vrăjitoare» tipice. Toate aceste ramuri sunt înzestrate, ca şi la *Aecidium elatinum*, cu un puternic geotropism negativ, prezintând curbături geotropice foarte pronunţate. In continuarea tumorei ramura poate rămâne simplă sau se bifurcă în mod neregulat. Pot există pe aceiaş ramură mai multe tumori.

La început gâlmele prezintă scoarţa intactă şi vie; curând însă se formează un ritidom care la început se exfoliază în formă de solzi destul de mari sau plăci, iar în cele din urmă devenind destul de puternic, începe să se crape. Nu în totdeauna însă gâlma se va transformă într'un cancer: există cancere provenite din gâlme de mărimea unei nuci, precum există şi gâlme groase ca pumnul rămase încă acoperite de o scoarţă continuă. In secţiune gâlma prezintă inele lemnoase după modul cunoscut al lui *Aecidium elatinum*. Se observă la periferie o zonă îngustă de coloare albicioasă (alburn), pe când inelele centrale sunt incrustate cu rezină, care le dă o coloare cenuşie de apă turbure, formând astfel o zonă de duramen fals, mult mai desvoltat ca alburnul. Forma acestui duramen fals variază; uneori el aparţine numai unei jumătăţi a secţiunei, ba încă putem găsi zone concentrice albe alternând cu altele cenuşii

Când scoarţa deja moartă s'a crăpat şi lemnul e cât de puţin denudat, fenomenul putrezirei începe. Lemnul devine la urma urmelor o masă moale ce se fărâmă lesne, fără să existe niciodată lame de miceliu intercalare ca în cazul Polyporilor şi altor boale datorite ciupercilor [1]). Cu toate acestea

1) Aceasta face să se îndepărteze dela început ideea că s'ar putea

e destul ca scoarţa să înceteze de a mai fi vie, pentru ca miceliul să devină şi mai abundant, progresând cu o mare iuţeală. Suprafaţa gâlmelor cu scoarţa crăpată se acopere de reşină, exudată în mod abundent din scoarţă şi lemn, reşină care până la un punct închide crăpăturile existente şi dă naştere la producţiunea de cancere de tumori. Resina e incapabilă să oprească ciuperca de a-şi continuà drumul ca să invadeze cu desăvârşire toate ţesuturile organului. Suprafaţa scoarţei încleită de reşină devine înnegrită prin depozitul de fumagine al ciupercii.

Cancerele de tumori, în afară de hipertrofia considerabilă a lemnului, au forma ordinară, fără formaţiune de ţesut cicatricial, iar lemnul denudat departe de a devenì imediat moale şi flasc (cum s'a descris pentru *Aecidium elatinum*) rămâne oarecare timp dur şi compact.

Când tumoarea devenită cancer s'a învechit, ea se transformă complect în putregai, pe care continuă de acì înainte a-l roade insectele, reducându-l într'o bulă acoperită de scoarţă, găunoasă şi fărâmicită înăuntru, care se fărâmă îndată la o atingere puţin forte. Toată porţiunea ramurii de dincolo de tumoare e atunci forţamente moartă ca şi dânsa.

Pe asemene gâlme, în diferite stadii de putrefacţie, scoarţa se detaşează foarte lesne; astfel am găsit o ramură cu o gâlmă de o formă curioasă (elipsoidală) cu totul desfăcută de coaje.

A doua formă monstruoasă este cancerul (fig. 2 şi 3). Diferenţa între tumoarea propriu zisă şi cancer este fundamentală. Poate există o tumoare canceroasă, adică în care scoarţa a plesnit şi lemnul s'a desgolit, dar *nici odată nu se formează o umflătară cicatricială, ci pur simplu o crăpare a scoarţei*, de oarece în momentul când ea crapă este dejà moartă atât ea, cât şi zona generatrice şi porţiunea superficială a lemnului. Aşà sunt tumorile fusiforme semănând mai mult sau mai puţin cu un butoiu, ce se văd pe unele trunchiuri de Brad şi la care plesnirea scoarţei se face în regiunea equaterală, după cum se vede uneori la teii atacaţi de *Trematovalsa* (fig. 3). Un adevărat cancer se distinge prin umflă-

instala posterior vreo ciuperci de felul lui *Polyporus fulvus* sau *Agaricus adiposus*, citate de autorii din Germania ca succedând lui *Aecidium elatinum*, şi cari ar transforma racila «sănătoasă» în racila «bolnavă».

tura cicatricială dedesubtul scoarței plesnite, ale cărei margini încă vii sunt desfăcute din ce în ce până ajung să formeze una cu alta un unghiu de 180°, în timp ce dedesubtul scoarței vechi ce tinde să se desfacă, se formează umflătura cicatricială marginală. Bucăți de scoarță de neoformațiune se văd și la suprafața lemnului desgolit. — Să luăm mai întâi cancerile mici formate de ramuri sau trunchiuri subțiri. Câte odată aceste cancere sunt mici, ocupând locul unui ciot, alte ori se întind în sus și în jos și nu rare ori confluează mai

Fig. 2. — Cancer de Brad și Molid.

Fig 3.— La stânga ramură de Brad, la dreapta de Tei, spre a se vedea identitatea cancerelor

multe împreună, așă că pe o întindere oarecare tulpina e desgolită și cu marginele proeminente ca niște coaste neregulate. In așă mod se formează răni de formă sinuoasă cari trec de pe o ramură pe ramura ce poartă, iar altele se găsesc la subțioara unei ramuri ce ese din tumoare. In majoritatea cancerelor lemnul lor e neatins, cu suprafața netedă, brun în interior și împregnat cu rezină.

Pe trunchiurile foarte bătrâne cancerile coincid cu ramuri rupte sau cu locuri lovite. Scoarța e plesnită în mod

neregulat şi o mare cantitate de rezină se scurge din rană pe trunchiu. Altele prezintă o suprafaţă uscată de lemn, cu fibre foarte sinuoase neregulate şi foarte dure ca consistenţă. (Fig. 9).

Ori cum ar fi, cancerile observate până acum sunt unilaterale.

Fructificaţiile ciupercii nu apar decât după moartea completă şi uscarea scoarţei şi lemnului, fie pe scoarţă, fie pe lemn sub scoarţa ridicată în sus. Ele sunt nişte punte negre, de o mărime însemnată, aşà că se văd bine cu ochiul liber.

Ramurile tumorilor şi frunzele lor. — Ramurile pur-

Fig. 4.

tate de tumori prezintă particularităţi diferite (fig. 4 şi 5), aşa că putem distinge mai multe tipuri. Există ramuri cu aspect normal, ca dimensiuni şi ca frunze. Din contra altele iau aspectul special al unei «mături», mai lungi sau mai scurte. Câte odată mătura e formată din mai multe ramuri deosebite, cărnoase, scurte, grupate la baza lor una lângă alta în fascicule şi purtând frunze anormale, scurte şi dispuse nu în mod pectinat, ci de jur împrejurul axului, după cum se cu-

noaşte deja pentru «mătura vrăjitoarei» a lui *Aecidium*. Dar pe când la acesta din urmă, frunzele sunt aproape lipsite de clorofilă, ale noastre, cât timp stau pe ramură, sunt de un verde glauc mat, care tranşază cu verdele curat de iarbă al frunzelor normale. Există după aceia adevăratul tip de «mătura vrăjitoarei» prezintând frunze puţin diferite de cele normale, în afară de scurtime. Aşà pe când frunzele normale au o lungime de 2—3 cm. pe $1\,^1/_2$—2 mm. lăţime, acestea

Fig. 5 — Brad. Mătura vrăjitoarei tipică cu aspect de Visc.

din urmă se reduc la 13—20 mm. pe $1—1\,^1/_2$ mm. Există pe unele ramuri un amestec intim de frunze de ambele feluri, cu transiţii nesimţite de mărime. Uneori ramificaţia măturei e slabă reducându-se la câtevà ramuri principale paralele, însă ajungând la o lungime însemnată, şi ramificându-se ca să i dea o formă de candelabru (fig. 5); din contra alte ori ramificaţia e tufoasă, foarte abundentă chiar dela bază, adică din tumoare (fig. 4). In orice caz, vârfurile ramurilor de toate gradele, pre-

zintă cel puţin trei muguri caracteristici, cari le dau forma unui «trifoi». Numărul acestor muguri ce termină ramura anuală variază între 2—5, de ordinar sunt 4; pe ramurile cărnoase ei se îngrămădesc ca la stejar. La sfârşitul toamnei, lăstarii de diferite etăţi ai unor mături, devin cu totul defoliaţi, după cum ne arată figurile. Defoliarea se face de odată, atât pe ramurile anuale cât şi bisanuale. Aşă la brazii noştri bolnavi, găsim mături purtând frunze anormale şi pe lăstarii bisanuali, pe când la *Accidium elatinum*, acelaş fel de frunze nu trăesc decât un singur an. Pe frunzele uscate de pe mături n'am găsit alte fructificaţiuni decâte pete negre dispuse chiar în lungul nervurei, câte odată la dreapta şi la stânga ei. Aceste pete cari tind să conflueze între ele, sunt de un negru lucios, semănând mult la exterior cu fructificaţiile Hysteriaceelor. De sigur că aceste fructificaţii, sunt cauza unui adevărat fenomen de «Schütte».

Fig. 5 şi 4 (împreună cu 1) reprezintă 2 tipuri de mături. Cea d'întâi pleacă din mijlocul unei gâlme de 11 cm. pe 7, din treimea ei inferioară, două ramuri din acelaş punct; căci restul a avortat, uscându-se ulterior. Distanţa între verticile este de 20 cm. în mediu, iar verticilele sunt compuse de câte 2—4 ramuri. La unul din verticile a rămas o singură ramură, pe când în faţa ei se găseşte un mugure cilindric care a avortat, s'a umflat şi lignificat, încrustându-se cu rezină. Între verticilele desvoltate se observă unele rămase numai cu muguri avortaţi şi împregnaţi cu rezină. Se observă că unele ramuri ale verticilului sunt strâmbe în formă de S ca în cazul ramurilor de Pin atacate de *Caeoma pinitorquum*.

Al doilea tip de mătură e reprezentat în fig. 1 la dreapta sus. Ea pleacă dintr'o tumoare în formă de ţelină răsturnată, de 9 pe $5\ ^1/_2$ cm. Ramurile ei sunt cărnoase, dispuse în două grupe şi puţin umflate la bază; alături de ea se găsesc 3 ramuri normale plecând din acelaş loc cu dânsa. Ramurile măturii poartă imediat d'asupra gâlmei mame, câte o umflătură mai mică, din care pleacă câte 3 ramuri îndoite la extremitate în formă de cârje. Vârful lor poartă mulţi muguri grămădiţi, înconjuraţi de jur împrejur de frunze, dându-le aspectul unor pensule.

Un al treilea tip nereprezintat în figuri, e caracterizat

prin plecarea unei ramuri de mătură chiar din vârful unei tumori de formă conică. Aspectul devine şi mai caracteristic prin aceia că suprafaţa tumorei e acoperită de plăci de ritidom, aşà că în totalitate seamănă cu un con de Larice teratologic, la care axul se prelungeşte d'asupra.

Mai trebue să vorbim despre direcţia ramurilor secundare ale măturii. Câteodată prezintă şi ele geotropism negativ şi-şi încovoaie vârful în sus, uneori apropiindu-l de axul principal, formând o concavitate înnăuntru. (Fig. 5). Se văd şi curbături curioase, pentru ramuri anormale ce pleacă isolat din tumoare şi se îndreptează sau în sus sau în jos, sucindu-se în diverse moduri.

Toate ramurile anormale sunt puternic *canelate*.

Examenul histologic — Cercetând tumorile, găsim structura următoare : Nici scoarţa, nici lemnul nu prezintă altă anomalie decât aceiace rezultă din hipertrofia ţesutului. In scoarţa bradului se ştie că nu se formează ritidom ; sub epidermă se găseşte un periderm normal, sub care se află stratele herbacee iar liberul e bine desvoltat. Să cercetăm acum însă scoarţa tumorii cu ajutorul fig 6 A. Vedem că liberul ocupă şi acì o mare întindere : chiar cu ochiul liber se disting 3 părţi : o porţiune internă brună-negricioasă care e liberul neanexat *(lb. na.)* ; deasupra o altă zonă mai mult sau mai puţin egală în dimensiune cu dânsa şi care cu ochiul liber se vede colorată uneori în roşu iar alte ori albicioasă : aceasta este porţiunea cea mai internă de liber anexat la ritidom şi care se desparte de restul intern al liberului printr'un periderm (ultimul periderm). In afară se găsesc primele periderme în formă de arcuri scurte foarte neregulate, formând strate de ritidom complicate şi necrosate, de coloare totdeauna închisă. In porţiunea centrală de liber de culoare deschisă se găsesc bucăţi de liber *lb* izolate de masa fundamentală printr'un înveliş de plută *pl* ale carei membrane sunt colorate uneori în roşu-carmin. Din inspecţiunea acestor diferite ţesuturi şi după culoarea lor, se pare că necroza progresează pe de o parte de la periferie spre centru, pe de alta dela suprafaţa lemnului spre exterior, de oarece liberul neanexat e totdeauna brun Lemnul prezintă structura normală, există însă canale resinifere într'însul, cum s'a semnalat şi pentru *Aecidium*. Nimic altcevà mai deosebit decât

tortuositatea fibrei şi prezenţa acestor canale în număr destul de mare între tracheide.

Atât în secţiunile transversale cât şi longitudinale constatăm că zona de toamnă a inelului e împregnată de rezină, astfel că ea capătă un aspect mai închis ; aşà se explică pentru ce vedem uneori chiar cu ochiul liber unele inele divizate în 2 zone distincte, ba încă în unele tumori se adaogă o coloraţiune albastră verzue vânătă a unei părţi din inel sau a inelului complect, semănând mult cu culoarea ce ia lemnul de Tei sub influenţa lui *Trematovalsa*. Mă-

Fig. 6. — A. Secţiune schematică în scoarţa necrosată a unei tumori ; *lb* liber; *pl*, pluta peridermului. — B. Fructificaţii de *Amphisphaeria* (peritece) mărită de 80 ori şi redusă în desen la $^1/_2$; C, idem o ască mărită de 840 ori şi desenul redus la $^1/_2$; D, idem spori, mărit de 500 ori şi desenul redus la $^1/_2$; *a* spor matur verzui; *b*, spor trecut de maturitate.

duva şi razele medulare sunt necrozate. La suprafaţa lemnului razele medulare devin foarte înalte, aşà că de multe ori ne dau aspectul lemnului de Fag. Aşà am înnumerat în unele secţiuni radiale până la 14 rânduri de celule în sens longitudinal într'o rază, pe când în lemnul cu aspect normal nu trecea de patru celule. Am mai constatat încă în asemenea raze o mare creştere în dimensiune a celulelor, de exemplu 39—45 μ pe 30—40, pe când în regiunile cu structura ordinară n'au decât vreo 6 μ lăţime. Orcum ar fi, conţinutul acestor celule este ornamental şi brun. Mersul elementelor elementelor lemnoase este sinuos.

Tumorile bătrâne prezintă scoarţa cu crăpături şi lacune, în special zona brună de liber devine lacunoasă, luând un aspect spongios.

Lemnul protegiat complect de o scoarţă sănătoasă, prezintă aspectul sănătos, pe când odată denudat sau acoperit de scoarţa infectată şi moartă care se descojeşte uşor, el capătă o coloare din ce în ce mai închisă.

Secţiunile ramurilor măturii ne arată o structură puţin diferită de cea normală ; un contur mai mult sau mai puţin poligonal. Pluta superficială, liberul şi razele medulare sunt atinse de necroză. Epiderma poartă peri uniseriaţi conici ascuţiţi, cu membrane foarte cutinisate, iar lumina şi interiorul canaliculelor ce traversează membrana se colorează în bruo. In inelul anual se găsesc largi canale resinifere.

Frunzele mici prezintă structura obicinuită a acului de brad, contrariu de cele ce s'a zis de Hartmann pentru frunzele ce poartă fructificaţiile lui *Aecidium elatinum*. Hipoderma prezintă aspectul normal. Există însă deformaţiuni ale conturului sub influenţa parazitului.

Organismele ce produc boala. — Cercetând zonele necrozate, cum e partea superficială a lemnului şi scoarţa moartă, găsim filamente miceliane puternice de culoare închisă brună olivacee. Din contra în regiunile părând sănătoase avem oarecare dificultate a vedeà myceliul fără întrebuinţarea de coloranţi. Un fapt frapant este existenţa de mici corpuscule rotunde cu aspectul de coci, în cantitate infinită, umplând interiorul tutulor elementelor anatomice. Aceste corpuscule cari se văd şi fără ajutorul coloranţilor, fixează bine hematoxylina şi Gram, dar după tratarea prealabilă cu alcool sau acid lactic, ei se găsesc în mai puţină cantitate, aderând la pereţii celulelor sau la filamentele myceliane ; dimensiunea lor variază între 1 - 2 μ ; ei sunt de comun izolaţi, sau grupaţi câte doi ca în genul de bacterii *Diplococcus*, foarte rar în două dimensiuni (forma *Micrococcus*), sau că formează catene de *Streptococcus*. In afară de mişcările browniane pe cari le execută de multe ori şi după moarte, nu am observat altfel de mişcări. Părerea mea e că aceste corpuscule nu sunt bacterii, ci conidii formate de filamentele fine myceliane ce se colorează în acelaş timp cu dânşii. Am observat une ori că ele pleacă dela vârful sau de pe laturile hyphei. De

altfel găsim de multe ori alături de ele spori mult mai mari, une ori bruni, a căror formaţiune o vom vedeà imediat.

Să trecem la myceliu. Poate că şi în cazul nostru, ca şi la *Aecidium elatinum*, am putea distinge după exemplul lui Hess [1]) «tumoarea sănătoasă» de cea «bolnavă».

Această distincţiune însă trebue înţeleasă în sensul că gâlma bolnavă e sinonimă cu gâlma moartă. Îndată ce scoarţa s'a uscat împreună cu zona generatrice, şi au apărut crăpături cari se măresc din ce în ce, lemnul rămâne denudat, lăsând astfel liber acces apei care se acumulează în anfractuositătile scoarţei. Această apă stagnantă este un excelent mediu favorabil pentru progresiunea myceliului şi producţiunea fructificaţiilor.

Ne putem încredinţà uşor de locul pe unde se introduce parasitul. O simplă secţionare a ramurei sau trunchiului dedesubtul tumorei ne arată măduva cu aşa numita teacă medulară şi parte din inelele anuale colorate în brun ; acest fapt, legat de presenţa constantă a cioturilor moarte pătrunzând adânc în lemn, ne fac să admitem a priori fără rezervă, că *introducţia ciupercii se face prin rănile lăsate de aceste cioturi*, şi că avem a face cu un parasit de răni.

In secţiunile făcute nu numai în tumori sau măturí, dar chiar în ramurile ce poartă tumoarea, la oarecare distanţă de aceasta, găsim insinuându-se între celulele lemnoase, nişte hyphe de un brun galben, bătând uneori în olivaceu, groase aproape de 6 μ, cu lumina largă şi divizate în celule sau articuli lungi. Aceste filamente pătrund în lumina tracheidelor prin puntuaţiuni pe cari le astupă. Când gâlma este vie sau «sănătoasă», asemenea filamente colorate se văd rar între tracheide, dar sunt foarte dese în razele medulare ; putem zice că nu există nici o rază medulară neatinsă de ele : toate sunt brune. In porţiunea superficială a lemnului mort, ele sunt foarte numeroase şi evidente. In restul lemnului gâlmei sănătoase filamentele sunt incolore ; ele însă fixează foarte bine coloarea de Gram, cu ajutorul căreia se descopere ramificaţiunea lor prin care dau naştere unei reţele complicate de myceliu fin de 1 μ diametru, care se recunoaşte perfect în celulele razelor medulare. Pare că acest myceliu fin care

1) *Hess.* Der Forstschutz, vol. II, p. 275.

poate deveni intracelular, este care produce micile conidii în formă de bacterii sferice. In scoarţa tumorilor găsim aceleaşi două formă de myceliu: cel gros şi cel fin, iar în părţile moarte coloarea hyphelor groase intercelulare este cea brună sau olivacee.

In ramurile măturii vrăjitoarelor nu aflăm nici o deosebire de myceliu cu tumorea, atât în razele medulare cât şi în liber, ba chiar în lemn şi scoarţa primară. — In frunze dupe ce se usucă, myceliul cel gros şi negricios-brun devine predominant, de sigur sub acţinnea umidităţei. De altfel ramurile măturei şi frunzele sunt de multe ori acoperite de un depozit negru de fumagine care ese din ţesut şi dă naştere la fascicule de filamente brune, cari sunt nişte adevărate conidiophore.

Fructificaţii. — Dejà din cele precedente, ideia că o Uredinee ar puteà fi cauza monstruosităţilor de cari ne ocupăm este exclusă. Asemănarea lor exterioară însă cu fenomenul cunoscut al lui *Accidium elatinum*, m'a făcut să cercetez cu deamănuntul măturile de pe Brazi ca nu cumva să fie în realitate un caz de mutualism şi astfel am făcut numeroase excursii în munţii Moldovei, în tot timpul verei şi toamnei anului 1909, dela începutul lui Iulie până în Decembre, fără însă să pot descoperi ecidii pe vre-o frunză. Am găsit însă la Şcoala de Agricultură dela Herăstrău două tablouri murale cu câte o mătură a vrăjitoarei de Brad, purtând pe ramurile anuale şi bisanuale frunze pipernicite şi dispuse de jur împrejur ca la molid; aceste exemplare provin dela Slănic (Bacău) 1904. Cercetând cu atenţiune la lupă aceste frunzişoare pe care se văd brobonele de o coloare roşcată murdară sau neagră-brună, şi făcând secţiuni în numeroase frunze prezintând aceste brobonele în mod caracteristic, apoi examinând la microscop întreaga serie de secţiuni a fiecărei frunze, n'am găsit decât într'o singură frunză un aecidium; în toate celelalte cazuri erau pur şi simplu umflături ale parenchymului, produse de sigur prin acţiunea ciupercii, ale cărei hyphe ocupau parenchymul.

De altfel structura acestor frunze nu diferea de cea normală, hypoderma erà în stare de colenchym etc. Aecidiul în chestiune are asemănare perfectă cu cele ce am găsit şi pe frunzele normale sănătoase şi vii ale unei ramuri, de

asemenea normală ce am în herbarul meu şi provenind tot din Slănic-Bacău 1904. După caracterele pseudoperidiului şi sporilor hyalini, nu poate fi decât *Aecidium pseudo-columnare*, un simplu accident pe frunza măturii vrăjitoarei din colecţia Herăstrău, mătura plină de altfel înăuntru, atât de myceliul incolor fin cât şi de cel brun. Atât pe frunzele normale ale mele cât şi pe acelea ale măturii dela Herăstrău, ecidiul se găseşte invadat de filamente brune sau hyaline, care'i formează un fel de stroma negricios în dreptul stratului de pseudo-basidii, din care stroma pleacă filamente înnăuntrul cavităţei deşertate, se insinuează printre aecidiospori şi formează conidiophore (fig. 7, *Bb*), dând naştere pe laturi la spori lungueţi bruni-olivacei 8=3 μ (forma *Dematium*).

In frunzele (tot dela Herăstrau) cu pete negricioase se vede că aceste pete nu sunt altceva decât nişte sori cu un stroma negricios eşind dintre celulele epidermice, din care stroma pleacă fascicule de conidiophore de un brun negru, largi până la 6μ, divizate în celule în mod evident (celule cu lumina largă) şi purtând spori hyalini unicelulari la vârf, după norma cunoscută pentru forma *Cladosporium* a Fumaginilor. Alte conidiophore vecine, purtau însă şi lateral sporii bruni, ca şi filamentele negre din cavitatea aecidiului. E demnă de reţinut observarea că şi ecidiile de pe frunzele normale de Brad de care vorbii mai sus, sunt invadate de ciuperca cu filamente negre, care în afară de orice îndoială este aceiaşi Ascomycetă ce umple cu filamentele sale tumorile şi măturile.

Pe frunzele măturilor recoltate de mine în vara lui 1909, am găsit fructificaţii propriu zise şi anume :

1. *Pycnide* (fig. 7 A). Aceste pycnide formează pete negre uneori confluente, fie în dreptul nervurei, fie la dreapta şi la stânga ei. Epiderma se ridică formând o proeminenţă în dreptul pycnidei şi în urmă se rupe. Dimensiunea pycnidei e aproape grosimea frunzei ; ea se deschide la exterior sau printr'o simplă papilă sau printr'un gât lung negru. Perete negru cărbunos şi gros. Cavitatea e împărţită în compartimente prin pereţi de coloare brună-gălbue, nu cărbunoşi. După forma şi micimea sporilor (ca nişte coci de 1 μ diametru) se vede că aceste pycnide sunt nişte spermogonii.

Pe ramurile măturilor se găsesc fructificaţii mai perfecte, astfel:

2. *Valsa* (fig. 7 C). Fără formaţiune de stroma, peritecele cu perete brun-galben membranos, grupate în mijlocul scoarţei ospitaliere, rotunde eliptice cu diametrele $^1/_4-^1/_2$ mm., terminate cu găturі negre şi lungi de mai mult de 1 mm., neproeminente. Conţinutul de un alb murdar se compune din asce scurte cilindrice 16—24 pe 4—5 μ cu 8 spori hyalini în formă de bastonaşe sau curbate, de vr'o 4 μ=1 μ şi amestecate cu parafise filiforme, foarte subţiri, întrecând foarte mult ascele în lungime. Prin existenţa parafiselor această formă face transiţia la *G. Diatrype*, de care se deosebeşte prin absenţa unui stroma.

3. *Diatrype* (fig. 7 D). Aceiaş ca precedenta, afară de stroma, care e format numai din hyphe.

Pe gălmele moarte:

4. *Amphisphaeria*. Peritecele (fig. 6 *B*) sunt cu totul superficiale, izolate sau grupate în mic număr (2—3), piriforme sau mai mult or mai puţin conice, terminate cu o simplă papilă. Concordă în mare parte cu descripţia genului dată de Winter în Rabenhorst [1]):

„Perithecien meist angesenkt oder eingewachsen, später meist hervortretend bis oberflächlich, von derber oft kohliger Substanz, mit kleiner Mündung, kahl. Asci 8 sporig, mit Paraphysen gemischt—Sporen 2 zellig, gefärbt (meist braun)".

Descripţia în chestiune diferă în oarecari puncte de ciuperca noastră: 1) Niciodată n'am găsit peritece scufundate câtuşi de puţin, ci absolut superficiale, şezând pe substrat ca un obiect pus pe masă; 2) Sporii sunt în tinereţe verzui deschişi (fig. 6 *Da*), ba încă uneori sunt amestecaţi cu spori cu totul hialini. E adevărat că în peritecele trecute de maturitate şi deşertate de conţinut, se văd spori de un brun negricios (fig. 6 *Db*); 3) Deosebire foarte însemnată, este că de multe ori peritecele pot fi reunite într'un stroma compus, ceace nu e cazul în familia Amphisphaeriaceelor. Cu toate acestea ţinând seamă de observaţiile ce am făcut de mulţi ani asupra formei şi constituţiunei fructificaţiunilor de Sphaericacee, cred că nu e locul, pentru diferenţele acî

1) Kryptogamen-Flora, II Abthellung: Ascomyceten, pag. 263.

arătate, a face un nou gen diferit de *Amphisphaeria*, cu care prezintă încolo toate punctele comune.

Dacă cercetăm literatura, nu găsim nicio specie a cărei descripţie să se asemene cu aceia a noastră, deci este cu multă probabilitate, o specie nouă. *Peritece superficiale, 1 mm., 3, cu peretele cărbunos şi forte gros, asce* aproape cilindrice 135=30 μ, *amestecate cu parafise filiforme: ascospori bicelulari* (fig. 6 *D*), *strangulaţi la mijloc şi cu jumătăţile inegale şi inequilaterale, 24 — 28 = 6 — 12.* Dimensiunea sporilor poate fi şi mai mică, adică 19 = 8, sau ajunge până la 34 μ lungime; la maturitatea complectă sunt de un brun negricios, cu câte un mare globul refringent în fiecare celulă (fig. 6 *Db*); putem găsi chiar una din jumătăţi divizată încă în 2 celule.

Dedesubtul periteciului şi venind spre peretele său cărbunos, vedem filamentele groase galbene de miere din profunzimea ţesutului lemnului şi scoarţei putrede a tumorilor, paralele între ele şi perpendiculare pe suprafaţa substratului.

E de notat că această ciupercă n'am găsit-o până acum decât pe exemplare provenind din judeţul Neamţ; nu este exclusă însă posibilitatea ca să existe şi în celelalte părţi ale ţărei.

5. Există însă o a doua formă care e comună întregei arii de vegetaţie a Bradului bolnav începând din munţii Bucegi până în Neamţu; e probabil însă că ajunge până în extremul nord al Carpaţilor români, căci exemplarele trimise din regiunea dela Mălini (Suceava) presintau peritece identice însă lipsite de spori; această formă este *Trematovalsa*, care nu diferă de *T. Matruchoti* [1]) decât prin spori cevà mai hyalini, divizaţi în mai mult de patru celule şi cu tendinţa la structura muriformă (peritecele, fig. 7 *F*).

Fig. 7 *b* şi *II* ne arată transiţia între sporii 4 celulari olivacei de *Tr. Matruchoti* (*Ga*) la sporul de aceiaşi formă şi coloare cu mai mult de 4 celule uniseriate, din cari unele capătă pereţi longitudinali, (fig. 7 *Gb*) până la sporul muriform din H. Această transiţiune se găseşte între sporii ace-

1) Comptes rendus de l'Académie des sciences, CXLII, 1906, pag. 290—291.

luiaş periteciu. Unele peritece vecine presintă însă toţi sporii la fel, aşà am găsit varietatea muriformă complet individualisată, nu numai la Brad, dar şi la arbori foioşi dela munte şi câmpie (Jugastru la Brăneşti). Pare că asistăm la o formaţiune de noi specii fungice. Ori cum, nu putem separà *Trematovalsa* de pe Bradul cu tumori, de specia *Tr. Matruchoti*

O a doua formă de transiţie, având ca sorginte tot pe *Tr. Matruchoti* am găsit-o în cancerile Brazilor dela mun-

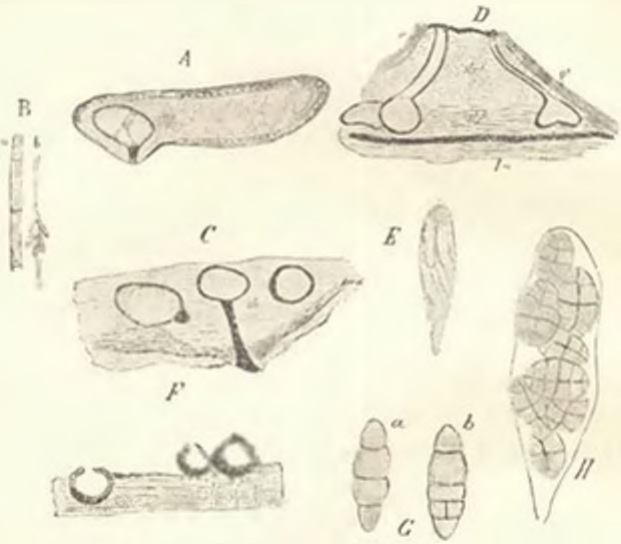

Fig. 7. — *A*. Pycnidă pe frunză, mărită de 30 ori şi redusă în desen la $^1/_3$, ca şi *C*, *D* şi *F*. — *B a* şi *b*, hyphă şi conidiophor în interiorul cavităţei unui aecidium accidental; *a*, mărit 1000 ori, *b*, 500 ori şi reduse în desen la $^1/_2$. *C*, peritece de *Valsa*, *str*. stroma fals păstrând coloarea ţesutului ospitalier, nelimitat de o linie neagră; — *D*, peritece de *Diatrype*; *pr*, periderm, *str* ^{1}, stroma cu substanţa ospitalieră; *str* ^{2}, stroma format numai de hyphe fine albicioase; *ln*, linie neagră limitantă a stromei. *E*, Ască de *Valsa* sau *Diatrype*, cu spori înăuntru, mărit 1000 ori ca şi *G* şi *H*. — *F*, peritece de *Trematovalsa Matruchoti*, varietatea Bradului. — *G*, sporii săi. — *H*, o ască, idem, cu spori muriformi verzui.

tele Peleş (Sinaia, Eforie). Peritece profunde sau pe jumătate superficiale, dispuse în cuiburi în lemn. Spori 2-celulari de un olivaceu hyalin, mai scurţi de 15 μ; alături însă se găsesc în acelaş periteciu spori tipici 4 celulari de *Tr. Matruchoti*. Această formă cu sporii 2 celulari se găseşte însă individualizată în cancerile Jugastrului (identice cu ale Teiului) din pădurea Pustnicul, Brăneşti. Pe o ramură de arbore din această din urmă specie, am găsit într'un periteciu de *Tr. Matruchoti* tipic, două asce alături, una cu sporii tipici 4 — ce-

lulari bruni-gălbui, cealaltă cu spori 2 celulari olivacei hyalini.

Cu aceste observaţiuni, putem stabilì transiţia dela *Tr. Matruchoti* la *Amphisphaeria* Bradului, prin alte forme pe cari suntem îndreptăţiţi a le considerà ca stadii evolutive, şi anume: 1) Intr'unele cancere şi pe unele ramuri vecine cu ele, la Tei şi alţi arbori foioşi din pădurea Pustnicul, se găsesc peritece cari aparţin fără îndoială lui *Tr. Matruchoti*; unele prezintă spori 2—celulari, uneori bruni alteori olivacei hyalini, altele prezintă toate formele de transiţie dela forma cu 4 celule uniseriate până la cea muriformă şi în ce priveşte coloarea dela hyalin la brun închis-gălbui, iar ca dimensiuni dela 15 la 21 μ lungime. 2) In 1907 am găsit pe o singură ramură de Tei (de atunci mi-a fost imposibil a o mai regăsì, cu toate cercetările) o formă gigantică a lui *Tr. Matruchoti*. Un cadran negru cărbunos închideà un spaţiu paralelipipedic de celule ospitaliere necrosate, între cari se cuibăriseră peritece ce comunicau cu exteriorul prin găturì. Sporii erau de *Tr. Matruchoti*, divizaţi în 4 celule uniseriate, strangulaţi întro celule, însă cu dimensiuni incomparabil superioare, 30—44 pe 9μ. Excepţional am găsit în unele peritece spori numai 2—celulari, cari însă sunt identici cu sporii bătrâni bruni de *Amphisphaeria* Bradului nostru; existenţa globulelor refrigente dinăuntrul celulelor, complectează această analogie. Pe de altă parte sporii de *Amphisphaeria* cu tendinţa de a devenì 4 celulari, sunt comparabili cu cei ordinari ai lui *Trematovalsa* gigantic.

Cercetarea hyphelor brune or brune-olivacee cari din interiorul lemnului tumorilor de Brad converg spre peretele peritecelor, fie de *Amphisphaeria*, fie de *Trematovalsa*, arată că myceliul ce da naştere ambelor forme, este unul şi acelaş.

In ce priveşte formele *Valsa* şi *Diatrype* de pe măturile vrăjitoarei ale Bradului, identice ca spori, ele pot fi considerate ca nişte simple forme secundare ale formei ascophore superioare, pentru următoarele motive: 1. După cum a arătat Trotter încă din 1904 [1]) există picnide în cari se formează spori endogeni în celule mame cari pot fi omolo-

1) Notulae mycologicae, *Cytosporella paradoxa*, in Annales mycologici. 1904 pag. 534—535.

gate cu ascele. 2. Observaţiunile ce fac de mulţi ani asupra fructificaţiilor ce însoţesc tumorile pseudomorfice ale stejarilor, m'au adus la concluziunea, că unele *Diatrypella* nu sunt altceva decât forme omologe Sphaeropsideelor, precedând în acelaş stroma un *Trematovalsa* [1]). 3. Înăuntrul peritecelor de *Amphisphaeria* şi *Trematovalsa*, parafisele emit spori în formă de bastonaşe curbate identici cu cei de *Valsa* şi *Diatrype* de pe mături, cari se găsesc şi liberi alături de ascospori.

Hipotesa că toate fructificaţiile enumărate, ce se găsesc în legătură cu maladia monstruosităţilor Bradului nu sunt decât diversele forme ale aceleiaşi specii fungice, hipotesă care pentru noi este o realitate, poate pentru alţii să poarte încă un punct de întrebare. Proba definitivă sperăm a o face în urma resultatului culturilor sporilor în medii nutritive. Ea va aveà atunci un mare răsunet asupra unei practice silvice foarte mult recomandată astăzi şi anume: odată admis că *Tr. Matruchoti* este cauza unică a monstruosităţilor Bradului nostru, cum s'ar mai puteà propune ca măsură de combatere a boalei, amestecul acestei esenţe cu foioase, când Fagii din munţii dela Sinaia, Alunul, Paltinul de munte (*Acer pseudoplatanus*) [2]) sunt plini de cancere produse de periculosul parasit? De sigur infecţiunea masivelor de Brad nu s'a putut face decât prin contactul sau vecinătatea acestor foioase şi mai ales a Fagului.

Maladia gâlmelor se poate transmite altor specii de Resinoase? — Să vedem acum dacă amestecul cu alte resinoase poate fi mai eficace. In pădurile noastre, am constatat în unele cazuri, când Bradul vine în amestec cu Molidul, că această din urmă esenţă poate căpătà pe de oparte mici gâlme din cari poate pleca o măturà a vrăjitoarei (fig. 8), pe de altă parte cancere (fig. 2) întocmai ca Bradul, însă în acest din urmă cas acoperişul de reşină e foarte abundent (un strat gros de $^1/_8$—1 cm.) şi înnegrit de un fel de fumagine. Această fumagine e compusă din filamente negricioase, purtând strangulaţiuni ca nişte mătănii, sau sunt numai divizate în celule. Ele sunt dispuse într'un hymeniu continuu şi sunt

1) Comptes rendus, 11 Martie 1907, No. 10 pag. 584.

2 Exemplarele bolnave au fost aduse de la Sinaia în toamna trecută de către d-l G. Ionescu, stagiar silvic, trimis în acest scop.

analoge cu cele ce am văzut formând sorii de pe frunzele măturilor de Brad, sunt adică niște conidiophore de *Cladosporium*. Cancerul în chestiune prezinta o crăpătură longitudinală adâncă în lemnul ros de parasit, împrejurul căruia s'a format umflătura cicatricială, identică în ce privește structura cu scoarța gâlmelor de Brad. Innăuntru lemnul e necrosat până la măduvă, pe unde parasitul s'a transmis în susul și josul ramurei. Structura lemnului acestui cancer seamănă cu aceia a tumorilor dela Brad; fibra e tortuoasă, razele medulare sunt necrosate și devenite brune, pline de myceliul brun; acelaș myceliu fin intracelular, aceiași spori bacteriformi etc. Dedesubtul acestui cancer pleacă

Fig. 8 — Molid. Mică gâlmă de lângă care pleacă o mătură a vrăjitoarei cu *ramuri* foarte subțiri.

o mătură cu ramuri subțiri, rău crescute, roșcate, cu muguri rău desvoltați și cu cicatricile frunzelor forte desvoltate. Adevărate fructificații corespunzătoare speciei care a dat myceliul nu am găsit, desigur din cauza exemplarului cancheros unic și a abundenței resinei protectrice. Se văd însă uneori fructificațiuni rău formate, ca niște Hysteriacee, cu un epithecium și foarte asemenea unui lichen, desigur niște simpli saprofiți accidentali ca și *Aecidium* de pe frunzele măturii dela Slănic din 1904.

Am găsit o singură dată la Slănic (Bacău) în apropiere de Hotel, un Pin silvestru cu un cancer identic, înnegrit, nedeschis însă și impregnat cu resină, pe o ramură tânără,

Măturа vrăjitoarei Molidului din fig. 8 pleacă de dedesubtul unei mici gâlme unilaterale, purtate de o rămurică de 5 mm. grosime, gâlmă impregnată foarte mult de reşină. Ramurile măturii sunt foarte subţiri (2—3 mm.), contrariu celor dela Brad, puţin consistente, defoliate; cu numeroşi muguri aglomeraţi la vârf ca şi la Brad, însă mici şi încleiţi mult cu resină. Cicatricile frunzelor foarte mari. Intr'un verticil, de obiceiu numai un mugure se desvoltă într'o rămurică, pe când mugurele opus rămâne pipernicit şi se încleeşte cu resină. Ca şi la Brad ramurile secundare tind a se îndoi spre axul ce le poartă. In secţiune se vede scoarţa măturii traversată de un inel de plută, care desparte o porţiune externă adânc canelată prin cicatricile frunzelor emisferice. Necrosa atinge aceleaşi regiuni ca şi la Brad iar myceliul este acelaş.

In orce caz celelalte reşinoase afară de Brad, par a fi fost refractare maladiei, desigur din cauza marelui conţinut în reşină al lemnului, puternic preventiv contra infecţiunilor parazitare. Ce se va întâmplà însă de acì înainte, o putem lesne prevedeà, prin analogie cu ceeace a avut loc în pădurile de şleau dela câmpie. Am văzut altă dată [1]) cum maladia cancerelor, la început exclusiv a teilor, s'a întins încetul cu încetul la toate foioasele. De sigur că dacă nu se vor luà măsuri de protecţie, toate resinoasele vor sfîrşi prin a fi doborâte de puternicul flagel criptogamic.

Cauza primordială a boalei. Concluziuni.— Inainte de a ne pronunţà cari sunt acele măsuri de protecţie ce trebuesc luate, să ne punem întrebarea principală: Există o cauză care să fi predispus Bradul nostru unei afecţiuni morbide ca aceia de care ne ocupăm? Desigur, altă cauză nu poate fi decât regimul barbar la cari au fost supuse aceste masive, încă din cele mai vechi timpuri. Aceste păduri, dacă n'au aparţinut moşnenilor, au fost ale monastirilor, după cum e cazul în judeţele Neamţu şi Prahova. Atât proprietarii cât şi oamenii stabilimentelor sus zise, aveau şi au încă o mentalitate foarte înapoiată în privinţa protecţiei pădurei. Cine n'a văzut cum lucrătorul sau săteanul trecând prin pădure, însoţit de toporul său, întâlnind un arbore, pe când se opreşte

1) Vezi *Inimicii pădurei* în Rev. Păd. pe 1909.

să-l admire, nu poate rezistă tentaţiei de a-i aplica şi o lovitură bună de topor în trunchiu? Aşă parcurgând aceste masive, e lesne a-şi face cinevă o idee de starea arborilor după cea dintâi aruncătură de ochiu: pretutindeni răni adânci pline cu o mare cantitate de reşină scursă din scoarţă, amestecată cu apă din ploi, cancere colosale după cum reprezintă fig. 9 reproducând un trunchiu bătrân din munţii dela Sinaia, — tot atâtea cauze de slăbire a vitalităţii arborelui şi a pădurei, ajungând în decursul timpului să formeze o predispoziţie spre maladie, chiar la arbori de tot tineri mai scurţi ca talia

Fig. 9. — Cancere pe Brazi bătrâni, aduse de D-l Silvicultor-stagiar G. Ionescu.

omului, — şi aceasta mai ales unei esenţe care nu are la îndemână mijlocul de a se protege de răni ca celelalte reşinoase înrudite cu dânsul. In acest mod pe de o parte valoarea technologică a lemnului părţei atacate devine nulă, căci purtând myceliul într'însa, ramura e expusă a fi odată şi odată redusă în stare de putrigai, pe de altă parte va deveni incapabilă de a mai conduce seva prin incrustarea lemnului cu resină, expunând la moarte sigură porţiunea de deasupra ei. Şi dacă lucrurile vor merge tot astfel, să nu ne mirăm că o specie aşă de preţioasă şi de ornamentală, e destinată să piară pe fiecare zi, fiind înlocuită de esenţe de calitate in-

ferioară cum este Fagul şi Mesteacănul, cari îşi pot compensă perderile, graţie forţei de regenerare proprie foioaselor.

Mijloacele de protecţie ar fi pe deoparte preventive adică dispoziţii de ordin coercitiv pentru delicuenţi şi al doilea distrugerea germenilor parazitari odată cu distrugerea tumorilor şi a ramurilor moarte purtând fructificaţiuni. [1]).

N. Iacobescu

PROIECT DE LEGE
al
CODULUI SILVIC [2])

Discuţiunea din Senat

Sedinţa de la 23 Ianuarie 1910.

D. *preşedinte, General C Budişteanu:* Acum, d-lor, avem proiectul de lege pentru modificarea codului silvic.

D. *C. Lecca*, raportor, dă citire următorului raport şi proiect de lege :

Domnilor senatori,

Proiectul de lege al codului silvic adus în deliberarea Senatului cu Mesagiul regal No. 717 de la 2 Martie 1909, secţiunile d-voastre, luându-l în cercetare, l-au admis toate, numind delegaţi :

Secţiunea I pe D-l C. Mănescu ;
» II » » I. Procopie-Dumitrescu ;
» IV » » Gr. Procopiu ;
» V » » A. Bontaş, şi

Subsemnatul pentru secţiunea III cari, întrunindu-se în

1) Fotografiile sunt luate la Şcoala superioară de Silvicultură, de d-nii G. Ionescu şi Atanasescu, iar desenurile figurilor 6 şi 7 sunt făcute de mine la «camera lucida».

2) În numerile pe Augnst şi Septemvrie pag. 224 şi 273 s'a publicat expunerea de motive şi proiectul de lege al codului silvic, ce s'a depus în Senat. de fostul Ministru Anton Carp, iar în şedinţa de la 23 Ianuarie s'a citit raportul şi proectul modificat de Comitetul delegaţilor Senatului.

ziua de 18 Ianuarie 1910, s'au constituit în comitet al delegaţilor, sub preşedinţia d-lui I. Procopie-Dumitrescu, şi, luând din nou în cercetare sus arătatul proiect de lege, l-a adoptat.

Domnilor Senatori,

Examinând proiectul de lege al codului silvic, depus în sesiunea trecută de fostul ministru al agriculturii şi al domeniilor, d-l Anton Carp, comitetul delegaţilor a păstrat principiul salutar, care formează ţinta principală a proiectului de lege în chestiune, şi anume conservarea şi regenerarea pădurilor supuse regimului silvic.

Cu consimţimântul actualului d. ministru al departamentului respectiv s'au introdus oarecari modificări, menite a asigură şi mai bine rezultatele ce ţara aşteaptă de la aplicarea unei legi aşà de importante din punctul de vedere al sporirii forţelor de producţiune ale domeniului nostru forestier.

Aceste modificări, cari s'au trecut în alăturatul text în dreptul articolelor din proiectul propus, în linii generale constau :

1) În simplificarea procedurii cu privire la asigurarea împăduririi suprafeţelor exploatate ;

2) În suprimarea secţiunii III din cap. II, referitoare la cumpărarea de păduri de către Stat de la Casa rurală, d-l ministru al agriculturii şi al domeniilor trecând-o într'o altă lege specială în legătură mai directă cu chestiuni de asemenea natură ;

3) În luarea de măsuri pentru înlesnirea transportului produselor pădurilor până la căile publice de comunicaţiune ;

4) În completarea dispoziţiunilor în ce priveşte buna administrare a pădurilor stăpânite în devălmăşie de moşneni sau răzaşi ;

5) În micşorarea pedepselor pentru anumite infracţiuni la codul silvic ;

6) În modificarea tarifului anexat la lege, reducând cu o treime amenzile.

Cu aceste modificări şi altele de mai puţină însemnătate, dar absolut necesare pentru realizarea scopului propus, suntem încredinţaţi că noua lege silvică va corespunde dorinţelor tuturor acelora cari îşi dau seamă de rolul precumpănitor al pădurilor în economia generală a ţării.

Raportor, C. Gh. Lecca

PROIECT DE LEGE AL CODULUI SILVIC

Modificat de comitetul delegaţilor

CAPITOLUL I

Regimul silvic

Art. 1. — Sunt supuse regimului silvic şi se vor administrà conform legii de faţă :

a) Pădurile ce aparţin Statului, Domeniului Coroanei, Casei şcoalelor, Casei bisericii, judeţelor şi comunelor ;

b) Pădurile aşezămintelor de binefacere şi de cultură naţională, ale comunităţilor, ale fundaţiunilor publice şi private, ale societăţilor anonime şi ale oricăror persoane juridice ;

c) Pădurile, pe cari Statul, instituţiunile, fundaţiunile şi persoanele prevăzute la alin. *a* şi *b* ale acestui articol le stăpânesc în indiviziune cu asemenea instituţiuni şi persoane sau cu orice alt proprietar particular ;

d) Pădurile, pe cari moşnenii sau răzeşii le stăpânesc în devălmăşie ;

e) Pădurile particulare situate pe vârfurile, crestele şi coastele munţilor, precum şi pe dealurile regiunilor muntoase ;

f) Pădurile particulare zise de protecţie, adică acelea cari se găsesc în bazinele de recepţie ale torenţilor, acelea a căror existenţă este necesară pentru a împiedică surpăturile, mişcările de terenuri, eroziunile, dislocarea pietrelor şi a stâncilor, acelea situate pe povârnişuri repezi, destinate a garantà siguranţa circulaţiunii pe căile ferate şi pe şosele, precum şi pe acelea cari împiedică formarea de nisipuri mişcătoare ;

g) Pădurile sau părţile de păduri a căror menţinere este necesară pentru protejarea malurilor râurilor contra ruperilor şi a mâncăturilor de apă, precum şi acelea cari asigură cursul regulat al apelor şi conservarea izvoarelor ;

h) Pădurile trebuincioase pentru apărarea teritoriului ţării, a fruntariilor şi a oraşelor, ce se vor determinà printr'un regulament de administraţiune publică, în urma avizului ministerului de răsboiu;

i) Pădurile particularilor, cari nu intră în prevederile alineatelor de mai sus, când proprietarii lor vor cere ca ele să fie supuse acestui regim.

CAPITOLUL II

Conservarea pădurilor

SECȚIUNEA I

Amenajarea pădurilor

Art. 2.—Pădurile supuse regimului silvic nu se pot exploată decât în baza unui amenajament sau a unui regulament de exploatare aprobat prin decret regal. Amenajamentul este obligatoriu;

a) La pădurile Statului, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, comunelor și la acelea stăpânite de Stat în devălmășie cu așezămintele, fundațiunile și persoanele prevăzute la art. 1, alin. *a* și *b*, sau cu particularii, precum și la pădurile stăpânite în devălmășie de moșneni sau de răzași și se face de către silvicultorii, funcționari ai Statului. Acești silvicultori sunt îndreptățiți ca, cu ocazia întocmirii amenajamentului, să poată face și hotărnicia pădurii, conformându-se regulamentului de hotărnicia izlazurilor comunale;

b) La pădurile Domeniului Coroanei și ale așezămintelor publice și private menționate la art 1, alin. *b*, și se face de către silvicultorii recunoscuți ai acestor administrațiuni;

c) La celelalte păduri particulare este obligator întocmirea unui regulament de exploatare, care se face de către silvicultorii recunoscuți de ministerul domenilor.

Silvicultorii recunoscuți indicați la alin. *b* și *c* ale acestui articol vor trebui să posede aceleași titluri de capacitate ca și silvicultorii funcționari ai Statului

Numele lor vor fi publicate în *Monitorul Oficial*.

Amenajamentele sau regulamentele de exploatare făcute de silvicultorii recunoscuți, afară de acelea ale pădurilor Domeniului Coroanei și ale așezămintelor publice de binefacere și cultură națională înainte de aprobarea lor, vor fi verificate și pe teren de unul din agenții silvici ai Statului.

Art. 3.—Amenajamentul va fi făcut în urma unui studiu amănunțit al circumstanțelor fizice și economice ale pădurii. El va avea de scop fixarea condițiunilor și a modului de exploatare, stabilirea, posibilității în vederea continuității exploatării produselor principale, asigurarea regenerării pădurii cu specii de valoare proprii regiunii și producerea lemnului de lucru și construcțiuni în locurile unde natura terenului și a esențelor va permite aceasta.

Regulamentul de exploatare, prevăzut la art. 2, alin *c*, se va face

în vederea conservării acelor păduri și a regenerării lor cu speci de valoare proprii regiunii în cari vor fi situate.

Proprietarii particulari își vor putea exploată pădurile, dacă vor găsi aceasta în interesul lor, și pe baza unui amenajament alcătuit după principiile enunțate la alin. 1 al acestui articol. Atât prin amenajament cât și prin regulamentul de exploatare se va fixă: timpul necesar pentru regenerarea naturală a suprafețelor exploatate, termenul pentru împădurirea acestor suprafețe, dacă regenerarea urmează a se face în mod artificial, timpul necesar pentru repopularea porțiunilor de pădure a căror regenerațiune pe cale naturală, în termenul stabilit, nu va fi complet asigurată, precum și locul pe unde se va face scoaterea lemnelor și a altor produse ale pădurii până la căile publice de comunicațiune.

Când transportul acestor produse prin proprietatea de care aparține pădurea nu se va putea efectuă decât cu cheltueli relativ prea mari, scoaterea lor se va face și prin proprietățile străine, fie pe drumurile în ființă, sau pe cele ce se vor înființă de către exploatator, acesta fiind obligat să despăgubească pe proprietari cu suma ce se va fixa de către autoritățile silvice. În caz când părțile nu s'ar mulțumi cu această sumă, ele se vor adresă justiției, dar numai în ce privește cifra despăgubirii.

Până la pronunțarea justiției, transportul nu poate fi oprit de proprietarii în chestiune, dacă s'a depus de exploatator suma fixată de autoritățile silvice.

În amenajamentele pădurilor particulare, precum și în regulamentele de exploatare ale acestor păduri, se va prevedeă și suma ce va trebui să se consemneze în fiecare an, și înainte de a se începe exploatarea, pe seama ministerului de domenii, ca garanție că obligațiunea de împădurire se va aduce la îndeplinire. Această sumă în nici un caz nu poate fi mai mare de 80 de lei de hectar.

Nedepunerea ei împiedică începerea exploatării și, în caz de abatere se va aplică sancțiunea prevăzută la art. 8.

Art. 4. — Proprietarii particulari, iar în caz de vânzarea pădurii, exploatatorii, chiar atunci când aceștia nu ar fi obligați prin contracte, sunt îndatorați a face și a înaintă ministerului agriculturii și al domeniilor, spre verificare, amenajamentul sau regulamentul de exploatare, dimpreună cu planul acelei păduri, după ce și le vor fi comunicat unul altuia, prin portărei, conform art. 74 din procedura civilă, pentru ca fiecare să ia cunoștință de ele.

În termen de o lună dela data depunerii la minister, de către

proprietar ori de către cumpărător, după cum unul sau altul exploatează pădurea, fiecare din aceştia are dreptul a face întâmpinările ce ar crede de cuviinţă cu privire la dispoziţiunile amenajamentului ori regulamentului de exploatare, după cum va fi cazul. Dacă consiliul tehnic al pădurilor, în urma examinării şi studierii amenajamentului ori regulamentului de exploatare şi, ţinând socoteală de întâmpinările făcute, îl găseşte bine întocmit, va supune de îndată avizul său motivat aprobării ministrului agriculturii şi al domeniilor. În cazul însă când consiliul tehnic este de părere a se aduce modificări amenajamentului ori regulamentului de exploatare, atât proprietarul cât şi exploatatorul au dreptul a-şi face în scris obiecţiunile lor, în termen de 2 luni de la data înştiinţării lor pe cale administrativă despre înscrierea avizului consiliului tehnic în registrul său special, de al cărui conţinut pot luă cunoştinţă la minister. După trecerea acestui termen, ministerul agriculturii, având în vedere şi întâmpinările, de vor fi, va decide în mod definitiv şi executoriu.

Dacă proprietarul sau exploatatorul s'a conformat întocmai dispoziţiunilor de mai sus, ministerul este îndatorat să se pronunţa în termen de cel mult un an de la data depunerii la minister a amenajamentului sau a regulamentului de exploatare, aceasta sub sancţiunea de a nu se considerá ca delicte silvice tăierile făcute de proprietar sau exploatator după expirarea acestui termen şi până în ziua când amenajamentul sau regulamentul de exploatare se va decretá.

În nici un caz nu vor aveà dreptul de defrişare.

Art. 5.—Amenajamentul sau regulamentul de exploatare, odată decretat, nu se poate modificà decât după aceleaşi reguli şi cu aceleaşi forme în care a fost făcut şi numai la epoca de revizuire, ce neapărat se va fixà printr'însul.

Art. 6.—Pădurile supuse regimului silvic, a căror întindere va fi mai mică de 25 hectare, vor putea fi exploatate numai în baza unui studiu sumar, examinat de consiliul tehnic şi aprobat de ministru.

Până la facerea amenajamentelor şi numai pentru pădurile statului şi ale moşnenilor, ele se pot exploatá pe baza unui anumit studiu făcut de minister pe bazele cari se vor determinà prin regulamentul de aplicare al acestei legi şi ţinându-se seamă de principiile stabilite prin art. 3.

Prin acest regulament se va prevedeà, în ce priveşte pădurile

moșnenilor sau răzeșilor, și depunerea de către exploatatori a cauțiunii pentru împăduririle prevăzute la art. 3.

Art. 7.— Agenții silvici ai Statului vor fi datori să supravegheze stricta aplicare a amenajamentelor și a regulamentelor de exploatarea pădurilor din ocolul, circumscripțiunea sau regiunea lor.

Când se va constată că nu și-au îndeplinit această obligațiune, ei vor fi supuși pedepselor disciplinare prevăzute în legea de organizare a ministerului agriculturii și al domeniilor.

Art. 8. — Persoanele juridice menționate la art. 1, alin. *a* și *b*, precum și proprietarii pădurilor particulare supuse regimului silvic, când își exploatează pădurile lor fără amenajament sau regulament de exploatare, ori contra dispozițiunilor ce cuprind, vor fi supuși la o amendă de la 300—500 lei, iar în caz de recidivă de la 600—800 lei de hectar.

Această amendă nu se va socoti după suprafața întregii porțiuni de pădure în curs de tăiere fără amenajament sau regulament de exploatare, ori contra dispozițiunilor ce cuprind, ci după numărul de hectare ce de fapt s'a exploatat în aceste condițiuni.

Aceeaș pedeapsă se va aplică și exploatatorilor pădurilor cumpărate de la proprietarii de mai sus, când tăierea se va face fără amenajament sau regulament de exploatare, ori contrar dispozițiunilor ce cuprind.

Când exploatarea nu se va fi făcut pe suprafață, ci pe număr de arbori, proprietarul sau exploatatorul, după distincțiunile de mai sus, vor fi supuși la amenzile prevăzute la art. 53 și 56 de mai jos.

Afară de aceasta, ministerul agriculturii și al domeniilor, luând avizul consiliului tehnic, va avea dreptul de a opri, pe cale administrativă, exploatarea pădurii fără amenajament sau regulament de exploatare, până ce proprietarul ori exploatatorul se va conformă dispozițiunilor art. 2 din această lege.

Dacă ministerul va constată că aceștia se abat numai de la prescripțiunile amenajamentului sau regulamentului de exploatare decretat, exploatarea va puteă fi de asemenea oprită; proprietarul ori exploatatorul având, în cazul acesta, dreptul de contestațiune la tribunalul situațiunii imobilului, în termen de 15 zile de la înmânarea, pe cale administrativă, a deciziunii ministerului.

Tribunalul va decide de urgență dacă menține sau nu oprirea exploatării. Sentința tribunalului în această privință va fi definitivă, nesupusă opoziției, apelului sau recursului. Oprirea hotărîtă,

după regulele de mai sus, a exploatării fără amenajament sau regulament de exploatare, ori pentru abateri de la dispoziţiunile ce cuprind, nu îndreptăţeşte, niciodată şi sub nici un motiv, de a se formulă vreo pretenţiune de despăgubire în contra Statului.

SECŢIUNEA II

Impăduriri

Art. 9. — Persoanele prevăzute la art. 2, alin. *a* şi *b*, sunt obligate a împădurî:

a) Poienile sau locurile goale aflate în perimetrul pădurilor, afară de acelea cari vor fi necesare pentru trebuinţele exploatării;

b) Terenurile improductive, precum şi acelea pe cari le-ar cumpără în scop de a se creiă păduri de protecţie.

Art. 10. — În caz când proprietarul sau exploatatorul nu-şi va îndeplini obligaţiunea de împădurire în termenul fixat de amenajament sau de regulamentul de exploatare, atunci ministerul agriculturii şi al domeniilor este în drept ca, fără somaţie, punere în întârziere sau judecată, să dispună, când va crede de cuviinţă, a se face împădurirea în contul lor, întrebuinţând pentru aceasta garanţia consemnată conform art. 2.

Art. 11. — Amenajamentele existente cari prevăd, ori nu, obligaţiunea de împădurire, însă numai pentru porţiunile de pădure neexploatate încă, sunt supuse revizuirii în ceeace priveşte obligaţia de împădurire.

Proprietarul sau exploatatorul, dacă pădurea e vândută spre tăiere, este dator ca, în termen de 6 luni dela promulgarea acestei legi, să prezinte spre revizuire amenajamentul pădurii, în scop de a se intercală într'însul dispoziţiunile art. 3 şi 10.

În caz de neconformare amenajamentul se anulează de drept şi exploatările efectuate după expirarea termenului de mai sus sunt considerate ca făcute fără amenajament şi supuse la toate sancţiunile art. 8 din această lege.

Cheltuelile de împădurire cad în sarcina proprietarului, afară numai dacă contractul de vânzare spre exploatare prevede altfel, cu excepţie numai pentru cetele de răzeşi sau moşneni cari şi-au vândut pădurile spre exploatare, în care caz cheltuelile de reîmpădurire vor privî numai pe exploatatori.

În tot cazul moşnenii sau răzeşii sunt datori pentru lucrările de împădurire a prestă munca lor în natură în limita ce se va fixă

prin regulamentul de aplicare al acestei legi şi îndeplinirea acestei obligaţiuni din parte-le se va executà în acelaş mod ca şi zilele de prestaţii datorite după legea drumurilor.

Art. 12. — Statul va încurajà împăduririle:

a) Făcând prin agenţii săi silvici, după cererea proprietarilor particulari, planurile şi devizurile pentru repopularea pădurilor acestora şi, în anumite cazuri, dirijind, în total sau în parte, lucrările de împădurire ;

b) Punând la dispoziţiunea proprietarilor particulari, în mod gratuit sau pe costul de producţiune şi în limitele cantităţilor de cari va dispune, sămânţa şi numărul de puieţi necesari pentru repopularea pădurilor lor ;

c) Acordând premii de încurajare proprietarilor cari se vor fi distins prin buna exploatare a pădurilor lor, sau cari vor fi făcut împăduriri în bune condiţiuni în regiunile de munte şi de dealuri în special, precum şi pe locurile supuse surpăturilor, iar la câmp pe terenurile cu nisipuri sburătoare ;

d) Reducând până la jumătate fonciera către Stat, la care sunt supuse pădurile în exploatare, când proprietarii îşi vor amenajà pădurile lor după principiile stabilite în art. 3, alin. *a*, şi le vor lăsà să crească la vârsta cerută pentru producerea lemnului de lucru şi de construcţiune ;

e) Contribuind cu sumele necesare pentru executarea lucrărilor de împădurire prevăzute la art. 11 de mai sus, în caz când garanţia fixată prin amenajamentul pădurilor moşnenilor sau răzeşilor nu va fi îndestulătoare.

În nici un caz suma pe care exploatatorii sunt obligaţi a o depune pentru lucrările de împădurire nu va fi mai mare de 80 lei de hectar.

SECŢIUNEA III

Defrişarea

Art. 13. — Defrişarea pădurilor, fie că sunt, fie că nu sunt puse sub regimul silvic, nu se poate face decât în cazurile prevăzute în prezenta lege.

Se consideră asemenea ca defrişare păşunatul vitelor în însămânţările naturale, în plantaţiuni şi în lăstaruri mai tinere de 10 ani; incendiarea unei păduri şi exploatările viţioase cari vor conduce, în total sau în parte, la distrugerea unei păduri, afară dacă

aceste exploatări viţioase nu sunt rezultatul aplicării unui amenajament sau regulament de exploatare aprobat.

Art. 14. — Defrişarea se poate permite numai în următoarele cazuri:

a) Când proprietarul se va obligă să planteze în locul pădurii defrişate vii sau arbori fructiferi;

b) Când pădurea este situată pe loc şes, are o întindere mai mică de 25 hectare şi se află la o distanţă de cel puţin un kilometru de alt trup de pădure în suprafaţă de cel puţin 5 hectare cu care nu ar puteă să formeze împreună un trup mai mare de 25 hectare;

c) Când va fi necesar a se da un perimetru mai regulat unei păduri, fără ca întinderea defrişată să treacă peste 2% din întinderea totală a sa şi fără ca suprafaţa defrişată să fie mai mare de 25 hectare;

d) Când va fi necesitate să se construiască prin pădure case de locuit şi alte clădiri necesare exploatării, drumuri sau alte mijloace de transport, să se creeze locuri de depozite pentru lemne şi să se deschidă linii de amenajament, sau linii destinate să separe, în caz de partaj, diferitele părţi ale proprietarilor ce stăpâneau pădurea în indiviziune;

e) Când va trebui să se deă în schimb unui proprietar al unui loc înfundat în pădure o întindere echivalentă lângă perimetrul său exterior;

f) Când întinderea porţiunii defrişate va fi compensată prin împădurirea prealabilă a unei întinderi egale de teren şi când tinerele plante în vârstă de cel puţin 3 ani prezintă toate garanţiile de reuşită a împăduririi.

Art. 15. — Defrişarea nu se va puteă face decât în urma unei constatări în localitate de către un agent silvic superior şi a avizului consiliului tehnic aprobat de ministrul agriculturii şi al domeniilor.

Art. 16. — Exploatatorul unei păduri, fie el proprietar, fie cumpărător, care va contraveni la dispoziţiunile art. 13, se va pedepsi cu o amendă de la 500—1.000 lei de hectar; în nici un caz însă nu va puteă cumulă cu cea prevăzută la art. 8.

Incasarea acestei amende se va face cu legea de urmărire şi se va întrebuinţă de ministerul agriculturii şi al domeniilor la repopularea suprafeţelor despădurite.

Sumele ce vor rămâne disponibile după acoperirea tuturor cheltuelilor de împădurire se vor incasă de Stat ca venit din amenzi.

CAPITOLUL III

Consiliul tehnic

Art. 17. — Pe lângă ministerul agriculturii şi al domeniilor va funcţionă un consiliu consultativ, numit consiliul tehnic al pădurilor.

Acest consiliu se va compune din cinci membri luaţi dintre inspectorii generali silvici sau dintre inspectorii silvici ai Statului numiţi prin decret regal după propunerea ministerului agriculturii şi al domeniilor.

Art. 18. — Consiliul tehnic este obligat să se pronunţe.

a) Asupra amenajamentelor, regulamentelor de exploatare şi a studiilor sumare ale pădurilor supuse regimului silvic;

b) Asupra proiectelor de drumuri şi alte mijloace de transport în pădurile Statului de construcţiuni în interesul exploatării acestor păduri, de lucrări pentru împăduriri pentru corecţiunea şi stingerea torenţilor asupra devizurilor acestor lucrări, precum şi asupra tuturor chestiunilor tehnice privitoare la păduri;

c) Asupra defrişării pădurilor în cazurile prevăzute a art. 14 de mai sus;

d) Asupra studiilor de punere în exploatare a pădurilor Statului;

e) Asupra actelor de estimaţie pentru punerea în vânzare a produselor secundare şi accesorii;

f) Asupra condiţiunilor generale şi speciale de vânzarea pădurilor Statului;

g) Asupra devizelor de cheltueli pentru repopularea pădurilor particulare;

h) Asupra cererilor făcute de particulari de a se supune pădurile lor sub regimul silvic;

i) Asupra estimaţiunii pădurilor ce ce vor cumpără de la Casa Rurală şi a terenurilor prevăzute la art. 9, alin. *b*.

Art. 19. — Ministrul agriculturii şi al domeniilor nu va puteă luă nici o rezoluţiune asupra chestiunilor prevăzute la art. 18 decât cu avizul prealabil al consiliului tehnic.

Art. 20. — Consiliu tehnic va stabili:

a) Tabloul de pădurile ce se vor mai supune regimului silvic şi care, după aprobarea ministrului, se va publică în *Monitorul Oficial*:

b) Lista pământurilor lipsite de vegetaţiune lemnoasă, cari vor trebui împădurite.

In termen de 6 luni de la publicarea în *Monitorul Oficial* a tabloului de pădurile ce se vor mai supune regimului silvic partea interesată va puteà face contestaţiune la ministerul agriculturii şi al domeniilor.

Ministrul, luând avizul consiliului tehnic şi examinând motivele contestaţiunii, va puteà dispune o nouă verificare la localitate. Deciziunea sa va fi adusă la cunoştinţa contestatorului printr'o simplă adresă comunicată pe cale administrativă.

Art. 21. — Consiliul tehnic este obligat să facă, la finele fiecărui an, ministrului agriculturii şi al domeniilor, propuneri privitoare la conservarea, regenerarea şi ameliorarea pădurilor Statului, pentru ca soluţiunile ce se vor da să poată fi puse în aplicare în anul ce urmează.

CAPITOLUL IV

Exploatarea pădurilor Statului, judeţelor, comunelor, aşezămintelor publice şi de binefacere

Art. 22. — Afară de regulele prevăzute prin amenajament, exploatarea pădurilor aparţinând Statului, Casei şcoalelor, Casei bisericii, judeţelor, comunelor, aşezămintelor publice şi de binefacere, nu se va puteà face decât în baza unei adjudecaţiuni precedată de licitaţiune publică, ţinută conform regulelor prevăzute de legea contabilităţii Statului, afară de cazul când legi speciale ar prevedeà contrariul.

Art. 23. — Exploatatorii unor asemenea păduri nu vor puteà începe exploatarea, decât după ce vor fi obţinut o permisiune în regulă de la proprietarii acestor păduri sau de la reprezentanţii lor.

Art. 24. — Exploatatorul va fi dator să aibă cel puţin un păzitor, care, după ce va fi recunoscut de capul de ocol silvic respectiv, va depune jurământ înaintea tribunalului local.

Acest păzitor va fi autorizat a încheià procese-verbale atât în cuprinsul suprafeţei în exploatare, cât şi la distanţă de 200 metri dincolo de limita acestei exploatări.

Art. 25. — Agenţii silvici ai Statului, judeţelor, comunelor şi aşezămintelor publice şi de binefacere sunt datori să depună, la grefa tribunalului situaţiunii pădurii, tiparul ciocanelor silvice pe cari le vor întrebuinţà pentru marcarea atât a arborilor destinaţi

a servi ca rezerve sau a fi vânduți, cât și a arborilor tăiați în delict, supuși fiind, în caz de abateri, în ce privește agenții Statului, la pedepsele prevăzute de legea de organizare a ministerului de domenii, iar ceilalți la o amendă de la 100—500 lei.

Art. 26. — Exploatatorul nu va puteà face nici un cuptor de cărbuni și nici un atelier decât în locurile indicate prin procesul-verbal de predarea suprafeței de pădure vândută, încheiat de capul de ocol sau de reprezentanții proprietarului pădurii, sub pedeapsă de a fi supus la o amendă de 50 lei pentru fiecare cuptor sau clădire de atelier construită în altă parte, precum și la desființarea lor.

Art. 27. — Din momentul primirii permisiunii de exploatare și până nu va fi obținut deplină descărcare, exploatatorul este răspunzător de toate delictele silvice comise în cuprinsul și în jurul locurilor de exploatare până la o distanță de 200 metri, dacă prepușii, lucrătorii sau oamenii lui nu vor fi înștiințat, prin raport făcut cel mai târziu în termen de 8 zile de la comiterea delictului, pe agenții silvici respectivi, pe proprietarii pădurii sau pe reprezentanții lor. Răspunderea exploatatorului nu va încetà însă nici după descărcarea dată de agenții silvici, dacă se va constatà în urmă că această descărcare a fost dată în mod fraudulos.

Exploatatorii nu vor fi descărcați de răspunderea lor decât când vor fi indicat pe delicuenți, sau când vor face dovada că au luat toate măsurile necesare pentru descoperirea lor.

Art. 28. — Exploatatorii nu vor puteà introduce în țară lucrători străini pentru exploatarea pădurilor lor decât cu autorizarea ministerului de interne, care nu se va da decât în cazul când se va constata că în regiunea respectivă nu s'au găsit lucrători, sau că aceștia nu au voit să se angajeze la asemenea lucrări.

CAPITOLUL V

Exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau răzeși în devălmășie

Art. 29. — Cetele de moșneni sau de răzeși aflați în devălmășie vor fi datoare să-și întocmească, atât cu privire la pădurile ce stăpânesc, cât și la folosința pășunii, fânețel și a locurilor de arătură de prin poenile și golurile, din sau în afară de perimetrul pădurilor lor, un așezământ în care se va stabili dreptul fiecărui moșnean sau răzeș, modul cum ei își vor exercità aceste drepturi și cari sunt organele însărcinate a-i reprezenta.

Ei sunt datori a face acest așezământ în termen de un an de la promulgarea acestei legi.

Devălmășia nu poate fi considerată ca încetată decât pe baza unui act de împărțeală judecătorească sau voluntară, constatată numai prin act autentic și transcris. Divizunea de fapt oricât de veche ar fi dânsa, nu poate, din punctul de vedere al legii de față, face ca indiviziunea să fie considerată ca încetată.

Toți cari ar stăpâni în asemenea mod sunt supuși dispozițiunilor legii de față.

Așezământul va cuprinde :

a) Numirea proprietății devălmașe și locul unde dânsa este situată ;

b) Numele și domiciliul tuturor proprietarilor moșneni sau răzeși devălmași precum și partea ce fiecare din ei o are în proprietatea stăpânită în devălmășie ;

c) Dispoziținile privitoare la modul cum se va face numirea administratorilor cetei de moșneni sau răzeși, la numărul și durata funcțiunii lor, precum și la fixarea drepturilor și îndatoririlor acestora ;

d) Dispoziținni privitoare la modul cum se vor ține întrunirile devălmașilor, la numărul de voturi ce va trebui să se obțină pentru ca o hotărîre a întrunirii să poată fi valabilă și la puterea ce aceste hotărîri vor avea față cu devălmașii ;

e) Dispoziținni privitoare la cheltuelile comune și la darea socotelilor ;

f) Dispoziținni privitoare la cheltuelile devălmășiei și la modul cum se vor distribui beneficiile realizate din exploatarea pădurii, din pășune, fânață și terenurile de arătură ;

g) Dispoziținni privitoare la modul cum se vor aplana neînțelegerile ce se vor ivi între devălmași.

Inițiativa facerii așezământului aparține oricăruia din răzeșii sau moșnenii din ceată, precum și administratorului de plasă respectiv.

Art. 30.— Așezământul va fi făcut în scris, cu consimțimântul unei majorități de $^{2}/_{3}$ din totalul drepturilor moșnenilor sau răzeșilor cari formează ceata, femeile măritate fiind de drept reprezentate prin soții lor ; iar minorii, cei puși sub consiliul judiciar, interzișii, prin tutorii și curatorii lor, fără îndeplinirea formelor cerute de codul civil. El va fi autentificat de judecătorul de ocol respectiv; conform regulelor prevăzute în art. 13 din legea Casei Rurale.

In caz când vreunul ar pretinde drepturi în obște și ar cere să ia parte la constituirea așezământului, sau când, admis de unii din obște, ar fi contestat de alții, toate aceste pretențiuni, precum și oricare altele s'ar puteà ivì cu ocazia facerii așezământului, se vor formulà înaintea judelui de ocol respectiv, care va cità pe moșneni sau răzeși ca obște.

Majoritatea moșnenilor sau răzeșilor prezenți în instanță va decide dacă devălmașul, al cărui drept este contestat, poate să ia sau nu, parte la constituirea așezământului.

In caz când devălmașii nu vor fi luat nici o deciziune, sau vor fi respins admiterea acestui devălmaș, judecătorul de ocol, examinând titlurile prezentate și luând de bază și posesiunea, va puteà să admită, în mod provizoriu, fără drept de opoziție, apel și recurs, participarea devălmașului la constituirea așezământului, rămânând ca menținerea sau excluderealui dintre devălmași să se facă numai în urma unei sentințe judecătorești definitive și executorii.

Așezământul se va transcrie de judele de ocol într'un registru special. Tot în acest registru se va trece asemenea, după cerere, sau din oficiu, toate schimbările ce ar survenì posterior în drepturile fiecăruia din devălmași sau în alcătuirea așezământului, precum și orice indicațiuni se vor da judelui de ocol de ministerul agriculturii și al domeniilor privitoare la supunerea pădurii și a golurilor regimului silvic, la amenajament sau regulament de exploatare și în fine, orice înstrăinări sau drepturi reale s'ar constitul de obște sau de unii din ei asupra proprietății devălmașe.

Dacă asemenea drepturi reale s'ar constitul înaintea tribunalului, grefierul e dator din oficiu a le comunică judelui ocolului respectiv pentru a fi trecute în acest registru.

Art. 31.— Devălmașii vor trebui să aibă în fiecare an, la epoca fixată prin așezământ, o întrunire în care se vor ocupà:

a) Cu luarea socotelilor;

b) Cu fixarea beneficiului net de distribuit;

c) Cu numirea administratorilor;

d) Cu fixarea remunerariilor administratorilor, cari nu vor puteà fi mai mari de 10% din beneficiile nete realizate;

e) Cu fixarea cheltuelilor de administrație și de paza pădurilor.

In întrunire se va decide suma ce va trebui să se rețină din veniturile proprietății pe fiecare an pentru împădurirea locurilor conform amenajamentului sau regulamentului de exploatare.

Art. 32. — Intrunirea va avea loc în ziua şi locul fixat de administratori.

Devălmaşii vor fi înştiinţaţi de preşedinte de ziua întruniri, prin publicări, în cari se vor indică precis chestiunile asupra cărora se va discută, făcute cu 25 zile înainte de întrunire. Publicările vor fi trimise de preşedinte şi afişate la uşa primăriei, la ocolul silvic, la judecătoria de ocol şi cetite de preot în biserică în două Duminici consecutive.

Indeplinirea acestor formalităţi se va constată prin proces-verbal, dresat de primar şi semnat de capii tuturor autorităţilor unde s'a făcut afişarea şi de preot, cărora primarul are îndatorirea a-l supune spre semnare.

Numai cu îndeplinirea acestor formalităţi adunarea este legal constituită. Preşedintele şi primarul cari nu vor îndeplini obligaţiunile impuse mai sus, sau le vor îndeplini cu violarea vreunei forme, se vor pedepsi cu o amendă care se va aplică de judele de ocol, de la 100—500 lei, iar în caz de recidivă de la 500—2.000 lei.

Aceste amenzi se vor incasă în folosul comunei.

Afară de întrunirea obişnuită ce va avea loc în fiecare an se vor putea ţine întruniri extraordinare ori de câte ori administratorii vor crede aceasta necesar.

Intrunirea va trebui să fie convocată:

a) Când va fi cerută de cel puţin a 5-a parte din devălmaşi;

b) Când se vor fi ivit pagube extraordinare, cari vor fi distrus o parte din păduri, precum incendii sau alte accidente;

c) Când se va fi intentat cetei moşnenilor sau răzeşilor un proces care ar pune în discuţiune dreptul ei de proprietate sau de posesiune, ori când se vor fi constatat mari pierderi din averea devălmăşiei.

Art. 33. — Vor avea dreptul să ia parte la întrunire toţi proprietarii devălmaşi ai unei păduri, sau moştenitorii lor, ale căror drepturi vor fi stabilite prin aşezământ sau prin sentinţe judecătoreşti.

Intrunirea este considerată ca legal constituită când vor fi de faţă devălmaşii, reprezentând cel puţin $^1/_2$ din părţile totale ale devălmăşiei.

Dacă la prima convocare nu s'a întrunit acest număr de devălmaşi, adunarea va avea loc cel mai târziu în termen de 8 zile, fără altă publicare, şi când întrunirea se va ţine, oricare va fi numărul devălmaşilor reprezentaţi.

Capul de ocol silvic respectiv va asistă la întrunirea anuală a devălmașilor și va verifică dacă convocările și chemările devălmașilor sunt făcute conform legii. În caz când convocările nu vor fi făcute în regulă, el va amână întrunirea pentru altă zi spre a se face noui convocări.

Capul de ocol va semnă procesul-verbal al întrunirii.

Tot el va sesizà judele de ocol despre abaterea primarului sau a președintelui consiliului administratorilor de a fi îndeplinit formalitățile de mai sus.

Art. 34. — Întrunirile, cari au de scop punerea în exploatare a pădurii stăpânite în devălmășie, vinderea ei spre exploatare la o terță persoană și modificarea așezământului, nu vor puteà aveà loc decât dacă vor fi prezenți un număr de devălmași, reprezentând cel puțin $^{2}/_{3}$ din totalitatea părților devălmășiei.

Art. 35. — Hotărîrile se iau cu majoritate absolută a părților devălmașilor prezenți la adunare.

Hotărîrile, cari au de obiect rezolvarea chestiunilor prevăzute la articolul precedent, se iau cu majoritate de două treimi din părțile devălmașilor reprezentați la întrunire.

Art. 36. — Întrunirile devălmașilor nu au competința de a se pronunță asupra vinderii totale sau parțiale în deplină proprietate a drepturilor cetei moșnenilor devălmași.

O asemenea hotărîre nu se poate luà decât de unanimitatea moșnenilor devălmași. Întrunirea va puteà însă, în urma unei deciziuni luate cu simplă majoritate, să permită trecerea prin pădure sau prin proprietatea cetei de moșneni sau răzeși a lemnelor exploatate din alte păduri învecinate.

Art. 37. — Hotărîrile întrunirilor devălmașilor, legalmente luate, sunt obligatorii pentru toți devălmașii, chiar dacă nu au luat parte la întrunire.

Orice devălmaș va aveà dreptul să ceară judecătorului de ocol respectiv anularea unei hotărîri luate contra dispozițiunilor așezământului și contra celor prevăzute în prezenta lege.

Hotărîrea judelui de ocol e definitivă și executorie.

Art. 38. — Beneficiile nete, după scăderea tuturor cheltuelilor, amortizărilor și celorlalte sarcini, se vor împărți între devălmași proporțional cu partea ce fiecare are în devălmășie.

Art. 39. — Administratorii reprezintă ceata moșnenilor sau răzeșilor în devălmășie față cu cei de al treilea.

Numărul lor nu va putea fi nici mai mic de trei, nici mai mare de şapte.

Ei vor alege din sânul lor un preşedinte şi un casier.

Pe timpul prevăzut în aşezământ, administratorii nu pot demisiona, nici fi înlocuiţi de moşneni afară de cazuri prevăzute în art. 45.

În tot cazul, majoritatea administratorilor angajează obştea faţă de cei de al treilea şi o reprezintă în justiţie, chiar când numărul administratorilor prevăzut în aşezământ s'ar fi micşorat prin deces, refuz de serviciu, dare în judecată pe baza art. 45 sau alte cauze neprevăzute.

În caz când consiliul administratorilor ar fi redus la mai puţin decât majoritatea numărului prevăzut prin aşezământ atunci judele de ocol respectiv va numi unul sau trei administratori, cari vor exercită toate drepturile întregului consiliu, afară de restricţiunile pe cari judele de ocol le-ar prevedea în încheierea de numire sau în alte încheieri ulterioare. Numirea făcută de judele de ocol este definitivă şi nesupusă nici unei căi de retractare. Ea va fi valabilă până în momentul când vor intră în funcţiune alţi administratori aleşi de adunarea obştei.

Administratorii vor avea dreptul să angajeze tot personalul ce va fi necesar pentru exploatarea şi paza proprietăţii în devălmăşie şi a cere să fie recunoscut de Ministerul Agriculturii şi al Domeniilor.

Art. 40. — Cassierul nu va avea dreptul să păstreze la dânsul decât sumele cari vor fi strict necesare fixate de administratori pentru exploatarea pădurii.

Toate celelalte sume le va depune la Casa de depuneri şi consemnaţiuni sau la administraţia financiară pe contul Casei de de depuneri şi consemnaţiuni.

Art. 41. — În caz când ceata de moşneni va voi să vândă spre exploatare, în total sau în parte, pădurea sa unei terţe persoane vânzarea nu se va putea face decât prin mijlocirea ministerului agriculturii şi al domeniilor şi numai prin licitaţiune publică.

Ministerul agriculturii şi al domeniilor va fi obligat, ca prin agenţii săi silvici, să facă evaluarea materialului lemnos aflat în pădurea cetei de moşneni sau de răzeşi destinată vânzării.

Această evaluare se va luă de bază la ţinerea licitaţiunii pentru vânzarea acestei păduri.

După ce se va fi cunoscut rezultatul licitaţiunii, ministerul

agriculturii și al domeniilor va fi obligat să comunice, cel mult în 15 zile dela ținerea licitațiunii, administratorilor ceței de moșneni sau de răzeși, prețul cel mai mare obținut la licitațiune.

Ei sunt datori să comunice ministerului, până în 15 zile de la comunicarea ce ministerul le-a făcut de rezultatul licitațiunii, dacă se mulțumesc sau nu pe prețul obținut.

In cazul când majoritatea administratorilor consimte să facă vânzarea cu acest preț, ministerul va aprobă rezultatul licitațiunii și va încheià contractul de vânzare al pădurii pe baza condițiunilor generale și celor speciale de vânzarea pădurilor Statului.

Dacă va găsi de cuviință, ministerul poate să cumpere pădurea pe seama Statului pe prețul ieșit la licitație și primit de administratori conform aliniatului precedent.

In ceeace privește folosința pășunii și a fânețe, fie de către însăși devălmașii, fie prin arendare, învoire la vânat, pescuit, etc., se va face și regulă de administratorii devălmășiei, după avizul conform al șefului de ocol respectiv; în caz contrariu, acești administratori se vor pedepsi cu amendă fiecare dela 500—1.000 lei iar arendările vor fi nule de drept, fără drept de despăgubire de orice natură pentru arendași, iar folosința moșnenilor, dacă ei singuri o exercită, va fi oprită.

Un regulament va indică și modul numirii personalului necesar pentru paza, exploatarea și administrarea averii devălmașe.

Art. 42. — Prețul va fi distribuit între moșneni sau răzeși proporțional cu partea ce fiecare din ei are în devălmășie, după ce ministerul va reține din el suma prevăzută în amenajament sau regulamentul de exploatare pentru împădurire și pe care sumă ministerul o va consemnă la Casa de depuneri spre a fi întrebuințată în acest scop.

Ministerul agriculturii și al domeniilor va cere dela judecătoria de ocol respectivă lista de numele tuturor moșnenilor sau răzeșilor cari stăpânesc moșia în devălmășie și partea ce fiecare din ei are în devălmășie.

Pe baza acestei liste se va calculă din restul net, după scăderea sumei consemnate pentru împădurire, parte ce revine fiecărui moșnean sau răzeș; apoi ministerul va da ordine administrației financiare să facă, în prezența administratorului de plasă respectiv, vărsarea sumelor cuvenite fiecărui moșnean sau răzeș.

In cazul când unul din devălmași va fi admis de judecătorul de ocol, numai în mod provizoriu, la întocmirea așezământului,

partea acestui devălmaș se va consemna, prin administrația financiară la Casa de depuneri și consemnațiuni până când justiția își va fi dat definitiv hotărîrea sa.

Art. 43. — Orice vânzări de păduri ale cetelor de moșneni sau răzeși, cari se vor face în alt mod decât conform regulelor prevăzute în această lege, sunt nule de drept și de nul efect.

Ministerul agriculturii și al domeniilor, orice persoană interesată și ministerul public de pe lângă tribunalul situațiunii imobilului vor avea dreptul ca să ceară anularea unor asemenea vânzări.

Până la pronunțarea justiției, ministerul domeniilor va opri exploatarea, fără a se puteà formulà vreo cerere de despăgubire contra Statului, sub nici un motiv.

Art. 44. — Ministerul agriculturii și al domeniilor va exercità prin agenții săi silvici, un control asupra modului cum se va face exploatarea pădurilor cetelor de moșneni sau răzeși și va luà orice măsuri va crede de cuviință pentru respectarea amenajamentului.

Art. 45. — Ministerul agriculturii și al domeniilor va avea drept să trimită, când va crede de cuviință și cel puțin odată pe an, un delegat al său care împreună cu un inspector financiar, să verifice gestiunea administratorilor.

Dacă va constatà că aceștia nu lucrează cu bună credință și că compromit interesele cetei de moșneni sau răzeși, ministerul agriculturii și al domeniilor va avea drept să suspende pe administratori și să provoace întrunirea moșnenilor sau a răzeșilor pentru schimbarea administratorilor și darea lor în judecată penală, făcându-i în acelaș timp răpunzători solidari de toate daunele cauzate de reaua lor administrație.

Administratorii sunt solidari răspunzători de gestiunea lor și a cassierului, precum și de orice daune ar rezultà prin abaterile lor de la obligațiunile impuse prin această lege.

Ei lucrează valabil în majoritate. Deciziunile lor vor fi constatate prin procesele-verbale, cari se vor trece într'un registru special pe care îl vor ține la dispoziția oricărui moșnean sau răzeș din ceată și a agenților silvici cari, după această lege, au dreptul a controlà administrația lor.

Art. 46. — Dacă ceata de moșneni sau răzeși nu-și va alcătui așezământul în termenul prevăzut de art. 29, șeful ocolului va cere judelui de ocol respectiv ca să convoace obștea pentru alcătuirea așezământului ; până la această alcătuire judecătorul de ocol este dator a numì unul sau trei administratori, cari vor fi

considerați ca aleșii obștei și cari sunt investiți cu toate puterile pe cari legea de față le dă adunării devălmașilor și administratorilor aleși de ea.

Ei reprezintă obștea față de terțele persoane și în justiție, iar funcțiunea lor durează până când obștea își va fi făcut așezământul ei în condițiunile acestei legi.

Tot în acest chip se va procede și în cazul când, din orice circumstanțe, administratorii aleși conform așezământului s'ar descompletă sau când, fiind în număr, nu și-ar îndeplini îndatoririle impuse de această lege.

Art. 47. — Prin amenajamentele sau regulamentele de exploatare ale pădurilor stăpânite în indiviziune de cetele de moșneni sau răzeși se va determină porțiunea din care proprietarii devălmași vor puteà luà lemnul de foc pentru încălzitul caselor și lemnul de lucru necesar trebuințelor lor casnice.

Art. 48. — Tăierile comise de moșneni în contra prevederilor amenajamentului sau contra regulamentului de exploatare, se vor pedepsi conform art. 8 de mai sus.

CAPITOLUL VI

Paza și poliția pădurilor

Art. 49. — Paza pădurilor Statului este încredințată agenților silvici, funcționari ai Statului.

Acești agenți se împart: în agenți silvici superiori, inspectori generali, inspectori, silvicultori-șefi, silvicultori și silvicultori asistenți și în agenți silvici inferiori, brigadieri și pădurari.

Paza pădurilor Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, comunelor și așezămintelor publice de binefacere și de cultură națională se va face de agenții silvici, funcționari ai acestor instituțiuni, recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor; iar paza celorlalte păduri supuse regimului silvic de agenții recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor.

Art. 50. — Agenții silvici superiori vor trebui să posedă diploma sau un certificat de absolvire al școalei speciale de silvicultură din țară, sau al unei școalei similare din străinătate și ale căror titluri vor fi recunoscute de comisiunea permanentă de pe lângă ministerul agriculturii și al domeniilor.

Brigadierii vor trebui să fi absolvit școala de brigadieri, iar

pădurarii să li facă serviciul militar şi de preferinţă să fi servit în corpul grănicerilor până când vor putea fi recrutaţi dintre absolvenţii şcoalelor de pădurari ce se vor înfiinţa, sau ai cursurilor elementare de silvicultură, ce se vor institui în înţelegere cu ministerul de războiu, la unele regimente din ţară.

Agenţii silvici, funcţionari superiori ai instituţiunilor prevăzute la art. 1, alin. *a*, *b* şi *c*, pentru a puteà fi recunoscuţi de ministerul agriculturii şi al domeniilor, vor trebui să posedă aceleaşi titluri de capacitate sau tituri echivalente ca şi agenţii silvici ai Statului.

Numele agenţilor silvici superiori recunoscuţi vor fi publicate în *Monitorul Oficial*.

Agenţii silvici superiori din serviciul proprietarilor particulari vor puteà fi recunoscuţi de ministerul agriculturii şi al domeniilor, în urma unui examen trecut înaintea unei comisiuni speciale numită de acest minister, sau dovedind cu acte în regulă înaintea aceleeaş comisiuni că au o practică forestieră de cel puţin 10 ani şi că în acest timp au servit şi ca diriginţi ai unei exploatări din ţară sau străinătate.

Art. 51. — Agenţii silvici ai Statului şi agenţii celorlalte instituţiuni vor depune, la intrarea lor în serviciu, jurământ în prezenţa ministrului sau secretarului general, ori înaintea preşedintelui tribunalului judeţului sau judelui ocolului respectiv.

Formula jurământuiui va fi aceasta :

«Jur în numele lui Dumnezeu că voiu servì cu credinţă şi dreptate în funcţiunea (sau însărcinarea) ce mi s'a încredinţat, că nu mă voiu abate dela datoriile mele şi că voiu respectà legile şi Constituţiunea ţării mele.

«Jur credinţă Regelui şi Dinastie Sale.

«Aşà să-mi ajute Dumnezeu».

Art. 52. — Poliţia silvică în pădurile supuse regimului silvic se va face :

a) De toţi agenţii silvici ai Statului şi de agenţii instituţiunilor prevăzute la aliniatul al 3-lea dela art. 49 ;

b) De toţi funcţionarii administrativi şi de toţi agenţii forţei publice ;

c) De toţi ofiţerii, subofiţeri, caporalii şi soldaţii grăniceri ;

d) În parcurile şi şi grădirile destinate unui uz public, de către gardienii acelor parcuri şi grădini, după ce vor fi depus jurământul legal.

CAPITOLUL VII

Delicte, penalităţi şi urmăriri

SECŢIUNEA I

Delicte şi contravenţiuni comise în pădurile supuse regimului silvic. — Penalităţi

Art. 53. — Oricine va tăià, va scoate din rădăcină sau va ridică, fără drept, arbori de mai puţin de 2 decimetri în circumferinţă, măsurată la înălţimea de 1 m. şi 30 cm. dela pământ, se va pedepsi cu o amendă de 2 lei de sarcina de om, sau pentru o cantitate mai mică ; de 5 lei pentru o sarcină de vită sau pentru o încărcătură de sanie ori de căruţă trasă de un om ; de 10 lei pentru fiecare cap de vită înhămată, când ridicarea se va face cu sania sau cu căruţa.

Dacă arborii vor aveà o grosime mai mare de 2 decimetrii în circumferinţă, socotită la o înălţime de 1 m. 30 cm. dela pământ, amenda va fi calculată conform tabelei anexată la această lege.

Afară de aceasta, delicuentul va fi condamnat la restituirea lemnelor către proprietarul pădurii, sau în lipsa lor, la jumătate din amenda prevăzută în tarif.

Acei cari, exploatând o pădure a Statului în baza unui contract, au tăiat, ei sau oamenii lor, alţi arbori decât cei vânduţi, sau un număr mai mare decât aveau dreptul, ori în altă parte decât în locul de unde s'a vândut, vor fi consideraţi ca delicuenţi şi urmăriţi la plata amenzii şi valorii arborilor, după tarifele anexate la prezenta lege. Dacă arborii tăiaţi nu se vor mai găsi în fiinţă, grosimea se va determină după circumferinţa măsurată pe tulpină, iar dacă tulpina va lipsi, grosimea se va hotărî de autorităţile judecătoreşti, după grosimea arborilor ce se găsesc împrejurul locului unde erau situaţi arborii tăiaţi, constatată prin actele dresate de agenţii silvici.

Art. 54. — Oricine va smulge sau va distruge plantaţiunile de pe marginea şoselelor naţionale, judeţene, vecinale şi comunale, din parcurile sau grădinile destinate unui uz public, se va pedepsi cu amenda şi la plata valorii întreită prevăzută în anexatele tarife.

Art. 55. — Oricine va tăià, smulge sau vătămă puieţi din semănături, din cei crescuţi în pădure sau din plantaţiuni în grosime până la 2 decimetri în circumferinţă măsurată la suprafaţa pămân-

tului, se va pedepsi cu o amendă dela 25 — 100 lei, şi cu plata valorii plantelor, socotită cu 10 bani pânăla 1 leu de fiecare plantă, după specia, calitatea şi grosimea lor.

Art. 56. — Dispoziţiunile art. 53 în ce priveşte amenda şi art. 69 în ce priveşte despăgubirea se aplică şi la crestarea, secuirea, ciopârţirea, cojirea, ruperea arborilor şi a vârfurilor, ori a crăcilor lor principale.

Art. 57. — Proprietarul vitelor cari se vor găsi păşunând, fără drept, în păduri în vârstă mai mare de zece ani, sau în poienile acestor păduri, se va pedepsi cu o amendă după cum urmează:

0,50 lei pentru o oaie sau un miel; 1,50 lei pentru un porc sau purcel; 2 lei pentru un cal, un măgar, un catâr, o vită mare cornută, un viţel sau un mânz; 3 lei pentru un bivol, o capră sau un ied.

Dacă pădurea va fi mai tânără de 10 ani amenda va fi îndoită.

Aceeaş pedeapsă se va aplică arendaşilor şi exploatatorilor. cari introduc vite în pădure în contra condiţiunilor statornicite prin contractele lor de arendare sau de exploatare.

Proprietarul vitelor cari se vor găsi în pepiniere sau în plantaţiuni mai tinere de 10 ani, în parcurile sau grădinile destinate uzului public, se va pedepsi cu amenda întreită, plătind şi daunele cauzate, conform art. 69.

Art. 58. — Acei cari, fără autorizarea proprietarului, vor face săpături în păduri, sau în poienile din păduri, pentru a scoate nisip. pământ, brazde de iarbă, pietriş sau alte produse minerale, se vor pedepsi cu amendă de 10 lei de căruţă, conţinând asemenea materii, de 5 lei pentru sarcina de o viţă şi 2 lei pentru sarcina de om.

Art. 59. — Se vor pedepsi cu amendă de la 100—500 lei acei cari, fără autorizarea proprietarului, vor stabili în interiorul pădurii cuptoare pentru fabricarea varului, fabrici de cărămidă sau de olane, herăstrae sau alte industrii.

Construcţiunile făcute pentru asemenea fabrici sau industrii se vor desfiinţa în baza unei ordonanţe a judecătorului de ocol.

Art. 60. — Este oprit a scutura, a strânge sau a ridică spre a-şi însuşi fără drept, ghinda, jirul, rânza sau alte fructe, seminţe, sau producţiuni ale pădurilor, ori ale terenurilor din perimetrul pădurilor.

Contravenienţii se vor pedepsi cu amenda prevăzută la art. 58

Art. 61. — Acel care va găsi în pădure, sau în marginea ei, rămăşiţe de un foc, care nu este încă stins, este dator să ia măsuri

de a-l stinge complet; iar dacă va vedeà că pădurea a luat foc într'un punct oarecare, el este obligat să deà de ştire celor car locuesc în casa cea mai apropiată în drumul său. Aceştia, la rândul lor, sunt obligaţi a vestì imediat pe notarul comunei, de care aparţine pădurea unde s'a ivit incendiul, sau autoritatea cea mai apropiată, precum şi pe proprietarul pădurii, sau pe prepuşii lui spre a luà măsuri de stingerea focului.

Orice abatere va fi pedepsită cu o amendă de la 5—20 lei.

Art. 62.— Acei cari vor aprinde foc în pădure sau în jurul ei, la o distanţă de 100 metri, acei cari vor depune în pădure materii expuse focului ca: fân, paie, coceni, etc., vor fi pedepsiţi cu o amendă de la 50—200 lei, fără prejudiţiul pedepselor prevăzute în codul penal.

Este însă permis a se depozità materii de felul celor de mai sus, necesare pentru hrana vitelor întrebuinţate în exploatarea pădurii şi a se face foc în păduri în locurile destinate pentru stână şi numai pentru trebuinţele ei, în părţile locuite de pădurari, de tăietorii de lemne şi alţi lucrători în pădurile în exploatare, de către agenţii silvici aflaţi în lucări, precum şi de către acei cari iau parte la vânători.

Ei vor îngrijì ca să-l stingă la plecarea lor, sub pedeapsă de a fi supuşi la amenda prevăzută la alin. 1 al acestui articol.

Art. 63. — Acela care, prin neglijenţa sa, a provocat un incendiu într'o pădure, va fi pedepsit cu închisoare dela 5 la 15 zile.

Afară de aceasta el va fi condamnat la plata daunelor suferite de proprietarul pădurii.

Dacă însă, prin măsurile ce va fi luat, a reuşit să oprească incendiul fără să fi cauzat vreo pagubă, el va fi scutit de orice pedeapsă.

Art. 64. — Acela care cu voinţă va fi pus focul unei păduri va fi supus la pedepsele specificate în art. 358—364 inclusiv din codul penal, după distincţiunile prevăzute în aceste articole.

Art. 65.— Păşunatul vitelor, în locurile unde pădurile au fost distruse prin incendiu, este oprit în timp de 10 ani de la data când incendiul a avut loc, proprietarul vitelor găsite la păşunat fiind supus la amenda prevăzută de art. 57; iar în caz dacă se va fi pricinuit, distrugerea în parte sau în total a pădurii, va fi pedepsit cu amenda de la art. 55. Aceasta independent de despăgubirile cuvenite proprietarului, conform art. 69; iar cel ce va distruge sau va fură tăbliţe, stâlpi de parchetaţie, sau servind la fixarea perimetrului

păduri, etc., precum şi orice alte inscripţiuni aflate în pădure, se va pedepsi cu o amendă de la 5—25 lei, plus valoarea acelor obiecte.

Art. 66. — Acei cari vor fi contrafăcut sau falsificat ciocanele servind la marcarea arborilor, sau cari vor fi uzat de ciocane contrafăcute sau falsificate, acei cari îşi vor fi procurat, fără drept ciocane adevărate şi vor fi făcut cu ele o aplicare sau o întrebuinţare păgubitoare intereselor sau drepturilor proprietarilor de păduri, vor fi pedepsiţi cu închisoare dela o lună la 6 luni, independent de aplicarea art. 69.

Art. 67. — Acei cari vor fi comis delictele şi contravenţiunile prevăzute dela art. 53 până la 60 inclusiv şi 65, vor fi supuşi la o pedeapsă îndoită şi la o închisoare dela 5 zile până la o lună:

a) În caz de recidivă, prin comiterea unui nou delict sau contravenţiune, în timp de un an dela ultima condamnare a delicuentului sau contravenientului:

b) În caz de cumul de delicte sau contravenţiuni;

c) Când tăierea s'a făcut cu herăstrăul;

d) Când infracţiunea a avut loc între apusul şi răsăritul soarelui;

e) Când comiterea infracţiunii s'a făcut de mai multe persoane constituite în bandă sau armate;

Art. 68. — Sustragerea de lemne lucrate, sau aşezate în teancuri sau stive, aflate în perimetrul pădurii, sau în depozite, magazii sau curţi se va pedepsi cu închisoare dela 5 zile până la o lună independent de plata valorii şi aplicarea art. 69.

Art. 69. — În toate cazurile menţionate la art. 53 până la 60 inclusiv, delicuentul sau contravenientul va fi condamnat, pe lângă amenda şi valoarea prevăzută în tariful anexat la lege, şi la despăgubiri civile de va fi cazul.

Art. 70. — Funcţionarii publici, cari vor fi provocat, ajutat, înlesnit sau participat la comiterea unui delict silvic, vor fi pedepsiţi cu maximul amenzilor prevăzute mai sus şi cu închisoarea dela 3 luni până la un an.

Art. 71. — În toate cazurile prevăzute dela art. 53 până la art. 66 inclusiv nu se vor admite circumstanţe atenuante.

SECŢIUNEA II

Urmărirea delictelor silvice

Art. 72. — Agenţii silvici ai Statului, ai judeţelor, ai comu-

nelor, ai aşezămintelor publice şi de binefacere, precum şi agenţii silvici ai proprietarilor particulari recunoscuţi de ministerul agriculturii şi al domeniilor, sunt obligaţi să constate şi să urmărească toate delictele comise în pădurile date în supravegherea lor.

Ei sunt ţinuţi a luà vitele, căruţele şi instrumentele, cari au servit la comiterea delictului, precum şi vitele ce s'au găsit păşunând în contra dispoziţiunilor art. 57 şi 65, şi a le dà în paza primarului comunei celei mai apropiate. Ei vor putea, însoţiţi de notarul comunei, urmări obiectele ridicate de delicuenţi chiar şi în curţi, grădini, magazii, etc., sau şi în alte locuri unde vor fi transportate şi a le ridică, predându-le primăriei respective. Notarul va fi dator să asiste la această lucrare şi să semneze procesul-verbal de constatările făcute.

Art. 73. — Agenţii silvici ai Statului, agenţii instituţiunilor prevăzute la art. 1, alin. *a*, *b*, *c*, şi *d*, şi agenţii recunoscuţi, însărcinaţi cu paza şi poliţia pădurilor supuse regimului silvic, vor avea dreptul să ceară direct ajutorul forţei publice pentru urmărirea şi reprimarea delictelor şi contravenţiunilor silvice, precum şi pentru căutarea şi luarea înapoi a lemnelor tăiate în delict, vândute sau cumpărate în fraudă.

In cazuri de flagrant delict, toţi agenţii prevăzuţi la art. 49 sunt datori a constatà faptele cel mult în 24 ore dela comiterea delictului şi, în caz de imposibilitate materială, cel mai târziu în 3 zile dela săvârşirea faptului, încheiând proces-verbal semnat de dânşii şi de delicuenţi. In caz de refuz din partea acestor de a semnà, se va face menţiune despre aceasta în procesul-verbal. Toţi aceşti agenţi vor aveà dreptul să ceară ajutorut forţei publice să aresteze pe delicuenţii necunoscuţi şi să-i ducă la arestul comunei celei mai apropiate în caz când delicuentul ar fi pedepsit cu închisoare.

Judecătorul de ocol respectiv se va pronunţà asupra liberării delicuentului cel mult în termen de două zile libere.

Art. 74. — Când delicuentul se va opune, ultragià sau ameninţà pe agentul silvic, va fi pedepsit cu închisoare dela 5 zile până la o lună; iar în caz când delicuentul îl va lovì, va fi pedepsit cu închisoare dela una până la 6 luni.

Art. 75. — Lemnele tăiate se vor restitui proprietarului lor, iar berăstraele, bardele şi orice alte instrumente ce va fi servit la comiterea delictului, găsite asupra delicuenţilor sau a complicilor

lor, precum şi zăloagele luate, vor fi confiscate şi vândute în folosul săracilor din comuna unde s'a dat în păstrare aceste obiecte.

Carele luate dela delicuenţi, după ce se va constată valoarea lor de către agentul silvic local, în prezenţa notarului şi a delicuentului încunoştinţat formal, se vor putea vinde, iar preţul lor se va afectă la plata amenzii şi a despăgubirilor civile.

Art. 76. — Primarul, după cererea proprietarului, va puteă restitui vitele şi carele aduse la primărie, dacă acesta va plăti cheltuelile făcute pentru paza şi întreţinerea lor. În caz contrariul aceste cheltueli vor fi încasate conform legii de urmărire a impozitelor şi veniturilor Statului.

Art. 77. — Delictele şi contravenţiunile la prezenta lege, cari nu se referă la flagrant-delict, se vor constată prin procese-verbale, dresate de agentul silvic al locului unde s'a comis delictul sau contravenţia în prezenţa delicuentului şi vor fi semnate de el, de notarul comunei respective şi de delicuent dacă va voi, iar dacă nu, se va face menţiune de refuzul său

Procesele-verbale de constatare în cazuri de flagrant-delict fac probă deplină până la înscrierea lor în fals; celelalte procese-verbale vor fi crezute până la proba contrarie.

Art. 78.— Procesele-verbale de constatarea delictelor şi contravenţiunilor silvice se vor trimite judecătorului de ocol sau tribunalului după competinţa lor pentru a li se da cursul, legal.

Art. 79.— Judecătorul de ocol judecă, în prima şi ultima instanţă, delictele şi contravenţiunile silvice, când pedeapsa nu trece de 15 zile închisoare şi de 300 lei amendă şi când restituirile şi despăgubirile civile reclamate nu trec peste această sumă; iar cu dreptul de apel la tribunal, când delictele sunt pedepsite cu închisoare mai mare de 15 zile şi cu o amendă până la 3.000 lei şi când restituirile şi despăgubirile civile sunt mai mari de 300 lei.

Art. 80. — Dacă în instanţa de judecată, delicuentul sau contravenientul, ar pretinde vreun drept de proprietate, coproprietate sau orice alt drept real asupra pădurii în care delictul sau contravenţiunea e fost comisă, afirmaţiunea sa nu poate fi ţinută în seamă decât atunci când ea va fi bazată pe titluri sau pe o posesiune dovedită şi numai când dreptul invocat ar fi de natură a ridică faptului caracterul de delict sau contravenţiune.

În cazul când judecata ar chibzul că afirmaţiunile prezintă oarecare seriozitate, ea va fixă un termen scurt înăuntrul căruia

acesta trebuie să intente acțiunea civilă tinzând la stabilirea drepturilor lor.

Dacă la acest termen dânșii nu vor prezentă dovada intentării acestei acțiuni, sau dacă se va constată din parte-le stăruințe în judecata ei, instanța penală va procede la judecarea delictului sau contravenționii fără a ține seamă de pretinsele lor drepturi.

Art. 81.— Agenții silvici superiori au dreptul de a intentă acțiuni, de a face opozițione, apel și recurs înaintea instanțelor judecătorești, pentru restituirile și despăgubirile civile cuvenite Statului și celorlalte instituțiuni de la art. 1, aliniatul *a*, precum și a susține aceste acțiuni sau acțiunile intentate de Stat direct pentru asemenea restituiri și despăgubiri.

In caz când Statul n'ar fi reprezentet înaintea judecătoriilor de ocoale printr'un advocat sau un agent silvic, judecătorul de ocol va fi dator a luă în considerare actele scrise prezentate de Stat și procesele-verbale de constatarea delictului, pentru ca, aplicând delicuentului sau contravenientului pedeapsa amenzii sau închisorii, să-i poată condamnă în acelaș timp la restituiri sau despăgubiri civile.

Art. 82. — Ministerul public va luă totdeauna concluziuni în procese de delicte sau contravenționi silvice, atât în ceeace privește aplicarea amenzilor, cât și a restituirii valorii și despăgubirilor cuvenite Statului.

El este obligat să facă apel sau recurs pentru restituirile și despăgubirile civile cuvenite Statului și celorlalte instituțiuni prevăzute la art. 1, alin. *a*,

Art. 83. — Bărbații, părinții, tutorii și în general toți stăpânii, vor fi răspunzători pe cale civilă de delictele și contravenționile comise de femeile, de copiii minori și de pupilii lor, domiciliați cu dânșii nelnsurați, de lucrătorii, de servitorii și de alți subordonați ai lor.

Această răspundere se va întinde la restituiri, daune și cheltueli.

Art. 84. — Judecătoriile de ocoale, tribunalele și Curțile de apel, sunt datoare să trimită ministerului agriculturii și al domeniilor și celorlalte instituțiuni prevăzute de art. 1, alin. *a* extracte de pe cărțile de judecată, hotărîrile și deciziunile lor, pentru ca cei în drept să poată luă măsurile necesare de încasarea sumelor ce li se datoresc.

Grefierii, cari nu se vor conformă acestei dispoziționi, vor fi pedepsiți cu o amendă dela 20 până la 100 lei.

Art. 85. — Toate amenzile pentru delicte sau contravenţiuni pronunţate pe baza acestei legi, atât pentru proprietăţile Statului instituţiunilor prevăzute la art. 1, alin. *a* şi *b* şi ale particularilor supuse regimului silvic, precum şi toate condamnaţiunile la valori şi despăgubiri pentru delicte şi contravenţiuni comise în pădurile Statului, se vor incasà în folosul ministerului de agricultură şi al domeniilor, iar restituirile şi despăgubirile acordate pentru delicte şi contravenţiuni, comise în oricari alte păduri, se vor incasà în folosul proprietarilor respectivi.

Pentru realizarea amenzilor, restituirilor şi despăgubirilor cuvenite Statului, precum şi a restituirilor şi despăgubirilor cuvenite instituţiunilor prevăzute la art. 1, alin. *a* şi *b*, se va aplicà legea de urmărire a veniturilor Statului.

Restituirile şi despăgubirile cuvenite celorlalţi proprietari se vor îndeplini conform dreptului comun.

În caz de insolvabilitate a delicuentului sau contravenientului judecătoria de ocol sau tribunalul va înlocui amenda prin închisoare, socotindu-se pentru 10 lei o zi de închisoare.

Art. 86. — Ministerul agriculturii şi al domeniilor fără îndeplinirea formelor cerute de art. 20 din legea din 28 Martie 1872, privitoare la administrarea domeniilor Statului, va puteà, chiar după pronunţarea de hotărîri definitive, să facă tranzaciiuni asupra amenzilor, restituirilor şi despăgubirilor la cari are drept în baza art. 53 – 69 inclusiv.

Art. 87. — Un regulament de administraţiune publică va determina amănuntele aplicării prezentei legi.

Art. 88. — Codicele silvic din 24 Iunie 1881, cu modificările aduse prin legea din 4 Iunie 1892 şi 22 Martie 1896, precum şi orice alte dispoziţiuni contrarii acestei legi, sunt şi rămân abrogate.

TARIFELE

PENTRU

Valoarea şi amenzile arborilor tăiaţi in delict, conform art. 53 din presenta lege

Arborii de prima clasă sunt: meleşti (larice, molifţi (molizi), brazi, pini şi feritele soiuri de stejar afară de cer, ulmi, frasini, paltini şi nuci.

Arborii de a doua clasă: cer, anini, tei, plopi, salcie, fagi, carpeni, sorbi, arţari, jugastri, cireşi, meri, peri pădureţi şi alţi arbori fructiferi, precum şi toate celelalte soiuri necuprinse în prima clasă.

Grosimea arborilor la circumferinţă	Valoarea		Amenda		Valoarea		Amenda		OBSERVAŢIUNI
	Arborilor de clasa I-a				Arborilor de clasa II-a				
Decimetri	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B	Lei	B	
2	1	—	2	—	0	50	1	—	Pe lângă amenda şi valoarea din aceste tarife, instanţele judecătoreşti vor pronunţă şi despăgubirile civile prevăzute la art. 69 de va fi cazul.
3	2	—	4	—	1	—	2	—	
4	3	—	6	—	1	50	3	—	
5	4	—	8	—	2	—	4	—	
6	6	—	12	—	3	—	6	—	
7	8	—	16	—	4	—	8	—	
8	10	—	20	—	5	—	10	—	
9	13	—	26	—	6	50	13	—	
10	16	—	32	—	8	—	16	—	
11	20	—	40	—	10	—	20	—	
12	24	—	48	—	12	—	24	—	
13	28	—	56	—	14	—	28	—	
14	32	—	64	—	16	—	32	—	
15	37	—	74	—	18	50	37	—	
16	42	—	84	—	21	—	42	—	
17	48	—	96	—	24	—	48	—	
18	54	—	108	—	27	—	54	—	
19	60	—	120	—	30	—	60	—	
20	66	—	132	—	33	—	66	—	
21	73	—	146	—	36	50	73	—	
22	80	—	160	—	40	—	80	—	
23	88	—	176	—	44	—	88	—	
24	96	—	192	—	48	—	96	—	
25	104	—	208	—	52	—	104	—	
26	112	—	224	—	56	—	112	—	
27	121	—	242	—	60	50	121	—	
28	130	—	260	—	65	—	130	—	
29	140	—	280	—	70	—	140	—	
30	150	—	300	—	75	—	150	—	
31	160	—	320	—	80	—	160	—	
32	170	—	340	—	85	—	170	—	

Raportor, **Caton Gh. Lecca**

Criza pădurilor în România şi mijloacele de combatere [1])

1. Se va arătà pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgărei codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirei pădurilor şi regulamentarea tăerei lor a format preocupaţiunea autorităţilor în drept.

2. Se va face o schiţare istorică asupra originei proprietăţei forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice şi de utilitate publică, răzeşi sau moşneni, etc).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeţei pădurilor ţărei după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găseşte la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac şi după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar puteà complectà actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuinţelor noastre actuale.

5. Se va enumărà cauzele cari au contribuit la micşorarea patrimoniului forestier al ţărei şi prin ce anume s'a manifestat consecinţele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunţite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparţinând diferitelor naturi de proprietari şi pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor şi a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislaţiunei silvică a principalelor state din Europa în ce priveşte partea referitoare la exploatări şi împăduriri şi a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoştinţelor forestiere, a cultului arborilor şi a multiplicărei pădurilor.

8. Se va arătà desvoltarea comerţului nostru exterior cu ce priveşte importul şi exportul lemnului şi industriele derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forţele de producţiune a solurilor noastre forestiere şi cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căutà pe cât posibil a precizà cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*,

1) Programul lucrărei premiate de d-l *C. Disescu*.

ele vor fi însoțită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va află închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numără autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuelile Societății «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și'și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

INFORMAȚIUNI

In urma deciziunei Consiliului central de administrație din ședința de la 29 Martie a. c. și conform statutelor, domnii membri ai Societății au fost convocați în Adunare generală, în localul Ad-ției domeniului Coroanei, unde este sediul Societății.

Ordinea de zi va fi următoarea:

1. Discursul de deschidere al d-lui Președinte;

2. Raportul de expunerea activității și situațiunei financiare a Societății;

3. Prezentarea budgetului pentru anul viitor 1910—1911;

4. Alegerea Comisiunei de verificarea conturilor pe anul 1909—1910.

5. Desbaterea următoarelor cestiuni:

A. Prin ce mijloace și cum s'ar putea asigura stabilitatea membrilor corpului technic silvic al statului și ai așezemintelor de utilitate publică, puse sub controlul statului.— Referenzi *D. Ionescu-Zane* și *M. Tănăsescu.*

B. Cari ar fi epocile și metoadele cele mai avantagioase pentru plantări în diferite regiuni, avându-se în vedere speciile și natura terenului—Referend *C. Al. Orescu.*

C. Este în interesul țărei de a se opri exportul lemnului de stejar și nuc? In caz afirmativ prin ce mijloace și în ce măsură? — Referend *C. F. Robescu* și *M. Tănăsescu.*

6. Aprobarea raportului comisiunei de verificarea situațiunii financiare pe anul 1909—1910.

7. Alegerea Comitetului central de Administrație pentru anii 1910—1912.

Se face cunoscut, cu această ocazie, că pentru d-nii membri din județe se va interveni la onor. C. F. R. spre a le acorda o reducere de 50% la taxele de voiaj, și la timp se va trimite cuvenitul bilet; iar pentru domnii membri silvicultori ai statului se va interveni la onor. Ministru al Agriculturei și Domeniilor pentru a li se acorda un concediu de 5 zile dela 6 la 10 Mai inclusiv, spre a putea veni la Adunare.

* * *

S'au admis ca membri activi ai Societății următorii: d-nul Em. Kreţulescu, efor al așezemintelor Kreţulescu și mare proprietar; d-nii silvicultori: N. Lovinescu, St. Caraman, Gr. Creţescu și Paul I Tecdorescu.

* * *

Pe ziua de 1 Aprilie a. c. s'au făcut următoarele înaintări în corpul technic silvic:

Inspector general silvic cl. I, d-l *Th. Gallerin.*

Inspectori silvici cl. I, d-nii *G. Nicolau* și *D. Boiarolu.*

Inspectori silvici cl. II: *Cesar Georgescu, G. I. Popescu* și *B. N. Pretorian.*

Silvicultori șefi cl. I: *C. Dumbravă, Daniil Klein, Emil Mihalescu, V. I. Teodorescu, C. Manoliu, D. R. Rusescu* și *Em. Obogeanu.*

Silvicultori șefi cl. II: *Victor Beghenau, Aron Carpenișan, Iacob Antoniu, N. Georgescu, Al. Gostovici, D. I. Bors* și *N. C. Bosie.*

Silvicultori șefi cl. III: *Anastase Dumbrăveanu, Al. Luchian, Th. Demetrescu, Aurel Antonescu, I. D. Ghincraru, D. Dedu, I. Christescu, I. Em. Balaban, Ap. Christu, P. Cernătescu I. D. Cornățeanu, C. Opran* și *G. Crăciunescu.*

Silvicultori cl. I: *Th. N Teodorescu, D. Rizescu, Octavian Pop, Victor Pop Harșanu, Budu N. Caloianu, Th. Grigoraș, David Petrescu, D. Popescu* și *Stan Stănescu.*

Au fost reprimiți în corpul technic silvic pe ziua de 1 Aprilie a. c.:

D-l *Corneliu Isopescu* fost inspector cl. II, cu același grad.

D-l *Al. Racoviță*, fost silvicultor cl. II, cu același grad:

Asemenea au fost primiți cu gradul de silvicultori asistenți, următorii absolvenți ai școalei speciale de silvicultură:

M. Dracea, Al Ivănceanu, Ilie Ioachimescu, Ionescu Aurelian, Costea Gh., Valeanu I. N, Ionescu S. I., Bogdan N., Al. Bujoreanu, Constantin Stanculescu.

* * *

In comptul exerciţiului 1909—1910, până la 31 Decembrie 1909, ca venit al pădurilor, s'au încasat lei 4 552.326 bani 66, faţă de lei 4 356.742 bani 69, incasaţi în perioada corespunzătoare din exerciţiul 1908—1909, prevederile budgetare fiind aceleaşi 6.200.000 lei.

* * *

Au absolvit şcoala specială de silvicultură următorii elevi, în ordinea clasificaţiei:

Cu diplomă: Drăcea M., Ivănceanu Al., Ioachimescu Ilie, Ionescu Aur., Costea Gh., Mărzea V., Văleanu I. N, Ionescu S. I., Bogdan N.

Cu certificat: Stănciulescu C-tin şi Bujoreanu Al.

* * *

Pe ziua de 1 Aprilie, personalul corpului technic silvic a fost distribuit precum urmează:

I. Minister.

Inspectori generali de control:
1. C. Al. Orescu: Regiunele II, IV şi X.
2. Th. Galleriu: » I, V, VIII.
3. I. P. Chihaia: » III, VI, VII şi IX.

Inspectorii generali au controlul lucrărilor din Regiunile respective şi la nevoe vor merge şi la alte Regiuni, în baza delegaţiunilor speciale.

Serviciul I.

Contencios silvic.— Cumpărări de păduri, terenuri etc.— Personal.— Invăţământ.— Material. — Staţiuni de experienţe. — Comptabilitate şi Arhivă.

Şeful serviciului: Insp. Cl. I, *C. I. Ionescu.*

Biuroul I. Contencios. — Cumpărări de păduri, terenuri, etc.

Şef de biurou: Silv. Şef Cl. I, *P. Grunau.*

Biuroul II. Personal. — Invăţământ — Staţiuni de experienţe. — Material. — Comptabilitate şi arhivă.

Şef de biurou: Silv. Şef Cl. II, *D. Ionescu Zane.*
Ajutor, Silvicultor asist., *Aurelian Ionescu.*

Serviciul II.

Exploatări. — Vânzări de produse secundare şi accesorii. — Arendări.

Şeful serviciului: Insp. Cl. I, *M. C. Nădejde.*

Biroul III. Exploatări.

Şef de birou: Silv. Şef. Cl. I, *V. I Teodorescu.*
Ajutoare, Silv. Cl. I, *C. Mihăescu* şi *Stelian Cămărăşescu.*

Biroul IV. Vânzări de produse secundare şi accesorii.— Arendări.

Şef de birou: Silv. Şef Cl. II, *N. Georgescu.*
Ajutor, Silvicultor Cl. II, *V. Stinghe.*

Serviciul III.

Amenajamente. — Regim silvic.— Statistice. — Împăduriri. — Ameliorăţiuni pastorale. — Construcţiuni în genere şi corecţia torenţilor.

Şeful serviciului: Insp. Cl. I, *P. Antonescu.*

Biroul V. Amenajamente.— Regimul silvic şi Statistica.

Şef de birou: Silv. Şef. Cl. III, *I. Guguianu.*
Ajutoare, Silv. Cl. II, *I. Sterba* şi *Gh. Teodoreanu.*

Biroul VI. Împăduriri,— Ameliorăţiuni pastorale. — Construcţiuni în genere şi corecţiunea torenţilor.

Şef de birou: Silv. Şef Cl. III, *Ap. Christu.*
Ajutoare, *I. S. Ionescu.*

Fiecare şef de serviciu are controlul general şi supravegherea în toată fara a lucrărilor dependinte de serviciu respectiv, control care l vor exercită direct, fără delegaţie specială din partea Ministrului.

II. Şcoala

Subdirector silv. Şef Cl. III *I. Em. Balaban.*
Silvicultor: *Călin Gheorghe, D. Drâmbă, M. Dracea* şi *G. Costea.*

III. Plantaţiuni Dobrogea

Silvicultor Şef Cl. II, *Iuliu Moldovanu.*
Silvicultori, *Horia Lazăr* şi *Al. Racoviţă*

IV. Exterior

Domnul Inspector Cl. I., *V. Bantaş însărcinat cu conducerea lucrărilor din Regiunea I, II şi III, precum şi orice alte delegaţiuni ce i s'ar da în aceste Regiuni.*

Regiunea I, Iaşi

Şeful Regiunei: Silv Şef Cl I *C. Manoliu.*
Agenţi de control: Silvicultori Şefi *B. Dumbravă, Al. Damian, Vlad Lacinschi.*

Regiunea II, Bacău

Şeful Regiunei: Insp. Cl. II. *Cesar Georgescu.*
Agenţi de control: Silvicultori Şefi, *Th. Spirescu, Al. Bulgăreanu,* şi *D. I Borş.*

Regiunea III, Bârlad.

Şeful Regiunei: Silv. Şef. *I. C. Romano.*
Agenţi de control: Silvicultori Şefi, *G. Demetrescu,* şi *N. Savelea.*

Regiunea IV, Buzău

Şeful Regiunei: Insp. Cl. I *D. Boiarolu.*
Agenţi de control: Silvicultori Şefi, *N. Manolescu, G. Montanu. C. R. Radulescu.*

Regiunea V, Ploeşti

Şeful Regiunei: Insp. Cl. II, *Al. Angelin.*
Agenţi de control: Silvicultori Şefi, *Daniil Klein, N. Dragoteanu* şi *I. Antoniu.*

Regiunea VI, Bucureşti

Şeful Regiunei: Insp. Cl. I, *D. Papinian.*
Agenţi de control: Silvicultori Şefi, *M. Şerbănescu, D. R. Rusescu, X. K. Sculy.*

Regiunea VII, Piteşti

Şeful Regiunei: Insp. Cl. I, *G. Nicolau.*
Agenţi de control: Silvicultori Şefi, *A. I. Gostovici, Anastase Dumbraveanu* şi *C. Opran.*

Regiunea VIII, R.-Vâlcea

Şeful Regiunei: Insp. Cl. II., *G. I. Popescu.*
Agenţi de control: Silvicultori Şefi, *Em. Ohogeanu, N. C. Rosie* şi *Al. Luchian.*

Regiunea IX, Craiova

Şeful Regiunei: Insp. Silvic. *C. Isopescu.*
Agenţi de control: Silvicultori şefi, *Emil Mihalescu, N. C. Ţipârdea* şi *Aron Carpenişan.*

Regiunea X, Constanţa

Şeful Regiunei: Insp. Silvic *B. N. Pretorian.*
Agenţi de control: Silvicultori Şefi, *Ap. Demetrescu, N. Velescu* şi *St. Niculescu.*

* * *

Au mai achitat complect cotizaţiile şi abonamentul următorii membrii şi abonaţi:

Membrii: Boiarolu D, Eleftérescu N. N, Georgescu Cesar, Iacobescu N., Solomon Emil, Voicu Florea, Voroneanu I., Drâmbă D, Demetrescu Aurel, Anastasiadi Mil., Bacruban V., Demetrescu C. G., Marcovici D. St., Pirnag P., Radulescu C. Th., Trifănescu Th., Bunescu C. M., Budu C. N., Căzănescu Rafail, Drăgan D. M., Palon N, Grigoraş Th, Niculescu Marin, adică în total 146 din 211.

Abonaţi: Dimoftachii Ilie, Opran C., Diaconescu I, Zavoianu I. adică în total 23 din 43.

Tip. «Gutenberg» S-ri, Str. Doamnei, 20. Bucureşti

LEGEA DIN 2 IULIE 1897 (BUCOVINA)

Relativ la exploatarea pădurilor în devălmăşie

Dacă în baza Patentei imperiale dela 5 Iulie 1853 s'a cedat cu ocaziunea regulărei drepturilor de servituţi unei grupe de locuitori o porţiune de pădure, care se stăpâneşte în devălmăşie şi pentru exploatarea acestei păduri nu există o administraţiune bine organizată, în cazul acesta devălmăşii sunt datori ca, în scopul unei bune administraţiuni a pădurei, să se constitue, într'un termen fixat de autoritatea administrativă respectivă, într'o asociaţie şi să prezinte acestei autorităţi aşezământul subscris de toţi devălmaşii, sau de către represintanţii lor.

Acest aşezământ, în special, va coprinde:

1. Numele şi sediul devălmăşiei.

2. Numele proprietăţei şi No. corespunzător din cartea fonciară.

3. Numele şi domiciliul devălmaşilor precum şi bunurile, pe care le stăpânesc aceşti devălmaşi.

4. Arătarea drepturilor şi datoriilor ce rezultă din faptul devălmăşiei.

5. Dispoziţiuni cu privire la ţinerea la curent a mutaţiunilor de proprietate.

6. Arătarea organelor de administraţie (funcţionarii) ale devălmăşiei.

7. Stabilirea condiţiunilor pentru ca hotărârile luate şi publicaţiunile făcute să fie valabile.

8. Dispoziţiuni relative la darea socotelilor.

9. Dispoziţiuni referitoare la modul cum se vor aplana neînţelegerile ivite între devălmaşi.

10. Dispoziţiuni cu privire la reprezentarea devălmăşiei.

Aşezământul, precum şi modificările eventuale, trebuesc supuse aprobărei autorităţei administrative.

Art. 2. — Dacă devălmăşia nu s'a constituit, sau dacă nu a depus aşezământul în termenul fixat, ori dacă aşezământul nu corespunde dispoziţiunilor prevăzute la art. 1, în cazul acesta autoritatea administrativă dispune formarea devălmăşiei şi alcătuirea aşezământului.

Art. 3. — Dacă formarea devălmăşiei şi întocmirea aşezământului nu se poate face din cauza neînţelegerilor în ce priveşte drepturile de folosinţă şi de administraţiune al devălmaşilor, în cazul acesta autoritatea administrativă va căută, mai întâi pe cale amiabilă, să aplaneze neînţelegerile dintre devălmaşi, precum şi să întocmească devălmăşia şi aşezământul.

Dacă această încercare nu reuşeşte, autoritatea administrativă va luă, cu privire la drepturile de folosinţă şi de administraţiune contestate, măsurile provizorii necesarii pentru a face posibilă o regulată exploatare a pădurei în devălmăşie şi va dispoza, în acelaş timp, a se formă devălmăşia şi a se alcătuì aşezământul.

Dispoziţiunile provizorii luate cu privire la drepturile de folosinţă şi de administraţie contestate încetează îndată ce se va dà o hotărâre judecătorească în această privinţă.

Dacă în urma hotărârei despre care tratează aliniatul precedent devine necesară modificarea aşezământului, în cazul acesta autoritatea administrativă invită devălmăşia ca într'un termen anumit să introducă în aşezământ şi să ceară aprobarea modificărilor, iar dacă termenul dat a expirat, fără ca devălmăşia să se fi conformat, va schimba însăşi aşezământul.

Art. 4. — Dacă devălmaşii neglijează să-şi angajeze organele necesare (funcţionarii) pentru a îngriji de afacerile devălmăşiei şi de a o reprezintă în afară conform aşezământului, autoritatea administrativă va luă măsurile necesare în comptul devălmăşiei, fără ca organele în chestiune să facă parte din devălmăşie.

Art. 5. — *Pădurile în devălmăşie* conform stipulaţiunilor art. 31, al II din Patenta împărătească dela 5 Iulie 1853, sau conform art. 21 al legei forestiere din 3 Decembrie 1852, *nu se pot împărţi decât cu autorizarea guvernului ţărei respective.*

Art. 6. — Pădurile în devălmăşie se vor exploată conform legei silvice în vederea continuătăţei producţiunei.

Pentru garantarea dispoziţiunilor legei silvice şi a raportului susţinut, preşedintele devălmăşiei va prezentă autorităţei administrative respective, într'un termen determinat, un amenajament sau regulament de exploatare, făcut de către un agent silvic recunoscut de Stat.

Autoritatea administrativă în chestiune, în caz de mici suprafeţe păduroase, sau când venitul pădurilor este neinsemnat sau în alte anume împrejurări, poate totuşi să încuviinţeze ca în locul unui amenajament sau regulament de exploatare să se facă numai un studiu sumar.

Art. 7. — Dacă este locul sau nu de a se alcătui un amenajament, un regulament de exploatare sau numai un studiu sumar, va decide devălmăşia, potrivit aşezământului, înainte de a-l supune aprobărei autorităţei administrative.

Odată amenajamentul, regulamentul de exploatare, sau studiul sumar aprobat, preşedintele devălmăşiei 'l va depune, d'impreună cu modificările ce eventual s'ar aduce în urma hotărârei adunărei devălmăşilor, în timp de 14 zile într'un anumit loc spre luare de cunoştinţă din partea tuturor devălmaşilor.

Locul şi timpul cât va stà depus, se va aduce la cunoştinţa celor în drept, prin mijloacele de publicaţiune obicinuite în localitate, şi anume la domiciliul devălmaşilor.

Asupra amenajamentului, regulamentului de exploatare sau studiului sumar, poate fiecare devălmaş, în termen de 15 zile dela depunerea lui, să facă preşedintelui observaţiunile sale verbale sau în scris.

După scurgerea acestui termen amenajamentul, regulamentul sau studiul sumar, d'impreună cu hotărârea devălmaşilor şi cu eventualele contestaţiuni, se vor înaintà autorităţei administrative.

Art. 8.— Autoritatea administrativă va examina amenamentul, regulamentul de exploatare sau studiul sumar atât din punctul de vedere technic cât şi din cel al poliţiei forestiere, va decide asupra contestaţiunilor ce s'ar fi făcut, iar amenajamentul, regulamentul de exploatare sau studiul sumar, precum şi modificările rezultate din faptul acestei examinări, sau în urma hotărârilor luate de autoritatea în chestiune, se va trimite din nou devălmăşiei.

Art. 9.— Dacă devălmăşia a neglijat de a înaintà amenajamentul, regulamentul de exploatare sau studiul sumar în termenul fixat, ori dacă aceste lucrări nu corespund stipulaţiunilor prevăzute la art. 6, autoritatea administrativă poate dispoza întocmirea lor în comptul devălmăşiei.

Autoritatea administrativă poate, asemenea, dacă devăl-

măşia neglijează de a lua o hotărâre asupra amenajamentului, regulamentului sau studiului sumar, ori dacă preşedintele ei nu a făcut publicaţiunile cu privire la depunerea acestora, conform stipulaţiunilor din art. 7, să ia singură cuvenitele dispoziţiuni, fără a ţine seamă de hotărârea devălmaşilor şi de intervenirea preşedintelui ei. In cazul acesta contestaţiunile ce s'ar face asupra regulamentului de exploatare sau asupra studiului sumar se va adresa direct autorităţei administrative

Art. 10. — Devălmăşia este obligată ca în termenul fixat de autoritatea administrativă şi pe baza prezentei legi, a-şi angaja pentru exploatarea pădurii stăpânită în indiviziune un şef de exploatare cu personalul ajutător necesar, precum şi pădurarii necesari.

De regulă ca şef de exploatare şi ca organe technice ajutătoare se va da precădere numai acelor persoane cari îndeplinesc aceleaşi condiţiuni de admisibilitate ca şi cei din serviciul pădurilor Statului.

In mod excepţional, totuşi, pentru atari servicii, cu permisiunea autorităţei administrative, pot fi angajate şi dintre acele persoane, de a căror capacitate s'a convins prin anumite mijloace această autoritate.

Şeful exploatărei, personalul auxiliar şi de pază al pădurei trebue să fie confirmaţi şi să depună, ca şi agenţii silvici ai Statului, legiuitul jurământ.

Art. 11. — In acelaşi timp cu fixarea termenului prevăzut prin art. 10, autoritatea administrativă, având în vedere suprafaţa şi venitul ce produce pădurea în indiviziune, va hotărî dacă devălmăşia urmează a-şi angaja numai pe seama sa proprie un silvicultor, agent de gestiune, ori să facă aceasta în unire cu alţi proprietari de păduri, sau a însărcina cu exploatarea pădurei cetei de moşneni un silvicultor care să administreze şi alte păduri.

Autoritatea administrativă va fixă asemenea şi numărul ajutoarelor şefului de exploatare şi a pădurarilor şi va determina în mod amănunţit condiţiunile referitoare la funcţionarea lor în sensul precedentului aliniat.

Art. 12. — După expirarea termenului fixat prin art. 10 devălmăşia este datoare a face cunoscut autorităţii politice respective numele silvicultorului, al ajutoarelor sale şi al

personalului de pază, precum şi condiţiile sub care aceştia sunt angajaţi.

Angajamentele în chestiune trebuiesc aprobate de autoritatea politică (administrativă).

Art. 13. — Dacă în termenul fixat devălmăşia n'a angajat şeful de exploatare, personalul auxiliar şi cel de pază, sau nu s'a conformat dispoziţiunilor prevăzute de art. 10 şi 12 luate de autoritatea politică, sau dacă condiţiunile de angajament stabilite cu aceste organe sunt contrarii instrucţiunilor generale de serviciu (art. 10), în cazul acesta autoritatea politică poate însăşi să angajeze agenţii în chestiune şi să fixeze condiţiunile de angajament în ce priveşte mai cu seamă plata lor.

Art. 14. — Personalul de pază angajat în baza art. 10 şi 13 stă, în conformitate cu regulamentul disciplinar şi instrucţiunile de serviciu întocmite de guvernul ţărei, în înţelegere cu consiliul ţărei, sub ordinele autorităţei politice, în ce priveşte chestiunile de disciplină şi sub ordinile devălmăşiei în ce priveşte serviciul, fiind totuşi dator de a se conformà amenajamentului, regulamentului de exploatare, studiilor sumare, dispoziţiunilor legei, precum şi celor luate de autorităţile respective.

Personalul în chestiune poate fi depărtat din serviciu numai cu consimţământul autorităţei politice, afară numai în cazul expirărei termenului de angajament prevăzut printr'un contract.

Art. 15. — In urma cererei devălmăşiei, autoritatea administrativă, în cazuri bine justificate, poate să permită a se face o derogare la stipulaţiunile amenajamentului, regulamentului de exploatare sau la studiul sumar.

Dacă din cauza unui fapt neprevăzut este necesar, în interesul unei exploataţiuni raţionale a pădurei, de a se aplica un alt tratament decât cel prevăzut în amenajamentul, în regulamentul de exploatare sau în studiul sumar întocmit, autoritatea politică a circumscripţiei respective are dreptul de a lua măsurile cuvenite pentru ca prescripţiunile legei silvice să fie aduse la îndeplinire.

Dacă devălmăşia în repeţite rânduri a luat hotărâri contrarii amenajamentului, regulamentului de exploatare sau studiului sumar, sau dacă de către organele chemate,

conform aşezământului, de a administra averea devălmăşiei, s'au depăşit dispoziţiunile legei silvice, sau cele de poliţie forestieră luate de autoritatea politică a circumscripţiei, aceasta poate să încredinţeze personalului forestier ataşat la aceste autorităţi exploatarea şi supravegherea pădurei în devălmăşie, pe comptul devălmăşiei şi pe un timp ce se va crede necesar, precum şi de a lua măsurile ce vor mai fi trebuitoare pentru aducerea întocmai la îndeplinire a dispoziţiunilor legei silvice, a celor de poliţie forestieră luate de autoritatea administrativă şi pentru asigurararea raportului susţinut.

Art. 16. — Autorităţile politice respective, în baza art. 23 din legea silvică dela 3 Decembrie 1852, sunt ţinute să supravegheze exploatarea pădurilor în devălmăşie şi în acest scop să se servească de personalul technic forestier ataşat acelor autorităţi.

La cererea autorităţei administrative devălmăşia este datoare a prezinta ori-când amenajamentul, regulamentul de exploatare sau studiul sumar aprobat, precum şi dispoziţiile luate în interesul exploatărei pădurei în devălmăşie, silvicultorul ataşat pe lângă acea autoritate are dreptul asemenea a examina aceste acte, precum şi de a azista la şedinţele devălmăşiei.

Personalul angajat conform acestei legi este obligat a însoţi la cerere pe silvicultorul ataşat la administraţiunea administrativă pentru a inspecta pădurea devălmăşiei şi a-i da informaţiunile, ce i se va cere în privinţa modului de exploatare a pădurei în chestiune.

Cheltuelile ce vor necesită dispoziţiunile luate din oficiu de către organele autorităţei politice nu privesc devălmăşia.

Art. 17. — Contravenirile la amenajament, la regulamentul de exploatare sau la studiile sumare, precum şi la dispoziţiunile luate de autorităţile în drept, pe baza acestei legi, pentru garantarea aplicărei amenajamentului, precum şi contravenirile la instrucţiunile generale de serviciu, întrucât acţiunile în chestiune nu sunt pasibile de odul penal, sau de codul silvic, sunt supuse la o amendă de 5—10 fiorini, pronunţată de autoritatea politică respectivă, iar în caz de insolvabilitate se va transforma în închisoare de 1 zi pentru fiecare 5 fiorini.

Banii din amenzi se vor vărsa la fondul cultural al ţărei. Culpabilii vor plăti şi cheltuielile de procedură.

Contra unei pedepse aplicate în baza acestui articol se poate face apel la instanţele judecătoreşti competente.

Art. 18. — Autoritatea administrativă, înainte de a lua dispoziţiunile prevăzute la art. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12 al. 2, 13, 14 şi 15 ale acestei legi, va cere şi avizul comitetului ţărei.

Contra dispoziţiunilor luate de autorităţile politice pe baza prezentei legi, se poate face recurs la guvernul Bucovinei, iar contra hotărârei acestuia la Minister în Viena. Recursul are drept efect de a suspenda aplicarea pedepselor până la tranşare.

Dacă recursul la guvernul ţărei se face în cazul când autoritatea administrativă era datoare să ia avizul comitetului ţărei, guvernul este obligat şi el ca înainte de a se pronunţa, să ia avizul comitetului ţărei.

Hotărârea pronunţată de autoritatea administrativă şi, confirmată de guvern este şi rămâne definitivă.

Art. 19. — Pentru aducerea la îndeplinire a acestei legi se va întocmi cuvenitul regulament, în înţelegere cu comitetul ţărei.

Art. 20. — Miniştrii noştri de agricultură şi de interne sunt însărcinaţi cu aducerea la îndeplinire a acestei legi.

NOTA. Extras din colecţia de legi austriace.

Legea din 6 Iulie 1875 (Germania) asupra împăduririlor şi asociaţiunilor proprietarilor de păduri.

III. *Despre asociaţiunile forestiere* (Waldgenossenschaften). Art. 23 până la 46. Acest capitol este relativ la cazul când proprietatea forestieră aflându-se devizată în mici parcele, această împărţire face imposibil un bun amenajament şi o bună exploatare a pădurei. In acest caz, parcelele în chestiune după cererea unuia dintre proprietarii lor din partea comunei, a cercului administrativ respectiv, sau din partea agenţilor puterei centrale, vor putea fi reunite într'o *tovărăşie sau sindicat forestier* [1]).

1) Cuvântul corporaţiune, ar traduce poate mai exact cuvântul

Trebue să distingem două specii de asociaţii forestiere: sau că asociaţiunea reuneşte şi confundă diversele parcele unei folosinţe şi exploatare comună, sau că asociaţiunea are de scop de a supune diversele parcele la oarecari măsuri comune de conservare. (art. 23 al. 2).

Dacă majoritatea proprietarilor este de părere de a forma asociaţiunea, minoritatea este ţinută a se supune. Majoritatea se socoteşte nu după număr, ci după valoarea respectivă a diverselor parcele, astfel că un singur proprietar poate constitui el singur majoritatea. Cu toate acestea, pentru tovărăşia de prima categorie (aceea unde folosinţa parcelelor este pusă în comun) trebue ca majoritatea să reprezinte în acelaş timp a 3-a parte a numărului acestor proprietari (art. 24).

Raporturile asociaţiunei şi a membrilor săi sunt regulate printr'un statut (aşezământ). In nici un caz acest aşezământ nu poate modifica dreptul de proprietate al diverşilor asociaţi (art. 25). Fiecare tovărăşie trebue să aibă un preşedinte care o reprezintă în toate afacerile sale (art. 26).

Numai în caz de convenţiune contrară prin aşezământ, raporturile asociaţilor se regulează astfel:

Beneficiile şi cheltuielile exploatărei în comun se împarte între asociaţi, în raport cu valoarea respectivă a parcelelor lor (art. 27).

Fiecare asociat are cel puţin un vot în deliberaţiuni, el poate să aibă şi mai multe voturi; pentru a calcula voturile, în adevăr, se ia ca unitate suprafaţa parcelei celei mai mici, fiecare proprietar are atâtea voturi câte parcele poate

---

german *Genossenschaft*. Este vorba aici, în adevăr, după cum l'a explicat şi d-nii Parisius şi Haenel în Camera legiuitoare respectivă, nu despre asociaţiune după principiul dreptului comun şi al dreptului francez (societas, geselschaft) ci despre o asociaţiune după principiile dreptului germanic. Societas romană nu stabileşte între asociaţi de cât o simplă legătură contractuală, ca lasă fie căruia personalitatea sa şi drepturile sale distincte, aşa că poate eşi din asociaţiune când vrea. Din contră Genossenschaft-ul germanic absoarbe şi unifică drepturile şi până la un oarecare punct personalităţile diverşilor asociaţi. Astfel Genossenschaft-ul constitue totdeauna şi prin natura sa o persoană morală, pe când *societas* nu constitue o persoană morală de cât prin excepţiune şi dacă acest privilegiu i-a fost concedat printr'o lege.

să cuprindă suprafaţa pădurei sale, totuşi cu această restricţiune că nici un asociat nu poate avea mai mult de 2 — 3 voturi (art. 28 [1]).

Dacă parcelele coprinse în asociaţiune sunt grevate de servituţi sau de drepturi reale în profitul terţiilor persoane, aceste servituţi vor putea fi restrânse atât cât interesul asociaţiunei îl va cere, cu îndatorirea pentru tovărăşie de a plăti o indemnitate celor în drept (art. 30).

Iată acum cum regulează legea procedura formărei asociaţiunei forestiere :

Cererea în acest scop este adresată comitetului cercului, care în exerciţiul atribuţiunilor sale ia numele de tribunal pentru conservarea pădurilor (Waldschutzgericht) (art. 31). Acest tribunal numeşte un comisar care convoacă proprietarii şi strânge voturile lor (art. 32). Dacă majoritatea, astfel după cum este fixată prin art. 24 de mai sus, se pronunţă contra asociaţiunei, tribunalul respinge cererea (art. 33). Dacă majoritatea se pronunţă pentru asociaţiune, comisarul redijează un proiect de statut, pe care îl comunică părţilor interesate (proprietari sau terţele persoane cu drepturi de servituţi); părţile interesate sunt convocate de comisar, şi, după discuţiune, votează proiectul de statut (art. 35). Dacă proiectul nu întruneşte majoritatea astfel după cum este fixată prin art. 24, cererea pentru alcătuirea asociaţiunei forestiere este respinsă de tribunal (art. 36). Dacă-din potrivă, proiectul obţine majoritatea şi formarea unei asociaţiuni pare utilă tribunalului, tribunalul confirmă statutul şi decide ca asociaţiunea forestieră să se formeze (art. 37, 38).

Servituţile, restricţiunile, sarcinile reale impuse prin aşezământ diverselor parcele cuprinse în asociaţiune sunt înscrise în cartea fonciară. Preşedintele tribunalului (Wald) schutzgericht) este însărcinat a proceda la această inscripţiune (art. 39).

Asociaţiunea poate, în numele său, să cumpere sau să

1) Această restricţiune care tinde a proteja micii proprietari contra celor mari, a fost introdusă printr'un amendament al Camerii deputaţilor. Proectul guvernului nu ţinea de loc socoteală la calculul majorităţei de cât de suprafaţa parcelelor, iar nu de numărul lor.

înstreineze, să devie creditoare sau debitoare, să intenteze acţiuni sau să se apere (art. 42).

Obligaţiunile astfel contractate angajează patrimoniul asociaţiunei. Dacă acest patrimoniu nu este îndestulător, asociaţii sunt personal ţinuţi a răspunde diferenţa pe care preşedintele asociaţiunei, o repartizează între ei, în proporţiile determinate prin aşezământ (art. 43).

Asociaţiunea este supusă supravegherei Statului. Această supraveghere se exercitează prin organul tribunalului (Waldschutzgericht). In cazurile urgente, preşedintele tribunalului poate da ordonanţe. Se poate face apel în contra acestor ordonanţe la tribunal (art. 44).

Asociaţiunea nu poate fi dizolvată de cât cu consimţimântul majorităţei calculată după art. 24 şi cu homologarea tribunalului (art. 45).

IV. *Impărţirea pădurilor în devălmăşie.* Ori de câte ori partajul în natură al pădurilor în devălmăşie aparţinând corporaţiunilor ar da parcele prea mici pentru a putea fi exploatate şi amenajate în parte, acest partaj nu va putea avea loc de cât dacă este cerut de majoritatea celor cu drepturi (art. 47).

V. *Dispoziţiuni tranzitorii.* In provinciile cari nu sunt supuse legei asupra cercurilor şi prin urmare n'au comitete de cercuri, atribuţiunile conferite acestor comitete prin legea de faţă vor fi îndeplinite de către un tribunal condus de consilierul ţărei (Landrath) ca preşedinte şi din 6 asesori aleşi de adunarea cercului (Kreisversammlung) art. 48 şi 52.

VI. *Dispoziţiuni penale.* Aceste din urmă dispoziţiuni pedepsesc cu oare care amenzi contravenţiunile comise de proprietari, usageri, arendaşi, sau de terţiele persoane având drepturi de servituţi, la prescripţiunile regulamentelor date conform art. 20 de mai sus (art. 53). A se vedeà: «l'Annuaire de législation étrangère» din anul 1875, pag. 470—472.

Petre Antonescu

PROIECT DE LEGE AL CODULUI SILVIC

Discuţiunea din Senat

Şedinţa de la 25 Ianuarie 1910.

D. preşedinte, General C. Budişteanu : Intrăm în ordinea zilei, d-lor senatori.

Avem pentru astăzi, mai întâi, discuţiunea pe articole a proiectului de lege al codului silvic.

— *D. raportor Caton Lecca* dă citire art. 1 şi 2 cari, se primesc fără discuţiune.

— Se citeşte art. 3.

D. Gr. Procopiu : D-lor senatori, netăgăduit că această lege, menită să asigure regenerarea pădurilor noastre, este bine venită şi nu putem decât să mulţumim d-lui ministru al domeniilor, că a venit cu un moment mai înainte cu dânsa.

Este drept ca Statul să pună o stavilă tăierii sălbatice, fără de nici o garanţie de conservare, a pădurilor ; din acest punct de vedere, evident, toţi trebue să dăm concursul nostru acestei laudabile măsuri luate de d. ministru de domenii. Este însă o chestiune în ce priveşte modalitatea în care se face prin art. 3, care este în legătură şi cu alte articole, prin cari se iau măsuri pentru garantarea împăduririi.

D-lor senatori, pădurile noastre s'au exploatat, cu şi fără amenajamente, cu îngăduinţa şi fără îngăduinţa unora a organelor de control ale Statului şi avem de regretat că o mare parte din paduri s'au exploatat fără a se fi luat măsuri de regenerarea lor. Vina însă, cade şi asupra Statului şi asupra exploatatorilor şi asupra proprietarilor, ca nu cade numai asupra unora, ci asupra tuturor.

Este dar drept ca toată lumea să contribue la reparare pe cât este posibil a unei stări de lucruri, pe care nu o putem îndreptă în totalitate, şi de aceea sunt alături cu d. ministru de domenii în ceeace priveşte faptul că prin actuala lege se prevede şi dispoziţiunea că ministerul îşi rezervă dreptul ca să revizuiască amenajamentele decretate anterior prezentei legi, atât întrucât ele nu au fost puse în aplicare şi prin urmare să aplice şi acestor păduri dispoziţiunile acestei legi în ceeace priveşte reîmpădurirea, pentru ca să asigure tocmai reîmpădurirea pădurilor.

In art. 11 al acestei legi, — este în legătură cu aceasta, şi trebue să vă spun toată economia legii, pentru ca să vedeţi ceeace eu vreau să propun ca amendament la art. 3 ; în art. 11 al acestei legi se prevede — şi este o măsură care răspunde tuturor principiilor, — că cheltuelile de reîmpădurire, cad în sarcina proprietarului. Se face însă o excepţie în ceeace priveşte pădurile cetelor de moşneni. Aci cheltuelile de împădurire cad în sarcina exploatatorului, cu obligaţiunea pentru proprietarii moşneni ca să facă prestaţiune în natură, aşa cum face pentru celelalte lucrări ale Statului.

In art. 3, care este în discuţiune acum, este o dispoziţiune finală, care spune :

«In amenajamentele pădurilor particulare, precum şi în regulamentele de exploatare ale acestor păduri, se va prevedea şi suma ce va trebui să se consemneze în fiecare an, şi înainte de a se începe exploatarea, pe seama ministerului de domenii, ca garanţie că obligaţiunea de împădurire se va aduce la îndeplinire. Această sumă în nici un caz nu poate fi mai mare de 80 de lei de hectar.

«Nedepunerea ei împiedică începerea exploatării şi, în caz de abatere, se va aplica sancţiunea prevăzută la art. 8».

Va să zică, ministrul de domenii prevede o sancţiune, ca să garanteze dispoziţiile luate pentru aducerea la îndeplinire a obligaţiunii de reîmpădurire.

Să nu pierdem din vedere că cheltuelile — se spune în art. 11 — cad în sarcina proprietarului şi pe de altă parte spune că nedepunerea cauţiunii face imposibilă începerea exploataţiunii.

Sunt câteva dificultăţi practice, pe care ţin să le semnalez mai înainte de a propune modalitatea pe care o cred mai bună că are să aducă la îndeplinire această sancţiune; ţin să semnalez d-voastre oarecari dificultăţi practice, şi pare-mi-se, oarecari contradicţiuni în acest articol cu articolul 11 al legii.

Dacă cheltuelile de împădurire — nu vorbesc de moşneni, în ceeace priveşte pe moşneni cheltuelile cad în sarcina exploatatorului — dacă cheltuelile de împădurire cad în sarcina proprietarului şi pe de altă parte dacă Statul are dreptul să revizuiască amenajamentele făcute anterior legii, dar care n'a fost puse în executare se va găsi în practică în următoarea situaţie: are să fie exploatatori cari au plătit preţul pădurii şi alţii cari n'au plătit preţul pădurii — sau parte din preţul pădurii — pentru exploatatorii cari n'au plătit totul sau parte din preţul pădurii, ca şi pentru exploatatorii cari vor veni după aplicarea acestei legi, chestia este simplă: ei vor reţine din preţul ce au de plătit proprietarului echivalentul acestei garanţii pe care mai târziu proprietarul — dacă a luat măsuri de a asigură regenerarea pădurii — şi-l va primi înapoi. Nu este dar pentru ei nici o dificultate. Dar se poate întâmplă ca un exploatator să fi plătit preţul pădurii — şi se poate să admiteţi ca un exploatator care n'are prea multe păduri şi nici prea mare capital — se poate întâmplă fie ca un exploatator să fi cumparat o pădure şi să fi plătit preţul şi proprietarul poate şi el nu este un om care să dispună de mijloace pentru a depune garanţia, n'are poate decât fondul pe care se găseşte această pădure, ce se face cu acest exploatator, care şi-a plătit preţul pădurii şi al împăduririi faţă de reaua voinţă a proprietarului, care nu a depus suma şi-l trimeţi pe cale litigioasă să meargă la judecată să ceară dela proprietar să-i restitue sumele pe cari el nu era ţinut să le depună în conformitate cu contractul, nici în baza legii, căci legea spune că cheltuelile de împădurire cad în sarcina proprietarului.

Din punctul de vedere al principiilor, nu se poate obligă cineva să facă o lucrare, să plătească el, pentru ca să folosească altuia, căci o reîmpădurire foloseşte proprietarului, nu exploatatorului.

D. Dr. Gr. Rămniceanu: Cer cuvântul.

D. G. Procopiu: Prin urmare, ar fi din acest punct de vedere o măsură nepractica ca exploatatorul sa depună această garanţie pe care

mai târziu să fie în drept să ceară restituirea ei pentru garantarea reîmpăduririi.

Dar bine înțeles, nu este destul să critici o măsură și să o arăți, ca fiind contrară principiilor cunoscute, trebue pus ceva în loc, de aceea voiu avea onoarea să propun două amendamente, pentru a remedia la acest lucru.

Este evident d-lor, că nimeni nu se poate îmbogăți în detrimentul altuia, oricât de mare interes ar fi ca să se asigure regenerarea pădurilor, și este iarăși evident, că regenerarea pădurilor trebue să fie făcută de acela căruia ea îi folosește.

Am spus mai dinainte, că vina stării de lucruri care vrem să o îndreptăm astăzi, cade asupra tutulor că și exploatatorii au o parte de vină și trebue să ia și ei parte în mod activ la repararea răului, la care și ei probabil în oarecare măsură au contribuit, și de aceea cred că sistemul cel mai nemerit ar fi să nu se pună exploatatorilor obligațiunea de a depune o garanție, căci el are drept să o ceară dela proprietar.

Eu sunt mai radical ceva și cer ca exploatatorii să fie puși la o contribuțiune efectivă în regenerarea pădurilor, adică: să li se pună o taxă care să o plătească definitiv și nu cu dreptul de a o luă înapoi, și cu această taxă, care se va luă potrivit cu numărul de hectare ce va exploată, Statul să creeze un fond efectiv, căci de garanție nu poate dispune, pe câtă vreme de taxă poate dispune imediat, și dacă nu se ajunge la reîmpădurirea din aceste taxe a exploatatorilor, atunci Statul să recurgă la proprietari, să completeze până la [illegible] de hectar, cum prevede art. 3 și cu modul acesta se formează un fond disponibil, căci toți vor trebui să plătească această taxă.

Această taxă eu am socotit-o în amendamentul pe care vreau să-l propun, că ar trebui să fie de 25 de lei de hectar, pe care să o plătească exploatatorul, și atunci evident că nu vei mai avea nevoe să ajungă la soluțiunea aceasta, să creezi între exploatatori și proprietari proces, fiindcă Statul deocamdată face față cheltuelilor de reîmpădurire și pe de altă parte acolo unde trebue să se facă un surplus de cheltueli, merge la proprietar și cere.

Ceva mai mult, d-lor senatori, dacă e vorba ca să se ceară proprietarului în baza unei legi o obligațiune pe care trebue să-și o îndeplinească, Statul dispune de mai multe mijloace de constrângere, ca să facă față cheltuelilor de reîmpădurire, căci are legea de urmăriri la îndemână, n'are nevoe de o judecată pentru a luă dela proprietar completarea sumei peste cei 25 de lei pentru garantarea reîmpăduririi.

Aș propune ceva mai mult. Se poate întâmpla să fie proprietari cari să nu poată face față acestei plăți, și ar fi expuși să li se vândă pădurea și atunci cine trebue în acest caz să suporte aceste cheltueli? Al cui este interesul ca cheltuelile de reîmpădurire să se facă independent de solvabilitatea sau de insolvabilitatea proprietarului? Este interesul Statului pentru conservarea pădurilor, pentru garantarea reîmpăduririlor și atunci Statul trebue să facă aceste cheltueli. Dar Statul să rămână în pagubă? Să facă proprietarului pădurea la loc, fără să fie o garanție pentru cheltuelile deboursate de el? Evident că nu. Statul va

pună în cazul acesta să-şi creeze un drept de preferinţă asupra valorii pădurii reimpădurite pentru acoperirea cheltuelilor făcute.

Iată dar amendamentul, ce am anoare a propune:

«In amenajamentele particulare, exploatatorii sunt datori a contribui cu o taxă de 25 lei pe hectar pentru reconstituirea pădurii exploatate, etc.»

In ceeace priveşte pe moşneni, la articolul privitor la moşneni stă în lege dispoziţiunea obligativităţii pentru moşneni, de a face singuri lucrări de mână de operă şi atunci neapărat că cheltuiala pe care o face Statul pentru împădurire, este cu mai puţin această mână de operă, aceste prestaţii în natură, obligatoare pentru moşneni. Atunci de sigur că garanţia în această privinţă trebue să fie mai mică şi în acest sens, independent de primul amendament, am depus un al doilea amendament, prin care am cerut ca, în cazul când primul amendament nu s'ar admite, pe de oparte taxa în loc de 80 lei să fie 60 lei, şi pentru pădurile de moşneni de 30 lei.

D. preşedinte, General C. Budişteanu: Până se va consultă comitetul delegaţilor asupra acestor amendamente, dau cuvântul d-lui Doctor Rômniceanu.

D. Dr. Gr. Rômniceanu: D-lor, vă mărturisesc cu părere de rău că nu mă aşteptam să se ridice această chestiune. Este un fapt cunoscut modul cum au fost jefuiţi ţăranii din ţara românească de pădurile lor-de către diferitele companii de exploatare — este termenul curat jefuire — şi astăzi venim să mai plângem tot pe acele nenorocite companii, cari ne-au făcut cinstea să ne taie pădurile şi să ne lase dealurile goale să le pustiească şi să plece cu milioanele peste fruntarii? (Aplauze).

Ei, d-lor, eu mă duc în fiecare an în judeţul Vâlcea, şi îmi pare rau că tocmai un reprezentant al judeţului Vâlcea ridică această chestiune.

Eu, care nu sunt localnic, îmi plânge inima când văd jaful care s'a petrecut şi se petrece acolo. Am vorbit cu o mulţime de ţărani din acele localităţi şi m'am îngrozit de modul cum au fost înşelaţi de acei exploatatori străini; ei sunt disperaţi şi astăzi, când d. ministru vine şi ne zice: ţăranii şi-au vândut pădurile lor pe nimic, căci sunt oameni inculţi şi nu şi-au dat seama cât valorâ avutul lor şi prin urmare Statul trebuie să ia măsuri ca să nu se mai poată petrece asemenea lucruri, tocmai d. Procopiu, reprezentantul judeţului unde ţăranii au fost mai mult exploataţi, să plângă pe acei exploatatori?

Dar aci este chestie şi de sănătatea publică, onor. d-le Procopiu! D-voastră în judeţul Vâlcea aveţi o staţiune climaterică, unde nu există zăpadă, şi, în loc să ne ducem la Nisa, mai bine ne-am duce acolo să petrecem iarna, numai să menajăm pădurile ca să se păstreze acea climă dulce.

Şi d-voastre găsiţi că nu s'au îmbogăţit destul exploatatorii?

Apoi bine, d-lor, eu mă aşteptam ca reprezentantul judeţului Vâlcea, să propună un alt amendament, ca acelor ţărani inconştienţi, cărora societăţile le-au luat de pomană pământurile, să-i oblige tot pe ei pe să se ducă cu cazmaua să sape pământul rămas şi să-l înveţe ce să facă cu el, iar nu să se uite la cer şi să zică: Doamne ajută-mă, că

am rămas nenorocit! şi pentru aceasta d. ministru foarte bine a făcut să aducă o lege pentru crearea unui fond de rezervă.

D. Gr. Procopiu: Cer cuvântul în chestiune personală.

D. Dr. Gr. Rômniceanu: Da eu nu vorbesc în chestiune personală cu d-voastră.

D-voastră cereţi ca Statul să urmărească pe ţăran, pentru facerea acestui fond, cu legea de urmărire! Dar lăsaţi-l, d-le Procopiu, că i s'a vândut şi cenuşa din vatră şi nu i-a mai rămas decât căldarea în care să-şi fiarbă mămăliga ca să-şi hrănească copii. Acest fond să se ia dela societăţile acestea, cari s'au îmbogăţit pe spinarea ţăranilor, iar nu dela ţărani.

Eu vă fac complimentele mele, d-le ministru, pentru această lege foarte bună, în care vă gândiţi şi la nenorociţii ţărani şi vrei să dai o lecţiune acelor societăţi, cari mâine au să vină în baloane, n'au să mai vină nici în drum de fier, ca să ne scoată măduva şi sânegele din noi, Am zis. (Aplauze).

D. Gr. Procopiu: D-lor senatori, d. dr. Romniceanu, în felul în care a vorbit mi-aduce aminte de zicătoarea franceză: on se plaint que la mariée est trop belle.

Eu nu am cerut d-lui ministru ca să scutească pe exploatatori, pentru că d. ministru nici nu impune pe exploatatori.

D. ministru spune categoric în art. 11 că cheltuelile de împădurire cad în sarcina proprietarilor, — şi numai în ceeace priveşte cetele de moşneni, cheltuelile se fac de exploatatori şi asupra acestui punct nu am cerut nici o modificare.

Prin urmare, d. dr. Rômniceanu când vorbeşte aşă cum vorbeşte, să plânge, de ce? Fiindcă eu cer ca d. ministru să ceară ceva şi dela exploatatori? Dar în acelaş timp cer ca să nu alunecăm pe panta periculoasă — deşi în aparenţă ademenitoare a naţionalismului eftin şi gălăgios.

Există o chestiune mult mai gingaşă decât are acrul să o vadă d. dr. Rômniceanu şi alţi mulţi cari ca d-sa cred că vorbesc în placul tutulor când indică chestiunea foarte uşoară de a zice: străinii ne-au copleşit, ne-au exploatat.

Dar patriotismul nu se face cu vorbe, patriotismul se face cu măsuri înţelepte, menite ca să ridice prestigiul ţării din toate punctele de vedere. (Aplauze).

Prin urmare, nu trebue să ne procupăm de aceste cuvinte cari le auzim asvârlindu-se în dreapta şi în stânga, şi cari sunt foarte uşor de asvârlit.

Nici eu nu mă cred mai jos în patriotismul meu decât d. dr. Rômniceanu şi decât alţii, dar trebue mai întâi să cercetăm şi principiile de drept, pentru ca nu cumvă să dăm dreptul acelora cari vin din alte părţi să ne spună că am păcătuit în contra celor mai elementare principii de drept, fiindcă s'a avut în vedere un şovinism de neînţeles, iar nu patriotismul adevărat. Şi dacă e vorba să garantăm dreptul Statului de reîmpădurire, să o facem, dar să o facem aşă încât să nu călcăm

principiul dreptului de proprietate, pe cuvântul că o facem pe spinarea exploatatorilor străini.

Şi, d-lor, nu sunt numai exploatatorii străini în joc, sunt şi exploatatorii români, şi micii exploatatori, cărora dacă le impuneţi aceasta îl puneţi în imposibilitate de a-şi face exploatarea pădurilor lor.

Nedreptatea, d-lor, nu e bună nicăieri, şi de aceea cred că e bine să vă gândiţi să nu daţi ocazie ca lumea din afară să zică că întâi lăsăm să vină capitalurile la noi, că le decretăm amenajamente şi în urmă le zicem: nu-mi pasă, tu să depui garanţia; dacă ai o pagubă de suportat deşi reîmpădurirea profită Statului şi proprietarului, tu să plăteşti.

Aceasta nu e drept, şi cu rizicul să mi-se tăgăduiască patriotismul meu de către aceia cari cred că au dreptul să tăgăduiască patriotismul altora, fiindcă cred că ei au monopolul patriotismului, cu totuşi am curajul să susţin ceeace cred că trebue să susţin, şi vă rog să-mi admiteţi amendamentul.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturei şi domeniilor: D-lor senatori prin proiectul de faţă urmărim în prima linie ideia de a asigura împădurirea suprafeţelor cari se vor exploata din pădurile ţării.

Am neglijat în destul până azi această ramură importantă a avuţiei naţionale, pentru ca să fi venit timpul să ne gândim şi la ea. În continuu am spus cu toţii că pădurile ţării se taie fără rost, că nu s'a făcut nimic serios pentru regenerarea lor, nici de Stat, nici de particulari, aşà că ne-am mărginit în a repetà mereu acest refren, fără însă ca de fapt să facem ceeace trebuia.

Guvernul când a prezintat acest proiect al codului silvic, nu a fost preocupat decât de ideea regenerării pădurilor, ideie care corespunde unei nevoi de toţi simţită.

Nu suntem drepţi dacă o greşală, o neprevedere, comună nouă tuturor, am pune-o după cum se cere de unii, — pe socoteala exclusivă a societăţilor cari exploatează sau au exploatat păduri în ţară. Societăţile au adus capitalurile lor, au pus în valoare multe păduri, au pus bazele desvoltării industriei lemnului, nu trebue dar să punem nici o răutate nici o ideie preconcepută, când judecăm acţiunea lor.

Dacă sfera de activitate a unora din ele a fost câteodată judecată ca abuzivă, pentru a fi drepţi, trebue să recunoaştem că tot aşa am auzit judecându-se şi acţiunea multor exploatatori de păduri de indigeni.

Lucrul se explică prin faptul că, răul rezidă în sistemul nostru de exploatare şi nu este nici bine, nu este nici drept a căutà să ne acoperim o greşală, o neprevedere comună, prin acuzaţiuni de asemenea natură. E nedrept, dar a susţine că societăţile nu procedează corect, că nu sunt pătrunse de misiunea lor, prin urmare aici mă despart de vederile prietenului nostru d. Dr. Romniceanu şi nu consideraţiuni ca acelea expuse de d-sa, m-a determinat pe mine de a luà dispoziţiunile pe cari le-am trecut în proiectul de lege.

Dispoziţiunile ce am crezut de cuviinţă să iau în privinţa împăduririlor, şi cari sunt prevăzute în special în art. 3, 10 şi 11 din proiect nu sunt pornite decât dela ideea că am voit ca împădurirea să devină o realitate.

Ideea împăduririi, d-lor senatori, a preocupat şi pe predecesorul meu şi pot zice că această ideie este chiar motivul prezentării acestui proiect de lege, căci dacă nu ne preocupăm decât de modificarea părţii de poliţie, a părţii privitoare la pedepse şi la carecari dispoziţiuni de ordine secundară din codul actual, acestea singure nu ar fi justificat modificarea lui.

Prin urmare, aceea ce ne-a preocupat pe noi nu a fost chestiunile de amănunt, ci chestiunile de principiu.

Or, d-lor, chestiunea principala care predomină în acest proiect de lege este *chestiunea asigurării împăduririlor.*

Modul cum era rezolvită chestiunea în proiectul propus, mi s'a părut mie că putea să dea naştere sau la abuzuri sau la neîndeplinirea tocmai a scopului propus, adică a împăduririi

Intr'adevăr, prin art. 10 din proiect, se prevedea că, după ce se făcea exploatarea, dacă nu se făcea împădurirea, agenţii silvici erau îndreptăţiţi a face un Stat estimativ al valorii împăduririi, pe care valoare proprietarul sau exploatatorul, erau datori a o consemnă până în trei luni, iar de nu, se urmăreau pentru plata acestei valori conform legii de urmărire.

Eu mi-am zis că această dispoziţiune putea să dea naştere sau la abuzuri, sau la neîndeplinirea scopului urmărit.

Intr'adevăr agenţii silvici puteau să facă exces de zel la dresarea Statului de evaluare şi prin urmare să dea naştere la nedreptăţi sau chiar la abuzuri.

Se mai puteà ca evaluarea chiar dreaptă de eră, să nu-şi găsească sancţiunea, de oarece pădurea fiind exploatată ne puteam găsi în faţa unei stări de insolvabilitate a aceluia care trebuia să plătească şi de sigur nici un ministru nu ar fi urmărit fondul exploatat, şi chiar de îl urmărea, mă întreb cu ce folos? Ce mai putea reprezentà pământul gol?

Pentru a se evità dar abuzurile posibile pe de o parte, pentru a face pe de alta ca măsura să nu devină ilusorie, de aceea am crezut că este mai nemerit, noul sistem pe care l-am propus şi pe care comitetul d-voastre de delegaţi l-a adoptat.

Sistemul adoptat constă într'o cauţiune până la 50 lei de hectar, care urmează a se consemnà înainte de exploatare anuală. Dacă cel obligat a face împădurirea, o face în termenul prevăzut de amenajament sau de regulamentul de exploatare; el îşi ridică îndată cauţiunea depusă. De nu, Statul o ridică şi face cu ea împădurirea.

Am voit să precizez suma, ca să ştie lumea la ce să se aştepte, să-i evit surprizele. Am cerut garanţie, înainte de exploatare, căci numai astfel măsura este eficace. Această măsură, interesând ordinea generală trebuia să o edictez pentru tot ce e pădure azi pe solul acestei ţări — bine înţeles de acelea cari nu se regenerează în mod natural — şi de aceea am supus la revizuire toate amenajamentele existente, cu sancţiunile prevăzute în art. 11.

Să nu se zică — precum s'a pretins de unii — că măsura are un caracter retroactiv mai ales în ce priveşte dispoziţiunile privitoare la exploatatorii pădurilor moşnenilor. Nu obligu pe nimeni la împădurirea suprafeţelor exploatate până azi, nimeni însă nu poate contestă Statului

dreptul de a luà măsurile pe cari le crede necesarii din punctul de vedere al interesului general, pentru tot ce constitue încă pădure pe solul acestei țări. Mai ales când știm că aproape toate pădurile de munte sunt deja vândute, ar fi să nu ne facem datoria, dacă nu am prevede ceeace am prevăzut în proiect. Nu ating în nimic drepturile contractuale dintre vânzători și cumpărători, ei să și le reguleze cum cred mai bine; Statul însă nu e părtaș la contractele lor, și nimeni nu poate să-l oprească a luà măsurile pe cari interese de ordin general le reclamă. Dar ceeace fac eu, d-lor senatori, nu e lucru nou. Principiul pe care vi l-am anunțat e atât de indiscutabil încă și alte State l-au adoptat. Intr'adevăr, Statul vecin, Austria, a fost și el preocupat de cruțarea pădurilor.

La 7 Martie 1906 a promulgat o lege privitoare la cruțarea pădurilor din ducatul Bucovinei, unde se vede că se manifestase aceleași simptome ca la noi. După ce edictează în 10 articole măsurile de cruțarea pădurilor, prevede în art 11 cauțiunea ca și mine.

D. C. Olănescu: Această lege prevede ceva retroactiv?

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Vă rog, d-le Olănescu, aveți puțină răbdare, căci vă voiu satisface. In art. 13 se zice: «Prescripțiunile acestei legi sunt aplicabile și pentru exploatările cari trebuesc făcute pe baza contractelor încheiate înainte de intrarea în vigoare a acestei legi».

Așa dar în Austria, nu s'a ținut seamă de ce vor fi găsit contractele existente în momentul promulgării legii, ci le-a aplicat noua lege și acelor contracte, și nimeni nu a pretins că cu aceasta s'a călcat vreun drept câștigat. Măsurile cerute de interese de ordin general, atunci când se găsește necesar a se luà, nu pot întâmpina stavila în contracte, oricât de perfectă bună credință ar fi domnit la facerea lor.

Pentruca să asigur în această privință și mai mult pe d. Olănescu îi voiu spune că textul austriac pe care l-am citit îl țin la dispoziția d-sale, iar traducerea lui i-o poate certificà un amic politic al d-sale, d. senator Petre Missir.

D. C. Olănescu: Mă mulțumesc cu certificarea d-voastre.

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Vă spun aceasta, pentrucă eu nu sunt bun interpret din nemțește, de oarece nu știu bine această limbă. De aceea am luat ca interpret pe d. Petre Missir.

Eu am luat o măsură tot atât de dreaptă, o aplic numai la exploatările neefectuate, adică numai la suprafețele care sunt încă azi păduri pe pământul României și cred că avem nu numai dreptul de a procede astfel, dar încă și datoria. (Aplauze).

Prin urmare, d-lor, la ce s'ar reduce legea aceasta, dacă nu așĭ fi luat măsuri menite a face ca această preocupare de prima ordine, pentru noi toți, să fie o realitate? Când știm că aproape totul este vândut, că puțin a mai rămas, a nu procede altfel, ar fi să fac o operă fără nici o eficacitate, și atunci mai bine să nu facem legea. (Aplauze).

Dar atunci, un lucru e cert și anume că nimeni nu veți avea dreptul să vă văitați, nici să vă plângeți, că guvernul a stat cu brațele încrucișate și că nu a luat măsuri efective. (Aplauze).

Eu, d-lor senatori, am căutat să concilieze toate interesele, am

căutat ca măsurile ce iau să fie măsuri ocrotitoare, de apărare a intereselor generale şi de aceea n'am luat decât pentru împăduririle viitoare, indiferent pentru mine contractele ce există între moşneni şi cumpărătorii pădurilor lor, pentru mine, ceeace trebue să fie asigurat este ca împăduririle să fie efective şi reale. (Aplauze).

Prin urmare dar, d-lor, dispoziţia pusă de mine, cred că garantează acest lucru şi regret că nu pot să primesc amendamentul prietenului şi colegului d. Procopiu.

Suma de 25 de lei propusă de d-sa este insuficientă.

Toţi acei cari fac exploatări şi se ocupă cu asemenea lucruri, — căci nici eu nu am inventat-o, ci am studiat-o — spun că cheltuirea de împădurire se ridică pânăla 80 lei de hectar.

De aceea şi eu am admis ca maximum suma de 80 de lei, iar nu o sumă fixă, căci suma variază după localitate şi după greutăţile de împădurire. Am voit însă să garantez şi pe proprietar şi pe exploatator, să nu-i las la capriciul agenţilor şi de aceea am pus un maximum în lege, peste care nu se poate trece. Sub el se va puteà scobori atunci când condiţiunile locale asigură că împădurirea se poate face mai lesnicios; este el însă nu se va puteà trece niciodată şi prin urmare exploatatorul atunci când îşi ia obligaţiunea de reîmpădurire, ştie de mai înainte maximul sumei pentru care el este răspunzător.

Am mai căutat un lucru d-lor. Pentrucă exploatatorii vor depune cauţiune pentru împădurirea pământurilor moşnenilor, să impun şi moşnenilor oarecari sarcini, în limita posibilului, pentrucă este vorba, de împădurirea propriilor lor pământuri şi ei sau urmaşii lor vor fi acei cari vor trage folos în viitor, şi de aceea am dispus ca să facă şi ei oarecare prestaţiune în natură cu oarecare zile de muncă.

Cu alte cuvinte am voit ca să contribue şi ei cu o parte cât de mică la o operă care le va profita.

Acum, vă întreb, d-lor senatori, dacă am fost nedrept cu cineva când am luat aceste dispoziţiuni? Evident că nu.

Eu nu pun chestiunea pe terenul că societăţile se îmbogăţesc exploatând. Ceeace eu voiesc — şi care este şi scopul economic şi naţional al acestei chestiuni — este ca, pădurile pe cari le recunoşteam cu toţii necesare pentru ţară, să fie în adevăr reîmpădurite şi am stabilit regule pentruca să asigur îndeplinirea efectivă a acestei nevoi. (Aplauze)

De aceea am convingerea că cel d'întâi care în urma acestor explicaţiuni, se va uni la părerea mea, va fi bunul meu prieten, d. Procopiu, cărula rău i s'a atribuit de d. dr. Rômniceanu intenţiuni, pe cari eu, care îl cunosc ştiu că nu le are. Sunt alături cu d-sa şi nu admit a privi chestiunea sub aspectul prezentat de d. senator dr. Rômniceanu, căci dacă naţionalismul nu trebue să lipsească nimănui, apoi şi un naţionalism rău înţeles, ne poate vătăma.

Dacă nu admit însă amendamentul d-lui Procopiu, este numai pentrucă suma pe care o propune d-sa este prea mică şi dacă ne-am menţine la ea ar fi tot una ca şi cum nu am face nimic.

Pentru aceste consideraţiuni, eu unul, cu destulă părere de rău, sunt silit a mă despărţi în această privinţă de prietenul nostru din

majoritate, d. Procopiu, şi rog comitetul delegaţilor să nu-l încuviinţeze nici el şi să primească articolul aşa cum este redactat.

Eu care cunosc sentimentele de care d. senator Procopiu este animat, am credinţa că va veni ziua când se va convinge că d-sa a fost în eroare şi că dreptatea a fost de partea mea. (Aplauze prelungite).

D. Th. Rosetti: Am cerut cuvântul, pentru a rugă pe d. ministru să binevoiască a-mi da o mică lămurire: prin proiectul actual se face un cod silvic nou, care de azi înainte are să asigure — sperăm cel puţin că are să asigure — buna exploatare a pădurilor particularilor şi mai ales a pădurilor Statului. Aş dori însă să aflu dela d. ministru, cum stă chestiunea cu acele păduri — lăsăm la o parte pădurile particularilor — ale Statului, cari s'au dat în exploatare în virtutea codului vechiu până astăzi existent, cod care şi el prevedeà măsuri de asigurare în ceeace priveşte reînfiinţarea pădurilor?

Dacă nu mă înşel, mi se pare că, dacă nu în toate, în unele din contractele pe cari le-a făcut Statul cu diferiţii exploatatori de păduri este prevăzută din trecut clauza obligaţiunii de reîmpădurire. Şi aşi vreà să ştiu dacă după codul acesta nou se va luà garanţii numai în ceeace priveşte pădurile neexploatate, de astăzi înainte, dacă acele contracte au rămas în ceeace priveşte părţile exploatate şi pentru care cred ca şi în contractele vechi erau obligaţii de reîmpădurire; dacă acea obligaţie va rămâne ştearsă.

Acest lucru vream să rog pe d. ministru să binevoiască a mă lămuri.

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Sunt în măsură să satisfac întrebarea d-lui Theodor Rosetti.

Iată cum stă chestiunea: Statul este proprietar al unei suprafeţe de aproximativ un milion de hectare pădure. Aproximativ jumătate din această suprafaţă este dejà exploatată. El mai are actualmente aproximativ 500 mii hectare neexploatate, dintre cari aproximativ 200.000 lemn de lucru şi restul lemn de foc. Mai toate pădurile neexploatate, afară de acelea cari se vând anual, nu sunt amenajate: acele cari s'au exploatat s'au tăiat în baza unor amenajamente sumare. In unele contracte şi în anii din urmă numai, s'au prevăzut o sumă pentru împădurire, în cele mai multe nu. Chiar unde s'a prevăzut clauza s'a tradus într'un surplus de preţ, pe care îl plăteà antreprenorul, şi care intrà la buget; şi după cum s'a dus valoarea unui domeniu silvic de aproximativ 500.000 de hectare în bugetul anual al Statului, aşa s'au duc acele infime sume depuse de antreprenori în scop de împădurire. Şi rezultatul este că împădurirea se face cu sumele cari se prevăd anual în buget din fondul de 5 la sută din preţul pădurilor, care se vând, sume prea mici în raport cu nevoile prea mari de a împădurì suprafeţe de sutimi de mii de hectare. Înainte de acest fond, d. ministru de domenii P. Carp, care s'a interesat foarte de aproape de chestia împăduririi, a dat oarecari fonduri, dar lipsa de continuitate, criza financiară care a survenit, a făcut ca opera să rămâie aproape staţionară. Fără fonduri suficiente, fără un plan de cultură bine conceput şi urmărit de aproape în executarea lui, nu se poate ajunge nici la împădurirea suprafeţelor ce se vor exploată de azi

înainte şi nici mai ales la împădurirea a sute de mii de hectare, exploatate în trecut.

Fondurile fiind mici şi cheltuelile de administraţie destul de însemnate, lesne ne putem da seama că operei de regenerare îi rămânea în fiecare an foarte puţin.

S'a împădurit poiana din faţa Sinaiei şi altele pe ici pe colo. Opera de tăiere a continuat să fie mare, cea de regenerare aproape nesimţitoare şi de aceea ne găsim astăzi într'o situaţiune care ne îngrijeşte pe toţi. Această chestie mă preocupă şi pe mine şi de aceea veţi avea ocaziunea în curând să discutaţi un proiect de lege, pe care îl voiu prezentă Camerei întâi, fiindcă este un proiect de natură financiară, în care urmăresc ideia de a asigurà pe de o parte în mod efectiv, replantarea domeniului silvic ale Statului, care a mai rămas neexploatat iar pe de altă parte de a creià fondul necesar pentru replantările exploatărilor trecute, prin transformarea domeniului agricol existent, în domeniu silvic

Aceasta va face obiectul Casei pădurilor, pe care îl voiu prezentà Parlamentului în curând. Şi este singura soluţie cu care această împădurire poate să fie asigurată pentru viitor şi în acelaş timp să îndreptăm greşelile trecutului

Dar aceasta este o cestiune, pe care o vom discutà la timp, atunci când vom avea în discuţiune proiectul Casei pădurilor. Iată dar răspunsul meu la întrebarea d-lui Roseti. Cred că este satisfăcut de acest răspuns pe care l l-am dat, asupra stării actuale a lucrurilor şi de enunţarea ce i-am făcut despre ceeace am de gând să mai fac la această discuţiune.

Domnul raportor, Caton Lecca: Comitetul delegaţilor în majoritate a respins ambele amenuamente propuse de d. Procopiu.

— Se pune la vot amendamentele d-lui Procopiu şi se resping.

— Se pun la vot art. 3 şi se primeşte.

— Art. 4—15 inclusiv se primesc fără discuţiune.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor: La acest articol, în ultimul rând al alineatului întâi, este o omisiune de tipar a cuvântului «se», care să se intercaleze astfel, ca în loc de «nu va puteà cumulà....» să se zică: «nu se va puteà cumulà....».

Afară de aceasta, mai am o observaţiune de făcut, că în unele articole, unde se vorbeşte de «moşneni» nu s'a repetat şi cuvântul «răzeşi», adică să se zică «moşneni sau răzeşi», cuvântul moldovenesc «răzeşi» fiind echivalent cuvântului «moşneni» din Muntenia.

— Se pune la vot art. 16 cu rectificarea cerută şi se admite.

— Se citesc şi se primesc succesiv fără discuţiune articolele 17—21.

D. vice-preşedinte, C. Climescu ocupă fotoliul preşedinţial.

— Art 22—28 se primesc fără discuţiune.

— Se dă citire art. 29.

D. P. Misir: D-lor, în acest capitol se iau măsuri pentru exploatarea pădurilor stăpânite de moşneri sau răzeşi în devălmăşie. D-lor. e o fericită idea ca administraţia domeniilor noastre cu ocaziunea acestei legi se ocupă şi de pădurile, ce sunt posedate în devălmăşie, care dădeau loc până acum la foarte mari nedumeriri şi la mari conflicte de interese,

Instituţia aceasta a moşnenilor, a răzeşilor, a rămas de fapt din alte vremuri, dar în dreptul comun e neocrotită.

Indiviziunea cum o cunoaştem noi nu se potriveşte tocmai bine cu codevălmăşia pe care o reprezintă moşnenii şi răzeşii. Bine înţeles că şi drepturile lor sunt foarte greu de dovedit, mai cu seamă la păduri.

Şi din această cauză se întâmplă, cumpărătorii de păduri care cumpărau de la o ceată de moşneni şi apoi ieşiau alţi cu pretinse drepturi asupra pădurilor vândute şi din această cauză isvorau tot felul de speculaţiuni şi neînţelegeri, câte odată—poate—şi nedrepte.

Cred dar că este util a se luă măsurile necesare cu ocaziunea votării acestei legi pentru a se remedia la inconvenientele de cari vă vorbesc.

Recunosc că proiectul încearcă să ia aceste măsuri, cari în principiu cred că sunt la locul lor. Am de făcut însă câteva observaţiuni de detaliu. Aşa de pildă la art. 29, cred că dispoziţiunea acestui proiect aşa cum fusese propus de guvern, era mai în concordanţă cu titlul acestui capitol, căci era vorba numai de pădurile stăpânite în devălmăşie de o ceată de moşneni sau de răzeşi.

In urma modificărilor aduse însă în comitetul delegaţilor acestui proiect de lege, se lărgeşte dispoziţiunea acestui articol.

In adevăr, d-lor senatori, ită ce citesc la acest articol:

Cetele de moşneni sau de răzeşi aflaţi în devălmăşie vor fi datoare să-şi întocmească, atât cu privire la pădurile ce stăpânesc cât *şi la folosinţa păşunii, fâneţei şi a locurilor de arătură de prin poenile şi golurile din sau în afară de perimetrul pădurilor lor...*

Ce să înţelege prin această dispoziţiune?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domenilor: Să vă explic. In interiorul pădurilor pot să fie goluri, precum şi în jurul pădurilor pot să fie goluri cari intră în perimetrul pădurii şi pentru că tocmai acolo se nasc incendii cu ocaziunea păşunatului, am zis: aşezământul ţăranilor cu privire la păduri va privi şi golurile din sau în jurul pădurilor.

D. C. Olănescu: Până la ce rază?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi al domeniilor: In raza perimetrului pădurii.

D. Toma Cămărăşescu: E vorba de poenile cari intră în pădure, cari fac fac parte din pădure?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi al domenilor: Da

D. P. Missir: N'ar fi mai bine d-le ministru, ca sa să se precizeze acest lucru în lege?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi al domeniilor: E destul de bine precizat, căci se vorbeşte de perimetrul pădurii, şi perimetrul unei păduri cuprinde împrejurimile ei.

D. P. Missir: In afară de aceasta mai am de făcut câteva observaţiuni în privinţa alineatelor *e* şi *f* ale acestui articol.

D-voastre ziceţi prin aliniatul *e* că aşezământul va cuprinde dispoziţiuni relative la cheltuelile comune şi la darea socotelilor; iar aliniatul

f cuprinde dispoziţiuni privitoare la cheltuelile devălmăşiei şi la modul cum se vor distribui beneficiile realizate.

Nu e tot una d-le ministru ? Nu se repetă de două ori acelaş lucru ? Dacă este aşà n'ar fi mai bine să le contopim pe amândouă aceste aliniate într'unul singur ?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor : Da se poate. Nu am nici o obiecţiune.

D. P. Missir : Atunci am mare succes. (Ilaritate).

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor : V'am dezarmat. (Ilaritate).

—Ne mai cerând nimeni cuvântul se pune la vot art. 29 şi se primeşte

— Art. 30 şi 31 se primesc fără discuţiune.

— Se citeşte art. 32.

D. P. Missir : Încurajat de bunavoinţă pe care d. ministru mi-a arătat-o la propunerile pe cari le-am făcut... (Ilaritate).

D. C. C. Arion : D. ministru şi întregul guvern. (Ilaritate).

D. P. Missir : Imi permit să fac oarecare observaţiuni la art. 32. Aci se prevede modul cum se vor înştiinţa moşnenii despre termenele la cari vor avea loc adunările.

In proiectul original erà numai un singur mod de înştiinţare, chemarea personală la domiciliul fiecăruia, în proiectul amendat se prevede o pluralitate de forme, cari socotesc că este de prisos şi apoi aceste formalităţi sunt din cale afară de multe şi vor fi şi greu de îndeplinit. Publicările, zice articolul, vor fi trimise de preşedinte şi afişate la uşa primăriei, la ocolul silvic, la judecătoria de ocol şi citate de preot în biserică în două Duminici consecutive.

Moşnenii despre ce voiţi să vorbească între ei decât de interesele lor Se ştie dar din om în om termenul adunărilor. Trimiterea scrisorii acasă la fiecare este destul. Ce mai este nevoe de alte formalităţi, de publicaţie la primărie, la biserică, etc. ?

Amestecul preotului în chestiile acestea, când se ştie că moşnenii şi răzeşii sunt foarte dese ori foarte animaţi de spiritul litigios, să-l pui pe popă între ei, este ocazie să-l pui rău cu credincioşii. Este mai bine, d-le ministru, să păstrăm ideea aşà cum fusese în primul proiect, ca termenul să fie comunicat prin simplă scrisoare trimisă la domiciliu.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor : D-lor m'am depărtat dela proiectul propus tocmai ca să iau cât mai multe garanţii, că moşnenii nu să fie încunoştiinţaţi de termenile adunărilor.

Scrisoarea trimisă de preşedinte fiecărui moşnean era mijloc ca să fie încunoştiinţat, să vină la adunarea generală ca să-şi spună păsul, dar dacă nu-i se trimite scrisoarea ? Ce supără că se va anunţà agentul silvic care este chemat să ia parte la adunările generale ale comitetului, ce strică că se anunţă primarul, preotul ?

Ce misiune va avea alta preotul decât ca după serviciul divin să spună : oameni buni, Duminica viitoare să vă duceţi să vă regulaţi interesele voastre la judecătoria de ocol.

D. Dr. Gr Rômniceanu : Mai au ocaziune să se ducă şi pe la biserică.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor : Va fi

acesta un mijloc ca să se semene printre ei discordie? Din contră, vorba d-lui Dr. Rômniceanu, îi va sili să se ducă la biserică și la sfârșitul serviciul divin vor ascultă încunoștiințarea ce li se face de termenul întrunirii.

Precum vedeți, eu nu am pornit decât dela nevoia de a se aduce cât mai bine la cunoștința moșnenilor faptul întrunirii.

D. vice-președinte, C. Climescu: P. S. S. Episcopul Dunărei-de-Jos are cuvântul.

P. S. S. Episcopul Dunărei-de Jos: In urma explicației d-lui ministru cu privire la modul cum trebuie să se facă citirea în biserică, aș dorî să se adauge că această citire să se facă după terminarea serviciului religios. Adică la sfârșitul alineiatului II, art. 32, unde se zice: «citită de preot în biserica în două rânduri consecutivă», să se adauge cuvintele: «după terminarea serviciului religios».

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: După explicațiunea pe care am dat-o, aceasta se înțelege Prea Sfinte.

— Se pune la vot art. 32 și se primește.

— Art. 33—47 inclusiv primesc. fără discuțiune.

— Se citește art. 48.

D. *Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor*: La acest articol s'a strecurat o eroare; el trebue să fie redactat în felul următor:

«Tăierile comise de moșneni sau răzeși în contra prevederilor amenajamentului sau contra studiului prevăzut la art. 6, se vor pedepsi conform art. 8 de mai sus».

— Se pune la vot articolul astfel modificat și se primește.

— Art. 49—76 se primesc fără discuțiune.

— Se dă citire art. 77.

D. P. Missir: D-le ministru, d-voastre ziceți aci că procesele-verbale de constatare în cazurile de flagrant delict, fac probă deplină până la înscrierea lor în falș.

Nu vi se pare că aceasta este excesiv?

De ce nu le lăsați pe toate în regula generală?

Sunteți d-voastre siguri că aveți agenți așă de conștiincioși în cât să nu se întâmple greșeli omenești posibile, astfel ca să fie prea mult dispoziția ca procesele-verbale ale lor să facă probă până la înscrierea în falș?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: D-le Missir, în acest punct nu este nici o inovațiune. Mai întâiu este teoria generală și apoi este și teoria actualului cod silvic.

O voce: A dat loc la abuzuri.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor: Când am prins pe un delicuent asupra faptului, atunci este flagrant delict, și prin urmare actul de constatare face dovadă până la înscrierea în falș. Când însă este vorba de un caz care nu este flagrant delict, rămâne părților dreptul de a dovedî contractul de cele conținute în procesul-verbal, și de aceea textul articolului face distincțiune între cazul de flagrant delict și între cazurile celelalte de constatarea delictelor și numai

in cazul de flagrant delict procesul-verbal de constatarea delictului face dovadă până la înscrierea în falş, iar în celelalte cazuri se poate face proba contrarie.

Dar, la acest articol, v'aş rugà să binevoiţi să adăogăm numai câteva cuvinte la sfârşitul alineatului întâi după cuvintele: «se va face menţiune de refuzul său» să se adaoge: «de a semnà sau de a nu voì». Adaosul aceasta face mai clară dispoziţiunea legei în casul când a venit şi a refuzat să semneze procesul verbal.

— Se pune la vot art. 77 cu modificarea propusă de d. ministru al agriculturii, şi se primeşte.

— Art. 78—84 se primesc fără discuţiune.

— Se dă citire art. 85.

D. P. Missir: D-lor, în aliniatul al doilea se zice: Pentru realizarea amenzilor, restituirilor şi despăgubirilor cuvenite Statului, precum şi a restituirilor şi despăgubirilor cuvenite instituţiilor prevăzute la art. 1, alin. *a* şi *b*, se va aplică legea de urmărire a veniturilor Statului.

Vrea să zică, fără judecată, fără hotărâre?

Se poate pune urmărirea înainte de avea titlul.

Aşa rezultă de aci.

Să fie bine înţeles că acest articol vă dă dreptul la legea de urmărire fără a introduce nici o inovaţie în sistemul legiuirei de astăzi, d-voastre aveţi în art. 1 pusă sub scutul legei silvice o întreagă categorie numeroasă de păduri, între care şi păduri de ale particularilor, ale persoanelor juridice, ale moşnenilor. Şi acum, daca prin contravenţie se fac acestor particulari daune, ziceţi prin lege, că li se dă avantagiul legei de urmărire şi lor.

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor: Vedeţi inconvenientul de a se citi legea prea repede. (Ilaritate).

Nu aţi înţeles bine.

D. C. Lecca, raportor: Tocmai când am citit mai bine vă plângeţi? (Ilaritate).

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor: Să-mi daţi voie să vă explic.

Mai întâiu când se vorbeşte de amenzi şi despăgubiri, trebue ca ele să fie constatate în modul cum prevede legea, adică prin procese-verbale ca îndată ce un delict sau o contravenţiune este constatată, se încheie de către agentul care a constatat contravenţiunea sau delictul un proces verbal care se înaintează judecătoriei competente spre a procede la judecarea cazului.

Conform dispoziţiunilor art. 86 ministerul domeniilor va putea chiar după pronunţarea de hotărâri definitive să transigă.

Sumele datorite atât în urma hotărârilor definitive, cât şi în urma tranzacţiunilor încheiate constituc un patrimoniu cert al Statului, pe care şi-l realizează prin legea de urmăriri, atât pentru amenzile date de instanţele judecătoreşti cât şi pentru sumele rezultate în urma tranzacţiunilor încheiate.

Pentru realizarea amenzilor, restituirilor şi despăgubirilor cuvenite Statului, precum şi a restituirilor şi despăgubirilor cuvenite instituţiu-

nilor, se va aplică legea de urmărire a veniturilor Statului pentrucă ele revin Statului; restituirile şi despăgubirile, însă cuvenite celorlalţi proprietari se vor îndeplini conform dreptului comun, pentru că ele se cuvin proprietarilor particulari.

Eu nu puteam să aplic dispoziţiunile legii de urmărire decât pentru ceeace se cuvine fiscului şi aceasta bineînţeles la ceea ce i se cuvine, fie pe bază de hotărâri judecătoreşti, fie pe bază de transacţiuni.

— Ne mai cerând nimeni cuvântul, se pune la vot art. 85 şi se admite.

— Se dă citire art. 86.

D. P. Missir: D-le ministru, vă rog să ne lămuriţi, cum se justifică acel drept pe care vi-l rezervaţi, de a face transacţiuni asupra amenzilor, restituirilor şi despăgubirilor, la cari Statul are drept, chiar după pronunţarea de hotărâri definitive?

Ce zor mai ai să faci transacţiuni când ai hotărârea definitivă în buzunar?

D. Al. Constantinescu, ministrul agriculturii şi domeniilor: Eu aş rugă pe onor. d. Missir să citească legea actuală şi va vedeà că nu e o inovaţiune. Dispoziţiunea aceasta este prevăzută şi în codul actual.

La întrebarea d-lui Missir că de ce am prevăzut acest drept, îi voiu răspunde el a fost adăoga: de comitetul delegaţilor, pentrucă fusese omis.

Şi vă rog să nu fiţi de loc surprinşi că am dat prin lege ministrului dreptul de a transige, chiar după pronunţarea de hotărâri definitive.

D-voastre trebue să ştiţi că procesele-verbale pe cari le fac agenţii silvici sunt cateodată foarte exagerate.

Trebuia, prin urmare, să se lase ministrului dreptul de a reveni asupra amenzilor, făcând transacţiuni.

D-voastre nu trebue să pierdeţi din vedere, că un agent silvici pentru un delict cât de mic, dresează un proces-verbal prin care cere ca delicuentul să fie condamnat la o amendă foarte exagerată faţă de delictul comis.

Ei bine, în cazul acesta am prevăzut în lege două ipoteze.

Întâia ipoteză, mă găsesc, de exemplu, eu ministru, în faţa unui proces-verbal dresat de un agent silvic prin care o anume persoană pentru un delict oarecare este amendat la 1.000 lei, spre pildă. Această sumă eu o găsesc foarte exagerată. Îi cer atunci delicuentului să-mi dea 100 sau 200 lei şi am tranşat acest diferend în mod paşnic, fără nici o judecată.

A doua ipoteză. Pe baza unei hotărîri definitive o anume persoană este condamnată să plătească pentru un delict oarecare o sumă oarecare.

Eu, ministru, găsesc că acea persoană merită clemenţă, de oarece suma la care o fost condamnată este prea mare în raport cu delictul comis.

De ce, în asemenea împrejurare, eu ministru să nu am dreptul să-i reduc această sumă?!

De ce să nu am dreptul să reduc amenzile ce se cuvin Statului la cuanta meritată?!

Şi apoi se mai poate întâmplà ca acel care e condamnat la o

sumă oarecare să nu fie solvabil şi deci Statul urmărindu-l să nu aibă ce să ia dela el.

Găsesc dar că în cazul acesta e mult mai bine să ia ceva decât să nu ia nimic.

Dacă ministrul n'ar avea această facultate, vă pot încredinţa că s'ar întâmplà multe condamnări exagerate şi absurde, şi cu modul acesta s'ar face multe abuzuri.

D. P. Missir: Regret că sunt nevoit să rectific în ceva afirmarea d-lui ministru al domeniilor.

Legea veche în adevăr lăsă ministrului această facultate, dar numai pentru despăgubirile civile, dar nu şi pentru amenzi şi restituiri,

Prin urmare, cu toată motivarea pe care aţi binevoit să o daţi, rămâne tot neexplicată modificarea d-voastre.

D. vice preşedinte, C. Climescu: Aveţi vreun amendament?

D. P. Missir: E ultimul articol şi nu mai propun nici un amendament.

— Se pune la vot art. 86 şi se primeşte.

— Se citesc şi se votează, fără discuţiune, articolele 87 şi 88 şi tariful anexat la lege.

— Se procede la vot cu bile.

D. Preşedinte, General C. Budişteanu: Rezultatul votului:

Votanţi	55
Majoritatea regulamentară	32
Bile albe	53
Bile negre	2

Senatul a admis proiectul de lege.

Criza pădurilor în România şi mijloacele de combatere [1])

1. Se va arătà pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgărei codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirei pădurilor şi regulamentarea tăerei lor a format preocupaţiunea autorităţilor în drept.

2. Se va face o schiţare istorică asupra originei proprietăţei forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice şi de utilitate publică, răzeşi sau moşneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeţei pădurilor ţărei după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găseşte la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac şi după ultima statistică forestieră.

1) Programul lucrărei premiate de d-l *C. Disescu.*

4. Cum s'ar puteà complectà actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuinţelor noastre actuale.

5. Se va enumărà cauzele cari au contribuit la micşorarea patrimoniului forestier al ţărei şi prin ce anume s'a manifestat consecinţele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunţite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparţinând diferitelor naturi de proprietari şi pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor şi a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislaţiunei silvică a principalelor state din Europa în ce priveşte partea referitoare la exploatări şi împăduriri şi a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoştinţelor forestiere, a cultului arborilor şi a multiplicărei pădurilor.

8. Se va arătà desvoltarea comerţului nostru exterior cu ce priveşte importul şi exportul lemnului şi industriele derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forţele de producţiune a solurilor noastre forestiere şi cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căutà pe cât posibil a precizà cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezentà în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoţită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va aflà închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil şi cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numărà autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuelile Societăţei «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere şi'şi vor dovedì proprietatea la cancelaria Societăţei «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunţarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societăţei.

INFORMAŢIUNI

In urma deciziunei Consiliului central de administraţie, din şedinţa de la 29 Martie a. c. şi conform statutelor, domnii membrii ai Societăţii au fost convocaţi în Adunare generală, în localul Ad-ţiei domeniului Coroanei, unde este sediul Societăţei.

Ordinea de zi va fi următoarea :

1. Discursul de deschidere al d-lui Preşedinte ;

2. Raportul de expunerea activităţei şi situaţiunei financiare a Societăţei ;

3. Prezentarea budgetului pentru anul viitor 1910—1911 ;

4. Alegerea Comisiunei de verificarea conturilor pe anul 1909—1910.

5. Desbaterea următoarelor cestiuni :

A. Prin ce mijloace şi cum s'ar puteà asigurà stabilitatea membrilor corpului technic silvic al statului şi ai aşezămintelor de utilitate publică, puse sub controlul statului.— Referenzi *D. Ionescu-Zane* şi *M. Tănăsescu.*

B. Cari ar fi epocile şi metoadele cele mai avantagioase pentru plantări în diferite regiuni, avându-se în vedere speciile şi natura terenului.—Referend *C. Al. Orescu.*

C. Este în interesul ţărei de a se oprì exportul lemnului de stejar şi nuc? In caz afirmativ prin ce mijloace şi în ce măsură? — Referenzi *C. F. Robescu* şi *M. Tănăsescu.*

6. Aprobarea raportului comisiunei de verificarea situaţiunii financiare pe anul 1909—1910.

7. Alegerea Comitetului central de administraţie pentru anii 1910—1912.

Se face cunoscut, cu această ocazie, că pentru d-nii membri din judeţe se va intervenì la onor. C. F. R. spre a le acorda o reducere de 50% la taxele de voiaj, şi la timp se va trimite cuvenitul bilet; iar pentru domnii membrii silvicultori ai statului se va intervenì la onor. Ministru al Agriculturei şi Domeniilor pentru a li se acordà un concediu de 5 zile dela 6 la 10 Maiu inclusiv, spre a puteà venì la Adunare.

* * *

Tablou de distribuirea personalului corpului technic silvic

(Urmare)

IV. Exterior

Şefii de ocoale.

Regiunea I, Iaşi.

1.	Ocolul	Adâncata	Dorohoi	Silvicultor	cl.	I,	*C. Sava*
2.	»	Tarnauca	»		»	II,	*St. Constantinescu*
3.	»	Coşula	Botoşani	»	»	II,	C. Vasiliu
4.	»	Răşca	Suceava	»	»	II,	Gr. Creţescu
5.	»	Dolhasca	»	»	»	I,	I. Voroneanu
6.	»	Tătăruşi	»	»	»	II,	Gh. Teodorescu
7.	»	Tomeşti	Iaşi	»	»	I,	Iosif Stoian
8.	»	Ciurea	»	»	şef	III,	P. Cernătescu
9.	»	Sineşti,	»	»	»	III,	I. D. Cornăţanu
10.	»	T.-Neamţ	Neamţ.	»	»	I,	N. Puşcaru
11.	»	Văratic	»	»	»	I,	Th. Tămăşanu
12.	»	Pipirig	»	»	»	II,	I. Coşei
13.	»	M-tirea-Neamţ	»	»	asistent,		C. Stănculescu

Regiunea II, Bacău

14.	Ocolul	Regina Elisabeta	Neamţ,	Silvicultor	cl.	II,	St. Caraman
15.	»	Galu	»	»	»	II,	T. Popescu
16.	»	Buhalniţa	»	»	»	II,	N. Falon
17.	»	Vaduri	»	»	»	II,	Victor Brote
18.	»	Almaş	»	»	»	I,	I. D. Ivănescu
19.	»	Calu Iapa	»	»	»	I,	Th. Grigoraş
20.	»	Tazlău	»	»	»	II,	I. S. Zavoianu
21.	»	Lucaceşti	Bacău	»	»	II,	N. Brătescu
22.	»	Schitu Frumoasa	»	»	»	II,	C. M. Bunescu
23.	»	Valea Rea	»	»	»	I.	C. N. Budu
24.	»	Tg.-Ocna	»	»	asistent	I,	V. Broşteanu
25.	»	Caşin	»	»	cl.	II,	M. P. Niculescu
26.	»	Helţiu-Vrancenî	»	»	»	II,	R. Căzănescu
27.	»	Traian	»	»	»	II,	G. Lupaşcu
28.	»	Roman	Roman	»	»	II,	M. Drăgan

Regiunea III, Bârlad

29.	Ocolul	Creţeşti	Fălciu	Silvicultor	cl.	I,	C. P. Georgescu
30.	»	Ghermăneşti	»	»	»	II,	I.Nicolau Grigoraş
31.	»	Făstâci	Vaslui	»	»	II,	St. Costescu
32.	»	Lipovăţ	»	»	»	II,	Dem. Robănescu
33.	»	Floreşti	Tutova	»	»	I,	P. I. Ionescu
34.	»	Odaia-Bursucani	»	»	»	II,	Aurel Negoescu
35.	»	Răchitoasa	Tecuci	»	»	II,	C. Negrescu
36.	»	Furceni	»	»	»	II,	Th. Sărăţanu
37.	»	Tuluceşti	Covurlui		şef	III,	Th. Dumitrescu

Regiunea IV. Buzău

38.	Ocolul	Focşani	Putna,	Silvicultor	cl.	I,	P. Pirnog
39.	»	Soveja	»	»	asistent,		I. N. Văleanu
40.	»	Bolotești	»	»	cl.	I,	N. Ionescu
41.	»	R.-Sărat	R.-Sărat	»	»	I,	C. T. Rădulescu
42.	»	Brăila	Brăila	»	»	I,	V. Bacruban
43.	»	Pogoanele	Buzău	»	»	I,	C. G. Dumitrescu
44.	»	Tisău	»	»	»	I,	D. Marcovici
45.	»	Cislău	»	»	»	II,	C. Burcă
46.	»	Pârscov	»	»	»	II,	M. Anastasiadi
47.	»	Vintilă Vodă	»	»	»	I,	Th. N. Teodorescu

Regiunea V. Ploeşti

48.	Ocolul	Păuleşti	Prahova	silvicultor şef	cl.	III,	N. Francu
49.	»	Verbila	»	»	»	III,	D. Dedu
50.	»	Văleni	»	»	»	I,	Oct. Pop
51.	»	Moreni	»	»	»	II,	Em. Negoescu
52.	»	Haimanale	»	»	»	II,	L. C. Vasiliu
53.	»	Sinaia	»	»	şef	III,	G. Crăciunescu
54.	»	Târgovişte	Dâmboviţa	»	asistent,		G. Petrescu
55.	»	Lucieni	»	»	cl.	II,	I. D. Stătescu
56.	»	Nucet	»	»	»	II,	Coman Marinescu
57.	»	Butoiu	»	»	şef	III,	I. Cristescu
58.	»	Pucioasa	»	»	»	I,	I. G. Popescu

Regiunea VI, Bucureşti

59.	Ocolul	Brăneşti	Ilfov	silvicultor	cl.	I,	I. N. Droc
60.	»	Gruiu	»	»	»	II,	Ilie Dimoftachi
61.	»	Mitreni	»	»	»	I,	D. Georgescu
62.	»	Ţigăneşti	»	»	»	II,	Th. Trifănescu
63.	»	Căscioarele	Vlaşca	»	şef	III,	N. N. Elefterescu
64.	»	Comana	»	»	»	»	Aurel Demetrescu
65.	»	Ghimpaţi	»	»	»	I,	D. Danielopol
66.	»	Giurgiu	»	»	»	I,	Stan Stănescu
67.	»	Cadâna	Ialomiţa	»	»	I,	Florea Voicu
68.	»	Slobozia	»	»	»	III,	Gr. Pârvulescu.

Regiunea VII, Piteşti

69.	Ocolul	Aninoasa	Muscel	Silvicultor şef	cl.	II,	V. Beghenau
70.	»	Corbii	»	»		II,	N. Jianu
71.	»	Domnesti	»	»	asistent		D. Pretorian
72.	»	Câmpulung	»	»	cl.	I,	D. Anastasescu
73.	»	Carol I	»	»	»	II,	I. G. Anastase
74.	»	Rucăr	»	»	»	I,	I. Simionescu
75.	»	Leurdeni	»	»	şef	III,	Aurel Antonescu
76.	»	Trivalea	Argeş	»	»	I,	G. Gogulescu
77.	»	Cotmeana	»	»	»	I,	D. Popescu
78.	»	R.-Negru	»	»	»	I,	P. Maxim Lenş
79.	»	Vâlsan	»	»	»	I,	N. Mateescu
80.	»	Roşiori-de-Vede	Teleorman	»	»	II,	M. Popescu
81.	»	Slăveşti	»	»	»	II,	G. Popescu-Turnu
82.	»	Turnu-Măgurele	»	»	»	I,	A. Mavrodinescu

Regiunea VIII, R.-Vâlcea

83.	Ocolul	Brezoiu	Vâlcea	Silvicultor	cl. II,	M. Chiriţescu
84.	»	Budoiu	»	»	asistent,	I. Botescu
85.	»	Horezu	»	»	cl. II,	C. Marinescu
86.	»	Jiblea	»	»	» II,	G. Mihailescu
87.	»	R.-Vâlcea	»	»	asistent,	A. Boldescu
88.	»	Băbeni	»	»	cl. I,	R. Giuvelca
89.	»	Lunca-Stăneşti	»	»	» II,	St. Predescu
90	»	Stoiceni	Argeş	»	» I,	V. Pop Harşanu
91.	»	Schitu-Greci	Olt	»	» I,	M. Secăreanu
92.	»	Seaca Optaşani	»	»	» I,	Radu Plăpceanu
93.	»	Bobiceşti	Romanaţi	»	» I,	P. Dumitrescu
94.	»	Romula	»	»	» II,	St. Dem. Olteanu

Regiunea IX, Craiova

95.	Ocolul	Cărbuneşti	Gorj	Silvicultor	cl. II,	M. Pacescu
96.	»	Peşteana	»	»	» II,	M. Bădescu
97.	»	Polovraci	»	»	» II,	A. Drăghiceanu
98.	»	Tismana	»	»	» II,	M. Georgescu
99.	»	Bucovăţ	Dolj	»	şef cl. III,	B. Stătescu
100.	»	Gogoşi	»	»	» I,	D. Rizescu
101.	»	Ciuperceni	»	»	» I,	I. Mitchievici
102.	»	Perişor	»	»	» II,	St. Mantea
103.	»	Ţuguresti	»	»	» I,	David Petrescu
104.	»	Butoeşti	Mehedinţi	»	» I,	I. Lupu
105.	»	Malovăţ	»	»	asistent,	N. Bogdan
106.	»	Strehaia	»	»	cl. II,	August Berian
107.	»	Vânju mare	»	»	» II,	T. Popov

Regiunea X, Constanţa

108.	Ocolul	Cernavoda	Constanţa	Silvicultor	cl. I,	Ovidiu Cratero
109.	»	Enişenlia	»	»	» II,	Al. Popescu
110.	»	Ostrov	»	»	» II,	Chr. Stănculescu
111.	»	Babadag	Tulcea	»	asistent,	Mircea Manollescu
112.	»	Casimcea	»	»	cl. II,	Gh. Popescu-Ploeşti
113.	»	Cerna	»	»	» II,	L. Risdörfer
114.	»	Ciucurova	»	»	» II,	Gh. Stamatescu
115.	»	Măcin	»	»	» II,	I. Rapoţescu
116.	»	Nicoliţel	»	»	» II,	I. S. Ionescu
117.	»	Tulcea	»	»	asistent,	Al. Bujoreanu

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl S-sori, str. Doamnei 20. — Bucureşti.

REZUMATUL

Sedinţelor Adunărei generale a Societăţei „Progresul Silvic" din zilele de 7, 8 şi 9 Maiu 1910.

Şedinţa dela 7 Maiu

Şedinţa se deschide la ora 9½ seara, sub preşedenţia D-lui Ioan Kalinderu.

La această şedinţă, pe lângă membri, au mai asistat D-nii *Al. Constantinescu*, Ministrul Agriculturei şi al Domeniilor, *St. Hepites*, membru al Academiei Române, *Ioan G. Saita*, Administratorul delegat al Cassei pădurilor, *Th. Popescu Cudalbu*, Prim preşedinte al Trib. Ilfov, *N. Cezianu*, *Drăghicescu*, *Busuiocescu*, etc.

Se face apelul nominal, la care răspund 104 membri şi conform art. 25 din Statute, D-l Preşedinte declară adunarea constituită, după care pronunţă următoarea cuvântare :

Scumpi Colegi,

Mă bucur că mă aflu iar în mijlocul d-voastră.

Simt' asemenea o mare plăcere să pot salută pe d-l Ministru al Agriculturei şi Domeniilor, care, asistând şi la adunarea generală, binevoeşte a ne dă o nouă dovadă a viului interes ce poartă societăţii noastre „Progresul Silvic".

Mulţumesc călduros şi d-lor străini de societate, cari au bunătatea a ne cinsti prin prezenţa d-lor aci.

Altădată aveam plăcerea să vedem printre noi şi pe d-l Dimitrie A. Sturdza, preşedinte de onoare al societăţii noastre.

Personal, sunt cu gândul într'una la dânsul, şi pentru amiciţia deosebită cu care mă onorează din tinereţe şi pentru veneraţiunea ce i se cuvine, ca unuia, care viaţa întreaga a muncit cu mare şi netăgăduit folos pentru ţară şi neam. Nu odată mi-a inveselit apoi, Domnilor, viaţa şi m'a

încurajat ca un adevărat prieten în greutăţile ce am întâmpinat în activitatea, destul de felurită, la care am fost chemat.

Atât de profundă a fost iubirea de patrie în inima d-lui Sturdza, că, în dorinţa de a o vedeà România cât mai sus, şi-a uitat de sine până s'a îmbolnăvit! Din fericire, după ştirea ce am primit zilele acestea, răul a trecut, şi dacă mai am o bucurie, e aceea de a'l vedeà cât mai curând înapoiat, iar vioi şi voinic.

Sunt desigur în gândul d voastră al tuturora, când îi transmit dar, şi din acest prilej, urările noastre cele mai fierbinţi.

Domnilor şi Scumpi Colegi,

În adunarea de faţă, pe lângă punerea la cale a intereselor societăţii noastre, ca totdeauna, vom aveà de discutat şi câteva probleme de ordin general silvic.

Aceste chestiuni sunt următoarele, după cum aţi binevoit a vedeà şi din convocare:

I. **Prin ce mijloace şi cum s'ar puteà asigura stabilitatea membrilor corpului technic silvic al Statului şi aşezămintelor de utilitate publică puse sub controlul Statului?**

II. **Cari ar fi epocile şi metoadele cele mai avantagioase pentru plantări în diferite regiuni, avându-se în vedere speciile şi natura terenului?**

III. **Este în interesul Statului de a se opri exportul lemnului de stejar şi de nuc? In caz afirmativ prin ce mijloace şi în ce măsură?**

Date fiind şi însemnatatea problemelor şi competinţa d-lor C. F. Robescu, C. Al. Orescu, M. Tănăsescu şi Iorescu-Zane, desigur că veţi ascultà cu toată atenţiunea expunerile d-lor. Nu mă îndoesc asemenea ca veţi luà parte cu toată căldura la discuţiunea şi deslegarea acestor chestiuni.

*Cea dintâiu, despre «***Asigurarea stabilităţii membrilor Corpului silvic***» va privește și personal. D-voastră sunteți nunumai păzitorii, dar și chivernisitorii cei mai nemijlociți ai pădurilor.*

Din vechime masivele padurooase sunt o avuție a țarii noastre.

Trei isvoare mari de bogăție are România : agricultura, silvicultura și producțiunea miniera. Tustrele își au industrii derivate, dar pe când petrolul și minele sunt departe de a da tot ce pot, agricultura și silvicultura alcatuesc de pe vremuri temelia bunei stari naționale. De producțiunea acestora depinde in prima linie populațiunea rurală, iar de progresul lor, desvoltarea industriilor anexe, atât de bănoase. Zicând acestea îmi amintesc de mult regretatul nostru coleg G. Statescu, care in toate scrierile sale și mai ales în cea intitulata „**Influenţa şi importanţa pădurilor**“ *a staruit cu energie pentru conservarea pădurilor.*

Astăzi insemnatatea padurilor nu mai e discutată.

Afară de lemnul ce dau, padurile apară agricultura și ajuta culturile agricole prin influența ce au asupra climei.

Pentru acest motiv merită toată atențiunea și a doua problemă, despre „**Epocile şi metodele cele mai avantagioase pentru plantări**“.

A treia problema, în sfârșit, cuprinde, după cum spusei, intrebarea daca este in interesul țării a se opri exportul lemnului de stejar și de nuc, și în caz afirmativ prin ce mijloace și în ce măsură, căci cerințele industriei cresc, iar masivele cu aceste esențe sunt mai mult decât restrânse.

Domnilor și Scumpi Colegi,

Trec acum la celelalte puncte din program.

In primul rând vă comunic că Comitetul a urmat să se intereseze și anul trecut de afacerile societății, implinind cu râvna însărcinările ce-i sunt impuse prin statute. A

pregătit apoi și a ținut obișnuitele conferințe, cari au fost bine cercetate, și a continuat scoaterea revistei, stăruind s'o îmbunătățească și s'o ridice la înălțimea cuvenită.

Sunt cel dintâiu să recunosc însă că nu s'a putut face totul, dar vina nu trebue căutată în comitet, ci în numărul colaboratorilor. O spun curat, deoarece și altă dată am atras atențiunea asupra datoriei ce aveți fiecare pentru societate și pentru revistă și am făcut totdeauna apel la unire.

Am mai arătat deseori că nici plata abonamentelor și a cotizațiunilor nu e satisfăcătoare.

Mulțumită stăruinței noastre, și mai ales a d-lor Șefi de Regiuni ai Ministerului Domeniilor, mersul încasărilor s'a îmbunătățit însă în ultimul timp destul de simțitor.

Așă în anul 1909—1910 au ajuns la curent cel mai mare număr de membri.

Dar, dacă azi datoriile sunt numai de 1472 lei, față de peste 8000 lei cât erau de pildă acum mai mulți ani, nu trebue uitat că comitetul a fost silit să renunțe, în decurs de 12 ani, aproape la 8000 lei din datoriile membrilor, ceeace e cu atât mai de regretat, cu cât unii din aceștia au primit revista și s'au bucurat gratuit de micile foloase ce acordă statutele noastre timp de 4—5 ani.

În privința cheltuelilor vă aduc la cunoștință că acestea au sporit, atingând acum aproape suma de 4500 lei anual. Pentru acoperirea lor și din cauza ștergerilor de datorii amintite, comitetul a avut greutăți, căci a ținut să realizeze cât mai mult scopul Societății, cheltuind în ultimii 8 ani 10000 lei pentru tipăriri de cărți, 4000 lei pentru misiuni, ajutoare la elevi sărmani, plata de articole etc., 1000 lei abonamente la reviste străine și altele.

Cu toate acestea fondul societății a crescut la 19500 lei.

Într'o altă adunare generală exprimam bucuria ce am simțit cu toții, dacă odată cu împlinirea de către Societate

a 25 de ani de existență, ar puteà atinge și capitalul cifra de 25000 lei.

După cum vedeți acum nu mai putem aveà această nădejde, și pentrucă numai anul trecut am fost nevoiți să ștergem 569 din datorii și fiindcă sunt incă azi 1472 lei datorii. Ca președinte de aprcape 25 de ani al societății, vă reinoesc rugăciunea de a achità totul, ca cel puțin să putem incepe noul sfert de veac in regulă.

Alte amănunte despre gestiunea pe 1909—1910, vă va da D-l Secretar al societății prin raportul său.

Numărul membrilor a fost la inceputul anului de 203. S'au inscris 19, au decedat 2, și au fost șterși 9, potrivit statutelor—pe care le-am aplicat de altfel cu multă ingăduire—așà că azi suntem 211.

Cei cari au trecut la viața de veci sunt D-nii Cioroianu și Moroiu.

Cioroianu s'a stins tánar, așà că nu a putut da toate roadele așteptate.

Al doilea coleg, Al. Moroiu, a fost insă nu numai unul din membrii fondatori ai societății noastre dar a ocupat vreme indelungata inalte funcțiuni in Administrația pădurilor țărei.

Astfel, pela 1872, a lucrat sub mine când eram Administrator al Domeniilor pădurilor Statului. In tot acest timp l-am apreciat ca pe un funcționar cinstit, activ, și daca nu mă inșel, pe atunci erà aproape singurul eșit dintr'o școală specială.

După aceea a fost șeful serviciului silvic in Ministerul Domeniilor, in care calitate a continuat să dea tot concursul său societății, fiind neclintit unul din muncitorii regenerarii pădurilor și progresului silviculturii naționale.

La inmormântare, eu nefiind in oraș, regret că n'am putut asistà. Societatea a fost insă reprezentată printr'o

delegațiune, care a depus o coroană, iar colegul, D-l Inspector General Chihaia, a rostit un mișcător discurs.

Fie-le amintirea totdeauna vie!

Domnilor și Scumpi colegi,

Suntem în preajma lui 10 Maiu.

Această serbare amintește faptele pe cari se reazimă România de azi, și cari vor dăinui ca o temelie puternică a desvoltarei și viitorului nostru.

Suirea pe tron a M. S. Regelui, proclamarea Independenței și ridicarea țărei la rangul de Regat, împreună cu toate celelalte acțiuni de înălțătoare mândrie națională, cari le-au precedat și încoronat, trebue să fie nu numai pururea vii în inimile și mintea tuturor românilor, dar totdeodată un isvor nesecat de îndemn la muncă folositoare patriei

Pentru noi aniversarea aceasta e îndoit de scumpă, căci mărețele fapte s'au săvârșit sub M. S. Regele, în a cărui casă se adăpostește societatea noastră.

Am avut apoi în numeroase rânduri prilejul să prețuim viul interes ce poartă M. S. Regele Silviculturii române.

Nu mă îndoesc dar ca veți luà parte cu toții la serbare.

Sfârșind, nu cred să fac mai bine, decât să vă rog a da ascultare îndemnului D-v. sufletesc și a vă uni cu mine la urarea:

Trăiască M. S. Regele!
Trăiască M. S. Regina!
Trăiască AA. LL. Principii Moștenitori cu Familia!
Sus, cât de sus, România!

D-l *Al. Constantinescu*, Ministrul Agriculturei și al Domeniilor, a răspuns prin următorul discurs:

Domnule Președinte,
Domnilor Silvicultori,

Încep mai întâi prin a mulțumi d-lui Președinte pentru cuvintele calde și pline de entuziasm, pe cari le-a rostit la adresa d-lui Președinte de onoare al Societății D-c., d-l **Dimitrie A. Sturdza.**

Aceste cuvinte, atât de bine simțite, dacă constituesc pentru noi toți amintirea omului cult și fără seamăn în muncă, pentru mine personal, care am fost colaboratorul său, aceste cuvinte sunt cea mai scumpă amintire, căci d-l Dimitrie A. Sturdza a fost pentru mine omul, care a sintetizat patriotismul, munca și cinstea, omul pentru care am avut și am, nu numai veneruine, dar un adevărat cult.

Domnule Președinte,
Domnilor Silvicultori,

Puteți fi mândri Domnule Președinte, că dat vi este să puteți prezidă a 24-a întrunire generală a Societății „Progresul Silvic".

Greutățile, pe cari orice alcătuire le întâmpină pentru a luă ființă, pentru a se consolidă și mai ales pentru a dăinuì o viață lungă și trainică, sunt în totdeauna mari și variate.

Sunt mari, fiindcă, pentru a face să trăiască la o laltă și să lucreze cu folos, voințe cu vederi și temperamente de multe ori diverginte, se cere multă pricepere, adânc înțelegiune și vastă experiență, dela cel ce le cârmuește.

Sunt variate, pentrucă variate sunt și însușirile firei omenești, în care dacă uneori întâlnim sentimentele cele mai nobile, mai adesea o găsim subjugată de patimile cele mai josnice și acestea mai ales se întâlnesc, în mod fatal, când mai mulți trebue să conlucreze la un loc.

Oricât de înalt ar fi scopul urmărit, el poate alenua însușirile rebele ale firei omenești, dar a le face să dispară cu totul, e lucru cu neputință!

Trebue, dar, mult tact, o fină dibăcie, și mai ales multă răbdare din partea conducătorului, fără de care deslănțuirea patimilor poate să împiedice atingerea țelului urmărit și chiar

să distrugă opera începută, oricât de mare şi de trebuincioasă s'ar crede dânsa.

Asemenea greutăţi multiple şi variate nu v'au lipsit, desigur, Domnule Preşedinte, în conducerea asociaţiunei la a cărei adunare generală suntem întruniţi astăzi.

A trebuit să fie în capul ei un bărbat ca Dumneavoastră, Domnule Preşedinte, cult şi înţelept în toată puterea cuvântului, cunoscător adânc al nevoilor ţării, plin de tact şi de răbdare, care punând în serviciul operei ce i s'a încredinţat toate aceste însuşiri, toată inima sa curată şi tot sufletul său mare, are fericirea să vadă azi dăinuind într'o atmosferă de armonie opera grea, începută acum 24 ani şi care, ca să ajungă act, a trebuit în mod fatal să străbată întreg cortegiul de greutăţi şi viciziludini, pe care le-am semnalat.

De aceia, cu drept cuvânt, Domnule Preşedinte, repet, că puteţi fi mândru azi, când încep a fi apreciabile roadele sămânţei ce aţi aruncat, acum aproape un sfert de veac, pe ogorul silviculturei române!

Dumneavoastră, Domnilor Silvicultori, trebue să purtaţi o adâncă recunoştinţă Preşedintelui neobosit, care a luptat fără preget pentru propăşirea ştiinţei silvice şi ridicarea nivelului corpului d-voastră şi să-l veneraţi ca pe un apostol al breslei D-voastră!

Domnilor Silvicultori.

Ştiam mai dinainte, dar m'am convins pe deplin, decând sunt în capul departamentului agriculturei şi al domeniilor, ca Corpul Silvic al ţării nu este încă ajuns acolo unde ar fi trebuit să ajungă, după aproape 40 de ani de existenţă. Dacă o parte din vină vă revine d-v. înşi-va, care nu totdeauna şi nu toţi aţi fost pătrunşi de simţul deplin al datoriei, această parte de vină este însă relativ mică şi găsesc în ochii mei o scuză legitimă, fie în nesiguranţa în care corpul D-voastră a trăit din cauză că i lipsea o lege garantătoare de organizare, fie că mijloace suficiente nu v'au fost puse la dispoziţiune, pentru îndeplinirea misiunei d-v.

Nu pot, domnilor Silvicultori, în bună dreptate, pune pe socoteala d-v. nici neprevederea proprietarilor particulari, nici uşurinţa moşnenilor sau răzeşilor, nici, mai ales, nechibzuinţa

și nepăsarea Statului, primul între culpabili, cari au exploatat fără milă, fără chibzuință, imensele și frumoasele păduri ale țării, reducând prin defrișări fără rost și prin exploatări abuzive, frumoșii codri de altădată, la ușoi proporțiuni, încât viitorul economic al țării, în această direcțiune, este grav atins, și ar fi luat proporțiile unui dezastru, dacă nu se luau cel puțin acum măsurile de îndreptare, pe cari noile legiuiri promulgate în această materie le edictează.

Este târziu, o recunosc, dar tot mai bine mai târziu, decât niciodată.

Orcât de bune ar fi însă aceste alcătuiri, numai ele singure nu sunt de ajuns, fie de a opri tot răul pe viitor, fie mai ales pentru a remedia pe deplin un trecut de nechibzuință și de nepăsare.

Aceste alcătuiri constituesc numai unelta, care vi se pune la îndemână și acum, când o aveți și când aveți și resursele necesarii pentru sporirea și regenerarea pădurilor țării, începe, desigur, pentru d-voastră, Domnilor Silvicultori, un orizont nou pentru propășirea căruia am adânca convingere că-i veți închina toată știința, energia și devotamentul d-voastră.

Eu, în ceeace mă privește, devenit tovarășul dv. sincer, în greaua sarcină ce vă incumbă, îmi dau seama de ceeace vă lipsește încă și, conștient de datoria mea, voiu căuta nu numai să vă ridic și să vă asigur corpul printr'o lege de organizare dreaptă și bine chibzuită, dar încă, să întăresc bazele Școalei speciale de Silvicultură, care este pepiniera corpului d-voastră.

Cei maturi dintre D-voastră, cari s'au lovit de greutățile trecutului, vor găsi, desigur, și o consolare în calea nouă, ce li s'a deschis, iar cei tineri, o legitimă încurajare, căci li se dă ocaziunea de a pune în valoare capitalul lor de cunoștințe.

Pentruca noua îndrumare să poată da toate roadele dorite, trebuește ca D-v. toți, mari și mici, să fiți neadormiți la lucru, să formați un corp însuflețit de simțiminte curate și nobile, desbrăcat de tot ce poate, nu constitui, dar măcar a apropia patimile josnice, cei bătrâni fiind pildă la împlinirea datoriei, să încurajeze prin blândețe, bunătate și mai ales prin dreptate pe cei tineri, iar aceștia să înconjoare pe cei bătrâni de respect și dragoste și să'i răsplătească cu acea muncă energică, de care numai tinerețea în elanul ei îi poate face capabili.

Conlucrând astfel cu toții, într'o muncă frățească veți contribui nu numai la ridicarea corpului silvic, dar încă țara vă va fi recunoscătoare, pentrucă veți asigură o stare din cele mai înfloritoare uneia din cele mai importante ramuri ale avuției naționale.

Urându-vă din adâncul sufletului meu spor la muncă, permiteți-mi să încheiu zicând „trăiască Corpul Silvic Român" !

Apoi d-l Inspector silvic N. C. Nădejde, delegatul Comitetului de Administrație, dă citire raportului asupra situației financiare a Societății pe anul expirat 1909—1010 și a budgetului pe anul viitor 1910—1911, în următorul cuprins :

Domnilor Membrii,

Autorizat de comitetul central de Administrație, am onoare a vă expune situația financiară a societății, pe anul 1909—1910.

Incasări. — La începutul anului, societatea avea un fond în efecte publice de lei 18.500 și în numerar lei 110 bani 5, adecă în total lei 18.610 bani 5.

In cursul anului s'au încasat următoarele sume :

	Lei
Cupoane și diferința la un bon de 1000 lei Urban 5% eșit la sorț	902.50
Taxe de înscrieri	115.—
Din vânzarea cărților și Revista	134.10
Cotizațiuni	1.214.—
Abonamente	2.453.—
Subvenția onor. Minister de Domenii	500.—
Total	5.318.60

Adecă în total s'au încasat *lei 5.318 bani 60.*

La începutul anului era de încasat :

a) dela membrii lei 5.148, care sumă s'a redus la 4.579, prin ștergerea conform Art. 13 din statute a 9 membrii cari datorau 569 lei ;

b) dela abonați era de încasat lei 690

Deci în total era de încasat lei 5.269.

Din acestă sumă s'a încasat lei 3.797 și anume 3.389 dela membrii și 408 dela abonați, rămânând încă datorie lei 1.472, din care lei 834 dela 34 d-ni silvicultori din serviciul statului.

In acest an au achitat complect abonamentul și cotizațiile 157 membrii din 211, așa că numai 54 au mai rămas în urmă cu plata.

Cheltueli. — In cursul anului expirat s'au făcut următoarele cheltueli :

	Lei
Imprimarea Revistei şi supliment	1.417.50
Diferite imprimate şi clişee	185.85
Expedierea Revistei	142.40
Abonamente şi cumpărări de cărţi	161.50
Remiza încasatorului	350.—
Indemnizarea secretarului	960.—
Cheltueli extraordinare şi furnituri	299.50
Ajutoare pentru excursiuni, studii, articole etc. .	800.—
Total .	4 316.75

Adică în total s'au cheltuit *lei 4.316 bani 75.*

Recapitulând :

Din suma încasată în anul 1909—1910 de	Lei	5 318.60
la care se adaugă şi numerarul dela 1 Maiu 1909	»	110.05
Având	»	5.428.65
Scăzându-se cheltuelile de	»	4.316.75
Rămâne excedent . . .	»	1.111.90
Cumpărându-se un efect Impr. Com. 4% de 1000 lei, cu	»	865.00
Rămâne în numerar la 1 Maiu 1910 . . .	»	246.90

Capitalul în efecte fiind de lei 19.500, fondul disponibil al Societăţei în acest moment este de lei 19.746 bani 90, efecte şi numerar.

Comitetul găsind în regulă aceste cheltueli le-a aprobat şi totodată m'a delegat a le expune d-voastră împreună cu proiectul de budget întocmit pentru anul viitor 1910—1911, cu rugăminte, pe deoparte a le aproba şi d-voastră, iar pe de altă parte a'mi da cuvenita descărcare de gestiunea financiară a expiratului an 1909—1910.

In ceeace priveşte budgetul pentru anul 1910—1911, veniturile s'au stabilit, ţinând seamă de încasările medii şi numărul membrilor, iar cheltuelile, după cum se arată în alăturatul proiect de budget:

Proiect de budget pe anul 1910—1911

Venituri.

	Lei
1. Cupoane dela 11.000 Urb. 5% }	
» » 8.500 dif. 4% }	890.—
2. Taxe de înscriere	150.—
3. Vânzarea cărţilor şi revista	500.—
4. Cotizaţiuni	1.300.—
5. Abonamente	2.800.—
6 Subvenţia Minist. de Domenii	500.—
Total	6.140.—

Cheltueli.

	Lei
1. Imprimarea revistei şi supliment	1.500.—
2. Diferite imprimate şi tipăriri de cărţi	500.—
3. Expedierea revistei	150.—
4. Abonamente şi cumpărări de cărţi	400.—
5. Remiza incasatorului	300.—
6. Indemnizarea secretarului	960.—
7. Cheltueli extraordinare şi furnituri	300.—
8. Ajutoare, studii şi articole la revistă	1.000.—
9. Mobilier	40.—
Total	5.150.—

Recapitulaţie.

	Lei
Venituri	6.140.—
Cheltueli	5.150.—
Excedent probabil	990.—
care adaus la capitalul existent	19.744.90
avem	20.734.90

care va fi capitalul probabil al societăţei la sfârşitul anului 1910—1911.

Preşedinte, **Ion Kalinderu** Secretar, N. C. Nădejde

Văzut de noi:

Membrii comisiunei de verificare: **C. I. Ionescu**, **Virgil Stoicescu**, **Constant. Sava**

După care se alege comisiunea pentru verificarea gestiunei financiare a Societăţei, care se compune din d-nii *C. I. Ionescu, C. N. Sava* şi *Virgil Stoicescu.*

D-l *Preşedinte,* acordă cuvântul d-lui *Daniil Klein.*

D-l *Klein* spune: Se susţine de către cugetători şi sociologi că în organismele sociale superioare trebue să existe o pătură intelectuală, care să studieze nevoile, dorinţele aspiraţiunile acelui organism, să studieze legile de desvoltare şi să propună măsurile necesare pentru propăşirea acelui organism.

Această pătură se compune din profesori, savanţi, artişti, etc. în fine toţi aceia cari lucrează cu creerul.

Asociaţiunea liberă, solidaritatea lor morală şi gruparea lor în jurul unui ideal, au contribuit ca omenirea să meargă înainte. Ca să vă dovedesc mă voiu servì de un exemplu, luat chiar din Istoria noastră naţională.

Ţin să fac o declaraţiune că cu puţină bunăvoinţă veţi vedeà că este o legătură între aceste teorii şi chemarea, pe care o are Societatea noastră în această ţară.

S'a făcut tratatul dela Paris dela 1856 şi se susţineà că Unirea celor două ţări surori, Muntenia şi Moldova, nu este dorinţa poporului, ci a unor ambiţioşi şi în acest scop s'a hotărît ca o delegaţiune a reprezentanţilor puterilor să vină şi să studieze în principate dorinţa poporului.

Fruntaşii ţării s'au strâns atunci la Iaşi şi au format societatea «Unirea», căreia se datoreşte existenţa Statului actual, căci graţie ei s'au distribuit populaţiunei rurale cărţile «unioniste» cari se depuneau în trăsurile ambasadorilor în trecerea lor prin comune, convingându-i astfel că unirea este dorinţa ţărei întregi.

Noi, ca societate formată din oameni culţi, cu conştiinţă de menirea noastră în societate şi cari trăim în mijlocul populaţiunei rurale, avem un rol frumos de îndeplinit şi declarăm sus şi tare că suntem conştienţi de această menire, că în mijlocul nostru sunt forţe puternice şi că nu cerem de cât puţină răbdare şi timp şi să ni se dea mijloacele să ne îndeplinim această frumoasă datorie.

Mulţumesc că numărul prietenilor noştri s'a mărit încă cu un tovarăş, care ne-a declarat şi astă seară că va fi alături de noi, atât în vremuri bune, cât şi în vremuri rele şi care ne-a dat putinţa de a ne realizà idealul formulat de noi încă din anul 1886, înfiinţând Cassa Pădurilor.

Mulţumesc că speranţa sa nu este deşartă şi-l rugăm să aibă răbdare, ca să ne vadă la muncă, căci în corpul silvic sunt puteri, doritoare a se manifestà şi că suntem grupaţi în jurul unui ideal măreţ!

Adresându mă vouă, tinerilor silvicultori, cari mai aveţi câtevà decenii de viaţă şi de muncă, vă zic: *înainte, pentru conservarea, prosperarea şi apărarea domeniului forestier al ţărei!*

D-l *Preşedinte* dă cuvântul d-lui *Dem. Ionescu Zane*, referend, asupra chestiunei: *«prin ce mijloace şi cum s'ar puteà asigurà stabilitatea membrilor corpului tehnic silvic al Statului şi al aşezămintelor de utilitate publică, puse sub controlul Statului».*

Domnule Ministru, Domnule Preşedinte
şi iubiţi colegi

Sunt 24 de ani de când, fie de la această tribună, fie prin articole publicate în «Revista Pădurilor» sau în alte organe de publicitate, s'a arătat cu persistenţă în fiecare an, lumei noastre diriguitoare, dezastrul de care este ameninţată ţara, prin despăduririle în masă şi nechibzuite, ce cu o neexplicabilă ardoare, s'au practicat în pădurile noastre, şi în special, în pădurile moştenilor şi ale proprietarilor particulari.

Cu ori care dintre Miniştrii de resort se putea deschide vorba asupra acestei chestiuni, îl vedeai foarte bine intenţionat şi foarte dispus a face ceva, ca să se pună capăt răului. Ba unii, au făcut chiar promisiuni, că se vor ocupa de păduri şi de silvicultori. Dar totul a fost numai vorbe. Cu vorbe şi cu făgăduieli ne-am întreţinut speranţele şi energiile sleite, timp de 24 de ani.

Şi când spun acestea, nu voesc să fac nimănui învinuiri D-lor precum nici nu voesc să împodobesc pe nedrept cu lauri, fruntea cuivà.

Trebue însă să fim drepţi şi mai cu seamă noi, cari ne plângem şi cu mult cuvânt de impilările ce de atâta vreme suferim ca silvicultori.

Am avut conducători, cărora li s'a părut că la un moment dat când ţara era strâmtorată de calamitatea unei crize agricole, nimic nu-i mai puţin necesar ca silvicultorii; şi ca atare, din ei s'a hotărît să suprime un număr de peste 30, pe cale de economie.

Am avut alţii însă cari, mai largi la vedere şi cu cunoştinţe economice mai adânci au înţeles, că corpul silvic este un corp de albine producătoare de bogăţii şi că deci, trebue nu numai să le sporească numărul, dar să le îmbunătăţească şi situaţia materială. Pentru aceasta, au luat frumoasa hotărire, de a construì localuri, pentru reşedinţa ocoalelor silvice; au dat pădurarilor şi şefilor de ocoale folosinţa a câte 3—5 hectare teren de hrană, lemne, drept la păşunat de vite, etc

Cum zic, în acest interval de 24 de ani, am avut şi miniştrii cunoscători ai chestiunei şi mai puţin cunoscători. Nimeni n'a luat însă cum s'ar zice în limbajul lumei sportive, „taurul de coarne", spre a luptà cu dânsul voinicește piept la piept.

Scrierile noastre, scrise cu atâta durere, produsă prin dispariţiunea pădurilor, pe care cu toţii o vedem şi o constatăm zilnic, nu'şi au putut avea ecoul dorit; şi efectul lor, nu s'a remarcat prin nimic temeinic şi cu folos, pentru economia noastră forestieră.

Cu toate acestea, după cum în toate împrejurările vieţei omeneşti există o predestinaţie, tot astfel a existat şi pentru noi una fericită. Şi geniul cel bun, care în taină a veghiat asupra noastră, fără ca noi să ştim şi nici să bănuim chiar, a fost actualul ministru al agriculturei şi domeniilor d. Alexandru Constantinescu.

Nimeni mai bine ca d-sa, domnilor, din cei cari s'au ocupat, politiceşte vorbind, cu cestiunea pădurilor nu a înţeles-o mai profund şi mai fundamental. Şi dovada a făcut-o cu prisosinţă, prin cele două legi

de căpitenie ce a făcut într'un timp relativ foarte scurt: legea asupra regimului silvic și legea pentru înființarea Casei Pădurilor; legi, pe cât de folositoare, pe atât de la timp venite. Căci, dacă se mai întârzia cu aducerea lor încă 10, 15 ani, desigur că răul ar fi devenit mult mai covârșitor.

Cu toții știm principiile fundamentale ale acestor legi.

Prin prima, s'a legiferat asigurarea regenerării pădurilor în genere pe bază de amenajamente sau regulamente de exploatare; s'a determinat modul cum să se facă împăduririle și cum statul să încurajeze facerea lor prin premii și alte ajutoare date proprietarului. S'a reglementat odată pentru totdeauna exercițiul dreptului de păşunare în toate pădurile țării; s'a stabilit constituirea și atribuțiunile consiliului tehnic al pădurilor. S'a pus rânduială modului cum fiecare exploatator trebue să se conducă în exploatarea ce face unei păduri, îngrădindu-se astfel proprietarii cu toate garanțiile de siguranță ca condițiunile de exploatare, să se execute aș așcum sunt scrise. S'a legiferat transportul lemnelor pe uscat și pe apă; cestiune așà de controversată până azi și care în sfârșit, s'a rezolvat printr'o formulă legală.

S'a modificat în bine partea din vechea lege silvică privitoare la paza și poliția pădurilor și la delicte și penalități.

În fine, s'a organizat pe temeiu de lege, exploatarea pădurilor moșnenești, și stabilirea dreptului de proprietate al codevălmașilor. Aceasta este partea cea mai esențială a acestei importante legi, a cărei aplicare, va fi desigur o binefacere pentru moșteni în particular și pentru țară în general.

Prin a doua lege, «Pentru înființarea Casei Pădurilor», s'a fundat o instituțiune aproape independentă, care prin consiliul său de administrație și administratorul respectiv, puși naturalmente sub controlul Ministrului Agriculturei și al Domeniilor, va conduce și va da direcțiune, întregei economii generale silvice a țării. Un mare avantaj încă, pe care-l prezintă această reformă, consistă și în faptul că administratorul se numește pe termen de 10 ani. Ei bine domnilor, înțelegeți, cred destul de bine, că aceasta, este tocmai lovitura în țintă, dată răului. Căci de ce în mare parte nu s'a putut realiză în Silvicultură până azi, nici o reformă și nici un progres? Tocmai pentru faptul că n'a existat continuitate în lucrări. Se schimbau Miniștrii după împrejurări la unul sau doi ani; iar alții la șase săptămâni; ba am avut și miniștri cari s'au retras după două săptămâni de funcționare. Ei bine, ce se putea face în asemenea scurt timp? Nimic. Plecă un Ministru care poate avea niște idei bune, fără ca măcar să aibă satisfacția de a le fi pus cel puțin în parte în aplicare și venea altul, și dânsul foarte bine dispus; dar, plecă și acesta după un scurt timp, nevoit de împrejurările politice, înainte de a fi putut aplică ceva din reformele dorite sau studiate. Și cum în totdeauna după cum știm, cel care vine nu-și mai însușește vederile celui care a plecat, ci o ia și dânsul deacapul, am fost într'o continuă agitațiune, suspensiune și așteptare, fără ca în lungul interval de peste 24 de ani, să putem obține vr'o reformă serioasă.

Prin noua lege a Casei Pădurilor, prin care s'a introdus salutara reformă, de a se numi Administratorul pe 10 ani, avem ferma convingere, că s'a pus în sfârşit capăt răului.

Şi pentru ca să se obţină rezultate sigure, legea a pus la dispoziţiunea acestei administraţiuni, fonduri îndestulătoare, cari au lipsit cu totul, vechei Direcţiuni a Pădurilor.

Încă una din esenţialele prevederi ale acestei legi este şi dreptul ce s'a acordat Casei Pădurilor, de a cumpăra păduri direct dela particulari, sau dela Casa Rurală.

Deosebit de aceste două legi D-lor, cari pentru silvicultura noastră naţională au o importanţă capitală, s'a mai făcut de d. Ministru al Agriculturei şi o a treia lege, pentru vânzarea lemnelor la mînăstire, la comune, la obştile sătesti, etc. etc. Această lege, are şi dânsa importanţa ei, din punctul de vedere al eftenirei traiului. Vom puteă spune ceva asupră-i însă, după ce vom vedeà, aplicaţiunea şi efectele ce le va aveà.

In tot cazul şi această lege ca şi celelalte două, ne va da mult de lucru nouă silvicultorilor. Aceasta însă, trebue să ne încânte, pentru că după muncă rodnică, urmează şi recompense, celor cari le vor meritâ.

După cum vedem d-lor, toate sunt bune. Şi nu am cuvinte îndestulătoare şi mai de seamă, ca să exprim recunoştinţa şi admiraţiunea mea, care de sigur cred că sunt şi ale d-voastre, d-lui Ministru Alexandru Constantinescu, pentru dragostea ce a demonstrat în toate ocaziunile că are pentru păduri în general, şi pentru noi silvicultorii în special.

Dar, să-mi fie permis să o declar aci, că nu este de ajuns numai celace s'a făcut.

In dezideratele noastre din cei din urmă 24 de ani de criză, se mai află propusă o reformă căreia nu i s'a dat până acuma rezolvare; şi pe dânsa o cunoaşte şi a studiat-o bine d. Ministru ; căci am avut fericitul prilej să-l pot auzi spunând : «Faceţi proectul, şi eu vi-l trec». Cu toate acestea, din ce motive nu pot ştiî, acest proect nu s'a făcut şi noi am rămas, tot în starea de mai înainte.

Ei bine domnilor, cred că ştiţi despre ce proect este vorba. Este vorba «*de proectul de lege pentru organizarea corpului tehnic silvic naţional*».

Şi dacă comitetul societăţei noastre a hotărît să se discute această cestiune în adunare generală, cauza este, nu ca să îndemne sau să impulsioneze prin aceasta pe d. Ministru pentru a face această lege ; căci cum apusei, d-sa încă de mult este hotărît să o facă, şi nu aşteaptă decât să i se prezinte un proect bine studiat şi perfect adaptat imprejurărilor şi nevoilor, ca să-l supună spre legiferare corpurilor legiuitoare.

Celace doreşte şi urmăreşte comitetul dv. este, ca înainte de a se însărcinâ o comisiune cu facerea proectului de lege, să se supună cestiunea şi desbaterilor dv. Căci, celace importă azi, nu mai este dovedirea necesităţei organizărei silvicultorilor, aceasta fiind un lucru dejà stabilit şi asupra căruia cred, că nu se va mai puteà ridicà nimenea. Ci, se voeşte a se ştiî, mijloacele prin cari s'ar puteà asigurà

inamovibilitatea şi stabilitatea membrilor corpului tehnic silvic al statului şi al aşezămintelor de utilitate publică, puse sub controlul statului.

Acest lucru prin urmare, trebue să-l urmărim astă seară. Eu îmi voiu spune părerile mele, după care, desbaterile vor începe fiind în drept ori cine dintre d-voastră să-şi spună părerea, cum va crede.

Organizarea am spus, o admite toată lumea.

Dar este vorba ce fel de organizare trebue să se aplice silvicultorilor? O organizare ca aceia prevăzută de actuala lege, care a pus într'o apă pe toţi funcţionarii ministerului, tineri şi maturaţi, tehnici şi civili, cu aplicaţiuni pe teren sau numai simpli înregistratori de cifre ori copietori de hârtii, sau desvoltători de rezoluţiuni? Sau trebue să se aplice corpului silvic o organizare specială, cum de altfel este în toate ţările unde există un corp de silvicultori; o organizare, care să pună la adăpost pe silvicultor de toate influenţele şi de toate neplăcerile ce ar avea de îndurat, atunci când îşi va face datoria?

Eu cred că toţi, suntem de acord a recunoaşte, că organizarea actualmente în vigoare, este o glumă pentru corpul silvic şi pentru aplicarea cu eficacitate, a actualelor legiuri silvice.

Se va zice, de ce s'a făcut o asemenea lege? Răspunsul va fi simplu; nu ştim. Căci, noi silvicultorii n'am colaborat la confecţionarea ei. Alţii ne-au făcut-o; noi în asemenea cestiuni, fiind în totdeauna puşi, până la actualul ministru, în al doilea plan.

Nimeni până la Domnia-Sa, nu s'a sfătuit cu noi pentru confecţionarea legilor silvice, cu noi cari, suntem slugarii dela ţară în măsură mai mult decât oricine, a cunoaşte nevoile silviculturei naţionale.

Şi când zic sfat, înţeleg ca ministrul, să ceară la acel sfat, pe acei, pe care dânsul îi cunoaşte, că s'au ocupat cu cestiunile ce-l interesează.

Faptul, ca un ministru să se facue în cabinetul său cu un şef de serviciu, nu însemnează că acel ministru a consultat corpul silvic şi că s'a servit de luminele lui, în confecţionarea unui proect de lege special. Or, tocmai acest lucru l'au făcut unii din foştii noştri miniştri; şi de aceea, legile rezultate dintr'un asemenea procedeu, au eşit neaplicabile şi au căzut în dezuetudine.

Acum însă, când avem în capul Departamentului nostru un ministru, care are dorinţa de a face binele pentru păduri şi pentru noi, care a consultat în chip strălucit corpul silvic în confecţionarea proectelor de lege ce a elaborat şi a căror legiferare o obţinut-o, lucru pentru care o spun încă odată, trebue să-i fim în totdeauna recunoscători, acuma zic, când d-l ministru Alexandru Constantinescu a spus: «Daţi-mi un proect de lege bun şi-l voi supune deciziunilor Corpurilor Legiuitoare», trebue să profităm de această împrejurare atât de prielnică şi să supunem d-lui Ministru, cât de neîntârziat, acel proect.

Inamovibilitatea.

Acestea zise, să revenim d-lor, la obiectul discuţiunei noastre şi să vedem, odată admis de d-voastră a se face o organizare specială cor-

pului silvic, care trebue să fie principiul acestei reforme şi bazele pe care trebue să clădim edificiul ei.

Principiul legei de organizare, a corpului tehnic silvic pentru stat şi aşezămintele publice de sub controlul său, trebue să fie, *inamovibilitatea*.

Şi în adevăr :

Magistratura care trebue să acorde, cu imparţialitatea cea mai desăvârşită, dreptate cetăţenilor, este inamovibilă ; şi n'ar puteà să-şi îndeplinească menirea, dacă ar fi amovibilă.

Funcţionarii administrativi adică, agenţii poliţieneşti şi administratorii de plăşi sunt inamovibili ; dacă ar fi altfel, nu ar puteà aplicà fără temere de a fi loviţi de cei lezaţi, atâtea legi cu sancţiuni penale.

Funcţionarii Ministerului de Finance, ai Cultelor şi altor administraţiuni publice pentru aceleaşi motive, sunt inamovibili.

Armata, clerul, corpul profesorilor, al institutorilor şi al învăţătorilor, au prevăzută inamovibilitatea pentru ofiţeri, preoţi, profesori, etc.

Dacă la aceste instituţiuni se impune inamovibilitatea pentru membrii lor, oare la noi silvicultorii, ar fi de prisos această reformă ?

Nu ! Nunumai că nu ar fi de prisos, dar dânsa se impune în mod inexorabil, pentru a se puteà aplicà cu folos noile legiuiri silvice, actualmente în vigoare. Nervus rerum al noului cod silvic, al legei Casei Pădurilor, al legei de liberare de lemne autorităţilor etc. este silvicultorul. El este chemat să supună pădurile, sub regimul silvic, el este obligat să supravegheze la aplicarea amenajamentelor, şi să aplice prescripţiunile penale ale legei. Dânsul trebue să aplice rigorile ei şi să lovească fără temere, pe marele proprietar ca şi pe clăcaşul sau pe moşteanul care-şi devastează pădurea. Să înfrunte furia sătenilor, când aceştia voesc aa păşuneze în contravenţiune, în pădurile Statului sau ale lor chiar. Să oprească pe marele proprietar, care mâine poate fi ministrul de resort, de a-şi tăia pădurea şi a păşună vitele într'însa, contravenind legei silvice. Să fixeze în mod neinfluenţabil diverse sume prin acte estimative, pentru plantaţiuni, pentru transacţiuni, pentru indemnizările ce urmează a se acordà proprietarilor pentru dreptul de trecere pe moşiile lor ; să aleagă, fără a fi ameninţat în poziţiunea sa, după cum spiritul lui de dreptate şi de discernământ o va cere, locurile pe unde se va cuvenì să treacă acele drumuri, fără a leza pe proprietar şi a-l face să creadă, că este persecutat politiceşte. In fine, silvicultorul, în întreg exerciţiul profesiunei sale, trebue să fie sabia retezătoare, suspendată deasupra capului, or cărula, care din rea voinţă sau din interes personal, ar căuta să înfrângă prescripţiunile legiuirilor silvice în vigoare.

Ei bine, cum va putea oare el, să îndeplinească fără şovăire acest mare rol, când cel dintâi lezat, dacă este persoană cu influenţă, poate să-i facă un rău covârşitor, nu numai prin pârâ faţă cu şefii săi, dar chiar prin permutare violentă ? Ce se poate întâmplà cu silvicultorul, care ar îndrăsni să dreseze acte de dare în judecată pentru sume însemnate, unui personaj care mâine poimâine, poate aveà o situaţie înaltă la vreun pariid de guvernământ, dacă situaţia lui de funcţionar public este prea puţin apărată prin legea de organizare ? Nu-i ameninţat să

fie distrus? Desigur că în majoritatea cazurilor, da; de oarece, sunt aşă de rari oamenii cari să vadă cu ochi buni pe un funcţionar care-şi face datoria, şi mai ales când şi-o face în paguba pungei lor, încât greu s'ar putea admite contrariul.

Stabilitatea.

În ce priveşte «*Stabilitatea în funcţiune*» şi dânsa este o chestiune de mare importanţă pentru economia silvică. Permutarea este vătămătoare serviciului pădurilor şi prosperităţei lucrărilor. Şi în adevăr, nimic mai anevoie de cunoscut decât pădurea. O pădure nu se poate cunoaşte în fond, în şase luni sau într'un an. Iar un ocol silvic compus de 10—20 păduri, în suprafaţă de 6—15 mii de hectare, mai puţin, nu se poate cunoaşte într'un asemenea scurt timp. Ca să se poată cunoaşte în mod desăvârşit un ocol silvic, de către un silvicultor inteligent, sănătos la corp, iubitor al meseriei, vrednic şi conştiincios trebue cel puţin doi ani. Şi ca să fiu mai bine înţeles, trebue să explic ce înţeleg eu prin a cunoaşte o pădure sau un ocol silvic.

A cunoaşte o pădure va să zică: 1) a-i şti în perfecţie hotarele proprietăţei, astfel ca în orice timp fiind chiar singur, silvicultorul să-şi poată da seama de punctul de hotar unde se află. 2) A cunoaşte configuraţia terenului, ştiind câte văi şi câte dealuri sunt în acea pădure, numele lor, numirile apelor, colnicilor şi văilor. 3) A şti numărul liniilor somiere, al parchetelor exploatate; şi suprafaţa pădurei exploatată. 4) A cunoaşte natura esenţelor ce populează masivul, repartiţia şi proporţia lor, etatea lor, constituţia arborilor, starea fizică a arborilor, dimensiunile lor, calitatea şi întrebuinţarea ce li s'ar putea da în industrie sau comerţ. 5) A cunoaşte în perfecţie circumstanţele economice locale, ca preţ al lemnului, întrebuinţările lui, mâna de lucru, căi de comunicaţie etc. 6) A cunoaşte personalul de serviciu şi lumea din satele vecine, cum şi numărul de vite ce au locuitorii şi meseriile cu cari aceştia se îndeletnicesc. 7) A cunoaşte distanţele dela păduri, până la cele mai apropiate centre de consumaţie. 8) A cunoaşte animalele sălbatice şi pasările ce trăesc în acele păduri. 9) În fine a cunoaşte natura mineralogică a solului, subarboretul, vegetaţia arbustivă şi erbacee, starea higrometrică a localităţei şi cea meteorologică, etc. etc.

Cam aceste sunt domnilor, cunoştinţele ce un silvicultor trebue să aibă despre pădurile ce este chemat să administreze şi să cultive. Şi după cum am spus, îi trebue cel puţin doi ani, ca să le poată căpătă.

Dacă silvicultorul este expus la permutări intempestive, des repetate şi provocate nu de nevoile serviciului, ci de împrejurări străine de aceste nevoi, atunci cine suferă? Suferă mai întâi serviciul, căci cel ce vine nou trebue să ia lucrările dela capăt. Şi al doilea, suferă silvicultorul, care când mai puţin se teme de a fi permutat, atunci se pomeneşte ca din senin permutat. De acî, cheltuială zadarnică, stricarea rostului menajului, întreruperea instrucţiunei copiilor, şi altele.

Apoi, mai intervin şi alte împrejurări de ordin foarte superior

pentru economia pădurilor, cari se opun la permutările dese ale silvicultorilor. Intre acestea, una este, că prin permutări dese, se distruge continuitatea în lucrări. Cel ce a început la un ocol o serie de lucrări de plantaţiuni, de construcţiuni, de lucrări de artă, de înfrumuseţare, etc., este întrerupt dela lucru prin permutare. Unde se duce, el nu mai începe alte lucrări; şi dacă le începe, lucrează fără gust, iar cel ce vine în locul său, nu-i iniţiat în lucrări, nu posedă poate concepţiunea celui ce a plecat şi lucrările dacă nu încetează de tot, apoi în cel mai bun caz, merg prost şi rezultatele sunt defavorabile.

Iată domnilor, atâtea motive puternice, cari se opun la nestabilitatea în funcţie a silvicultorilor.

Aşà că, rezumând cele de mai sus putem conchide: Silvicultorul din punctul de vedere al eficacităţei aplicărei legilor forestiere, trebue să fie inamovibil; iar din punct de vedere al continuităţei în lucrări, al familiei, economiei casnice silvice, şi al susţinerei energiilor, trebue să fie stabil în funcţiunea unde a fost chemat.

Idei contrarii.

S'ar puteà zice, de către cei cari nu văd chestiunea prin prisma ochiului de silvicultor: dar cum? silvicultor inamovibil şi stabil, corespunde cu un mic autocrat, cărula, îi va fi permis să uzeze şi să abuzeze de prerogativele ce îi acordă legile, fără ca să i se mai poată opune nimenea. Nu, această obiecţiune nu este serioasă, de oarece pentru abuzivi şi cei cari sunt prin firea lor împinşi către exces de zel, legea de organizare va trebui să prevadă sancţiunea necesara.

Aproape orice boală are leacul ei în ziua de azi. Desigur că se va putea găsì şi leacul contra silvicultorilor inamovibili şi stabili, dar cari, vor abuzà, şi nu vor şti să fie respectaţi de lume, chiar atunci când îşi vor face datoria, cu toată rigoarea cerută de legi.

Magistratul este inamovibil; cu toate acestea, magistratul abuziv şi acela care nu-şi face datoria cu conştiinţă, poate fi eliminat dintre magistraţi. Asemenea şi ceilalţi funcţionari inamovibili; sunt inamovibili atâta timp, cât nu cad sub sancţiunile legei de organizare ce-i priveşte. De îndată însă, ce unul dinacesti funcţionari, cade în contravenţiune la vreuna din dispoziţiunile coercitive ale legei ce-l priveşte, dânsul încetează de a se mai bucura de dreptul de stabilitate şi de inamovibilitate, ce legea îi garantà numai pentru timpul, cât nu i-a încălcat prescripţiunile.

Acelaşi lucru trebue să se petreacă şi pentru silvicultori. Legea va apărà şi va puno la adăpost de vicisitudini de ori ce fel, numai pe silvicultorii cinstiţi, muncitori, desciplinaţi şi capabili. Pe necinstiţi, pe leneşi, neascultători şi pe incapabili, legea va prevedea astfel de măsuri, încât să nu-i apere, ci să-i lase să cadă după urma faptelor lor.

Cu aceste condiţiuni, noi cerem inamovibilitatea şi stabilitatea membrilor corpului tehnic silvic al ţărei.

Ori cine nu-şi va face datoria, ori cine se va certà cu cinstea, sau nu va mai fi capabil să-şi îndeplinească cu succes însărcinările ce îi impun legile, nu se va mai puteà bucura de prerogativele legei de organizare

Dreptul de retragere.

Acestea stabilite, adică admisă fiind în principiu, inamovibilitatea şi stabilitatea, să vedem acuma, cari ar fi bazele pe cari să se clădească edificiul, organizărei noastre.

Mai întâi legea va trebui să se ocupe de corpul tehnic silvic în genere, ingrădindu-i existenţa prin măsurile cele mai adaptate împrejurărilor şi nevoilor profesioniste ale silvicultorilor, cum s'a făcut şi pentru corpul tehnic al inginerilor ce poduri şi şosele.

Se vor stabili condiţiunile de recrutare, de înaintare şi de poziţia personalului.

Se vor stabili în privinţa retragerei personalului din serviciu, condiţiunile cele mai adaptate sacrificiilor ce se cer să facă silvicultorii pentru a-şi putea îndeplini îndatoririle de serviciu. In adevăr, nici o profesiune nu cere membrilor corpului ce o profesează, sacrificii mai mari ca acelea ce Silvicultura, cere silvicultorilor. Pe timp cu soare, ca şi pe timp de ploaie, pe timp cald ca şi pe timp rece, pe timp de viscol şi de zăpezi ca şi pe timp splendid de vară, silvicultorul trebue să fie totdeauna la postul său şi înfrângând rigorile timpului, să urce coaste prăpăstioase, să traverseze văi profunde şi dealuri înalte, fără să protesteze şi nici să se plângă, de soarta ce i s'a destinat, prin cariera de silvicultor. Pe când ceilalţi profesionişti, îşi exercită meseriile la adăpost de intemperii, fără ca sănătatea să le fie aşà de mult expusă, silvicultorul îşi practică meseria adesea ori în mijlocul ploilor, neputându-se adăposti de niciăeri, în mijlocul frigului, al gerului, al vânturilor şi al intemperiilor de tot felul. Ei bine, când dânsul, silvicultorul, este chemat a-şi face mai toată viaţa serviciul, în circonstanţe aşà de neprielnice sănătăţei, nu este drept ca pentru retragerea lui din serviciu, să i se admită circumstanţe atenuante şi să i se deà o dispensă oarecare de ani de serviciu şi chiar de etate ? Eu cred că dreptul este, ca silvicultorul să se poată retrage la pensie după un serviciu de 30 de ani, şi în caz de a fi căpătat infirmităţi în serviciu înainte de vreme, să i se considere la pensie drepturi cu un grad imediat superior decât cel ce i se cuveniàde drept.

Aceasta este ceiace avem de zis în privinţa retragerei.

Avansările, salariile şi gradaţiunea.

Acuma însă este o altă chestiune care trebue stabilită, şi dânsa chestiunea avansărilor şi chestiunea salariilor.

In privinţa avansărilor, sunt pentru avansarea pe loc. Aceasta în interesul continuităţei în lucrări şi în virtutea faptului că un silvicultor este cu atât mai folositor în serviciu, cu cât este mai vechiu la un loc, şi deci cunoaşte mai bine serviciul. Apoi avansările fiind funcţiune de buget, sunt de părere să se admită gradaţiunea pe loc a celor ce nu au fost înaintaţi. Aceasta va fi un puternic imbold la muncă După fiecare trei ani de serviciu într'un grad fără avansare, să se acorde silvicultorului un 15 sau 10 % asupra salariului existent ; şi la

avansare, să nu treacă decât prin concurs sau la alegere; deci să se avanseze, numai elementele cu dispoziţiuni excepţionale de a deveni buni conducători în lucrări şi buni administratori. Prin acest mijloc, se va încurajà şi munca cinstită şi talentul; şi cum ambele sunt folositoare pentru progres, cred că trebuesc deopotrivă susţinute, una prin gradaţiune, a doua prin avansare.

Fără a se admite această soluţiune, nu se va realizà progres şi utilitate. Din contră, desnădejdea care a domnit până azi, îşi va continuà regimul şi în viitor, şi ca consecinţă fatală, va urmà apatia şi inactivitatea; ba poate, vor fi cazuri unde chiar reaua credinţă nu va puteà fi pedepsită cu ultima rigoare, găsindu-se celui căzut în culpă, circumstanţe uşurătoare, cum am avut ocaziunea, să vedem asemenea cazuri.

Căci, poţi să nu admiţi circumstanţe atenuante, pentru nişte nenorociţi de silvicultori, cari au stat câte 15—20 ani în aceiaşi clasă, fără ca cineva să se intereseze de soarta lor? Eu cred că în asemenea caz, nu numai oamenii, dar şi Dumnezeu trebue să erte. Într'un serviciu particular să fi fost, unde se cere mai multă muncă fizică, şi de sigur că, în asemenea interval de timp, tot ar fi obţinut câtevà sporiri de leafă. La stat însă, în corpul silvic, nu s'a găsit cu cale să se intereseze nimenea nici odată de drepturile noastre.

Silvicultorii calomniaţi.

In schimb, calomniii câte poftiţi.

Dacă din lipsă de legi, cari să garanteze stabilitatea şi inamovibilitatea silvicultorilor, unii din cei mai slabi, au cedat influenţelor unor interesaţi puţin scrupuloşi, dar cu trecere, apoi urgia toată au luat-o în spete numai corpul silvic; iar nu sistemul detestabil sub care bieţii silvicultori, sunt chemaţi a-şi face datoria. Silvicultorii sunt abuzivi şi necinstiţi, aceasta a fost ultimul cuvânt pe seama noastră, *„din ultimul nenorocit timp"*. Şi dacă te uitai şi căutai mai adânc ceva, vedeai că în sacul cu neghină bieţii silvicultori, aveau situaţia a câtor va boabe de grâu, cari nu se mai puteau distinge, în masa mulţimei de boabe de neghină.

Deziderate.

Să i se dea inamovibilitate, stabilitate, leafă convenabilă răspunderilor muncei ce i se cere şi nevoilor timpului de faţă; cum şi un tratament de avansare şi o gradaţie înţeleaptă; să i se acorde un drept de retragere la pensie omenos, corespunzător sacrificiilor ce i se cere, şi în asemenea caz, poate să fie lovit cu destituirea, cu perderea drepturilor şi cu ruşinea publică, natural, după o prealabilă judecată, or care silvicultor, care va eşi din calea cinstei şi a muncei perseverente, utilă economiei silvice a ţărei.

Se dă cuvântul d-lui *M. Tănăsescu*, al doilea referent asupra chestiunei la ordinea zilei.

D-l *Tănăsescu* spune că şi D-sa s'a ocupat încă de mult cu chestiunea organizărei corpului silvic, că în 1906 a ţinut chiar o conferinţă

la Societate, fiind față d-l Ministru de Domenii din acel timp, d-l Ion Lahovary, care a făgăduit chiar, a se ocupă de aproape de această chestiune, a cărei importanță o înțelege foarte bine. Colegul nostru, d-l Zane, ne-a întreținut de toate nevoile prezente ale serviciului și de necesitatea organizărei; eu vă voiu întreține, făcând pe scurt și istoricul acestei organizări, zice d-l Tănăsescu.

D-lor, răspunsul la întrebarea pusă de comitetul societățel noastre este foarte ușor de dat.

Stabilitatea membrilor corpului silvic, se poate obține printr'o lege de organizare, care să cuprindă pe toți funcționarii silvici ai Statului, județelor, comunelor, așezămintelor de binefacere puse sub controlul Statului,—o lege alcătuită aproape pe aceeaș bază cu legea corpului technic de pe lângă Ministerul Lucrărilor Publice și adaptată la trebuințele pădurărești.

Astăzi, Domnilor, grație Legei de organizare a Ministerului Domeniilor din Martie 1909, starea materială a silvicultorilor s'a ameliorat, dar prin această lege, ca și prin cele anterioare, nu s'a rezolvat chestiunea corpului silvic, căci, partea morală, ca să zic așa, partea ideală, nu s'a rezolvat încă, deși sunt 50 ani de când s'a înființat prima Direcțiune Generală Silvică, zic prima Direcțiune, căci apoi s'a desființat, pentru a se reînființă anul trecut.

Chestiunea nu este nouă, ea s'a agitat mereu și încă foarte de mult: La 1875 d-l Bouquet dela Grye, o somitate în ale pădurilor, a fost adus din Franța pe cale diplomatică, de către vechea administrație a Domeniilor Statului, și în raportul său, în ceace privește pădurile, se exprimă astfel: *România trebue să aibă pentru munții săi o solicitudine egală, cu acea pe cari Olandezii o au pentru digurile lor,—căci ea este amenințată de torenți, tot așă după cum Olanda este amenințată de apele mării*

Ca început de organizare,—fiindcă la acea dată erau puțini agenți,—propune înființarea unei școale de Sylvicultori, atașând la raportul său un plan de studii și organizare al învățământului.

La 1881, creându-se Ministerul Domeniilor, d-l Cămpineanu, ministru de atunci, care era un mare iubitor al pădurilor, aduce în țară o altă somitate silvică, pe d-l Broillard, cunoscutul profesor de amenajament dela școala forestieră din Nancy, pe atunci conservator de păduri la Maçon în Franța.

D-l Broillard se exprimă astfel în raportul său depus Ministrului.

«*Chestiunea capitală este organizarea unei administrațiuni forestiere. Dela soluțiunea ei depinde, Domnule Ministru, soluțiunea tuturor chestiunilor importante ce ați binevoit a'mi face.*

Numai o administrațiune tare poate dă aceste rezultate, în modul și după cum permite situațiunea țărei. Am putut constată, și D-voastră știți înși-vă, că personalul de guarzi ajutori pentru supravegherea pădurilor este cu totul nesuficient, trebue a creiă dar un personal nou de supraveghere și ca să zic astfel în toate încheieturile lui.

In anul 1888, în timpul regretatului Ministru Alex. N. Lahovary, este adus în țară pentru a fi consultat un al treilea silvicultor francez,

d-l G. Huffel, astăzi profesor la şcoala forestieră din Nancy, — unde se ştie că nu oricine poate fi profesor,—o somitate în materie de păduri.

D-sa în raportul său propune organizarea Corpului Silvic şi înfiinţarea unei Direcţiuni speciale a pădurilor, întocmai ca şi predecesorii săi.

In anul 1892, fiind ministru al Domeniilor d-l P. P. Carp, este adus în ţară pentru a fi consultat d-l Iohan Pitschak, un Silvicultor Austriac, care a rămas în serviciul ministerului până la 1902, şi al cărui contract la art. 3 sună astfel: *«Ca să studieze organizaţiunea serviciului forestier român şi să arate ameliorăţiunile ce s'ar puteà introduce atât în serviciile exterioare, cât şi în administraţia centrală a Ministerului Domeniilor».*

Din citaţiunile de mai sus, făcute în treacăt, vedem că toate somităţile străine într'un glas, propuneau organizarea Corpului Silvic, ca o barieră ce s'ar fi putut pune devastărei pădurilor, — şi constatăm de asemenea că dorinţă, de a se îndreptà starea de lucruri, — a fost şi din partea oamenilor noştri de stat, dar de multe ori împrejurările şi fluctuaţiunile politice i-au împedecat de a-şi duce la bun sfârşit dorinţele ce aveau; aşà în 1889, fiind Ministru D-l Păucescu, se face o lege de organizare a Corpului Silvic, cari se anunţà chiar prin Mesagiul regal de deschidere al Corpurilor legiuitoare din acel an; o lege foarte bine chibzuită, dar care rămâne în cartoanele Ministerului, — în 1891 se face un alt proect de lege care are aceiaş soartă. In 1900, pe o epocă de mare sărăcie, se votează un proect de lege pentru organizarea Ministerului Agriculturei sub d-l N. Fleva, prin această lege se recunoaşte, că nu avem nici o stabilitate şi prin art. 49 se făgăduesţe organizarea Corpului Silvic, dar cari nu s'a făcut nici până astăzi.

In 1907, se alege o comisiune din sânul societăţii, — comisiune din care am avut cinste să fac parte şi eu, — şi care avea însărcinarea de a redactà un memoriu asupra necesităţii organizării Corpului Silvic. Memoriul s'a redactat, — şi prin iubitul nostru preşedinte, D-l Ion Kalinderu, a şi fost înmânat d-lui Ministru de Domenii, Anton Carp. In el se cuprindea, după expunerea de motive documentată, 5 desiderate şi anume:

1. A se revizuì în detaliu şi a se completà în urma unui studiu amănunţit toate lacunele ce prezintă actualul cod silvic.

2. A se organizà Corpul silvic din ţară, avându-se de normă legea Corpului tehnic al statului, cu deosebire că stabilitatea se va acordà numai după o vechime de 10—15 ani în corp.

3. A se alcătuì în vederea legei, un regulament clar şi precis de atribuţiuni pentru fiecare funcţie în parte, prevăzându-se, pe cât e posibil, toate cazurile ce se pot prezentà în serviciu.

4. Personalul de pază să se recruteze treptat dintr'o şcoală specială ce s'ar creià, intrând şi ei în cadrele personalului inferior, putând fi permutaţi la nevoie, nefiind legaţi de cât cu serviciul de pădurea ce au în pază, şi să fie bine plătiţi.

5. Pe lângă fiecare Regiune silvică să se constitue câte un serviciu

special de amenajamente, cu personal suficient, împărțit în 2 secții : una care să se ocupe cu facerea amenajamentelor la pădurile statului, iar cealaltă cu facerea amenajamentelor și aplicarea lor la toate celelalte păduri supuse regimului silvic.

Primul desiderat al memoriului a fost satisfăcut prin votarea noului Cod. Sylvic, al 2-lea și al 3-lea desiderat privește organizarea Corpului Silvic, ceeace se cere de către noi astăzi, și care s'a cerut fără succes și în trecut, ca o necesitate a ameliorării fondului pădurese, căci d-lor, ameliorarea fondului pădurese și buna stare de organizare a corpului Silvic, sunt după cum ziceam și altă dată, două lucruri așà de strâns și intim împletite între ele, în cât una fără alta nu se poate, una reclamă pe cealaltă.

In celelalte țări cu tradițiuni forestiere, și unde legea este lege pentru toți, iar aplicarea Codului Silvic dă rezultate satisfăcătoare, ca în Franța, Germania, Austria, acolo Corpul Silvic se bucură încă de mult de legi de organizare bazate pe o stabilitate completă.

Căci, ce se cere d-lor? Se cere organizarea Corpului Silvic. Dar ce însemnează organizarea unui corp.

Organizarea, d-lor, arată modul de funcționare al fiecărui organ în complexul mecanismului corpului, și dacă printr'o stare de lucruri oarecare, atribuțiunile acestor orgare, nu sunt bine definite, și prin urmare funcțiunile nu se îndeplinesc la timp și cu ordine, rezultatele nu pot fi decât negative.

Și dacă în atâtea rânduri s'a tot cerut organizarea corpului Silvic, aceasta nu trebue a se crede că s'a făcut în scopul de a se creia situațiuni silvicultorilor ; nu,—situațiunea lor, și se înțelege situațiunea materială, puteà să rămâe cea dela 1875, dar situațiunea morală trebuia schimbată, trebuia să se determine prin regulamente precise, bazate pe un text de lege înțelept, atribuțiunile fiecărui organ, și atunci nu s'ar fi întâmplat fapte ca acelea pe care cu toții le cunoaștem.

Incheiând, cred d-lor că exprim sentimentele d-voastră, ale tutulor silvicultorilor, — luând act de îmbărbătarea la lucru ce d-l Ministru a binevoit a ne face, și de făgăduiala, ca în viitoarea sesiune va veni cu un proect de lege privitor la organizarea Corpului Silvic al țărei, — mulțumindu-i în acelaș timp călduros, de solicitudinea ce ne-a arătat, și rugându-l ferbinte, ca să transforme cât mai curând în fapt dorința sa ; căci D-lor, de altfel, am convingerea fermă, că fără o lege de organizare înțeleaptă, cu severitate, dar cu dreptate aplicată și bazată pe inamovibilitate, aplicarea noului Cod Silvic, nu se va puteà face, deci nu va puteà dà rezultatele așteptate și aceasta în dauna generală a țărei.

D-l *Coman Marinescu* având cuvântul zice : d-nii Zane și Tănăsescu ne-au demonstrat pe deplin că corpul silvic trebue să mai dobândească o lege, care să pue pe silvicultor la adăpostul transferărilor fără rost, asigurându-i în acelaș timp și dreptul la avansare ; d-nialor au mai schițat astă seară în trăsături generale cari ar fi principiile acestei legi. Cred

că ar fi bine ca să discutăm cu toţii în mod cât mai detaliat proectul în cestiune.

D-l *Preşedinte.* Fiindcă s'a vorbit în de ajuns asupra acestei cestiuni, cred că ar trebui votată o moţiune; în acelaş timp să se numească şi o comisiune care să fixeze principiile viitorului proiect, care să se prezinte d-lui Ministru, spre a puteà cunoaşte opiniunile Societăţei noastre; nu trebue însă prin acel proiect să cereţi legi excepţionale, ţara n'are multe mijloace financiare. Dacă împărtăşiţi ideia mea să alegem 3—5 membri spre a formulà viitorul proiect de lege.

D-l *Dem. Ionescu Zane* In 2—3 zile nu se poate face complect acest proect de lege; să întocmim însă un deziderat, prin care să formulăm propunerile noastre, rămânând la alegerea D-lui Ministru să numească comisiunea care să alcătuiască proiectul definitiv.

D-l *Popovici.* Nu e vorba a alcătuì un proiect de lege ci numai de a formulà un desiderat al nostru şi de aceea mă asociez la părerea d-lui Preşedinte de a se alege o comisiune care să redacteze acel desiderat.

D-l *C. F. Robescu* este de părere ca în această comisiune să fie reprezentate toate gradele erarhice ale corpului şi câte un reprezentant al personalului silvic ale tutulor administraţiunilor silvice puse sub controlul Statului.

Această propunere admiţându-se se aleg în această comisiune d-nii N. G. Popovici, M. Tănăsescu, D. Klein, D. Ionescu-Zane, V. Golescu, Virgil Stcicescu şi Ioan G. Anastase, cari vor redactà deziderатul şi prezentà în şedinţa viitoare.

D-l *N. G. Popovici* adresându-se d-lui ministru Al. Constantinescu îi exprimă vii mulţumiri şi recunoştinţă pentru dragostea şi interesul ce poartă pădurilor în general şi corpului silvic în special şi-l roagă a nu se considerà ca o ştirbire adusă autorităţei d-sale prin formularea deziderатului ce se va propune relativ la organizarea corpului silvic, ci numai ca o înlesnire pentru d-sa, asigurându-l că corpul silvic va şti să răspundă în mod demn acestei distinse atenţiuni din partea d-lui ministru.

D-l ministru *Al. Constantinescu.* Vă mulţumesc pentru cuvintele afectuoase ce mi-aţi adresat şi odată ce m'am declarat *tovarăşul* d-v., fie că voi mai fi sau nu la locul unde mă găsesc azi, voi continuà a vă fi tot tovarăş; iar dacă

voi mai sta în capul Departamentului Agriculturei şi al Domeniilor, după cum m'am ocupat de legile cari să asigure propăşirea pădurilor, mă voi ocupà şi de întărirea corpului d-voastre.

Şedinţa se ridică la ora 11.40.

* * *

A doua zi după deschiderea Congresului Domnul Preşedinte a trimis următoarea telegramă:

D-LUI D. A. STURDZA

211, Rue St. Honoré

PARIS

La deschiderea congresului silvic, primul pând al membrilor fiind pentru preşedintele lor onorific, Dim. A. Sturdza, m'au însărcinat a-i transmite expresiunea profundei lor veneraţiuni şi urărilor fierbinţi de voioasă înapoere în ţară.

Preşedinte, Ion Kalinderu.

La această telegramă, în ziua de 11 Maiu, D-l Preşedinte a primit răspunsul:

In ... Maiu 1910

Prea stimate şi prea iubite amice,

Am primit telegrama, pe care ai avut bunătatea a-mi trimite ca Preşedinte al Congresului silvic. Sunt foarte emoţionat că acest congres şi-a adus aminte de mine, care, din cauza bătrâneţelor şi a multelor ocupaţiuni, **nu am putut să mă ocup mai cu dinadins şi de interesele acestei asociaţiuni, atât de strâns legate de apărarea pădurilor noastre şi de mijloacele de a le asigurà pentru viitor.** *In deosebi foarte mulţumesc Domniei-Voastre, ca Preşedinte că v'aţi însărcinat a-mi transmite urările corpului silvic, ca o dovadă reînoită de prietenie.*

Cu ajutorul lui Dumnezeu sperez, că peste puţin ne vom vedeà cu toţii în Bucureşti.

. . . . . .

D. Sturdza.

PADURILE BULGARIEI

In timpurile vechi Bulgaria era ca și țara noastră foarte bogată în păduri. Intinse păduri virgine acoperiau munții și mare parte din câmpiile Bulgariei, astăzi mai peste tot lipsite de păduri din causa devastărilor turcilor și a locuitorilor indigeni.

Din aceste păduri întinse puține au mai rămas și în locul lor găsim pășuni și terenuri arabile. Bulgaria era pe atunci sub suveranitatea Turciei și guvernul turc lăsă atât pe proprietarii pădurilor particulare, cât și pe comunele ce aveau păduri a le exploată și defrișă, lărgind locurile de pășune. Proprietarii pădurilor particulare plăteau o mică taxă către stat și erau liberi a exploata și a defrișa pădurea, după cum îi povățuiau interesele.

Interesul public pentru economia pădurilor era necunoscut.

In 1869 guvernul Otoman a făcut o lege și un regulament pentru exploatarea pădurilor din principat ; ea însă a rămas neaplicată și fără nici un efect.

Războiul Ruso-Româno-Turc venind, a contribuit mult la devastarea pădurilor Bulgariei.

In 1878 Decembre 20 s'a dat de către Secția financiară din Ministerul de finanțe prima ordonanță tinzând la protecțiunea pădurilor și la numirea de guarzi speciali pentru supravegherea pădurilor.

In 1879 se dădu altă ordonanță relativă la impositele de perceput la păduri, fără a face distincție între pădurile Statului, comunelor, sau particularilor.

In 1880 s'a dat o ordonanță pentru interzicerea exportului lemnelor, căci devastarea pădurilor se urma pe o scară foarte mare ; pentru conservarea lemnului, contra exploatărilor distructive, ordonanța conținând măsurile necesare pentru controlul pădurilor particulare, pentru prevenirea incendiilor, etc.

Toate acestea însă nu au dat nici un rezultat, până când în 1884 Administrația Națională a întocmit prima lege silvică, care prevedea admirabile dispositiuni relative la regimul silvic.

Dispozițiile legei se aplicau pădurilor Statului, comunelor, societăților și particularilor.

Prin lege se înființă câte un inspector silvic pentru fiecare departament administrativ, având guarzi silvici, și se prevedea măsuri pentru ameliorarea pădurilor.

Populația atât din orașe cât și din sate au primit rău legea

fiind deprinşi a considera pădurea ca un lucru comun şi deci a lua ori când lemnul necesar trebuinţelor ei.

In 1889, după 5 ani, legea silvică a primit noi modificări. In urmă s'a făcut cadastrul pădurilor statului, şi planuri provisorii de exploatarea pădurilor, s'a început crearea de pepiniere silvice şi lucrări de repopulări artificiale.

In 1897 s'a făcut noi modificări la legea silvică şi în fine în 1904 s'a întocmit în mod mai larg dispoziţiile legei regimului silvic, lege care este şi astăzi în vigoare în Bulgaria.

După «Bulgarie Contemporaine» suprafaţa pădurilor este următoarea

Pădurile Statului	902.816	hectare
» comunelor	1.565.242	»
» particulare	519.636	»
» şcoalelor, moscheelor, bisericilor etc . .	53.628	»
Total	3.041.322	hectare,

sau în mediu putem zice că Statul posedă $^1/_2$ din suprafaţa totală, comunele $^1/_3$ şi particularii $^1/_6$.

Statul posedă 438 păduri majoritatea în regiunea munţilor Stara-Platina, Rhodopes şi Rilo.

Comunele posedă în Sud 2966 păduri.

Particularii au pădurile cele mai îmbucătăţite, abia găsim astăzi 2—3 mari proprietari de păduri.

Dacă populaţia Bulgariei este de 3.744.283 locuitori (?) ar reveni cam câte 1 h. de fiecare locuitor. Din suprafaţa totală pădurească $^1/_4$ sunt păduri de răşinoase. In total valoarea pădurilor Bulgariei după statistica făcută cu ocazia Expoziţiei din Liège este de 600 milioane lei.

Pentru suprafaţa de 902,816 hectare. Bulgaria posedă următorul personal silvic în Ministerul Domeniilor.

In serviciul central: O secţie cu un şef de secţie, un inspector general, un inspector silvic şi doi subşefi de secţie.

Bugetul serviciului silvic în 1905 era fixat la 6 inspectori regionali, 40 agenţi silvici, 20 ajutori ai agenţilor silvici.

In 1906 s'a înfiinţat un birou special pentru canalizări şi stingerea torenţilor. Din aceşti 40 agenţi silvici 28 sunt absolvenţi ai şcoalelor speciale de silvicultură din străinătate (majoritatea din Austria).

Salarul personalului silvic superior este fixat astfel:

		Lei		Lei	
Pentru Inspector regional	cl. I	4800	anual plus	600	diurna
» »	cl. II	4200	» »	600	»
Agent silvic	cl. I	3600	» »	300	spese
»	cl. II	3000	» »	300	»
Ajutor agentului silvic	cl. I	2100	» »	240	»
» » »	cl. II	1440	» »	240	»

Personalul inferior se compune din :

Guarzi silvici cl. I plătiți cu 1080 lei anual

Guarzi silvici călări cu 740 » »

Guarzi silvici cu 600 »

Din 1906 și până astăzi peronalul serviciului silvic Bulgar s'a mărit în mod simțitor, și chiar în anul acesta sporul în personal este de 25 % față cu numărul fixat prin budgetul anului 1909.

Serviciul silvic Bulgar este ca organisare mult mai tânăr ca al nostru și deși la începutul desvoltărei sale, presintă dacă nu pentru personalul superior, cel puțin pentru cel inferior o situație financiară mult mai superioară personalului inferior din serviciul nostru.

In adevăr un guard silvic în Bulgaria are un salar de 600 lei anual deci mai mult decât are un brigadier silvic cl. III din serviciul nostru.

După datele statistice întocmite de serviciul silvic Bulgar resultă că 30% din suprafața teritoriului este acoperită de păduri, iar producția unei păduri bătrâne ar fi de 3 mc. 05 pe au și pe hectar.

In periodul 1898/902 s'a vândut :

30.206.648 kgr. lemne cu o valoare de 1.205.146 lei și s'a cumpărat 36.773.886 kgr. cu 1.917.080 lei.

Importul însă a scăzut de la :

3.542.078 în 1898 la 1.267.238 în 1902.

In cantitatea de lemn ce Bulgaria exportă anual, Turcia intră pentru 85%, Serbia 3%, România 1%, Austro-Ungaria 7% iar restul 4% celelalte țări.

In ce privește industria lemnoasă, mai ales fabricarea micelor articole de lemn nu există în Bulgaria decât în mic.

Sunt câteva fabrici unde se debitează lemnul pentru uși, ferestre, parchete și o fabrică de chibrituri la Kostenitz.

Mai există ferăstrae sistematice în bogatele păduri dela Rilo și Rhodopes, altele la Burgas, Varna și Rusciuc.

Dacă la noi se exploatează chiar şi acum mai mult decât posibilitatea reală, în Bulgaria se continuă exploatarea pe o scară şi mai întinsă, depăşindu-se foarte mult posibilitatea reală aşă că putem zice cu siguranţă că, dacă nu se vor opri la timp exploatările distrugătoare, Bulgaria cu toată suprafaţa păduroasă dată prin cifrele statistice mai sus arătate, va fi lipsită de păduri exploatabile şi va trebui milioane de lei pentru lucrările de ameliorare şi plantarea porţiunelor devastate.

C Sava

Criza pădurilor în România şi mijloacele de combatere [1])

1. Se va arătà pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgărei codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirei pădurilor şi regulamentarea tăerei lor a format preocupaţiunea autorităţilor în drept.

2. Se va face o schiţare istorică asupra originei proprietăţei forestiere în Romania (statul, Domenîul Coroanei, stabilimentele publice şi de utilitate publică, răzeşi sau moşneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeţei pădurilor ţărei după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găseşte la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac şi după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar puteà complectà actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuinţelor noastre actuale.

5. Se va enumărà cauzele cari au contribuit la micşorarea patrimoniului forestier al ţărei şi prin ce anume s'a manifestat consecinţele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunţite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparţinând diferitelor naturi de proprietari şi pentru spo-

1) Programul lucrărei premiate de d-l *C. Disescu.*

rirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor şi a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislaţiunei silvică a principalelor state din Europa în ce priveşte partea referitoare la exploatări şi împăduriri şi a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulgarizarea cunoştinţelor forestiere, a cultului arborilor şi a multiplicărei pădurilor.

8. Se va arătà desvoltarea comerţului nostru exterior cu ce priveşte importul şi exportul lemnului şi industriele derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forţele de producţiune a solurilor noastre forestiere şi cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căutà pe cât posibil a precizà cu cifre tot ce descriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezentà în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoţită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil şi cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numără autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuelile Societăţei «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere şi'şi vor dovedì proprietatea la cancelaria Societăţei «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunţarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societăţei.

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl S-sori, str. Doamnei 20. — Bucureşti.

STEJARUL ŞI CULTURA LUI [1])

Existenţa pădurilor de stejar în ţara noastră reprezintă o bogăţie de mare însemnătate. Importanţa lor din punctul de vedere economic, în special nu poate fi de nimeni tăgăduită.

Din cauza multiplelor sale întrebuinţări, lemnul de stejar a alcătuit, din timpurile cele mai vechi, materia primă necesară multor industrii; şi pe măsura desvoltării relaţiunilor internaţionale şi a îmbunătăţirii mijloacelor de transport, cerinţele devenind din ce în ce mai numeroase, valoarea sa a crescut în acelaş raport.

Astfel se explică pentruce atari păduri au fost printre cele dintâiu supuse exploatărilor şi pentruce ele încă de mult au format obiectul speculaţiunilor şi diverselor transacţiuni comerciale.

Fiind situate, afară de aceasta, în terenuri fertile, multe dintr'însele au fost defrişate spre a se da culturei agricole suprafeţe din ce în ce mai întinse.

Europa în special a fost odinioară foarte bogată în păduri de stejar. Actualele tufărişuri din regiunile accesibile din Bosnia şi Herzegovina nu reprezintă decât o mică parte din renumitele păduri de stejar de altădată, cari au avut atât să sufere sub regimul vechiei administraţiuni otomane. Rusia, mai cu seamă în părţile sale de Sud şi Vest, dispunea de cantităţi aşà de mari de material lemnos propriu pentru lucru şi construcţiuni, în cât se credea că va putea susţine pentru un timp nelimitat un foarte activ comerţ de exportaţiune. Din nenorocire multe din pădurile sale de stejar au fost ruinate cu desăvârşire prin tăeri dezordonate, prin practicarea păşunatului în urma exploatărilor, precum şi prin defrişările directe şi indirecte, cari au avut loc în ultimile decenii mai cu osebire.

In Ungaria aşişderea în periodul 1850—1860 s'a exportat pentru trebuinţele străinătăţii cantităţi enorme de lemn de stejar, proprietarii respectivi grăbindu-se a incasa valoarea

1) Conferinţă ţinută la Societatea „Progresul Silvic" în ziua de 13 Martie a. c.

lor, pe atunci minimă, din care cauză această țară, inclusiv Croația și Slavonia, nu mai dispune decât de neînsemnate rezerve de atari lemne de lucru.

Așà fiind, nu trebue să ne mire, dacă astăzi se vinde metrul cub lemn de stejar fasonat în scânduri, în România cu 100—150 lei; iar în portul Fiume cu 250—300 lei și chiar mai mult dacă este de prima calitate.

Japonia, între țările exportatoare, este actualmente singurul stat care mai posedă păduri întinse de stejar și care, odată cu introducerea unei exploatări raționale, cu înzestrarea lor cu drumuri de transport, și-a organizat, în timpul din urmă, un serviciu de export în Germania, via Hamburg.

Mai toate celelalte țări din și în afară de Europa, fie că nu mai dispun de însemnate cantități de lemn de stejar de dimensiuni mari, fie că prin legile votate s'a pus stavilă sistemelor de exploatări extensive, practicate până mai de unăzi, și-au redus producțiunea în așà mod în cât cu greu se mai poate face față nevoilor diverselor industrii lemnoase existente sau a celora cari sunt pe cale a se înființà.

America, din acest punct de vedere, a păcătuit foarte mult; capacitatea sa de export, în ce privește lemnul de stejar, s'a micșorat într'o însemnată proporție, cel ce se exportează astăzi în Europa de Statele-Unite este, în general, de calitate inferioară, din care cauză se și vinde mult mai eftin ca cel provenit din alte părți.

Lemnul de stejar, reputat în comerțul mondial ca fiind de prima calitate, este cel din Croația și Slavonia, după care urmează cel din pădurile Caucazului și, în fine, cel din România, obținut din pădurile situate în jud. Muscel, Argeș, Vâlcea și Gorj mai cu osebire.

Speciile de stejar. Numărul speciilor de stejar se pretinde că trece de 300. In timpul din urmă, însă, cei mai acreditați oameni de știință nu mai recunosc decât mult mai puține specii; aceasta se explică prin faptul că botaniștii, în trecut, se bazau aproape numai pe caractere morfologice, exterioare. Astăzi se consideră că fac parte din aceiași specie toate plantele, cari, pe lângă un complex de caractere morfologice comune, posedă totdeodată și aceleași însușiri anatomice și biologice (adică aceleași exigențe din

punctul de vedere al calităţei solului, al intensităţei luminii, al căldurii şi al creşterii).

Se mai cere afară de aceasta şi condiţiunea ca aceste caractere să se poată transmite prin ereditate.

Sub numirea de *varietăţi* se înţelege vegetalele cari, din punctul de vedere al caracterelor anatomice, nu prezintă nicio deosebire, diferă însă prin caracterele morfologice externe. Aceste deosebiri se menţin în tot timpul existenţei plantii, nu se transmit, însă, sau numai într'o mică măsură, prin ereditate. Varietăţile, despre care ne preocupăm, sunt utilizate în special de horticultori, mai ales în grădinile de agrement sub forma plantelor cu porturi pletoase, cu coronamente globulare, cu frunze purpurii, argintii, etc.

Individualităţile din potrivă sunt foarte numeroase. Există aproape atâtea individualităţi într'o specie, câte exemplare sunt; nu există 2 arbori cari să se asemene în mod absolut perfect din punctul de vedere morfologic şi anatomic. Individualităţile nu se datoresc nici solului, nici climei; acest lucru e foarte important, fiindcă s'a afirmat de unii învăţaţi că modul de creştere al unei specii, în tinereţe cel puţin, este influenţat de împrejurările climaterice, de staţiunea în care a trăit. Astfel, ei susţin că, dacă transplantăm o plantă dintr'o regiune, unde, din cauza climei, creşte mult în înălţime în tinereţe, într'o altă regiune cu o climă mai aspră, creşterea va continua să fie mare, deşi celelalte plante de aceeaşi specie din localitate au o creştere în înălţime foarte redusă.

La congresul din 1907 ţinut la Viena, Dr. Mayr, profesor la Universitatea din München, a contestat cu desăvârşire exactitatea afirmaţiunei D-rului A. Cieslar, profesor la şcoala superioară de cultura solului din Viena, că factorii climaterici ar avea o influenţă aşa de decisivă asupra caracterelor morfologice şi biologice ale plantelor, în cât să poată da naştere la varietăţi staţionale (datorite staţiunei).

Genul Quercus după Dr. Mayr [1]) coprinde trei secţiuni principale:

Secţiunea stejarului alb. = *Quercus albae*: arbori cu

1) Dr. Heinrich Mayr: Waldbau auf naturgesetzlicher Grundlage. Anul 1909, pag. 203—208.

frunzele caduce, lobate sau crestate, ale căror fructe au o maturitate anuală, adică se coc chiar în anul producţiunei lor.

Din această secţiune fac parte următoarele specii:

Quercus albae (L.) care creşte în America de Est;

Quercus bicolor (Willd.), stejarul de mlaştini din America de Est;

Quercus conferta (Kit.), stejarul gârniţă din Europa de Sud-Est;

Quercus crispula (Bl.) din Japonia, cel mai preţios din această ţară din punctul de vedere al producţiunei lemnului de lucru;

Quercus dentata (Thunb.), stejarul împărătesc, creşte în Japonia şi în China;

Quercus Garriyana (Hook.) din America de Est;

Q. glandulifera (Bl.) stejarul pedunculat al Japoniei;

Q. macrocarpa (Fisch. şi Meyer.) din America de Est;

Q. pedunculata (Ehrh.) stejarul pedunculat din Europa;

Q. prinos (L.), stejarul producător de tanin, creşte în America de Est;

Q. pubescens (Willd.) stejarul păros din Europa şi Africa de Nord;

Q. sessiliflora (Sm.), gorunul din Europa.

Secţiunea stejarului roşu sau negru.= *Quercus Rubrae, Nigrae,* arbori cu frunze caduce, loburile frunzelor terminându-se în vârfuri ascuţite; ghinda se coace în al 2-lea an. Din această secţiune fac parte următoarele specii:

Q. aegilops (L.) stejarul valonea din Europa de Sud şi Asia Mică;

Q. californica (Coop.) stejarul roşu din California;

Q. cerris (L.) cerul din Europa de Sud-Est şi Orient;

Q. palustris (Münch.) din America de Est;

Q. rubra (L.) stejarul roşu din America de Est;

Q. tardissima (mihi) stejarul târziu din Europa;

Q. serrata (Thunb.) stejarul pentru cărbuni din Japonia şi China.

Q. Variabilis (Bl.) stejarul-plută din Asia; el creşte asemenea în Japonia, Corea şi China.

Secţiunea stejarului cu foi persistente = *Quercus Sempervirens.* Din această secţiune fac parte:

Q. acuta (Thunb.) în Japonia ;

Q. agrifolia (Née.) în California ;

Q. ilex (L.) în Europa de Sud ;

Q. occidentalis, stejarul-plută din Europa de Sud-Vest ;

Q. suber (L.) stejarul-plută de Sud ; creşte în Europa de Sud, Algeria şi Maroc.

Q. virens (Ait.) în America de Est.

La noi există 4 specii de stejar :

Q. pedunculata (L.) stejarul pedunculat care creşte, de ordinar, în locurile argiloase şi higroscopice din regiunea de câmpie mai ales.

Q. sessiliflora = gorunul care populeează colinele sau dealurile cu terenuri nisipo-argiloase ;

Q. conferta (Kit.) sau *Q. Ungarica* = gârniţa şi *Quercus cerris* (L.) = cerul.

Limita nordică în Europa a stejarului *pedunculat*, se începe din Scoţia, trece pe coasta estică a Norvegiei, apucă spre Petersburg şi se opreşte la poalele munţilor Urali ; iar *limita* sa *sudică* începând din sudul Spaniei, se îndreptează şi trece prin partea meridională a Italiei şi a Greciei şi se termină în Caucazul oriental. El se urcă deci în latitudine mai mult chiar şi decât fagul, pe când în altitudine este întrecut de gorun. Explicarea este următoarea :

Stejarul pedunculat are nevoie de mai multă căldură ca gorunul. In latitudinele nordice toamnele fiind mai lungi, deşi temperatura este, în general, mai scăzută, totuşi, pentrucă după sfârşitul verei nu urmează o tranziţie bruscă de temperatură ca în altitudinile mari, stejarul pedunculat poate să-şi îndeplinească întregul său ciclu de vegetaţiune. Din cauza variaţiunei brusce de temperatură, gorunul, care este mai puţin pretenţios ca stejarul pedunculat în ce priveşte căldura, se urcă pe coline şi dealuri, iar în unele regiuni meridionale chiar pe munţi, la înălţimi cu mult mai mari ca stejarul pedunculat.

Gorunul afară de ţările Balcanice îl găsim, în mare cantitate, în Germania, Franţa, etc. ; pe câtă vreme în Ungaria inclusiv Croaţia şi Slavonia şi în Rusia predomină stejarul pedunculat.

Cerul are nevoe de foarte multă lumină şi căldură ; de aceea îl găsim pe expoziţiunile sudice, calde, ale dealurilor

mărunte ; adeseori el se află amestecat cu gârniţa. In Franţa-Germania, cerul nu se găseşte decât în mică cantitate.

Gârniţa se mai află în Ungaria, Serbia şi în Banat.

Unii botanişti pretind că la noi în ţară s'ar găsi şi o a cincea specie de stejar, numită tufa râioasă şi care nu ar fi alta decât Quercus pubescens. (Willd.)

Această aserţiune nu este exactă, căci după cum am constatat personal în 1905, când am fost trimes de Societatea «Progresul silvic» în misiune de studii în Ungaria, nu există absolut nici o asemănare între Quercus pubescens = stejarul păros şi tufa râioasă. Quercus pubescens prin caracterele sale morfologice se apropie de gorun, de stejarul sesiliflor, pe când tufa râioasă de stejarul pedunculat.

La noi tufa râioasă, numită astfel din cauza marei proporţiuni a rităydomului chiar când arborele este tânăr, se află în şesurile judeţelor Ilfov şi Vlaşca mai cu seamă.

Quercus pubescens, este mai puţin exigent decât gârniţa. In terenurile calcaroase, reavene şi profunde, ce-i priesc, poate atinge aceleaşi dimensiuni ca gorunul şi gârniţa ; pe când în terenurile care nu-i convin creşterea sa în înălţime se reduce mult.

Modul de distribuţiune al diverselor specii de stejar în România

Gorunul se ridică în altitudine mai mult ca toate celelalte specii de stejar atât în Muntenia cât şi în Moldova.

Stejarul pedunculat, şlodunul cum i se mai zice în judeţele de peste Olt, se află în pădurile din regiunea de câmpie, în amestec cu gârniţa, cu carponul, jugastrul, teiul, ulmul, frasinul, dând naştere arboretelor cunoscute sub numele de *şleau*. Pe marginea râurilor, în aşà zisele *lunci*, se găseşte în amestec cu frasinul, ulmul şi uneori cu aninul, cu plopul şi salcia, când umiditatea solului nu este prea abondentă.

In regiunea dealurilor el este localizat în văile fertile şi fresce.

Gârniţa populează pădurile de câmpie precum şi dealurile mărunte din Muntenia, în amestec foarte adeseori cu cerul, în judeţele în care această din urmă esenţă forestieră se află în amestec cu stejarul pedunculat şi cu celelalte specii.

despre care am menţionat mai sus. Altitudinea la care creşte această specie este cu mult mai mică ca a stejarului pedunculat şi mai cu seamă a gorunului.

Cerul în regiunea dealurilor însoţeşte, în ce priveşte înălţimea deasupra nivelului mării, foarte deaproape gârniţa şi anume până în judeţul Dâmboviţa unde, prin excepţiune, îl găsim la o altitudine mai mare decât a gârniţei.

In judeţul Prahova îşi sfârşeşte aria sa de distribuţiune geografică în ţara noastră, pe câtă vreme gârniţa, cunoscută şi sub numirea de gârneaţă se continuă, traversând acest judeţ po lângă comunele Păuleşti, Surani, precum şi judeţele Buzău, R.-Sărat, Tecuci, Covurlui, partea judeţului Tutova din imediata apropiere a râului Prut, şi sfârşeşte cam la mijlocul judeţului Fălciu.

In Dobrogea se găsesc următoarele specii de stejar:

Stejarul pedunculat (quercus pedunculata, Ehrh.).

» gârniţă (quercus conferta, Kit.).

» cer (quercus cerris, L.).

Pentru a stabili *limitele superioare* de vegetaţie ale diferitelor specii de stejar în ţara noastră, m'am servit de datele din statistica pădurilor Statului alcătuită cu ocaziunea expoziţiunei jubiliare din 1906; aceste limite le-am figurat în harta României pe care am onoarea a o prezenta Domniilor-voastre.

Din această hartă rezultă că *limita superioară a gorunului*, pe care am reprezentat-o cu o linie verde continuă, începe aproape de Vârciorova, trece prin muntele Racovăţul, printre comunele Ponoarele şi Baia de Aramă din judeţul Mehedinţi şi se continuă pe lângă comunele Tismana, Pestişani, Cartiu, Novaci şi Polovraci din judeţul Gorj, cum şi pe lângă comunele Horez şi Călimăneşti din judeţul Vâlcea. Se apropie de comunele Berislăveşti, Suici, Stăneşti şi Berevoeşti din judeţul Muscel, traversează judeţul Dâmboviţa nu departe de comuna Runcu, continuându-se pe lângă comunele Slănicul, Ariceştii şi Râncezii din Prahova, prin apropierea comunelor Odăile, Grăbicina din judeţul Buzău; străbate apoi judeţul R.-Sărat pe din jos de comuna Jitia, urmând o linie mai mult sau mai puţin dreaptă până în imediata apropiere a comunei Mera din judeţul Putna şi intră în judeţul Bacău pe din jos de comuna Bâlca trecând printre comunele Bogdana şi mă-

năstirea Caşin, Dărmăneşti şi Bahnăşeni, de unde intră în judeţul Neamţu continuându-se cam pela jumătatea distanţei dintre Piatra şi Buhalniţa, unde limita în chestiune formează o inflexiune în spre regiunea muntoasă propriu zisă, după care ea se coboară pe lângă comuna Filioara, trece în judeţul Suceava pe lângă comunele Drăgăneşti şi Fălticeni, intră în judeţul Botoşani pe lângă Burdujeni şi se termină în judeţul Dorohoiu nu departe de comuna Buda.

Limita stejarului pedunculat, însemnată pe hartă cu o linie verde întreruptă şi prin mici cruciuliţe de aceeaşi culoare, se începe din apropierea comunei Devesel din judeţul Mehedinţi, de unde se continuă pe din sus de Vânju Mare şi Strehaia şi trece în mod ascendent în judeţul Gorj atingând comunele Pariu şi Cărbuneşti; trece apoi pe lângă comunele Fometeşti şi Cârstăneşti din judeţul R.-Vâlcea de unde se continuă cam pe la jumătatea distanţei dintre R.-Vâlcea şi Călimăneşti; în judeţul Argeş urmează o linie aproape dreaptă, iar în judeţul Muscel trece pe din sus de comuna Stroeşti, pe lângă comuna Vultureşti din acest judeţ, Isvoarele din Dâmboviţa, Surani din Prahova, Pârscovul şi printre comunele Vadul-Soreşti şi Vintilă-Vodă din judeţul Buzău; apucă pe din sus de comunele Dealu-Lung, Blidarele şi Broşteni din R.-Sărat, trece prin apropiere de comunele Boloteşti şi Angheleşti din Putna, pe din jos de comuna Bogdana şi Balmăşeni din judeţul Bacău, şi pe lângă comunele Girovu şi Târgul-Neamţului din judeţul Neamţu, unde linia face o inflexiune apucând pe din sus de comuna Dolhasca din judeţul Suceava, de unde se continuă pe lângă comuna Poiana Lungă şi Curteşti din judeţul Botoşani unde se termină.

Limita gârniţei începe de din sus de T.-Severin, trece printre comunele Cătunele şi Negomir, de unde, intrând în judeţul Gorj, urmează o direcţie aproape paralelă cu hotarul despre judeţul Mehedinţi până la o oarecare distanţă de comuna Tismana de unde se continuă pe din sus de oraşul T.-Jiu şi de comuna Bârzeiu de Pădure; intrând în judeţul Vâlcea trece pe din sus de comuna Dozeşti; în judeţul Argeş se apropie de comunele Bârseşti şi Cotmeana; în judeţul Muscel se coboară până aproape de comuna Mihăeşti, când se îndreaptă spre comunele Ludeşti şi Raciu din Dâmboviţa; trece pe lângă Ploeşti şi comunele Păuleşti şi Su-

rani din Prahova, intră în județul Buzău și se continuă nu tocmai departe de linia stejarului pedunculat, rămânând însă mai jos de comuna Vadul Soreşti; în județul R.-Sărat își ia direcțiunea pe lângă orașul cu același nume și comuna Malurile, intră în județul Putna pe lângă punctul unde râul Putna se varsă în Siret; traversează partea de sus a județului Tecuciu și partea de sus a județului Covurluiu în direcția comunei Jorăşti, de unde, urmând cursul Prutului, străbate partea de Est a județului Tutova, intră în județul Tecuciu, trecând pe lângă comuna Berezenii și se opreşte în dreptul comunei Stăvileşti.

Linia cerului în județul Mehedinți se ridică ceva mai sus de limita superioară a gârniței. In județul Gorj, însă, și anume ca la 10 km. depărtare de Tismana, aceste 2 linii se întâlnesc, a cerului rămânând mai jos de aceea a gârniței în tot parcursul lor, mai mult sau mai puțin paralel, atât în restul județului Gorj cât și prin județele Vâlcea, Argeș și Muscel; aproape de limita județului Dâmbovița ele se întâlnesc din nou, linia cerului trecând iarăși deasupra liniei gârniței și anume printre comunele Ludeşti și Valea Caselor, urmând o linie dreaptă pe din jos de Târgoviște; aproape de hotarul județului Prahova se întretae iarăși cu linia de limită a gârniței și se continuă până la comunele Şirna și Tinosu, unde se opreşte.

Cu alte cuvinte după datele statistice procurate până acum de silvicultorii Statului, în întreagă Moldova, precum și în județele Ialomița, Buzău, Brăila, R.-Sărat, nu se găseşte cer.

Lemnul acestor specii de stejar au diverse întrebuințări industriale.

Cel de stejar pedunculat fiind tare durabil, este bun pentru construcțiuni, traverse și pentru tot ce se cere soliditate și rezistență, mai cu seamă atunci când arborii au crescut mai mult sau mai puțin isolați, iar nu în masiv strâns. Același lucru se poate zice și despre lemnul de gârniță.

Aceste 2 specii crescute în stare de masiv, devin ca și gorunul proprii pentru industria tâmplăriei, a doagelor, pentru grindărie, parchete, etc. Cel din județele din Moldova lasă de dorit sub acest raport.

(Va urma)

REZUMATUL

Şedinţelor Adunărei generale a Societăţei „Progresul Silvic" din zilele de 7, 8 şi 9 Maiu 1910.

(Urmare [1])

Şedinţa dela 8 Maiu

Şedinţa se deschide la ora 9.45 sub preşedinţia d-lui Ioan Kalinderu.

La această şedinţă, pe lângă membri au mai asistat: d-nii *Al. Constantinescu*, Ministrul Agriculturei şi al Domeniilor, N. Botez, deputat de Bacău.

Răspund la apelul nominal 114 membri.

D-l *Preşedinte* Ion Kalinderu dă cuvântul d-lui Inspector General *C. A. Orăscu*, care ca referent vorbeşte despre: *cari ar fi epocile şi metoadele cele mai avantagioase pentru plantări în diferite regiuni ale ţărei, avându-se în vedere speciile şi natura terenului.*

D-l C. A. Orăscu:

Domnule Preşedinte
Domnule Ministru şi
Domnilor Membri!

La ordinea zilei fiind de tratat subiectul: «Cari ar fi epocile şi metoadele cele mai avantajoase pentru plantări în diferite regiuni, având în vedere specia şi natura terenului?»

Am onoare a vă face cunoscut, că nu mi-am luat sarcina de a ţine o conferinţă, ne fiindu-ne îngăduit a face aceasta în o adunare generală, unde fiecare din D-v. are dreptul să-şi spuie cuvântul său; prin urmare nu-mi voi permite a vă întreţine mult şi voi căuta numai a stabili oare cari principii relative la chestiunea ce ne preocupă, lăsând apoi câmp liber discuţiunilor.

Subiectul, pe care avem a'l discuta este de o valoare capitală, cu atât mai mult azi, când prin legea de înfiinţare a Casei Pădurilor, s'a avut grija de a se da fondurile necesare pentru îmbunătăţiri silvice şi plantări.

Prin urmare plantările având a se executa pe o scară mare ele trebuesc făcute cu discernământ in urma unor studii minuţioase cari să asigure o reuşită în condiţii cât se poate mai avantajoase, căci altfel ar fi să gaspillăm bani publici şi să discreditâm această înaltă instituţie.

1) Vezi «Revista Pădurilor» pe Maiu 1910.

Acolo unde nu avem siguranță asupra modului de procedare, mai bine să stăm locului, să observăm, să experimentăm în mic și apoi numai să clădim

Subiectul, pe care avem a-l discuta cred că el nu poate fi tratat în astă seară în totalitate și nici că i se poate da o soluție în o simplă adunare generală.

Dacă analizăm puțin subiectul nostru se poate vedea cu înlesnire cât este el de vast și la câte studii și observații ne poate duce.

A planta în diferite regiuni ale țărei, necesită cunoștințe complecte pentru fiecare localitate a acelei regiuni, atât din punctul de vedere al climei cât și din punctul de vedere al solului și al naturei sale.

O plantație fiind prototipul unei viitoare păduri rezultă, că plantația să fie perfect adaptată mediului în care este destinată a se desvoltă.

După cum a lucrat natura la formațiunile pădurease tot astfel trebue să căutăm ca prin plantare să ne apropiem de natură.

Formațiunea pădurilor, cauzele cari au determinat desvoltarea acestor formațiuni și a diferențierei grupărei speciilor față de sol și de atmosferă sunt tratate în mod magistral de D-l silvicultor șef D. Rusescu în opera sa «Chestiunea împăduririlor artificiale în România» pe care vă angajez D-lor membri a o citî cu multă atențiune, fiind o operă de mare valoare, care vă va servì cu mult în cariera Dumneavoastră de silvicultori.

Elementele cari contribuesc la formațiunea pădurilor sunt 3: Solul, atmosfera și aborele.

a. Solul servă după cum știți mai mult de suport arborelui sau plantului și de rezervor pentru a-și trage odată cu apa și o parte din hrană în materii nutritive.

b. Atmosfera cu agenții săi naturali, lumina, căldura și umiditatea, joacă un rol în vegetația arborelui cu mult mai însemnată de cât aceea a solului. Variația acestor agenți naturali ai atmosferei influențează în mod considerabil asupra plantațiilor și asupra formațiunilor pădurease spontanee și asupra speciilor acestor formațiuni.

c. Arborele, când este de același fel, formează spița prezentând anume necesități de existență care-i determină temperamentul său robust, delicat, etc.

Am găsit de cuviință a vă atrage atențiunea asupra acestor factori care vă vor servì în discuțiunile D-v. și vă vor înlesni observațiunile viitoare ce veți avea de făcut, menite a contribui la executarea plantațiilor în mod practic.

Pentru că nu s'a ținut în de ajuns seamă de regiunea în care am fost chemați a plantà, de solul, de natura și de compoziția lui, pentru că a fost neglijată aproape cu totul chestiunea atmosferei și influența gradului său de umiditate asupra vegetației forestiere, pentru toate aceste motive zic, am avut de înregistrat în chestiunea plantațiilor însemnate decepțiuni.

Atmosfera și mai cu seamă gradul ei de umiditate, indică în primul rând posibilitatea formațiunei forestiere și în ce anume specii pot luà naștere.

Exemplul cel mai frapant este acela al vegetaţiei forestiere din Dobrogea şi mai cu deosebire acela al vegetaţiei bărăganelor, tratat cu multă competinţă de D-l D. Rusescu în opera sa şi care conchide la :

Că împedecarea esenţelor forestiere de a se instala pe suprafaţa bărăganului nostru, nu este datorită unei cauze unice şi de ordine generală, ci este provocată de 3 cauze deosebite, fiecare din ele exercitându-se în mod separat şi în localităţi cu totul deosebite ; aceste 3 cauze sunt :

1. Excesul de sărătură a solurilor,

2. Lipsa de umiditate a sub solurilor şi

3. Insuficienţa umidităţei atmosferice în timpul perioadei de vegetaţie. D-rul Heinrich Mayer în opera sa «Waldugen von Nord America», între altele elemente, indică că împedecarea formaţiunelor forestiere se datoresc în mare parte şi insuficienţei humidităţei atmosferice.

Când am condus lucrările de plantaţii din stepele Ialomiţei şi Brăilei fiind somat de reposatul Ministru Gr. Păucescu, de a începe imediat plantările în bărăgane fără a fi putut face vre-un studiu prealabil, nu am avut absolut de loc în vedere aceste trei cauze cari au împedecat formaţiunile forestiere în acele localităţi. Bunul simţ ne-a condus în alegerea terenurilor şi norocul în ceea ce priveşte gradul de humiditate a sub solurilor iar în ceea ce priveşte insuficienţa humidităţei atmosferice, aceasta este de studiat de aci înainte şi este de regretat că D-l D. Rusescu nu a fost pus în măsură de a continuà studiile sale şi în stepele României şi în această privinţă.

Cu bun simţ şi cu noroc nu se poate întreprinde plantaţiuni.

Ceea ce m'a preocupat în prima linie la plantarea bărăganelor a fost esenţa ; am căutat să introduc o esenţă care prin vegetaţia sa activă şi prin epoca sa scurtă de vegetaţie să poată lupta mai mult în contra secetelor prelungite din bărăgane.

Această esenţă a fost o esenţă exotică, *salcâmul* care se propăşia admirabil în bărăgane.

Prin urmare vă puteţi da bine seama D-lor de condiţiunile ce se cer ca o plantaţie să poată lua fiinţă.

Din harta noastră silvică se poate bine vedea distribuirea principalelor noastre esenţe forestiere, formând trei zone bine distincte :

1. Zona coniferelor.

2. Zona fagului

3. Zona stejarului şi a asociaţilor săi cari se scoboară pe diferite picioare ale colinelor până în câmpiile Dunărei şi a stepelor noastre, până ce stejarul şi cu asociaţii săi dispar în fine cu totul.

Este de observat că plecând din judeţul Ilfov spre stepele Ialomiţei, plecăm din masive frumoase de stejar ex. Snagovul, Ţigăneşti pentru a trece prin pădurea Vărăşti de câmp şi a ajunge în pădurile degenerate ale stepelor Ialomiţei în pădurile Cornăţelul şi mai cu seamă în Motâlva, cari au un aspect tipic după cum se observă din fotografiile făcute prin îngrijirea D-lui Silvicultor-şef Opran.

Pădurea Motâlva se prezintă cu un arboret întrerupt având trunchiuri scunde, crăci joase şi strâmbe, cu un aspect trist care de notă o

insuficienţă de hrană, epoca de vegetaţie fiind prea scurtă pentru stejar din cauza humidităţei prea redusă a atmosferei locale.

In zonele forestiere stabilite in trecut, lucrările de plantaţii s'au executat cu destul succes cu esenţe proprii localităţei rămâind a se studia chestiunile de detalii, ca distanţa de stabilit între puieţi, gradul de desvoltare al puieţilor de întrebuinţat, întreţinerea, etc.

De aceea D-l Rusescu cu multă dreptate găseşte că acolo unde esenţele forestiere indigene lâncezesc in bărăgane, salcâmul îşi găseşte locul său şi că se poate desvolta cu înlesnire în stepele noastre, unde epoca de vegetaţie este scurtă, căci salcâmul prin creşterea sa repede, prin felul înrădăcinărei sale deşi perioada de vegetaţie este scurtă in bărăgane, are timpul a-şi face întreaga evoluţie. dela începerea elaborărei după desvoltarea foilor, până la aceea a maturaţiunei organelor de multiplicaţiune.

Din cele arătate până aci reese clar că pe lângă cele trei zone forestiere trebuie adăogată o a 4-a zonă aceea a salcâmului care forţamente va ocupa în viitor o suprafaţă destul de întinsă în stepele noastre.

Rămâne în picioare plantaţia zonei numită a stepelor în care formaţiunile păduroase indigene nu au putut lua fiinţă şi aceea a plantărei nisipurilor mişcătoare, care prin natura solului reclamă de o camdată fixarea lor în mare parte cu această esenţă.

De acestea voi avea onoare a mă ocupa deocamdată, rămânând ca să vă expuneţi părerile asupra tuturor celorlalte puncte.

In urma acestor peregrinaţii,să reviu la chestiune şi să începem cu epocile şi metoadele de plantat ale nisipurilor sburătoare din Oltenia

Dela 1890 până la 1896, am avut onoare a fi însărciuat ca diriginte cu conducerea plantaţiilor din ţară.

In studiul plantaţiilor nisipurilor sburătoare din România tânărul nostru coleg silvicultor-şef G. Crăciunescu vorbeşte despre pantaţiunile Statului de la Piscu Tunari şi Ciupercenі şi despre modul efectuărei acelor împăduriri.

Nu voi mai avea dar nevoia de ă face descrierea şi istoricul acelor plantaţii, cari în mare parte au fost executate sub conducerea mea.

Cu ocazia unor inspecţiuni ce am făcut plantaţiilor de la Piscu şi Ciupercenі, fiind însoţit şi de răposatul consilier silvic Iohan Pitschack, d-sa a rămas frapat de multele plante tinere găsite uscate în plantaţii, de un an indiferent de configuraţia nisipurilor, fie plantarea făcută pe grinduri, fie pe dosuri, fie pe depresiuni ; perderile se cifrau până la 30% în medie.

Din această cauză până ce suprafaţa plantată să fie complect reuşită, necesită 3—4 ani de reparaţii cu un alt stoc de puieţi egal cu acela întrebuinţat în primul an de plantare.

Smulgând cu uşurinţă acei puieţi, pe cari găsindu-i fără rădăcină. D-sa atribuiă această stare de lucruri negligenţei în trlajul puieţilor scoşi din pepinieră şi întrebuinţarei de puieţi fără un aparat radicular bine desvoltat, şi în mare parte proveniţi din lăstar.

D-l silvicultor I. Mitchievici executorul acelor lucrări afirmă cu tărie că plantările s'au făcut cu puieţi bine condiţionaţi.

Inspectând plantaţiile de toamnă de salcâm de la Caracuium din jud. Constanţa de pe nisipurile scoicoase din apropierea mării am observat şi acî puieţi uscaţi iar alţii lăncezânzi cu foile îngălbenite. Şeful secţiei plantaţielor din Dobrogea răposatul S. Inspector V. Vlăsie mi-a afirmat că conform instrucţiunilor ce i-am dat nu a întrebuinţat de cât fire respicate de 2 ani şi recepate, cu înrădăcinări puternice.

Am căutat atunci a-mi da seamă de cauzele acestor perderi ; am pus şi a scos mai mulţi puieţi uscaţi, am găsit firele absolut lipsite de rădăcini laterale, iar pivotul în mare parte distrus şi acoperit de vegetaţii criptogamice.

Am pus să scoată o mulţime de puieţi cu coronamente bine desvoltate, însă îngălbenite şi am constatat că absolut toţi erau atacaţi de larva melolonta vulgaris (cărăbuşul) care atacă de predilecţie pivotul, rădăcinele laterale mai puternice, scobindu-le până la măduvă în formă de albie şi urcându-se în sus spre tigel.

M'am reintors la Ciupercenî şi la Piscu Tunari din Dolj, şi făcând noui investigaţii am găsit aceleaşi cauze, larva melolontei mişună prin nisipuri, ori unde ai fi dat cu sapa ai fi dat de ea, stricăciunile erau însă mult mai intinse în plantaţiile de toamnă.

Analizând efectele perderilor mi-am dat bine seamă, că efectele stricăciunilor erau de două naturi.

1. In plantaţiile de toamnă nisipurile fiind puse în mişcare de la plantare până la căderea zăpezei, de la topirea zăpezei până la începerea vegetaţiei salcâmului care are loc cam pe la finele lui Martie, că acele nisipuri îngroapă pe unii din puieţi iar pe alţii îi deşoscază, aducând astfel plantaţiei pierderi simţitoare.

Apoi pe tot timpul de încetare a vegetaţiei, rădăcinele ne luând nici o desvoltare şi fiind impuse atacului melolontei, în mare parte se uscau.

După îndelungate experienţe făcute cu plantaţiile de salcâm în nisipurile sburătoare, am făcut cele din urmă încercări de plantaţie pe nisipurile de la Dăbuleni din Jud. Romanaţi, proprietatea Epitropiei spitalelor Brâncoveneşti, întrebuinţând absolut numai firul de salcâm respicat provenit din sămânţă, cu o înrădăcinare abondentă şi bine desvoltată, apoi pentru a apăra pe cât posibil puetul de efectele mişcărei nisipurilor n'am mai plantat de cât primăvara, şi pentru a sustrage hrana cât mai mult larva melolontei. am scos din vreme puieţi din pepinieră, i-am aranjat la şanţ în apropiere de locul de plantat şi cu câte va zile de la 10—15 maximum înainte de a intră salcâmul în sevă am pornit plantarea în masă mare.

Rezultatele au fost admirabile ; în urma unei experimentări repetate perderile s'au redus la 1—2%.

Aceste observaţii au fost comunicate Ministerului de Domenii pentru a fi puse în vederea agenţilor silvici ai statului de modul cum ar trebui să procedeze în viitor la plantarea salcâmului în nisipurile mişcătoare.

Mai sunt şi alte cauze care au contribuit la nereuşita definitivă a unor părţi din aceste plantaţii.

Aceste cauze sunt enumerate în studiul D-lui G. Crăciunescu pag. 23 şi următoarele, cele mai principale cauze fiind un subsol prea humid sau un sub sol prea compact acoperit de un strat de nisip prea subţire.

In primul caz salcâmul dispare căci nu poate suferi solurile prea humide sau băltoase, iar în al 2-lea caz lâncezeşte căci preferind solurile uşoare el nu se poate desvoltă, rădăcinele sale fiind comprimate şi oprite în desvoltarea lor.

In ceeace priveşte speciile ce pot fi cu succes plantate în nisipurile mişcătoare după natura solului, ele sunt indicate în concluziile studiului D-lui Crăciunescu bazat pe îndelungatele sale observaţii făcute ca cap al ocolului Piscu din Dolj.

Cum însă plantaţia de fond a nisipurilor mişcătoare va fi salcâmul iar celelalte esenţe excepţiunea, ţinând seamă de mişcarea nisipurilor cari sunt uscate la suprafaţă în tinerele plantaţii, considerând că nisipurile pe timpuri de mari călduri sunt uscate la 20—30 c. m. adâncime contribuind astfel la uscarea multor fire cari nu se pot menţine astfel isolaţi şi insolate, sunt de părere ca plantaţiile de salcâm în părţile unde prezenţa sa este indispensabilă să fie făcută mai deasă pentru a se menţine frescheţa solului cât mai mult la suprafaţă, rămâind apoi a se face curăţirile şi răriturile ce se vor crede necesare.

Să revenim la plantarea stepelor noastre.

Aceste stepe pot fi plantate şi cu esenţe indigene şi cu salcâm; totul rezidă în determinarea terenurilor proprii pentru crecarea de păduri cu esenţe indigene, în acelea cari formează adevărata stepă şi în care nu se pot creia şi nu pot prospera decât masivele de salcâm şi localităţile unde nici salcâmul nu se poate desvolta terenurile fiind prea bogate în săruri.

Condiţiile de sol şi de climă va determina reuşita diferitelor naturi de plantaţii.

D-l Rusescu în lucrarea sa reduce solurile ce compun bărăganele la trei tipuri principale;

1. Cele de stepă uscată şi de transiţie, bogate în săruri;
2. De cirnoziom, adesea bogate în săruri şi
3. Soluri forestiere.

In primele soluri trebuie să ne ferim a planta fiind soluri uscate şi cu foarte puţin humus.

In cele de al 2-lea cari conţin humus dela 3—8% deşi conţin săruri alcaline adesea abundente, însă pot deveni proprii pentru plantarea salcâmului.

Solurile din bărăgane cari au săruri excesive se pot amenda prin arături, profunde şi bine mărunţite cari să permită apelor meteorice spălarea lor şi scurgerea sărurilor în canaluri de drenagiu. O parte din sare se poate dar împuţina în mod mecanic. O altă parte se poate reduce în mod chimic, prin solarea solului cu calce vie, permiţând astfel sub influenţa apelor şi a acidului carbonic din atmosferă, descompoziţia sărei cu care calcea a fost pusă în contact, formându-se un carbonat de sodă nevătămător vegetaţiei şi o clorură de calce sare insolubilă, neutră pentru vegetaţia forestieră.

Intinsul teren sărat dintre Lacul Sărat şi terenurile de cultură ale cătunului Viziru de pe Domeniul Brăilei ocupă o suprafaţă de aproape 100 hectare, care strică cu totul configuraţia perimetrului destinat plantaţiilor, acel teren a rămas şi până azi neplantat deşi în procesele verbale de inspecţia ocolului Brăila şi în acela înaintat Ministerului cu acea ocazie am semnalat cum s'ar putea amenda acel teren pentru a deveni plantabil.

Domnilor membri,

Ora fiind înaintată şi de oare ce trebuie să vă cedez cuvântul, să-mi daţi voie să vă expun că aceea ce eu am stabilit în mod mai mult intensiv la o epocă depărtată că salcâmul ar putea rezolva în mare parte chestiunea plantărei stepelor noastre, D-l Rusescu în studiul său, la cap V, art. 3, stabileşte că salcâmul este eminamente esenţă care trebuie destinată stepelor.

Esenţele cele mai potrivite de încercat şi aclimatizat pe stepa noastră sunt, cu cele mai mari şanse de succes, acelea cari, în patria lor, cresc în condiţiuni de relief şi climat analoage cu cele de la noi. Dintre aceste esenţe forestiere una mai cu seamă de origină Nord-Americană, este deja aclimatată la noi şi prezintă o mare valoare forestieră: *aceasta este salcâmul.* El prezintă o importanţă capitală, de oare ce nici o altă esenţă nu se pretează aşa de bine ca dânsul la luptă pentru învngerea stepei.

Salcâmul instalându-se în bărăgan, formează masive forestiere cari modifică condiţiile de climă şi de sol, făcându-le proprii pentru cultura esenţelor forestiere de valoare industrială şi se pregăteşte terenul pentru substituirea salcâmului la nevoie.

D-l Preşedinte I. Kalinderu roagă pe membrii cari sunt de faţă, ca în urma expunerii făcute de d-l referent, să se discute măsurile propuse, spre a se vedeà ce urmări trebuesc luate în această prea importantă chestiune.

D-l *Fl. Davidescu* având cuvântul, spune că chestiunea relativă la epoca şi metoadele de plantare cu diferite esenţe forestiere a fost tratată de d-l Orăscu, atât în mod general, cât şi în mod special.

Deşi nu cunosc bine toate regiunile ţărei, spune d-l Davidescu, totuş am făcut experienţe pe diferitele Domenii ale Coroanei, atât în Moldova cât şi în Oltenia şi a dedus că epoca de plantare variază după cum ne găsim la munte, coline sau câmpie; iar în ce priveşte metoda de împădurire aceasta depinde de climă şi mai ales de circumstanţele locale.

La munte, spune d-sa dela o altitudine de 1000 m. în sus sămânţa de molid se împrăştie singură şi în mod abundent, asigurând în mod complect regenerarea naturală, aproape

fără nici o intervenţie a omului; cu cât însă ne coborâm la altitudini mai inferioare, acestei preţioase specii îi face concurenţă fagul, iar tinerele plantuţe sunt expuse a fi copleşite de erburi, buruieni şi smeurişuri, astfel că în această regiune este nevoe de făcut plantaţiuni de molid, intervenind apoi ulterior şi în decurs de mai mulţi ani cu complectări şi prăşiri, până ce tinerile plantuţe de molid sau instalat complect şi au pus stăpânire pe sol.

In regiunea de coline, unde întâlnim fagul şi ştejarul trebue a da toată atenţiunea acestei din urmă specii de mare valoare şi cum acî solul în general este bătătorit prin efectul păşunatului singura metodă de împădurire este numai prin plantaţiuni. Dacă solul însă e mai umed şi mai afânat, plantaţiunile se fac foarte repede, fiind suficient numai de a face o gamă în pământ cu o lance, iar rezultatele sunt foarte satisfăcătoare, putând comptă pe o reuşită chiar de 95% cum a fost pe Domeniul Coroanei Dobrovăţ (Vaslui); dacă însă solul este bătătorit şi uscat reuşita abia este de 10—20%.

La câmpie, unde în general solul este uscat şi bătătorit reuşesc foarte greu atât plantaţiunile, cât şi însămânţările directe. In urma experienţelor practicate de D-sa pe Domeniul Coroanei Segarcea (Dolj) a ajuns la următoarea soluţie practică: a desfundat terenul cu plugul de abur la 50 cm. adâncime şi a plantat sau semănat direct stejarul în rânduri depărtate de 1 metru între ele, dând locuitorilor de pe moşie să cultive cu plante prăşitoare locurile goale dintre rânduri, luându-se de ei recolta. D-sa concluide că acest mod de împădurire e singurul care dă cele mai bune rezultate, fiind în acelaş timp şi cel mai eftin, esceptându-se bine înţeles locurile umede, cum sunt luncile, unde se pot face plantaţiuni directe, după metoda obişnuită.

In terenurile nisipoase dela Sadova, unde s'au făcut plantaţiuni pe o suprafaţă de 1000 hectare, pe crestele dunelor s'a plantat salcâmul, care nu creşte tocmai bine în masiv, iar pe depresiuni s'a plantat stejar, având o reuşită foarte bună

Domnul *Emanoil Obogeanu* având cuvântul ţine următoarea cuvântare:

Domnule Ministru,
Domnule Preşedinte,
Domnilor Colegi,

Mai intâi felicit din toată inima pe D-l Inspector general C. Orăscu care a pus la ordinea zilei o cestiune atât de importantă şi care prin generalizare se poate enunţă astfel: «Cari sunt epocile şi metoadele cele mai avantagioase pentru împădurire in diferitele regiuni, avându-se in vedere speciele şi natura solului».

Impărţirea României în regiuni.

Cred util pentru facilitarea studiului sumar ce intreprindem a împărţi cele 3 regiuni silvice ale ţării, din punctul de vedere al esenţelor ce le ocupă, după cum urmează:

I. Regiunea Câmpiei care coprinde:

a) Părţile joase ale câmpiei (şesurile) ocupate mai ales de stejar cu oarecare amestec de frasin şi ulm.

b) Podişurile câmpiei ocupate mai ales de gârniţă, apoi stejar şi gorun.

II. Regiunea colinelor care se poate împărţi in:

c) Colinele fără fag populate mai ales cu gorun pe culmi şi pe coaste, cu puţină garniţă şi stejar

d) Colinele cu fag in amestec cu puţin gorun, gărnită stejar, frasin şi ulm.

III. Regiunea munţilor coprinzând:

e) Plaiurile de fag pur sau aproape pur având urme de reşinoase pin silvestru sau molid, după cazuri; şi în fine,

f) Munţii cu esenţele reşinoase în amestec cu fag sau numai reşinoase.

Cari sunt epocele de împădurire?

Dacă împădurirea se face prin sămănătură directă, să se samene după ce s'a copt sămânţa, să incetăm când se pun gerurile, iar în apropierea primăverei mai înainte de încolţirea ei naturală, sămânţa nu trebue acoperită cu pământ mai mult de 1—2 ori grosimea ei.

Dacă impădurirea se face prin plantare de puieţi crescuţi în pepinieră, ca să se facă imediat după încetarea sevei, să înceteze pe timpul gerurilor, iar în apropierea primăverei mai înainte de reînceperea circulaţiei sevei.

Afară de împrejurări excepţionale noi preferim toamna atât pentru sămănături cât şi pentru plantări: intru cât priveşte sămănăturile fiindcă tot toamna seamănă şi mama noastră natura, iar intru cât priveşte plantaţiunile se pretinde şi adevărat este că plantând din vreme plăntuţele ele pun mai bine posesiune asupra solului şi lucru curios, pe care vă rog să-l verificaţi şi D-voastră, rădăcinele puieţilor nu numai că au timp să se aşeze, dar chiar capătă şi un început de creştere. Esenţialul este că să nu prea întârziem plantarea pueţilor, căci altfel sunt expuşi a pieri de secetele primăverei şi verei.

Ce vârstă trebue să aibă puieţii?

D-l Cannon recomandă a se face uz de puieţi tineri de 1—2 ani, natural dacă nici o împrejurare nu se opune la aceasta.

Puietul mic, tânăr să scoate mai uşor din pământ, cu toate mustăţile lui, necesită gropi mai mici şi se prinde mai uşor.

Cari sunt esenţele cele mai avantagioase de cari trebuie să uzăm în diferitele părţi?

Răspund pe scurt că noi trebuie să împădurim numai cu esenţele localităţii, să nu recurgem într'o regiune sau o arie dată la alte esenţe decât la cele locali; să nu adoptăm o esenţă dacă n'avem în localitate cel puţin nişte urme cât de mici de existenţa ei spontanee. Să nu ne aventurăm să facem încercări mici şi dacă rezultatele]vor fi satisfăcătoare atunci s'adoptăm esenţa încercată.

Esenţele de cari trebuie să ne preocupăm sunt:

Stejarul, frasinul, ulmul;

Gârniţa

Gorunul;

Fagul;

Pinul silvestru;

Molidul; şi

Bradul.

Să ne ocupăm mai întâi de stejar, frasin şi ulm.

Intrucât priveşte stejarul cu speciile lui, noi regretăm că încă şi azi se mai cresc puieţi de aceste specii în pepinieră.

Ştim cu toţii că aceste specii au un pivot lung, ajungând în 2—3 ani dela 1,m40—2,m Ceeace face ca scosul puieţilor de stejar din pepinieră să fie foarte greu, să-i scurtezi la plantare pivotul şi să tai şi din tulpină apre a stabili echilibrul de creştere între partea subterană şi cea aeriană, să-i faci cum se zice toaleta.

Ar fi mai bine ca după această toaletă să'l aruncăm pe aşă maltratatul puiet în foc decât să'l plantăm!

La noi, d-lor, solul nu e atât de superficial ca în Franţa, unde încă nu se recomandă împăduririle de stejar cu puieţi crescuţi în pepinieră, nici ca în Germania; la noi solul este pe ori unde îndestul de adânc şi de fertil pentru ca să sămănăm ghinda speciilor de stejar şi să avem un succes deplin observându-se oarecari reguli ca cele ce arătai.

Remarc, D-lor, cu această ocaziune că prin faptul adâncirii în decursul anilor a albiei râurilor multe din zăvoaie au început să-şi cedeze locul lor stejarului pedunculat şi nu pot ca să recomand mai bine transformarea acestor zăvoaie în masive de stejar.

Intru cât priveşte frasinul şi ulmul, acestea după cum ştim nu formează în natură ele singure masive pure, cel mult le-am găsit în buchete.

Împăduririle cu aceste esenţe să se facă în locurile umede ce le convin şi numai cu puieţi crescuţi în pepinieră. El se vor mai plantă printre răriştele de stejar pedunculat şi printre anini, acolo unde aceştia nu stau în apă.

Să ne ocupăm acum de gârniţă.

Mă servesc, d-lor, de statistica pădurilor pe care consultând-o

am putut cunoaşte că aria acestei esenţe pe unde ea este predominantă faţă de celelalte esenţe ocupă podişurile regiunii câmpiei începând din Mehedinţi şi mergând spre est până la Bráila şi Covurlui de unde ea se bifurcă intinzându-se spre Nord până la Roman şi spre Sud trecând în Dobrogea.

D-lor, cine aţi văzut în judeţele Romanaţi, Olt, Teleorman, etc. cum creşte această esenţă care nu e în totdeauna pură ci însoţită de stejar, gorun şi altele, nu cred ca să fii rămas mulţumit.

Mai toate masivele acestor podişuri sunt rare, strâmbe, scunde pipernicite.

Primii silvicultori cari au fost isbiţi de acest trist aspect al masivelor podişurilor de gârniţă au crezut că dacă s'ar face o tăiere rasă şi noii lăstarii s ar feri de dinţii vitelor s'ar face o treabă frumoasă, lăstarii ar creşte drepţi, viguroşi şi astfel s'ar obţinea masive rentabile, de valoare

Ei bine, d-lor, după 24 ani de exploatare de atari masive, observăm că acest vis nu s'a realizat. De ce?

Nu care cumva au intrat vitele şi au păscut lăstarii? — Nu.

Nu care cumva această esenţă gârniţa este ursită ea să crească acolo cu greu, scurtă, strâmbă, pipernicită? — Nu.

Nu, căci am văzut prin părţi mai retrase, mai în apropiere de regiunea colinelor şi gârniţe drepte, înalte, majestuoase.

După părerea mea d-lor cauza o atribui faptului că aceste masive depe podişuri fiind fost de adâncă vechime prea în bătătura omului, prea apropiate de centrele populate au fost tot timpul rău tăiate prea de sus şi bântuite de vite.

In zadar am recurge azi la îndreptarea lor prin tăiere rasă şi obţinere de noi lăstari când biata trupină e obosită nu mai are vlagă în ea.

Deja am dat remediul, d-lor, pentru repunerea în valoarea acestor masive, am propus să scoatem arborii din rădăcină, în locul lor să împădurim prin sămănătură directă cu ghindă de gârniţă pură; pe unde vedem şi gorun şi cu această esenţă, iar prin coscove (depresiuni = scobituri) chiar cu stejar pedunculat căci în coscove 'l găsim şi pe el. Onor. Consiliu Technic al Pădurilor a admis vederile noastre aprobând pe 5 ani, studiele de exploatare lucrate într'acest sens. Azi vin şi mai propun aceste sămănături să se facă în 2 ori extrăgându-se succesiv nu de odată arborii acestor masive spre a se imita astfel modul cum procedează natura.

Un fapt important am a mai supune la cunoştinţa Dv. La pădurea Barca Valea Mare din judeţul Olt tăind o gârniţă de $0,^{m}30$ în diametru la $1,^{m}30$, înaltă ca trunchiu numai de 3^{m} şi strâmbă şi numărându-i vârsta am găsit-o de 85 de ani; valorà 2 lei

Intr aceaşi localitate, pe platoul gărei Mierleşti întâmplarea a făcut să dau peste un plop piramidal plantat înaintea unei cârciumi şi care avea grosimea tot de $0,^{m}30$ la $1,^{m}30$ dela pământ, dar trunchiul lui erà înalt de 12^{m} iar cu vârf avea 18 metri. Neputându-l tăià, din cercetări am aflat că avea vârsta de 32 ani căci erà plantat din timpul răsboiului pentru independenţă. Valorà 8 lei, prin urmare, ar rezultà că acolo plopul piramidal ar fi de $3\times4=12$ ori mai rentabil decât pipernicita gârniţă.

Trecem acum la gorunul din regiunea colinelor.

Exploatările abusive din trecut au făcut ca această esenţă care ocupă aproape singură culmile şi coastele dealurilor şi stejarul din josul acestor coaste să fie cutropite de fag.

Noi nu suntem un inimic al fagului, dar noi sau mai bine zis interesele noastre economice nu pot permite acestei esenţe să ocupe ea singură decât dosurile mai mult sau mai puţin repezi ale dealurilor, căci ea suportă şi îi place în tinereţe umbra, căci ea prin rădăcinele ei ca nişte cleşte opreşte surparea şi spălarea coastelor.

Dar pe acolo pe unde gorunul şi stejarul predominau şi s'a prea întins fagul, nu e rău, d-lor, ca prin luminişurile existente sau prin cele ce vom crea prin exploatarea bătrânilor fagi să introducem prin sămănătură directă gorunul pe coastele scurse, stejarul prin părţile mai joase şi umede. Cu ocaziunea facerii amenajamentului pădurii Statului Sirineasa am demonstrat prin experienţe rentabilitatea gorunului până la grosimea de 0,m 70 la 1,m .0 dela sol sau până aproape de momentul intrării lui în depericiune; fagul nu prezintă acelaşi avantage

Trecem acum, d-lor, la fagul de pe plaiuri.

Prin plai, înţelegem terenul stâncos din partea de jos a munţilor ocupat de fag şi puţin mesteacăn şi având urme de reşinoase de molid sau pin silvestru.

Dacă în plaiuri, d-lor, fagul formează esenţa predominantă pe când reşinoasele au dispărut cu totul sau aproape cu totul având numai ici, colea câteva urme de existenţa lor, aceasta nu se atribuie decât omului, căruia din adâncă vechime i-a venit mai bine să-şi iea din apropiere lemnul de reşinoase de care avea trebuinţă, aşa că tot luând n a mai rămas mai nimic, iar fagul mai nesupărat a trebuit să rămână singur şi să ocupe mai tot locul.

Şi acî avem, d-lor, remediu:

Practic este a se exploată succesiv aceste masive începând fireşte cu cei mai groşi fagi introducând esanţele preţioase locali pinul silvestru sau molidul, prin semănătură directă în şănţuleţe de un centimetru de adânci duse pe curbele de nivel.

Să nu visăm eliminarea fagului cu desăvârşire, să admitem amestecul fagului cu reşinoasele, căci acest amestec e la locul lui.

Trecem în fine, d-lor, la molid şi brad pe cari-i găsim fie puri, fie în amestec cu fagul.

Mi-a fost dat s'asist, de când mă aflu în serviciul silvic dela 1886 până azi cu întreruperi, s'asist, zic, la tot felul de exploatări la munte.

Întâi codrul grădinărit, apoi codrul regulat, în fine codrul cu tăieri rase şi împădurire manuală.

După mine, d-lor, a tăia ras un masiv existent deja frumos, pot zice majestuos, care ar avea ca orice pădure neîngrijită câţivă arbori uscaţi şi deperisanţi, pentru a te apuca să reîmpădureşti din nou prin plantare locul ce ea ocupă, aceasta nu pare a avea o mare asemănare cu dărâmarea unui frumos edificiu dar care avea nevoe de mici reparaţiuni, spre a face din nou altul dar mai mic, mai sărăcăcios, căci nicidodată, d-lor, vă spun şi generaţiunile viitoare vor vedea pe calea pe

care se urmează azi nu vom ajunge să mai avem nici noi, nici strănepoții noștrii masivele. arborii colosal de groși și înalți pe cari ni-a lăsat mama natură, iar generațiunile viitoare ne vor blestemă pentru nesocotința noastră!

D-lor nu e natural, nici economic, nici național ceeace facem, căci după tălerea pădurii de rășinoase, bogatul tericiu existent, sămânța burienilor adusă de vânturi provoacă desvoltarea prodigioasă a buruienilor, puieții tineri după cum recomandă savantul Cannon nu mai putem plantă, ci suntem nevoiți de a plantă molizi bătrâni de 4—5 ani după cum recomandă D-l Inspector P. Antonescu.

Acești puieți, d-lor, cu timpul tot pier și câți mai rămân, ei fiind crescuți în plină lumină, pierd din creșterea lor în lungime, în fine, se vor obține niște rezultate triste, după atâtea cheltuieli de plantare, după atâtea cheltuieli de întreținere.

D-lor, regenerarea pădurilor trebue să rezulte din însuși modul lor de exploatare, căci după cum copilul nu poate ajunge om martur de cât sub ocrotirea părinților și a societății, tot așă un puiete nu poate ajunge la adânci bătrânețe decât trăind în masiv la adăpostul celor mai în vârstă decât el.

Am avut ocaziunea să stau de vorbă cu mari exploatatori și proprietari de rășinoase. I-am întrebat de ce Dv. nu voiți să tăiați decât ras? Mi s'a răspuns că altfel nu rentează. Dar după ce s'a tăiat pădurea ras ce mai rentează în urmă pământul gol?

I-am întrebat apoi ce termene de contracte au și mi-au răspuns că 15 peste 30 ani, și când le-am pus în vedere că în atare interval tăind succesiv arborii exploatabili s'ar putea obține pe cale naturală, gratis regenerarea sau cel mult intervenind cu carecari însămânțări, toți până și profanii și interesații au ajuns de acord cu așă vederi, numai noi n'am îndrăsnit până acum să ne spunem cuvântul. Dar nu vă descuragiați, d-lor, apărătorul acestei mari cauze naționale, salvatorul, adevăratul amic al pădurilor și al nostru a sosit între noi; trăiască D-l Ministru Alexandru Constantinescu.

Domnul Inspector silvic *P. Antonescu* luând cuvântul spune că cestiunea împăduririlor artificiale este foarte importantă, nu numai pentru țara noastră, dar și pentru Europa întreagă și chiar pentru celelalte continente; după aceasta luând ca exemplu Europa, dovedește prin cifre statistice că deși acest continent este bine împădurit, căci suprafața masivelor sale forestiere se evaluiază la 300 milioane hectare, reprezentând un procent de 35% din întinderea totală a acestui continent, totuși în multe părți este încă nevoe a se creă pe cale artificială noi păduri, cele actuale nefiind uniform repartizate. Pădurile, afirmă D-sa, sunt îngrămădite mai mult în regiunile de Nord și Est ale Europei, pe când cele de Sud și Vest sunt despădurite, astfel

că pentru satisfacerea nevoilor de lemn de lucru, mai cu osebire, trebue a se recurge la rezervele de material lemnos din celelalte continente şi mai ales din Statele Unite, Canada etc.

In ce priveşte partea special tehnică a cestiunei, cum de exemplu epoca când se pot face împăduririle, aceasta depinde de climă şi de condiţiunile locale cari diferă foarte mult, astfel în Asia, unde verile sunt ploioase, se poate plantà şi în cursul acestui sezon. La noi s'a pretins de unii că se pot plantà răşinoasele primăvara, chiar după ce s'a început vegetaţiunea; reuşita depinde, însă, în acest din urmă caz, numai de împrejurări şi anume de faptul dacă după plantaţiune survin ploi abundente, căci altfel totul este riscat.

Epoca cea mai nimerită când se poate plantà depinde dar de împrejurări şi de climă. In ce priveşte răşinoasele este mai bine, după cum practica a dovedit, să se planteze primăvara, şi anume înainte de începerea vegetaţiunei, de circulaţiunea sevei.

Pentru plantarea stepelor, bărăganelor şi a nisipurilor sburătoare, la începutul şi până cam la jumătatea secolului trecut s'a adoptat în generalitatea cazurilor numai salcâmul şi erà firesc să se deà preferinţă acestei specii care creşte repede şi dă un lemn utilizabil; nu trebue însă să considerăm salcâmul ca o panacee universală, căci în solurile prea compacte, umede, sau cari sunt bogate în săruri minerale, salcâmul nu reuşeşte.

In ce priveşte numărul pueţilor de plantat la unitatea de suprafaţă, cam pela anul 1860 în Rusia silvicultorii dădeau preferinţă plantaţiunilor rare la 2, 3 şi 4 m. distanţă între pueţi; observându-se însă că se întârziază mult până la constituirea stărei de masiv, în care timp se instalează o vegetaţiune luxuriantă de burueni ce cresc printre rândurile de pueţi, cari periclitează existenţa acestora cu tendinţa lor de a'i copleşi, afară bine înţeles de cazul când nu se iau măsuri de a se prăşì cât mai des aceste burueni, mai târziu, însă, spre a se scăpà de influenţa dezastruoasă a acestor burueni, cari absorb din sol o mare cantitate de umiditate, în detrimentul puieţilor de salcâmi, s'a dat precădere plantaţiunilor dese, întrebuinţându-se până la 15 şi

20 mii puieţi la hectar. Acest mod de procedare nu numai că costă mult, dar rezultatele s'au dovedit că nu corespund aşteptărilor.

In ultimul timp s'a dat preferinţă în stepe plantaţiunilor de stejar, căci acesta este o specie *xerofilă* (care se mulţumeşte cu puţină umiditate) şi dacă nu s'a obţinut pretutindeni rezultate satisfăcătoare, cauza se datoreşte în prima linie faptului lipsei unei bune preparaţiuni a solului, mai ales în primii ani ai desvoltărei sale şi din acest punct de vedere d-sa se asociază la părerea emisă de d-l Davidescu de a se semănà câţivà ani d'arîndul între rândurile de puieţi plante prăşitoare, după cum s'a recomandat, de altfel, şi de eruditul savant german, d-l Schwappach în descrierea călătoriei sale de studii forestiere în România în vara anului 1904.

După multe detalii asupra modului de procedare în efectuarea plantaţiunilor în diversele regiuni ale ţărei, vorbind şi despre plantaţiunile de pe nisipurile sburătoare de la Ciuperceni, pe cari le-a vizitat acum 5 ani cu elevii şcoalei de Silvicultură, d-l Antonescu spune că rezultatele aici se poate susţine că sunt şi bune şi rele, deoarece în părţile unde solul e fertil, vegetează bine atât salcâmul, cât şi frasinul, stejarul, etc., pe grinduri însă plantaţiunile de salcâm sunt acoperite de nisipuri sburătoare, nemai rămânând libere în multe părţi decât numai vârfurile arborilor. Tot relativla această chestiune D-sa susţine că epoca de plantaţiune a salcâmului cea mai recomandabilă, după cum o lungă practică a dovedit, este primăvara, când procentul de reuşită al plantaţiilor este mai mare.

Cu privire la numărul pueţilor de întrebuinţat la hectar d-l Antonescu arată că până în deceniul trecut erà obiceiul, mai ales în Germania, de a se face plantaţii dese la 1 m. şi chiar ea mai puţină distanţă între pueţi; în urma observaţiilor îndelungate, însă, făcute în ultimul timp de către staţiunile de experienţă din Austria şi Germania, s'a ajuns la convingerea că stejarul trebue plantat mai des, pe când pentru molid distanţa cea mai convenabilă este de 2 metri între rânduri şi pueţi şi aceasta pentru ca aceşti pueţi să dispună în tinereţe de un spaţiu mai mare spre a'şi desvoltà bine rădăcinele iar mai târziu, când se formează starea de

masiv, pueții să nu crească prea deşi şi prea înalţi, căci în cazul acesta lemnul rămâne fraged şi zăpada le rupe uşor vârfurile, compromiţându-se astfel cu totul viitorul plantaţiei.

Domnul *Ministru Al. Constantinescu* luând cuvântul spune:

Să mă iertaţi dacă 'mi permit să mă amestec într'o discuţie pur ştiinţifică, pe care am ascultat'o cu plăcere şi ca un tovarăş al D-v. voesc să mă familiarizez cu cunoştinţele D-v. căci prin situaţia ce ocup azi sunt adesea chemat a judecà lucrările şi propunerile Dv. şi voesc a fi pus în poziţiune de a le puteà judecà cât mai în deplină cunoştinţă de cauză.

In limita puterilor mele am citit diferite lucrări ale D-v. interesându-mă articolele d-lor Orăscu, Zane, Rusescu şi în special ale d-lui Antonescu, relative la lucrările de plantaţie dela Tarcău, precum şi altele şi am văzut în ele o deosebire foarte mare de vederi, fie asupra metoadelor, fie asupra artei de a le aplicà şi ca dovadă peremptorie să citiţi lucrarea relativă la pădurea Tarcău, unde au fost aplicate şapte feluri de sisteme de exploatări.

Vă mărturisesc că această stare de lucruri pe mine unul m'a decepţionat.

Azi începe pentru D v. o eră nouă şi cred c'a sosit timpul să eşim din sfera discuţiunilor teoretice, lăsând la o parte ideile de autori, gelozia ce a le aplicà, etc...

Foarte interesante au fost expunerile d-lor Orăscu şi Antonescu, relativ la împădurirea nisipurilor sburătoare din diferitele regiuni ale Ţărei, precum şi a bărăganelor; recunosc utilitatea acestor împăduriri, însă cred că această chestiune trebue lăsată pe planul al doilea, de oarece pădurile astfel create nu sunt chemate a produce în viitor lemnul de lucru. Ceea ce mă preocupă pe mine este ca exploatările să se facă în mod regulat şi practic în puţinele masive cu lemn de lucru ce ne-a mai rămas, adică cum trebuesc ele exploatate, ca să se asigure pe deplin şi în modul cel mai economic, regenerarea lor naturală sau artificială, spre a se pune odată capăt devastărilor sălbatice la cari au fost expuse aproape toate pădurile dela munte — începând cu ale Statului şi terminând cu ale moşnenilor, — exceptându-se

dela aceasta numai pădurile M. S. Regelui şi ale Domeniului Coroanei.

Astfel D-v. trebue să vă preocupaţi de golurile de munte, cari trebuesc împăcurite în prima linie, fie prin însămânţări directe fie prin plantaţiuni.

De asemenea trebue să vă preocupe ideia reîmpădurirei porţiunilor de pădure exploatate prin diferite sisteme şi unde regenerarea lor naturală nu este complect asigurată, — mai ales la pădurile unde s'a aplicat aşà numitul «*Grădinărit* care, în majoritatea cazurilor, echivalează cu o tăere rasă.

Eu voesc să fiu luminat în prima linie asupra acestor chestiuni, pentru a se puteà începe opera această după un plan sistematic şi bine chibzuit şi de aceea vă rog a vă chibzui cu toţii şi a'mi dà soluţii precise asupra următoarelor puncte :

1. Impăduririle cu specii de valoare la munte şi coline în ce anume localităţi trebuesc mai întâi începute.

2. Căror anume porţiuni trebueşte dată mai întâi preferinţă: golurilor de munte şi poenilor, sau porţiunilor exploatate şi necomplect regenerate.

3. Ce sistem de împădurire e mai propriu, — plantarea sau semănarea — şi ce măsuri trebuesc luate pentru a puteà vedeà cât mai curând roadele acestei lucrări.

4. Doresc de asemenea a mai aveà o expunere precisă cum să se facă exploatarea pădurilor de răşinoase şi a celorlalte specii de valoare.

Şedinţa se ridică la ora 11½ seara, anunţându-se cea viitoare a doua zi la ora obişnuită.

(Va urmà)

O INSECTA CARE ATACĂ PINUL

In ziua de 10 Maiu curent, d-l silvicultor şef Iuliu Moldovan, m'a consultat asupra unei insecte ce atacă pinul în regiunea Muscelului şi în special în plantaţiunile de pin silvestru ale d-lui prim ministru I. C. Brătianu, temându-se ca nu cum-va să fie larva nonei ! In realitate însă, acea insectă nu era altceva decât larva unei vespi numită *Lophyrus pini L.* Cu toate că insecta în ches-

tiune nu este teribila nona, totuşi presenţa ei strică mult plantaţiilor şi de aceea m'am hotărît să dau aci câteva detalii. Larva se cunoaşte uşor după următoarele caractere: este lungă până la $2^1/_2$ cm., cilindrică, de culoare verde murdară şi cu dungi longitudinale verzi mai închise formate de ghimpi şi bobiţe pe fiecare segment; cap negru; ultimul segment al abdomenului terminat printr'o prelungire. Larvele apar parte în Mai — Iunie, parte în August — Octombrie, în familie numeroasă, mâncând foile (acele) de 3—4 ani, iar în lipsa acestora atacă şi cele din anul curent. Larvele eşite primăvara se ascund chiar în coronamentul arborelui, între mănuchiurile de ace sau pe ramuri, iar în a doua jumătate a lui Iulie nimfele se transformă în vespe. Larvele de toamnă se ascund în Octombrie în pătura de frunze moarte şi petrec iarna în gogoaşe, aşă că tocmai pe la mijlocul lui Aprilie viitor apare vespea din nimfa formată în gogoaşă la sfârşitul lui Martie. Vespea se poate cunoaşte bine după desemnul colorat ce se găseşte în tratatul pentru combaterea insectelor vătămătoare de Pitschak şi d. Knechtel, ce se află în biblioteca fiecărui ocol, în care carte vor află d-nii silvicultori şi mijloacele de combatere. Noi putem consilia în treacăt izolarea masivelor neatacate prin gropi sau prin curse formate deramuri şi crăci, unde se ascund larvele şi pot astfel fi strânse şi arse.

Gr. N Pârvulescu
profesor de Entomologie silvică la Şcoala de Silvicultură

COMUNICĂRI ŞI FAPTE DIVERSE

Pepinierele Nomblot-Bruneau de lângă Paris.

Cultura pomilor roditori e una din acele ramure ale producţiunei primitive, căreia la noi nu i s'a dat aproape nici o atenţie, deşi clima şi solul îi sunt prielnice.

Nu e locul aci a vorbi despre însemnatele foloase, ce am puteă trage din pomicultură: ele sunt în de obşte cunoscute. Voiu da ca exemplu numai regatul de Würtemberg care produce anual fructe în valoare de 10 milioane lei, cam tot atât ca şi România, de şi întinderea ţărei noastre e aproape de 7 ori mai mare.

Voi insistă însă asupra faptului că avem prea puţine pepiniere în ţară, care prin productele lor şi modul cum le prezintă publicului ar şti să stârnească gustul amatorilor şi a proprietarilor mari şi mici.

In această privinţă geniul francezilor e în adevăr de admirat şi în rândurile următoare voiu dă un scurt exemplu în dorinţa ca să atrag atenţia colegilor de meserie asupra culturei pomilor, căror chiar în pepinierele silvice li se cuvine un loc cu atât mai mare, cu cât poporul nostru primeşte cu greu ori ce inovaţie de a cărei foloase nu s'a convins de visu.

Iată deci esemplul:

Acum doi ani fiind la Paris, am vizitat şi renumitele pepiniere Nomblot-Bruneau situate la Bourg la Reine, distanţă de 4 km. de la Poarta de Orleans, una din barierile Parisului.

D-nul Nomblot, şeful stabilimentului, cavaler al legiunei de onoare, fost profesor de arboricultură etc., e unul din cei mai experimentaţi pepinerişti ai Franţei. Dânsul nu e mare proprietar, ci are o casă cu vreo 20 hectare pământ în juru i. Pe lângă aceste dânsul a mai luat în arendă pe termen de 10 ani de la vecini o întindere tot cam atât de mare. Are deci în total 40 hectare în cultură.

Principalul său articol, sunt pomii roditori atât crescuţi în plin aer cât şi în espalieuri; dar are şi viţă, plante ornamentale, conifere de tot felul etc.

Chiar dela intrarea în pepinieră am fost izbit de admirabilul aranjament al grădinei ornamentale. E curată ca un salon şi prin puterea esemplului deşteaptă în vizitator dorinţa de a imita cele văzute.

Pepiniera e împărţită prin ziduri de cărămidă înalte de 3 trei metri în mai multe divizii; scopul acestor ziduri este pe de o parte a proteja plantaţiile contra vânturilor, iar pe de alta a primi treiajugurile pentru pomii crescuţi în espalieuri, cultură din cele mai raţionale mult respândită în Franţa, şi care permite obţinerea de fructe de mărime estraordinară şi de gust delicios.

Printre ziduri, drumuri şi poteci largi încadrează subdiviziile pepinierei, care conţine sute de mii de pomi de toate etăţile şi formele, având fiecare specie şi fiecare varietate cartierele sale osebite.

Caişi sunt vreo 30 varietăţi, piersici peste 100 varietăţi, peri peste 500 varietăţi, meri tot cam la fel, pruni cam 60 varietăţi etc. etc. şi aproape fiecare varietate crescută ca pom pitic, semitrunchiu, trunchiu înalt, ca piramidă, în candelabru în palmettă, etc. etc.

Afară de speciile amintite se mai cultivă migdali, piersicul, vişini, castani alimentari, gutui, sorb domestic, corn, smochini, apoi fragi, smeură, coacăză (agrişi), pomuşoară, dud. moşmon, nuci, aluni, sparangă şi viţă de vie în sute de varietăţi.

Cât vezi cu ochii pomi şi pomi, unul mai frumos ca altul, şi toate culturile îngrijite cu o competinţă, care face cea mai mare cinste ştiinţei franceze.

Pentru a produce toate aceste un stat major de funcţionari şi grădinari, apoi vreo sută de lucrători sunt aproape zilnic ocupaţi în stabiliment, iar pentru enumerarea tuturor speciilor şi varietăţilor, d-l Nomblot are un preţ curent pe care'l trimite în toate ţările lumei, gros de peste 200 pagine *).

Uimit de strajnica organizaţie a întregului serviciu, şi de mulţimea infinită a pomilor, mă adresai unui şef grădinar cu întrebarea, dacă este posibil a vinde cantităţi aşa mari de pomi, şi primii ca respuns că nu mai este posibil, dar că întreaga producţiune a acelui an e deja vândută şi că aşteaptă numai căderea frunzei pentru a espedia totul spre satisfacerea miilor de comande ce au.

Această fabrică de pomi, căci mai potrivit este acest nume de cât pepinieră, dă proprietarului ei, după informaţii culese la faţa locului, un beneficiu de peste 200.000 lei anual, cifră exorbitantă, care însă nu e fără precedent în esploatările horticole a ţărilor civilizate.

La noi pentru obţinerea unui asemenea beneficiu e nevoie să ai un domeniu de vre-o 4000 hectare ; şi D-l Nomblot îl scoate de pe 40 hectare.

Bine înţeles pentru a obţine aşă ceva e nevoie pe lângă pământ, şi de un însemnat capital, care nouă cam deodată ne

*) Acest catalog e un adevărat manual de pomicultură practică, arătând în mod concis dar cuprinzător, cele mai bune metoada pentru a obţine maximul producţiunei.

lipseşte, dar pe care prin ştiinţă, clibzuinţă şi stăruinţă ni-l putem constitui şi noi cu timpul.

Sapienti satis! Dar nu pot încheià fără a face un călduros apel colegilor, ca în limita posibilului să'şi facă fiecare datoria ce-i incumbă şi să propage cultura pomilor roditori.

Olimpiu Boiu
Şeful regiei
Domeniului Coroanei Mălini.

Criza pădurilor în România şi mijloacele de combatere [1])

1. Se va arătà pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgărei codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirei pădurilor şi regulamentarea tăerei lor a format preocupaţiunea autorităţilor în drept.

2. Se va face o schiţare istorică asupra originei proprietăţei forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice şi de utilitate publică, răzeşi sau moşneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeţei pădurilor ţărei după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găseşte la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac şi după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar puteà complectà actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuinţelor noastre actuale.

5. Se va enumărà cauzele cari au contribuit la micşorarea patrimoniului forestier al ţărei şi prin ce anume s'a manifestat consecinţele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunţite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparţinând diferitelor naturi de proprietari şi pentru spo-

1) Programul lucrărei premiate de d-l *C. Disescu.*

rirea fondului nostru forestier prin împăduriraa poenilor şi a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislaţiunei silvică a principalelor state din Europa în ce priveşte partea referitoare la exploatări şi împăduriri şi a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulganizarea cunoştinţelor forestiere, a cultului arborilor şi a multiplicărei pădurilor.

8. Se va arătà desvoltarea comerţului nostru exterior cu ce priveşte importul şi exportul lemnului şi industriele derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forţele de producţiune a solurilor noastre forestiere şi cu starea actuală a materialelui sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căutà pe cât posibil a precizà cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezentà în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoţită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil şi cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numără autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuelile Societăţei «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere şi'şi vor dovedì proprietatea la cancelaria Societăţei «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunţarea rezultatului, vor rămâne în proprietatea societăţei.

INFORMAŢIUNI

Potrivit Art. 4 din Legea pentru înfiinţarea Casei Pădurilor s'a numit, prin decret, ca membrii în Consiliul de Administraţie următoarele persoane:

1) D-l *George Vasescu*, membru în Consiliul superior al Agriculturei, mare proprietar.

2) Dr. *C. Angelescu*, membru în consiliul de Administraţie al Casei rurale, mare proprietar.

3) D-l *Al Culoglu*, deputat, desemnat de Eforia spitalelor civile Bucureşti.

4) D-l *C. Cantacuzino Paşcanu*, senator, mare proprietar.

5) D-l *Nicolae Ghica-Comăneşti*, deputat, mare proprietar.

6) D-l *Ion G. Saita*, deputat, avocat.

Prin încheierea de la 10 Aprilie a. c. Consiliul de Administraţie a opinat ca în mod provizoriu, D-l Consilier *I. G. Saita* să îndeplinească sarcina de Administrator al Casei Pădurilor.

* * *

Comitetul central de Administraţie al Societăţei, întrunindu-se în ziua de 2 Mai a. c. conform art. 16 din statute s'a constituit astfel:

D-l *Ion Kalinderu*, preşedinte.
» *C. F Robescu*, vice-preşedinte.
» *N. C. Nădejde*, Secretar-casier.

D-nii *Petre Antonescu*, *B. A. Golescu*, *Dem. Ionescu Zane* şi *Mihail Tănăsescu* vor forma comitetul de redacţie al revistei.

* * *

In comptul exerciţiului 1909—1910, până la 31 Martie a.c., ca venit al pădurilor s'au încasat lei 5.723.808 bani 21, prevederile budgetare fiind lei 6.200.000.

Tip. GUTENBERG, Joseph Göbl S-sor, str. Doamnei 20. — Bucureşti.

STEJARUL ŞI CULTURA LUI

(Urmare [1])

Regimele şi tratamentele ce se poate aplica pădurilor de stejar

Pădurilor de stejar li se poate aplicà cele 3 regime cunoscute şi mai multe metoade de tratament.

Regimul codrului cu tratamentul codrul regulat îi convine de minune; regimul crângul simplu de asemenea, fiindcă toate speciile de stejar lăstăresc bine din tulpină.

Regimul crângul compus, care procură proprietarului respectiv atât lemne de foc cât şi de construcţie, dă cele mai bune rezultate în anumite condiţiuni de sol şi climă.

In ţara noastră dacă acest din urmă regim n'a corespuns aşteptărilor, aceasta se datoreşte în prima linie faptului că arboretele, în generalitatea cazurilor, aveau la exploatare o vârstă care, adesceori, treceà de 50—60 ani. Arborii de rezervă, crescuţi până atunci în stare de masiv, fiind prea înalţi şi nepregătiţi, din vreme, pentru a puteà suportà starea de izolare, s'au acoperit, în urma tăierei subetajului, a elementului crâng, de crăci lacome în toată lungimea trunchiurilor lor provocând, astfel, uscarea vârfurilor şi, prin urmare, pierderea valoarei lor. Aceasta însă nu trebue să ne surprindă deoarece se cunoaşte tendinţa arborilor crescuţi în masiv, ca, după izolarea lor, să revină dela forma forestieră la cea specifică proprie fiecărei specii.

Crângul simplu a găsit cea mai întinsă aplicare din partea proprietarilor particulari, scopul lor fiind de a obţine lemne de foc şi un procent remunerator la capitalele băneşti reprezentate prin valoarea pădurilor ce le aparţin.

Cât priveşte tratamentul codrul regulat nu cunoaştem decât prea puţine exemple, unde întrebuinţarea lui să se fi făcut la noi în mod raţional.

Să sperăm, totuşi, că va pătrunde în cercuri din ce în ce mai largi convingerea că, pretutindeni acolo unde natura speciilor şi a solului permite, trebue dat precădere acestei din

[1]) Vezi «Revista Pădurilor» pe Ianie 1910.

urmă metoade de tratament ştiut fiindcă ne procură o mare proporţie de lemn de lucru, cu calităţi technice superioare, propriu pentru diferite întrebuinţări industriale.

Nu este locul şi nici timpul de a intrà în prea multe amănunte cu privire la modul cum trebue practicat codrul regulat în pădurile ţărei noastre, aceasta fiind cunoscut de specialişti.

Cu toate acestea găsesc oportun a reamintì că în cele mai multe din pădurile noastre de stejar, actualmente în stare de codrişor sau chiar trecând spre codru, din cauză că nu s'a practicat, la timp, operaţiuni culturale având de scop favorizarea exemplarelor de elită, conţin o însemnată proporţie de arbori strimbi, defectuoşi, mulţi dintr'ânşii cu coronamente prea reduse în raport cu vârsta şi înălţimea lor.

In asemenea condiţiuni este bine a se procedà, sub formă de rărituri practicate în mod foarte moderat, la estracţiunea unor asemenea arbori, căci, după cum ştim, stejarul, cel pedunculat cu deosebire, este o specie care nu poate fi condus la vârstă înaintată decât când a putut să-şi formeze un coronament destul de desvoltat.

In cazul însă când au fost neglijate asemenea tăieri de amelioraţiune, când nu ne-am îngrijit din tinereţe, sau cel puţin după epoca ce urmează imediat după maximum de creştere în înălţime a arborilor, ceeace în solurile fertile are loc la vârsta de 30—40 de ani, este foarte periculos a rărì prea mult şi în mod brusc masivul, căci trunchiurile lor, ca şi la arborii de rezervă din crângurile compuse, se umplu de crăci lacome şi adesea-ori li se curonează, adică li se usucă vârfurile.

Cu ocaziunea practicărei tăierilor de regenerare, prima tăiere, cea de însămenţare, trebue făcută cât se poate de închisă, adică ca coranamentul arborilor să se atingă numai când sunt bătuţi de vânt, ceeace coresponde cu o depărtare cam de 2^m—3^m.

Estracţiunea păturei arbustive, ce de regulă se instalează în pădurile de stejar, graţie acoperişului uşor al acestei specii, nu trebuie făcută decât atunci când suntem siguri că vom avea un an rodnic de ghindă, ceeace se întâmplă de ordinar prin luna lui August.

Dacă solul este bătătorit, prea mult inerbat, prepara-

ţunea solului cu sapa, sau introducând rămătorii când a început să cază ghinda, fără a aşteptà însă ca să cază toată, este absolut necesară, căci numai astfel rădăcinele tinerelor plante vor putea să se fixeze bine în pământ.

După instalarea însămenţişurilor, şi nu trebuie să aşteptăm mai mulţi ani de ghindă ca ele să fie desăvârşite, cum se întâmplă uneori, fiind indestulător 2—3 fire şi chiar mai puţin la metru pătrat — în al 2-lea sau cel mult în al 3-lea an, trebue să practicăm tăierea secondară, pentrucă stejarul, fiind o specie cu un temperament robust, are nevoie de multă lumină în tinereţe.

Cu ocaziunea tăierilor secundare este bine a se luà măsuri ca să nu se prejudicieze însămenţişurile. In acest scop tăierea arborilor trebue să se facă, pe cât posibil, iarna, în timpul zăpezilor mari mai cu seamă şi de lucrători espeperimentaţi. Este recomandabil asemenea a se deschide, la distanţe de 40—50 metri unele de altele, linii largi de 1—2 m. spre a se puteà scoate arborii doboriţi, fără a se traversa masivele în toate direcţiunile

Neîndeplinirea acestor condiţiuni poate compromite reuşita regeneraţiunei; din acestă cauză în multe părţi din Germania şi Austria se preferă, după exploatarea pădurilor de stejar tratate în codru, repopulările artificiale.

In tot cazul nu trebue să ne aşteptăm ca întreaga întindere a unei afectaţiuni, destinată a fi regenerată în cursul unei perioade, să fie complect însămenţată pe cale naturală, căci mai totdauna vor remâne oarecari locuri goale cari trebuesc complectate în mod artificial.

Pentruca masivele de stejar să poată fi conduse la etăţi înaintate se mai cere, afară de aceasta, ca solurile unde cresc ele să fie fertile, profunde şi fresce.

In acest scop trebuie favorizat amestecul stejarului cu alte specii cari au un frunziş abondent, spre a se putea spori densitatea masivelor, a se înlesni elagajul natural, adică, formarea trunchiurilor lungi şi cilindrice, şi a se îmbunătăţi proprietăţile fisice ale solului prin menţinerea stărei de umiditate atât de necesară vegetaţiunei lemnoase.

In regiunea de câmpie ca specie de amestec se va da preferinţă carpenului şi chiar teiului, iar în a colinelor fagului.

Pentru ca stejarul să fie mai puţin espus acţiunei co-

pleşitoare a teiului şi a fagului, în special, amestecul se va face sub formă de buchete sau grupe.

Teiul, în terenurile ce-i convine stejarului, creşte mai repede în înălţime ca această din urmă specie, nu numai în tinereţe dar chiar când a ajuns starea de desvoltare a prăjinişului şi el nu sufere aşà de mult de îngheţurile târzii de primăvară; este necesar, aşà dar, să asigurăm stejarului o mai mare creştere în înălţime, ceace se poate obţine instalându-l cu câţiva ani mai înainte.

In cadrul de stejar carpenul şi teiul, sub forma de subetaj provenit din lastări chiar, pot îndeplini un rol de protecţie nu se poate mai bine făcător.

Starea pădurilor noastre de stejar în trecut

Ţara noastră în trecut erà foarte bogată în păduri de stejar. Spre a dovedi aceasta nu pot face mai bine decât a reproduce câtevà pasagii din lucrarea: «*Comerţul şi Industria lemnului în România*»[1]).

«Judecând după cele scrise de cronicarii noştri cei mai de seamă, precum şi după oarecare scrieri ale străinilor cari ne-au vizitat ţara, România a fost una din ţările cele mai împădurite din Europa.

«Cu codri foarte mulţi se mândreşte Moldova», ne spune învăţatul Domn Român Dimitrie Cantemir, în excelenta sa scriere: *Descrierea Moldovei (1716)*, «atât cu lemne de tăiat cât şi cu arbori fructiferi»... «Lucrătorii de corăbii caută mai vârtos stejarii moldoveneşti şi-i laudă a fi mai buni pentru construcţiuni de corăbii, decât tot celalt lemn în contra cariului».

Iar mai departe:

«Doi codri au fost la Moldoveni mai vestiţi decât toţi ceilalţi, adică al Cotnariului şi al Tigheciului. Al Cotnariului este aproape de târgul cu acelaş nume şi nu s'a făcut din fire, ci însuşi industria umană i-a dat naştere, căci pe timpul lui Ştefan Vodă cel mare, erà acolo numai un câmp mare gol, iar după aceea Polonii, cu o oaste mare, aşezându-se cu castrele pe câmpul acela şi strimtorindu-i, Ştefan-Vodă

1) Petre Antonescu: Comerţul şi industria lemnului în România. Anul 1907, pag. . . .

i-a bătut şi luându-le castrele, i-a pus pe fugă, pe mai mulţi i-a omorît şi peste douăzeci de mii i-au prins, dintre cari cei mai mulţi nobili. Pentru răscumpărarea lor îndemnându-l regele polon cu o mare sumă de bani, n'a primit Ştefan, pentrucă nu eră iubitor de argint, ci a voit mai vârtos să-şi facă un semn de biruinţă care să-i vestească vitejiile şi în veacuri viitoare. Spre acest finit a înjugat pe toţi Polonii la plug şi a poruncit de a arat tot câmpul acele pe care se întâmplase războiul, de două miliare de lung şi de un miliar de lat, şi a semănat pe el ghindă, care eră preparată spre acest scop, din care a crescut acum păduri destul de largi şi lemnoase».

«Moldovenii le numesc azi *Dumbrăvile roşii*, pentrucă s'au udat cu sângele Polonilor, iar Polonii le numesc *Bucovina* şi niciodată nu-şi amintesc fără de lacrimi de acest loc».

«Alt codru dincolo de Prut, la marginele Basarabiei, ce se chiamă *Tigheciu*, coprinde înăuntru mai la treizeci miliare italiene şi este pentru Moldoveni, apărarea cea mai mare în contra Sciţilor, care de multe ori o au atacat, dar niciodată n'au luat-o.

«Copacii deşi sunt foarte înalţi, dar aşă sunt de deşi încât niciun pedestru nu poate să străbată, fără numai pe poteci care sunt ştiute numai de locuitori.

«Mai înainte se numără pe acolo peste 12 mii de locuitori, cari erau ostaşii cei mai viteji în toată Moldova; iar acum după războaele şi căderile cele multe de abiă au rămas 2 mii. Aceşti oameni au cu Tătarii megieşi dela Budjacu o învoeală, că pe tot anul să le dea o sumă de grinzi, pentrucă în Basarabia, mai totdeauna este lipsă de lemn. Această învoeală o păzesc şi până în ziua de astăzi foarte; iar când Tătarii voesc să calce peste tocmeală şi să ia lemn mai mult, care de multe ori se şi întâmplă, atunci locuitorii se apără cu mâna înarmată şi de multe ori învinge pe Tătari».

La pag. 12:

Este interesant a asculta părerile unui eminent scriitor, care în studiul intitulat: «*Mémoire hystorique et geografique sur la Valachie*», publicat în 1778 sub iniţiala B., probabil de către generalul austriac Baur, vorbind despre

starea pădurilor noastre, la pag. 221, ne spune următoarele:

«Valachia nu duce lipsă de lemne, munții săi sunt acoperiți cu vaste și frumoase păduri; iar o parte din șes este bine populat».

«Trebue să facem excepțiune însă de șesul de pe lângă Dunăre, la o depărtare de 4—5 mile de acest fluviu, unde rareori întâlnim păduri.

Speciile cele mai răspândite sunt: Stejarul, Fagul, Ulmul. Stejarul mai cu seamă este de o mărime și de o bunătate particulară și este căutat pentru construcțiunea vaselor și pentru marile bastimente».

La pag. 13:

In scrierea: «*Beiträge zu einer statistisch-historischen Beschreibung des Fürstenthums Moldau von Andreas Wolf*», publicată în 1805, în Sibiu, la pag. 52 citim:

«Dacă o țară posedă cu prisosință păduri de Stejar și Fag, ne putem ușor închipui că acolo creșterea rămătorilor trebue să meargă foarte bine».

«Acesta este cazul cu Moldova, prin a căror păduri abeà după o jumătate de zi și chiar zile întregi poți să le străbați, unde pe lângă niște tufărișuri, nu zărești decât niște complexe mari de păduri curate de stejari».

După cum vedem crângurile și tufărișurile, rezultat al tăerilor de către locuitorii satelor aflătoare în preajma masivelor forestiere, a început dejà pela începutul veacului al 19-lea să facă impresiunea asupra vizitatorilor străini, dar despădurirea nu ajunsese prea departe, deoarece suprafețe întinse păduroase acopereau încă teritoriul țării.

La pag. 19.

V. A. Urechiă în magistralul său tratat: «*Istoria Românilor*», seria 1800—1834, consacră numeroase pagini privitoare la pădurile țării, pentru care el nu erà indiferent; din potrivă, oridecâteori ocaziunea i s'a prezentat a pus tot talentul său de scriitor distins în serviciul ocrotirei lor, având convingerea că prin aceasta îndeplinește o operă utilă din toate punctele de vedere.

Astfel în cap. V pag. 69, vorbind despre orașul Iași se exprimă astfel:

«Pavarea orașului cu traverse este o veche deprindere

In documentele dela începutul secolului 17-lea se pomenește de străzi zise poduri.

«Domnul Alexandru Moruzi repară cu grinzi de stejar deacurmezișul, strada dela poarta curții până la Sf. Nicolae cel sărac, adică până în strada Copoului, asemenea podul vechiu, podul roșu, etc.; sate întregi erau scutite de dări și puse la dispoziținea Naziriei pentru lucrarea podurilor. Pădurile toate erau la dispoziția Naziriei pentru tăerea grinzilor de pavat.

Iar în altă parte:

«In diverse județe un număr de locuitori, chiar unele sate întregi sunt *podinari*, osebiți de orânduială locuitorilor de obște».

«Au obligația de a tăia din păduri podinele și a le aduce la oraș când se cer. Ei se jăluesc că stăpânii de păduri nu-i lasă să taie după cisla ce s'a făcut din partea Divanului. — Ordin să fie ajutați de ispravnici».

«Nu trecù însă mult timp și Domnul țării M. C. Șuțu, spre a nu se ruină cu desăvârșire pădurile cele mai apropiate, de unde transportul se făceà mai ușor, pe când cele mai depărtate să rămână neatinse, se văzù silit a da în Ianuarie 1792 ordine ca pentru tăerea de podine necesare pentru pavarea Bucureștilor să se facă cisluire cu analoghie pe toate pădurile, după trebuință și după starea fiecărei păduri. Apoi stăpânii pădurii să-și rânduiască câte un om ca să observe ca țăranii, să nu facă vreo stricăciune mai mult peste cislă și să-și ia și dijma dela podinari, pe un copac 2 parale după obiceiu» (V. A. Ureche, Ist. Rom. Vol. IV, pag. 359–364).

In vol. VIII din opul citat și anume la pag. 229, regretatul fruntaș al literaturei române revine din nou asupra acestei chestiuni:

«Podinarii fac mare dărăpănare și stricăciune pădurilor, căci au obiceiu de a tăià pentru o podină, câte 2, 3, sau 4 copaci, cu pricină că n'a eșit podina bună, din care cauză se stârpesc și se împuținează pădurile, care cu mulți ani îndelungați nu pot veni în starea lor» (Hrisovul lui M. C. Șuțu, din Martie 1802).

«Ca și la Iași, tot așà și la București toate străzile sunt pavate cu lemn, acoasta se strică foarte lesne prin enorma

mulţime a echipagiilor, cât şi prin carele ţărăneşti, ce vin cu proviziune pentru populaţiunea Capitalei».

«Cu aceasta se devastează frumoasele păduri de ştejari ale ţării şi deja se simt efectele acestei nechibzuite tăieri a pădurilor». Hurm. vol X, pag. 275 (1824 Muntenia).

«Această practică condamnabilă s'a urmat foarte mult şi anume în Moldova până la jumătatea veacului trecut»

Iată în adevăr ce citim în scrierea «Cronica Moldovei pe 500 ani». Vol. II, pag. 230 de Manolache Drăghici:

«După al 3-lea an al domniei lui Ghica s'a dispus a nu se mai pava uliţele cu lemn, ci cu piatră cubică. Pavagiul cu lemn aveà 2 mari desavantagii: 1) Pădurile care se prăpădeau cu aceasta şi al 2 nu era solid, trebuind a se repară de 2 ori pe an, ceeace erà cu neputinţă a se face în Moldova regulat».

«In Muntenia s'a continuat asemenea mult timp obiceiul de a se întrebuinţà lemnul pentru pavarea stradelor oraşelor. Aceasta rezultă în mod destul de evident, din scrierea: «*Ungar und die Walachey in neuester Zeit*», de Contele P....., apărută în Lipsca în 1840, de oarece vorbind despre Craiova, fosta Capitală a Banatului Olteniei, la pag 111 ne spune că:

«Pavagiul pe străzi este făcut de grinzi de stejar foarte costisitor şi greu întreţinut».

. . . . . .

Starea actuală a pădurilor noastre de stejar

Dar nu numai în trecut, pădurile de stejar au avut mult să sufere de tot felul de vandalisme, ci şi în timpuri cu mult mai recente.

Exemple de lipsa noastră de prevedere în ce priveşte păstrarea pădurilor de stejar găsim din nenorocire destule. Cine nu cunoaşte, în adevăr, răul obiceiu ca oridecâteori un judeţ, comună, sau vreo instituţiune publică, are nevoe de lemne de lucru, să ceară, şi să i se libereze din pădurile statului cele mai frumoase exemplare, fără nici o preocupare pentru viitorul masivelor foarte depreciate prin asemenea decimări?

Acestui rău obiceiu, care s'a practicat multă vreme, se

datoreşte faptul că în cele mai multe păduri de stejar ale statului s'a redus, aproape cu desăvârşire, stocul lor în material propriu pentru întrebuinţările necesitând mari dimensiuni.

Şi fiindcă mi-a făcut onoarea de a azistà la acestă conferinţă şi stimatul nostru vice-preşedinte, d-l C. F. Robescu, reproduc următorul pasaj din amenajamentul pădurei statului Cocorăştii-Mislei făcut de d-sa în anul 1871:

«A spune ceva despre vechea exploatăţiune este a ne referi la primii ani ai creşterii acestei păduri, de când nu posedăm nici un act; însă cu timpul şi ca să ajungă nici pădurea Cocorăştii a suferit un fel de exploataţiuni parţiale şi întâmplătoare. Astfel, de pe timpul când pădurea erà sub administraţiunea călugărilor greci, s'a tăiat o mulţime de lemne pentru facerea consulatului actual, din care unele stau şi astăzi putrede.

«Când s'a stabilit linia telegrafică Ploeşti-Câmpina tot această pădure a fost pusă la mijloc. Cu ocaziunea aprovizionărei arsenalului român, această pădure a dat nu numaj lemnele de lucru, dar chiar cele de foc pentru facerea cărbunilor. Astăzi chiar cantităţi mari din aceste lemne putrezesc fără nici un profit, ba din contră în detrimentul pădurei, căci în ele şi-au ales locaşul diferiţi xilografi, liparizi, bombicizi, ale căror omizi se urcă pe frunze şi le roade. In fine încă o exploatare neregulată o formează lemnele ce cu miile se scot din această pădure pentru minele dela Telega.

In rezumat s'a aplicat acestei păduri, fără ştirea acelora care o făceau, un fel de jardinaj, care însă nu avea de efect a scoate pe ici şi colea arborii bătrâni, ci pe cei mai buni.

Cu chipul acesta în multe părţi masivul este cu totul întrerupt şi la aplicarea unei exploatări regulate vom avea cea mai mare dificultate de a asigurà reproducţia.

Proprietarii particulari şi-au vândut mai toţi pădurile îndată ce li s'a oferit preţuri oarecum renumeratoare. Diferitele societăţi străine: germane, franceze şi ungare, cari le-au cumpărat, au realizat din exploatarea lor, bineînţeles, prea frumoase beneficii. Preprietarii respectivi, în necunoştinţă fiind de valoarea lemnului de ştejar pe pieţile mondiale, şi-au vândut pădurile cu câteva sute de lei hectarul, pe când adevărata lor valoare trecea de mai multe mii.

După tăere, ca un corolariu necesar, au urmat de-

frişările pe cale directă şi indirectă. Cele din regiunea de câmpie au fost transformate în terenuri agricole, cele din regiunea de coline aşişderea, deşi pământurile situate pe coaste repezi, prin spălarea lor de către ape, au devenit improductive, s'au transformat, în mai multe localităţi, în râpi ravene şi surpături.

De această soartă vitregă nu au fost cruţate nici pădurile particulare supuse regimului silvic, deoarece legea din 1881 prezinta atâtea lacune, încât orice încercare de a le ocroti era neutralizată prin lipsa totală de sancţiuni legale.

Pădurilor de stejar aparţinând stabilimentelor publice li s'a aplicat în general aceleaşi tratamente ca şi celor ale statului. Ele nu pot, prin urmare, să asigure pentru viitor o mare cantitate de lemn de lucru.

Exploatările în crâng simplu şi compus, după cum am arătat în cele ce preced, au fost la modă şi în aceste păduri timp de mai multe decenii. Arborii opriţi ca rezerve mulţi cu vârfurile uscate sau intraţi cu desăvârşire în depericiune, ne dovedeşte aceasta cu prisosinţă.

Liberările de lemne arendaşilor moşiilor statului pentru construcţiuni şi alte scopuri, cari arendaşi găseau adeseaori prilejul de a trage profite personale, graţie intervenţiunilor de tot felul; punerea în vânzare a unor atari păduri după simpla cerere a celor interesaţi, fără nici o preocupaţiune de regenerarea lor sau obţinerea unei producţiuni susţinute au înşoţit opera de nimicire, de istovire a unor atari bogăţii naturale, cari ar fi putut să furnizeze tezaurului public însemnate venituri, iar industriilor lemnoase existente, ori pe cale de a se creiă, materia primă absolut trebuitoare propăşirei lor normale.

Impresia ce au făcut pădurile noastre de stejar învăţatului german, dr. Schwappach, care ne-a vizitat ţara în anul 1904, după cum rezulta din darea sa de seamă, publicată în revista forestieră germană «Zeitschrift für Forst und Jagdwesen», imediat după terminarea călătoriei sale de studii în România, a fost din cele mai triste. Pentru a menaja oarecari susceptibilităţi, el nu a expus faptele în toată goliciunea lor, pentru motive de delicateţe uşor de înţeles. Cu prilejul Congresului Internaţional din Viena din 1907, când am avut onoarea a-i face cunoştinţă, D-sa nu s'a putut reţine însă

a-mi declară că nu se aşteptă să constate în România atâta lipsă de prevedere în ce priveşte îngrijirea pădurilor de stejar şi exploatarea lor sistematică.

Darea sa de seamă, după cum ştim, a fost publicată în traducere şi în «Revista Pădurilor». Iată cum se exprimă dânsul vorbind despre aceste păduri:

«Pădurile de stejar dela şes lasă mult de dorit; la coline stejarii preţioşi s'au extras mai dinainte. Chiar în pădurile statului abiă se cunosc exploatări raţionale. Numai pădurile ce aparţin unor proprietari particulari sunt demne de laudă. Aşà de ex. pădurea Fântânelele şi cele de pe Domeniile Coroanei. In genere însă proprietarii particulari nu merită aceste elogii.

«Statul, precum şi Domeniile Coroanei nu au tendinţa de defrişare ca ceilalţi proprietari particulari».

Reguli de urmat

Acum că ne-am dat seamă de starea pădurilor de stejar astfel după cum erau ele în trecut şi cum se prezintă astăzi, este util a arătà, pe lângă cele dejà specificate mai sus, cari ar fi măsurile de luat pentru punerea lor în valoare, pentru îndrumarea lor spre ţelul final al ori cărui bun silvicultor, care este realizarea maximului de profit din arboretele existente şi în acelaş timp de a spori productivitatea solurilor forestiere.

In acest scop îmi permit a face următoarele recomandaţiuni:

In pădurile de stejar din regiunea de câmpie, cari acum 20-30 ani serveau ca islazuri pentru vitele locuitorilor învoite de arendaşi în baza contractelor lor de arendare, din care sătenii, cu sau fără permisiune, îşi tăiau lemnele de foc necesare încălzitului locuinţelor lor, cari păduri au fost adese ori incendiate, primăvara mai ales; în aceste masive, în fine, în care, din cauza maltratărilor de tot soiul, arborii prezintă la baza tulpinelor umflături, scorburi etc., cel mai bun lucru de făcut este ca acolo unde împrejurările economice vor permite, să se întrebuinţeze procedeul radical consistând în defrişarea porţiunilor anuale exploatate. Repopularea lor se va face pe cale artificială şi anume fie prin însămânţări cu ghindă, fie prin plantaţiuni relativ mai dese,

după ce sclul va fi fost supus câţiva ani consecutivi unei culturi agricole, de preferinţă unei culturi de plante prăşitoare, şi după ce se va fi luat măsuri, ca tinerile plante să fie ocrotite în contra acţiunei pernicioase a buruenilor, prin practicarea de operaţiuni de întreţinere făcute la timpul cuvenit.

Tot astfel se va proceda şi în pădurile din aceiaşi regiune a şesurilor, formate de stejar pedunculat, cărora, deşi la exploatare aveau vârsta de 50—70 ani, li s'a aplicat totuşi crângul cu rezerve mai mult sau mai puţin numeroase, din care cauză, mai toate aceste rezerve s'au uscat, ne putând îndeplini nici rolul de semincere şi nici de a produce, conform aşteptărilor, într'un timp relativ scurt, deametre mari cu o însemnată proporţie de lemn de lucru şi construcţiuni ;— pe câtă vreme sub etajul, elementul crâng este alcătuit astăzi aproape numai de teiu, care, după cum se ştie, lăstăreşte cu multă vigoare atât din tulpină cât şi din rădăcină, precum şi din carpen, ulm, jugastru, arţar tătăresc etc. înlocuind stejarul de odinioară ai căror lăstari din tulpini prea bătrâne nu au putut rezista acţiunei copleşitoare a celor de teiu, în special.

In pădurile de gorun în bună stare de vegetaţiune, cum sunt acelea care ne au mai rămas în unele părţi din regiunea colinelor, cum de pildă este pădurea statului Cotmeana din Argeş, de unde, în anii trecuţi, s'au vândut un număr de mai multe zecimi de mii de arbori zişi deperisanţi, din care cumpărătorul a fasonat sute de mii de doage de escelentă calitate pe care le-a esportat în Franţa şi aiurea, realizând prea frumoase beneficii,— precum şi pădurile statului din prejurul reşedinţei ocolului Mihăeşti, trebuie, după părerea mea, să se procedeze astfel :

s'au să se înceapă practicarea tăerilor de regenerare având grija ca în părţile unde solul este înierbat sau bătătorit din cauza păşunatului, să se dea solului o prealabilă preparaţiune ;

s'au să se facă tăeri de răriturî moderate, având de scop de a se obicinui arborii în mod treptat cu starea izolată câştigând astfel, în scurt timp, o însemnată grosime în diametru.

Acestui din urmă procedeu se va da preferinţă numai

în cazul când arborii se vor găsi în plină vigoare de vegetaţiune, şi când solul poate fi ţinut într'o stare convenabilă de frescheţă, ceeace în masivele pure de stejar nu este posibil, decât introducând în subetaj o altă specie care să poată să îndeplinească acest rol.

In cunoscuta pădure Spessart din Bavaria prin favorizarea amestecului stejarului cu fagul în formă de buchete sau pâlcuri, prin crearea unui subetaj în arboretele de stejar începând dela vârsta de 40 – 50 ani, când se începe practicarea de răriturí foarte intense, se pot conduce arboretele la vârsta de peste 300-400 ani, şi cu cele mai bune rezultate.

In pădurile de gorun sau de stejar pedunculat, cărora li s'a aplicat crângul compus cu rezerve numeroase şi unde, graţie unor condiţiuni favorabile de sol şi climă s'a instalat un abondent sămânţiş printre lăstarii proveniţi în general din tulpini prea bătrâne, cari prin creşterea lor viguroasă în primii ani cu deosebire, tind totuşi a copleşi puieţii din sămânţă, cel mai bun lucru de făcut este de a se estrage pe de oparte arborii de rezervă, cei mai mulţi cu vârfurile uscate, iar pe de alta a se tăia din faţa pământului toţi lăstarii şi la nevoie a se repeta la câţi-vă ani de interval aceasta din urmă operaţiune.

Se va obţine cu chipul acesta o pădure în mare majoritate din sămânţă, iar pe de altă parte se va realizà valoarea rezervelor, cari odinioară alcătuiau esemplarele de elită şi cari astăzi de esemplu, se găsesc intrate de mult în depericiune, sau sunt expuse a se usca cu desăvârşire.

Şi pentru a nu se ocaziona prea mari prejudicii tinerilor plante cu ocaziunea doborîrei şi transportului materialului lemnos provenit din atari exploatări, se va deschide şi de astă dată linii distanţate între dânsele de 50—60 metri conducând fiecare până la drumurile vecine sau până la liniile somiere.

In acele cazuri însă când, dintr'o împrejurare sau alta, s'a neglijat a se efectua operaţiunile despre cari se face menţiune mai sus, astfel că lastarii având timpul să crească, se găsesc de mult în stare de masiv făcând astfel să dispară însămenţişurile de stejar, se va practica o tăiere de a rândul realizându-se valoarea atât a rezervelor cât şi a lăstarilor.

Dacă declivitatea, natura terenului şi circumstanţele economice locale vor permite, se va puteà apoi proceda la extracţiunea tulpinelor şi la însămenţări artificiale ori la plantaţiuni. In caz contrar se va lăsa să crească lăstarii şi la timpul cuvenit se va căutà, printr'o conversiune, a se trece dela regimul crângului la acel al codrului.

Principiul cardinal ce trebuie neapărat avut în vedere de către toţi silvicultorii este de a renunţa, afară de anumite împrejurări, la reproducţiunea pădurilor de stejar prin lăstari, cari, atât din punctul de vedere al longevităţei cât şi al calităţei technice a lemnelor de lucru, lasă mult de dorit în comparaţiune cu cele tratate în codru cu tăieri succesive, zis şi codrul regulat.

Păşunatul vitelor, prin care se bătătoreşte solul şi se împiedică aerul ca să pătrundă în cantitate suficientă în zona rădăcinilor, spre a puteà acestea să îndepliniască importantul act fiziologic respiraţiunea, trebue, bine înţeles, cu totul exclus.

Conservarea păturei arbustive, ce se instalează în mod natural în masivele de stejar dacă nu se practică într'însele păşunatul, şi al căror acoperiş permite razelor solare să pătrundă până la pământ, este asemenea o condiţiune esenţială pentru fertilizarea solului şi menţinerea lui într'o staro de roveneală convenabilă.

Insuşirile ce caracterisază un adevărat sol forestier, după experienţele lui *Fliche* şi *Grandeau*, nu se pot câştiga, în mod firesc, decât după un timp de mai bine de un secol şi numai sub influenţa stării de masiv.

Adoptarea de revoluţiuni lungi este, de altfel, o datorie din partea statului, precum şi a celorlalte persoane morale, căci numai astfel se poate produce lemnul de lucru de care avem, şi vom avea nevoe într'un grad şi mai mare în viitorul cel mai apropiat.

Lemnul de foc ni-l pot furniză pădurile de cer, de fag, de pildă, şi chiar cele de stejar prin resturile ce rămân după utilizarea lemnului de lucru.

Să nu uităm că lemnul de foc poate fi înlocuit prin cărbunele mineral, prin întrebuinţarea ţiţeiului etc., pe câtă vreme cel de lucru oricâte silinţe îşi va da ómul, cu spiritul

său născocitor, pentru anumite întrebuinţări industriale cel puţin, nu va putea fi înlocuit niciodată.

Pe de altă parte nu trebue însă să neglijăm cu desăvârşire chestiunea rentabilităţii pădurilor de stejar.

Dacă este adevărat că metrul cub de lemn de lucru se vinde cu atât mai scump cu cât lemnele au o grosime mai mare în diametru, trebue totuşi să ţinem socoteală că venitul ce se obţine la unitatea de suprafaţă, în raport cu mărimea capitalului lemnos ce trebue să existe în picioare, este mic, şi aşà fiind, prin operaţiuni culturale, începute din prima tinereţe a masivelor şi făcute cu spirit de discernământ, se poate mări grosimea arborilor şi prin urmare se poate scurta durata revoluţiunilor de codru.

Ţelul principal a ori cărei gospădării forestiere bine organizate trebuie să fie constituirea stărei normale şi prin urmare realizarea unei producţiuni cât se poate de constantă sau «raportul susţinut».

In acest scop pretutindeni acolo unde s'a depăşit posibilitatea corespunzătoare revoluţiunilor normale, trebue micşorate suprafeţele anuale de exploatare. Statul, stabilimentele publice şi celelalte persoane morale prin actualul cod silvic, sunt îndatorate de altfel la aceasta. In caz când aceşti proprietari vor da bunul exemplu, în ce priveşte introducerea unor esploatări sistematizate în pădurile lor, se vor găsi, sunt convins, printre proprietarii particulari, mulţi imitatori. Şi cu toţii contribuind la îmbunătăţirea patrimoniului nostru forestier, la sporirea veniturilor ţărei şi prin urmare la bunul traiu al populaţiunei în genere, ei vor câştiga multe titluri la recunoştinţa întregei naţiuni române. P. Antonescu.

REZUMATUL

Şedinţelor Adunărei generale a Societăţei „Progresul Silvic" din zilele de 7, 8 şi 9 Maiu 1910.

(Urmare [1])

Şedinţa dela 9 Maiu

Şedinţa se deschide la ora 9.45 seara sub preşedinţia d-lui Ioan Kalinderu, fiind prezenţi, afară de membrii so-

1) Vezi «Revista Pădurilor» pe Maiu şi Iunie 1910.

cietăţei şi d-nii Al. Constantinescu, ministru Agriculturei şi al Domeniilor, B. M. Misir, fost ministru, etc.

D-l Inspector *C. I. Ionescu*, având cuvântul ţine următoarea cuvântare:

Domnule Ministru,
Domnule Preşedinte,
Domnilor Membri,

Aseară cerusem cuvântul cu intenţiunea ca printr'un exemplu luat din faptele petrecute cu împădurirea bărăganelor şi numai în câteva cuvinte, să confirmă cele arătate de d-nii Davidescu şi Obogeanu, cari ne-au arătat cum, în practică se petrec lucrurile, şi dificultăţile, de cari au fost isbiţi în ooţinerea rezultatelor favorabile pe calea plantaţiunilor.

Voiam să arăt că în Bărăgan, încă din anul 1881 se dispusese ca să se rezerve anumite întinderi din moşiile mai mari, ce Statul stăpânea în Judeţele Ialomiţa şi Brăila, spre a fi împădurite, şi anume se rezervase spre acest scop din 14 moşii o întindere de teren de 7000 hectare distribuite pe întreaga suprafaţă a acestor 2 Judeţe.

Din această suprafaţă s'a împădurit 2700 hectare pe 10 moşii.

Din experienţele făcute timp de 20 ani cu aceste împăduriri s'a ajuns la concluziunea că: esenţa de împădurire nu poate să fie decât *Salcâmul* şi aceasta din cauză că repeden îndeplinire a fazelor sale de vegetaţiune se face în timpul scurt, în care se menţine umiditatea atmosferică pe bărăgane.

Unul din marile avantagii ale plantărilor cu Salcâm şi de care trebue să ţinem foarte mult seama pe Bărăgan este ca contrariu părerilor emise de teoreticiani, Salcâmul ne înlesneşte foarte mult lupta contra erburilor înăbuşitoare; rădăcinele lui trasante şi colosal de abundante nu permit erburilor să se desvolte în jurul trunchiului în deplina lor putere, acest rezultat marcant se poate vedea în oricare plantaţie de Salcâm şi mai cu seamă în masivele încheiate dela Jegalia şi dela Cioc nesti-Mărgineni din Ialomiţa.

Celelalte esenţe de împădurire *Stejarul* şi Ulmul, necesitând o perioadă de vegetaţiune mai îndelungată şi intrând astfel în timpul când umiditatea atmosferică pe bărăgan nu este suficientă acestei evoluţiuni, lâncezesc şi rămân pipernicite. La această lâncezire trebue să mai adăogăm şi efectele dezastroase ale vânturilor permanente cari hâţână incontinuu trunchiul plantaţiei, şi produce un gol împrejurul la rădăcină, deslipind astfel contactul foarte intim, pe care radicelele trebue să-l aibă cu pământul, provoacă deranj în absorbirea materialelor nutritive şi atrage dupe sine uscarea plantaţiei. Concluziunea acestor observaţiuni este că Salcâmul trebue să formeze baza împăduririlor din Bărăgan şi că operaţiunile de împădurire trebuesc să fie ajutate prin perdele de protecţiune contra vânturilor dominante.

Sub pădurile de Salcâm definitiv constituite credem că s'ar putea încerca cu succes plantarea esenţelor tari ca Stejarul şi Ulmul, de oarece

prezența lor va modifica în bine condițiunile locale de climat și de sol.

Este foarte adevărat că scurtimea timpului, în care plantările pot fi efectuate cum și desinteresarea lucrătorilor intră într'o oarecare măsură în coeficientul de nereușită al plantărilor, dar trebue însă știut că adevărata cauză a nereușitei plantărilor este neobservarea principiilor fundamentale de vegetațiune ce am expus.

Acestea sunt ceeace aveam eri de spus, când am cerut cuvântul.

Felul însă, cum cestiunea plantărilor a fost considerată de către cei cari au luat parte la discuțiune și mai cu seamă solicitudinea arătată de D-l Ministru pentru împăduriri, îmi impune datoria de a concretiza această cestiune în adevăratul ei cadru precizând anume necesitățile cărora aceste împăduriri trebuesc să corespundă, pentru a putea apoi ca în cunoștință de cauză, să ne fixăm asupra adevăratei și întregei solutiuni.

Din studiul «Cestiunei împăduririlor artificiale în România» opera d-lui Silvicultor Rusescu, se dovedește că avem în țară la noi o mare și complexă cestiune a acestor împăduriri impusă:

1. Prin necesitatea de a se aduce o asigurare recoltelor agricole, amenințate incontinuu de excesele factorilor climaterici în regiunea de șes a câmpiei, cerință care constitue necesitatea împădurărilor artificiale de ordine generală, de efectuat pe întreaga suprafață a regiunei noastre de câmpie.

2. prin legi și dispozițiuni speciale reclamate de interesele economice ale diferitelor localități și care constitue împăduririle artificiale de ordine speciale și locale, de efectuat pe 20.000 hectare terenuri comunale ale bărăganului Dobrogei, 17.000 hectare nisipuri sburătoare și 51.000 hectare mlaștine.

3. Prin interesul complectărei și bunei regenerări a masivelor forestiere ale Statului astăzi existente, și care constitue împăduriri artificiale de ordine culturală de efectuat pe aproape întreaga suprafață a munților noștri și pe 164.000 hectare poeni și locuri goale, și care ținem a precisa că nu intră plaiurile munților.

Astfel fiind, vedem că ne găsim în fața a 3 ordine de împăduriri: *generale*, *locale* și *culturale*.

Naște întrebarea: Este oare cu putință a nu ne ocupa decât numai de una din aceste feluri de împăduriri, fără a ne fi convins mai dinainte, dacă tocmai acel fel de împădurire trebue să aibă precădere asupra celorlalte, sau dacă nu cumva câte-și trele aceste feluri de împădurire prezintă de o potrivă aceeași importanță? astfel că lăsarea ei în urmă ar atrage neapărat dupe sine un prejudiciu fie general, fie local, fie cultural?

1) Necesitatea împăduririlor artificiale de ordine generală, reclamate de interesele generale ale agriculturei, este recunoscută prin hotărâri Domnești încă din anii 1792, atât în Moldova cât și în Muntenia, și în tot lungul acestui interval nu a încetat un moment de a nu forma obiectul preocupărilor marilor economiști ai țărei.

La formațiunea primului Cod Silvic, prin art. 15 pe lângă obligațiunea impusă Consiliului Tehnic de a hotărâ pădurile supuse Regi-

mului Silvic, i s'a mai impus şi acea de a hotări pământurile lipsite de vegetaţie lemnoasă cari trebue să fie repopulate cu păduri.

Noul nostru Cod Silvic datorit d-lui Ministru Alexandru Constantinescu, recunoaşte atât de mult necesitatea existenţei Pădurilor în regiunea de câmpie a ţărei, încât prin art. 13 opreşte defrişarea pădurilor de pe moşiile acestei regiuni, care ar avea o întindere mai mică de 25% din întinderea lor.

Această dispoziţiune a noului Cod Silvic presintă d-lor pentru noi o importanţă capitală căci legiferează proporţia pe care pădurile trebue să o realizeze la câmp faţă de superficia celorlalte terenuri. Idealul ar fi pentru noi ca această proporţie să fie obligatorie pentru toată regiunea de câmpie a ţărei, şi aceasta d-lor nu o spun ca o simplă dorinţă a unui silvicultor ci ca o necesitate recunoscută de marii agricultori ai ţărei.

Iau d-lor ca exemplu, însăşi regiunea Bărăganului.

Este foarte adevărat că de vreo câţiva ani numai, această vastă regiune a devenit un mare centru de exploatare agricolă în care se aplică cele mai raţionale sisteme de cultură şi cele mai perfecţionate maşine de exploatare.

Cu toate acestea d-lor, nu există agricultor pe Bărăgan care să nu fie înspăimântat de nesiguranţa recoltelor, provocată de temperatura ridicată, de reaua repartiţiune a ploilor şi de excesivitatea vânturilor ce domnesc acolo în permanenţă; aceşti 3 factori combinaţi produc un aşa mare exces de evaporaţie, încât ploile nu pot produce întregul efect ce s'ar putea aştepta dela ele, iar agricultorii pentru a împiedica evaporaţiunea, primăvara presează pământul, trecând cu tăvăluge grele, peste grânele răsărite.

Nu mi s'a întâmplat o singură dată să stau de vorbă cu vreun agricultor, şi este ştiut că în Ialomiţa, sunt cei mai mari agricultori ai Ţărei, fără ca dânşii să nu se plângă că au început agricultura pe bărăgan cu capital mare şi propriu şi că acum după câţiva ani de agricultură sunt încurcaţi atât ei cu capitalurile lor cât şi diferite Bănci pe cari le-au atras în aceste exploatări, şi pe cari numai un an excepţional ca anul acesta agricol, venit just la timp, ar putea să 'i salveze dela ruina sigură în care sunt deja căzuţi.

Toţi aceşti agricultori îşi exprimă mirarea că nu se dă o mai mare extensiune ca cea dată astăzi împăduririlor pe Bărăgan, procedându-se de manieră a se mai domoli puternicia vânturilor, a se mai modela excesivitatea climatului şi a se micşora astfel excesul de evaporaţie al umidităţei solurilor, adevărata cauză a nereuşitei recoltelor lor agricole.

A renunţa la împăduriri în această regiune agricolă a ţărei, ar fi după mine, a o condamna definitiv la o nesiguranţă permanentă a recoltelor ei, nesiguranţă care se va agrava din ce în ce mai mult, prin uzarea terenurilor ei, recent puse în cultura şi prin urmare atât de bogate astăzi ca materii nutritive.

2. In ceeace priveşte împădurirea terenurilor din bărăganele Do-

brogei, nisipurile sburătoare şi a mlaştinelor, aceasta este o cestiune de aplicare a unor legi speciale.

3. In ceeace priveşte *impăduririle de ordine culturală*, nu este cu putinţă în mod general a preconiza mai dinainte aplicarea sistemului însămânţărilor sau al plantărilor, modalitatea efectuărei lor, urmând a fi stabilită prin amenajamente şi regulamente de exploatare făcute pe baza cunoaşterei cu deamănuntul a condiţiunilor locale.

In privinţa golurilor, adică vârfurile cele înalte ale munţilor, trebue să renunţăm în mod definitiv la împădurirea lor şi aceasta din cauză că pe deoparte ele sunt necesarii culturei pastorale, iar pe de alta pentru că însă-şi natura a pus limită extensiunei în înălţime a vegetaţiunilor forestiere.

Am zis.

D-l V. Golescu, relativ la aceiaşi chestiune spune următoarele:

Am auzit aseară pe d-nu Ministru spunând că în dorinţă de a cunoaşte nevoile fundamentale ale silviculturei la noi, a interogat pe mai mulţi silvicultori şi că s'a mirat că asupra fie cărei chestiuni 7 silvicultori exprimau 7 păreri cu totul deosebite. Eu d-lor sunt surprins că există atâtea păreri asupra silviculturei române, când eu şi cred că suntem câţiva cu această părere, nu am reuşit să-mi fac o convingere în această chestiune. Nu vorbesc de convingerile ce le putem căpăta în cărţi: în tratatele streine de ştiinţe silvice putem să ne convingem că metoadele propuse sunt excelente pentru ţările unde au fost propuse, fiindcă ştim că autorii nu au scos din capul lor cele propuse, ci au observat, şi au adăogat la observările lor, cele acumulate de mai multe generaţii asupra aplicărei acelor metoade. Dar nu putem deduce d'aci că asemenea metoade ar da asemenea rezultate la noi. Nu în autorii celebri trebue să căutăm dar metoda cea mai bună de exploatarea pădurilor la noi. Unde s'o căutăm dar? In occident, când idei noi să ivesc în chestie de silvicultură se face critica amenajamentelor aplicate până atunci.

La noi însă abia 10% din păduri sunt amenajate; abia a zecea parte din amenajamentele existente să aplică; în fine a suta parte poate din cele ce se aplică sunt mai vechi de 30 ani, timp abia suficient pentru ca din rezultatele obţinute să ne facem o părere..... totuşi provizorii asupra meritului metoadei întrebuinţată: căci cum am putea să ne facem o opiniune definitivă asupra unui amenajament care nu s'a aplicat o revoluţiune întreagă. Aceasta nu ar fi posibil decât în cazul când rezultatele ar fi aşa de rele din primi ani de aplicare încât suntem prea convinşi. Acesta este cazul cu aşa numitul grădinărit concentrat, care a avut acest singur merit că foarte repede ne-a arătat defectele lui. Rezultatele bune care au fost obţinute la noi cu alte sisteme sunt prea puţin numeroase şi prea recente ca să ne putem face o opiniune generală.

Eu sunt dar de părere ca fără a pierde vreme să facem amenajamente, şi pentru a face amenajamente serioase, se impune formarea

de comisiuni de amenajament, a căror membri pe lângă amenajamentul în studiu să nu aibă absolut nici o altă însărcinare (ca de exemplu conducerea unui ocol, unei regiune, facere de anchete etc.). Aceasta este reforma fundamentală pe care o cere silvicultura română.

Utilitatea acestor comisiuni este însă legată de o condiţiune: să nu se impue de administraţie centrală un sistem presupus superior. Din contra ar fi de dorit să se caute formarea mai multor comisiuni cu păreri diferite spre a se aplica mai multe sisteme. Astfel s'ar experimenta toate sistemele cunoscute.

Dar unii vor obiecta: această experienţă va dura mult timp, şi apoi este bine să riscăm a compromite cu experienţe pădurile ce ne-au rămas în bună stare? Da mult timp va trebui, dar timpul acela nu va fi pierdut, şi urmaşii noştri având în fine pe ce baza o convingere adâncă vor putea, modificând în cunoştinţă de cauză sistemele streine să creeze o silvicultură românească.

Teama de a se compromite buna starea pădurilor experimentând diferite sisteme nu este justificata, căci orice sistem clasic s'ar aplica, rezultatele poate nu vor fi strălucite, dar în orice caz vor fi cu mult mai bune decât cele obţinute astăzi cu simulacrele de amenajament ce se aplică ici colo, sau cu exploatările după studii sumare ce urmează mai în toate părţile.

Veţi găsi poate că această reformă n'are decât puţin raport cu chestia la ordinea zilei: epocile şi procedeurile de plantaţiuni în diferite regiuni Dar fiind de prevăzut că unele din comisiuni de amenajament vor propune tăeri rase cu regenerare artificială, este sigur că acele comisiuni vor arăta în amenajamentele, epocile, speţele şi procedeurile potrivite localităţilor pentru a obţine regenerarea artificială chiar în amenajamentele unde se va prevede regenerarea naturală, întinderea din nenorocire aşa de mare a poenelor din păduri va forţa pe amenajiştii se prevadă condiţiunile de plantaţiuni în o altă serie de localităţi. In fine nu se poate admite ca amenajiştii nu vor studia şi golurile care domineazâ pădurea. O parte din aceste goluri sunt artificiale şi vor putea fi reîmpădurite; pentru o bună parte însă a acestor goluri nu putem avea nici o speranţă de împădurire, pentrucă unde încetează Pinus cembra şi jnepii nici un arbor nu mai poate trăi. Pentru partea din goluri care poate fi replantată, va trebui studiate şi mijloacele de a se îndepărta vitele, de a se împuţina numărul lor în partea imediată vecină de aceia destinată plantărei, şi pe cât posibil înlocuirea oilor cu speţa bovină mai puţin dăunătoare pădurei, aceasta fiind şi o operă economică utilă populaţiei locale, căci cu cât o ţară are o agricultură mai înaintată cu atât numărul oilor din acea ţară descreşte în profitul vitelor mare, şi reciproc înmulţirea vitelor mare este o garanţie de înaintarea agriculturei.

Ca concluziune, afirm că cel mai bun mijloc de a cunoaşte modalităţile de plantaţiuni de recomandat în diferite regiuni este de a se amenaja pădurile, studiându-se tot odată poenele din interiorul lor, şi golurile care le domină. Negreşit că până când vom obţine amenajamente, plantaţiunile nu vor înceta, fiecare procedând cum să pricepe. Din ziua însă când majoritatea pădurilor noastre vor fi amenajate, chestiunea

plantațiunilor, ca și toate celelalte chestiuni forestiere, va fi făcut un mare progres.

Acordându-se cuvântul d-lui Inspector N. G. Popovici, d-sa spune următoarele: Mi se pare că spusele d-lui ministru n'au fost bine înțelese, când d-sa a spus că'l preocupă în prima linie împădurirea și exploatarea pădurilor de munte destinate a furnizà lemnul de lucru.

Această chestiune trebue studiată din două puncte de vedere și anume:

1. Prin ce mijloace avem să perpetuăm pădurile acolo unde ele există; și

2. A creià păduri acolo unde nu există și prezența lor este indispensabilă.

La prima chestiune, când e vorba de a perpetuà pădurile, regenerarea lor trebue să fie consecința exploatărilor, adică acestea trebuesc conduse astfel ca regenerarea să se facă pe cât posibil pe cale naturală.

Când este vorba de a se creià păduri, acolo unde nu există, trebuie să se aibă în vedere situația locală, clima, solul, speciile ce cresc spontaneu în localitate, felul împăduririi căreia voim să dăm preferință precum și mijloacele materiale de cari putem dispune.

Răspunzând d-lui Golescu, d-l Popovici spune că putem foarte bine și chiar trebue a ne folosì de experiențele făcute în această privință în țările streine, pe cari să le adaptăm însă localității noastre și crede că ar fi nimerit ca Administrația Centrală să dea oarecari norme generice relative la facerea împăduririlor, rămânând agenților de execuțiune numai grija de a se comportà față cu cerințele fiecărui caz în parte.

E de părere însă a se întreprinde și la noi experiențe de asemenea natură, însă pe scară mică, ca să nu fie prea costisitoare.

De asemenea Administratia Centrală poate întocmi norme generale relativ la modul cum trebue să se procedeze în exploatarea pădurilor, iar agenții să stabilească regimul, tratamentul, revoluțiunea, posibilitatea, etc.

După închiderea discuțiunei, d-l Inspector *P. Antonescu*, citește următoarea moțiune, care pusă la vot se adoptă.

MOȚIUNE

Având în vedere că epoca când trebuie să se facă plantațiunile cum și metodele de întrebuințat variază după climă, situațiune și specii;

Că așà fiind nu se poate da o formulă generală aplicabilă la toate pădurile țărei, ci în această privință urmează neapărat ca înainte de a se luà o hotărîre într'un sens sau altul să se studieze condițiunile proprii fiecărui caz special.

Considerând însă rezultatele obținute până în prezent în țara noastră se poate susține că în ce privește plantațiunile cu specii rășinoase la munte și fixarea nisipurilor sburătoare, cu salcâm epoca cea mai favorabilă este primăvara și anume înainte de a se începe vegetațiu.

In cât privește plantațiunile cu celelalte specii ele se pot face cu succes atât primăvara cât și toamna, cu condițiune însă ca rădăcinile puieților să fie abondente și în bună stare; să nu se introducă mai adânc decât au fost în pepinieră; să nu se pună decât un singur puiet într'o groapă; rădăcinile să fie așecate răsfirat și pe cât se poate în poziția lor naturală; distanța între gropi să nu fie mai mică de 1 m 50 — 2 m. și în primii ani după plantare să se facă neapărat lucrările de întreținere necesare, pentru ca puieții să nu fie copleșiți de ierburi.

Meloadei consistând în a se face printre rândurile de puieți o cultură agricolă cu plante prășitoare, de talie mărunță urmează asemenea a i se da precădere prelutindeni unde clima și configurațiunea solului va permite aceasta.

D-l *C. N. Sava* citește următorul raport relativ la verificarea gestiunei financiare a Societății pe anul expirat, care se aprobă.

Domnule Președinte,
Domnilor Membrii,

Conform însărcinărei d-voastră, întrunindu-ne în cancelaria societății «Progresul Silvic», am procedat la verificarea gestiunei financiare pe anul 1909/910, constatând următoarele:

Din cercetarea condicilor de încasări, actelor justificative și registrele de casă prezentate de d-l secretar-casier al societății, am constatat că:

1. A) **Venituri.**

	Lei
Art. 1. Cupoanele dela 19.500	870.—
Diferința dela bonul 144.619 eșit la sorț	7.50
Rest din 1000 lei fond «Dissescu»	25.—
Art. 2. Taxe de înscrieri	115.—
Art. 3. Vânzarea cărților și revista	134.10
Art. 4. Cotizațiunile	1214.—
Art. 5. Abonamente	2453.—
Art. 6. Subvențiunea Ministerului de Domenii	500.—
	5318.60
Numerar din anul 1908/909	110.05
Astfel totalul încasărilor se ridică la	5428.65

2 B) **Cheltueli.**

	Lei
Art. 1. Imprimarea revistei și supliment	1417.50
» 2. Diferite imprimate, tipăriri de cărți	185.85
» 3. Expedierea revistei	142.40
» 4. Abonamente și cumpărări de cărți	161.50
» 5. Remisa încasatorului	350.—
» 6. Indemnizarea Secretarului	960.—
» 7. Cheltueli extraordinare și furnituri	298.50
» 8. Ajutoare, studii și art. pentru gazetă	800.—
» 9. Mobilier	— —
Totalul cheltuelilor	4316.75

Făcând diferența între suma încasată și cea cheltuită, rezultă un excedent de lei 1111 bani 90. Din acest excedent s'a cumpărat efecte în valoare nominală de lei 1000 pentru care s'a plătit suma de 865. Astfel că situațiunea casei pe ziua de 9 Mai 1910 este de lei 19 500 în efecte și lei 246 bani 90, în numerar care se află în casă.

Gestiunea acestor fonduri s'a găsit în perfectă ordine, certificându-se de noi, Comisiunea, fiecare registru în parte.

Pentru care sfârșit vă rugăm să binevoiți a da descărcarea comitetului și a-i exprima mulțumirile noastre.

Asemenea mulțumiri să le aducem și d-lui Secretar-Casier, colegului nostru, d-lui inspector silvic N. C. Nădejde, care lucrează cu multă dragoste și stăruință pentru interesele societății.

Budgetul anului 1910/1911.

Luându-se în examinare proectul de budget pentru anul 1910/911 elaborat de comitetul societății, am găsit:

Venituri.

		Lei
Art. 1.	Cuposne de la { 11.000 lei urbane 5% / 8.500 dif. 4% }	890.—
» 2.	Taxe de înscriere	150.—
» 3.	Vânzarea cărţilor şi revista	500.—
» 4.	Cotizaţiuni	1300.—
» 5.	Abonamente	2800.—
» 6.	Subvenţiunea Ministerului de Domenii	500.—
	Total	6140.—

Cheltueli.

Art. 1.	Imprimarea revistei şi supliment	1500. —
» 2.	Diferite imprimate şi tipăriri de cărţi	500. —
» 3.	Expedierea revistei	150. —
» 4.	Abonamente şi cumpărări de cărţi	400. —
» 5.	Remiza încasatorului	300. —
» 6.	Indemnizare secretarului	960. —
» 7.	Cheltueli extraordinare şi furnituri	300. —
» 8.	Ajutoare studii şi articole de revistă	1000. —
» 9.	Mobilier	40. —
	Total	5150. —

Recapitulaţie.

	Lei
Incasări	6140.—
Cheltueli	5150.
Excedent probabil	990 —
Care adaus la capitalul existent	19744.90
avem	20734.90

care va fi capitalul probabil al societăţei la sfârşitul anului 1910/911.

Din cele expuse mai sus, budgetul anului curent se prezintă cu un excedent probabil de lei 990, care adăugat la capitalul existent numerar şi efecte de lei 19744 bani 90, vom avea la sfârşitul anului viitor Mai 1911 capitalul probabil al societăţei de lei 20734 bani 90.

Cu această ocazie, avem delicata sarcină şi rugăciune din partea comitetului societăţei, de a ruga pe colegii noştri, rămaşi în urmă cu plata cotizaţiilor şi abonamentelor, a se pune la curent cu plata, căci buna stare materială a societăţei va asigurà progresul ei moral, atât de mult dorit de noi toţi cât mai cu seamă de iubitul şi stimatul nostru Preşedinte D-l Ion Kalinderu, care nu încetează un moment de a ne da tot concursul moral şi material, pentru care cu adâncă recunoştinţă îl rugăm a primi mulţumirile întregei societăţi.

Cu această ocaziune, încheind lucrarea cu care ne-aţi onorat, vă rugăm Domnilor Membri, ca cu toţi recunoscători pentru înalta solicitudine ce Augustii noştri Suverani poartă Societăţei noastre, să strigăm într'un glas: *Să trăească M. M. L. L. Regele şi Regina A. A. L. L. Regale Principele Moştenitor şi augusta lor familie.*

Membrii comisiei de verificare
C. I Ionescu
Virgil Stoicescu
Constantin Sava

D-l *D. Ionescu-Zane*, conform votului adunărei din şedinţa de la 7 Mai citeşte:

DEZIDERAT

al Societăţei „Progresul Silvic" relativ la organizarea Corpului Inginerilor Silvici

CAPITOLUL I

Corpul Inginerilor Silvici

I. *Să se institue un corp de ingineri silvici Acest corp să fie instituit din personalul silvic superior al Casei Pădurilor, Administraţiunei Domeniului Coroanei, al Eforiilor şi al altor persoane morale şi administraţiuni cu caracter public sau al administraţiunei proprietarilor, particulari, unde îndeplinesc serviciul de ordin forestier.*

II. *Pentru a face parte din cadrele Corpului de Ingineri silvici, actuali funcţionari silvici din administraţiunile mai sus arătate, trebuesc să'şi facă valabile titlurile specialităţei lor sau vechimea de 10 ani ca silvicultori în aceste administraţiuni înaintea unei comisiuni instituită în acest scop de administraţia Casei Pădurilor.*

III. *Pentru a face parte în viitor din cadrele corpului de ingineri silvici, trebue să posedă diploma de absolvire a şcoalei de silvicultură din ţară sau străinătate, ale căror titluri vor fi făcute valabile de comisia de mai sus.*

VI. *Membrii Corpului de Ingineri silvici se vor bucura de drepturile şi competinţa ce li se acordă fie de codul silvic fie de alte legi.*

V. *Membrii Corpului Inginerilor silvici pot fi:*

a) *In cadre de activitate*

b) *In cadre detaşate şi*

c) *In cadre de disponibilitate.*

In cadre de activitate *sunt aceia cari fac parte din administraţia Casei Pădurilor.*

In cadre detaşate *sunt aceia cari fac parte din Administraţia Domeniilor Coroanei, ai Eforiei Spitalelor Civile din Bucureşti, ai Eforiei sf. Spiridon din Iaşi, Cassei Bisericelor*

și Școalelor și a ori cărei persoane morale sau administrație publică.

In cadrele de disponibilitate, *sunt aceia cari au făcut parte cel puțin 3 ani din unul din cadrul de mai sus și au încetat de a mai face parte.*

Stare de disponibilitate nu poate dura mai mult de 6 ani.

Inginerii din cadrul de disponibilitate au dreptul să reintre în primii 3 ani în cadrul de activitate sau detașare pe măsura vacanțelor ivite, beneficiind în acest caz de aceleași drepturi la vechime și alegere ca și ceilalți camarazi ai lor; iar administrația respectivă este obligată a'i reprimi. In ultima perioadă de 3 ani pot intra cu gradul, în care au părăsit cadrul de activitate sau detașare, beneficiind numai de vechimea ce o avea la eșire.

Inginerul silvic care după expirarea termenului de 6 ani prevăzut mai sus nu a reintrat în cadrele de activitate sau detașare se consideră șters din cadrele corpului de ingineri silvici.

Inginerii silvici din cadrul detașat pot trece în cadrele active pe măsura vacanțelor cu gradul și clasa respectivă ce o au în administrația de unde pleacă beneficiind de drepturile câștigate ca vechime. Să se stabilească o proporție între grade care în orice caz să nu se depărteze mult de proporție de 1/5.

CAPITOLUL II

Grade, clase și modul înaintărei

Corpul inginerilor silvici să coprindă 4 grade: silvicultor, sivicultor-șef, inspector și inspector general.

a) *Silvicultori vor fi de 4 clase;*

b) *Silvicultorii-șefi de 3 clase;*

c) *Inspectorii de 2 clase,*

d) *Inspector general o singură clasă.*

Intrarea în corpul inginerilor silvici se va face cu gradul de silvicultor cl. 4.

Inaintarea de la un grad la altul se va face numai la alegere fără a fi obligatorie trecerea prin toate clasele gradului respectiv, cu condițiunea ca să aibă în acel grad vechimea de:

a) *8 ani pentru silvicultor*

b) *8 „ „ „ șef*

c) *6 „ „ inspector*

Înaintarea dela gradul de silvicultor la silvicultor-şef se va face în baza unui concurs iar dela silvicultor-şef la inspector şi dela inspector la inspector general pe baza lucrărilor.

Înscrierea în tabloul de înaintări pentru cei răuşiţi la concurs se va face în ordinea clasificărei pentru candidaţii aceluiaş an şi în general după vechimea răuşitei la concurs.

Trecerea dela o clasă la alta se va face la vechime şi alegere în proporţii egale primând la cazuri impare vechimea.

Nimeni nu poate fi trecut dela o clasă la alta înainte de a avea 2 ani în acea clasă, iar după o vechime de 5 ani în clasa respectivă trebue să fie neapărat înaintat la clasa următoare a aceluiaşi grad.

Personalul silvic superior din diversele administraţiuni silvice enumerate în prezentul dezideral după o funcţionare de 3 ani capătă definitivatul care consistă în imposibilitatea de a fi mutat sau îndepărtat fără alte norme decât cele prescrise prin lege.

CAPITOLUL III

Pedepse, remuneraţii şi comisiuni

Pentru fiecare inginer silvic se va ţine o foaie personală în care se va înscrie din 6 în 6 luni notele personale (pedepse), distincţiuni, lucrări şi aptitudini), de către şeful administrativ erarhic.

Nimeni nu poate fi pedepsit fără o vină bine dovedită.

Pedepsele ce se pot da personalului silvic sunt:

1) Observaţiune orală şi înscrisă;

2) Avertismentul;

3) Amendare;

4) Permutarea;

5) Ştergerea după tabloul de avansare;

6) Punerea în disponibilitate;

7) Destituirea.

Pedeapsa dela No. 1 se pronunţă de şeful imediat superior

„ 2 „ Administrator

„ 3, 4 şi 5 se aplică de Consiliu instituit în acest scop.

„ 6 şi 7 se dau de către Consiliu instituit şi aprobate prima prin decizia Ministerială iar secunda cu Decret Regal.

Amenda ce se pronunță odată nu poate fi mai mare decât $^1/_{10}$ din salariul de pe o lună.

Permutarea ca pedeapsă nu poate fi dată mai mult de odată pe an.

Permutarea în interesul serviciului nu poate fi făcută decât tot cu avizul Consiliului instituit și aceasta de cel mult la doi ani.

Destituirea sau depărtarea din serviciu se va aplica totdeauna în urma unei pedepse infamante date de Justiție.

Hotărîrea Consiliului instituit, prin care se destitue sau se depărtează din serviciu un membru al acestui corp, poate fi revizuită tot înaintea aceluiași Consiliu, când probe noui de nevinovăție sunt aduse în apărare.

Pentru întocmirea tablourilor de avansări cât și de aplicarea pedepselor respective, să se instituiască un consiliu compus din 7 membri numiți de Ministru pe termen de 5 ani aleși prin tragere la sorți în modul următor:

Un membru din Consiliul de administrație al Casei Pădurilor, un membru al Curței de Apel și cei 5 membri ai Consiliului technic; și în caz de judecată pe cale disciplinată a unui silvicultor un membru din Consiliul tehnic, va fi înlocuit prin tragere la sorț cu un inginer silvic de același grad și clasă cu cel care este judecat.

Remunerațiile și spesele diverselor grade și clase ale corpului de inginerî silvici să fie cele următoare:

Gradul și clasa	Lefuri Lei	Spese Lei
Silvicultor clasa IV	200	100
„ III	250	100
„ II	300	100
„ I	350	100
Silvicultor-șef cl. III	450	150
„ II	500	150
„ I	550	150
Inspector clasa II	650	200
„ I	750	200
Inspector general	900	300

Personal silvic inferior

Personalul silvic inferior (brigadieri și pădurari) se vor recruta din absolvenții școalelor de brigadieri și pădurari pe măsura producțiunei acestor școale.

Pădurarii și brigadierii, absolvenți ai școalelor de mai sus se vor plăti potrivit coloanei I din tabloul de mai jos iar cei ce sunt actualmente în serviciu fără școală și cei ce se vor mai recruta în viitor în asemenea condițiuni să fie plătiți conform coloanei a 2-a.

		Lei	Lei
Brigadieri clasa	*III*	*80*	*50*
„	*II*	*100*	*65*
„	*I*	*120*	*80*
Pădurari clasa	*III*	*40*	*20*
„	*II*	*45*	*25*
„	*I*	*50*	*30*

Brigadierii și pădurarii să se înainteze la vechime și alegere în proporție de 2 la vechime și unul la alegere. Nici unul nu poate trece dintr'o clasă în alta decât după o vechime de 5 ani.

Amenda se va aproba de Inspectorul respectiv, precum și punerea în disponibilitate.

N. G. Popovici — Dem. I. Zane
Daniel C. Klein — Virg. Stoicescu
Anestin

Cu rezervă că sunt în contra examenelor.
C. Golescu

D-l Ministru *Al. Constantinescu* luând cuvântul, spune următoarele :

Inainte de a se încheia întrunirea d-voastră mă simt dator să Vă mulțumesc pentru râvna ce ați depus, nu numai prin faptul că ați participat în număr atât de mare, dar mai ales prin discuțiunile importante ce s'au urmat.

Pentru mine, care asist pentru prima oară la Congresul d-voastră, acest lucru a fost un simptom îmbucurător, mai ales că d-l Președinte Ion Kalinderu care e mai în măsură a aprecia mersul societății d-voastră a spus'o că de doi ani constată cu o mare satisfacție progresele realizate.

Domnilor Silvicultori,

Am ascultat cu multă luare aminte citirea budgetului societăţei d-voastră şi pentru a înlesni frumoasa d-voastră operă, Vă rog ca să reveniţi asupra votului ce aţi dat budgetului d-voastră, şi anume relativ la suma ce aţi prevăzut pentru imprimarea revistei. Eu, ca ministru al Domeniilor, pe lângă mica subvenţie de 500 lei, ce vi se acordă anual de Minister, voesc să iau asupra Ministerului costul imprimatului acestei reviste, iar suma ce d-voastră aţi prevăzut în budget pentru acest scop să se acorde, sub formă de premii egale, care să se decearnă de comitet pentru cele mai bune lucrări de specialitate ce se vor prezenta. Aceste două premii să poarte numele: *Dimitrie A. Sturdza*, iar altul *Ioan Kalinderu*. (Aplauze).

D-l *Preşedinte Ioan Kalinderu*. N'am cuvinte de a exprimă gratitudinea mea d-lui ministru Al. Constantinescu pentru noua dovadă de simpatie şi interes ce poartă societăţei noastre.

Eu însă l'aşi rugà ca să consimtă ca şi pe viitor Revista Pădurilor să se tipărească tot cu spesele Societăţei, iar suma de 1500 lei ce voeşti d-sa aî acordà societăţei, să servească ca premii. Aş dori şi mai mult ca numele meu să fie lăsat la o parte, iar dacă d-voastră şi membrii societăţei insistaţi ca un premiu să poarte numele meu, primesc aceasta pentru singurul cuvânt că de 25 ani sunt conducătorul acestei societăţi.

D-l ministru *Al. Constantinescu* răspunzând spune: Primesc formula propusă de d-l Kalinderu şi peste câteva zile veţi primi suma de 1500 lei din partea Ministerului iar în ceeace priveşte numela premiului, insist să rămâie tot premiu Ion Kalinderu.

D-l *N. G. Popovici* exprimă d-lui ministru Al. Constantinescu sentimentele unanime de recunoştinţă ale membrilor societăţei pentru această bună voinţă din partea d-sale şi în conformitate cu Art. 10 din statute propune a se proclama d-l ministru Al. Constantinescu ca membru de onoare al Societăţei, propunere, care se aprobă prin vii aclamaţiuni.

D-l *C. A. Orăscu* dă citire numelui persoanelor cari vor formà viitorul comitet al societăţei, compus din d-nii Ion Ka-

linderu, C. F. Robescu, C. Al. Orăscu, Teodor Galleriu, P. I. Chihaia, N. G. Popovici, M. Tănăsescu, N. C. Nădejde, P. Antonescu şi Dem. Ionescu-Zane, B. A. Golescu care se aprobă prin aclamaţie.

D-l *C. A. Orăscu* dă apoi citire următoarelor:

Domnule Preşedinte,

Toamna trecută, colaboratorii D-voastră din administraţia Domeniului Coroanei, acei cari timp de 25 ani, au admirat opera D-voastră de cultură naţională, de progres economic, de bine obştesc, v'au adus prinosul lor de recunoştinţă şi de admiraţiune.

Societatea noastră «Progresul Silvic», care are cinstea de a vă avea de 24 ani în fruntea sa, nu a putut să 'şi unească glasul ei, la acea sărbătorire a înaltei D-voastre personalităţi, azi însă fiind întruniţi în adunare generală membrii societăţei noastre, prin glasul meu socoteşte de o datorie sfântă să vă arate simţimântele sale de adânc respect, de vie admiraţiune, de fiiască dragoste după cum v'a arătat şi colegii noştri din administraţia Domeniului Coroanei.

Domnule Preşedinte, v'aţi exprimat în totdeauna dorinţa ca societatea «Progresul Silvic» să fie o societate de sine stătătoare.

La cea din urmă adunare a comitetului societăţei, aţi voit a comunica că veţi face oricâte sacrificii pentru a dota societatea cu un local al său.

Astăzi suntem întruniţi în a 24 adunare generală în localul Administraţiunei Domeniului Coroanei.

Recunoştinţa noastră este nemărginită faţă de înbitul nostru Suveran, care după intervenirea D-v., ne-a adăpostit aci timp îndelungat, ca pe un copil drag; acî ne-am desvoltat, aci am dat luptele pentru ocrotirea pădurilor şi a propăşirei economici noastre silvice.

Ne vom aminti în totdeauna cu duioşie de zilele petrecute în acest locaş.

Totuşi societatea «Progresul Silvic», luând o nouă desvoltare, nu numai prin lucrările sale, dar şi prin numărul tot crescând al membrilor săi, se simte nevoe după cum v'aţi exprimat d-le Preşedinte, ca societatea să aibă o construcţie a sa proprie, adpotată necesităţilor sale.

Domnilor Membri,

Societatea «Progresul Silvic», graţie cârmuirei părinteşti ce îi s'a dat dispune de un capital ca de 19,000 lei, din care s'ar putea lua o sumă de cel puţin de 10,000 lei care să servească de sâmbure capitalului, ce s'ar forma, în scopul construirei acestei fondaţiuni, unde poate vom avea fericirea ca la anul să putem serba cu tot entusiasmul, de care suntem însufleţiţi, a 25 aniversare de Preşedinţie a veneratului şi iubitului nostru preşedinte I. Kalinderu.

A serba pe Preşedintele nostru este a serba jubileul de 25 ani ai însăşi societăţei noastre, de care numele său este strâns legat, căci nu se poate înţelege societate şi progres silvic fără preşedintele nostru I. Kalinderu.

Domnule Preşedinte,

Trebue să mărturisim fără înconjur că existenţa acestei societăţi vi se datoreşte, căci prin tactul şi autoritatea D-v., aţi ştiut să înlăturaţi toate dificultăţile timp de 24 ani, ne-aţi îndrumat pe calea sănătoasă de muncă şi de progres, ne-aţi arătat fără oboseală, ţelul înalt care trebue să-l avem.

Aţi fost pentru noi părintele bun, răbdător şi plin de grijă.

Aţi făcut din societatea noastră «Progresul Silvic», un adevărat aşezământ de înaintare economică, nici nu se putea da acestei societăţi un titlu mai fericit decât acela de «Progres Silvic», căci progres s'a făcut.

Această ramură de ştiinţă atât de neglijată în trecut, a ajuns să preocupe clasele diriguitoare.

Prin lupta fără preget dusă de societate sub conducerea d-v., fără preocupare de reuşită, ci pornită numai din simţul datoriei, a mişcat opinia publică, făcând ca guvernele să 'şi arunce ochii spre noi, aşa că unii din Miniştrii Domeniilor au căutat în limitele posibilului să satisfacă dreptele noastre cereri.

Rezultatul a fost : o sporire însemnată a personalului silvic şi o îmbunătăţire materială a acelui personal care se resfrânge asupra bunului mers al lucrărilor, o creare de legi protitoare şi de îmbunătăţire a masivelor pădurose, că legea silvică şi legea Casei pădurilor.

Cea mai mare parte din aceste admirabile rezultate obținute în un timp relativ scurt, se datorește d-v, domnule Președinte, care ați știut să ne însuflețiți și să ne îmbărbătați la luptă pentru binele public.

Vă rog dar domnilor membrii ca într'un glas să strigăm cu toții, trăiască Ion Kalinderu, trăiască veneratul și iubitul nostru Președinte și să rugăm pe bunul creator, ca să-l ție sănătos pentru a ne presida încă un șir îndelungat de ani.

Vă rugăm domnule Președinte ca dorința d-v. în privința construirei localului societății noastre să ia ființă cât mai curând.

Nu ne îndoim un moment de concursul personal ce-l vom obține de la d-v. și sperăm că d-l Ministru al Domeniilor, care a arătat atâta solicitudine pentru corpul technic silvic și pentru societatea «Progresul Silvic», nu ne va refuza sprijinul Ministerului, rămânând ca sumele ce nu s'ar ajunge să le complectăm prin subscripții între membri.

Înainte de a ne despărți, vă rog iubiți colegi să procedăm imediat la alegerea comitetului pentru stabilirea programului serbărei Jubileului de 25 ani al ilustrului și veneratului nostru Președinte Ion Kalinderu.

D-l *Președinte Ioan Kalinderu*: Incep prin ultima parte a cuvântărei rostite de d-l Orăscu și anume când va fi vorba de o subscripțiune pentru strângerea fondurilor necesare pentru construirea unui local propriu al societății, voi fi primul care să subscriu; de asemenea vom puteà mijlocì pentru autorizarea unei lotării pentru acelaș scop.

In ce privește alegerea unui comitet pentru a se organizà o festivitate pentru aniversarea de 25 ani de când sunt președinte al acestei societăți, vă declar că refuz orice cheltuială și orice comitet, eu mulțumindu-mă numai cu sentimentele d-voastră de dragoste ce'mi arătați; pentru mine aceasta fiind cea mai mare răsplată a muncei ce am depus pentru prosperitatea acestei societăți.

D-l ministru *Al. Constantinescu*. Înțelegeți cu toții foarte lesne sentimentele, cari animă pe președintele d-voastră și nimeni nu s'ar fi așteptat din partea d-sale la un alt răspuns, decât cel care vi l'a dat. E lesne de înțeles că un om că Ioan Kalinderu, la care pe toate paginele vieții lui publice

este scris numai cuvântul abnegaţiune pentru binele public nu poate ţine un alt limbaj. Nu este însă mai puţin adevărat că nu se pot înăbuşi sentimentele d-voastră către acela căruia atâta 'i datoraţie.

La anul societatea d-voastră împlineşte un pătrar de veac; aveţi datoria să sărbătoriţi această aniversare şi sărbătorind acest jubileu veţi aduce şi omagiul d-voastră către acela ce în decurs de 25 ani şi-a legat soarta de a dumneavoastră.

Omagiul pe care i-l veţi aduce cu această ocaziune nu va fi adus lui Ioan Kalinderu, ci aceluia a cărui deviză toată viaţa n'a fost decât abnegaţiune, — iar această sărbătorire va fi pentru d-voastră simbolul unei idei mari, pe care el a plantat-o.

Aceste lucruri sunt mişcări ale sufletelor înalte, care nu aşteaptă imbolduri şi nu găsesc piedici în calea lor.

Numiţi-vă dar comitetul d-voastră şi preşedintele d-voastră nu vă va refuzà, iar la acea sărbătorire veţi aveà datoria să faceţi urări ca acest bătrân, care este totuşi tânăr la minte şi la muncă, să poată conduce încă mulţi ani destinele societăţei d-voastră.

D-l *Preşedinte Ioan Kalinderu.* Mulţumesc d-lui Constantinescu, atât ca ministru cât şi ca persoană pentru frumoasele cuvinte rostite la adresa modestei mele persoane; însă eu nu împărtăşesc ideia d-sale de a se numì un comitet special care să se ocupe cu aranjarea acestei sărbări; să lăsăm comitetului societăţei, această sarcină, de care se va achità în mod demn şi cuviincios, iar în ce priveşte persoana mea, să fie lăsată la o parte, spre a nu se face cheltueli zadarnice.

Prin aclamaţiuni d-nii membri dau mandat comitetului societăţei de a se ocupà şi cu organizarea serbărei jubiliare din anul viitor.

D-l Preşedinte declară închise desbaterile Congresului.

Alegerea semințelor în cultura forestieră

Până în prezent plantațiunile în țara noastră s'au executat pe o suprafață foarte redusă față de suprafața totală exploatată.

Plantațiunile existente au fost executate de către Stat, Administrația Domeniului Coroanei și așezămintele publice; iar proprietarii particulari nu au facut, în cea mai mare parte, nici un fel de împădurire, chiar atunci când prin modul de tăiere aplicat, regenerarea masivului nu mai putea avea loc.

Ținând seama de dispozițiunile noului cod silvic, de a se prevedea suma necesară pentru împădurire, este invederat că, în viitor plantațiunile vor avea loc pe suprafețe întinse.

Cum aceste plantațiuni, cari necesitează sume însemnate, au de scop continuitatea existenței masivelor, trebuesc luate chiar dela început toate măsurile spre a asigura reușita lor.

De oarece la noi plantațiunile au început abia de câțiva ani, este bine să ne folosim de încercările facute în timp îndelungat în alte țări, spre a putea întrevedea în mare parte rezultatul muncei noastre.

De aceia voiu căutà a expune în cele ce urmează ideile unei conferințe, ținută de d-l Ph. Guinier în anul 1909, asupra acestei cestiuni.

* * *

Examinând cultura agricolă și horticolă în comparație cu cea forestieră, dela început suntem isbiți de următorul fapt: pe când în primele două culturi se pune cea mai mare grije în alegerea semințelor, în cea forestieră această cestiune este cu totul neglijată. Progresul realizat în ultimul secol în agricultură și horticultură, este *selecțiunea* formelor și raselor de plante susceptibile să producă, în condițiuni determinate de sol și climat, rezultatele cele mai avantagioase. În cultura forestieră dacă se decide executarea vreunei împăduriri se procură semințele fără a se preocupa de *regiunea din care provin, de arbori din care au fost recoltate* și de *locul în care au fost produse tinerile plante*, cari se plantează pentru a crea un nou populament. De câțiva ani silvicultorul se interesează numai de puritatea și facultatee germinatică a

semințelor; dar această precauțiune importantă se referă mai mult la calitatea semințelor, nu și la acea a arborilor cărora vor da naștere. Astfel sămănarea, dând naștere plantelor cu calități necunoscute și le plantăm fără a ține seama dacă sunt adaptate condițiunilor, în cari vor fi forțate să vegeteze și dacă sunt susceptibile să dea rezultate bune din punctul de vedere economic. Acest procedeu este fără îndoială nelogic.

Este drept însă a recunoaște că, metoadele de selecțiune aplicate în agricultură sunt mult mai ușoare decât cele aplicabile arborilor forestieri, din cauză că plantele agricole diferă de arborii forestieri în ceeace privește durata timpului de vegetațiune și maturitatea.

Trebue observat însă că, facultatea de variațiune există și la arbori și *se manifestă în natura*. În acelaș masiv, unii indivizi diferă prin particularități mai mult sau mai puțin pronunțate, determinând *variațiuni individuale*. Adesea se găsesc grupuri de arbori cu particularități, determinând *variațiuni staționale*. Silvicultorul ținând seama de aceste variațiuni individuale și staționale, trebue să se folosească de *selecțiunea naturală*, fiind asigurat că găsindu-se în fața unui populament spontaneu al unei specii într'o stațiune dată, toți arborii sunt adaptați acelei stațiuni.

Studiul variațiunilor speciilor silvice a început încă din 1820, formând acum o cestiune de actualitate.

Variațiunile staționale, cari sunt mai importante din punctul de vedere practic, au fost obiectul principal al cercetărilor. La unele specii variabilitatea este foarte mare, oferind în fiecare stațiune bine definită caractere speciale. Altele sunt mai puțin sensibile noului mediu. S'au observat astfel pentru aceiași specie, *varietăți, forme sau rase distincte*. Oricare ar fi valoarea caracterelor cari disting o formă stațională, experiența a probat că, în marea majoritatea cazurilor, aceste caractere sunt ereditare. Acest rezultat este de o mare importanță practică.

Asupra molidului s'au făcut numeroase experiențe de către d-l Cieslar și Engler.

«Există, în diversele stațiuni în care crește moliftul, rase diferind prin caractere fiziologice, a căror cunoștință are mare importanță când ne propunem a cultiva această specie. Recol-

tând seminţe în staţiuni cu altitudine diferită şi semănându-le comparativ în pepiniere situate în condiţiuni variate, s'a recunoscut că, plantele eşite din seminţe dela altitudini mari şi cele provenite din seminţe dela altitudini mici prezintă o serie de deosebiri constante. Cele dela altitudini joase dau naştere la plante cu cima mai desvoltată, cu ramuri lungi, cu frunze mai puţin strânse; cele dela mari altitudini au descendenţi cu cima mai puţin stufoasă, cu ramuri scurte şi strânse, frunzişul des, acele scurte şi înrădăcinarea mai desvoltată în raport cu trunchiul.

Diferenţe foarte frapante se manifestă şi în ceeace priveşte perioada vegetativă. In aceiaş staţiune, durata totală a perioadei vegetative este mai scurtă pentru indivizi proveniţi din altitudinile mari, decât pentru cei din altitudinile joase: cei dintâiu incep a vegeta mai curând primăvara, dar încetează asemenea repede. Cultivaţi la o slabă altitudine, molizii staţiunilor joase, nu numai că cresc mai mult timp, dar şi mai repede decât acei din staţiunile ridicate; ei dau după un timp oarecare, plante mai înalte şi mai forte, înălţimea plantelor fiind invers proporţională cu altitudinea staţiunei arborelui semincer. Această rapiditate de creştere a molizilor din staţiunile joase le asigură o superioritate pentru constituirea populamentelor cu altitudini joase, căci acopăr mai repede solul şi luptă mai uşor contra ierburilor. La munte, plantele de rase muntoase deşi au o perioadă vegetativă mai scurtă, creşterea lor este mai repede; rasele staţiunilor joase, din contră, jenate de micşorarea, forţată a perioadei vegetative şi prin influenţa temperaturei văratice, nu pot să se desvolte complect.

Există deci, pentru tinerile plante, ereditate complectă în privinţa capacităţii de creştere şi a exigenţelor din punctul de vedere al temperaturei necesare a acestei creşteri: molizii dela mari altitudini găsesc condiţiuni *optima* în staţiuni înalte, cei dela altitudini joase prosperă mai bine în staţiuni puţin ridicate.

Rezistenţa plantelor de diverse origini la influenţele climaterice vătămătoare este asemenea interesantă. In staţiunile în care căderea zăpezilor este abundentă, plantele de rase muntoase arată o rezistenţă mai mare la acţiunea zăpezei,

ceeace se datoreşte formei strânse; din contra, molizii dela altitudini joase ale căror creşteri sunt mari şi ramurile lungi, sunt expuşi a fi îndoiţi şi rupţi de zăpadă. Acest fapt se constată mai ales în reîmpăduririle muntoase şi trebue evitat prin întrebuinţarea plantelor adaptate climatului.

Sensibilitatea la îngheţuri este aceeaşi pentru toate plantele. Dar molidul dela altitudini mari cultivat mai la şes, începe vegetaţiunea mai curând şi este expus astfel îngheţurilor de primăvară; în timp ce în staţiunile ridicate molizii din staţiunile joase, cu creştere târzie, au a se teme de gerurile de toamnă.

S'a semnalat asemenea rezistenţa mai mică a plantelor tinere de munte la uscăciune: acest rezultat pare în contradicţie cu faptul semnalat al desvoltărei proporţionale mai forte a sistemului radicular la aceste plante; dar ceeace intervine aici, nu este desvoltarea relativă, ci lungimea totală a rădăcinilor, ceeace este evident mai slabă la plantele de munte, mai mici ca celelalte.

Concluzia formală a autorilor este că, într'o staţiune, interesul este totdeauna să se planteze plante provenite din seminţe recoltate în staţiuni analoage: pentru a evită pagubele, trebue să ne servim în reîmpăduriri pe munţi înalţi de seminţe recoltate la altitudini ridicate, în staţiunile mai joase de seminţe recoltate într'o altitudine corespunzătoare».

La *melez* s'a recunoscut de asemenea, la tinerile plante, diferenţa în durata perioadei de vegetaţiune şi în creştere. Dar, contrar de ceeace s'a observat la molid, aceste diferenţe nu se remarcă decât la plăntuţele provenite din seminţe recoltate la mari înălţimi, peste 1700 m.: arbori de staţiuni joase sau mijlocii dau naştere la plante, având în mod sensibil aceleaşi proprietăţi fisiologice. Acest fapt arată că melezul se adaptează mai greu condiţiunilor climatului: este mai puţin plastic şi rasele staţionale datorite altitudinilor sunt mai puţin pronunţate. Importanţa practică a alegeri seminţelor ar fi dar mai mică.

În privinţa *pinului silvestru* s'a ajuns la concluziunea că, caracterele unei rase staţionare sunt ereditare, nu numai la tinerile plante, dar chiar la arbori în vârstă. Adaptarea la noile condiţiuni ale staţiunei nu se face imediat, ci după mai multe generaţiuni. Experienţele au dovedit că, diversele rase

se disting nu numai prin caractere exterioare, ci şi prin proprietăţi fisiologice. In mod general, *optimum* condiţiunilor pentru o tânără plantă este acelaş ca şi pentru arborele semnicer. Va trebui dar a nu întrebuinţa într'o regiune dată, decât seminţe recoltate pe loc sau într'o regiune pecât posibil asemenea.

Pentru *brad* s'au făcut puţine experienţe şi s'a dovedit că, este puţin variabil şi nu prezintă, ca molidul, rase fisiologice altitudinale. Dar această concluzie nu se aplică decât variaţiunilor în altitudine : nu se ştie dacă indiversele parţi ale ariei sale atât de vastă, bradul nu oferă forme adoptate la climate diferite.

Pentru speciile foioase nu s'au făcut încă încercări.

Pe lângă variaţiunile staţionale, cari determină rasele sau formele, există variaţiuni individuale, afectând un individ sau un mic număr de arbori, dând naştere la caractere foarte variate. In toate cazurile studiate asupra ereditătei variaţiunilor individuale, s'a constatat că, particularităţile arborelui semincer se transmit, în mare proporţiune, descendenţilor. Aceste variaţiuni pot fi relative la caractere exterioare, la portul arborilor sau forma frunzelor ; la anomalii de structură, ca fibra-torsă ; la caractere de ordin fisiologic, ca durata de vegetaţiune, rezistenţa la îngheţuri, etc.

Din examinarea celor arătate mai sus, ajungem în mod logic la concluziunea că, trebue să ţinem seamă de variaţiunile staţionale şi individuale ale speciilor ce voim să plantăm. Trebue să ţinem seama de originea seminţelor ce vom întrebuinţa şi să nu ne mulţumim a le examina numai din punctul de vedere al puteri germinative şi al purităţi.

Va trebui astfel ca seminţele să fie recoltate, pe cât va fi posibil, chiar din masivele a căror regenerare trebuie făcută prin plantaţiuni sau însămânţări.

Ion S. Zăvoianu

FORMULA NOULUI TARIF DE AMENZI

Valoarea materialului şi amenda unui arbore tăiat în delict, după noul cod silvic, în cazul când nu avem la îndemână tariful respectiv, se pot calcula prin aplicarea formulei :

$$(1) \qquad V = \frac{D^2}{4}$$

In care V reprezintă valoarea materialului primei categorii de esenţe, iar l. circumferinţa măsurată la 1,30 m. dela colet spre vârf exprimată în decimetri. Rezultatul dat de această formulă trebueşte însă rotunjit luându-l fără bani, în toate cazurile prin lipsă, exceptând primele trei dimensiuni (2, 3 şi 4 d. m.), când rezultatul va fi luat prin exces, mărindu-l cu un leu.

Valoarea materialului secundei categorii de esenţe se va deduce din valoarea materialului primei categorii prin diviziune cu 2, iar amenzile ambelor categorii vor fi obţinute din valorile materialurilor prin multiplicare cu 2.

De exemplu:

Se taie în delict un arbore din prima categorie, care prezintă la 1,30 m dela sol o circumferinţă de 2,60 m.

Vom calcula mai întâiu valoarea materialului prin aplicarea formulei 1) înlocuind pe L prin 26 (numărul decimetrilor în circumferinţă).

$$V = \frac{26^3}{6} = \frac{676}{6} = 112{,}66$$

Rotunjind rezultatul luându-l prin lipsă, fără bani, obţinem 112 lei, care coincide cu valoarea materialului prevăzută de tariful noului cod silvic. Amenda se va obţine din valoarea materialului astfel redusă prin multiplicare cu 2, adică 224 lei.

Dacă arborele ar fi făcut parte din a doua categorie, am fi avut valoarea materialului de $\frac{112}{2}$ 56 lei, iar amenda de 112 lei.

Dacă dimensiunea arborelui ar fi fost vreuna din cele 3 dela început (2, 3 şi 4 dm. în circumferinţă) de ex. 4 dm. am fi avut pentru prima categorie.

$$V = \frac{4^3}{6} = \frac{16}{6} = 2{,}26$$

pe care luându-l prin exces, obţinem drept valoarea materialului 3 lei, iar drept amendă 6 lei şi pentru arborii din secunda categorie drept valoare 1,50 lei, iar drept amendă 3 lei.

In rezumat, prin bazarea noului tarif de amenzi pe formula (1) care este identică cu formula (4) publicată de subsemnatul în «Revista pădurilor» din luna Octombrie anul 1904 la pag 312, cu ocazia studiului şi criticei ce am făcut tarifului de amenzi anexat art. 19 din vechiul cod silvic, se elimină toate inconvenientele vechiului tarif, constatate cu ocazia acelei scrieri.

G. Teodoreanu

AL. MOROIU

In ziua de 15 Aprilie a. c. s'a făcut înmormântarea mult regretatului *Al. Moroiu*, fost Inspector silvic şi timp îndelungat şef al serviciului pădurilor din Min. Agriculturei, Industriei, Comerciului şi Domeniilor.

Născut la 12 Decembrie 1843 în Bucureşti, fiul Ecaterinei şi Matei Moroiu, judecător în Bucureşti.

După absolvirea liceului Sf. Sava, în anul 1852 a intrat ca elev în promoţia II-a a şcoalei speciale de silvicultură din Bucureşti, înfiinţată la 1860.

Terminând această şcoală a fost numit în anul 1864 în funcţiunea de gard general silvic la circumscripţia Craiova, compusă din judeţele Mehedinţi, Dolj şi Gorj, dar curând demisionează.

Până în anul 1869, Al. Moroiu a avut alte ocupaţiuni străine

de silvicultură, dela această dată hotărât de a-şi complecta instrucţiunea silvică, împreună cu colegul său de şcoală, d-l P. S. Antonescu Remus se înţeleg să plece la şcoala dela Nancy. In acel timp Ministru de finanţe era Al. G. Golescu, la care făcând apel, acesta le-a dat cu contract măsurătoarea şi amenajarea mai multor păduri ale statului, cu obligaţiunea ca suma, ce li se va cuveni, să li se trimeaţă treptat la Nancy, pentru întreţinerea la acea şcoală.

Terminând aceste lucrări urma să plece, însă din împrejurări familiare nu şi-a putut realiza această dorinţă.

In Iunie 1871 a fost numit şef al biuroului pădurilor din direcţia Domeniilor, de pe lângă Ministerul de finanţe, iar în 1872 înfiinţându-se Administraţia Domeniilor şi Pădurilor statului trecu la noua Administraţie cu acelaşi funcţiune.

La 1 Mai 1873 fu înaintat şef al secţiunei pădurilor, în care calitate funcţionă până la crearea Min. Agriculturei, Industriei, Comerciului şi Domeniilor, când trecu la acest Minister cu tot personalul ce exista la vechea Administraţie.

Dela această dată începe adevărată eră de muncă grea şi cinstită a lui Al. Moroiu, pe care el singur o descrie precum urmează:

«La 20 Aprilie 1886 am fost înscris în cadrele silvicultorilor statului, cu gradul de inspector cl. II, iar la 9 Sept. 1888 am fost înaintat inspector cl. I, în care grad am funcţionat până la 1 Aprilie 1899 şi în tot acest timp am fost şef al serviciului silvic».

«Activitatea mea în tot acest îndelungat timp a fost:

1. In ceace priveşte exploatarea am stabilit o ordine şi control în modul tăierei pădurilor vândute; am stăruit ca exploatarea să ia o desvoltare mai mare şi să se facă raţional, silindu-mă ca veniturile să se mărească, iar exploatarea să se facă în condiţiuni aşa fel spre a nu se compromite viitorul masivelor şi regenerarea pădurilor.

La sporirea veniturilor a contribuit stăruinţa ce am pus de a se acorda agenţilor dreptul de vinde unele produse lemnoase, aşa zisele produse accesorii.

2. Am luat parte activă pentru organizarea şi mărirea personalului silvic al Statului, prin stăruinţa depusă dimpreună şi cu alţi bărbaţi bine voitori ai corpului silvic, de a se înfiinţa în anul 1883, de către regretatul I. Câmpineanu, primul Ministru al Domeniilor, şcoala de silvicultură de pe lângă acel Minister, al cărui director am fost până la 1886, când s'a desfiinţat acea şcoală.

Din acea şcoală au eşit în două promoţiuni în număr de 40

elevi, sporindu-se astfel în interval de 3 ani pentru a li se face loc, personalul silvic cu 40 agenți silvici.

Ca director al acelei școale și șef al serviciului silvic, am stăruit de s'a înzestrat școala cu instrumente de inginerie care de sigur și astăzi se posedă de școală, și s'a prevăzut în bugete sume îndestulătoare, pentru ca pe timpul verii, elevii să facă escursiuni la diferite păduri și în acelaș timp să facă practica în lucrări tiopografice și de amenajament.

Pe lângă aceasta am stăruit a se prevedea în bugete sume pentru trimitere de tineri la școalele de silvicultură din străinătate, pentru a se specializa în această știință și a se mări cu chipul acesta numărul bărbaților cu cunoștiințe mai întinse în această ramură de știință.

3. Am contribuit a se crea un fond special pentru faceri de plantațiuni și împăduriri, stăruind ca sumele ce s'au încasat dela un număr oarecare de arendași, cari erau obligați prin contracte a face plantațiuni pe 15 moșii de pe bărăganele din județele Ialomița și Brăila și de care obligațiuni nu s'au ținut, să se consemneze la Cassa de Depuneri spre a forma un fond pentru începerea plantațiunilor. Din consemnarea acelor sume s'a format un fond, din care s'a început facere de pepiniere și plantațiile pe bărăganele din județele Ialomița și Brăila.

Tot după stăruința mea s'a luat măsura ca sumele rezultate din arendarea terenurilor cedate gratis comunelor prin legea pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea, pentru facere de păduri în localitățile lipsite de păduri, să se consemneze formându-se astfel un fond destul de însemnat, din care s'au început plantările de păduri în Dobrogea.

Pe timpul când era Ministru al Domeniilor regretatul Câmpineanu, am stăruit a se începe împădurirea nisipurilor dela Ciuperceni, Piscu Tunari — Dolj.

4. Am dat impuls și am luat parte la întocmirea mai multor regulamente privitoare la exploatarea în regie a pădurilor, la acele relative la plantațiuni etc. dând în acelaș timp diferite circulări instructive pentru bunul mers al serviciului silvic.

Am luat parte activă la înființarea societății. «Progresul silvic» al căreia membru fondator sunt. Prin înființarea acestei societăți, corpul silvic a început a căpăta oarecare prestigiu în țară.

Acestea sunt în scurt unele din actele mele, săvârșite atât ca particular cât și ca funcționar al Statului, un timp de aproape 30 ani».

Serviciul divin s'a oficiat la domiciliul defunctului din Calea Rahovei şi pe lângă rude şi prieteni ai familiei au asistat mulţi silviculturi ce locuesc în Bucureşti, şi veniţi din alte oraşe pentru această ocaziune.

După terminarea serviciului religios, d-l Inspector general *I. P. Chihaia* a rostit următorul discurs:

Intristată Adunare,

Alexandru Moroiu, care pleacă din mijlocul nostru, celor ce vieţuim este una din figurile cele mai mărite ale Corpului silvic.

El s'a născut la anul 1843 din părinţi de bun neam, căci numele acestei familii este deja inscris în istoria învăţământului ţărei noastre de oarece unchiul său Moroiu a fost unul din mari profesori ai României, contimporan cu Poenaru, cu Marcovici şi alţii cari au dat la rândul lor elevi ca Bozianu, Costaforu, Orăscu, etc.

Moroiu după ce a terminat cu succes liceul Sf. Sava din Bucureşti, a intrat în şcoala specială de silvicultură de unde în urma unor studii brilante a fost primit la anul 1872 în serviciul silvic al Statului de sub fosta Administraţiune a Domeniilor.

La anul 1874 când am intrat în corpul silvic, am găsit pe Moroiu ca şef al Biuroului technic al exploatărilor, iar în anul 1878 a fost ridicat şef al secţiunei silvice, graţie capacităţei şi activităţei sale.

Pe acele timpuri numărul total al silvicultorilor nu trecea peste 30.

Cu cât corpul silvic şi societatea noastră silvică se mărea cu atât Moroiu apărea mai mare, ocupând gradele cele mai înalte de Inspector şi membru în Consiliul technic al pădurilor precum de asemenea şi membru în Comitetul societăţei «Progresul silvic» de sub Preşedinţia d-lui Ion Kalinderu, care iubea pe Moroiu şi 'l aprecia la justa sa valoare.

Pentru conservarea şi ameliorarea avuţiei noastre forestiere era absolută necesitate de a se înmulţi numărul silvicultorilor bine preparaţi şi Moroiu care simţea această nevoe, Moroiu care era nevoit să se servească adesea de nespecialişti în funcţiunile de controlor general, căci pe vremuri se îndeplineau aceste sarcini de profesori de aritmetică — oameni de alt cum capabili — dar care nu citiseră în viaţa lor o pagină de silvicultură; Moroiu zic a fost cel dintâi care a inspirat pe şefii săi, pe administratorii Domeniilor Statului pentru a dispune trimiterea în străinătate a unor tineri de valoare pentru a face studii de silvicultură, luând în acelaş timp măsuri pentru reînfiinţarea şcoalei forestiere de sub Ministerul repauzatului Iancu Câmpineanu, al căreia director a fost Moroiu şi care şcoală a servit de embrion ca să zic astfel actualei şcoli dela Brăneşti.

Întreg corpul silvic al Statului şi toţi aceşti ingineri încărunţiţi pe cari îi vedem în jurul rămăşiţelor pământeşti ale lui Moroiu au gravat în sufletul lor figura dulce a lui Moroiu, pe cari l'au cunoscut, iubit şi stimat în debutul carierei lor.

Idealul lui Moroiu era mersul spre bine al corpului silvic, el găsea

în totdeauna un cuvânt de încurajare pentru tinerii silvicultori, al cărora şef era şi mâhnirea lui cea mai mare nu o manifesta decât atunci când vreun subaltern al său pârât pe nedrept de vreun alt şef Ministrului respectiv, nu putea să îl scape de vre-o pedeapsă pretinsă disciplinare.

Intr'o lume unde cu cât priveşti mai sus cu atâta proporţional vorbind găseşti un număr mai mare de răutăcioşi, de pizmăreţi, de invidioşi într'o astfel de lume, zic Moroiu apărea ca un sfânt, ca un filozof, ca un om dulce şi incapabil de a face rău cuiva.

Aceste mari calităţi şi virtuţi recomandate omenirei de Isus Christos şi în urmă de toţi marii cugetători şi inspirate lui prin educaţie şi citire erau considerate de răutăcioşi ca defecte ale lui Moroiu, care moare la interval de 1910 ani, aproape în aceeaş zi, în aceeaş săptămână cu mântuitorul lumei şi pentru aceste defecte sunt sigur că sufletul lui Moroiu este deja aşezat în ceata celor buni şi drepţi în rândul celor iubiţi de D-zeu.

Când se va scri istoria forestieră a României, numele lui Moroiu va fi înscrisă acolo cu litere de aur.

La anul 1899, pentru a-şi vedea de interesele sale materiale, ce-l reclamau imperios în urma unui frumos heritaju şi numai în scopul de al asigura o soartă mai bună copiilor săi a fost nevoit a se retrage la pensie.

De atunci în furtunile şi necazurile ce s'au abătut peste serviciul silvic al Statului nu există silvicultor care să nu fi regretat pe Moroiul să nu fi zis «săracu Moroiu, de ce nu mai este în capul nostru» şi vă rog să mă credeţi că acest lucru îl ziceam şi noi, care rând pe rând am avut sarcina de a conduce serviciul în urma sa

Avea autoritate, avea vorba dulce şi era ascultat. Se prezenta Ministrilor cu calităţi extraordinare: inteligent, de o activitate fără margini şi de o perfectă cinste.

Toată viaţa sa — aproape fără distracţii — o împărţea între serviciul Statului şi familie, la care ţinea atât de mult încât arare ori mi s'a întâmplat să văd un soţ vorbind cu atâta dragoste de soţie şi de copii ca Alexandru Moroiu.

Dormi în pace suflet stimat şi iubit! Dormi în pace soţ model şi cinstit, tată drăguţ şi fi încredinţat că memoria ta va fi adânc gravată în sufletul soţiei şi copiilor tăi, în sufletul rudelor şi prietenilor tăi, în sufletul unui întreg corp silvic care şi-a luat drumul spre bine, graţie noilor legi făurite de D-l Ministru Constantinescu şi pe care îl rog a-ţi zice împreună cu mine: să-ţi fie ţărâna uşoară şi memoria eternă.

Criza pădurilor în România şi mijloacele de combatere [1])

1. Se va arătà pe bază de documente, autori, etc. cari sunt, până la data promulgărei codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirei pădurilor şi

1) Programul lucrărei premiate de d-l *C. Disescu*.

regulamentarea tăerei lor a format preocupaţiunea autorităţilor în drept.

2. Se va face o schiţare istorică asupra originei proprietăţei forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice şi de utilitate publică, răzeşi sau moşneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeţei pădurilor ţărei după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găseşte la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac şi după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar puteà complectà actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuinţelor noastre actuale.

5. Se va enumărà cauzele cari au contribuit la micşorarea patrimoniului forestier al ţărei şi prin ce anume s'a manifestat consecinţele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunţite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparţinând diferitelor naturi de proprietari şi pentru sporirea fondului nostru forestier prin împăduriraa poenilor şi a locurilor goale, a nisipuri or sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislaţiunei silvică a principalelor state din Europa în ce priveşte partea referitoare la exploatări şi împăduriri şi a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulganizarea cunoştinţelor forestiere, a cultului arborilor şi a multiplicărei pădurilor.

8. Se va arătà desvoltarea comerţului nostru exterior cu ce priveşte importul şi exportul lemnului şi industriele derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forţele de producţinne a solurilor noastre forestiere şi cu starea actuală a materialelui sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căutà pe cât posibil a precizà cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezenta în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o devisă sau *motto*, cle vor fi însoţită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil şi cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numărà autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuelile Societăţei «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere şi'şi vor dovedì proprietatea la cancelaria Societăţel «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunţarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societăţei.

INFORMATIUNI

In zilele 22 şi 23 Iunie a. c. s'au ţinut examenele la Institutul «Ion Otetelesanu», de la Măgurele (Ilfov), fundat de d-l Ion Kalinderu şi dăruit Academiei şi pus sub înalta ocrotire a M. S. Regelui. La această solemnitate au asistat delegaţi din partea Ministerului Instrucţiunei şi Academiei. Comisiunea Institutului a fost reprezentată prin D-nii Ion Kalinderu şi Dr. C. Istrati.

Asemenea au mai asistat şi alte persoane din Bucureşti în ultima zi când s'a sărbătorit închiderea anului şcolar.

La serbarea obişnuită din această zi s'au executat de eleve diferite cântice şi jocuri, iar o elevă din anul ultim a mulţumit în numele tuturor atât Academiei cât şi D-lui Kalinderu pentru grija ce poartă instituţiunei şi elevelor. Această mulţumire se termină prin următoarele cuvinte:

Adâncă, nețărmurită recunoştinţă şi iubire vom păstrà scumpului nostru protector d-l Ion Kalinderu,..... D-sa este pentru noi un sfânt care doreşte binele obştesc şi cu milă adevărată creştinească îngrijeşte de cei nevoiaşi, care prin titanica d-sale muncă plină de abnegaţiune dă cele mai frumoase pilde ţării întregi.

La care d-l Ion Kalinderu a răspuns prin o caldă şi părintească cuvântare. Intre altele a spus:

Idealul generosului Ion Otetelesanu, când şi-a exprimat dorinţa de a vi se da «*O creştere casnică şi o instrucţiune serioasă*» n'a fost să vă educăm numai pentru a deveni cum se zice în testament «*bune mame de familie, fără pretenţiuni sau lux*», ci şi propovăduitoare neobosite a binelui şi frumosului. La ridicarea neamului nostru s'a gândit în veci neuitatul răposat, căci viitorul unei naţiuni îl ţese femeia. Şi acest ideal se va putea ajunge, natural, cu atât mai curând şi mai din plin, cu cât numărul absolventelor va fi mai mare, iar munca voastră, în această direcţiune, mai încordată şi mai rodnică.

Apoi a mai vorbit d-l Teodoru, Secretarul general al Ministerului de Instrucţie.

In fine s'a vizitat expoziţia lucrărilor făcute de eleve.

* * *

D-l C. I Culoglu, membru, în consiliul de Administraţie al Casei pădurilor a fost delegat cu girarea afacerilor şi conducerea lucrărilor acestei Administraţiuni în tot timpul cât va durà concediul d-lui I. G. Saita, plecat în străinătate.

* * *

In comptul exerciţiului 1909 — 1910, până la 30 Aprilie a. c., ca venit al pădurilor s'au încasat lei *5.753.046 bani 90*, faţă de *5.926.262 bani 98* încasaţi în epoca corespunzătoare a exerciţiului 1908 — 1909, prevederile budgetare fiind 6.200.000. In comptul exerciţiului 1910 — 911 în cursul lunei Aprilie s'au încasat lei *299.490 bani 38*, faţă de lei *244.049 bani 68*, încasaţi în aceiaşi epocă din exerciţiul 1908 — 1909.

* * *

In urma promulgărei codicelui silvic, urmând a se schimba şi condiţiunele generale de vânzare, noile condiţiuni fiind aprobate s'au publicat spre ştiinţă tuturor în «Monit. Oficial» No. 85 din 18 Iulie 1910.

In noile condiţiuni s'au introdus mai multe modificări parte ca adause pentru complectarea unor articole, iar parte pentru a se pune în concordanţă cu unele articole din Codicele silvic relative la exploatarea pădurilor statului.— Capitalul IV, Secţiunea I.

Tip. «GUTENBERG», J. Göbl S-sori, Str. Doamnei 20. Bucureşti

O NOUĂ ORGANISARE SILVICĂ

Din ziarele cotidiene am luat cunoştinţă zilele acestea, de un fel de expunere de motive a schimbărei organizaţiei de astăzi a Corpului Silvic al Statului, expunere din care nu am văzut însă, care sunt motivele care pledau pentru noua organizare, şi nici pe ce dată urmă să se aplice.

Din ea însă am văzut că, regiunile silvice de astăzi, se găsesc inutile de propunători, şi ca atare se desfiinţau; Inspectorii, şefi ai acestor regiuni, urmează să vie la centru ca ataşaţi pe lângă Casa Pădurilor, sau să rămâe acolo unde se găsesc, însă fără un personal de control sub ordine directe.

In felul acesta, toate serviciile destul de complexe de altfel, pe care regiunile silvice le aduceau Statului, se suprimă, centralizându-se întreg acest serviciu la Minister, aşă că, după această nouă organizaţie, nu ar mai fi decât ocolul silvic şi Ministerul, deci o centralizare de serviciu din cele mai strașnice.

Nu cunosc cine este autorul acestei noui propuneri, nu ştiu cine a sugerat administratorului Casei Pădurilor această ideie, probabil că ea nu emană dela un silvicultor, şi că nu s'a hotărât după o consultare prealabilă a Inspectorilor silvici.

Dar să analizăm mai de aproape lucrurile. Să vedem mai întâi ce este o regiune silvică şi ce menire are.

Regiunea este un organ administrativ condus de un şef şi 3—4 ajutoare, toţi funcţionari cu experienţă îndelungată de peste 15 ani de serviciu. Datoria regiunei este de a controla aplicarea contractelor pentru vânzările de tot felul din păduri, a îndruma pe şeful de ocol în lucrările sale şi a-l stimulă în înplinirea datoriei, a judecă şi depune soluţiuni pentru toate propunerile ce i se fac, de

ori unde ar veni şi de orice natură şi a prezenta lucrările ministerului studiate în mod complect, din punct de vedere technic şi administrativ, gata numai pentru a i se dă soluţiunea, a face toată bucătăria administrativă biurocratică, care cere timp, deşi poate nu are mare importanţă, dar care însă nu se poate desfiinţă, etc.

Ori dacă regiunea se desfiinţează, şi nu se pune nimic în loc,--cine va îndeplini oare toate aceste funcţiuni? desigur *Casa Pădurilor*,—dar aceasta trebue să fie sarcina unei administraţiuni centrale compusă din elita corpului silvic? ca să se ocupe de aprobări de 1 leu şi de alte nimicuri de acestea, cari zic constitue bucătăria silvică? sau poate se crede că cei din administraţia centrală astăzi nu au suficient de lucru? Ori cum; — am convingerea că cu o centralizare aşa cum se proectează, cu de 5 ori personal mai mult decât cel de azi la centru şi totuşi nu se va puteà ţine lucrurile la curent, pe lângă o muncă istovitoare pentru şefii dela centru. La centru este nevoe încă de multă muncă şi ordine chiar azi şi în special de înfiinţări de registre în mod inteligent cari să dispenseze de studiarea greoae a dosarelor. Şi ce mai lipseşte la acest serviciu este stabilitatea în conducere, — sus. Astăzi este în deobşte cunoscut, că în serviciile de producţiune ca şi în serviciile administrative, cu o activitate răspândită pe întinderea întregei ţări, pentru o bună gospodărie, se cere nu centralizarea, ci din contră descentralizarea cea mai complectă, însă cu atribuţiuni bine determinate prin instrucţiuni de serviciu. Chiar în ţară la noi, vedem că se tinde spre descentralizarea administrativă, pentru a se face o bună gospodărie, iar nici de cum spre centralizare, ale cărui rezultate se cunosc îndeajuns că sunt negative, prin faptul că diferitele afaceri, prin forţa lucrului, prin forţa algomerărei, în noianul de lucrări dela centru, ajung de nu li se mai dau de rost.

Ce mai încolo, Primăria Capitalei, atunci când a voit să facă o gospodărie înțeleaptă, a trebuit să descentralizeze, — așà a descentralizat Serviciul Technic, creind Sectoarele cu șefii lor, Ingineri, și cu latitudini determinate de ceeace au de făcut în sectorul lor de activitate, a descentralizat serv. medical, etc.

In **Austria**, o organizație silvică identică cu a noastră, datează de zeci de ani, și dă rezultatele cele mai splendide, de ce dar aceeași organizatiune nu ar dà rezultate și în țara noastră? Răspunsul este foarte ușor de dat. Dacă unele regiuni silvice din țară nu au dat rezultate bune, aceasta nu provine din cauză că regiunile silvice ca diviziuni administrative nu sunt bune, căci atunci, — toate regiunile din țară, precum și regiunile Austriace ar fi trebuit să deà rezultate rele, din punct de vedere administrativ.

Nu s'a căutat dar cauza rãului, ci s'a luat efectul drept cauză, și în cazul aceeta, nu putem fi decât în eroare.

Dacă o regiune silvică din țară, astăzi, nu merge bine, cauza este sau lipsa de instrucțiuni clare și categorice sau lipsa de autoritate, — or indiferența aceluia care se află în capul regiunei, sau lipsa de susținere de la centru;— căci se cunoaște foarte bine la Minister, că sunt regiuni cari tocmai fiindcă au în capul lor șefi destoinici, merg foarte bine, și dau rezultate admirabile, controlul merge serios și nici odată în coprinsul acelor regiuni nu s'au comis abuzuri, sau prejudicii în sarcina Statului, — din contră avem exemple recente pentru regiuni unde din cauza slăbiciunei șefilor, s'au constatat lucruri foarte regretabile și cari natural se resfrâng asupra Corpului Silvic. Prin urmare, se stabilește un lucru, că nu regiunea ca factor administrativ este cauza că nu merge așa cum ar trebuì Serviciul Silvic al Statului, cauza este sau în funcționari și acolo trebuește lucrat, selecționat

sau în altă parte, după cum voi arătà mai jos. Ori, dacă astăzi Casa Pădurilor, crede că nu poate dispune de 11 Silvicultori şefi de regiune, destoinici, care să fie la înălţimea chemărei lor, pentru a face o bună administraţie şi o bună cultură a pădurilor; — cum va puteà oare să găsească 100 sau 130 şefi de ocoale, buni, cari să fie la înălţimea latitudinei ce li s'ar da? căci dacă regiunea se desfiinţează atunci ocolul rămâne factotum.

Bine, dar se ştie că la noi în ţară, ocolul se încredinţează unui tânăr abia eşit după băncile şcoalei de silvicultură, fără nici o experienţă şi care în mod firesc va comite greşeli, ne având cine să'i conducă, căci după propunerea nouei organizaţiuni centralizatoare, desigur că nu Casa Pădurilor va putea face noviciatul şefului de ocol. Dacă cu regiunile de astăzi se comit erori, atunci când vor fi numai ocoalele şi Ministerul, am convingerea că greşelile vor fi înzecite şi dacă astăzi un şef de regiune bătrân, cu experienţă îndelungată, nu poate resista uneori intervenirilor ce se fac de către cei interesaţi în ale pădurilor, persoane sus puse şi cu trecere în localităţile respective, şi la centru, cum o să îndrăsnească oare în starea de lucruri de astăzi, să resiste un biet şef de ocol, care de mai înnainte are convingerea din experienţa de toate zilele, că dacă nu va satisface pretenţiunile a tot puternicului local, atunci dacă nu'l ajunge urgia înlocuirei, apoi permutarea îl ajunge desigur.

Nimic nu este mai rău pentru o administraţiune producătoare de venituri, decât schimbările acestea de organizare, care de altfel trebue să recunoaştem, sunt apanajul ţărei noastre. In Franţa organizaţia silvică de astăzi durează de aproape 100 ani, în Austria de zecimi de ani, la noi în ţară am avut organizaţia din 1896. Prin legea de organizare dela 1900 a Ministerului Domeniilor, se dăduse o nouă organizare, dar care nu s'a pus în aplicare.

In 1908,—nouă organizare,—se desființează subinspectorii de pe lângă regiunile silvice, trecându-se ca șefi de ocoale. In 1909 se readuc subinspectorii la regiuni ca și mai înainte și se înființează Casa Pădurilor. In 1910 se desființează regiunile silvice.

In alte țări cum e în Franța. Austria, Germania ruajul administrativ nu se schimbă de azi pe mâine, el se modifică numai după trebuințele serviciului și ale timpului.

Regiunile noastre silvice sunt foarte utile, căci fiecare, fiind situată în centrul administrativ pe care 'l are sub conducere, este mai ușor să'i facă un control riguros, de cât controalele care se știe cum se fac dela centru, dar pentru a merge și mai bine trebuie să'i dea latitudine, trebuie descentralizare serioasă:—regiunea să fie un factor puternic în conducerea serviciului silvic, cu drepturi și datorii bine determinate printr'un regulament de administrație.

Șefii de regiuni să fie aleși dintre cei mai încercați și capabili agenți ai statului și dacă printre inspectori nu s'ar găsi numărul suficient de oameni destoinici, ca șefi de regiuni, să se numească și sub inspectori, dar dintre cei capabili, nu dintre cei protejați : — să se facă dar selecțiune, căci rezultatul din punct de vedere administrativ și technic al unei regiuni, este numai în funcțiune de șeful său, de ajutoarele sale, — din contră un șef slab în capul unei regiuni, va da rezultatele cele mai negative : — de aceia rog pe Domnul Ministru al Domeniilor, ca înainte de a luà o hotărâre definitivă în această chestiune, să binevoiască a ascultà pe toți bătrânii Corpului Silvic, a le luà avizul, și am încrederea, că va fi convins de greșeala mare ce s'ar comite, centralizându-se Serviciul Silvic al Statului, așa cum se zice că s'a hotărât.

Silvicultorii au pus mari speranțe la început în Casa

Pădurilor, acum însă după o scurtă experienţă, văd că lucrurile în loc să meargă mai spre bine, se îndreptează în spre mai rău, ceeace nu poate decât să'i descurajeze.

Personalul silvic a ajuns să fie inspectat de inspectori nesilvicultori, fără nici o chemare technică, fără să aibă cele mai elementare cunoştinţe în ale meserii, tot aşa cum s'ar trimete un silvicultor să inspecteze un medic de spital or a unui agricultor să inspecteze oficiile telegrafo-poştale; sau mai ştiu eu ce, — aşa nepotrivit. Faptul că numeri — chiar dublat de un silvicultor, — ordinile primite, sau că te ocupi de un geam spart la reşedinţa vre unui ocol, nu poate să avanseze întru nimic bunul mers al serviciului silvic, altele se cere pentru aceasta.

Comitetul societăţii noastre, deşi are un caracter ştiinţific, societatea Progresul Silvic, totuşi cred că în asemenea împrejurări, ar trebui să intervină pe lângă Domnul Ministru al Domeniilor, cu un memoriu, şi să'i arate că starea de lucruri ce se tinde a se creia a mai fost, şi a dat cele mai rele roade, când Inspectorii, singuri, izolaţi, mureau de urât şi încheiau anul cu 5—6 delegaţii; a se revenì la aceiaşi stare, cred că este o mare eroare.

Regiunile silvice de astăzi sunt foarte bune ca factori administrativi, dar trebue să li se dea un cerc mai mare de activitate, să se dea şefilor lor destoinici obligaţiuni, dar să li se dea şi drepturi şi atunci se va vedeà că pentru păduri, în ţara noastră, o organizaţie mai bună, nu poate fi decât aceste regiuni, făcute după modelul regiunilor Austriace, ca intermediar între Minister şi Ocol.

Astăzi, singurul organ de control pentru Ocoale este regiunea, dacă dar se suprimă şi ea, se suprimă şi bruma de control ce mai erà, şi o administraţiune producătoare de venituri lăsate fără control, or unde şi mai ales în ţara noastră, nu poate fi decât o nenorocire.

A bon entendeur salut. M. T.

28 August 1910.

CHARLES BROILLIARD

Una câte una figurile mari forestiere ale Franţei se duc. După *Bouquet dela Graye*, avem regretul acum a înregistrà şi perderea ilustrului forestier *Charles Broilliard*, care s'a stins în ziua de 12 Iulie a. c. la Morey, orăşelul său natal.

Charles Broilliard a fost născut la 4 Iulie 1831, la Morey (Franţa); la 1851 a intrat în şcoala forestieră dela Nancy ca Şef al promoţiunei, eşind din şcoală, ca Guard stagiar la Colmar, a trecut prin toate gradele erarhice, retregându-se la pensie în 1891, ca Conservator la Dijon, după o brilliantă carieră.

Charles Broilliard membru de onoare al societăţii noastre, erà o autoritate în materie forestieră, a fost multă vreme profesor de Economie forestieră la şcoala din Nancy, dând Franţei şi străinătăţei numeroşi Silvicultori; mulţi dintre colegii noştri ca d-nii: *Th. Galeriu, C. Orăşcu, I. Chihaia*, sunt vechi elevi a lui *Charles Broilliard*. Autor a numeroase scrieri forestiere, director al Revistei apelor şi pădurilor din Franţa dela 1882—1892, a scris numeroase articole forestiere, din cele mai apreciate în acea Revistă.

In 1881 fiind Ministru Agriculturei în ţara noastră, Câmpineanu a fost adus în misie din Franţa, ilustrul conservator de păduri *Charles Broilliard*, pe atunci cu sediul la Macon, ca să studieze pădurile ţărei noastre şi să'şi deà părerea, asupra măsurilor ce trebuiau luate, pentru ameliorarea lor; ca şi a Corpului Silvic, chemat să le administreze. Raportul depus de acest distins forestier francez, este un capo-deoperă, de iscusinţa, cu care aprecia lucrurile şi dădeà soluţiunile.

Dacă fluctuaţiunile politice dela noi, nu ar fi pus piedici, punerei în aplicare a propunerilor ilustrului Forestier, de sigur că pădurile ţărei noastre, ar fi fost foarte departe pe calea progresului.

Îmi reamintesc cu plăcere, cum la Congresul Internaţional de Silvicultură dela 1900 dela *Paris, Charles Broilliard*

dejà bătrân, cu figura blajină, şi cu graiul dulce şi clar, întreţinea cu chestiuni importante pe congresişti, căci pe lângă celelalte calităţi, defunctul erà şi un coseur ales.

Nu pot terminà mai bine această expunere, decât exprimând regretele noastre cele mai adânci, d-nei *Broilliard*, de acì de departe, din această mică ţărişoară, al cărui pământ a fost călcat de ilustrul defunct, şi al cărei Corp forestier, îi este recunoscător pentru sfaturile ce'i a dat la timp ; — şi a ne asocia cu toţii camarazi, Silvicultorii Români, la doliul Corpului forestier Francez, atât de încercat prin perderea aceluia care a fost *Charles Broilliard*.

M. Tănăsescu.
Inspector silvic

IMPORTANŢA REGIUNEI FORESTIERE „VALEA NIŞCOVULUI" DIN JUDEŢUL BUZĂU

Consideraţiuni generale.

Inerent firei egoiste a omului de a utilizà toate bogăţiile naturei, fără prevedere pentru viitor, pădurile ţărei noastre, odinioară atât de numeroase şi bogate în material lemnos de mare valoare s'au transformat în întinse şi bogate terenuri agricole, şi ori unde condiţiunile de transport s'au putut înbunătăţi, ochiul nu mai întâlneşte preţioasele şi binefăcătoarele manifestaţiuni ale florei decât în depărtări mari de oraşe şi de centre mai populate

Nimeni nu poate fi învinuit de această schimbare a lucrurilor şi nu ne mai rămâne astăzi decât să ne îndreptăm atenţiunea şi energia pentru a descoperi şi aprecià aceea ce ne-a rămas de pe o parte, iar de pe alta să luăm măsuri din timp ca relicviile păduroase să le conservăm şi să le îngrijim astfel ca totuşi ele să ne ofere într-u câtvà o compensaţie pentru a acoperi necesităţile prezentului şi dacă posibil este chiar şi ale viitorului.

In adevăr, este un lucru banal astăzi, să auzim exprimându-se aproape din toate părţile dorinţa, să se înfiinţeze acolo unde vedem că lipsesc, masive păduroase, chiar susţinându-se

o oarecare repartiţie proporţională şi comodă în raport cu întinderea suprafeţei agricole, sau a celei despădurite.

De sigur însă că acei cari cer acest lucru nu'şi dau bine seama cu câte cheltueli şi cu câte dificultăţi avem a luptă pentru a puteă cel puţin admite în principiu acest deziderat, dar apoi pentru a puteă aplică de fapt o asemenea măsură.

Experienţele ce am făcut cu împăduririle în Dobrogea, în bărăganul Ialomiţei şi chiar în condiţiuni mai favorabile cu împădurirea poenilor la câmp şi podgorie, ne-au dovedit pe de o parte costul enorm al acelor lucrări, cât şi timpul imens necesar pentru constituirea unor masive păduroase de viitor şi în bune condiţiuni din toate punctele de vedere,

Ce ne rămâne deci astăzi de făcut?

Având în vedere cât de greu putem astăzi obţine banii necesari pentru o mai bună îngrijire a populamentelor forestiere în fiinţă şi că pentru plantaţii din nou resursele sunt şi mai greu de obţinut, după opinia mea nu mai rămâne astăzi decât a căută să ne ocupăm mai ales de conservarea şi buna îngrijire a pădurilor ce mai avem.

§ I.

Descrierea Regiunei păduroase Valea Nişcovului.

In această categorie se găsesc pădurile de pe valea Nişcovului din judeţul Buzău.

Valea Nişcovului este situată la o distanţă dela 10—40 km departe de oraşul Buzău, mergând spre S. W.

Această vale de altfel îngustă are o lungime ca de 30 km. şi o lărgime ca dela 5—9 km. adică o suprafaţă ca de 21.800 hectare, formată de un teren nisipo-argilos, uscat şi supus spălărei, acoperit în majoritate cu păduri foioase şi mai ales de gorun.

Punctele cele mai joase sunt Lunca-Văei cu o altitudine de 140 metrii, iar cele mai înalte, vârful Bradului la o altitudine de 665 metri cum şi vârful Istriţei cel mai înalt la o altitudine de 775 metri.

Albia pârâului Nişcov este albia unui torente, foarte adeseori capricios şi păgubitor, care transportă considerabile cantităţi de sol, petriş, bolovani şi trunchiuri de arbori, şi care de multe ori a răpit numeroase vieţi omeneşti şi de animale

Pârâul Nişcovului este alimentat de multe izvoare, dintre cari majoritatea vara sunt seci şi parte din ele conţin ape sărate

şi sulfuroase. Insuşi apa pârâului Nişcov în timpul verei, la gura Văei se absoarbe în considerabilele mase de nisip grămădit din tot lungul său în talveg pe teritoriul comunei Gura Nişcovului, de unde începe şesul judeţului Buzău.

Cum am arătat, valea Nişcovului este îngustă, bazinul ei despădurit şi el constitue singurul teren de muncă agricolă al populaţiunei locale, din comunele Lapoş, Tisău, Grăjdana şi Gura Nişcovului cu un număr total de 2091 capi de familie.

Întinderea terenului agricol cuprinzând şi livezile de pomi fructiferi şi cele de fânete este ca de 2000 hectare.

Livezile de pomi fructiferi ocupau odinioară aproape întreg terenul despădurit, astăzi din cauza deşilor ani secetoşi şi din cauza omizilor s'a redus întinderea lor aproape la jumătate din suprafaţa terenului despădurit.

Planta agricolă, de predilecţie, cultivată în această vale este porumbul, cultura grâului este o raritate, celelalte cereale se cultivă mai ales în comuna Lapoşu.

După cum uşor putem vedea terenul de muncă este foarte redus în această Regiune şi populaţiunea trăeşte mai ales din precupeţirea şi transportul la centrele de consumaţie, oraşele Buzău şi Mizil, a produselor pădurose, cât şi din fasonarea lemnului în articole de caretărie, unelte agricole şi scheleturi de case de locuit, pătule, etc.

Pădurile ocupă majoritatea terenului acestei văi. Ele acopăr versantele văei, al căror sol de provenienţă aluvională dacă se despădureşte, se dezagregă şi se surpă, potmolind terenurile mai fertile din bazenul văei.

Multe drumuri ce au servit în vechime pentru comunicaţie şi transport, astăzi sunt torenţi, şi în multe puncte se găsesc eroziuni şi prăpăstii adânci de mai multe zecimi de metri, provenite din cauza spălărei terenului de către apele de ploi.

Statul posedă în această regiune un număr de 23 păduri, cari constituesc 16 trupuri mai mari sau mai mici şi cu un contur mai mult sau mai puţin regulat; suprafaţa pădurilor posedate de stat este ca de 8878 hectare 50 arii. Restul terenului este ocupat de păduri particulare supuse regimului silvic, cari se posedă astăzi parte de moşneni parte însă şi majoritatea lor de alţi proprietari străini, cumpărători dela moşneni.

Pădurile statului se alternează cu cele particulare şi sunt uşor de distins de acestea prin faptul că pădurile statului sunt

mai în etate. iar părţile exploatate sunt mai îngrijite şi conţin arbori de rezervă de calitate şi etate mai mare, ceiace la particulari lipseşte, şi unde se găsesc sunt de mică valoare.

Specia lemnoasă dominantă în această vale ca în toate regiunile de podgorie este gorunul-Quercus sessiliflora.

Gorunul se găseşte în pădurile statului în proporţie ca 5/10 din populamentul acelor păduri şi de dimensiuni frumoase atât ca diametru mediu dela 20—45 cm. cât şi ca înălţime medie a fusului 14—24 metri.

Provenienţa acestei specii este mai ales din lăstar şi numai masivele seculare cum sunt cele din pădurile Slobozeanul Mare, Bradul, Ciolanul, Barbu şi Isvoranul, cari n'au fost exploatate dearândul nici pe timpul călugărilor, prezintă arbori din semînţă.

Gorunul îl găsim atât în masive pure, cât şi în amestec cu fagul şi alte specii comune regiunei de podgorie, însă totdeauna cu un fus mai regulat şi mai preţios în tovărăşia fagului. El este mai plăpând ca fagul şi celelalte specii şi sucombă în mai mare proporţie din cauza secetei şi înăbuşirei, mai ales din partea teiului.

Cu toate acestea gorunul este şi va rămânea încă mult timp specia preponderantă în această regiune.

Nu insist asupra calităţei lemnului de gorun ca material pentru construcţii technice, lemn de mobile şi dogărie, fiind destul de apreciate calităţile şi valoarea lui, indiscutabile.

În compania gorunului pe văi şi podişti, în terenuri profunde şi răcoroase cu umiditate suficientă, găsim stejarul «Quercus pedunculata», în exemplare foarte frumoase şi în proporţie ca 1/10 din populamentul pădurilor statului.

Ca specii de valoare şi proprii regiunei afară de cele comune ca fagul, carpenul, jugastrul, plopul, aninul, teiul şi sorbul, ţin să mai insist asupra frasinului şi ulmului, care produc lemn de valoare comerciabilă pentru industrie şi care potrivit cu condiţiunile de staţiune, la etăţi înaintate produc un excelent lemn technic a cărui valoare industrială ajunge aproape pe a stejarului.

Ulmul este mult răspândit în această regiune, însă rar îl găsim de dimensiuni mari şi ca lemn sănătos.

Căutând să aflu cauzele cari au produs aceasta, am putut constata că ele rezidă în faptul că de multe decenii s'au stabilit în această regiune meseriaşi care se ocupă cu rotăria.

Aceşti meseriaşi căutând foarte mult ulmul pentru scopu-

rile lor, au contribuit de sigur la extragerea materialului de valoare de ulm, transformându-l în articole de caretărie, cari odinioară alimentau cu prisosință trebuințele populațiunei agricole din câmpiile întinsului și mâncsului șes al țărei Ploești-București și Dunăre cu porturile Brăila și Galați.

Această soartă a avut'o și frasinul, astfel că azi rar găsim lemn sănătos și bine conformat de această specie, deși răspândirea lui în această regiune este chiar necesară.

Nu mai puțin importante sunt pentru strungărie și speciile de sorb ; sorbul torminal s. aria și chiar sorbul domestic, care se găsește destul de des și în exemplare frumoase în masivele seculare din această regiune.

Grație naturei solului supus la eroziuni și la formare de gropi, căile de comunicație pe această vale au fost de inferioară calitate, ceeace a îngreuiat mult transportul lemnului, mai ales că locuitorii locali nu se prea îndeletniceau cu transportul, ci se ocupau cum am arătat mai sus cu caretăria și dulgheria, apoi ei se mulțumeau cu beneficiile ce realizau în fiecare an din vânzarea poamelor și din fabricațiunea țuicei, ce se puteà recoltà din întinsele livezi de pomi fructiferi, cu o vegetație mănoasă în trecut, apoi grație parcemoniozității călugărilor cu vânzarea pădurilor și în fine mai ales din cauza insuficienței personalului technic silvic al statului s'a putut scăpà de lăcomia întreprinzătorilor un foarte considerabil stoc de material lemnos de mare valoare, ce există astăzi în pădurile statului de pe această vale.

Statul în adevăr a început să exploateze parte din pădurile sale de pe această vale prin anul 1868, însă cantitatea de material cerută fiind minimă, prețurile oferite de întreprinzător fiind de asemenea mici, a rămas neexploatate ca 65% din suprafața păduroasă a statului.

O considerabilă cantitate de material lemnos tcehnic de prima calitate, de stejar, s'a extras din pădurile statului de pe această vale cu ocazia înființărei căilor ferate.

Cu acestă ocazie s'a extras fruntea stejarilor, și de aci ne putem explică pentruce astăzi cu toate că masivele se prezintă în stare strânsă sau complectă, lipsesc indivizii de elită, cari se selecționează în mod natural în orice pădure, care n'a fost exploatată.

Chiar în timpul mai recent se practică asemenea extrac-

ţiuni fie pentru construcţie de poduri sau pentru stâlpi de telefoane şi altele.

In schimb însă pădurile moşneneşti au trebuit să suporte exploatări intense, ce s'au succedat la intervale foarte scurte astfel că astăzi 50% dintr'însele abiă au etatea de 10 ani şi sunt din nou puse în tăere, extrăgându-se anual sub diferite pretexte de necesităţi casnice orce arbore de stejar care a atins 5 cm. diametru. S'a stabilit referitor la practica moşnenilor zicătoarea «că moşnenii taie ziua ce a crescut în timpul nopţei».

Dintre pădurile particularilor mai avuţi abia dacă găsim ca 15% păduri în etate de 30 de ani şi mai mult, şi nu cred că se va împlini acest deceniu fără ca să le fi vândut spre exploatare şi pe acestea.

Meşteşugirile avocăţeşti şi insuficienţa rigoarei legei silvice fac ca proprietarii de păduri să 'şi vânză pădurile de valoare în mod pripit şi cu preţuri mici şi cu încetul să silească puterea de producţie a acestor păduri, care cu orice preţ trebuesc menţinute în interesul fixărei coastelor şi al conservărei terenului agricol din lunca văei, indispensabil pentru întreţinerea populaţiunei, din zi în zi mai numeroase în urma binefăcătoarei acţiuni a condiţiunilor de higienă întreţinute de prezenţa pădurilor în localităţe.

Am arătat că în adevăr în această regiune statul dispune de un considerabil stoc de material lemnos de stejar, care cu timpul poate să acopere în parte exigenţile ţărei în asemenea material.

Populamentele de stejar din această regiune însă, numai atunci vor îndeplini această menire când se va procede cu exploatarea lor în mod raţional, adică aplicându-se cele mai economice modalităţi de tratament, care pe lângă o continuitate în alimentarea pieţelor cu lemne de stejar să asigure şi o continuitate a producţiunei şi augmentărei acestui fel de material

In adevăr cu metodele aplicate până în prezinte, exploatarea în crâng compus, am ajuns la rezultatul că am vândut pe suprafeţe mici materiale de valoare în mari cantităţi şi prea de timpuriu, care puteă să devină cu timpul cu mult mai valoroase şi că acel material s'a vândut cu preţuri minime, dând ocazie unor speculanţi să facă averi considerabile, fără ca populaţiunea locală să fi beneficiat de fapt întru cătvă de eftinătatea preţului pădurei, şi nici statul să fi putut obţine valoarea reală a acelui material.

Această vale este vizitată iarna de sute de care dela câmp care în anii agricoli buni vin spre a se aproviziona cu materialul lemnos de construcție necesar gospodăriei lor.

Acești locuitori necunăscători în ale pădurei veniți în localitate după un drum de 3—4 zile, trebuesc să ofere pentru materialul de care au trebuință prețuri colosale, căci în caz contrar ar fi trebuit să se înapoeze fără lemne.

Antreprenorii vechi, însă rudimentari, se plângeau că actualmente nu mai vin atâți câmpeni la pădure pentru cumpărare de material lemnos ca mai înainte, atribuind aceasta, nerecușitei recoltei, și că din această cauză trebue să ceară în fiecare an prelungirea termenului pentru golirea parchetelor de lemnăria doborâtă.

De fapt însă cauza este că astăzi prețurile ce le cer sunt cu mult mai urcate și țăranii au început să'și facă socoteala timpului pierdut cu drumul și că odată ajunși la pădure sunt la dispoziția întreprinzătorilor. pe timp ce le mai convine a se învoi cu prețurile pe piața orașului Buzău, unde găsesc numeroase depozite de tot felul de material lemnos.

§ II.

Importanța acestor păduri pentru regiunea de câmp din județele Buzău, R.-Sărat, Brăila și Ialomița.

Dacă aruncăm privirea pe harta țărei vedem că câmpul județelor Buzău, R.-Sărat, Brăila și Ialomița, mai apropiate de această vale este aproape cu totul lipsită de păduri și făcând calculul suprafeței lipsite de păduri și al populației, vedem că această regiune păduroasă, cea mai apropiată de acest câmp, nici nu va puteă satisface exigențile viitoare ale populațiunei din ce în ce crescânde.

Din suprafețele totale a acestor județe de 1.927.800 ha. scăzând suprafața împădurită de 197.580 hect. revine suprafața despădurită la 1.830.220 hectare.

La o suprafață de 1.830.220 hect cu un număr de 749.978 locuitori, socotind numai câte $^1/_2$ ster de cap de locuitor pe an ne ar trebui o cantitate de 379.989 stere anual.

Or în această regiune volumul lemnos admisibil a se extrage fiind de maximum 2 m. c., la hectar (creșterea anuală în condițiuni mediocre) am aveà o cantitate disponibilă de 18.000 m. c., apoximativ adică ca 23.000 stere aproximativ.

Este adevărat, că atât statul cât şi particularii mai au considerabile păduri atât la podgorie cât şi la munte, atât în judeţul Buzău cât şi în R.Sărat, adică la o suprafaţă păduroasă de 197.580 hectare ar reveni o posibilitate anuală de extras ca 395.160 m. c., adică cam 500.000 stere, însă situaţiunea lor faţă cu teritoriul de câmp de care este vorba, este mai depărtată în consecinţă transportul materialului lemnos fiind mai costisitor, preţul va fi mai urcat.

§ III.

Importanţa acestor păduri pentru populaţiunea locală şi pentru desvoltarea meseriilor astăzi în fiinţă pe această vale.

Dar să nu scăpăm din vedere importanţa acestor păduri pentru numeroasa populaţiune crescândă pe zi ce merge, stabilită pe această vale.

Terenul de muncă agricolă fiind pe de o parte de mică întindere, iar pe de alta de calitate inferioară, fiind în majoritate nisipos şi ca atare având nevoie de îmbunătăţire prin îngrăşăminte, lipsind livezile fertile pentru producţia nutreţului vitelor, plantele furagere cu cari populaţiunea noastră este încă prea puţin familiarizată, reclamă terenuri de bună calitate, iar acestea se întrebuinţează de populaţiune pentru cultura porumbului, islazuri nici nu există, vitele fiind ţinute mai ales în pădurile moşneneşti în tot cursul anului şi în anumite timpuri în pădurile statului, defensabile. Livezile de pomi fructiferi şi mai ales de pruni, cari odinioară erau pline de vigoare şi produceau în adevăr mult, astăzi sânt istovite, plantaţiile s'au uscat fie din cauza secetelor, sau din cauza degradării lor de către vite sau oameni şi reconstituirea lor nu s'a activat cu atâta stăruinţă, cum se vede că se obişnuia în vremile vechi, când pe terenurile păduroase defrişate, clăcaşii se întreceau să'şi înfiinţeze pomosturile lor încurajaţi de către proprietarii funciari şi de călugări, cari se profitau mai bine de asemenea sădiri de cât de pădurea care producea puţin.

In astfel de condiţiuni populaţia lipsită de resurse pentru acoperirea necesităţilor vieţei a trebuit să recurgă la alte ocupaţiuni mai rentabile.

Afară de creşterea vitelor, care mai înainte de anul 1892

păşunau deavalma atât pădurile moşteneşti cât şi pe cele ale statului în schimbul unei taxe anuale minime, o bună parte dintre locuitorii din comunele Grăjdana, Tisău şi Lapoş s'au apucat de rotărie.

In special în comuna Tisău, rar se găsesc case în cari se lipsească vr'un meşteşugar (excepţionându-se emancipaţii dintre cari totuşi parte sunt ferari sau lăutari) în celelalte două comune însă cam 35% din capii de familie se ocupă cu rotăria sau dulgheria.

Rotăria producea pân'acum un deceniu foarte mult acestor locuitori şi cu regret îşi reamintesc nişcovenii timpurile când rotăria de pe valea Nişcovului eră atât de căutată că comandele primite la vatră, adică acasă, nu se puteau nici când executa cu promptitudine din lipsă de braţe pentru muncă.

Astăzi se preferă marfa de oraş, numită nemţească, şi cu toate acestea bâlciurile din regiunea câmpului sunt totdeauna alimentate de produsele rotarilor de pe valea Nişcovului.

Pe lângă articolele de caretărie primitivă, locuitorii locali se mai ocupă cu fasonatul războaielor de ţesut, a furcilor de lemn pentru strângerea fânului, greblelor, lopeţilor de lemn şi alte unelte agricole, cum şi cu dulgheria.

Pe această vale se face atât în sat cât şi la parchete în păduri scheletele de case, complete, cari se transportă apoi în toate părţile până la Dunăre

Aceste ocupaţiuni constituind de fapt adevăratul izvor de întreţinere a mai mult de jumătate din capii de familie aşezaţi pe această vale, ţinând cont de progresul la care au ajuns astăzi aceste meserii la oraşe, credem că chestiunea îmbunătăţirei atât a instrumentelor de lucru cât şi a artei în sine merită toată atenţiunea celor în drept şi că în scurt timp se vor luă măsuri pentru asigurarea condiţiunilor de desvoltare şi perfecţionare a acestor meserii, destul de importante pentru populaţiunea noastră rurală.

Cu ce trăeşte restul populaţiunei, cari nu sunt meşteşugari?

Iată o altă parte din populaţie care este avizată de asemenea aproape exclusiv la produsele pădurilor de pe această vale.

In fiecare an se exploatează în medie din pădurile statului o întindere aproximativă de 70 hectare, pe lângă aceasta proprietarii particulari taie cel puţin o suprafaţă înzecit mai mare decât statul.

Din pădurile statului se extrage anual în medie cam 21.000 m. c., lemn de diferite categorii, care aproape întreg se transportă fie la oraşul Buzău, un centru foarte important în ce priveşte desfacerea de material lemnos sau la Mizil, care imagazinează de asemenea mult material lemnos care de aici se scurge pe şesul ţărei spre Dunăre.

Populaţiunea care are mijloace să ţie vite de jug şi anume un număr de 764 capi de familie numai de pe valea Nişcovului, dar şi parte din locuitorii comunelor Jugureni, Fintenşti, Vispeşti, Pietroasa, Clondiru şi Saringa, ca 300 capi de familie cu carele lor contribuesc la transportarea materialului lemnos la centrele de desfacere făcând cam câte două transporturi pe săptămână în medie, câştigând dela 10—20 lei pe săptămână cu două vite, din cari pe lângă alte resurse îşi acoperă nevoile zilnice.

După cum aţi văzut, condiţiunile de trai ale acestei populaţii sunt legate de produsele pădurilor, de existenţa pădurilor pe această vale şi care încetând să funcţioneze ar ameninţa fiinţa chiar a acestei populaţii în localitate.

Acolo unde mănoasele câmpii nu pot stă la dispoziţia populaţiunei noastre rurale, alte resurse de viaţă îi stau la dispoziţie;

Aceste resurse însă numai atunci sunt de folos pentru populaţiunea noastră încă în stare rudimentară în ce priveşte priceperea de a *agonisi*, adică de a şti să *economisească şi să economisească*, când cei chemaţi să conducă educaţia populaţiei, ştie să'i pună la dispoziţie cu măsură şi în condiţiuni avantagioase apropierea acestor materialuri în astfel de condiţiuni, ca această populaţiune să fie pătrunsă de credinţa că bunurile statutui se administrează şi se conservă pentru dânşii, iar nici de cum pentru alte scopuri.

Mai la vale voi arăta şi modul cum credem că s'ar putea rezolva şi această cestiune care sunt sigur că preocupă pe toţi bărbaţii noştri conducători ai destinului poporului român.

§ IV.

Tratamentul pădurilor în trecut şi astăzi şi propuneri pentru viitor

Acum vă rog să'mi permiteţi să vă prezint o descriere a pădurilor statului şi a celor particulare de pe această vale, atât cu privire la constituţia şi tratamentul lor până în ziua de azi, cum şi la tratamentul propus pentru viitor.

Pădurile statului de pe această vale sunt cum am mai arătat în altă parte, în număr de 23 şi formează 16 trupuri răspândite dela Gura Văei până la obârşie şi separate între ele prin alte păduri de întinderi variabile, ceiace de altfel se poate vedea şi pe harta silvică a ţărei redactată cu ocazia lucrărilor făcute pentru expoziţia jubilară din 1906, toate de origină păduri moşneneşti, care însă astăzi abia pe jumătate se mai posedă de către moşneni.

Proporţia pădurilor statului în raport cu ale moşnenilor (aşa zise) este aproape egală, căci după datele ce posedăm astăzi, pe această vale cum am arătat statul posedă 8878 hectare 50 arii, iar cele moşteneşti au o întindere de 9974 hectare 14 arii;

Aşa dar am avea un complex forestier de aproape 20.000 hectare.

Pădurile statului însă după cum am arătat în teză generală se prezintă în condiţiuni de constituţie şi valoare cu mult superioare celor moşneneşti.

Statul posedă astăzi păduri de ştejar în amestec parţial cu fag, aproape virgine, adică neexploatate dela 1859 încoace (data secularizărei averilor mânăstireşti) în următoarele corpuri de păduri: Bradul la dos, Ciolanul, Barbu la faţă şi la dos, Miluiţi I la faţă şi la dos şi Arhimandrita partea I, mai are în Slobozeanul mic şi mare la faţă o porţiune considerabilă, asemenea în Măgulească, Prăjeasca, Doiceasca, Nărteasca, Glodu Petricica, Faţa Înaltă, în total pe o întindere de 6458 hectare 10 arii.

Această suprafaţă păduroasă însă nu este uniformă ca constituţie şi etate.

Masivele din pădurile Prăjeasca, Doiceasca, Nărteasca, Glodu Petricica, Faţa Înaltă şi parte din Runceni sunt în etate maximă de 60 de ani, adică masive susceptibile încă la tratamentul crângului compus, celelalte însă sunt masive trecute de 80 de ani şi ajung chiar la etatea de 120 de ani, adică incompatibile cu regimul crângului compus şi proprii numai regimului codrului regulat.

Pe lângă acestea avem păduri şi părţi din păduri deja exploatate în cursul timpului de când le stăpâneşte statul şi natural sub regimul crângului compus. Întinderea suprafeţelor astfel exploatate este de 3228 hectare.

Aci deci mai avem ca lemn de valoare rezervele de pe timpuri socotite în medie ca lemn de lucru 100 arbori la hectare

Ţinând cont de suprafeţele sus arătate şi de volumul mediu la hectar stabilit cu ocazia întocmirei studiilor de punere în exploatare a părţii din aceste păduri, putem compta fără să fim optimişti, hectarul la 110 m. c., lemn de lucru de ştejar, frasin şi ulm şi 180 m. c., lemn de foc de alte specii, inclusiv quota de material din volumul speciilor arătate mai sus.

Aceste cifre raportate la suprafaţa pădurilor statului şi cu privire la proporţia speciilor putem conta la 990.000 m. c., lemn de ştejar, ulm şi frasin, bun de lucru şi 1,620.000 m. c., lemn de foc de toate speciile.

Aşa dar dispunem astăzi de un stoc de 990.000 m. c., lemn de lucru 1,620.000 m. c., lemn de foc care raportat la o revoluţie de 100 de ani, conservând cantitatea producţiei, fără a cenchide la o ameliorare a stocului, care de altfel ştiind cine este proprietarul şi cunoscând prea bine obligaţiunile ce'i incumbă, ar trebui sporit cu cel puţin 30%, faţă cu peripeţiile şi consumaţiunile nejustificate întâmplate a fortiori până astăzi ne-ar da anual o cantitate disponibilă de 12.375 m. c., lemn de lucru şi 2020 m. c. lemn de foc, cifră cred destul de considerabilă ca să merite preocupaţiunea noastră în ce priveşte modul de administrarea ei consumatorilor întitulaţi să o ceară.

Accentuez aceste lucruri fără să intenţionez a insinua un neadevăr.

In adevăr, pentruce în constituţiune şi legile noastre s'a investit statul şi în general administraţia publică cu titlul de conservator al bunurilor publice şi echitabil distribuitor al produselor acestor bunuri ?

Negreşit, s'a presupus că statul este în măsură, ca orice societate mare, cooperativă, să'şi instituie buni şi preparaţi funcţionari, atât ca ştiinţă cât şi ca experienţă, care să ştie atât să administreze bunurile sale la înălţimea teoriei aplicate cât şi să servească în echitabil şi mulţumitor mod pentru public produsele acelor bunuri publice.

Intru cât aceste principii s'au aplicat şi se aplică astăzi, le cunoaşteţi foarte bine, că, trebuesc aplicate pe viitor şi de urgenţă este necontestabil.

In adevăr, ce simpatii şi câtă consideraţie sinceră poate manifestă populaţiunea avizată la binefacerile unui bun public, când ea nu se poate împărtăşi de foloasele lui decât fie pe cale indirectă din a treia sau a patra mână, sau în mod clandestin.

Orice spirit luminat şi cu îngrijorare pentru viitor, va putea uşor aprecià, că respectul bunului public nu se poate cere dela cetăţeanul care nu se poate folosi de roadele lui în echitabil şi demn mod.

De multe ori, ne surprinde faptul că auzim manifestându-se nemulţumiri din partea populaţiunei faţă cu modul de administraţie a bunurilor publice şi cercetând mai de aproape vom vedeà că exceptând reaua credinţă şi calomniile, reclamaţiunile sunt juste, fondate şi trebuesc luate măsuri pentru remediare.

Să vedem acum modul cum se administrează pădurile de pe valea Nişcovului de cari ne ocupăm : cum este rostul administraţiei pădurilor statului, pădurile se exploatează după anumite prescripţiuni ale ştiinţei silvice şi ale legei silvice.

Adică potrivit cu condiţiunile temporale se întocmesc studii de punere în exploatare a anumite porţiuni din pădurile cari se găsesc în condiţiuni să fie puse în tăere după aprecierea agenţilor silvici însărcinaţi să decidă în această privinţă.

Studiile întocmite şi aprobate, se face publicaţia spre vânzare.

Dacă sunt amatori, se vinde pădurea sau pădurile, dacă nu sunt se amână vânzarea şi deci şi exploatarea lor.

Adică necesitatea exploatărei unei păduri depinde de ivirea amatorilor.

Dacă nu se ivesc amatori, ce face populaţiunea locală care trăeşte din câştigul legat de exploatarea pădurilor din regiunea păduroasă unde din fatalitate s'a născut ?

Răspunsul nu'l voi da eu căci este uşor de dat.

In tot cazul, uman nu este ca să se împingă lucrurile atât de departe ca lumea să fie forţată a'şi apropia în mod clandestin hrana de toate zilele.

Cu un astfel de sistem am ajunge acolo ca să nu mai găsim un singur cetăţean major, care să nu fie atins de penalitatea silvică:

Pentru dovedirea realităţei iată un rezumat al delictelor silvice constatate în cursul cinceniului de pe urmă 1904—1908:

1381 delicuenţi silvici cu 645 acte de delict, dintre cari 507 contravenienţi la art. 19 C. S. tăeri şi ridicări de arbori, 134 contravenienţi la art. 23 C. S., păşunat şi 3 contravenienţi la art. 25 C. S. incendiatori de păduri şi un contravenient la legea poliţiei vânătoarei.

Aceşti delicuenţi ar trebui să plătească următoarele sume:

Contravenienţii la art. 19 amendă 13.363 lei 70 bani, despăgubiri civile 5123 lei 55 bani, adică în total 20.987 lei 25 bani.

Contravenienţii la art. 23 C. S. amendă lei 3686 bani 50 despăgubiri civile lei 2172 bani 55 adică în total 5859 lei 50 bani.

Contravenienţii prin incendiu amendă lei 130—600, despăgubiri civile 334 lei 15 bani, adică în total: amendă lei 20.130, despăgubiri civile lei 7630 adică în total gl. 27.780 lei, 45 bani.

Cifrele vorbesc destul de elocvent.

Cum putem cere dela dânşii sentimente de loialitate şi respect faţă de suzeranitatea statului, când mijloacele lui de întreţinere sunt supuse unor veşnice fluctuaţiuni, ştiut fiind că însuşi exigenţile fizice ca alimentarea şi îmbrăcămintea nu permit modificări bruşte, ci pentru prosperitatea individului şi a societăţi se speră la mai bune condiţiuni.

Nu mai continu pe această temă căci D-v. cu toţii cred recunoaşteţi necesitatea remedierei acestei stări a lucrurilor şi sunt convins că cu toţii doriţi remedierea ei.

Sunt convins că şi D-v. recunoaşteţi că regenerarea unei păduri trebue făcută pe de-o parte în interesul însuşi a fondului păduros şi că pe de alta parte, interesele populaţiunei trebuesc conciliate cu gospodăria pădurilor în limitele prescripţiunilor naturale atât ale pădurilor cât şi ale societăţii.

Pentru a ilustră întru câtva această stare de lucruri vă rog a'mi permite să vă arăt cum s'au succedat exploatările în pădurile de pe această vale dela începutul administraţiei lor de către stat şi până astăzi.

TABLOU

De mersul exploatărilor pădurilor statului de pe valea Nişcovului din Buzău

No. curent	NUMIREA PROPRIETĂŢEI	Perioadul de exploatare dela început până în prezent			Numărul rezervelor		NUMELE ŞI PRONUMELE antreprenorilor pădurilor
		Perioadul	Suprafaţa exploatată		Pe hectar	Pe parchet	
			Hect.	M. p.			
I	Runceni	1868					
		1868-73	65	—	80		St. Petrescu
		1877-82	67	5658	80	4980	C. Condeescu
II	Ungurlu-Ojasca	1870-75	84	6315	80	6800	Dionisie Comşa
		1876-81	84	6315	80	6800	N. Vasilescu şi E. Anagnostopol
		1882-87	80	0940	80	6400	Eustaţiu Anagnostopol
		1888-90	32	0976	160	5120	Vasile Bănescu
		1890-97	51	0509	160	7842	Eustaţiu Anagnostopol
		1897-908	95	0069	160		G. Mazilu
	Isvoranu	1870-75			65	9620	Ion Gh. Manu
		1876-81	120	5510	80	9260	Ion Cruceanu
		1882-87	114	6240	80	9170	Nicu Georgescu
		1888-90	45	6382	240	7300	Enache Georgescu
		1892-97	96	8865	100	10094	Mantu Hristodulo
III	Sf. Gheorghe Nou	1873-78	84	5700	80	5140	D. D. Hariton
		1878-83	45	6576	80	5140	Matei Dumitrescu
		1883-87	39	7390	200	8880	D. Oprescu
		1887-90	27	0440	160	5928	Ion Teodoru
		1890-97	65	6926	80	5247	Mantu Hristodulo
	Sforile Năeni	1873-78	89	2645	80	7080	C. Borănescu
		1883-87	65	8272	200	14100	Gh. Gh. Rădulescu
		1888-90	35	3886	130	4662	V. Mihail
		1891-97	46	0198	120	5528	Gh. Gh. Rădulescu
			52	9339	66	4270	Matei Dumitrescu
IV	Vatra M-tirei Bradu	1874-79	147	1150	80	10572	I. G. Manu
		1882-85	77	4900		6215	D. D. Hariton
		1877-81	145	2260	80	11272	Dumitru Oprescu
		1882-87	154	3278	80	11420	Nicu Georgescu
		1888-90	57	8224		9252	Tase Dumitrescu
		1890-97	119	4423	100	11631	Tase Dumitrescu
	Mierea Adincata	1874-79	90		80	6685	Iorgu Alexandrescu
		1891-94	56	1563	80	4492	C. C. Cirlova
		1894-908	115	2700	120		Gh. Mazilu şi Natan Berlinblum
	Vatra M-tirei Ciolanu	1874-79	193		80		Iorgu Alexandrescu
			24				Schitul Ciolanu

No. curent	NUMIREA PROPRIETĂŢEI	Perioadul de exploatare dela început până în prezent			Numărul rezervelor		NUMELE ŞI PRONUMELE antreprenorilor pădurilor
		Perioadul	Suprafaţa exploatată				
			Ha.	M. p.	Pe hectar	Pe parchet	
V	Arhimandrita I	1883-87	20	1560	160	3200	C. Condreescu
		1880-90	10	—	160	1600	N. M. Luscan
		1890-91	32	9761	80	2638	N. M. Luscan
			86	74			
VI	Parte din Verneşti	1883-87	5	1000	100	510	Barbu Ioniţă
		1891-97	9	2928	100	928	Alexandru D. Picleanu
		1889-91	3	4000	100	360	Ion Popovici
		1891-908	10	8300	100		C. Enescu şi Barbu Ioniţă
VII	Arhimandrita II	1905-908	5				I. Jugureanu
VIII	Bărbuneşti	1903-08	17	54	100		Gh. Mazilu
IX	Barbu	1883-88	46				V. Mihail
			14				Schitul Barbu

După cum vedem, într'un interval de timp de 40 ani s'a exploatat din pădurile statului o întindere de 3228 hectare, cari dacă exploatările ar fi urmat normal şi constant, ne-ar fi dat o porţiune anuală de 80.7 hectare.

Exploatările însă după cum se vede din cele de mai sus au decurs în primii ani dela intrarea acestor păduri sub administraţia statului într'un mod foarte neregulat şi s'au aplicat, putem zice exclusiv asupra celor mai de valoare porţiuni de pădure.

Astfel sunt pădurile: Bradul, Ciolanul şi Barbu, situate într'un singur corp şi Slobozeanul mare şi mic la faţă, de asemenea Runcenii şi altele.

Dintr'însele s'au exploatat porţiunile cele mai accesibile situate de-a lungul drumului ce duce la Buzău, actualmente transformat în şosea vicinală şi din nenorocire penrru fondul păduros cele mai preţioase porţiuni.

Toate aceste porţiuni de păduri, după cum ne indică rezervele rămase, erau la epoca exploatărei lor păduri seculare.

Regimul aplicat fiind cel al crângului compus este natural că regenerarea s'a făcut destul de mane şi în locul stejarului

s'a instalat carpenul, iar în interiorul lăstarului rar şi-a făcut loc plopul în aşă măsură pe alocurea că primăvara de timpuriu plopul înverzind mai de vreme s'ar puteă conchide la o regenerare pură de plop.

In ultimele două decenii însă deşi s'a continuat acelaş regim înmulţindu-se numărul rezervelor la hectar, regenerarea s'a făcut mai bine.

Dela anul 1903 încoace există un program al seriilor de exploatarea pădurilor statului aprobat de onor Consiliul technic al pădurilor şi de onor. Minister, care coprinde şapte serii de codru regulat.

In aceste serii sunt coprinse un număr de 15 păduri de pe această vale, cu o suprafaţa păduroasă de 4313 hectare 87 arii, iar restul de opt păduri formează ,tot atâtea serii de crâng compus, adică aproape jumătate din întinderea totală a pădurilor statului de pe această vale.

La constituirea acestor serii pe regim, s'a avut negreşit în vedere actuala etate a populamentelor.

N'am nimic de zis în această privinţă, aşa fiind bine şi potrivit cu ştiinţa silvică, însă s'a scăpat din vedere rezultatul aplicaţiunei acestui program şi iată pentru ce:

La exploatarea în codru regulat se extrage în prima perioadă mai ales material lemnos de mică valoare răspândit pe o întindere proporţional mai mare, pe timp ce la regimul crângului compus faptul se întâmplă invers, pe suprafeţe relativ mici se vinde o cantitate mai mare de material lemnos.

Statul nefăcând exploatări în regie operaţiunile culturale de codru rămân neaplicate şi întârziate din cauza lipsei de amatori.

Intreprinzătorii noştri sunt obişnuiţi aproape exclusiv cu regimul crângului compus.

Statul scoate în exploatare anual porţiunile necesare din toate seriile din ambele regimuri.

Seriile de codru rămân nevândute, iar cele din crâng compus se vând regulat.

Continuând cu acest sistem vom avea deci o exploatare intensă şi continuă în seriile de crâng compus, iar în cele de codru o exploatare neregulată, accidentală şi necorespunzătoare necesităţilor fizice ale populamentelor.

Pe lângă aceasta mersul neregulat al exploatărilor produce şi o variaţiune bruscă din an în an şi din period în period a

venitului păduros, fapt care de altfel se resimte mai ales când este vorba să se facă ceva şi pentru îmbunătăţirea silvicultorilor.

Prin faptul întârzierei cu aplicarea tăerilor de regenerare în populamentele seculare de codru sau chiar în urma neglijărei cu totul a acestor operaţiuni, prea adeseori speciile secundare din etagiul dominat se desvoltă în detrimentul celor preţioase şi de aci urmarea că în fiecare an se găsesc în aceste de altfel destul de viguroase masive, veşnic arbori uscaţi sau deperisanţi, cari se extrag ca produse accesorii cu un preţ minim, deşi de fapt materialul extras este în majoritate covârşitoare numai ştejar provenit din indivizi tineri dar sufocaţi.

Ar trebui deci luate măsuri pentru prefntâmpinarea acestor inconveniente.

Asemenea măsuri însă sunt de aşă natură că ele sunt strâns legate cu buna stare a serviciului.

Înţeleg sub aceasta un număr suficient de personal şi un tratament material şi chiar moral mai corespunzător cu menirea ce incumbă acestui serviciu, adică de a puteà ocroti producţiunea lemnului de lucru din pădurile statului aplicând perceptele silvice, recomandate în şcoală şi aplicate în toate ţările cu o cultură economică serioasă.

Astfel ar fi, exploatarea cel puţin în primul period a porţiunilor de pădure din seriile de codru în regia statului.

Cum am arătat însă, lipsa condiţiunilor esenţiale pentru acest scop lipsind şi până la crearea lor totuşi ne trebuind lăsate lucrurile baltă, cred că ar fi nimerit mai ales în cazurile unde calitatea şi cantitatea materialului lemnos de extras sunt de mică valoare să se aplice această regie cel puţin la câte o pădure din fiecare Ocol silvic.

Această măsură cred că este în interesul însăşi al complectărei şi desvoltărei instrucţiunei practice a agenţilor silvici, cât şi pentru dovedirea priceperei, seriozităţei şi integrităţei lor şi în fine pentru a dovedì opiniei publice că regiile silvice aplicate ca măsură culturală sunt aproape singurul mijloc de a ne apropià de adevăratul tratatament necesar pădurilor noastre atât de mult încercate până astăzi.

Mai ales când s'a proectat stabilirea silvicultorilor-şefi ca Capi ai unora dintre Ocoalele mai importante, cred că numai, trebue să existe temerea că lucrările de această natură vor lăsà în orice privinţă câtuşi de puţin de dorit.

§ V.

Imbunătăţiri pentru conservarea stejarului.

Cum am arătat, stejarul a suferit din cauza regimului aplicat în trecut şi din cauza imposibilităţei de a se aplică regimurile mai proprii desvoltărei stejarului din seminţe, apoi au mai contribuit şi speciile secundare mai robuste la copleşirea şi înlăturarea lui cu încetul.

Cred că a sosit timpul să se iă măsuri prin intervenţia agenţilor silvici ca el să-'şi recapete şi chiar să-'şi lărgească terenul în detrimentul fagului şi carpenului, cari astăzi sânt foarte răspândite.

Pentru acest scop credem, că este necesar a se luă următoarele măsuri:

a) Ori unde avem de face cu masive înaintate în vârstă şi în consecinţă cu populamentul rar, lipsite fiind de un semînţiş natural care să asigure regenerarea. să se procedeze mai înainte de începerea exploatărei cu însemînţarea în cuiburi cu ghindă, cu câţiva ani mai 'nainte, astfel că cu ocazia rărirei şi mai mult a populamentului, sujeţii din semînţă să fie destul viguroşi pentru a formă viitorul populament.

b) În porţiunile populate în majoritate cu fag, carpen şi alte specii secundare, în cari găsim totuşi şi indivizi de stejar într'un număr mai mare sau mai mic, să căutăm a introduce stejarul, fie în modul arătat mai sus, sau prin plantaţiune, mai ales ştiind că stejarul în amestec cu fagul este de o conformaţie şi valoare cu mult mai superioară decât în masivele pure.

c) Ca a treia măsură, credem că ar fi necesar să se părăsească regimul crângului compus în pădurile de pe această vale, mai ales că ele nu trebuesc considerate ca păduri aparte din cauza unei distanţe unele de altele adeseori numai de un kilometru, ele având aceleaşi căi de scurgere şi condiţiuni identice de existenţă.

Această măsură este impusă şi pentru a impune un tratament propriu creştere steijarului din semînţă în general pe această vale.

§ VI.

Imbunătăţirea mijloacelor de transport, vite, vehicule, drumuri şi şosele.

Nedespărţită de regimul codrului regulat este condiţiunea de a se înfiinţa şi o reţea de drumuri forestiere, care să serve în permanenţă pentru o mai expeditivă scoatere şi transportare a materialului lemnos, care la anumite epoce şi chiar în permanenţă trebue extras din aceste păduri.

Un început s'a făcut prin şoseluirea drumului forestier Măgura-Ciolanul, Tisău şi a cărui proiect în studiu este să fie prelungită până la pădurea Sărata Bugheni, gara Monteoru.

In tot cazul, dacă nu se pot deocamdată înfiinţa drumuri forestiere sistematice, mai înainte de a se vinde parcelele de exploatat, ar trebui luate măsuri pentru repararea drumurilor naturale din vechime, a se înfiinţa podurile necesare şi a se face săpăturile şi umpluturile indispensabile pentru instalarea unor drumuri proprii atât pentru înlesnirea transportului în sine cât şi pentru cruţarea forţei vitelor de jug.

Cauzele pentru cari eueşţin acest lucru sunt, că deşi prin condiţiunile de exploatarea pădurilor se impune întreprinzătorilor să întreţină drumurile în bună stare, aceasta este mai mult o doleanţă.

De fapt întreprinzătorii neglijează această obligaţie şi chiar dacă n'ar neglija-o se dă naştere la tot felul de conflicte şi reclamaţiuni pentru săpături neautorizate, pentru distrugere de arbori, distrugere de puieţi, degradare de teren, deschidere de noui drumuri şi altele, care pe de-o parte fac pe întreprinzători să se dezintereseze de acestă importantă cestiune, iar pe de altă parte, rămânem şi pentru viitor nepreparaţi şi lipsiţi de drumuri bune, cari ar folosi la urcarea preţului materialului.

Aceste lucruri după părerea mea, trebuesc făcute de agenţii silvici locali cu fondurile de 5%, ce se prelevează anual.

Silvicultorul local este singurul în măsură să efectueze o asemenea lucrare, atât cu privire la soliditatea şi corespunderea scopului propus, cât şi ca cestiune de cost.

Intreprinzătorul fie din nepricepere, fie din lipsa de interes, sau temându-se să nu fie speculat de populaţiunea locală, ezită a da fondurile necesare.

Odată ce vede că drumurile sânt în bună stare, va oferi preţurile cele mai avantagioase.

Acum să vedem cum stăm cu vitele ce servă la transportul materialului lemnos până la centrele de consumaţie?

Felul vitelor stă în raport şi cu condiţiunile locale şi mai ales cu cele ale căilor de comunicaţie.

Intr'o regiune unde izlazurile fertile lipsesc, şi grajdurile dacă nu lipsesc cu totul, dar cele existente sânt în condiţiuni foarte primitive, puţin încăpătoare, lipsite de lumină şi nehigienice, rase de vite bune nu pot rezistă.

Rasa atutochtonă este măruntă la statură, însă rezistentă, proprie comunicaţiei pe drumurile prăpăstioase din această regiune. aceste vite se pretează mai bine pentru scoaterea materialului din pădure până la şosele; ele devin improprii totuşi pentru transportul pe şosele la distanţe mari; pe deoparte având pasul mărunt şi fără spor la drum, pe de altă parte nefiind atât de puternice, ca să suporte poverile mari pentru distanţe mari.

Din această cauză mersul fără spor răpeşte timp îndelungat, iar lipsa de putere dă loc la spectacole triste mai ales la urcuşuri, în şosele potmolite şi la vaduri.

Cărăuşii de meserie, locuitori în comunele Grăjdana, Valea Nişcovului şi Valea Teancului, au vite mai corpolente şi mai puternice, însă aceste sunt improprii pentru urcuşurile şi scoborâşurile în parchetele lipsite de drumuri cu pante uneori aproape identice cu cele din munţi înalţi.

Din această cauză locuitorii respectivi îndură prea adeseori pagube prin pierderea vitelor lor destul de scumpe, fie din cauza accidentelor corporale ale vitelor de jug, cât şi din cauza uzagiului lor în timp relativ foarte scurt.

Lipsa de furagiuri suculente este de asemenea o cauză a ruinărei timpurie a acestor vite.

O îmbunătăţire a rasei vitelor potrivit cu condiţiunile locale s'ar puteă produce numai la caz când cantitatea de material lemnos de transportat ar fi suficientă şi constantă.

In acest caz populaţiunea locală s'ar prepara pentru acest scop şi astfel pe lângă îmbunătăţirea condiţiunilor sale personale de traiu, ar puteă ajunge şi la îmbunătăţirea rasei vitelor în măsură corespunzătoare scopului.

In ce priveşte carele întrebuinţate la scosul lemnelor din parchete şi transportul lor la oraş, Nişcovenii ca oameni spe-

ciali în caretărie şi au construit anume care, care se pot lungi la 4 şi 8 metri, după natura materialului.

Superioritatea acestui fel de care constă în faptul că la povară grea, punctul de greutate se concentrează la mijlocul carului, la pante nu se răstoarnă, căci pe timp ce roatele dinainte stau pe povârniş cele dinapoi contrabalanseazâ, astfel că care răsturnate rar se pot vedeà

Dar, cum am arătat, nu toţi capii de familie stabiliţi pe această vale au vite, căci dintr'un număr de 2294 capi de familie găsiţi în comunele Valea Teancului, Gura Nişcovului, Grăjdana, Tisău şi Lapoş, numai 764 capi de familie au vite de jug, restul de 1530 capi de familie nu posedă vite de jug, ci trăesc mai ales din meserii.

Majoritatea dintr'înşii, după cum am arătat, se ocupă cu rotăria şi fasonarea de diferite instrumente casnice şi de gospodărie agricolă din lemn.

Pe lângă acestea ca 300 capi de familie din cei cu vitele se ocupă totdeodată şi cu rotăria.

In interesul prosperărei acestor capi de familie, a căror viaţă îşi poate închipui oricine cât de amărâtă trebuie să fie când dânşii sunt lipsiţi de teren agricol, credem că este timpul să se ia măsuri pentru a le veni în ajutor.

Iată cum cred eu că s'ar puteà realiza acest fapt de mare importanţă pentru dânşii:

In interesul perfecţionărei artei de a confecţionà articolele de caretărie, uneltele de lemn pentru gospodăria agricolă, şi chiar pentru a învăţa populaţiunea locală, fabricarea jucăriilor de lemn pentru copii, un articol de comerţ destul de căutat şi care se importă, ar fi de dorit a se lua măsuri de către locurile competinte a se institui o şcoală profesională în comuna Grăjdana.

Spre acest scop s'ar puteà folosi cu succes construcţia astăzi în fiinţă numită schitul Barbu.

In acest schit s'a stabilit de vr'o cinci decenii un număr restrâns de monahe, aduse dela schitul sf. Gheorghe, din plaiul Pârscovului, judeţul Buzău.

Aceste monahe, în număr de 16 trecute în statul ministerului Cultelor, lipsite de orice alte resurse, decât subvenţia ce primesc dela acest departament, duc o viaţă foarte grea.

Transferarea lor într'o mănăstire mai mare ar fi pentru

dânsele o binefacere, iar localul s'ar puteà întrebuinţà pentru scopul umanitar de mai sus.

Îndrumarea populaţiunei noastre rurale spre meserii fiind încă în faşe, poporul totuşi pentru prosperarea lui, având necesitate decât de multe asemenea instituţiuni ;

Ţinând seamă de grelele condiţiuni de traiu ale populaţiunei stabilită pe această vale şi care are aplicaţiune spre meserii, nu ar fi decât o desăvârşire a vocaţiunei lor înăscute înfiinţarea acestei şcoli.

Rămâne aşà dar la aprecierea D-v., şi a celorlalţi bărbaţi animaţi de binele şi prosperitatea populaţiunei noastre ca să dea fiinţă acestei instituţii umanitare.

Inainte de a termină ţin de a mea datorie să mulţumesc mult iubitului şi stimatului nostru Preşedinte pentru interesul şi ocrotirea societăţei noastre, care atât prin cuvinte cât şi prin fapte caută să stimuleze atât spiritul de camaraderie între noi silvicultorii cât mai ales interesul pentru o bună îngrijire a pădurilor ţărei.

D-sa ca administrator al domeniilor Coroanei a arătat prin fapte cum trebueşte urmat pentru a preparà din ce în ce mai mult populaţiunea noastră rurală pentru întâmpinarea greutăţilor traiului atât în prezinte cât şi în viitor şi a dat o întinsă desvoltare meseriilor pe domeniile Coroanei, desăvârşind cu modul acesta educaţiunea cea mai sănătoasă a populaţiunei rurale stabilită în mijlocul său în apropierea pădurilor şi de sigur atât populaţiunea actuală cât şi generaţiile viitoare vor şti să-şi manifeste gratitudinile lor atât d-sale cât şi Augustei familii Regale, cărora cu toţii le urăm viaţă îndelungată şi sănătoasă ! [1])

I Guguianu

1) Conferinţă ţinută de Silvicultor-Şef I. Guguianu.

LEMNUL DE FAG CU SAU FARA INIMA ROŞIE

ŞI

ÎNTREBUINŢAREA LUI PENTRU TRAVERSE

(Urmare [1])

A
No. 171808
1897

DIRECŢIUNEA CĂILOR FERATE UNGARE

Condiţiuni speciale relativ la fasonarea şi furnizarea traverselor de fag.

§ 1.

Obiectul.

Dispoziţiunile de faţă stabilesc condiţiunile speciale cu care se furnizează traversele pentru Direcţia c. f. ungare.

§ 2.

Felul şi calitatea lemnului.

Traversele de fag se vor fasona numai din arbori purtând numele botanic de fagus sylvatica.

Pentru traverse nu se vor întrebuinţa decât arbori perfect sănătoşi, cu coaja nevătămată, fără crăpături sau noduri mari şi fără nici un soiu de defecte.

Arborii prea bătrâni, putrezi, cariaţi (găuriţi de insecte), cu lemnul spongios şi fără densitatea necesară nu pot fi întrebuinţaţi pentru traverse de drum de fer.

Doborârea arborilor se va face cu cel mult 6 săptămâni înainte de predare.

Arborii tăiaţi mai de mult, buştenii sau traversele transportate prin plutire, nu se vor primi.

Furnizorul este obligat a face cunoscut Direcţiunei c. f. ungare, pădurile din cari se taie arborii pentru traverse, precum şi timpul când se începe doborârea lor.

Direcţiunea c. f. ungare ale Statului are dreptul să dispună vizitarea pădurei în exploatare şi să oprească fasonarea traverselor din material care nu ar fi de bună calitate şi a refuza traversele fasonate din atari arbori.

1) Vezi «Revista Pădurilor» pe Ianuarie, Februarie 1910.

§ 3.

Forma şi dimensiunile

Dimensiunile, precum şi forma secţiunei transversale a traverselor uscate, se pot vedea din tabloul următor şi din figurile respective. Ca regulă de observat este că înălţimea traverselor de curând fasonate (verzi) trebue să fie cu $^1/_8$ c m. iar lăţimea cu $2-2^1/_2$ c.m. mai mare, ca dimensiunile trecute în tablou.

Dimensiunile maxime indicate în tablou, forma secţiunei lor transversale, poate varia numai în ce priveşte lăţimea feţei superioare a traversei, care poate fi cu $^1/_8$ mai mică în partea coprinsă între şine.

FELUL TRAVERSELOR	Lungime	Grosime	Lăţimea feţei inferioare	Lăţimea feţei de dreapta	Lungime	Lăţime	Lăţimea la traverse jos	Lăţimea la traverse sus	Lăţimea la traverse cu suprafaţa plană	Lăţimea la traverse fără suprafaţa plană	Forma secţiunei tranversale
La căi ferate de I rang.					270	15	25	17	25	17	
de 1.435 m. depărtare între şine.	250	15	20	25	250	15	25	17	25	17	
					250	15	25	17	25	17	a″ a′
De al II-lea rang (1.435 m. între şine)	220	14	25	17	220	14	20	16	20	14	
					220	14	20	16	20	14	a
II-lea rang cu 1.435 m. între şine şi 1.70 m. între şine	170	14	25	17	170	14	20	18	20	12	Partea însemnată cu a″, trebue să aibă o înălţime de cel puţin m. 0.03.
					150	13	18	14	18	13	

De regulă traversele trebuesc sa fie drepte şi numai în mod excepţional se poate primi cele curbe în care săgeata

arcului de curbură la cele pentru căi ferate de 1-ul şi al 2-lea rang nu trebue să treacă de 10 c.m. cel mult; la cele de al 3-lea rang (1.00 distanţă între şine) de cel mult 6 cm. şi la cele de al 3-lea rang (0,76 între şine) cel mult 5 cm. Cele două feţe de sus şi de jos ale traverselor, fără a excepta pe cele curbe, trebue să fie paralele.

Numărul total al traverselor curbe, precum şi a celor a căror faţă superioară nu are complect lăţimea ceruta, nu poate să treacă peste 5% din întreaga furnitură.

Traversele cari nu au dimensiunile prescrise prin caetul de sarcini nu se vor primi de cât ca traverse intermediare şi numai în cazul când acestea din urmă corespund tutulor celorl'alte condiţiuni.

§ 4.

Modul tasonărei.

Faţa de sus şi de jos, precum şi cele laterale ale traverselor, vor fi cioplite neted sau tăiate cu ferestrăul în sensul lungimei fibrelor. Cele două feţe, cea de jos şi cea de sus, trebue să fie paralele. Fiecare traversă nu trebue să conţină mai mult de jumătate din inima roşie a trunchiului din care s'a confecţionat.

Toate acele traverse cari nu sunt cioplite sau ferestruite în sensul longitudinal al fibrelor şi cari ar coprinde mai mult ca $^1/_3$ din inima roşie a trunchiului din care s'a confecţionat se vor refuză.

Capetele traverselor vor fi tăiate perpendicular la axa lor longitudinală.

La distanţa de 15 cm. de fiecare capăt se vor practică cu un sfredel, având un diametru de 26 m. m., câte un orificiu străbatând pe la mijlocul traversei întreaga lor înălţime.

In fiecare din aceste găuri se va fixă un cui de lemn moale de brad sau de plop, având forma conică şi lung, la traversele de I-iul rang, de 36 cm., la cele mijlocii de I-iul rang, precum şi la cele de al II şi al 3 lea rang, de 31 cm., la cele intermediare de rangul 2 şi al 3-lea de 26 cm. având un diametru la căpătul cel subţire de 26 mm., la cel gros de 35, iar la mijloc de 30 m. m.

Cuiul acesta trebue să fie astfel bătut încât vârful său să treacă cu cel puţin 3 cm. peste suprafaţa traversei. Capa-

tul subţire al cuiului astfel proieminent se va despică în două şi se va bate cât se poate de adânc într'însul o pană de lemn de stejar lungă de 80 m.m, lată de 25 m.m. şi groasă de 10 m. m. după care operaţiune se vor reteză ambele capete ale cuiului până la nivelul celor 2 feţe paralele ale traverselor.

Traversele vătămate cu prilejul transportului prin târâre vor fi refuzate.

Sfredeluirea şi baterea cuiului de lemn se va face imediat după fasonarea traverselor.

Direcţiunea căilor ferate ungare are dreptul de a controlă la faţa locului fasonarea şi modul fixarei traverselor prin cuie şi pene de lemn. În acest scop furnizorul va anunţă mai dinainte Direcţiunea când începe lucrarea şi unde se face fasonarea traverselor.

Furnizorul nu poate cere însă ca recepţia traverselor să se facă la locul unde se face fasonarea.

§ 5.

Termenul de predare.

In ce priveşte timpul de predare, aceasta se stipulează prin contract.

§ 6.

Predarea şi recepţia.

Traversele cari, în timpul prescris pentru predare, n'au fost escluse de la recepţie de către organele Direcţiei c. f. u. se vor predă de furnizori la staţiunile de drum de fier determinate şi anume în locurile arătate de funcţionarii respectivi unde se face descărcarea şi stivuirea după modul cum li se vor indică.

Recepţia atât în ce priveşte numărul cât şi calitatea traverselor se va face de către organele c. f. u. la aceste staţiuni dacă contractul nu prevede stipulaţiuni contrare, şi dacă traversele nu sunt mai puţine de 2000.

După examinarea amănunţită a fiecărei traverse în parte cu privire la calitatea, dimensiunile şi forma lor, cele găsite proprii pentru a fi recepţionate se vor marcă la ambele capete cu un ciocan al Direcţiei purtând iniţialele M. A. V.

Traversele primite se se vor transportă de către fur-

nizori în locurile arătate de către delegaţii c. f. stivuindu-se în grămezi regulate de câte 80—100 bucăţi fiecare şi aşezate la distanţă una de alta de cel puţin 1 metru.

Spre a se evită umiditatea, sub fiecare grămadă se vor pune cel puţin 2 căpătâie groase de 15 cm. şi destul de lungi. Aceste căpătâie se vor procură de antreprenori rămânând în urmă, fără drept de despăgubire, proprietatea Direcţiei.

Pentru a înlesni circulaţiunea aerului traversele se vor aşezâ în stive depărtate unele de altele.

Recepţia în ce priveşte calitatea traverselor, în urma cererei antreprenorului, se va puteâ face după modul arătat mai sus chiar la locul de fasonare. În cazul acesta însă, afară de celelalte îndatoriri şi cheltueli ce cad în sarcina furnizorului, el va suportâ şi cheltuelile necesare cu trimiterea unuia sau mai multor delegaţi ai Direcţiei la faţa locului. Traversele astfel recepţionate vor fi încă odată examinate cu îngrijire atât în ce privesc numărul cât şi calitatea lor în staţiunile c. f. u. determinate pentru a se face predarea şi acele cari nu vor corespunde condiţiunilor se vor refuzâ chiar dacă vor fi fost marcate cu ciocanul c. f. u. purtând iniţialele M. A. V.

Lucrătorii necesari pentru descărcarea, recepţia şi stivuirea definitivă a traverselor se vor procură de antreprenor pe socoteala sa proprie.

Traversele refuzate se vor stivui în locurile desemnate de organele c. f. ungare astfel încât să se poată lesne constată numărul lor. Aceste traverse nu se vor puteâ ridică înnainte de efectuarea întregei predări şi fără permisiunea specială a organelor c. f. u.

După ce se va dispune însă ridicarea lor, furnizorul este îndatorat a le transportâ după locurile ce aparţin Direcţiei în timp de 11 zile cel mult, căci la din contra va fi supus la plata prevăzuta în tarifele în vigoare.

Traversele cari au fost refuzate din un motiv oarecare conform § 17 din condiţiunile generale, vor fi înlocuite în termenul fixat pentru fiecare caz special de Direcţie. La din contră, în baza § 15 din condiţiunile generale de furnizarea traverselor, se vor procură pe riscul şi costul furnizorului aflat în întârziere.

În ce priveşte apreciarea dacă traversele pot fi ori nu

primite, aceasta intră în atribuţiunea delegaţilor Direcţiei c. f. u. însărcinaţi cu recepţia.

Cu ocaziunea facerei recepţiei se va încheia un proces verbal care va fi subscris de antreprenor sau de reprezentantul său.

Amende.

Direcţia c. f. ungare are dreptul ca în cazul când predarea nu se face în timpul prescris să reţină din valoarea furniturei, sau din garanţia sa, pe fiecare zi şi pentru fiecare traversă predată în întârziere, câte $^1/_{10}$ dintr'un creiţar, iar cantitatea lipsă, în conformitate cu stipulaţiunile condiţiunilor generale, se va procură pe riscul şi costul furnizorului. În cazul acesta din urmă amenda se va socoti până în ziua când se va fi terminat întreaga furnitură. În caz de forţă majoră nu se va supune la amendă antreprenorii aflaţi în întârziere cu predarea traverselor. Ei sunt însă obligaţi de a justifică prin acte autentice, îndată ce se ivesc împrejurările cari'i împedică de a se conforma contractului, anunţând despre aceasta imediat Direcţia. Antreprenorul poate cere atunci o prelungire de termen. Direcţia c. f. ungare îşi rezervă însă dreptul de a decide după cum va crede de cuviinţă asupra cererei în chestiune.

Faptul amendărei exclude pretenţiunea c. f. u. de a fi despăgubită de pagubele pricinuite prin întârzierea predărei.

Condiţiunile presente le accept

Furnizor.

«Aceste condiţiuni au fost aprobate prin deciziunea excelenţei sale ministrului de comerciu cu No. $\frac{6904}{III}$ din 15 Noembrie 1897. Acestea alcătuesc ediţiunea îmbunătăţită şi ceva mai detaliată a deciziunei ministeriale cu No. $\frac{6855}{III}$ din 12 Februarie 1892 şi conţin şi modificările condiţiunilor admise prin ordinul ministerial No. $\frac{6904}{III}$ din 16 Noembrie 1896.

(Va urma) Petre Antonescu

Cum se prinde cerbi din parcuri?

Lucruri de multe ori simple în aparenţă, când le iei mai de aproape se complică.

De adevărul acestor vorbe m'am pătruns şi mai mult în timpul din urmă, voind a prinde câţiva cerbi din parcul Domeniului Coroanei Mălini.

Aveam 36 cerbi pe o suprafață de 15 Ha îngrădită jur împrejur fără accidente de teren mai însemnate sau alte dificultăți, astfel că nici prin gând nu'mi trecea, cerbii fiind mulți pe o suprafață relativ mică și închiși în condițiunile amintite, zic nici prin gând nu-'mi trecea, că nu i-am putea prinde cu înlesnire. Și tocmai în urmă, am văzut că ei nu se dau prinși așa de ușor cum credeam.

La început făcurăm noi o deschizătură largă de 5 m. la unul din colțurile gardului, ce înconjoară cerbăria ; apoi de o parte și de alta, spre câmpul exterior, am construit un fel de coridor, deschis sus, lung de 12 metri care mergea strâmtându-se din ce în ce, ajungând la cap de înălțimea cutiei de transport ; așezarăm apoi cutia respectivă la această extremitate.

La intrarea coridorului am făcut un fel de perdea de funii, legate între ele în formă de plasă, pe care o ridicau și o lăsau doi oameni, așezați de o parte și alta a coridorului, apoi în urmă vre-o 8 oameni cari mânau cerbii spre cușcă și când va trece cel d'întâi în coridor, să cadă cortina și la cutie cu el.

Dar de unde !

Cerbii, neîncrezători, îndată ce au văzut mai mulți oameni, ca de obicei, în parc, simțind pericolul, s'au adunat într'un singur grup, imposibil de separat. Mânați din urmă în liniște, au venit fără multă greutate înspre cușcă, dar când s'au văzut strâmtorați în fața coridorului îngust și întunecos la cap (cutia), pe când în dosul oamenilor cari înaintau era câmpul larg, deschis și luminos al parcului, s'au întors spre această din urmă parte, au rupt șirul oamenilor înaintând în goana mare și într'un grup strâns, în fața căruia era imposibil de rezistat. Am văzut cu această ocasiune sărind cerbul într'un salt enorm, dar plin de grații, peste om și prăjina ce acesta pusese între sine și gard cu scopul să'l desfacă de restul grupului.

După mai multe încercări infructuoase, părăsim gândul de a mâna cerbii din urmă, ca pe oi la strungă și am constatat că acest lucru nu numai că e imposibil, dar prezintă și pericol.

Ce să facem ?

Ne aducem aminte că prin tratatele de specialitate, la vânătoarea cerbului, se recomandă a opune ca barieră intransibilă, în partea neocupată de vânători sau bătăuși, o sfoară întinsă de care stau atârnate cârpe, panglici, hârtie, etc.

Recurgem dar la acest mijloc, ca la o rețetă sigură și înlocuim cercul oamenilor printr'o sfoară ca aceea amintită ; dar fie

că în general, cerbii românești ori fi mai șireți ca cei streini, fie că în special, cei crescuți în parcuri sunt obicinuiți cu petece de hârtie, panglici și chiar cu mucuri de țigări; destul că cerbii noștri de la Mălini, strânși iarăși între sfoară și cușcă, se întorc din nou în restul parcului și încă nici nu-și dau osteneala cel puțin să sară peste sfoară, ci o rup.

Repetăm încercarea de mai multe ori; combinăm apoi procedeul cu sfoară și cu oameni, dar tot fără rezultat.

Poziținea în care eram, începea a deveni cam delicată; metode experimentate în alte țărți cu succes, aici nu reușiau; în cărți nu mai aveam ce căuta, căci alte moduri de prindere, recomandate, erau greoaie și nouă ni se cerea, pentru Domeniul Segarcea, urgent 4 cerbi și 8 ciute, pe care nu-i puteam trimite decât în două transporturi cel mult....

După toate ostenelile amintite, încă nu aveam nici un cerb prins dar în schimb învățasem multe lucruri.

In adevăr, constatarăm că coridorul nostru, prelungit spre câmpul ce înconjoară parcul, nu oferea de loc atracțiune cerbilor, pentrucă mai întâi el conducea la un loc strein, ne umblat de ei, apoi pentru că eră construit din material nou și în fine pentrucă cerbii miroseau prezența celor doi oameni de la intrarea în coridor. Mai văzurăm că cu forța nu o să facem nimic, că ori câți oameni ar fi, nu se pot opune unui grup de 36 cerbi, înaintând în galop și că în asemenea mod e imposibil a rupe acest grup în mai multe părți.

In urma acestor considerațiuni, ne decidem a recurge la un alt sistem.

Există în cerbăria de la Mălini, lipit de unul din gardurile din prejur, un ocol mic, de $47/_{14}$ metri, îngrădit în acelaș mod și de aceeași vechime ca și gardul din jurul parcului; acest ocol servă pentru conservat fânul în el.

Am separat mai întâi din acest ocol, printr'un gard transversal, un altul mai mic, de $^{16}/_{1}$ metri. Pe unii din pereții exteriori al ocolului din urmă am construit o cușcă specială pentru prins numai, a cărei descripție se va vedea mai la vale. Lărgimea cuștei a fost socotită astfel ca să încapă comod un singur cerb capital, cu coarne cu tot și să poată intra în ea fără jenă; direcțiunea cuștei e spre interiorul cerbăriei. Notați că modul de construcție precum și materialul din care am făcut-o, e de același fel

și vechime ca și restul gardului din jurul cerbăriei, din care am desfăcut în mod special o parte pentru acest scop.

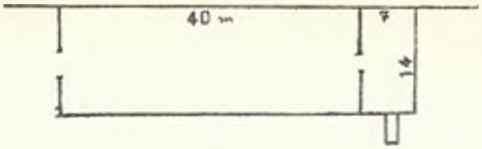

Fig. 1.

Toate acestea făcute, am suspendat pentru câteva zile orice încercare de prindere, pentruca cerbii să-și revină din spaima lor; apoi pentruca ei să se obicinuiască mai bine cu noile împărțiri și construcții, am dispus să nu li se mai deie de mâncare în restul parcului, ci numai în ocoalele amintite și în cușcă.

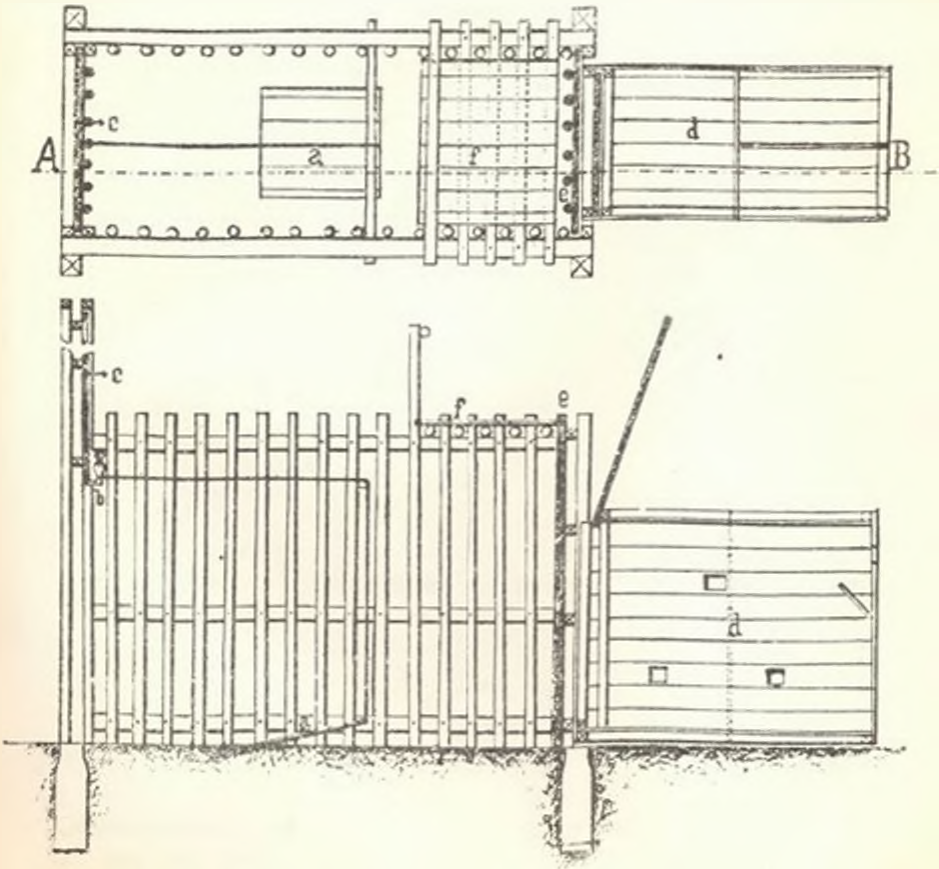

Fig. 2.

Aceste dispoziţiuni luate. în o bună dimineaţă prindem în timp de $1^1/_2$ ore şase ciute şi într'altă zi, la comandă, în mai puţin de 2 ore, patru cerbi şi două ciute. Ţin să observ însă că chiar acest timp relativ scurt de 2 ore, a fost absorbit mai mult cu tăiatul coarnelor la cerbi, cu dusul cutielor pline de lângă cuşcă şi cu aducerea celor goale ; *maşina* în sine funcţiona admirabil şi dacă ne puneam mintea cu ea, îi prindeam pe toţi 36 în 2 ore.

In cele ce urmează se vede cum am ajuns la acest miracol.

In cazuri normale nu toţi cerbii dintr'un parc umblă la un loc, ci în 2, 3 sau mai multe grupuri. Ştiind aceasta, pentru noaptea care precedă ziua de expediţie, am luat următoarele dispoziţiuni : S'au lăsat deschise porţile de intrare la ocolul mare şi la ocolul mic ; mâncare îi s'a pus cerbilor numai în ocolul mic. Am însărcinat apoi pe pădurarul care îngrijeşte cerbii, pentrucă de el se feresc mai puţin, să stea la pândă şi să prindă un grup de câţi cerbi va puteă, în tot cazul mai mulţi decât 6.

Dimineaţa aveam în ocoale 7 ciute frumoase, din cari am şi prins imediat 6 pentru un prim transport.

Ce se întâmplase ?

Grupul cel de 7 ciute venise la mâncare în ocolul mic ; în primul moment, când au simţit apropierea pădurarului, surprinse, au uitat poarta de intrare şi în mod firesc au căutat să se depărteze în sens opus ; negăsind eşire însă, au isbucnit pe unde intraseră dar eră prea târziu, poarta ocolului mare în aceiaşi clipă se închisese deja. Dacă ar fi fost un singur ocol, în repeziciunea cu care ciutele speriate căutau scăpare, ar fi putut eşi înainte de închiderea porţilor ; se va vedeă îndată că aceste două ocoale sunt necesare şi din alte puncte de vedere, vom descrie mai întâiu însă cuşca miraculoasă.

Definiţie : E o cursă de şoareci, mărită în acelaş raport, în care se găseşte talia cerbului faţă de aceia a şoarecelui.

In urma acestei definiţii şi examinând cu atenţiune figurile de mai la vale, puţine mai este de adăugat pentru o deslușire completă.

Unealta principală e fundul de scânduri *a* pe care calcă cerbul după ce a intrat în cuşcă ; atunci sfoara ce e legată de acest fund trage cârligul, *b* care sprijineşte uşa ridicată *c*, aceasta cade şi cerbul e prins.

Şi e suficient pentru a ajunge la acest resultat să intre un om în ocolul mare ; cerbilor neplăcându-le tovărăşia lui, trec în

Vedere din Cerbăria Domeniului Coroanei Mălini

ocolul mic și de aici crezând că cușca e un pasaj spre libertate, ajung la . . . . Segarcea.

O dată ce avem un cerb prins, se aduce *după aceia* cutia *d* pentru transport și se așează la gura cuscei; dacă prisonierul e o ciută, se scoate cu totul ușa mobilă e de la cușcă și un om urcat pe cutia de transport, stă gata cu capacul ei pentru închidere; dacă e un cerb mascul, i se taie mai întâi coarnele. Pentru acest scop, se urcă doi oameni voinici pe podețul *f* al cuscei, ținând o funie, de lungime potrivită, fiecare de câte o extremitate și într'un moment favorabil, petrec îndoitura funiei pe după coarnele cerbului la baza lor și 'l ridică în sus de partea d'inainte, ca picioarele să fie atârnate lipindu-l în același timp cu capul de unul din pereții laterali ai cuscei; alți doi sau trei oameni, petrecându-și mânile prin gard, îl apucă bine și un altul în fine, cu un mic ferăstrău de mână, i-le retează imediat de asupra razelor așa numite ale ochilor.

În tot timpul acestei operațiuni, dacă se procedează cum am arătat, cerbul sprijinindu-se numai pe picioarele dinapoi, nu are multă putere, nu mai poate face aproape nimic, cel mult crâșnește în dinți în mod foarte semnificativ.

În urmă transformat fiind în ciută, se procedează ca mai sus.

Tăierea coarnelor este o operațiane indispensabilă, altfel dimensiunile cutiei de transport ar trebui să fie mari din cale afară și greutatea ei adăogată la aceia a cerbului, ar face foarte dificilă manipularea.

Din momentul ce avem un cerb prins în cușcă, ocolul mic trebuie evacuant de restul cerbilor, trecându-i în ocolul mare, căci operațiunea tăierei coarnelor și pusul la cutie este împreunată cu oarecare sgomot, mișcare și ceilalți fiind față la acest spectacol, sau că de frică înghesuindu-se în vre-un colț s'ar împunge omorându-se, sau că nu ar mai intra nici unul în cușcă, văzând ce a pățit tovarășul lor; de altă parte chiar cerbul prins în cușcă ar fi foarte greu de pus la cutie, căci el văzându-i pe ceilalți în ocolul mic, ar căuta scăpare tot în această parte; pe când altfel nu vede pe lângă el de cât oameni și interiorul întunecat al cutiei și se vede treaba, dă preferință acestui din urmă companiei celor dintâi, intrând de bună voie în cutie.

O precauțiune bună de luat, când se așează cursa, este să se acopere fundul de scânduri, pe care calcă cerbul, cu puțin fân; apoi extremitatea sfoarei, care e legată de scândură, după ce cerbul

e prins, să se desfacă ușor, altfel se încurcă cu coarnele prin ea și se sbate stricându-ne aranjamentul.

In privința construcției cuscei, e precaut a așezà astfel piesele componenta ca toate proeminențele și neregularitățile să cadă la exteriorul ei ; interiorul să fie cât se poate mai uniform și din lemne rotunde ; altfel ciuta prinsă vârându-și capul cu toată forța prin deschizături, s'ar puteà ușor rănì.

Fiindcă lățimea cuscei e calculată astfel ca să poată intrà comod un cerb capital, se poate întâmpla să intre două ciute de odată, sau un cerb și o ciută mai subțirică și să-i prindem pe amândoi ; e mai bine în acest cas, pentru a evita orice accident să le dăm drumul înapoi, sau în cerbărie când avem prea mulți în ocol, și să-i introducem pe rând în cutie.

O ultimă precauțiune este, ca toată sistema de prindere să fie așezată la intrarea parcului, pentruca acel însărcinat să-i prindă în ocoale, să aibă timpul a închide poarta ocolului mare înainte de a-i scăpà.

Cutia pentru transport se face din scânduri strajnic bătute și bine legate la exterior cu balot (cerc de fer) sau cu sârmă groasă, căci se poate întâmpla ca vre-un cerb sau ciută îndărătnică, dând din picioare și asvârlind cu mai multă tărie și persistență îndată ce simte slăbiciunea cutiei, să poată eșì ; din contra, dacă din aceste încercări se alege cu convingerea că nu mai e scăpare se liniștește.

In interiorul cutiei se face o mică iesle în care se pune de mâncare cerbului în timpul transportului : lucernă sau trifoi uscat, otavă, ovăz, mazăre, linte, varză, cartofi, sfecle, morcovi și struguri chiar, cine are prea mulți. Apă nu se poate pune, de altfel nici nu au nevoie, căci cerbii se adapă foarte rar : se zice că numai în timpul împerecherei.

In pereții laterali ai cutiei se fac câteva deschizături pentru aerisire, iar în cel din față, la capul cerbului, o bortă pentru pus nutrimentul ; în primele deschideri introducându-se pari sau lațuri solide se înlesnește mult ridicarea cutiei, totuș așa construită cum am spus și cu o ciută de mărime mijlocie în interiorul ei, dă de lucru la 8 oameni.

Intr'un vagon nu încap mai mult de 6 cutii.

Timpul cel mai favorabil pentru transport este toamna, începând din luna Octombrie, după epoca de reproducție și înainte de a se face frig din cale afară.

Iarna pe geruri mari nu e recomandabil de loc a trimite cerbi, căci ei fiind siliți a stă în cutie aproape nemișcați, ar fi expuși să înghețe ; cu toate acestea, dacă nevoie ar fi a face transporturi și pe un asemenea timp se va luă precauțiunea de a pune pe cutii și în jurul lor, în tot timpul călătoriei, un strat gros de paie sau fân, lăsându-se spații libere, numai în dreptul unei sau două deschideri ce sunt practicate în pereții cutiei.

Primăvara de asemenea nu e potrivită pentru transporturi, căci atunci ciutele sunt în ultimul timp al vegetațiunei, astfel că prinderea lor precum și emoțiunile voiagiului ar puteă da naștere la vreo... înainte de vreme.

Apoi în prima jumătate a verei, ciuta se desparte cu multă mâhnire și greutate de viețelușul ei, și în fine către sfârșitul verei și începutul toamnei, e timpul dragostei, când cerbii capitali, deveniți foarte curagioși, nu suferă prezența oamenilor prin parcuri.

Și când mă gândesc acum la încurcătura, în care mă găseam după nereușita primelor încercări și mă gândesc iarăși apoi la ușurința cu care am eșit din ea, după o mică tensiune a așa numitului spirit de observațiune ; văd cu mirare că și inversa maximei enunțată la începutul acestui articol, e prea adevărată, adică: lucruri de multe ori complicate în aparanță, când le iei mai de aproape se simplifică.

Alexandru Precup
Silvicultor la Domeniul Coroanei Mălini.

DIN LITERATURA STREINĂ.

Pădurile de stejar din Slavonia [1]. — Marile păduri de stejar din Slavonia cari, până în acești din urmă ani, ofereau specimenele cele mai frumoase ale producțiunei forestiere din Europa au dispărut aproape cu totul și nu a mai rămas decât două păduri unde se mai găsesc un număr oare care de arbori în vîrstă dela 200 sau 300 ani ; aceștia de altfel nu vor întârziă să cază asemenea jertfă toporului.

Dacă vorbesc de aceste păduri din Slavonia, este că mai multe dintr'însele au prezentat pentru Franța un interes special, pentrucă ele au fost exploatate timp de un pătrar de veac, de către o mare companie franceză, «Societatea de importațiune a stejarului, din

1) Raportul d-lui Fontenay, consul general al Franței în Budapesta.

l'antin.» Aceasta stabilise o direcțiune centrală la Agram; încredințată D-lui Larger, și 2 stabilimente în Slavonia, unul în Normanci sub direcția D-lui M. Rientz. celalt în Vrbanja sub direcția D-lui Tesson. Acest stabiliment l'am vizitat eu în cursul unui voiaj în Slavonia.

«Societatea de importațiune a stejarului», într'adevăr a încetat acolo orce exploatare și acum se ocupă numai cu desfacerea stockurilor îngrămădite cari sunt expediate de altminteri repede și în mod. regulat.

Zisa societate numai găsește, în adevăr, în pădurile ce mai există și cari au osuprafață prea mică sau sunt prea tinere, un material îndestulător pentru desvoltarea industriei sale și în raport cu importanța capitalurilor sale.

N'am mai găsit dar *Vrbanja* în plină activitate; atelierele sunt închise, lucrătorii au fost concediați, toată suburbia de lucrători cari, puțin câte puțin, se instalase în jurul acestui centru, este goală, dar cineva poate încă să-și deà socoteală de însemnătatea acestei întreprinderi. Fabrica de cherestea precum și celelalte construcțiuni se vor vinde și vor puteà fi întrebuințate de o societate de mai puțină importanță. Intreținându-mă cu autoritățile regionale, am putut constatà părerea de rău ce cauzà plecarea compatrioților noștrii a căror activitate susținută și corectitudine perfectă în afaceri a fost apreciată în întregul ținut. Modul cum s'a făcut lichidarea a mai mărit bunul renume francez, căci «societatea de importațiuni a stejarului», în momentul de a concedià lucrătorii nu numai că le-a asigurat ocupațiuni, dar ea le-a dat, după vechimea în serviciu, gratificări adesea destul de mari pentru a le permite să cumpere o țarină sau o casă. Acest procedeu a produs printre «Sokars» (lucrători croați) cel mai bun efect.

Se evaluează că societatea de importațiune a cheltuit, în timpul acestor 25 din urmă ani, aproape 80.000 000 lei în țară, între care mai mult de a treia parte au fost întrebuințați pentru cumpărarea de material lemnos.

Una din ultimile păduri de stejari care a mai rămas este aceea din *Boljzkoe*, aproape de stațiunea *Spacva*, pe linia dela *Vinckoveze* la *Broka;* ea e puțin depărtată de pădurea din *Narace* a cărei exploatare s'a terminat și ale căror imense trunchiuri deja tăiate sunt aduse cu luntrele cari prin canalul din *Spacva* le conduc la râul *Sava* și râul *Dambe* de unde sunt transportate în fine până în Bavaria Stejarii din această pădure *Boljkovo* sunt de o frumusețe și de înălțime remarcabilă.

Administrațiunea pădurilor extimează oare cari trunchiuri până la o mie de franci unul loco pădure în picioare; prețul mijlociu al extimațiunei este de 450—500 lei; dar aceste prețuri se urcă în general cu 20. 30 și chiar 40 procente în timpul adjudecațiunelor.

Există încă în Slavonia o altă pădure mare, acea din *Prachnick* aproape de *Okucani* și nu departe de aci se găsește importanta fabrică de cherestea *Turkovitz*. Întreaga această regiune împădurită din Slavonia este expusă la inundațiunile râului *Sava;* apele acestui fluviu se întind la distanțe considerabile și întrec câte odată înălțimea de 2 metrii. Se atribue acestor lungi și regulate inundațiuni calitățile speciale și forța stejarilor din Slavonia; și pe dealtă parte lor li se datorește păstrarea, până în zilele noastre a acestor păduri bătrâne, cari nu se puteà exploată înainte de a se fi făcut marile lucrări făcute de guvern, și înainte de instalarea liniilor de drum de fier. Chestiunea ce se pune actualmente este a se ști dacă ar fi oportun de a se întreprinde lucrări de îndigarea Savei și de canalizare; studiile preliminare prevăd în acest scop o cheltuială de 30 milioane lei. Fără îndoială un asemenea sacrificiu de bani ar fi compensat prin câștigarea de vaste întinderi de terenuri în întreaga vale a Savei făcută în profitul culturei agricole; dar, uscându-se această regiune nu s'ar compromite viitorul pădurilor lipsite de aci înainte de umiditatea aproape constantă în care stejarii 'și-au dobândit vigoarea lor? Se pare de alminteri că chestiunea este tranșată, pentru un moment cel puțin, în sensul negativ din cauza cheltuelilor considerabile ce ar provocà.

Se ocupă cu îngrijire la Ministerul ungar de agricultură de a nu se lăsà să dispară o bogăție așa de importantă pentru viitor și să se reconstitue cu metodă toate pădurile de stejar din Slavonia. Unele dintre ele sunt deja frumoase, dar cea mai mare parte dintr'însele sunt încă tinere. Prin curățiri și rărituri succesive aceste păduri de stejari sunt scăpate puțin câte puțin de toate celelalte specii secundare astfel că după 75 ani nu se va mai găsi acolo decât stejari cari vor putea atunci să se desvolte liber. -

În partea de nord a Slavoniei udată de Drawa numai există pentru moment păduri de stejar proprii de a fi exploatate. De asemenea marii industriași cari se ocupă cu exploatarea pădurilor nu taie actualmente în fabrica lor de cherestea din *Belisce* decât lemn de fag O parte din trunchiurile acestei specii servește la confecționarea butoaielor în care butoaie această importantă casă

exportă, în Anglia, produsele unei fabrici de Tanin ; cealaltă parte este vândută fabricilor de mobile.

Aceşti mari industriaşi nu au cumpărat numai arbori ca «societatea de importaţiune a stejarului» ei au cumpărat şi terenuri astfel că ei dispun astăzi de 80.000 ioch adică 46.047 hectare de păduri sau de pământuri cultivate în urma defrişărei; 60.000 ioch sau 34.000 hectare sunt rezervate silviculturei.

Este foarte interesant de a studiă la faţa locului modul cum această societate a făcut cultivabile şi producătoare terenurile şi pădurile cu un venit până acum neînsemnat. Ea nu numai că a defrişat mari întinderi de păduri, dar a construit şi o reţea întreagă de canaluri care a însănătoşit regiunea aşa de des inundată de râul Drava; ea a făcut lucrări de dreiaj şi, în fine, ea a stabilit o reţea de drumuri de fier cu cale îngustă care pătrunde în toate pădurile şi a făcut posibilă exploatarea. Astfel toată această parte a Slavoniei care, altă dată, cu toată întinderea sa, nu dădeà decât un venit minim, va constitui în curând, când toate aceste lucrări vor fi terminate, un adevărat izvor de bogăţii noui de care populaţiunea acestei regiuni va fi cea dintâiu care va profita.

La una din extremităţile acestei mari proprietăţi doui fraţi Gutmann au construit la *Blisce*, fabrica de tanin despre care am vorbit mai sus şi care aproape toată producţiunea este trimisă în Anglia.

De 20 ani ea expediază cam la 40.000 butoaie cu tanin lichid. Acest tanin nu intră de loc în Franţa, unde el nu poate decât cu dificultate ţine concurenţă cu produsele semilare fabricate în Franţa şi în Corsica ; dar Englejii, cari l'au adoptat de mult timp îi conservă clientela lor pentru fabricarea oare căror specialităţi de piele. Lângă acest stabiliment se află o destilerie pentru ca la 25 produse chimice ce se poate extrage din lemn. Domnii Gutmann au prevăzut momentul când exploatarea pădurilor va deveni suficientă astfel pentru a asigură continuitatea lucrului au deschis cariere de piatră. Se ştie de ce importanţă este piatra în Ungaria, unde drumurile sunt de natură nisipoasă. Or, automobilismul desvoltându-se va obligà guvernul a'şi îndreptà atenţiunea pentru repararea drumurilor. Stabilimentele D-lor Gutmann, întemeiate de acum 25 ani. ocupă astăzi 450 lucrători fără a socotì cei 400 amploiaţi funcţionari de drum de fier particulari, şi oferă un exemplu foarte interesant de escelentele rezultate ce pot da în această ţară lucrul metodic şi perseverent.

N'aşi şti, deci, cum să consiliăm pe compatrioţii noştrii pe cari acest fel de chestiuni industriale îi interesează şi cari vin în Ungaria ca să ducă după exemplul în Slavonia pentru a vizita aceste stabilimente, misiunilor japoneze trimise să studieze acolo silvicultura.

În toată această regiune o întindere de 200 000 hectare aproape este împărţită numai între 4 mari proprietari: prinţul de Schaumburg, contele Mailath, contele Pejadevich şi baronii Gutmann cari, în comun acord, lucrează la organizarea şi la reîmpădurirea marilor lor păduri.

Fără a intră în detaiii tehnice de silvicultură astfel cum se practică în ţările de cari ţin de coroana Sf. Ştefan, am voit cu toate acestea să atrag atenţiunea asupra marei industrii din această regiune care socoteşte fără îndoială mai mult un trecut decât un prezent, dar unde au fost angajate capitale franceze şi cari au tras dintr'însa rezultate importante şi satisfăcătoare.

P. A. *(L'Echo forestier).*

* * *

Reîmpădurirea în Munţi: fără a mai face Pepiniere la altitudini mari. — Adesea ori se opun multe pedici reîmpăduririlor la altitudini mari. — Trebue oare să înfiinţăm acolo pe loc o pepinieră destinată să producă puieţi trebuitori reîmpădurirei de efectuat? Depărtarea locuinţelor omeneşti complică şi mai mult îngrijirile ce trebuesc date, pe urmă creşterea puieţilor acolo sus este extrem de încetă — E preferabil atunci să întrebuinţăm în Munţi puieţi crescuţi la câmpie? În acest cas, aceşti puieţi de câmpie intră în vegetaţie mult mai înainte ca solul muntelui să fie descoperit de zăpadă şi să fie în stare a'i face să vegeteze în condiţiuni prielnice.

Preocupaţi de aceste inconveniente, doui savanţi cercetători, D-nii *Paul Descombes* şi *Devaux*, au căutat şi au găsit o soluţie raţională şi practică, care pare că ar puteă să fie generalisată: Ei au luat puieţi de reşinoase «Cembro, Douglas şi Molid» dela 4—5 ani din pepiniera D-lui Barbier — Aceşti puieţi au fost transportaţi la o altitudine de 1350 metri, aşezaţi în mănuchiuri pe nişte podine, care îi izolau de pământ, şi acoperiţi cu scânduri peste care s'a aşternut un strat gros de zăpadă, care eră premenită mereu. — Astfel menţinuţi la o temperatură de aproape 0°, aceşti puieţi nu au intrat în vegetaţie decât în luna Mai, epoca în care dezgheţul permitea plantarea definitivă; — Puieţii fură atunci scoşi din a-

dăpostul lor, *în perfectă stare* şi plantaţi între 1900 şi 2000 de metri altitudine. — In luna August vegetaţia lor eră excelentă.

Această nouă aplicare a *întârzierei vegetaţiei*, prin acest ingenios procedeu, merită a fi experimentată.

* * *

Densitatea brădeturilor. — Densitatea brădeturilor sau mai bine intezitatea răriturilor se determină în regulă generală prin expresiunea volumului sau prin numărul tulpinelor la Hectar. Acest procedeu este criticabil în sine; căci dacă volumul depinde de grosimea, de înălţimea şi de forma arborilor, aflarea numărului tulpinelor, nu prezintă interes decât atunci când cunoaştem diametrul mediu, şi în modul acesta trebue să împărtăşim părerea D-lui Huffel, savantul Profesor din Nancy, când susţine că suprafaţa terieră, adică suma suprafeţelor secţiunilor tuturor arborilor la înălţimea omului constitue cel mai bun criteriu al densităţei populamentelor.

Mărimea suprafeţei teriere este proporţională cu diametrul şi cu numărul tulpinelor. — Creşterea variază cu vârsta, solul, staţiunea şi temperamentul esenţelor.

După lucrările Staţiunii de cercetări din Baden, în condiţiuni medii, populamentele de brad au o suprafaţă terieră care variază dela 15 m. p. «la 25 ani» la 59 m. p. 2 «la 140 ani», alte experienţe făcute la fel în Germania, dau, pentru Pinul Silivestru patrusprezece metri patraţi «la 20 ani» până la treizeci şi opt metri pătraţi «la 120 ani», pentru molid, optzecii metri pătraţi cel mult; mesteacănul ca şi fagul nu trec de patruzeci şi şease metri pătraţi.

* * *

Cărămizi făcute din rumegătură de lemn. — Rumegătura de lemn, care nu puteă fi întrebuinţată decât cel mult pentru foc, a început de curând să fie întrebuinţată la facerea cărămizilor necesare construcţiunilor, aceste cărămizi se recomandă foarte mult prin sonoritatea lor redusă, şi prin izolarea lor calorifică mare. — Pentru aceasta, se amestecă rumegătura cu magnezie redusă în pulbere fină; aceste două substanţe sunt frământate pe cale umedă, până la perfecta lor omogenitate, sunt uscate apoi şi pisate, pe urmă supuse la o primă compresiune preparatorie sub o presiune mai mică, apoi sub o presiune de $1^1/_2$ kilograme sunt ţinute timp de 8 ore. — In fine sunt trecute printr'o presă hidraulică, şi se obţine în modul acesta o materie impermeabilă, putând fi chiar lustruită şi susceptibilă de a suporta o încărcătură de flexiune de 439 kilo-

grame pe centimetru pătrat sau o încărcătură de compresiune de 354 kilograme.

* * *

Influența luminei colorate.—Până astăzi s'au făcut puține experiențe cu privire la rolul pe care îl joacă radiațiunile luminoase asupra vegetațiunii plantelor.

Ziarul *La Nature* publică niște rezultate curioase pe care le-a obținut de curând în această privință D-nul Camille Flammarion, la Stațiunea Climatologică din Juvisy ; și de aceia credem că expunerea lor presintă oarecare interes.

După diferite experiențe făcute cu bignonii cu fragi, s'au crescut stejari, ferige, etc., în patru sere închise cu geamuri de toate părțile ; una din sere eră cu sticlă transparentă albă, a doua cu sticlă roșie, a treia cu sticlă verde, și a patra cu sticlă de culoare albastru închis. Cele patru sere erau așezate una lângă alta, în condițiuni meteorologice identice, fiind aerate în așă fel încât să aibă o temperatură uniformă.

Se știe că, sub influența radiațiunilor roșii, vegetalele cresc cu o mai mare rapiditate, pe când la lumina albastră abia se resimt

Prin experiențele arătate mai sus, aceste constatări au fost confirmate pe deplin.

Așă stejarii, supuși la acțiunea razelor roșii, au dobândit o înălțime de patru ori mai mare, decât acei crescuți la lumina verde ; — către sfârșitul lui Februarie 1907, frunzele stejarilor semănați la 6 Martie precedent. în sera cu sticla albă transparentă. se îngălbiniseră cu totul ; din sera roșie numai câtevă foi aveau această culoare, pe când stejarii din serele verde și albastră păstrau încă un frunziș de un verde plăcut. — În Octombrie 1907 culorațiunile respective ale frunzelor de stejar rămăseseră aceleași.

* * *

Consumațiunea pastei de lemn în America. — Se știe că pasta de lemn este astăzi întrebuințată aproape exclusiv în fabricațiunea hârtii trebuitoare ziarelor cu tiraj mare.

Unele ziare Americane, care nu conțin mai puțin de 20, 24, și câte odată chiar 32 de pagini în fiecare zi, consumă o cantitate formidabilă din această pastă, și de câtvà timp s'a născut întrebarea, dacă toate Pădurile lumei noui, și ale Siberiei vor fi de ajuns pentru ca să alimenteze în cursul acestui secol voracitatea mereu crescândă a presei cotidiane.

O publicaţiune technică streină ne dă în privinţa consumaţiunii pastei de lemn, nu mai mult decât pentru Statele-Unite, detalii cu totul uimitoare.

Astfel ziarele cele mai de seamă din New-Jork, din Boston, din Chicago şi din Philadelphia necesită, fiecare dintre ele, doborârea dela 120—150.000 de arbori pe an, ceiace reprezintă o pădure de 10.000 hectare.

Numerile de Crăciun ale acestor ziare, care au adesea ori mai mult de optzeci pagini, întrebuinţează până la 270.000 de kilograme de hârtie sau 200.000 picioare de trunchiuri de reşinoase. — Şi tot în felul acesta mai sunt în Statele-Unite vre-o 22.000 de ziare .....,cea mai mare parte din pasta necesară presei Americane, o furnizează Canada. — Patruzeci şi opt de Uzine exploatează pădurile septentrionale din Dominion şi numai provincia Québec fabrică în medie 500.000.000 kilograme de hârtie pe an.

COMUNICARI ŞI FAPTE DIVERSE

O nouă fabrică (ferestrău) cu vapor

Societatea anonimă pentru exploatare de păduri «fostă Goetz», este una dintre cele mai vechi şi în acelaşi timp una dintre cele mai importante societăţi exploatatoare, de păduri de reşinoase din ţară.

Această societate cumpărând în ultimul deceniu considerabile stocuri de material lemnos, reşinos, pe pâraele, Basca mică, Basca mare şi Caşoca, afluenţi ai râului Basca, atât dela stat cât şi dela diferiţi proprietari particulari, iar pe dealtă parte, având intenţiunea de a cumpăra şi alte păduri situate în vasta regiune păduroasă deasupra Nehoiului spre frontiera ungară, a început încă din primăvara anului 1909 instalaţia unui mare ferestreu cu vapor, care, cum vom vedea mai la vale este în stare, într'un interval de timp relativ scurt, să consume întregul material lemnos de reşinoase din acea parte a ţărei.

Construcţia începută, cum am arătat, în primăvara anului 1909 o am găsit în luna August a. c. funcţionând şi dupa comunicările făcute de către personalul conducător, cât şi

de oameni din localitate, funcţionarea ei a început încă dela 1 Martie a. c.

Acest ferestreu constă din următoarele construcţiuni:

a) Sala gaterelor, cuprinzând o suprafaţă de 145 m. lungime pe 36.$_6$ m. lăţime având forma pătrată şi acoperiş cu scheletul de fer şi cuvertura de *geamlic* gros.

Aci lucrează un număr de 25 gatere cu mai multe pânze fiecare, care servesc la debitatul în dulapi, scânduri etc., a butucilor, iar pentru retezatul materialurilor fasonate servă 30 ferestrae circulare, instalate deasemenea în sala gaterelor.

b) Acest considerabil număr de gatere şi circulare este pus în mişcare de un motor cu vapor, având o forţă motrică de 1700 cai putere.

c) Pentru retezatul butucilor la capete şi în piese de dimensiunile necesare servă alte 12 ferestrae circulare distribuite pe locul de depozitarea butucelor, care însă sunt mânate fiecare de câte un electro-motor.

d) Forţa necesară pentru mânarea acestor circulare, cum şi pentru iluminarea electrică a usinei, a locului de depozit, cum şi a caselor de locuinţa personalului de administraţie şi ale lucrătorilor permanenţi aplicaţi în uzină, se produce de către trei dinamo-maşini, mânate de o maşină cu vapor de 200 cai putere.

Pe lângă aceasta se mai găsesc instalate mai multe acumulatoare care complectează forţa electrică necesară pentru iluminatul întregei instalaţiuni în timpul nopţii.

e) Pentru producţiunea forţei motrice, funcţionează cinci cazane, sistem «Baterie», cu o capacitate caloriferă de 175 m. p. fiecare.

Ca combustibil se întrebuinţează numai tărâţă sau rumegătură de lemn, care cu ajutorul mai multor aparate de ridicare este captată la diferitele gatere şi circulare şi este condusă prin tuburi încăpătcare, de table de fer plumbuită, la gura cuptoarelor cazanelor.

Uzina lucrează numai în timpul zilei şi adică dela ora 6 a. m. până la ora 7 p. m.

Cantitatea de material brut, ce se poate fasona zilnic, este de 1000 m. c., iar anual se pot fasona până la 250000 m. c.

Astazi, din lipsa de braţe de muncă, cantitatea de ma-

terial lemnos brut ce se fasonează zilnic este de 600—700 m. c.

Herestreul fasonează următoarele categorii de material lemnos:

1) Scânduri în grosime de 5—25 m.m;
2) Dulepi dela 28 m.m. în sus;
3) Laţi şi lanteţi şi
4) Lemn de construcţie de diferite dimensiuni.

Intreg materialul fasonat este destinat pentru export; transportul dela herestreu la porturile Brăila, Galaţi şi Constanţa, se face pe căile ferate şi de aci se încarcă în vasele de transport maritim.

Terenul ce s'a putut achisiţiona de către societate pentru instalarea herestreului şi a locului de depozit, fiind accidentat cu o înclinaţiune spre Nord-Est, societatea a profitat de această împrejurare construind mai multe terase în aşă fel că atât descărcarea butucilor, cât şi încărcarea lor pentru a fi adus la gatere şi circulare, deasemenea şi încărcarea în vagoane a materialurilor fasonate, se face în mod foarte economic şi expeditiv.

Rampa pentru încărcatul materialurilor fasonate în vagoane, are o lungime de 360 metri, astfel ca pe garagiul herestreului se pot încărca deodată 40 vagoane.

In uzina fabricei lucrează zilnic în medie 900—1000 lucrători, dintre care trei părţi sunt români; care după arătările personalului de administraţie, pe lângă că se deprind cu anevoinţa cu asemenea lucrări presintă incovenietul că nu sunt stabili; astfel din causa lipsei lor de experienţă, suferă atât societatea lipsa de buni lucrători, cât şi însuşi lucrătorii, care nu se pot bucură de profitul ce l'ar putea avea, când îndeletnicindu-se timp mai îndelungat cu asemenea lucrări ar dobândi exerciţiul necesar, care le-ar asigura o plată mai bună.

Materialul brut, lemn de reşinoasă se extrage din pădurile cumpărate de societate pe părâele Basca mare, Basca mică şi Caşoca afluenţi ai râului Buzău, şi cari păduri aparţin în majoritate particularilor.

Distanţa unora dintre aceste păduri cum este Muşa mică a statului până la ferăstrău fiind mare, societatea aduce materialul necesar dela acea pădure până la punctul Lunca frumoasă, unde se găseşte instalat un mare stăvilar şi până unde merge linia ferată îngustă, prin plutire pe apă în piese

individuale. Pentru acest scop societatea a trebuit să facă costisitoare lucrări de artă, curăţind albia pârâului Basca mică de bolovani etc.

Pentru doborâtul arborilor şi diferite transporturi atât pe apă cât şi pe uscat pe linia ferată, societatea întrebuinţează zilnic circa 2000 lucrători.

Pentru alimentarea ferestraului cu materialul brut din pădurile cumpărate, societatea a construit pe pâraele Caşoca, Basca mare şi Basca mică o linie ferată având lărgimea de $760^{m}/_{m}$ pe o distanţă de 72 klm.

Se subînţelege că toate aceste construcţii au costat şi sume mari băneşti şi după informaţiunile obţinute, instalarea ferestrăului şi amenajarea locului de depozit a costat aproape un milion lei; — calea ferată la pădure nefiind încă terminată definitiv în toate direcţiunile nu putem cunoaşte costul ei pe kilometru.

Pentru personalul administrativ şi pentru lucrători s'a înfiinţat la punctul Nehoi deasupra ferestrăului o colonie cu cladiri solide şi higienice, având temeliile de peatră şi pereţii de zid de cărămidă şi acoperişul de tabla zincuită, o mulţime de case, una mai confortabilă şi mai prezentabilă de cât cea lalta, între care sunt de remarcat o infirmerie cu săli mari şi luminoase, o şcoală, localul poştei şi telegrafului, deasemenea o cantină şi cu un cazin pentru funcţionari şi persoanele oficiale, cu salon de lectură, sală de biliard şi piano.

Casele de locuinţă sunt înzestrate cu grădini de legumi şi pomi fructiferi; stradele sunt largi, înpietruite şi dealungul lor duc trotuoare de scânduri de brad.

Pentru alimentarea cazanelor şi a personalului cu apă bună, s'a înfiinţat un conduct sistematic cu mai multe filtruri care distribue apa potabilă din râul Buzău, la ferestrau şi la casele de locuinţă.

I. G.

Criza pădurilor în România şi mijloacele de combatere [1])

1. Se va arătă pe bază de documente, autori etc. cari sunt, până la data promulgărei codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirei pădurilor şi

1) Programul lucrărei premiate de d-l *C. Disescu*.

regulamentarea tăerei lor a format preocupaţiunea autorităţilor în drept.

2. Se va face o schiţare istorică asupra originei proprietăţei forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice şi de utilitate publică, răzeşi sau moşneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeţei pădurilor ţărei după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găseşte la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac şi după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar puteà complectà actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuinţelor noastre actuale.

5. Se va enumărà cauzele cari au contribuit la micşorarea patrimoniului forestier al ţărei şi prin ce anume s'a manifestat consecinţele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunţite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparţinând diferitelor naturi de proprietari şi pentru sporirea fondului nostru forestier prin împăduriraa poenilor şi a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislaţiunei silvică a principalelor state din Europa în ce priveşte partea referitoare la exploatări şi împăduriri şi a se indicà măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulganizarea cunoştinţelor forestiere, a cultului arborilor şi a multiplicărei pădurilor.

8. Se va arătà desvoltarea comerţului nostru exterior cu ce priveşte importul şi exportul lemnului şi industriele derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forţele de producţinne a solurilor noastre forestiere şi cu starea actuală a materialelui sau capitalului lemnos de xploatare.

9. Autorii vor căutà pe cât posibil a precizà cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezentă în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, putând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoţită de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va află închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil şi cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numără autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuelile Societăţei «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere şi'şi vor dovedì proprietatea la cancelaria Societăţei «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunţarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societăţei.

INFORMAŢIUNI

Consiliul de Administraţie al Casei Pădurilor a ales ca preşedinte pe D-l C. Cantacuzino-Paşcanu, iar ca Vice Preşedinte pe D l George Văsescu.

* * *

Comitetul Societăţei «Progresul Silvic» în şedinţa de la 2 Octomvrie a ales ca Vice Preşedinte al Comitetului pe D-l C. Al. Orescu, în locul D-lui C. F. Robescu, care a demisionat şi care cu toată insistenţa pusă de Comitet nu a mai revenit asupra demisiei.

* * *

In comptul exerciţiului 1909—1910, până la 30 Iunie a. c., ca venit al pădurilor s'au încasat 5.827.420 bani 47, faţă de 6.044.914 bani 69, încasaţi în epoca corespunzătoare a exerciţiului 1908—1909, prevederile budgetare fiind 6.200.000. In comptul exerciţiului 1910—1911 până la aceiaşi dată s'au încasat lei 428.904 bani 63, faţă de lei 421.773 bani 13, încasaţi în aceiaşi epocă din exerciţiul 1909—1910.

* * *

In anul întâiu al şcoalei speciale de silvicultură, în ordinea clasificaţiei au fost admişi următorii elevi: Alboteanu D. C., Ion A. Petre, Rădescu Oprea, Bratu D. Alexandru, Molescu V., Constantinescu Dim, Luţescu Gh., Mateescu M. Mihail, Tălăşescu C. Horia, Cojan V. Alexandru, Ţinţăreanu Teodor, Constantinescu C. Ion.

Material care a servit la alcătuirea actualului cod silvic

CAP. I

Regimul silvic

Art. 1. — Cuvântul de regim silvic nu este întrebuinţat decât în codul forestier francez din 21 Maiu 1827; precum şi în cel belgian din 19 Decembrie 1854, acest din urmă în mare parte copiat după cel francez.

După comentatorul codului forestier belgian, d-l *Limelette Leonce*, iată care este definiţiunea regimului silvic:

Prin regim silvic se înţelege totalitatea regulelor speciale stabilite pentru administraţiunea pădurilor asupra cărora Statul are un drept de proprietate sau de tutelă.

In Belgia, ca şi în Franţa de altminteri cu prea puţine deosebiri, sunt supuse regimului silvic în adevăr numai: 1) pădurile Statului, al 2-lea) cele ale comunelor, secţiunilor de comune şi stabilimentelor publice şi al 3-lea) pădurile în cari Statul, comunele sau stabilimentele publice se găsesc în indiviziune cu particularii. Dintre p ă d u r i l e comunelor şi stabilimentelor publice din Franţa numai acelea sunt supuse regimului silvic cari sunt recunoscute de autoritatea administrativă ca fiind susceptibile de amenajament (art. 90 c. f.), pe când celelalte păduri sunt cu desăvârşire excluse, iar în Belgia sunt asemenea escluse cele aparţinând acestei din urmă categorii de proprietari a căror suprafaţă este mai mică de 5 hectare şi se află situate la distanţă de peste un chilometru de pădurile supuse regimului silvic (art. 2 c. f.)

Pădurile particulare în Franţa nu sunt supuse regimului silvic, ci numai unor dispoziţiuni ca cele prevăzute de art. 117 şi anume: că proprietarii cari vor voi să şi numească păzitori pentru paza şi conservarea pădurilor lor, trebue mai întâi ca aceşti păzitori să fie agreaţi de subprefectul respectiv şi pentru aşi putea îndeplini funcţiunea lor de guardieni silvici ei sunt datori a depune jurământ înaintea tribunalului respectiv; cele prescrise de art. 119, că dreptul de păşune nu se poate exercita în pădurile particularilor decât în părţile declarate păşunabile (defensabile) de către administraţiunea forestieră care este ţinută să ţină

seamă de starea şi de posibilitatea pădurilor în iarbă precum şi de cele prevăzute de art. 219, că nici un proprietar particular nu are dreptul de a scoate tulpinele din pământ sau a defrişă o pădure, decât după ce va fi făcut declaraţiune la subprefectură cu cel puţin 4 luni înainte, în timpul cărora administraţia forestieră are dreptul să comunice proprietarului în chestiune că se opune la defrişare.

Codul silvic italian din 1877, ne vorbeşte numai despre pădurile şi terenurile supuse servituţilor forestiere. Astfel, în conformitate cu art. 1: *sunt supuse servituţilor forestiere pădurile şi terenurile lipsite de vegetaţiune lemnoasă situate pe vârfurile şi coastele munţilor până la limita superioară a zonei castanului, precum şi acelea cari, prin natura şi situaţiunea lor, nu pot fi despădurite şi defrişate fără a se ocazionă eroziuni, mâncături, surpături de terenuri avalanşe, fără a se modifică cursul apelor, a se alteră consistenţa solului, ori modifica condiţiunile higienice locale».*

In legislaţiunea silvică franceză, belgiană, italiană şi spaniolă (legea asupra împăduririlor din 11 Iulie 1877) cuvântul de *păduri de protecţie*, despre care tratează noul nostru cod silvic nu este cunoscut; el este introdus însă în codul silvic austriac (3 Decembre 1852): art. 6, 7 şi 19; în legea forestieră ungară din anul 1879 art. 2, în noua lege federală (Elveţia) privitoare la dreptul confederaţiunei de a exercita controlul general asupra poliţiei pădurilor(11 Octombrie, 1902); în legea din 6 Iulie 1875 din Prusia relativ la împăduriri şi la asociaţiele proprietarilor de păduri (partea a II-a, art. 2 până la 22): în art. 35 din legea silvică bavareză (1896); în regulamentul pentru conservarea pădurilor din Rusia (4 Aprilie 1888) aprobat de M. S. Impăratul în urma avizului consiliului imperial respectiv (art. 4, 6, 7 şi 10).

In Franţa în timpul din urmă s'au ridicat voci autorizate cerând a se supune regimului silvic pădurile de protecţie, ori care ar fi natura proprietarul căruia ele aparţin. A se citi în această privinţă comunicarea prezentată primului congres al asociaţiunei pentru amenajarea munţilor, ţinut în Bordeaux în anul 1905, de către d. Charles Guyot, fost director şi profesor de dreptul forestier la şcoala superioară de ape şi păduri din Nancy, purtând ca titlu: «*Reflexions sur la Natio-*

nalisation du sol forestier». Cu această ocazie d. Guyot a prezintat şi un proect de lege, coprinzând numai 7 articole, *asupra pădurilor de protecţie şi asupra regimului pădurilor particulare.*

Amenajarea pădurilor

Ungaria.—In conformitate cu art. 17 din legea forestieră ungară din 11 Iunie 1879, nu se pot exploata fără un amenajament prealabil: pădurile Statului; ale juridicţiunilor (sub această numire se înţelege persoanele morale, comitatele şi oraşele libere sau regale, altă-dată investite cu dreptul de a institui tribunale şi cari au conservat, din cauza aceasta, numele de juridicţiune); ale comunelor; ale corpurilor eclesiastice, ale persoanelor religioase, precum şi acelea cari aparţin fundaţiunilor publice şi particulare recunoscute; pădurile fidei comisare şi pădurile composesorale (din acestea fac parte pădurile cuvenite comunelor în care se află reşedinţa regimentului 13 de graniceri, româno-bănăţean şi 14 sârbo-bănăţean, precum şi acelea cari au devenit proprietatea vechilor iobagi în urma *regulamentului urbarial*, care a avut de scop de a atribui ţăranilor, în deplină proprietate, oarecare pământuri în schimbul dreptului de usaj, sau contra unei indemnităţi plătită proprietarului).

Sunt asemenea supuse obligaţiunei amenajamentului pădurile aparţinând societăţilor pe acţiuni întemeiate în scopul exploatărei minelor sau în vederea oricărei exploatări industriale.

După cum vedem pădurile particulare nu sunt supuse obligaţiunei amenajamentului, cu toate acestea, prin excepţiune, în ce priveşte *pădurile de protecţie*, modul lor de exploatare se stabileşte de ministerul de agricultură după propunerea proprietarului respectiv şi în urma avizului inspectorului silvic şi al comitetului administrativ: art 3 din legea din 1879. (Un comitet administrativ se află în centru fiecărui comitat. Acest comitet este format din funcţionari superiori şi din membrii aleşi de consiliul representanţilor comitatului, în număr de 15—20; el este prezidat de *fo ispan* (Obergespan pe nemţeşte), funcţionar numit pe viaţă, senator de drept, care reprezintă guvernul în comitat şi ale cărui funcţiuni se aseamănă întru cât-va cu ale prefecţilor noştri).

Proprietarii mai sus menţionaţi au fost îndatoraţi a întocmi pe spezele lor şi înaintă ministerului amenajamentul pădurilor lor în termen de 5 ani dela publicarea legei, care termen se mai puteă prelungì încă cu 3 ani (art. 18).

Pentru siguranţa aplicărei amenajamentelor, proprietarii pădurilor despre eare se vorbeşte la art. 17, au fost obligaţi de a aveà silvicultori cu studii speciale, (art. 21) şi un număr îndestulător de pădurari (art. 22).

Şi dacă ei nu înaintează în termenul prescris mai sus amenajamentele referitoare, sunt pedepsiţi. pentru pădurile mai mici de 500 pogoane, cu o amendă de 150—300 fiorini, iar pentru cele mai mari, cu 300—1000 fiorini, amendă care poate fi repetată la fiecare 6 luni (art. 49), «Cei cari depăşesc, în exploatările lor, posibilitatea fixată prin amenajament, sunt supuşi la o amendă care nu poate fi mai mică de $^1/_4$ parte din valoarea produselor exploatate pe nedrept. şi nici mai mare decât această valoare. Afară de aceasta ei sunt ţinuţi de a compensă deficitul care rezultă din anticiparea tăerilor micşorând exploataţiunile anuale într'un timp determinat de comitetul administrativ, sau chiar suspendând complect tăerile într'un interval oarecare (art. 52).

Orice derogaţiune la dispoziţiunile amenajamentului comisă în pădurile prevăzute la art. 17, este pedepsită cu o amendă de 25—500 fiorini, care amendă, în caz de recidivă, se poate urcà până la 1000 fiorini (art. 53)

Comitetul administrativ în baza art. 25 al. 3, are dreptul să oprească îndată faptele contrare legii, după ce a ascultat părerea inspectorului silvic respectiv, iar în caz de urgenţă el poate lua deciziuni în acest sens şi fără avizul prealabil al inspectorului, este dator însă să-l încunoştiinţeze în urmă imediat.

Dacă inspectorul silvic constată că un proprietar şi exploatează pădurea contra dispoziţiunilor legei silvice, are dreptul de a interzice, în mod provizoriu şi pe răspunderea sa proprie, o asemenea exploatare, încunoştiinţând însă pe dată comitetul administrativ (art. 31).

Bavaria. (Legea din 17 Iunie 1896). — Principiul cardinal ce se are în vedere, când e vorba de exploatarea pădurilor Statului, este menţinerea raportului susţinut, adecă o producţiune constantă (art. 2) şi anume, cantitatea cea mai

mare de material propriu trebuinţelor regiunei şi a localităţei în care se află pădurea (art. 3) ţinându-se în acelaş timp socotează de necesităţile agricole şi industriale (art. 5).

Incât priveşte pădurile comunelor şi ale fundaţiunilor, pe lângă raportul susţinut trebue să se ţină compt mai cu seamă de trebuinţele acestor comune şi fundaţiuni (art. 7).

Pădurile nesusceptibile de o exploataţie regulată nu sunt supuse amenajamentului. In această privinţă autoritatea, care exercită poliţia forestieră, decide în mod definitiv, dacă suprafaţa ei nu trece de 10 hectare.

Pădurile particulare nu sunt supuse obligaţiunei amenajamentului, ele nu pot fi însă devastate, adecă nu trebuesc tratate astfel încât să se compromită, în parte sau în total, existenţa lor (art. 41), bine înţeles dacă nu intră în prevederile art. 34 referitor la cazurile când se permite defrişarea despre care se va vorbi la unul din capitolele următoare.

Rusia. (Regulamentul dela 4 Aprilie 1888). — In vederea conservaţiunei pădurilor în Rusia acest regulament aplicabil pădurilor Statului, celor cari aparţin administraţiunei Domeniului Coroanei, diferitelor fondaţiuni sau societăţi, precum şi particularilor distinge 2 feluri de măsuri:

a) Unele protejând pădurile contra devastărilor şi micşorărei capitalului lemnos de exploatare.

b) Altele favorizând alcătuirea de amenajamente regulate şi crearea de noui păduri (art. 2).

Acele păduri a căror conservaţiune este considerată ca absolut necesară din punctul de vedere al interesului Statului sau al interesului general, sunt supuse la reguli speciale de preservaţiune.

Atari păduri sunt *declarate de protecţie* (art. 3).

In aceste păduri până la facerea amenajamentului este interzisă orice exploatare, este liberă însă ridicarea lemnelor uscate şi cele căzute pe jos.

Amenajamentul acestor păduri se face de către administraţia forestieră a Statului, iar dacă aparţin Apanajului familiei imperiale, de către agenţii silvici ai acestei din urmă administraţiuni.

Amenajamentele se aprobă de aşa numitul comitet pentru conservarea pădurilor, prezidat de capul guverná-

mântului şi compus de mareşalul nobleţei provinciei, din presidentul tribunalului de arondisment, precum şi din administratorul domeniilor Statului, din delegatul său. sau dintr'un inspector forestier, etc.

In celelalte păduri sunt interzise tăerile devastatoare cari ar micşorà capitalul lemnos de exploatare, cari ar face imposibilă regenerarea naturală şi ar transformà solul defrişat în pământ inculi, steril, păşunatul vitelor după exploatare, precum şi în acelea unde arboretele sunt mai tinere de 15 ani (art. 13).

Nu sunt considerate ca tăieri devastatoare acelea cari au fost practicate într'o pădure ne declarată de protecţie, în caz dacă acele tăieri sunt făcute în conformitate cu dispoziţiunile amenajamentului aprobat (art. 11).

Toate cheltuelile pentru efectuarea amenajamentelor pădurilor de protecţie se suportă de Stat, afară de acele ale pădurilor Apanajului şi trupelor de cazaci (art. 10).

Proprietarii pădurilor în caz când contravin, ei sau regisorii lor, la dispoziţiunile articolului 13 (tăieri devastatoare)- precum şi în caz de derogaţiune la amenajamentul aprobat, sunt datori, dacă regenerarea naturală este recunoscută ca imposibilă, de a repopulà în mod artificial, în termenul fixat de comitetul pentru conservarea pădurilor, terenurile unde masivele forestiere au fost tăiate neregulat ori au fost defrişate.

In caz de neexecutarea acestei obligaţiuni de către proprietar în termenul prescris, precum şi dacă repopularea nu e satisfăcătoare, reîmpădurirea se face pe cheltuiala proprietarului, după devizul aprobat de comitetul pentru conservarea pădurilor şi prin intermediarea agenţilor depinzând de el (art. 15).

Afară de aceasta comitetele în chestiune sunt însărcinate de a suspendà şi de a anulà ordinile proprietarilor având de obiect tăierile devastatrice, cari au de urmare distrugerea pădurei (art. 29, al. d).

Tăerea arborilor în pădurile de protecţie înainte de aprobarea amenajamentului, sau într'o măsură şi în locurile ne autorizate de zisul amenajament ; tăierea făcută în pădurile ne declarate ca fiind de protecţie contrar dispoziţiunilor amenajamentului aprobat de comitetul pentru conservarea pădurilor ; tăieri devastatoare făcute contra deciziunei acestui

comitet prin care le a anulat sau le a suspendat, atrage pentru culpabili, în afară de confiscarea lemnelor şi plata valoarei lor, şi o amendă egală cu valoarea lemnelor.

Belgia şi Franţa. Codul forestier Belgian din 1854 şi cel francez din 1827. — Toate pădurile supuse regimului silvic — este vorba numai de pădurile Statului, comunelor, stabilimentelor publice, şi cele în indiviziune cu Statul — sunt supuse obligaţiunei amenajamentului care trebuie aprobat prin decret regal (c. belg. art. 31; c. francez art. 15).

Nu se va puteà face nici o tăiere extraordinară, nici o vânzare sau exploataţiune de păduri, în afară de tăierile ordinare prevăzute de amenajament, fără un decret special regal, sub pedeapsa de nulitatea vânzărei (c. b. art. 33; c fr. art. 16).

Dacă din practicarea unei tăeri extraordinare rezultă o anticipare asupra tăerilor ordinare, acestea vor puteà fi reduse, în timpul anilor următori, cu o cantitate determinată prin decret regal şi anume atâta timp până ce ordinea prevăzută prin amenajament va fi restabilită (c. b. art. 34).

Elveţia. Legea federală din 11 Octombre 1902. — Această lege împarte pădurile în:

a) *păduri publice:* pădurile Statului, ale comunelor ale corporaţiunilor, precum şi acele cari sunt administrate de o autoritate publică;

b) *păduri private:* ale particularilor, precum şi cele ale asociaţiunilor forestiere (art. 2).

Pădurile aceste sunt clasate la rândul lor de către cantoane în păduri de protecţie şi de raport, (art. 4).

Toate pădurile publice, indiferent dacă sunt sau nu de protecţie, vor fi ridicate în plan, dacă această operaţie nu a fost deja făcută (art. 14) în termenul stabilit de guvernămintele cantonale, trebue să li se fixeze limitele prin semne de hotar (art. 15). Ele vor fi amenajate şi administrate conform instrucţiunilor cantonale. Pentru pădurile cari nu au fost ridicate în plan şi la care instrucţiunile cantonale nu puteà fi aplicate încă, cantoanele sunt datoare a luà măsuri provizorii proprii de a stabilì pe cât se va puteà, o producţiune susţinută (posibilitatea normală) (art. 18).

Fără prejudiţiul reparaţiunei complecte a daunei cau-

zate. infracţiunile la dispoziţiunile amenajamentului definitiv sau provizoriu, în caz când legislaţia cantonală nu prevede nici o pedeapsă, se aplică o amendă de 20—300 lei (art. 46).

Pădurile particulare nu sunt supuse obligaţiunei amenajamentului, suprafaţa forestieră actuală trebue însă menţinută repopulându-se complect toate tăierile, precum şi toate golurile ocazionate în păduri prin incendii, uragane, avalanşe, în termen maximum de 3 ani (art. 30).

Austria. (Legea din 3 Decembrie 1852). — In Austria proprietarii de păduri, în principiu, nu sunt obligaţi a'şi amenajà pădurile. Dela această regulă nu se face excepţiune, decât când pădurile în chestiune sunt supuse drepturilor de servituţi. Ori, cum o mare parte din pădurile Statului, comunelor şi altor naturi de proprietari sunt supuse drepturilor de servituţi, o mare parte din pădurile Austriei trebue a fi amenajate.

In adevăr, iată cum glăsuieşte art. 9 din c. silvic austriac «Pădurile, supuse drepturilor de servituţi, nu numai că trebue întreţinute în bună stare, dar ele urmează a fi exploatate în vederea raportului susţinut.

Modul şi cuantumul acestor exploatări se determină prin amenajamentul întocmit după cererea proprietarului, sau a celor cu drepturi de servituţi, ţinându-se seamă de realizarea raportului susţinut. Pentru restul celorlalte păduri, excepţiune de cele de protecţie, este aplicabil art. 4 astfel formulat:

Nici o pădure nu trebue devastată, adecă astfel tratată încât existenţa sa viitoare să fie ameninţată, sau făcută imposibilă.

In primul caz devastarea se pedepseşte ca şi când utilizarea solului forestier se face în alte scopuri decât pentru cultura forestieră, proprietarul obligându-se la împădurire. *Dacă cultura forestieră în viitor, nu numai că este ameninţată,* dar este făcută cu neputinţă, pedeapsa se poate urcà pânăla 10 fiorini pentru fiecare 60 de arii (6000 m. p.) (art. 4).

In terenurile cari, desgolite pe suprafeţe largi, ar puteà uşor deveni mobile cele aflătoare la altitudini mari şi pe pante prăpăstioase, pădurile nu trebue exploatate decât numai în fâşii înguste sau în codru cu tăeri succesive şi imediat re-

populate. Cele aflate la limita vegetaţiunei forestiere nu trebue totuşi tratate decât în codru grădinărit (art. 6).

Pe marginea malurilor răurilor mari, afară de cele formate din stânci, precum şi pe versanţii munţilor unde surpăturile sunt de temut, cultura forestieră nu trebue să aibă în vedere decât consolidarea solului. Scoaterea tulpinelor şi rădăcinelor din pământ, numai atunci se poate permite dacă se va lua măsuri ca rupturile pricinuite cu acest prilej, să nu se mai întinză (art. 7). Proprietarii particulari ai pădurilor supuse servituţilor forestiere contravenind prescripţiunilor comitetului forestier, menţionat la art. 4, se pedepsesc cu o amendă dublă sau chiar împătrită a valoarei lemnelor tăiate, sau a daunei cauzate (art. 18).

Şi pentru ca exploatarea pădurilor să se facă după prevederile legei, prin art. 22 se prevede că: «*proprietarii pădurilor cu o întindere suficientă, apreciată ca atare după cazurile concrete de autoritatea administrativă, sunt obligaţi a angaja silvicultori recunoscuţi de guvern (art. 7).*

Italia. (Legea din 1877).—Cultura forestieră şi exploatarea pădurilor nu sunt supuse la nici o autorizaţie prealabilă. Totuşi proprietarii respectivi sunt datori să se conforme prescripţiunilor stabilite de fiecare comitet forestier.

Aceste prescripţiuni nu trebue să aibă de scop decât de a se asigură menţinerea solului, regenerarea şi conservarea pădurei în cazul când existenţa ei interesează higiena publică (art. 4).

Impăduriri

Austria. — Codul silvic austriac prin art. 3 prevede că pădurile Statului şi ale comunelor trebue să fie repopulate în termen maximum de 5 ani de la exploatare.

Din poenile vechi să se împădurească anual a $^1/_5$ parte corespunzătoare revoluţiunei adoptate.

In pădurile particulare se poate acordă, după împrejurări, un termen şi mai lung.

Neîndeplinirea acestei dispoziţiuni se asimilează cu defrişarea, pedepsindu-se cu 1—5 fiorini de fiecare 60 arii (6000 m. p.) şi cu obligaţiunea de reîmpădurire într'un termen fixat de un expert. Dacă reîmpădurirea în acest termen nu se face, pedeapsa se repetă (art. 3).

Pentru Tirol şi Voralberb, guvernatorul acestri ţări a dispus ca pentru asigurarea împăduririlor, cu ocaziunea vânzărilor de lemne din pădurile comunale şi particulare, proprietarii lor să depună la administraţia financiară o cauţiune care se fixează, după propunerea silvicultorului local, de către autoritatea politică respectivă. Cu această cauţiune se preîntâmpină cheltuelile necesare, în caz când împădurirea se neglijează a se face.

Elveţia. (Legea din 11 Octombrie 1902). — Ca principiu esenţial admis în Elveţia este menţinerea suprafeţei forestiere actuale (art. 20 şi 31).

Cantoanele sunt datoare a luà măsuri ca toate tăerile, precum şi poenile ocazionate în păduri prin incendii, uragane, avalanşe etc., să fie complect împădurite într'un termen de maximum 3 ani, (art. 32).

„Se va lua măsuri de a se împăduri terenurile goale cari ar putea fi convertite în păduri de protecţie în sensul art. 3 din lege. Confederaţiunea sau cantoanele pot ordona creaţiunea de păduri de protecţie, (art. 36. In cazul acesta confederaţiunea, sub titlul de subvenţiuni, contribue cu 50 80% din cheltueli, şi acordă proprietarului solului o îndemnizare de 3—5 ori valoarea venitului anual, socotit după media venitului ultimilor 10 ani (art. 42). In schimbul subvenţiilor federale cantonul se angajează a veghea ca împăduririle să se menţină în bună stare (art. 43).

In caz de neconformare la art. 32 se aplică o amendă până la 50 lei, iar în caz de neexecutare pentru crearea de păduri de protecţie (art. 36) o amendă de 20—100 lei de hectar.

Codul silvic bavarez din 1896.—Locurile goale (poenile) cultivabile de prin păduri se vor împădurì şi acolo unde, după exploatare, regenerarea naturală nu este complectă se va veni în ajutor pe cale artificială.

Executarea repopulărei trebuie făcută în termenul fixat de autoritatea care exercită poliţia forestieră, iar în caz de întârziere tribunalul, care, pe lângă pedeapsa de 1 până la 90 mărci (art. 77) dispune efectuarea împădurirei pe costul proprietarului (art. 42).

Ungaria (legea din 1879). — Prin art. 165 se prevede împădurirea terenurilor goale cari, în interesul public, este

nevoie a fi consolidate pentru a se împiedeca avalanşele (prăbuşirile de zăpadă), surpările de pământ şi rostogolirea petrelor, pentru a preveni devastaţiunile cauzate de ape şi torenţi şi pentru a împiedeca înăpădirea nisipurilor mişcătoare.

Proprietarul terenului destinat a fi împădurit are dreptul de a executa lucrarea numai prin propriele sale mijloace. Dacă el nu se îngrijeşte a exercita acest drept şi când se dovedeşte că împădurirea va proteja în întregime sau în parte şi proprietăţile vecine cu perimetrul de împădurit, apărându-le contra surpărilor pământurilor, a prăvălirei stâncilor etc., proprietarii vecini sunt datori a se uni cu proprietarul perimetrului pentru a constitui o asociaţiune (art. 166).

Statul favorizează împăduririle :

a) Prin scutire de impozite acordate terenurilor de împădurit ;

b) Prin distribuţiune gratuită de seminţe şi plante.

c) „ avansuri acordate în cazul când împădurirea este ordonată din oficiu şi când particularii sau societăţile dovedesc că nu au resursele necesare pentru îndeplinirea lucrărilor ;

d) Prin subvenţiuni acordate în cazurile când reîmpădurirea este ordonată din oficiu şi când interesaţii pot proba că avantajul ce vor trage din împădurire este inferior cheltuelilor ce această lucrare le va ocaziona.

In acest din urmă caz Statul varsă diferenţa între cheltueli şi valoarea probabilă de obţinut, prin mijlocul subvenţiunilor anuale proporţionale cu gradul de avansare a lucrărilor, fără a şi fi rezervat dreptul la rambursarea acestor sume.

Italia (legea din 1877).—Aplicarea legei este încredinţată unui comitet care se află în fiecare district compus din prefect, ca preşedinte, din inspectorul silvic şi, în lipsa sa, de un subinspector, de un inginer numit de ministerul de agricultură şi din 3 membrii desemnaţi de consiliul provincial (judeţean).

Consiliul fiecărei comune din judeţ numeşte un membru care ia parte cu vot deliberativ la lucrările comitetului, numai în ce priveşte însă teritoriul comunei ce reprezintă (art. 5).

Ministerul de agricultură poate luà iniţiativa reîmpădurirei terenurilor supuse servituţilor forestiere prevăzute la art. 1 din lege. Direcţiunea lucrărilor de împădurire, ce se face cu cheltuiala guvernului, districtelor şi comunelor, este confiată comitetului forestier (art. 11).

Administraţiunea forestieră poate fi autorizată prin budget, a cumpăra terenurile goale, a le împăduri, a le vinde, sau a le conceda cu obligaţia de a le împădurì (art. 112).

Rusia. 4 Aprilie 1888. — Proprietarii pădurilor de protecţie, afară de Stat şi de administraţiunea domeniului Coroanei, nu pot fi obligaţi a executà lucrări forestiere necesitând cheltueli (art. 8).

In caz când lucrările forestiere necesitând cheltueli sunt recunoscute necesare pentru conservarea pădurilor de protecţie aparţinând societăţ lor, instituţiunilor, sau particularilor, şi când proprietarii acestor păduri nu consimt a face aceste cheltueli pe comptul lor, ministrul domeniilor are dreptul de a cumpărà menţionatele păduri pe seama Statului, după estimaţia făcută conform regulilor admise pentru expropieri pentru cauză de utilitate publică. Proprietarii acestor păduri păstrează timp de 10 ani dreptul de a le răscumpărà, plătind o sumă egală cu preţul de cumpărare de către Stat sporit cu costul lucrărilor făcute în pădure şi cu interesul acestor 2 sume calculate cu 6% pe an (art. 9).

Măsuri de încurajare pentru conservarea şi repopularea pădurilor:

a) Toate pădurile de protecţie sunt scutite de impozitul Statului, sau ale altor autorităţi.

Terenurile forestiere împădurite în mod artificial se bucură de acelaş privilegiu timp de 30 de ani, dacă prin compensaţie nu s'a făcut defrişări (art. 29).

b) Direcţia pădurilor alege dintre inspectorii pădurilor ataşaţi administraţiunei domeniilor Statului pe cei mai experimentaţi, pentru a colaborà cu cunoştinţele lor tehnice la exploatarea pădurilor particulare ; ei sunt datori, după cererea proprietarilor, de a le inspectà pădurile, de a le dà poveţe în ce priveşte explontarea pădurilor, precum şi de a dirijà diferitele lucrări forestiere intreprinse în aceste proprietăţi (art. 19).

c) Pădurarii proprietarilor particulari şi de la pădurile cedate ţăranilor, primesc, după propunerea comitetului pentru conservarea pădurilor, dela ministerul domeniilor pentru lungi şi zeloase servicii, precum şi pentru merite excepţionale, diplome şi medalii, conform regulilor admise pentru pădurarii Statului, precum şi recompense în bani din fonduri speciale (art. 20).

d) Comitetele pentru conservarea pădurilor propun asemenea ministrului domeniilor pentru recompense onorifice pe cei mai buni administratori de păduri particulare şi ale stabilimentelor publice cari fac parte din corpul agenţilor forestieri.

Rusia. Legea din 6 Iulie 1875 asupra reîmpăduririlor şi asociaţiunilor proprietarilor de păduri. — Diversele cazuri în cari vor puteà fi ordonate creaţiunea de păduri de protecţie:

1) Când terenurile nisipoase ameninţă a înăpădì terenurile, uzinele, sau cursurile de apă vecine.

2) Când, din cauza relei scurgerei a apelor de pe platourile înalte, se poate provocà inundări, surpări peste terenurile, drumurile şi clădirile din situaţiunile inferioare.

3, 4 şi 5) Când defrişarea terenurilor împădurite ameninţă de a secà cursurile de ape vecine, sau a expune terenurile, ori construcţiunile vecine, la violenţa vânturilor sau la inundaţiuni.

In toate aceste cazuri proprietarul fondului, care a cauzat dauna, poate fi constrâns a face, sau a lăsà să se facă pe fondul său, în urma unei indemnizări, plantaţiuni sau lucrările necesare pentru a prevenì dauna, cu condiţiune însă ca aceasta să fie cu mult mai mare decât prejudiţiul cauzat proprietarului fondului pricinuitor de pagubă, prin această restricţiune la dreptul său de proprietate.

Defrişarea.

Belgia. — Nici o defrişare nu se face poate în pădurile Statului decât în puterea unei legi, iar în pădurile comunelor şi stabilimentelor publice cari ar cere aceasta, decât în virtutea unui decret regal, sub pedeapsă, în contra celor cari ar fi ordonat-o sau efectuat-o, a unei amenzi de 300—600 lei de hectarul de pădure de crâng şi de 500—2000 lei de

hectarul de pădure tratată în codru sau în crâng compus ce s'ar defrişa. Administraţiunea forestieră este autorizată prin sentinţa de condamnare a restabili starea păduroasă în terenul defrişat în termen de 2 ani (art. 103).

In caz când acest termen, dela somaţiunea făcută de administraţia forestieră în virtutea sentinţei în cestiune, nu se face împădurirea, aceasta se efectuează în comptul proprietarului de către administraţia forestieră. Incasarea acestei sume se face prin legea de urmărire.

Franţa. — Comunele şi stabilimentele publice nu'şi pot defrişa pădurile fără o autorizatie expresă şi specială a guvernului. In caz de contravenţie se aplică pedepsele pentru defrişare prevăzute pentru proprietarii particulari. (art. 91).

Nici un particular nu poate să uzeze de dreptul de a-'şi defrişă pădurea, decât după ce va fi făcut declaraţiune la subprefectură, cel puţin cu 4 luni înainte, în timpul cărora administraţiunea poate face cunoscut proprietarului, că se opune la defrişare (art. 219, legea din 18 Iunie 1859.

Opoziţia la defrişare nu poate să se facă decât pentru pădurile a căror conservare este recunoscută necesară :

1) Pentru menţinerea pământurilor pe munţi sau pe coaste;

2) Pentru apărarea solului contra eroziunelor râurilor, fluviurilor şi torenţilor.

3) Pentru existenţa izvoarelor şi cursurilor de apă.

4) Pentru protecţiunea dunelor. drumurilor contra eroziunilor mării şi înăpădirei nisipurilor.

5) Pentru apărarea teritorului, în partea zonei de frontieră, care se determină printr'un regulament de administraţiune publică;

6) Pentru salubritatea publică (art. 220).

In caz de contravenţie la art. 219, proprietarul este condamnat la o amendă calculată la cel puţin 500 lei şi la cel mult 1500 lei de hectarul de pădure defrişat. Afară de aceasta el este ţinut, dacă astfel se dispozează de ministrul de resort, să reîmpădurească locul defrişat într'un timp care nu poate să fie mai mare de 3 ani (art. 221).

Dacă proprietarul nu efectuează plantaţiunea sau însemînţarea în termenul prescris prin decizie ministerială, această lucrare se face în comptul său de administraţiunea

forestieră, după autorizaţia prealabilă a prefectului, care aprobă devizul făcut şi-l face executoriu contra proprietarului (art. 222).

Elveţia. — Suprafaţa forestieră a Elveţiei nu trebue micşorată.

Defrişările nu se pot face în pădurile de raport fără autorizaţia guvernământului cantonal şi, în pădurile de protecţie, fără permisiunea consiliului federal.

Guvernul cantonal, pentru pădurile cari nu sunt de protecţie, şi consiliul federal, pentru pădurile de protecţie, decid dacă şi în ce măsură se poate înlocui prin noi împăduriri suprafeţele defrişate (art. 31).

In caz de micşorarea suprafeţei forestiere fără autorizaţie federală sau cantonală se pedepseşte cu o amendă de 100—500 lei de hectar, cu rezerva obligaţiunei reîmpădurirei (art. 46, al. 8).

Rusia. — In pădurile de raport (cari nu sunt de protecţie), întrebuinţarea terenului forestier la o altă exploataţiune decât cea forestieră nu este autorizată decât în cazurile următoare:

a) Dacă această conversiune este avantajoasă pentru domeniul din care face parte pădurea;

b) Dacă terenul este întrebuinţat pentru vie, sau pentru pomi fructiferi, în mod timporar chiar pentru cultura agricolă, dar în acest din urmă caz cu condiţiune de a împăduri artificial terenul defrişat;

c) Pentru a rotunji limitele pădurei, pentru a deschide drumuri şi de a face construcţiuni;

d) Pentru fixarea cu semne de hotare a limitelor.

e) In caz de partaj;

f) Pentru a desfiinţa locurile înfundate;

g) Când această defrişare se află compensată prin împădurirea prealabilă a unei suprafaţe egale şi când noile plantaţiuni au cel puţin 3 ani de existenţă şi oferă garanţii pentru completa lor reuşită.

h) In terenurile împădurite artificial dacă plantaţiunile n'au încă 20 ani de esistenţă şi dacă prin compensaţie nu s'a desfrişat terenuri forestiere. (art. 11).

Defrişarea sau afectaţiunea solului pădurei de protecţiei la un alt gen de exploatare decât cea forestieră aduce pen-

tru culpabili afară de pedeapsa cuvenită pentru tăiere ilegală, o amendă de 5 ruble de suta de stânjeni pătraţi de teren defrişat (218, 4 m. p.), (IV al. 2).

Afectarea ne autorizată, în pădurile care nu sunt de protecţie, la un alt gen de exploatare decât cea forestieră se pedepseşte cu o amendă de 5 ruble pentru fiecare 100 stânjeni patraţi ilegali întrebuinţaţi la o altă destinaţie.

Ungaria.— Orice defrişare sau tăere rasă este interzisă în pădurile sau părţile de pădure declarate de protecţie (art. 2 şi 4), precum şi extracţiunea tulpinelor ori a rădăcinelor (art. 6).

Contravenienţii se pedapsesc cu o amendă de 100—400 fiorini. Defrişarea terenurilor împroprii pentru alte culturi ca livezi, grădini sau vii, se pedepseşte cu o amendă de 50—300 fiorini de pogon. Aceiaş pedeapsă se aplică şi acelora care fac tăeri rase în pădurile de protecţie prevăzute la art. 2.

Autoritatea forestieră obligă, afară de aceasta, pe cei în drept la reâmpădurirea părţilor exploatate ras sau defrişate. In acest scop ea fixează un termen proprietarului care, în nici un caz, nu trebue să treacă peste 2 ani (art. 47).

Orice proprietar care neglijează să execute reâmpădurirea terenurilor exploatate ras sau defrişate, este pedepsit pe an şi pe pogon, cu o amendă de 10—100 fiorini.

Bavaria. — Defrişări totale sau parţiale de păduri sunt permise, dacă:

1) Suprafaţa defrişată este în mod netăgăduit propriă pentru o cultură mai avantajoasă, mai cu seamă pentru cultura agricolă, grădinăric, vie, sau livezi.

2) Dacă existenţa pădurei nu este necesară a servì pentru apărare contra intemperiilor atmosferice, şi

3) Dacă cei cu drepturi de servituţi 'şi dau consimţimîntul pentru defrişare (art. 34).

Defrişarea pădurilor de protecţie nu se permite (art. 35)

Cel care, fără consimţimîntul autorităţei poliţiei forestiere, face o defrişare, o tăere rasă, ori răreşte aşa de mult masivele încât să ajunge la acelaş efect ca şi o tăere rasă, se pedepseşte cu o amendă de 200—3000 mărci de hectar. Dacă suprafaţa e mai mică de 10 arii, minimum amendei este de 10 mărci (art. 75, al. 1).

Autoritatea care exercită poliția forestieră are dreptul de a opri pe dată contravenţiunea, iar în caz de nesupunere pedeapsa se poate urcà până la 6000 mărci de hectar.

Afară de aceasta autoritatea în chestiune, pentru menţinerea sau restabilirea stărei păduroase poate să ià cuvenitele măsuri pe comptul celor în cauză.

Austria.— Fără autorizaţie nici o porţiune de teren forestier nu se poate defrişà, nu i se poate dà o altă destinaţiune. Autorizaţia, când este vorba de pădurile Statului, se poate dà de ministerele cărora le incumbă atari chestiuni, iar acolo unde este vorba de consideraţiuni strategice, sau de apărarea teritoriului, numai după avizul ministerului de războiu, după o prealabilă şi minuţioasă cercetare de către autorităţile administrative şi ascultarea tutulor interesaţilor.

Când este vorba de păduri comunale ori particulare autoritatea circumscripţiei (prefectura) decide, după ascultarea proprietarului însuşi şi a terţelor peresoane cu drepturi asupra pădurei în chestiune, dacă din punctul de vedere al interesului public se poate dà ori nu autorizarea de defrişare. Dacă cu prilejul acestor cercetări se ridică obiecţiuni de alte persoane cu drepturi asupra pădurei, comitetul cercului invită pe proprietarul care a cerut defrişarea să-şi valideze drepturile înaintea tribunalului civil. Până se dă sentinţa nu se poate aduce nici o schimbare stărei actuale păduroase.

Defrişările neautorizate se pedepsesc cu o amendă de 1—5 fiorini pentru fiecare 60 arii (6000 m. p.), iar porţiunile defrişate, după părerea unui expert, a unui om competinte se împăduresc într'un termen oarecare. In caz dacă în acest termen împădurirea nu se face, pedeapsa se repetă.

Exploatarea pădurilor Statului, judeţelor, comunelor, aşezămintelor publice şi de binefacere.

Belgia şi Franţa. — Nici o vânzare de tăieri ordinare sau extraordinare nu se poate face în pădurile supuse regimului silvic, decât pe cale de adjudecaţiune publică (art, 36, cod. fr. 100).

In caz contrar vânzarea este considerată clandestină şi declarată nulă (37, cod. fr. 18). Funcţionarii şi agenţii cari

ar fi ordonat sau efectuat vânzarea, sunt condamnaţi solidari la o amendă de 300—3000 lei. Cumpărătorul este pedepsit cu o aceiaşi amendă.

Observ Un agent silvic care face o asemenea vânzare din ordinul superiorului său, nu se pedepseşte cu mai puţin (art. 37).

Adjudecatarii nu pot, sub pedeapsa de a fi pedepsiţi ca şi deliquenţii, să înceapă exploatarea pădurei fără un permis de exploatare, care se eliberează de agentul forestier delegat în acest scop (art. 51, cod. fr. 30).

Observ. Permisul trebue să fie înscris. Orice autorizaţie verbală este nulă, oricare ar fi buna credinţă a exploatatorilor.

Orice adjudecatar poate numì un păzitor, care trebue să fie recunoscut de silvicultorul local şi să depună jurământ înaintea judecătorului de pace. Acest păzitor este autorizat a încheià procese verbale, atât în cuprinsul suprafeţei de exploatare cât şi la distanţa de unde se poate auzì loviturile de topor. Aceste procese verbale sunt crezute până la probă contrarie. Păzitorul nu poate fi nici rudă în linie directă, nici prin alianţă cu pădurarii Statului, ai judeţului etc., nici cu agenţii din localitate, frate, unchiu, nepoţi, nici aliaţi până la acelaşi grad.

Distanţa până unde se poate auzì loviturile de topor este fixată la 250 metri dela limita exploatărei pentru pădurile de codru şi la 150 metrii pentru cele de crâng.

In tăierile grădinărite unde nu ar fi indicate limitele, sau dacă arborii destinaţi vânzărei sunt arbori uscaţi şi căzuţi pe jos, sau arbori tăiaţi în delict, distanţa auzului toporului se determină pentru fiecare arbore marcat spre vânzare printr'un cerc de 250 metrii de rază, având ca centru piciorul arborelui tăiat sau destinat a fi (art. 32, cod. for. francez şi art. 31 fără ultimul aliniat însă).

Fie care adjudecatar de arbori groşi (din păduri tratate în codru), este ţinut, sub pedeapsă de 50 lei amendă, a depune la agentul forestier local şi la grefa tribunalului arondismentului tiparul ciocanului destinat a marcà arborii de lucru din parchetul său.

Adjudecatarul şi asociaţii săi nu vor puteà să aibă decât un singur ciocan pentru acelaş parchet, şi nici să marcheze alte lemne decât pe acele cari ar provenì dintr'insul, sub

pedeapsa de 200 lei amendă. Totuşi în vânzările de puţină însemnătate caietul de sarcini poate dispensă pe adjudecatari de această obligaţiune (art. 53). Identic cu art 32 din codul silvic francez, cu deosebire că amenda este mai mare (100 lei) când nu depune tiparul ciocanului la silvicultor şi la tribunal, şi de 500 lei când se serveşte de mai multe ciocane, în loc de 200 lei cum prevede codul belgian.

In cel francez lipseşte partea cu dispensa adjudecatarului de obligaţiunea prevăzută în cel belgian,

Nu se va puteà face de adjudecatar nici o groapă sau cuptor de cărbuni, nici un atelier decât în locurile indicate prin procesul verbal al agenţilor forestieri sau al guardienilor delegaţi de ei, sub pedeapsa aplicărei contra adjudecatarului a unei amenzi de 50 lei de fiecare groapă, cuptor ori atelier, stabilit în contravenţiune cu această dispoziţiune, (art. 59, şi cod. francez 38).

Adjudecatarii şi garanţii lor, dela data permisului de exploatare şi până ce obţin deplina descărcare, sunt responsabili de toate delictele silvice comise în cuprinsul şi în jurul locurilor de exploatare până la 250 metri în pădurile de codru şi 150 în cele de crâng, dacă păzitorii lor nu'şi au făcut rapoartele pe cari sunt obligaţi a le trimite agentului forestier în termen de 8 zile dela data constatărei delictului.

Aceste rapoarte nu descărcă de răspundere pe adjudecatar decât pe cât vor fi valabile şi vor indicà pe deliquenţi, sau când în lipsa acestei indicaţiuni vor face probă că au luat toate măsurile necesare pentru descoperirea lor (art. 66). Identic cu art. 45 din codul francez cu deosebire că în acesta lipseşte ultimul alineat din articolul belgian, şi termenul în care rapoartele trebuie trimise agentului este de 5 in loc de 8 zile.

Adjudecatarii şi garanţii lor sunt responsabili de amendele şi restituţiunile pentru delictele şi contravenţiunile comise în cuprinsul şi jurul locurilor de exploatare până la o distanţă de 200 m. pentru pădurile de codru şi de 150 m. pentru cele de crâng de către păzitorii lor, lucrătorii, tăietorii lor de lemne, de către căruţaşi şi orice persoană întrebuinţată de adjudecatari (art. 67 şi 46 din codul francez).

Dacă în cursul exploatărei sau transportului lemnelor se încheie procese verbale de delicte sau de rea exploatare,

administraţia forestieră poate să le deă curs înainte de epoca facerei recolmentului.

Explotarea pădurilor stăpânite de moşneni, sau răzaşi în devălmăşie.

Bucovina — *Art. 1.* Dacă pe baza patentei imperiale dela 5 Iulie 1853 s'a cedat unei grupe de locuitori cu drepturi de servituţi o pădure care se stăpâneşte în devălmăşie, fără ca să existe pentru exploatarea ei o administraţie bine organizată, codevălmaşii sunt datori a se constitui într'o asociaţie şi a prezintă autorităţii respective un aşezământ (statut) subscris de toţi codevălmaşii sau de către reprezentanţii lor.

Aşezământul va coprinde în special :

1) Numele şi sediul asociaţiunei ;

2) Numirea pădurei şi datele din cartea fonciară şi cadastrală ;

3) Numele şi domiciliul proprietarilor devălmaşi precum şi partea ce fiecare din ei o are în devălmăşie.

4) Indicaţiuni asupra drepturilor ce rezultă din devălmăşie şi asupra datoriilor devălmaşilor.

5) Dispoziţiuni pentru ţinerea în evidenţă a schimbărilor ce au loc în persoanele devălmaşilor.

6) Numele organelor de administraţiune a asociaţiunei.

7) Dispoziţiuni relative la condiţiunile ce se cer pentru ca deciziunile luate să fie valabile.

8) Dispoziţiuni pentru depunerea socotelilor.

9) Dispoziţiuni privitoare la modul cum se vor aplană neînţelegerile ce se vor ivì din faptul asociaţiunei.

10) Dispoziţiuni despre reprezentarea asociaţiunei în afară Aşezământul precum şi modificările ce i s'ar face se supun aprobărei autorităţei administrative.

Art. 2. Dacă asociaţiunea nu se face, sau proiectul aşezământului nu se depune în termenul fixat, ori dacă aşezământul nu este întocmit conform dispoziţiunilor art. 1, autoritatea administrativă dispune din oficiu reunirea devălmaşilor, şi le alcătueşte aşezământul.

Art. 3. Dacă formarea asociaţiunei şi alcătuirea aşezământului sunt împiedicate prin aceea ca drepturile de folosinţă şi de administraţie ale devălmaşilor sunt contestate, autoritatea administrativă este ţinută ca prin buna înţelegere

să facă să dispară contestaţiunile şi să întocmească aşezământul.

Dacă această încercare nu reuşeşte, autoritatea administrativă ia acele dispoziţiuni provizorii, cari sunt necesare pentru a face cu putinţă exploatarea regulată şi administrarea pădurei în devălmăşie şi în acelaş timp dispune formarea asociaţiei forestiere şi alcătuirea aşezământului acesteia.

Dispoziţiunile provizorii luate privitoare la drepturile de folosinţă şi de administrare contestate, încetează pe dată ce autorităţile cuvenite a hotărît în mod legal asupra acestor neînţelegeri.

Dacă prin atari hotărîri este necesar a se modifica aşezământul, autoritatea administrativă prezintă asociaţiei spre aprobare într'un termen oarecare acele modificări şi dacă trece acest termen fără nici un rezultat, operează însăşi modificările în aşezământ.

Art. 6. Pădurile în devălmăşie nu se poate exploată decât în vederea raportului susţinut.

In acest scop preşedintele asociaţiei este dator, într'un termen fixat de autoritatea administrativă, a prezenta un amenajament făcut de un silvicultor recunoscut.

Autoritatea în chestiune, poate totuşi când suprafaţa pădurei este mică, sau când venitul său este neînsemnat, să admită ca în locul unui amenajament definitiv să se întocmească numai un program technic sumar (studii sumare).

16) Autoritatea administrativă prin personalul technic forestier ce i este ataşat, controlează exploatarea pădurilor în devălmăşie, căreia la cerere i se prezintă oricând amenajamentul aprobat, regulamentul provizoriu de exploatare sau studiile sumare spre examinare, iar silvicultorul ataşat la autoritatea politică are dreptul de a azista la întrunirile proprietarilor devălmaşi.

Silvicultorul şi guardienii pădurei în devălmăşie sunt datori a însoţi pe silvicultorul ataşat la autoritatea administrativă ori de câte ori va voi să viziteze pădurea, precum şi ai da, la cerere, toate informaţiunile necesare asupra exploatărei pădurei.

17) Contravenţiunile la amenajament sau la regulamentul provizoriu de exploatare şi la dispoziţiunile luate pe

baza acestei legi pentru a asigura buna lor aplicaţiune, întrucât pedeapsa nu este prevăzută în codul penal sau în codul silvic austriac, se pedepsesc de către autoritatea politică cu o amendă de 5—20 fiorini care, în caz de neplată, poate să se transforme în închisoare socotit ziua a 5 fiorini.

Ungaria. (Legea sancţionată la 9 Iulie 1898).

Art. 25. Chestiunile referitoare la pădurile şi locurile goale în devălmăşie, stăpânite de composesorate şi de foştii urbarialişti se rezolvă de adunarea devălmaşilor în baza aşezământului alcătuit în baza prezentei legi.

Hotărîrile adunărei codevălmaşilor se aduc la îndeplinire de preşedintele şi organele executive (comitet, şeful exploatărei pădurei, casier etc.) aleşi de devălmaşi.

Adunarea devălmaşilor este îndrituită a transmite o parte din atribuţiunile stabilite prin lege în aşezământ, preşedintelui organelor executive.

Observ. Scopul al. 3 este că adunarea devălmaşilor adeseori, din cauza prea marelui lor număr, nu se poate convoca deşi multe chestiuni mici trebuiesc rezolvite.

Şeful exploatării pădurei prevăzut la al. 2 nu trebuie numai decât să fie un forestier, ci trebuie primit ca un împuternicit care conduce lucrările forestiere şi a căror executare o controlează direct.

Art. 26. Codevălmaşii faţă de justiţie, de autorităţile administrative şi întru cât pădurea şi locurile goale se administrează de Stat, faţă de oficiul forestier al Statului, este reprezintat de preşedinte, iar în cazuri excepţionale de un reprezentant deosebit ales de devălmaşi.

Art. 27. Adunarea devălmaşilor este convocată de preşedinte, la epoci fixate prin aşezământ, ori de câte ori este necesitate, sau dacă este cerută de a 10-a parte din devălmaşi socotiţi după numărul lor.

Ziua şedinţei cu arătarea chestiunilor ce urmează a se trata, trebuie făcută cunoscut cu cel puţin 15 zile înainte.

Aşezământul întocmit în spiritul legei poate să prevadă că încunoştiinţarea să se facă şi pe altă cale decât publicarea.

Desbaterile se conduce de preşedinte, escepţiune de cazul când este prezinte delegatul comitetului administrativ care prezidează adunarea.

Dispoziţiunile necesare pentru aducerea la îndeplinire

a decisiunilor autorităţei, cari nu intră în sfera de atribuţiune a adunărei, se iau de preşedinte.

Art. 28. La adunare au drept de vot proprietarii efectivi, hotărîrea se ia, întru cât prezenta lege nu dispune altfel, de majoritatea devălmaşilor prezenţi, socotită după părţile lor de proprietari.

In cazurile mai importante a $^1/_4$ parte din numărul devălmaşilor poate să ceară suspendarea pronunţării deciziunei, precum şi de a fi prezidaţi în mod escepţional de un delegat al unei autorităţi.

In cazul când pădurea şi locurile goale aflate în devălmăşie se administrează de Stat, la adunarea devălmaşilor poate să participe şi organele oficiului forestier al Statului.

Observ. In sensul al. 1 este de ajuns pentru a avea dreptul la vot posesiunea de fapt. Dovada dreptului de proprietate nu este necesar. Legea n'a cerut aceasta, pentrucă altfel organizarea sau constituirea devălmaşilor, din cauza condiţiunilor de proprietate neregulate în multe locuri nu s'ar fi putut face decât foarte târziu.

Art. 29. Despre cei cu drepturi de vot se ţine o listă cu indicaţiunea părţilor de devălmaşi.

Dacă aceste părţi nu se pot stabili, cei indrituiţi exercitează dreptul lor de vot, pe număr şi atâta timp, până ce părţile de devălmaşi se stabileşte pe calea justiţiei.

In cazul când dreptul unui proprietar sau partea sa de devălmaş în pădure şi locurile goale în devălmăşie este dubioasă, asupra trecerei sale în lista votanţilor decide adunarea devălmaşilor atâta timp pânăce se pronunţă justiţia.

La vot, nu are drept să ia parte cel interesat.

Art. 30. Sfera de acţiune a adunărei proprietarilor devălmaşi determinată prin prezenta lege nu se întinde asupra vânzărei, exploatărei, către codevălmaşi şi punerea de sarcini asupra pădurei şi locurilor goale în devălmăşie.

Observ. Această dispoziţiune nu esclude cu toate acestea, ca adunarea proprietarilor devălmaşi, pentru a sfârşi cu contestaţiunile, cari ies la iveală cu prilejul reparaţiunei şi rectificărei semnelor de hotar, să ia cuvenitele măsuri.

Art. 31. Venitul proprietăţei în devălmăşie, după ce se scade numai sarcinele şi cheltuelile comune, se împarte între devălmaşi şi anume în proporţie cu părţile lor de

drepturi, când el provine din produsele lemnoase rezultate în urma aplicaţiunei amenajamentului precum şi din alte produse ordinare.

In cazul când în proprietăţile devălmaşe se practică exploatări extra-ordinare în afară de prevederile amenajamentului, ministrul de agricultură poate să dispună ca parte din venitul provenit din aceste exploatări, să se plaseze cu dobândă pentruca venitul să servească la acoperirea sarcinelor şi cheltuelilor comune, iar restul lui, în scopul menţionat prin aliniatul 1 să fie împărţit între dânşii atâţi ani cât exploatările extraordinare întrec pe cele ordinare anuale, ori ca venitul din exploatările extra-ordinare, să fie întrebuinţat pentru investiţiuni economice, pentru cumpărări de imobile, sau pentru amortizarea de datorii. A se citi coprinderea celor l'alte articole în «Revista pădurilor» de pe luna Decembre 1909.

Petre Antonescu

O EXCURSIE FORESTIERĂ IN BUCOVINA

Cine poate contesta valoarea instructivă a excursiunilor şi călătoriilor de studii, folosul practic ce resultă din vederea cu deamănuntul a materialului meseriei sale, care devin astfel concret şi se gravează pentru totdeauna în minte? Dar daca acestui folos practic se mai adaogă şi influenţa impresiunilor de ordin sufletesc intim, ce se degaje din contactul cu oamenii de acelaş meserie, relaţiunile plăcute ce se stabilesc prin împărţirea pentru câtvă timp a neajunsurilor, a micilor dificultăţi inevitabile călătoriei, de natura a strînge legăturile sufleteşti, a apropia sufletele ce se aseamănă, atunci scopul călătoriei de studiu ajunge la un nivel şi mai înalt. Şi de aceasta natură a fost excursia întreprinsă de Şcoala de Silvicultură în Bucovina la sfârşitul lunei Iunie 1910. Inainte de a intra în descrierea zi cu zi a acestei excursii, să cercetăm puţin şi cauza care a determinat-o.

Notă: Tăerile extra-ordinare devin necesare în urma vânturilor, atacului de insecte, sau maladielor de arbori când se ivesc pe o scară întinsă.

In 1906, cu ocazia expoziţiei din Bucureşti, un mare număr de silvicultori Bucovineni au venit să o viziteze. Silvicultorii noştri au ţinut să-i primească în condiţiunile cele mai bune. Aşa D-lor au fost conduşi la Constanţa de D-l Inspector N. Nădejde, despre cari păstrează mereu amintiri vii, în alte părţi de D-l Inspector P. Antonescu, pe care de asemenea îl pomenesc; nu mai puţin şi tinerii silvicultori cari i-au călăuzit în expoziţie le-au lăsat amintiri din cele mai frumoase şi simpatii neşterse.

Eră astfel indicat ca şi silvicultorii noştri să facă o excursie în Bucovina. Până însă să vină rândul corpului silvic, împrejurarea a venit ca şcoala să-i ia înainte, căci anul acesta Consiliul profesoral a hotărât ca excursia şcolară anuală să se facă în Bucovina. Punerea în comunicaţie cu Administraţia fondului religionar din Cernăuţi s'a făcut repede, răspunsul a fost şi mai repede şi într'un mod aşă de prevenitor şi de delicat, încât excursia fu hotărâtă în mod definitiv, potrivit programului detaliat trimis de la Cernăuţi.

Pentru acest scop, Administraţia Pădurilor din Ministerul nostru de Domenii, delegă pe D-l P. A. Grunau, profesor de silvică legislaţie, iar şcoala pe D-l profesor N. Iacobescu pentru Botanică şi Geologie, pe D-l silvicultor conferenţiar D. Drâmbă pentru matematici aplicate şi pe D-l Constantin Gheorghe silvicultor, şef al pădurei Şcoalei, călăuza simpatică a Bucovinenilor la expoziţie, pentru manipularea fondului excursiunei.

Plecarea avu loc din Brăneşti sub conducerea D-lui C. Gheorghe în seara de 27 Iunie. In Bucureşti întâlnirăm la gară pe D-l profesor Iacobescu, plecând cu toţii cu trenul de 10.05 din Gara de Nord. Dupa o noapte obositoare suntem sosiţi a doua zi de dimineaţa la Burdujeni, de unde luarăm trenul la Iţcani pentru vizitarea Sucevei, cu celatea lui Ştefan cel Mare. Intorşi la Iţcani, ne înregiram convoiul prin D-nii Grunau şi Drâmbă, luând trenul la Cernauţi. Ajunşi aci, am fost întâmpinaţi în gara de funcţionarii superiori ai fondului religios gr. — or., şi anume de D-l Consilier superior (Oberforstrat) Arthur Krahl, subadministratorul Fondului, D-l Consilier superior Iohann Heger şi D-l Consilier-jurist D-r Cornelius Homiuka, cari ne au urat bună venire.

Timp de nouă zile, D-nii silvicultori Bucovinenii ne-au condus în cea mai mare a domeniului forestier, arătându-ne

detailat tot ce D-lor au făcut pentru a aduce pădurile Bucovinei la idealul dorit de ştiinţa silvică. Frumuseţea naturală a acestei provincii, cu admirabile covoare verzi impestriţate cu flori şi învrăstate cu aurite lanuri de grâu, tăiate de râuri cari, isvorând din munţii fermecători îmbrăcaţi în haine pădureşti, sclipesc argintiu la soare şi dau atâta viaţă şi rodnicie locurilor, ne-au lăsat încântătoare şi neşterse impresiuni. Apoi amabilitatea extremă şi curtoasia atât de dulce a bunurilor noştri primitori, au făcut cu acele câteva zile petrecute împreună să ni se pară ca un vis frumos ce se

Suceava. Aspectul general al oraşului.
De departe, monastirea S-tului Ioan, sclipeşte prin ţiglele sale noui (pag. 355).

înfipăreşte plăcut, şi a cărui amintire de atâtea ori înveseleşte şi înobilează sufletul. Expresiunile lipsesc pentru a putea exprima aceia ce încercau inimile noastre inundate de sentimente atât de variate, de dragoste, de mulţumire, de admiraţiune şi de recunoştiinţă.

Nu mă pot opri înainte de a începe darea de seamă a excursiunei forestiere, să vorbesc ceva în treacăt şi despre

Suceava, visitarea căreia nu erá coprinsă în programul excursiunei.

Indată după sosirea la Burdujeni, am căutat să obţinem permisiunea de a vedea Suceava şi de şi pasportul colectiv nu l-aveam cu noi, fiind la D-l Grunau, însă graţie amabilităţei D-lor Şef şi Subşef al staţiei Burdujeni şi a D lui Poliţai local, am putut obţine această permisiune şi ajungând cu trenul la Iţcani, o luarăm pe jos spre Suceava. Erá ora prânzului şi credeam să putem prânzi la «Şcoala română», dar nefiind anunţaţi de mai 'nainte, nu puturăm găsi mâncare. D-l Cosmovici, diriginţele şcoalei avu gentileţea a ne conduce la restaurant, şi dupe masă porniram cu toţii, între care şi un domn notar, tot român, ca să vizităm monumentele importante ale vechei capitale a lui Ştefan cel Mare.

De departe, monastirea S-tului Ioan[1]) sclipeşte prin ţiglele sale noui, de colori variate. Înaintea porţii principale un turn, în mijlocul curţii biserica, pe care nu o puturăm vedea, fiind ora când lucrările interioare trebuiau să fie inspectate de comisia technica, venită în acest scop de la Viena. Din curtea principală cu biserica, trecurăm într'a doua curte, plină de tarabele negutătorilor de obiecte de cult, cruciuliţe, mătănii, lumânări, iconiţe, pe cari le oferă cu sgomot pelerinilor şi vizitatorilor[2]). Într'un unghiu al acestei curţi anexe se află o capelă mică cu două încăperi, una conţinând sicriul cu relquiile, de argint aurit şi cu sculpturi, iar cealaltă servind de paraclis. Principalele episoade din istoria acestui sfânt sunt zugrăvite în uleiu pe pereţii exteriori ai capelei.

[1]) Monastirea este zidită de domnitorul Bogdan şi continuată de fiul său Ştefăniţă. Cu timpul zugrăveala primitivă stricându-se s'a zugrăvit din nou. Astăzi se caută să se steargă toate straturile superpuse, spre a se descoperi cea ce a fost la început şi apoi a se restaura.

[2]) Se ştie că la anumite epoce precum era cu câtevă zile înainte de sosirea noastră, de asemenea şi toamna, orăşelul Suceava e locul de pelerinagiu al populaţiunilor vecine şi chiar depărtate (Moldova, Galiţia, Basarabia şi chiar provinciile depărtate ale Rusiei) cari vin să se închine reliquiilor Sfântului Ioan cel nou, martir basarabean, dar de origine arabă, ucis de musulmani.

Aceste reliquii au fost luate de Polonii veniţi cu Sobieski în Moldova. După împărţirea Poloniei şi anexarea Bucovinei de Austria, împăratul Iosef II dete ordin să fie readuse în Suceava.

Cetatea, care se află pe un deal în faţa oraşului, se desparte de dânsul printr'o vale adâncă, în care curge o gârliţă. Mult timp s'a cărat piatra cetăţii în oraş unde servea la construcţii şi la pavatul străzilor. Astăzi însă s'au luat măsuri contra acestei devastări, instalându-se înăuntrul cetăţii un pasnic, care şi-a zidit chiar acolo o colibă. Se fac săpături sub conducerea architectului vienez Romstorfer, descoperindu se astfel noui ziduri şi noui încăperi. Cetatea datează dinnaintea lui Alexandru cel bun, apoi întărită, domnii următori au mărit-o întărindu-i zidurile, căci se vede alipită

Suceava. Cetatea.
Se află într'o pivniţă care servă de muzău, depuse blocuri de gresie modelată cu gresia (pag. 356).

lângă o zidărie mai veche, o a doua şi chiar a treia lucrare mai nouă. Pe lângă piatra ordinară de construcţie, se găseşte şi piatră mai nobilă, marmură şi granit, cari au fost aduse de departe. Se afla într'o pimniţă care servă de museu, depuse blocuri de gresie modelate cu dalta, cari au servit ca uşori, tocuri de ferestre şi chiar rămăşiţe de statui.

Vedem pimniţi unde şedeau soldaţii de gardă şi-şi ţineau

armele, apoi bănuite încăperi ale locuinței domnului și o mică bisericuță pe fereastra căreia se văd încă bine resturi de zugrăveală, — apoi închisori întunecoase unde s'au găsit schelete încătușate, în fine diferite locuri de strajă și șanțuri adânci ce se umpleau cu apă, ca obstacol contra asediatorilor. Să nu uităm bucătăria, camerile unde se păstrau grâul și faina și chiar sala de baie. Fiecare săpătură aduce noui descoperiri. Un pasnic bătrân ne explică, cu multă istețime rostul acestor triste și tăcute locuri scumpe, cari altă dată vuiau de ferbântate pregătiri războinice în zile de restriște,

Suceava. Cetatea.
O mică bisericuță pe fereastra căreia se văd încă bine resturi de zugrăveală (pag. 357).

sau răsunau de falnice petreceri domnești în zile de isbândă!.

Privind orașul din înălțimea cetății, bisericile predomină clădirile celelalte, impunându-se prin aspectul lor majestuos.

După ce intrarăm în biserica Mirăuților,[1]) vizitarăm o-

[1]) Tradiția spune că în timpul domnilor Moldovei rezidenți la Su-

raşul, dupe care cu trenul local, ne întoarserăm la Burdujeni.

In aceiaşi seară, petreceam în Cernăuţi, luând masa în compania iluştrilor amfitrioni la «Prăvalia română», în aşteptarea zilei urmatoare când trebuia să înceapă a ni se desveli secretele ştiinţei şi artei Silvicultorilor Bucovineni.

ZIUA I-ia[1])

După ce vizitarăm dimineaţa la înţeaală măreţul palat metropolitan, cu săli impozante în stil maur şi bizantin, cu camere spaţioase şi somptuoase, cu capela mitropolitului — o admirabila bijuterie, — plecarăm în trăsuri spre ocolul Franzthal, în depărtare de 17 kilometri. Ne conduce D-nul Oberforstrat A. Krahl.

La Franzthal se află o şcoală de brigadieri ale cărei cursuri ţin zece luni; aci predau lecţii D-l şef de ocol (Forstverwalter) Theodor Ouelhla, asistent Theodor Vicol şi elev silvic (echivalent cu silvicultorul asistent al nostru) Silvius Ciupercovici. Trebue notat că toţi silvicultorii ce i-am cunoscut în Bucovina, erau diplomaţi ai înaltei Şcoale din Viena.

Cu domnii de mai sus porniram să vizităm împrejurimile Şcoalei. Ocolul coprinde 5400 ha padure şi 3000 ha domeniu agricol. Inceputul de gospodărie silvică datează de la 1875. Se urmăreşte constituirea masivului numai din stejar cu fag, eliminându-se carpinul, care le invaleaza.

In apropierea reşedinţei ocolului şi şcoalei, care are o înfăţişare elegantă, se află o pepinieră care procură stejar de un an şi doi ani, destinaţi a fi introduşi pe cale artificială în pădure. Puieţii suferă de mană, o ciupercă *Erysiphe communis*, respândită în toată Europa [2]).

---

ceava, cetatea din deal putea comunica cu biserica de la Mirăuţi printr'un pod suspendat de piele de bivol, ce se întindea ad-hoc pentru trecerea familiei domnitoare.

[1]) Explicaţiunile asupra importantelor lucrări forestiere executate, aparţinând diferitelor ramuri ale Silviculturei, ne-au fost date parte direct în limba română, parte în limba germană, din care erau traduse româneşte de D-l prof. Grunau. Explicări asupra constituţiunei geologice şi geografiei fizice şi botanice s'au dat de D-l prof. Iacobescu, iar asupra construcţiunilor forestiere de D-nii conducători, între cari a excelat D-nul Subinspector Patzak, precum şi de D-l Drâmbă.

[2]) Am avut-o şi noi pretutindeni în pădurea Cernica pe arborii bătrâni în apropierea mănăstirei.

Urcăm în pădure pe un drum forestier pe marginea unui pârâu ale cărui capricii au fost domesticite prin dese plantaţiuni de sălcii. Drumul, lucrat în mod simplu cu dendrometrul Boze, are o pantă de 3 % şi a costat 1 coroană metrul pătrat. El serveşte pentru transportul lemnului iarna.

Masivul compus cum am zis din Fag şi Stejar e pretutindeni foarte bine curăţit. Se aplica cele patru taieri de regenerare, iar în cea din urmă se introduce Stejarul cu plantatorul, în Marte. Revoluţia pentru Stejar e calculată la 120 ani, iar pentru Fag[a]) la 80. Planul de exploatare se face pentru zece ani; există şi un plan general pentru 20 de ani, prevăzându-se pentru alţi 10 ani cum au să meargă exploatările. Baza amenajamentului este principiile lui Judeich, desvoltate actualmente de Gutenberg.

Pe marginea drumului, grămezi de steri foarte regulat şi bine fasonate. Pentru tăiatul, adusul şi fasonatul unui ster, se plăteşte 90 heller, plus vreascurile cu diametru mai mic de 3 c.m.

Trecem printr'o parcelă unde s'a făcut o tăiere de însămânţare. Puişorii instalaţi şi lumina ce se cerne prin masiv, ne arată cu câtă îngrijire au fost conduse taierile.

Într'alt loc s'a practicat întâia tăiere secundară acum un an; nu uniformitate, nu calapod unic, ci s'a rărit după cum au cerut împrejurările. Ce este, ce ar putea să fie, ce trebue să facem? Aceasta e întrebarea ce trebue să ne punem în fiecare caz special. Observarea masivului, a solului şi celorlalte alte condiţiuni de producţiune, răspunde la primele două chestiuni; silvicultura ne spune ce trebue să facem.

Se taie pe cheltuiala administraţiei şi se vinde după taxă; stejarul însă se vinde pe cale licitativă. Şeful de ocol încasează sume, le depune, şi ia altele pentru plăţi.

Intrăm apoi într'un arboret unde a avut loc tăiere definitivă; e în vârsta de 30—40 ani. Acum 4 ani s'a făcut o

[a]) Pe unul din aceşti Fagi, la o înălţime de mai mulţi metri, D-l Iacobescu recunoscu tumoarea neagră pseudomorfică aşa de comună în pădurile noastre de câmp pe Ceri iar la munte pe Fagi şi pe care Silvicultorii locali o denumeau «Krebs» adică cancer, din cauza asemănărei cu excrescenţele canceroase. Rezultă că ciuperca pseudomorfosei vegetale are o arie geografică foarte întinsă, probabil că se întinde şi mai departe de hotarele Bucovinei spre Galiţia şi Rusia.

răritura şi peste 3 ani se va face din nou. Răriturile se fac în stejarul dominat; lucrătorii le execută mai uşor, căci le pricepe şi o minte mai puţin ageră. Răriturile «eclaircissements par haut» nu se practică, de şi au ideie de asemenea operaţiuni. Am admirat mult siguranţa şi îndemânarea D-lui Oulehla, când dă sentinţa de «bleibt» or «weg» pentru fiecare arbore. Vara se fac răriturile şi e mai bine, căci îţi dai mai uşor seama de necesităţi. La arborete bătrâne, tăierea are loc iarna. Mai înainte, pe stânga drumului, s'a răzit de curând; arboretul e mai albicios căci s'a scos carpinul, rămânând fagul. Carpinul mai ales, e urmărit cu înverşunare, căci nu oferă vre-o rentabilitate şi apoi copleşeşte prea repede.

Venitul net anual al unei ha este de 30 coroane, 3—4 coroane pe ha venit net din răriturі.

În dreapta, numai tăieri de regenerare, căci regenerarea naturală este baza culturei aci; vine apoi completarea masivului şi asigurarea speciilor de valoare, cum e stejarul. Stratul de frunze moarte descompuse e subţire şi e foarte bine, căci nu trebue să ne bucurăm de prea mult humus. Vedem subarboretul dominat mult destinat să fie scos, căci el nu e nici o speranţă pentru viitorul masivului, ci din contra poate să ne împedice regenerarea.

Scoborâm în vale; aci sunt patru pieţe de experienţe, conduse de staţiunea deexperienţe din Mariabrun, în cari s'au făcut diferite răriturі pentru a se constata influenţa fiecărui fel. O ploaie care ne apucase mai din vreme pe neaşteptate nu mai încela; se vede că cerul a vrut să ne pună la încercare înnainte de o masă îmbelşugată şi mult animată în pădure.

Masa se sfârşeşte cu curtenitoare toasturi şi veselitoare cântece şi pornim cu trăsurile spre staţiunea de drum de fier Hliboka, de unde avem de luat trenul pentru Putna.

Trecem printr'un sat. E horă; foarte mulţi ruteni, graşi, rumeni, râzând; par a nu se gândi la nimic. Ne întâlnim şi cu români, flăcăi şi fete; unii au tricolorul la brâu şi ne privesc foarte prietenos.

Din punct de vedere geologic[1]), terenul aparţine quater-

[1]) Ne-am servit foarte mult de harta geologică a Bucovinei de d-l Ing. Paul, Consilier de mine, împrumutată cu multă graţiositate de ocolul Franzthal.

Planul Ocolului Putna.

narului; sus în pădure era miocenul sarmatic, cu facies flisch format de dale de şisturi argiloase.

La Hliboka, conducătorul nostru se schimbă; ne întâmpină D-l Forstrat Anton Pokorny.

Ajunşi seara pe înoptate la Putna, ne primeşte D-l subinspector (Forstmeister) Leo Jirku, şeful ocolului local, D-l Forstverwalter Aurel Zurkan, şeful ocolului din Oberwikow şi D-l Forstasistent Dem. Zurkan. Ne abatem pe la fabrica de sticlă de geamuri, şi după o jumătate de ceas suntem la monastire unde suntem ospătaţi şi găzduiţi în mod foarte îndatoritor. La masă pe care o luăm în marea sală de mâncare a monastirei, vorbeşte D-l Dem. Zurkan în numele părintelui Archimandrit, superiorul monastirei, absent pentru căutarea sănătăţii la Govora (în ţară), urându-ne bună venire. Ne pregătim printr'un bun somn întăritor în masivele şi confortabilele chilii, pentru excursiunea proectată a doua zi.

ZIUA II-a.

La ora 7 dimineaţa pornim cu trenul forestier în sus pe valea Pulnicioarei. Ni se distribue fie căruia câte o schiţă a ocolului, în care se arată exploatările de făcut pentru anii 1909—1913, indicându-se şi itinerariul excursiei.

Ocolul silvic (Forstwirtchaftbezirk) Putna, are o suprafaţă de 11200 ha, din care 11050 pădure. A fost amenajat definitiv în 1898 şi la 1908 amenajarea a fost revizuită. Lucrările topografice s'au executat parte cu teodolitul în triangulaţiuni, fixându-se 58 puncte de primul ordin; parte cu busola fixându-se liniile între parcele şi alte detailuri între punctele de plecare. El e foarte bine rotunzit şi împărţit în 198 parcele sau în total 520 subparcele. Baza împărţirei o formează liniile naturale: văile pe de o parte, muchiile pe de alta şi apoi pâraele; dacă lipsesc aceste linii naturale, se deschid linii în pantă.

Trenul se opreşte dese ori pentru ca să putem face observaţiuni. Aşa ne putem da seama cum bradul suportă excelent acoperişul, pe când la Franzthal văzusem fagul în imposibilitate a fi acoperit, fără să şi pearda energia creşterei.

În stânga drumului vedem un parchet exploatat. Brazii şi molizii se fac şi se cojesc în parte, pe când vârful se lasă

cu crăci pentru a evapora umezeala, apoi după 6 săptămâni se retează şi se formează butuci.

Firma Blăndu & C-nia are contract cu Fondul ca să taie toţi arborii dela 18 cm diam. la înălţimea peptului în sus şi să formeze în butuci trunchiuri de cel puţin 13 cm. la capătul subţire şi de 3 metri lungime. Se constată apoi dimensiunile, se calculează volumul şi preţul pe care trebue să-l plătească firma înainte de a începe năruitul butucilor spre calea cu vagonete. In urma firma e obligată să cureţe parchetul de ramăşiţe tăind şi adunând crăcile în grămezi sau răspândidu-le în bucaţi mici, uniforme, pe toată suprafaţa. De asemenea e datoare să cureţe drumurile, cărările şi părăele, şi dacă le-a ruinat să le repare.

Antreprenorul taie. Contractele sunt stricte, şi administraţia ocolului supraveghează în mod foarte vigilent, nelasând să se taie rău. Produsele extraordinare ca doborâturi de vânt se recoltează în regie.

Se fac tăeri rase. Se recurge la regenerare naturală, însă în fond exploatarea e o tăere rasă, căci se taie tot ce se poate utiliza. Antreprenorul e obligat să taie arborii mai mari ca 18 cm. Ce se vede rămas nu are nici un viitor pentru existenţa pădurii, sunt nişte rezerve fără rost; deci se lasă acolo caci altfel nu rentează. Se contează pe regenerarea naturala, pe seminţiş preexistent şi adus de vânt, apoi se ajută cam cu 4000 puieţi la ha. Natura e aşa de darnică că în unele locuri nu e nevoe de nici un ajutor. Molidul are o putere de diseminaţiune uimitoare.

In parcela 153 s'a plantat în 1901 şi 1902, 91300 molizi de 3 şi 4 ani şi 1500 bucăţi larice; a costat 751.59 coroane sau 26.40 cor. la ha.

Pepiniera de molizi de la Părâul porcului, are o suprafaţa de 54.1 arii. E înfiinţată în 1900 şi a dat până anul acesta 192900 plante nerepicate şi 60400 repicate, de 4 ani. Costă anual 977.11 cor. aşa că 1000 de plante nerepicate («sădite») vin 3,5 cor. iar 1000 repicate 4,5 cor. Din cauza ploilor fiecare puiet are «pantaloni» fiind stropit de noroi; deci trebue curăţit. In alte locuri brazda nu s'a repicat ci s'a redus numărul cu foarfecele. Se face rotaţie; acolo unde s'a repicat se seamănă. Semănatul se face cu maşini sistem Planet. Semănatul ca şi alte lucrări în pepiniera se execută primăvara,

iar după topirea zăpezii se apasă pământul în jurul plăntuţelor care au să rămână pe loc şi se scot acelea care sunt de întrebuinţat, apoi se leagă câte 100 şi se transportă la locul destinat, unde se îngroapă în pământ umed până au să fie date în mâna lucrătorului. Locul rămas gol se amestecă cu compost, se curăţă de larve de insecte şi se începe semănatul sau răsăditul la 5 cm. distanţă plantelor de 2 ani. Depărtarea între rânduri e de 25 cm. aşa că şi plivitul se face cu maşinile. Materialul pentru răsădire se ia din semănaturi, rărind totodată şi semănătura care se face cu intenţie mai deasă.

Nu se întrebuinţează exclusiv numai repicatul, căci în acest caz ar costa prea scump, ci se pune şi material de mâna a doua. Unde se poate, se plantează cu material mai eftin, căci se pune întrebarea: Nu cum-va repicând nu facem de cât o acţiune de violenţă asupra plantei care s'ar traduce printr'o stânjineală în vegetaţie?

O măsură de precauţiune demnă de citat este următoarea: în nişte cutii închise având jos cioburi de sticlă ca să nu intre şoarecii, s'a semănat *Pinus cembra* a cărui seminţe sunt delicatese pentru paseri şi alte animale. Îngrijitul pepinierei peste vară, ca plivitul, reparatul rândurilor, udatul, se fac de femei, primind 120 cor. cu totul. Pentru a ţine pământul umed, se acoperă semănăturile cu cetină şi în zilele călduroase se udă dimineaţa şi seara cu apă stătută, iar după răsărire se apără cu gratare gingaşele plante de razele prea tari ale soarelui, de violenţa grindinei şi de ploaia care bătătureşte. Gratarele se ridică pe la 1 August.

În parcelele 152 şi 106 se află porţiuni despădurite. Deşi pentru un silvicultor defrişarea e un *horribile dictu*, totuşi e necesară pentru a da loc de grădină de legume şi de alte culturi agricole precum şi de păşuni, unor organe administrative prea depărtate de centrele populate.

Defrişarea a costat la ha. 250 cor. în parcelele 152, şi 296 cor. în parc. 106; mai puţin în primul caz căci erau mai multe rădăcini de fag care putrezesc mai uşor, 2—3 ani; pe când pentru a putrezi rădăcinile bradului trec câte 10—15 ani, mai uşor în fine putrezesc rădăcinile ale molidului.

Apucăm în sus pe linia Strujinoasa, la capătul căreia sunt 2 locuri de depozit, unul pentru butuci aşezat peste pârâul Strujinoasa, celălalt pentru lemne de foc, săpat în teren.

Lemnul de foc pe lângă ceeace rămâne dela lemnele prețioase e fagul, a cărui exploatare urmează după aceia a rașinoaselor. Se tae prin Septembrie și se scoate foarte cu greu iarna pe jilipuri sau pe sănii cu împedicători. In Voivodeasa se zice că sunt lucratori speciali cari trag și sănii încărcate cu câte un ster și mai bine și le coboară pe râpi cu o abilitate extraordinară.

Ne întoarcem către valea Putnicioarei. Molidul are o vegetație luxuriantă în văi, săgeata anuală depășește 1 m; crește însă spongios și la 40—50 ani îi putrezește inima, căci locul e umed și bogat. Bradul însă e la locul lui și numără uneori până la 600 cercuri anuale cărora li se dă numirea de «majii». E drept că molidul e cerut universalmente, culoarea roșie și aschierea punând pe brad în inferioritate, cu toate acestea s'a abuzat punându-se vreo 15 ani numai molid.

Acum se îngrijește bradul, răspândindu-se fie prin semînceri lăsați în urma exploatării, fie prin plantațiuni și sămânță aruncate deadreptul.

Fagul este combătut; se caută a se introduce molid și brad, dar nu-l exclud nici pe fag, căci atunci n'ar mai rămâne nici molid nici brad.

O deosebită atenție se dă la Acerinee (*Acer pseudoplatanus* și *platanoides*), cari nu pot fi răspândiți decât prin însamânțare naturală; în pepinieră sămânța s'a uscat.

Am reluat valea Putnicioarei; trecem pe lângă alte două locuri de depozit de câte 6000 și 4000 metri cubi. Linia urcă mereu până la 40%, ceeace face ca iarna pe îngheț să fie periculos drumul la vale. Atunci se aruncă nisip pe șine. La punctul final al decauvillului se află un alt depozit mai mare pentru buluci și lemne de ars, iar de aci pleacă un drum până la sfârșitul văii, înlesnind astfel scoaterea produselor lemnoase din cele mai depărtate parcele ca 121—131.

Apucăm înapoi vreo 2 km. și după ce luăm un «Waldfrühstück» părăsim trenul și trecem prin parcela 118 ca să vedem cum se prezintă un loc unde s'a făcut o tăere.

Pădurea s'a exploatat pe o suprafață de 59,75 ha. în 1903, 1904 și 1907 realizându-se 15200 m³ marfă fasonată, și din rămășițile făeturilor s'a mai obținut în decursul anilor 1907, 1908 și 1909, 42 metri cubi lemn pentru draniță și 5592 lemn de ars. Paltinii destul de răspândiți, lăsați ca se-

minceri şi-au făcut datoria. In 1905, 1907 şi 1908 s'au plantat 154.000 molizi de 3 şi 4 ani şi 2000 de frasini. Pe lângă plantaţie s'a mai semănat pe ha. câte 10 kg. sămânţă de brad. Spesele împăduririi artificiale se urcă la 88822 cor. In definitiv cam 18—20 cor. îi costă cheltuelile de repopulare pe ha. După însămânţarea naturală se fac plantaţii, punându-se numai acolo unde se cere. Bărbaţii fac loc cu cazmaua iar în urma lor vin femei şi plantează puieţii aduşi într'un hârdău sau cofă cu nomol. Siguranţa prinderii creşte, cu cât puetul este mai mic.

De buruieni se sperie foarte puţin. Găsim *Epilobium grandiflorum* şi *montanum*, cari se înmulţesc foarte uşor prin sămânţa lor aripată, *Petasites vulgaris* umbreşte multişor, precum şi un *Carex*; mai vedem *Asplenium filix-mas*, *Equisetum*, *Briza*, *Salix caprea* şi *incana*, *Sambucus racemosa*, *Daphne mezereum* mult, *Lonicera nigra* şi *xylosteum*. Moliftul se simte bine înconjurat de buruieni; în ce priveşte bradul nici nu se mai discută. Fagul nu copleşeşte aci.

Mergem apoi pe o cărare orizontală în parcela 117.

Specialitatea acestui ocol este o reţea de drumuri şi cărări de circulaţie bine distribuite, suficient de numeroase şi mai ales cu pante moderate şi regulate, cari după cum ştim sunt prima condiţie a unei bune gestiuni într'o pădure de munte. 350 km. de cărări brăzdează după un plan de ansamblu ocolul. La jumătatea înălţimii coastelor e o potecă desfăşurată orizontal pe 80 — 100 km. iar restul până la 350 km. leagă muchia cu valea. Pădurarul face cu drag serviciul fără să se istovească şi fără să-i pretinzi să supravegheze şi să umble prin pădure. Costă 5 heller metrul curent de cărare. Afară de cărări mari sunt în acest ocol 15 km. şosele care au costat 2.20 cor. metrul curent, 18 km. drumuri care se pot întrebuinţa vara şi iarna a 1.50 cor. şi 65 km. drumuri de iarnă a 0.60 cor. Toate aceste drumuri şi cărări au costat, dela 1898 de când s'au început construcţiile şi până acum 158000 cor. cu reparaţii cu tot.

In parcela 117 s'au tăiat în 1907, 15.20 ha. care au dat 5222.6 m. c. de marfă fasonată sau 344 m. c. pe ha. In primăvara aceasta s'au semănat cam 10 kg. pe ha. seminţe de brad constând 8.15 cor.

In partea NV. văile Pârâu Varniţa şi Cracul Sec, par-

celele 109—113 şi 114—117, ne oferă rezultatul trist al exploatărilor anterioare, al exploatărilor de văi întregi. Cumpărătorii, ca şi la noi, nu vor să intre în exploatare până nu le dai să tae mult. Acum se răspândesc tăerile în subserie căci e o greşală a concentra tăierile într'un loc. Antreprenorul, e adevărat, nu se poate mulţumi cu 1 ha. dar să nu-i dai complexe mari de cât 400 ha. Aceste taeturi sunt reînpădurite în mod natural şi prin plantaţiuni.

Dintre insecte, fără a da de îngrijit am găsit pe brazi pe *Tomicus curvidens*, pe molizi *Tomicus tipographus*, iar lemnul e atacat de *Tomicus lineatus*.

Cerbul strică în prăjinişuri. Se înmulţesc foarte tare; în 1902 au făcut pagube mari.

Ne scoborâm iarăşi în valea Putnişoarei pe unde ne-am suit.

Terenul aparţine stratelor carpatice inferioare cu gresii şi sisturi argiloase fără fosile.

Trecem pârâul şi suim prin parcelele 131 şi 134 unde avem pădurea seculară, sombră şi melancolică. Arbori înalţi de câte 40 -50 m. Ţi se impune pe tăcute; admiraţiune, teamă şi respect faţă de aceşti giganţi cari par că nu se mai isprăvesc, cari sunt atât de bravi faţă de pigmeii ce se luptă atât între ei, năzuind care mai de care, tot mai sus la lumină. Şi cu toate astea nu e departe ziua când strigătele ascuţite ale ferăstrăului şi zgomotul nemilos al toporului vor profana liniştea fermecător misterioasă şi plină de mii de basme, şi pădurea din aspectul ei serios şi măreţ va lua acel aspect copilăresc, destrăbălat şi hărţăgos pe care-l văzurăm adineaori.

Poteca duce pe la o sărărie (Salzlage) pentru cerbi. Înainte erau aproape 500 cerbi şi ciute şi 200 ţapi şi capre. Iarna grea din 1908—1909 a nimicit generaţia tânără, apoi braconajul şi faptul că organele administrative au fost foarte ocupate cu silvicultura, au mai înpuţinat vânatul. Dela 1902 până la 1910 s'au împuşcat 400 cerbi. Vulpi sunt prea multe, apoi jderi, dihori, pisica sălbatică; nu lipseşte nici râsul. Lupii şi mistreţii sunt numai în treacăt. La Franzthal se semănă ghinda în pădure, dar porcii au distrus semănăturile, lucru ce s'a întâmplat şi la noi la Braneşti anul acesta. Dintre păsări, găinuşa de alun abundă.

Molidul rănit de cerbi devine suport pentru ciuperci; luăm colecțiuni. Pe jos, *Agaricus* (*Lactarius piperatus* (iuțan, ciupercă comestibilă). Gelivurile sunt destul de frequente, ici și colo câte un arbore doborât de vânt. Unii din arbori ating dimensiuni colosale, întrecând 40 m. înălțime și furnizând 20—25 m. c. lemn. Molidul mult dominat numără peste 20 de ani, cu o înălțime de abia de 1 m.

Ceeace se remarcă în aceste păduri, ca și în toate celelalte păduri ce le-am vizitat în urmă, e că lipsește clasa mij-

In Valea Putnicioarei.
La căsuța de vânătoare «Aurora» (pag. 368).

locie, pe când clasele tânără și bătrână de arbori sunt foarte bine reprezentate.

Sosiți la căsuța de vânătoare «Aurora» (Aurorahütte) luăm masa, la sfârșitul căreia d-l Franz Kralikorski, conducătorul trenului fostier, ne-a cântat cu o voce sonoră și duioasă un «Waldlied», cântec forestier și vânătoresc, cu accentul războinic în care pare că auzi strigătul vibrant al cornului de vânătoare, alternând cu o strofă patetică ca un freamăt suav

al pădurei. Când D-l Kralikorski ajunge la partea finală cu:

Dann kehr ich immer wieder,
Ins grave Dorf hinab,
Im Walde will ich sterben,
Im Wald grăbt mir mein Grab!

aplause delirante, formează refrenul.

E nevoit să repete, şi împreună cu d-lui se asociază şi D-nul Zurcan tânărul, şi D nul subinspector Jirku, harnicul şi neobositul silvicultor care nu-şi înţelege viaţa şi meseria altfel decât în mijlocul pădurii. «Dacă aş fi silit să plec de aci, cred că aş muri» repeta el adesea. Trăia acolo de 23 de ani: el crease starea actuală a ocolului aceluia, cunoştea fiecare arbore, fiecare colţişor, îi plăcea să se plimbe singur cu puşca la spinare, ascultând ceace numai urechia lui putea să audă, secretul acelei minunate naturi în mijlocul căreia numai, el se găsea la dânsul acasă. Admirabil exemplu de imitat!

Cântăreţii sunt învăluiţi de întreaga asistenţă cu priviri de simpatie şi mulţumire. Apoi luăm fotografii, şi plecăm scoborând pe pârâul Strujinoasa, de unde ne ia trenul şi ne duce la Putna. Aci vizităm biuroul ocolului, trecând în revistă numeroase hărţi, tablouri şi reviste. Aşa pe o hartă vedem ocolul împărţit în sectare de pază după sistemul gestiuni parţiale, fiecare agent având valea întreagă. Mai inspectăm încă un tablou cu regiuni diferit colorate în vederea preţurilor ce se pot obţine pe materialul lemnos. Nu uniformitate, ci regiuni de preţuri, cele din apropierea locurilor de desfacere şi din locuri uşor accesibile sunt mai ridicate; cele lalte mai eftine. In sfârşit ni se arată proiectul decauvillului Toate drumurile se construesc în regie de direcţia Fondului, nu de antreprenori, ci sunt proectate de silvicultori şi executate tot de ei. Direcţia cuprinde un biurou pentru comunicaţiuni. Calea ferată din valea Putnicioarei e în lungime de 9 km. şi a costat suma de 180000 coroane, plătită din suma aprobată Fondului de către Ministerul Agriculturei pentru construcţiunea căilor de comunicaţie pe toate domeniile Fondului. Mai se găseşte un registru în care se arată sub forma tabelară proprietăţile după parcelele ce le compun. In fiecare moment îşi poate da cineva seama prin ce faptă a trecut parcela.

In planul de exploatare se vede scris pe o faţă ceeace are să se facă şi pe alta dacă s'a realizat ceeace s'a propus. Astfel încetul cu încetul se câştigă cu siguranţă propunerea.

In planul de repopulare se arată cât a costat şi dacă s'a putut face în condiţiunile amenajării.

Planul de campanie anual arată totalizarea devizelor, pe când noi facem deviz pentru fiecare lucrare în parte. In cursul anului se are obligaţiunea a aduce la îndeplinire ceace se găseşte în planul de campanie. Mai este un jurnal general; pentru fiecare parcelă în parte se arată ce s'a făcut în timp de 10 ani; în fine un plan de detail pe o scară mai mare, jumătate din cadastru (cadastru $^{1}/_{2000}$) şi un tarif, căci aci se vinde după un tarif anume făcut pentru 3—4 ani, iar nu după licitaţie; un caet de sarcini etc.

In timpul inspecţiunei ocolului ni se pregăteşte o coroană mare verde, împletită cu cetini de brad, pe care ne ducem să o depunem la mănăstire pe mormântul lui Ştefan cel Mare. In acelaş timp cerem să se facă o mică slujbă religioasă în amintirea marelui apărător al neamului. Biserica mănăstirei Putna, altadată fala bisericilor lui Ştefan cel Mare a suferit vreo patru reparaţiuni în decursul timpurilor; penultima a fost făcută de architectul Romstorfer, în timpul împăratului Francisc Iosef I. Biserica, lipsită astăzi de frescele primitive, e împărţită în sens transversal în trei compartimente, dacă socotim deosebit tinda şi altarul.

In penultima încăpere, dincoace de altar (naos) se află în partea dreaptă mormântul eroului, format dintr'o piatră mare funerară, ridicată puţin d'asupra solului şi închisă într'un înveliş de lemn sculptat, cu geamuri. D-l Sivicultor D. Zurkan ne spune un detaliu care ne miră; anume că originar, mormântul fusese în ultimul compartiment în faţa altarului, în mijloc şi în aceiaş linie cu lespezile podelei. Când în 1874 s'a făcut ultima reparaţie, s'a desfăcut şi mormântul. După obiceiul feudal, voevodul fusese aşezat în groapă îmbrăcat în armura lui şi pe o grilă de fier, apoi acoperit de piatra funerară, aceiaş ce se găseşte astă-zi pe actualul mormânt. Prin infiltraţia apelor prin grila de fier, corpul putrezi cu totul, fără să mai rămână ca rămăşiţă din cea ce a fost Ştefan cel mare de cât câte-va petice de stofă constituite din mătase şi fir metalic. Poate că armura a fost luată de

Turci cari de atâtea ori au prădat monastirea. Resturile de cari vorbii se păstrează astăzi ca reliquii într'o urnă în muzeul monastirei. Schimbarea locului mormântului se explică prin grija ca să nu mai fie profanat prin călcarea cu piciorul.

După terminarea pioasei datorii, ne fotografiarăm în

Monastirea Putna.
Ne fotografiarăm în grup la uşa bisericii (pag. 371).

grup în uşa bisericei. Din uşe se vede pe deal o cruce unde ni se spune că e locul de unde a tras Ştefan cu arcul.

Plecarăm să vedem chilia sihastrului Daniil. E săpată în stâncă în felul gropilor de lut, menagindu-se o bancă de piatră drept pat. Pe pereţi abia se vád nişte urme de zugră-

veli. Dedesubtul chiliei se află săpată o a doua pivniță, unde tradiția spune că Ștefan și-a lăsat calul când a venit să ceară sfat bătrânului.

Cu mintea plină de această evocare a unui trecut așa de glorios, ne suim în tren pentru Falcău.

(Va urma).

Iulie 1910
Poiana, Futna.

C. IVANOVICI
Stagiar silvic

DIN LITERATURA STREINĂ

Un brad Colos.— Buletinul Societății Centrale forestiere din Belgia, semnalează existența unui brad Colos în *Orvin*.

Acest arbore, unul din cei mai mari brazi din Elveția, și poate chiar din Europa, crește în localitatea Orvin, aproape de Bienne și pe versantul de Nord-Vest al munților Jura, la o altitudine de 1.070 metri. Fiind crescut izolat, pe un sol fertil și bogat în humus, este foarte rămuros și se termină printr'o impozantă coroană; segeata sa se împarte la 26 metri înălțime în mai multe părți. Circonferința sa care este de 8 m. 20 la O.m. 10 de la pământ, măsoară 7 m. 10 la 1 m. 30; înălțimea sa totală este de 34 m. 50, volumul trunchiului ar fi cam de 38 m. c. 50; dacă se adaogă vârful și tulpinele secondare, se ajunge la un volum de 66 m. c. Suprafața pe care o acoperă este de 227 metri pătrați.—Vârsta să nu poată fi dată decât aproximativ, și prin comparație cu un alt gingat având același diametru la nivelul solului, și care a produs 96 steri de lemn; s'a conchis astfel că acest brad din Orvin ar putea să aibă 300 de ani.

* * *

Chiparoși giganți. — Dacă Europa ne oferă giganți în felul celui de mai sus, America ne prezintă și ea alți tot atât de interesanți. — Astfel *Jurnalul Forestier Elvețian*, ne citează câteva exemple de chiparoși giganți, care se întâlnesc în Mexic, pe crestetele Orizabei.

Unul din cele mai splendide exemplare poartă numele de chiparosul lui Montezunna[1]) acolo dupe tradiție, și-a așezat lagărul

[1]) Ultimul Rege al Mexicului, care a fost învins de Cortez, și care s'a lăsat să moară de foame.

Cortez, când a fost isgonit din Mexic unde domnea Montezuma. Acest arbore, în vârstă cam de 700 ani are o înălțime aproape de 52 metri, și o circomferență de 12—15 metri, dupe locul unde se măsoară.

Un altul numit *noptea de neliniște* are 18 metri de circumferință. Dar cel mai frumos este acela din Tule, aproape de Oaxaca, acesta are o circumferință de 32 de metri și 46 metri de înălțime. Vârsta sa este estimată la 2000 ani.

* * *

Nouile Societăți Forestiere. — Asociațiunile forestiere se înmulțesc pe fie care zi în Franța, și dacă numerile lor variază, apoi, scopul lor principal rămâne același: Protecțiunea Arborelui. De curând ziarul *Le Bois* face cunoscută înființarea, în despărțimântul Joigny (Jonne), unei societăți care își propune să se opună la împuținarea crescândă a pădurilor și să favorizeze, în acea regiune, sporirea numărului arborilor în genere, sporirea gardurilor vii, și a terenurilor împădurite, față de neajunsurile pricinuite prin lipsa lor avuții, bunului trai, și higieni locuitorilor.

In acest scop, societatea organizează conferințe, concursuri, decernă premii, răspândește broșuri; semnalează înbunătățirile de făcut în acea regiune, precum plantațiunile dealungul drumurilor și râurilor, înpădurirea terenurilor goale etc. — Pe lângă aceasta, ea încurajază și secondează inițiativa privată și publică sub toate formele sale;

Pe de-altă parte, la Ancizes-Comps se anunță înființarea unei societăți numită *Familiala;* aceasta este o societate de ajutor mutual pentru toți membrii familiei și constitue pensiuni pentru toți societarii la vârsta de 60 ani.

In aceeași localitate mai există și o Societate Școlară Forestieră Arboricolă și pastorală, foarte bine organizată. Această societate școlară are un buget bine subvenționat; pe lângă aceasta i s'a cedat și un teren comunal, pe care s'a înființat o pepinieră silvică și împădurirea acelui teren a și început cu îngrijirile elevilor.

Pentru a face ca și Societatea Școlară să participe la beneficiile organizate de Familiala, iar acesta din urmă la venitul împăduririi s'a adus o îndoită modificare în statutele celor două societăți.

Pe deoparte, Familiala, considerată ca membru activ al Societății Școlare, varsă o cotizație anuală de 0 lei 15 bani pentru fiecare din membrii săi; pedealtă parte, produsele împăduriri fă-

cute de Societatea scolară vor fi împărţite în 3 părţi egale : Una va rămâne societăţei, alta va fi vărsată Familiilor pentru fondurile sale de pensii, şi a treia va fi repartizată între toţi societarii şi distribuită pe levretele lor individuale de la casa Naţională de pensii.

Evident că asemenea projecte nu pot găsi de cât urări de prosperitate şi reuşită, în inimile tuturor.

Din buletinul Societăţei forestiere „Franche Comté".

D. Drâmba
Silvicultor

Criza pădurilor in România şi mijloacele de combatere [1])

1. Se va arătà pe bază de documente, autori etc. cari sunt, până la data promulgărei codicelui nostru silvic, cele mai vechi isvoare, în cari cestiunea îngrijirei pădurilor şi regulamentarea tăerei lor a format preocupaţiunea autorităţilor în drept.

2. Se va face o schiţare istorică asupra originei proprietăţei forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei, stabilimentele publice şi de utilitate publică, răzeşi sau moşneni, etc.).

3. Ar fi de dorit determinarea suprafeţei pădurilor ţărei după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găseşte la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac şi după ultima statistică forestieră.

4. Cum s'ar puteà complectà actualul Codice silvic, spre a putea corespunde trebuinţelor noastre actuale.

5. Se va enumărà cauzele cari au contribuit la micşorarea patrimoniului forestier al ţărei şi prin ce anume s'a manifestat consecinţele despăduririlor.

6. Se va face propuneri amănunţite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparţinând diferitelor naturi de proprietari şi pentru spo-

1) Programul lucrărei premiate de d-l *C. Disescu.*

rirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor şi a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

7. Ar fi de dorit rezumarea legislaţiunei silvică a principalelor state din Europa în ce priveşte partea referitoare la exploatări şi împăduriri şi a se indică măsurile preconizate în timpul din urmă pentru vulganizarea cunoştinţelor forestiere, a cultului arborilor şi a multiplicărei pădurilor.

8. Se va arătà desvoltarea comerţului nostru exterior cu ce priveşte importul şi exportul lemnului şi industriele derivate, arătând dacă exportul din ultimul deceniu corespunde în forţele de producţinne a solurilor noastre forestiere şi cu starea actuală a materialului sau capitalului lemnos de exploatare.

9. Autorii vor căutà pe cât posibil a precizà cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

10. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1910.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezentà în termenul fixat mai sus (1 Decembrie 1910) fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoţite de un plic sigilat, pe care va fi reproduså deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va aflà închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil şi cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numără autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuelile Societăţei «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere şi'şi vor dovedì proprietatea la cancelaria Societăţei «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunţarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societăţei.

INFORMAŢIUNI

Domnul I. N. Pilat, deputat, a fost numit membru în Consiliul de Administraţie al Casei Pădurilor.

* * *

In comptul exerciţiului 1909—1910, până la 31 August a. c., ca venit al pădurilor s'au încasat lei 6.004.975 bani 15, faţă de 6.201.454 bani 65, încasaţi în epoca corespunzătoare a exerciţiului 1908—1909, prevederile bugetare fiind 6 200.000; în comptul exerciţiului 1910—1911 până la aceiaşi dată s'au încasat lei 1 921.605 bani 89, faţă de lei 2.144.715 bani 12 încasaţi în aceiaşi epocă din exerciţiul 1909—1910.

* * *

Pe ziua de 1 Noembrie a. c. au absolvit cursul Şcoalei speciale de silvicultură, obţinând diploma, următorii 12 elevi: Agapie Gh., Apostolescu C., Diaconescu I., Ionescu Gh., Ivănescu V., Marcu A., Mihălcescu V., Muşat D., Otin P., Paiş F., Sfetcovici C. şi Teodorescu N.

* * *

In urma licitaţiei pentru păduri ţinută în ziua de 21 Septemvrie a. c. s'a aprobat vânzarea a 29 păduri.

Tip. GUTENBERG S-sori, str. Doamnei 20.—Bucureşti.

DIN TRECUTUL PADURILOR NOASTRE

Date istorice privitoare la Moldova

G. Ghibănescu

1635 Cuvântul [illegible] care, în românește, este un nume propriu și numește cele 2 județe răpite de Austria la 1777, eră în trecut un nume comun și care se referea la orice codru, care se compunea din copaci de fag *(sl.* [illegible] adj. dela [illegible] fagus).

Uricar XXIII 121 note.

1689 Faimosul codru al Bucovinei, de o întindere de mai bine de 40 de leghe.

Ph. D'Avril: Voyage etc. în Tezaur III 187.

1700 Lemnul dat tătarilor (învoială) pe gratis.

Cantemir, Descriptio Moldaviae, pag. 30, ediț. Academiei.

1700 *Producțiunea lemnoasă*: Stejarii moldovenești, calitatea lor. Codrii în principali.

Cantemir, p. 29 *Descriptio Moldaviae*

Hatișerif împăr. p. pronom. Mold. dat lui Gr. Ghica

1774 Cheresteaua ce «din vechime» se tăià din munții Moldovei să se deà și de acum înainte (când se vor cere) pentru trebuința cetăților Rumeliei. Bina-eminii să deà chitanțe. Ea să se plătească din birul țărei, atât tăiatul cât și adusul.

Uricar VI 442.

1776 M-rea Sf. Spiridon din Iași percepeà venituri dela: șeicele mari «ce se pogoară pe Siret» și de la șeicele mici; de tot catargul ce se pogoară pe Siret, dela toată cârma, de tot trinketul, de tot sirinul mare și mic, de tot «tahatlâcul ce se pogoară pe Siret», dela tot dulapul mare și mic,

dela grinzi, dela scânduri de brad şi de teiu «ce vin pe *apă*».

Uricarul XIX 380.

1782 Febr. *Răspunsurile Divanului făcute din ordinul lui C. D. Moruzi la întrebările guvernatorului Bucovinei.*

Dumbrăvile şi rădiurile sunt ale stăpânului moşiei şi fără învoirea stăpânului nimeni nu poate lua lemne sau nuele, sau a dărâma. Iar codrii şi pădurile meree sunt libere şi oricine poate tăià şi luà orice fel de lemne, fără plată şi neoprit de nimeni; însă numai locuitorii ţărei aceştia; iar locuitorii megieşi din ţările limitrofe sunt opriţi, prin firman împărătesc. Unde vor fi sate (româneşti) pe sub codri şi păduri, «alţii străini» - străini de altă ţară ?—nu pot tăià lemne pentru trebuinţa lor, împrejurul acelor sate; dar mai în lăuntru, mai în fundul codrului pot şi străinii să taie şi să ia.

Uricarul XI 263—4.

1782 Oct. şi Noembre Al. C. Moruzi a luat măsuri ca să protează tăiarea pădurilor fără nici o socotelă.

Până acum, prin condica Vistieriei, era hotărât ca numai *rediurile şi dumbrăvile să fie oprite şi apărate*, iar *luncile şi pădurile meree* (=întregi), adecă codrii merei (întregi) erau neapărate şi liber oricare a tăià ori câte lemne ar vrea. Aceasta a adus un mare rău. Mai ales *lunca Prutului*, fiindcă n'au fost până acum de loc şi nici odată poprită, ea a suferit foarte mult, ceea ce a făcut că cheresteaua din locurile învecinate cu ea să se scumpească, fiind nevoe de a se aduce acum cheresteaua mai de departe din alte păduri; aceasta pentrucă n'au fost păzite pădurile «după cum prin alte ţări»; s'a suit preţul cherestelei atâta de mare că parc'ar veni din străinătate.

Locuitorii ce aduceau spre vânzare lemne de foc, nefiind pădurile poprite, căutau cari copaciu este mai bun şi mai drept şi-l tăiau pentru foc, des-

picându-l ca să arate lemnele cât mai frumoase spre a luà un preț cât mai bun. Nu luau lemnele cele oborîte jos, lemne de ars, dar nearătoase.

Alții oborau copaci mari și luau numai crengile de încărcau carele, ca să nu se osteneaască; și lăsau tulpinele să putrezească, pe când «dintr'o tulpină ca acelea puteau să încărcace 10 și 20 care», zic boerii.

Locuitorii, ce făceau cherestea și le duceau pe plute pentru corăbii, tăiau câte 10 și 15 copaci până aflau un lemn bun de le venea la măsura ce le trebuià; așa că pentru un lemn stricau 10 și 15 care rămâneau să putrezească în pădure.

Locuitorii apoi își iernează mulți vitele prin pădure și le strică, mai ales dumbrăvile.

Mulți din locuitori obișnuesc de tae de-arândul copacii din păduri meree de o fac câmp pentru arat, nevoind să meargă să are la câmp, pentru depărtare. Alți locuitori strică pometii și livezile cu arbori fructiferi, nefiind vre-o poruncă de apărare a acestora.

Așa în cât multe dumbrăvi și păduri și codri meree au rămas aproape câmp. «Așa la ținutul Sorocăi au fost niște dumbrăvi ca niște codri, «acum mai nici nu se cunosc unde au fost»; asemenea și în jud. Covurluiului au fost câțiva codri meree, din care cu înlesnire se trimitea la Galați pe plute cherestea pentru trebuința Țarigradului; acum au rămas aproape câmp, numai abia se cunosc ciriteii».—Tot asemenea au rămas și alte păduri mari și lunci. Și de nu se vor luà măsuri va ajunge vremea să numai aibă de unde luà cheresteaua mare necesară Țarigradului și altor sarhaturi. Ei propun mai multe măsuri, tinzând în acelaș timp a'și crecà mari beneficii dela țăranii ce ar tăià lemne.

1792 Oct. și Noembrie

Măsurile propuse de boeri și aprobate de Al. C. Moruzi pentru *păduri:*

1. Sub nici un cuvânt să nu se tae lemne din

rediuri şi dumbrăvi. Jirul ce se face acolea să-l aibă stăpânul moşiei să-l vândă la *negustori şi alţii ce fac turme de mascuri.* Contravenienţii la acestea să se pedepsească. Ciubuccii ce tae ciubuce din pădure să deà stăpânului din 10 unul. Din: haragii pentru vii, beţele pentru cercuri, pari şi nuele să dea iarăşi din 10 unul; banii însă drept zăciuială să nu iee stăpânul moşiei. — Din lemnele căzute jos să fie liber ori care a luà fără să deà zeciuială.

2. Lunca Prutului şi a Siretului şi alte lunci să fie poprite a nu se strica «după obiceiul norodului celui prost». Lemne de foc de aici să ià numai din cele căzute jos, sau să-şi taie, dar numai copaci de fag «nefiind atâta de trebuincios. Negăsind nici lemne căzute jos, nici de fag, să taie din copacii cei proşti, ce nu sunt de trebuinţă. Pentru lemnele de foc nu vor da zeciuială. Pentru cherestea să se învoiască cu stăpânul, dând zeciuială din 10 lemne unul. Contravenienţii se pedepsesc.

3. La pădurile şi codrii merei să pue stăpânii păzitori. Pentru cheresteaua de negoţ să se învoiască cu stăpânul, şi să deà zeciuială din 10 unul. Pentru cheresteaua cerută dela locuitori prin ordin domnesc, pentru cea necesară bisericilor şi pentru cheresteaua necesară locuitorilor şezători pe acea moşie (unde e pădurea) pentru trebuinţa zidirei caselor lor, să nu deà zeciuială. — Lemne de foc, din cele căzute jos, din fag ori din copacii cei proşti să fie liberi ori cine a luà, fără zeciuială, atât locuitorii de pe acea moşie (cu pădurea) cât şi alţi locuitori ori de unde ar fi.

4. Cu totul oprit a se tăià *pomii* (=fructiferi) pentru nici o trebuinţă.

In fine boerii mai cer şi Vodă aprobă ca toamna după terminarea lucrului de câmp, boerii să ceară «un ajutor, în chip de clacă», dela locuitorii şezători pe acele moşii, ca să iasă într'o zi sau în câte va fi trebuinţă cu plugurile să are şi să sa-

mene ghindă; iar pe unde vor fi ciritei că-'i cureţe ca să se înlesnească creşterea copacilor.

Uricarul I, 345—352

1792 Oct. Anaforaua boerilor pentru protejarea pădurilor sub Al. Const. Moruzi al Moldovei.

Intocmai după Uricar.

V. A. Urechiă Ist. Rom. IV, 439—442 vezi *Uricarul* t...

1792 Oct Măsurile luate de Al. Moruzi pentru protejarea pădurilor, luncilor, dumbrăvilor etc.

V. A. Urechiă Ist. Rom. IV, 15, Uricarul I, 184

1792 Dec. Alt hrivos pentru păduri întocmai ca cel mai înainte (din v. I ş. II). Acele măsuri se iau: «întâi ca să nu se strice pădurile, dumbrăvile, luncile şi codrii în zadar precum s'au stricat până acum, ca să vie întru cea desăvârşită lipsă», al doilea pentru ca şi stăpânii de păduri să aibă un beneficiu dela pădurile de pe moşiile cum au acei cu moşii de câmp. Se interzice cu totul ţăranilor a'şi ţine vitele prin pădure de mâncau fânul şi dărâmând pădurea ; ci numai învoindu-se cu stăpânii moşiei, atunci să fie liberi. Este *apoi interzis ţăranilor a tăia pădurile şi a preface locul în câmp pentru arat.* Se obligă apoi ţăranii şi pentru clacă pentru a semăna ghindă.

Uricarul IV, 43—48.

1794 Dec. Locuitorii se jeluesc că pe baza regulamentului pădurilor, făcut mai înainte, proprietarii fac abuzuri şi-i asupresc, fie oprindu-i cu totul, fie luându-le dela toate zeciuială.

Hrisovul lui M. C. Şuţu pentru rânduеala dregătorilor ţinutului.

Uricarul IV, 53.

1794 Dec. *Mihail C. Şuţu*

Nizam pentru păduri.

V. A. Urechiă Ist. Rom. V 532 şi v. VI.

Uricar IV, 43.

1798 Dec *Al. I. Calimah*

Dumbrăvile, rediurile, pădurile şi codrii «*merei*» sunt apărate «după domneştile condici» şi poprite ca să nu se taie de nimeni fără de ştirea şi cu învoirea stăpânului moşiei. Sunt liberi a lua din toate acestea copacii căzuţi jos, precum şi copacii de fag. Lemne de foc pot lua locuitorii fără a da zeciuială. Dar pentru lemne sau cherestea de neguţătorie trebue să se învoească.

V. A. Urechiă Ist. Rom. VII, 271.

1799 Dec. Şeici şi catarge veneau pe Siret; ele plăteau o dare; asemeni veneau pe Siret (la Galaţi); Sirean, *tahtalâc*, dulapi, trunchiuri, grinzi scânduri etc.

Uricarul I, 87.

Hrisov dela C. A. Ipsilant pentru M-rea Sf. Spiridon.

1785 August Idem un hrisov dela Al. I. Mavrocordat (întocmai), în aceeaşi cauză.

Uricarul I, 107.

1801 Oct. «Când vede cineva cu ce profuziune Providenţa a acoperit cu păduri ţărmii Mării Negre şi când se gândeşte că în orice altă localitate Constantinopolul—prin chipul său de a construi şi prin desele sale incendii,—ar fi epuizat numai decât pădurile cele mai vaste, nu se poate a nu'i veni în minte că vorba trivială că e un Dumnezeu pentru copii şi beţivi se potriveşte şi turcilor de minune».

Hurmuzache: supl. I, v. II, 216.

1802 N-bre Cheresteaua ce se va cere din ţară, să se plătească preţul tăerei şi căratului în bani gata de către cei însărcinaţi cu binalele (bina-eminii?) Dar raelele să nu cumva să ducă aceste cherestele afară din hotarele ţărei, în altă parte.

Hatişerif de privileg. ţărei (în Cond. lui C. Ipsilante) în tezaurul de monumente istorice vol. II, 312.

1803 Iulie Pe baza actelor vechi se dă un hrisov în pricina imaşului Botoşenilor. Între altele găsim că: «Vii mai mult de cât sunt până acum făcute pe locul acesta, împrejurul târgului, altele să nu se mai adauge.

Uricarul IV, 161.

Ante 1812 *Notiţe statistice aflate la finele unui chronograf.*

Frumoasele păduri şi codri n'au nici o pază şi nici o orânduială în tăerea lor, mai mult se dărapănă.

Chiar acea cherestea care se taie, nu se exportă cu preţurile cuvenite. Din speculaţia tăerei pădurilor, se folosesc mai mult străinii speculanţi de cât însuşi acei cu codrii şi munţii.

Uricarul XIX, 293

Ante 1812 *Notiţe statistice ailate la finele unui chronograf.*

Cherestea de tot felul, e foarte bună.

Se exportă *pe Prut şi Siret* la Dunăre şi de aci pe Marea Neagră la Ţarigrad şi alte locuri.

Uricarul XIX, 284.

1826 *Cheresteaua* ce se pogoară la schela Galaţi să plătească 3% din valoare. Cea împărătească şi domnească nici o vamă. Dar este cu totul prohibit a exporta cheresteaua în altă parte de cât la Ţarigrad.

Cheresteaua ce se importă de aiurea liberă de orice vamă «spre îndemnarea celor ce o vor aduce».

Uricarul XXII, 302.

1836 *Plutele cu lemne ce se scoborau pe Siret* plăteau la Vădeni o taxă, de care pe nedrept se bucura guvernul Munteniei. Deja prin regulamentul organic plutele de pe Siret erau scutite de ori ce taxe.

Comercianţii de lemne din Galaţi au cerut gu-

vernului să intervină pentru abolirea acestei taxe (conform Regulamentului), în acelaş timp ei cer de bună voe stabilirea acestei taxe la Galaţi (taxe care să'i atingă numai pe ei); şi sumele să servească la înfrumuseţarea oraşului.

Hurm. supl. I, v. V, 515.

1841 S'a exportat în acest an o mare cantitate de lemne.

«Spicuitorul» cere ca să se ia măsuri pentru o tăere mai sistematică a *pădurilor;* căci aşa cum se exploatează acum pădurile, cu toată abundenţa de lemne ce o dau munţii atât consumaţiei interne *cât şi Turciei,* ele--pădurile – vor fi în curând distruse.

Spicuitorul moldo-român, 1841, No. II pe April, Maiu, Iuniu, pag. 106.

1847 Martie In cursul anului 1846 s'au pus în lucrare: legea care regularisează administraţia averilor clirosului; legea pentru desrobirea ţiganilor M-reşti în deobşte şi ai statului; şi legea pentru cruţarea pădurilor prin înţelepte îngrădiri. (p. 540).

Departamentul averilor bisericeşti este datoriu între altele, şi a se îndeletnici de cruţarea pădurilor aflate pe moşiile clerului. Departamentul a depus multă sârguinţă; până acum «s'au parchetuit» 41.645 fălci de pădure.

Ofisul etc. pe 1846. Hurm. supl. I, v. VI, 543.

1848 In cursul lui 1847 «s'au parchetuit» 36.440 fălci de pădure pe moşiile M-reşti; aceeaşi operaţie se va începe în primăvara anului următoriu şi asupra pădurilor de pe moşiile M-rilor închinate.

Ofisul etc. pe 1847, Hurm. ibidem, pag. 557.

1848 «Siretul . . . . serveşte de vehicul cherestelei ce din munţi se cară la Galaţi».

La Piatra se formează principalul deposit de

cherestea, adus aci pe Bistriţa şi apoi tot pe acest râu se transportă în Siret şi de aci la Galaţi.

Princip. *N. Ghica*, Notiţe statistice asupra Moldovei, 15. (Traducerea lui T. Codrescu).

1850 Cheresteaua scoasă din munţi se transportă la Galaţi pe Bistriţa «şi alte pârae ce dau în Dunăre». La Galaţi o cumpără neguţători străini şi o transportă pe mare, «în porturile mari unde se durează corăbiile» 28.

In Constantinopole cele mai multe case sunt făcute cu lemn din Moldova 28.

Ea aduce un venit anual de mai multe milioane de lei 28

Mai înainte de 1828 cheresteaua ce se cerea foarte multă la Constantinopol de turci se plătea cu fiat («preţul hotărât din Ţarigrad»). Apoi erà şi un special slujbaş orânduit pentru cherestelele din Moldova; el se numea Direccibaşa; venea în ţară să îngrijească de lemnul ce se cerea; aducea cu sine măsurile după care să se taie lemnul trebuitor. Ţinuturile Bacău, Neamţ şi Suceava «nu făcea alta peste vară decât cherestele turceşti». Direccibaşa avea oamenii săi «împănaţi prin satele dela munte cu privigherea măsurilor»; pe lângă aceştia se mai trimeteau şi într'adinşi boieri ai Domniei, «executori în facerea cherestelelor ca să fie mai de grabă» 29.

Drăghici, I, 28 — 29.

Nucii s'au împuţinat de când au început a se face mobile de lemn de nuc. Erau foarte mulţi în Moldova şi de o grosime rară.

Drăghici, I, 26.

1850 Din munţi se scotea cheresteaua, care se transporta la Galaţi pe Bistriţa «şi alte pârae ce dau în Dunăre».

Manolache Drăghici: Cronica Moldovei pe 500 de ani, I, 281.

1852 *Gr. A. Ghica*

După al 3-lea an a Domniei lui Ghica s'a dispus a nu se mai ţava uliţele cu lemn ci cu pietre cubice. Pavagiul cu lemn avea 2 mari desavantagii: 1) Pădurile care se prăpădeau cu aceasta, 2) nu era solid trebuind a se repara de 2 ori pe an, ceeace era cu neputinţă a se face în Moldova regulat.

Drăghici, II, 230.

Date relative la Muntenia

1792 Ianuar. Lemnele de foc ce se *vând în ţară* plătesc vamă 1 ban la 10. «Cheresteaua, adecă lemnele cele lucrate» se exportă în Turcia; plătesc vamă 10 bani de car.

V. A. Urechiă Ist. Rom. IV, 235.

1785 August *Sub M. Suţu*

Dumbrăvile «după obiceii şi după dreptate» sunt păzite (acele pentru cari e anume ordin); locuitorii opriţi a nu lua nimic din ele.

Pădurile de ghindă sunt «*ferite*»; locuitorii pot numai lua lemne din cele uscate şi din dărămături căzute, cari nu vor fi de altă treabă de cât pentru foc.

Pădurile neroditoare nu sunt oprite; locuitorii pot luà lemne pentru trebuinţarea caselor lor ori de ce trebuinţă, şi de foc, «că pentru aceea clăcuesc»; însă numai locuitorii şezători pe acea moşie. Iar de vor vrea acei locuitori să ia lemne pentru cherestea de vânzare sau lemne de negustorie să se înţeleagă cu stăpânul moşiei şi să dea dijma, şi aşà vor fi liberi a luà.

V. A. Urechiă, Ist. Rom., I, 425.

1791 Oct. Se împart bani pe la locuitori pentru strângerea *paţachinei*.

V. A. Urechiă, Ist. Rom., IV, 177.

1791 Oct. In diverse judeţe un număr de locuitori (chiar

unele sate întregi) sunt *podinari*, «osebiți de orânduiala locuitorilor țărei de obște.» Au obligația a tăià din păduri podinele și a le aduce la oraș, când se cer.— Ei se jeluesc că stăpânii de păduri nu-i lasă să taie «după cisla ce s'au făcut din partea Divanului».—Ordin să fie ajutați de ispravnici.

V. A. Urechiă Ist. Rom. IV 359—60, etc, V. și pag. 363—4.

1791 N-bre *Cazuri de păduri apărate, cari au fost mai de tot prăpădite în vremea răsboiului.*

V. A. Urechiă, Ist. Rom. IV, 130, 131 și 232

Carte de pădure «*oprită*». Totuși locuitorii au drept a tăià lemne pentru trebile caselor lor, pentru lemne de foc, nuele, pari, etc., fără plată; iar pentru cherestele și lemne de vânzare au a plăti avaetul pământului «zeciuială»; locuitorii de pe alte moșii nu au voe nimic.

p. 131—132.

1792 Ianuar. *M. C. Șuțu.*

Ordine ca pentru tăiarea de podine, necesare pentru pavarea Bucureștiului, să se facă cisluire «cu analoghie pe toate pădurile..... după trebuință și după starea fieștecăreia păduri». Apoi stăpânul pădurei să-și rânduiască câte un om ca să observe ca țăranii să nu facă vre-o stricăciune mai mult peste cislă și să-și ià și dijma dela podinari pe un copaciu 2 parale după obiceiu.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. IV, 359.

1793 Mai *A. C. Moruzi.*

Carte pentru pădurile din județul Ialomița, a nu se strica, după jalba stăpânilor de moșii.

Au fost stricate cu ocazia conacului Elciului rusesc, lemnele conacului

Ordin ispravnicilor: «trebue să nu priviți la la aceste dumbrăvi, care vă sunt aproape» ci să trimeată din vreme la păduri mari.

V. A. Urechiă, Ist. Rom., VI, 350.

1793 Martie *A. C. Moruzi.*

S'au dat jalbe la Domnie pentru rânduiala *pădurilor şi al dumbrăvilor,* atât din partea proprietarilor de moşii cerând apărarea lor, cât şi din partea locuitorilor că sunt popriţi.

Vodă invită pe Divaniţi să facă «o teorie cu socoteală deobşte la aceasta», adecă să cercetaţi şi să chibzuiţi nizamul cel cuviincios.

V. A. Urechiă, Ist. Rom., VI, 346.

1794 *A. C. Moruzi.*

Sudit care cumpără (= arendează) un crâng cu *paţachină* de la un raia. Locuitorii i-au tăiat în silă paţachina.

V. A. Urechiă, Ist. Rom., VI, 368.

1794 N-bre *A. C. Moruzi.*

Carte de ispravnici pentru păduri, să păzească nizamul la *păduri* şi *dumbrăvi.*

V. A. Urechiă, Ist. Rom., VI, 373.

1794 N-bre *A. C. Moruzi*

«In judeţele ţării sunt păduri în două chipuri»: *slobode* fără nici o poprire de către stăpânul moşiei; din aceasta locuitorii îşi taie ce trebue ; pentru lemnele de trebuinţa casei lui nu dă nimic, iar pentru lemnele de negoţ dă zeciuială. Pentru carul de lemne de vânzare e obiceiu de dă câte 4 parale. A II-a categorie: *Dumbrăvi* care sunt poprite şi chiar cu cărţi domneşti la mânele stăpânilor de moşii, pe care stăpânii le ţin cu cheltuială şi au şi paznici. Din acestea locuitori nici chiar cei ce şed pe moşie—nu au voe să taie lemne decât pentru trebuinţa caselor lor şi cu învoirea şi ştirea stăpânului moşiei.

Sunt «zăvoaie cu plopi, cu anini, cu sălcii şi cu răchiţi, care acestea nu sunt proprite» : dar ţăranii nu merg la acestea, ci merg în pădurile cele poprite (Dumbrăvi) ; s'afară de aceasta când intră în aceste păduri nu iau copacii cei căzuţi

şi uscaţi, ci taie pe cei verzi, şi nu taie ramurile ci-i taie din rădăcină.

. . . «şi dintr'această pricină s'au şi împuţinat pădurile, încât în puţină vreme şi chiar pentru pădurile politiilor şi alte trebuincioase cherestele va fi mare isterisis.

Deci boerii propun reînoirea ordinului la ispravnici în sensul de mai sus.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VI 374.

1795 Sept. *A. C. Moruzi*

S'a făcut nutreţ ; locuitorii opriţi a'şi mai băga vitele prin păduri pentru hrană în iarna ce urmează.

Ordin apoi să se păzească nizamul pădurilor în sensul ştiut.

V. A. Urechiă, Ist Rom. VI 380.

1798 Dec. *A. Ipsl.*

Tabacii din Bucureşti scutiţi de vamă pentru *scumpia* ce o strâng din ţară, necesară meşteşugului lor.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VII 112.

1800 Febr. *Al. C. Moruzi*

Locuitorii acuzaţi că au tăiat lemne dintr'o dumbravă, *popriţi* «care aceasta le curge din *lenevie şi răutate*, ca să nu meargă un ceas cale mai înainte, unde sunt păduri *slobode* ca să'şi tae lemne de foc cu avaetul cel obicnuit al moşiei, mai vârtos căci le aduc aicea la târg de le precupesc şi le vând cu preţ bun de se folosesc».

V. A. Urechiă, Ist. Rom VIII 67.

1802 Mart. *M. C. Sufu*

Podinarii fac mare dărăpânare şi stricăciune pădurilor, căci au obiceiu «a tăia pentru o podină câte doi şi trei sau patru copaci, cu pricină că n'a ieşit podina bună, din care se stârpesc şi se

împuţinează pădurile, care cu mulţi ani îndelungaţi nu pot veni în starea lor».

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VIII 229.

1803 Febr. *C A. Ipsilante*

Cărţi particulare pentru rânduiala tăierei pădurilor ca în urmă: ce să taie locuitorii, ce au voie, ce nu, ce să deie etc.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VIII 625.

1804 Ianuar *C. Al. Ipsil.*

«Paţachina ca un rod ce cu desineşi se face pre pământul acelei moşii, este folos al stăpânului moşiei».

V. A. Urechiă, Ist. Rom. VIII 604.

1807 Dec. *Ocup. rus.*

Pădurile mănăstireşti şi boiereşti se taie cu nemiluita. Nu se respectă nici chiar dumbrăvile tinere. Se taie de muscali; le trebue lemne de foc, lemne de poduri peste ape şi peste Dunăre

V. A. Urechiă, Ist. Rom. IX 558.

(1806-12) *Ocup. rus.*

Diverse măsuri p. protejarea pădurilor.

V. A. Urechiă., Ist. Rom. IX 541.

1818 Are 570 de păcuri mari cu stejari, 25 de dumbrăvi mai însemnate, afară de o mulţime care sunt fără de nume.

Fotino, III, 128.

1818 «Lemnărie de tot felul şi foarte bună se exportează o mulţime».

Fotino, III, 135.

1818 «Abia de câţiva ani s'au înfiinţat vre-o cinci şase *mori pentru tăiatul scândurilor*, dar şi aceasta se face cu mare neîngrijire.

Fotino, III, 143.

1819 Febr. *Al. N. Şuţu.*

Breasla tabacilor din Bucureşti are diverse cărţi (din 1802, 1803 şi chiar din 1797) prin care li se acordă privilegiul ca «pentru *scumpia* ce strâng de aici din ţară de trebuinţa meşteşugului lor, să nu se supere de vamă, iar vânzându-se prin târguri să plătească vamă». Tot asemenea şi «pentru *rânza* i sovârful şi frunza de măr ce le strâng tot pentru a lor meşteşug». Aceste privilegii s'au micşorat încă înainte de pace, iar la 1813 după pace au fost puşi să plătească vamă la piei şi chiar la vitele lor când le aduc la Bucureşti. Asemenea şi pentru scumpie şi pentru toate celelalte se plătesc vamă. De atunci până acum mereu au dat jălbi. — Al Şuţu îi scuteşte de vamă ca şi mai înainte de 1813.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. XII 396-7.

1819 Mai *Al. N. Şuţu*

Carte de apărare pentru mai multe păduri ale lui vel vistierul Barbu Văcărescu ; cerere de apărare încă din 1814 ; acum reînoire. Apărare pentru ca aceste păduri, care erau «oprite şi păzite cu grea cheltueală de le-au adus în starea cea mai bună»; în trecuta rezmeriţa s'au tăiat din ele pentru meremetul cetăţilor peste 3000 de copaci roditori ; de aceea de acum înainte să fie apărate «despre toate trebuinţele locului, ce vor ieşi pentru tăiat, de cherestele domneşti, şi pentru trebuinţele ţărei şi altele».

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII, 256.

1819 Dec. *Al. N. Şuţu*

S'a încheiat un contract între Visterie cu inginerul Freiwald, («Fraivalt») prin care i s'a acordat monopolul ca «în curgere de 10 ani, să aibă voe numai Dumnealui *a aduce pe apa Argeşului cherestele şi lemne de foc pentru trebuinţa politiei* «cum şi podini pentru cele 4 poduri

domneşti din Bucureşti. Intre ponturile contractului sunt şi aceste :

3) Câte mori stătătoare şi umblătoare vor fi pe apa Argeşului, de va fi trebuinţă să tae zăgazurile morilor, poate să le tae, dar să plătească de roată pe lună, câte taleri 100 ; asemenea şi pentru pive pe câtă vreme vor sta morile (pivele) din pricina plutelor. Această plată să o dea tot timpul până când vor sta zăgazurile stricate; aceste zăgazuri tot contracciul să fie dator a le face la loc, cum au fost, cu cheltueala lui. Iar de va găsi alt mijloc, ca să nu se strice zăgazurile, nici să se ia apa dela mori, nu va plăti nimic.

4) Pentru podurile de pe Argeş, atât şi cele stătătoare pe pari, cât şi pentru cele stătătoare pe vase, de le va strica, să fie obligat contracciul a le face la loc, plătind pe tot timpul cât nu vor funcţiona acele poduri, tot venitul podului.

5) Pentru vadurile de mori şi de poduri pe care nu au apucat a le face până acum stăpânii moşiilor, să fie volnici şi nepopriţi de nimeni, aceşti stăpâni a şi le face când vor putea, însă să dea de ştire şi contracciului, pentru ca acesta să poată lua măsurile cuvenite ce le va socoti spre înlesnirea plutirei fără vătămare şi pagubă a acestor mori şi poduri.

6) Morile ce sunt făcute sau pot a se mai face de acum înainte pe alte ape mai mici ce se varsă în râul Argeş, adică : Potopul, Cărcinovul, Râul Doamnei, Vâlsanu, Argeşul şi altele asemenea mai mari sau mai mici, nu are voe contracciul să ia apa de la aceste mori (din susul lor şi să o abată în râul Argeş, rămânând cu acest chip morile uscate.

7) De se va întâmpla ca din pricina plutirei sau a tăerei zăgazurilor morilor, să se abată apa Argeşului cu totul depe la mori în altă parte şi să rămână astfel morile fără apă, atunci chezaşul contracciului (care era o raia) să despăgubească acele mori până va aduce apa la loc.

8) . . . Pe apa Argeşului poate aduce orice fel de neguţătorie va voi.

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII, 284—285.

1819 *Al. N. Şuţu*

Cărţi Domneşti de apărare de *dumbrăvi* şi păduri *poprite.*

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII. 172.

1819 Dec *Al. N. Şuţu.*

Pentru cheresteaua necesară la pavarea celor 4 poduri mari domneşti din Bucureşti s'au primit propuneri dela inginerul Freiwald («Fraivalt») în privinţa exploatărei de cherestele şi a *transportului cu plute pe apa Argeşului*:

1. Să nu fie volnic să exporte cherestea, ducându-o în altă ţară.

2. Să nu îndrăsnească a tăia păduri cu sila; ci să se tocmească cu stăpânii altor păduri «cu rizapazar», să le plătească sau să-i «siguripseacă» cu alt mijloc.

8. Locuitorii să nu fie popriţi a aduce şi ei cherestele şi lemne de foc de vânzare în oraş (căci privilegiul lui Freiw. erà ca în curs de 10 ani «numai Dumnealui» să aducă «pe apa Argeşului» «cherestele şi lemne de foc pentru trebuinţa politiei» cum şi podinele pentru cele 4 poduri), ci să fie toţi slobozi a aduce orice lemne sau cherestele sau orice lemn lucrat sau orice marfă, însă numai *pe uscat*, fiindcă numitului i se dă acel privilegiu (monopol) «numai pe apa Argeşului, iar nu şi într'altă parte, pe care apă poate aduce orice fel de neguţătorie va voi».

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII 284—5.

1819 Martie *Al. N. Suţu.*

«Chiristigii de afară dela judeţul Dâmboviţa, ce ştiu bine meşteşugul cherestelei».

V. A. Urechiă Ist. Rom. XII 280,

1824 Maiu — Ca şi la Iaşi tot aşa şi la Bucureşti toate străzile sunt pavate cu lemn; acestea se strică foarte repede prin enorma mulţime a equipagelor cât şi prin carele ţărăneşti ce vin cu proviziuni pentru populaţiunea Capitalei. Cu aceastea se devastează frumoasele păduri de stejar ale ţărei, şi deja se simt efectele acestei nechibzuite tăieri a pădurilor.

Kreuk c. v. Milt. Hurm. X 275

1836 Ianuar. — Adunarea obştească a votat o lege pentru lucrările de a face navigabile unele din râurile ţărei, care se vor declarà propice pentru aceasta de către experţi. Navigabilitatea Oltului existând deja, această adunare a fixat următoarele taxe de cheiagiu (droit de péage) pe Olt pentru mărfuri, precum urmează, pentru anii 1836, 37 şi 38:

1. Mărfurile de orice fel, cereale şi băuturi, vor plătì 40 parale pentru suta de oca, 2. Cărbuni 20 parale pentru 100 de oca, 3. *plutele încărcate cu orice fel de lemne vor plătì 3 lei fiecare, când sunt mari şi 1 leu şi* $^1/_2$ *când sunt mici.* 4. Sarea nu e supusă la nici o taxă. — Mărfurile încărcate pe vase (luntre) aparţinând supuşilor streini vor plătì cu $^1/_3$ mai mult decât vasele române.

Notă a guvernului muntean către consulatul Prusiei.

Hurm. X 475—476

Consulii tuturor puterilor protestează contra impunerei la o taxă mai ridicată a luntrelor streine pentru pluirea pe Olt.

Hurm. X 477.

Date relative la Moldova şi Muntenia

După 1774 (1217 anul Hegirei.) — Cheresteaua necesară zidirei cetăţilor să se tae din Codrii Moldovei şi Munteniei; să se care la locurile de trebuinţă; să se ia chitanţe dela *binaemini*, şi costul total al tăiatului şi căratului să

se scadă «din banii miriei, a Moldovei şi Munteniei, «fără a nu se scădeà nici un ban».

Uricarul, III, 190.

1774 *Din hatiş. sult. Hamid (II 16—23)*

Cheresteaua din munţii Moldovei şi Munteniei la cetăţile Rumelia ; să se plătească din birul ţărei. Anexa la pag. 28 v. I.

V. A. Urechiă, Ist. Rom. v. II p. 21.

1803 Martie *Din tractatul între Rusia şi Poartă (în 1802?)*

Art. 14. Când va fi trebuinţă de lemn pentru construirea cetăţilor din Rumelia, acest lemn să se tae din pădurile Moldovei şi Munteniei şi transportate la locurile fixate, cu condiţiune ca tăiatul şi căratul cherestelei să fie complect plătite din (sau de) «Mali Zissyé» (?) de aceste 2 provincii după chitanţa semnată ce se va da de către Bina-Emini) «*Bissa Emini*».

Hurmuzachc, supl. I, v. II, 262.

Petre Antonescu

Aplicarea art. 9 şi 11 din Codul silvic

Noul cod silvic este menit să aducă schimbări remarcabile stării de lucruri în ce priveşte domeniul nostru forestier şi chiar să repare întru cătvă, pe cât va fi posibil, greşelile şi neprevederile din trecut.

O mică digresiune în această ordine de idei.

O mână de oameni, — silvicultorii, pentru pădurile statului, cu toate greutăţile ce au avut de luptat, cu toate vicisitudinile prin care au trecut, au putut face faţă împrejurărilor, păstrând pădurile, făcând să ia naştere şi o cultură silvică pe cât mijloacele şi împrejurările au permis-o.

In ce priveşte despăduririle, nu poate fi nici vorbă, nu s'a despădurit nimic prin aplicare de tăeri neraţionale, dar dacă totuşi ele au avut loc, nu pot fi puse în sarcina silvicultorului ci în a moravurilor noastre îndeajuns de cunoscute, în a prea

marei lăcomii pentru mărirea locurilor de păşune în pădurile brăcuite dejà dinainte de secularizare, — în aşà zisele luferişuri şi crânguri, în care ori cât s'a încercat silvicultorul să se curme odată cu păşunatul, nu s'a putut decât prea târziu, lovindu-se de atâtea piedici şi de... condiţiunile generale de arendarea moşiilor statului. Acele părţi din domeniul nostru forestier au fost în adevăr în mare parte despădurite, prin practicarea unui păşunat abuziv, nimic însă nu s'a despădurit din ce s'a considerat dela început ca domeniu forestier şi dat în seama corpului silvic.

Nu tot acelaşi lucru este şi cu pădurile particulare, din care se exceptează bine înţeles acele ale stabilimentelor publice şi în special acele ale Domeniului Coroanei, unde o adevărată cultură pădurărească şi-a luat fiinţa odată cu formarea Domeniilor Coroanei, — prilej de a se luà pildă de cum trebuesc menajate şi cultivate pădurile. N'a fost nici o cruţare, nici o milă cu pădurile particulare aşà că nu ştiu ce se poate zice: a fost ură neîmpăcată a tot ce este pădure, sau ignoranţa, — o totală necunoaştere a rolului atât de important ce'l au pădurile din atâtea şi atâtea puncte de privire.

Erà dar timpul, de mult sosit, ca printr'o lege cu dispoziţiuni bine definite, cum a fost întocmit actualul cod silvic, să se curme odată cu trecutul.

Drept este că şi prin vechiul Cod silvic tăerile în pădurile particulare supuse regimului silvic, erau reglementate, neputându-se face decât în conformitatea amenajamentelor întocmite de Ministerul de Domenii prin agenţi silvici, amenajamente care numai defectuoase n'au fost, — unele fiind adevărate tratate în materie silvică, dar au rămas din nefericire neaplicate.

De ce? Pe lângă alte consideraţiuni, pentrucă în lege nu erà şi sancţiunea necesară, bine definită, ca ele să poată fi aplicate, şi doar nu silvicultorul un biet şef de ocol silvic, fără de nici o putere, nestabil nu numai pe locul unde funcţionà dar nici în funcţiunea sa, puteà fi o garanţie că proprietarul nu va face cu pădurea sa ce va vol când avea putinţa să facă ce va vol şi cu silvicultorul.

Acestea sunt însă lucruri ştiute, triste dar adevărate, şi să sperăm că ele nu se vor mai repetà.

Două dispoziţiuni din actualul Cod silvic sunt în această ordine de idei, de o importanţă capitală: aceea prevăzută de art. 7 al. 5 şi 6, de a se *opri*, pe cale administrativă exploa-

tările făcute fără amenajamente sau în afară de prevederile amenajamentelor şi aceea prevăzută de art. 3, — garanţia ce fiecare proprietar este ţinut a depune mai înainte de a i se permite exploatarea, în vederea asigurării regenerării, a perpetuării pădurii.

Această din urmă dispoziţiune, este de cea mai mare importanţă complectată fiind prin art. 9 care sună astfel :

«În caz când proprietarul sau exploatatorul nu'şi va în«deplini obligaţiunea de împădurire, în termenul fixat de ame«najament sau de regulamentul de exploatare, *ori dacă împă«durirea s'a făcut în rele condiţiuni*, atunci Ministerul Agricul«turii şi al Domeniilor, este în drept ca fără somaţie, punere «în întârziere sau judecată, să dispună epoca când crede de cu«viinţă a se face împădurirea, precum şi lucrările de împădu«rire necesare până la complectă reuşită a împăduririi, în contul «lui, întrebuinţând pentru aceasta garanţia consemnată conform «art. 3».

Din redacţia acestui articol, se vede modul hotărâtor cu care a voit să procedeze legiuitorul, şi putem zice că din acest punct de vedere avem o lege silvică, care corespunde cerinţelor şi doleanţelor exprimate timp îndelungat de corpul silvic şi de toţi aceea care cu drag s'au interesat de soarta pădurilor ţării. Fac numai reserve în ce priveşte putinţa celor chemaţi a pune în aplicare Codul silvic, cu nădejdea însă că după el, Codul silvic va atrage şi organizarea corpului silvic, condiţiune *sine qua non*.

Dacă avem o astfel de lege trebue să ne gândim şi la punerea ei în aplicare, căci faţă de prevederile puţin clare ale vechii legi, Ministerul de Domenii şi în special corpul silvic nu puteă fi tras la răspundere,—o răspundere morală bine înţeles,— astăzi însă, aparenţa cel puţin arată că nici o scuză nu-şi mai poate aveà loc.

Dar lăsând la o parte cestiunile de aplicarea legii în complexul ei, să ne ocupăm numai de aplicarea art. 9, — efectuarea împăduririlor.

La dispoziţia Cassei Pădurilor s'au depus garanţiile prevăzute de lege şi care de sigur se ridică la o sumă destul de însemnată, deci începutul aplicării legii nu lasă nimic de dorit. Cum trebue să întrezărim însă viitorul, un viitor foarte apropiat ?

Pun cestiunea din următorul punct de vedere:

Este obligație de împădurire și garanție depusă, — nimic mai simplu.

Dar aducerea acestei obligațiuni la îndeplinire, a împăduririlor, nu trebue să ni se pară tot așă de simplă.

Din tratatele de silvicultură, pot și acei care n'au făcut nici odată asemenea lucrări, chiar nespecialiști, află că o împădurire se face așă sau astfel, dar de sigur numai în ce privește teoria, și lucru firesc de altfel, aceștia nu pot admite ca rezultat decât ceeace au citit: idealul, mai ales atunci când ar fi în cauză sau chemați a constată rezultatul.

Nu împădurește proprietarul, la un timp dat, — acela fixat prin amenajament, — pentru cuvântul că n'a putut, n'a avut la îndemână specialiști rutinați, sau și mai simplu: n'a voit.

El, proprietarul se poate întoarce însă și să zică: Stat, mi-ai luat o garanție și te socotesc că odată cu ea ți-ai luat și obligația să-mi faci împădurirea cu acea garanție și am și pretențiune ca împădurirea să fie împădurire.

De altfel aceasta și este interpretarea firească ce trebuește dată legii.

Dar să presupunem numai că proprietarul ar vol, are toată dorința de a face împăduririle fiind aceasta și în interesul său, de a nu lăsă un an întârziere, ceeace s'ar traduce prin pierderea venitului, pentru timpul întârziat, — din proprietatea sa. In mod firesc naște întrebarea: care sunt mijloacele pentru ca dorința aceasta a proprietarului și obligația pusă de legiuitor să fie adusă la îndeplinire.

Cu ce și cum este posibil a reîmpăduri, și bine înțeles mă refer la pădurile din regiunea de munte unde neapărat va fi nevoe de reîmpăduriri, speciile ce le populează ne având facultatea de lăstărire ca să asigure regenerarea și nici aplicarea unor tratamente după urma cărora să se facă regenerarea în mod natural, nefiind posibilă, din motive bine știute, în special din acela al rentabilității.

In general, regulamentele de exploatare întocmite până acum cum și amenajamentele vechi revizuite în baza art. 10 din C. Silvic, prevăd ca după 3 ani, de aci înainte, proprietarii respectivi să facă împăduririle.

Gânditu-ne-am odată cu punerea acestei obligațiuni, dacă la acea epocă vor fi gata crescuți și pueți apți pentru plantare?

De sigur, nu, căci nu s'a luat nici o măsură în mod paralel, şi este ştiut că trebuesc cel puţin trei ani pentru a aveà puieţi în condiţiuni de a fi plantaţi.

Trebueşte, dacă dorim în mod sincer aplicarea legii, exclusă ideea că fiecare proprietar particular va aveà posibilitatea să-şi creeze o pepinieră silvică, nici n'ar puteà găsi personalul pregătit pentru aceasta şi nici nu i-ar puteà rentà. Iată dar dela început aşteptările legiuitorului puse la îndoială.

Credem că trebue luate în această privinţă măsurile dictate de împrejurări şi cari nu pot fi altele decât, o largă interpretare a art. 11 din codul silvic.

Pentru acest sfârşit cred necesar, ca în primăvara viitoare, să se înfiinţeze cel puţin 3 mari pepiniere silvice, de către Administraţia Cassei Pădurilor, cu menirea de a produce la timp puieţi de care se va găsi necesitate că sunt trebuincioşi pentru împăduririle pe proprietăţile particulare. Proprietarilor să li se vândă puieţi în costul de producţiune care am credinţa că va fi foarte mic, când se lucrează în mare, iar ce va prisosi în fiecare an să se deà gratis acelor proprietari care şi-au devastat pădurile înainte de promulgarea actualului cod silvic.

Dispoziţiunile acestea sunt prevăzute prin art. 11, dar nu ca obligaţiune pentru Ministerul de Domenii ci ca «încurajare». Cred că măsura trebue să fie generală, proprietarii de păduri, nu cred că au nevoe de încurajare, ci au nevoe de a li se dà putinţa să se conforme legii, având de unde să cumpere puieţii necesari pe un preţ convenabil.

Dacă nu se va luà o asemenea măsură nu se va ajunge la nici un rezultat, mi-e teamă chiar ca să nu fie mai mare «rătăcirea de apoi».

La urma urmei nici statul nu va aveà cu ce face împăduririle, la care recse din legi că s'a obligat să le facă. dacă nu va creşte din timp puieţii necesari, spre a-i aveà la timpul prielnic plantării.

După 5, 6 ori 10 ani dela exploatare, a intenţiona să se mai facă reîmpăduriri este a ne ilusionà prea mult afară numai dacă nu vom avea la hectar ca fond de plantare de două ori garanţia maximă prevăzută de legiuitor. După atâta trecere de vreme terenul va fi complet năpădit de rugi, specii albe, fără de valoare mestecănuşul, salcie şi plop şi inerbat, fără a mai socotì surpăturile ce inevitabil se vor produce.

Mi se va obiectă poate că măsura aceasta nu eră şi nici nu este de prevăzut a se luă prin faptul că o împădurire nu se face numai prin plantaţiuni ci şi prin *însemănţări artificiale*, ca mai puţin costisitoare, că cer braţe mai puţine şi în fine o serie de consideraţiuni documentate însă numai în cărţi respund eu, şi susceptibil sistemul de aplicat aiurea nu în ţara noastră.

Dar această cestiune va formă obiectul unui articol viitor.

C. Crăciunescu.
Silvicultor-şef.

O EXCURSIE FORESTIERĂ IN BUCOVINA[1])

ZIUA III-a

Ne călăuzeşte D-l Friedrich Kirsch, şeful de ocol, iar ca însoţitori avem pe D-l Aurel Zurkan şi D-nii asistenţi silvici Alexandru Zbiera şi Arcadie Boca.

Trenul forestier ne aşteaptă în valea Brodinei a ocolului silvic Brodina. Aci este un punct central de linii ferate care serveşte ocoalele Straja şi Brodina de sus, ambele de câte 15000 ha. Serviciul special al Fondului exploatează calea ferală: e un mare avantaj că ea nu mai depinde de antreprenor, care n'are nici un amestec cu linia; când acesta are nevoie de transport, se adresează serviciului.

Se plăteşte 8 heller metrul cub pe km. Într'un vagonet dublu încap 10—11 m.³, Pentru sterul de lemne de foc se pretinde 4—5 heller. Cu căruţa preţul e de trei ori mai scump. O reţea telefonică complectează liniile de transport.

Pornirăm în sus pe valea Brodinei şi ne oprim la Frasin, unde sunt instalaţiuni pentru diferite industrializări ale lemnului. Se fac vesci pentru site din materialul care nu e bun pentru scânduri. În mediu volumul comerciabil e 260 – 270 m³ ca lemn de herăstrău, restul e material pentru vesci şi lemne de foc întrucât se poate desface, căci rămâne şi as-

1) Vezi Revista Pădurilor din Octombre 1910.

tăzi material în pădure. La noi, masivele noastre bătrâne, se cam aseamănă cu acestea având acelaş volum.

Molidul despicat şi fasonat în steri, e adus aci spre a i se

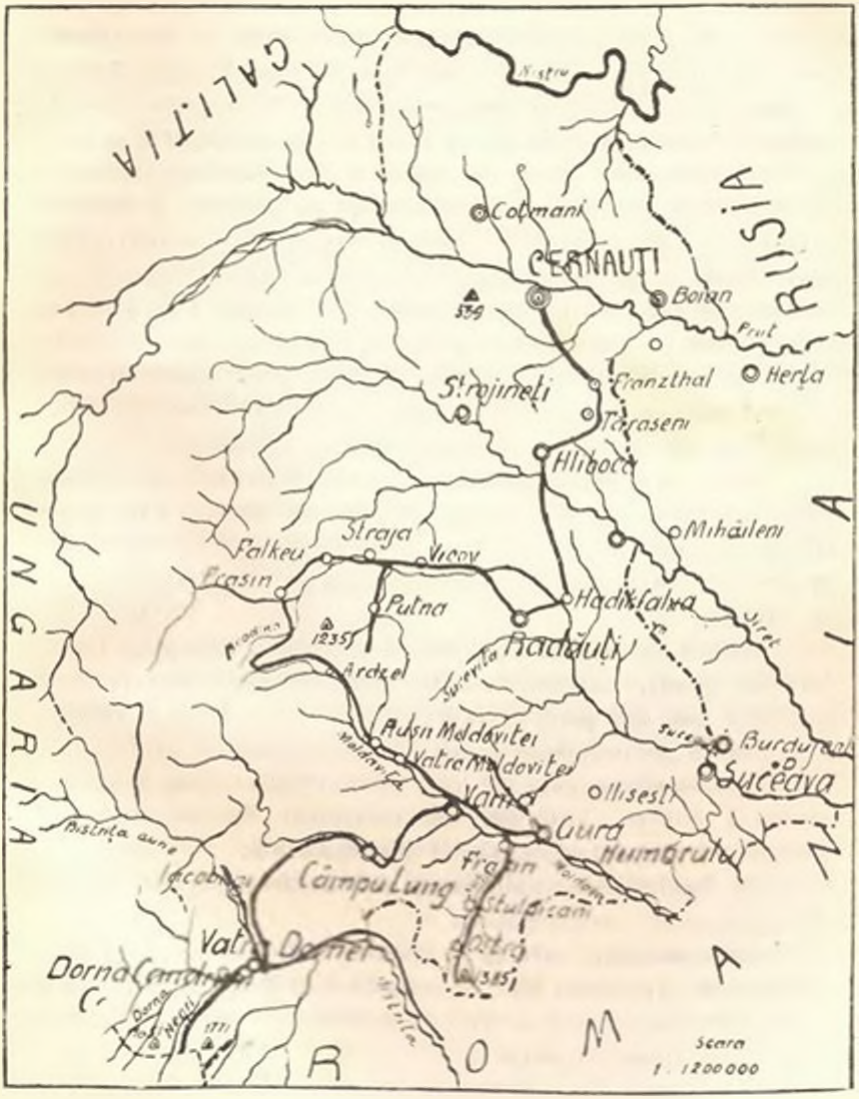

Harta Bucovinei
In negru itinerariul excursiunei noastre.

scoate inima, singura parte care se poate întrebuinţa. Lucrătorii desfac o blană prin despicare, o piaptănă cu o cuţitoare,

o prelucrează mai departe netezind-o, o înmoaie apoi, pentru a o îndoi trecând-o între un sul şi un ariciu de fer ce stabileşte aderenţa în sfârşit se împachetează în rotocoale de câte 15 bucăţi. E nevoe de un material bun care se spintecă bine, nu defectos, căci lemnul e pe unele locuri înnegrit de ciupercile care pătrund prin galeriile lui *Tomicus lineatus*. Aspectul superficial al scândurei de asemenea lemn «înnăbuşit» (erstickt) ţinută în umiditate e identic cu acela al lemnului pârlit la foc [1]).

In aceste operaţiuni se caută a se risipi cât mai puţin producţiunea lemnoasă. Butuci cu inima putredă se întrebuinţează ca lemn de foc. Evident că e mai uşor a scoate o piesă mai scurtă, bună, ca una lungă; astfel se întrebuinţează lemne care nu se pot debita în scânduri. O scândurică de 1 m. lungime şi de 10 cm. lăţime ajunge la valoarea de o coroană. Astfel se obţine material pentru clape de pian, material curat, alb, cu strate anulare cât de fine. Scândurelele se fabrică în pădure şi la fabrică se mai piaptănă cu rândeaua.

Marfa cea mai superioară e pentru funduri de vioară; pentru aceasta pentru a avea un ster de lemn aşa de delicat trebue ales din 4—5 steri de scândurele. Uscarea se face numai la aer. Se vinde—curios mod de vânzare—cu stânjenul [2]), nu cu bucata.

Ocolul silvic Brodina, are o suprafaţă de 15000 ha. Se tae ras, anual, 120 ha. Ici colo, valea ne oferă parchete exploatate ras, iar pentru arborii care nu rentează a fi scoşi, e vorba să se înfiinţeze o fabrică de «lână».

Pentru regenerare se intervine artificial, jumătate însă lucrează natura. Doi ani stă pământul de se odihneşte, pentruca humusul să-şi piardă din aciditate.

Pe fundul văiei, anini mulţi şi brusturi (*Teleckia speciosa*) de dimensiuni considerabile.

Antreprenorul are grija tăiatului. Plantatul şi semănatul se face în Aprilie şi Mai. Se seamănă în gropi la 1 m., în locuri pietroase şi acolo unde e greu de ridicat puieţii. Pe zăpadă s'au făcut numai încercări.

Ne oprim la o pepinieră («grădinuţă»). In anul întâi

1) Preparat la şcoală de D-l silvicultor G. Ionescu şi examinat de D-l Iacobescu, se văzu că acest lemn «înnăbuşit» datoreşte aspectul negru cărbunos unui depozit abundent de fumagine.

2) Stânjenul austriac = 1.896 m.

se ciupeşte cu degetele şi se scot plăntuţele prea dese; în al doilea se tae din ele cu foarfecele; în al treilea se plantează la locul trebuincios. Nu repică, de oarece sunt grăbiţi, produc repede; le trebue o jumătate milion de pueţi pentru cele 270 ha. ce au de împădurit anual, în care scop au 18 ha. de pepinieră cu plăntuţe de 1 an şi 2 ani. Pun şi larice şi pini.

Merită să menţionăm încă herghelia dela Ciornipotok.

Păstrăvăria. Sunt două izvoare captate, a căror apă curge în nişte cutii de clocire unde se pune 20000 ouă comandate la Salzburg. Ouăle, (icrele) care sunt deja fecundate prin laptii musculilor, se aduc şi se aşează în cutii prin Ianuarie, Februarie, căci mai de vreme n'ar fi şansă de reuşită Sunt mai multe cutii, pentrucă apa care e destul de curată, trecând succesiv, să se mai limpezească şi să fie totdeauna curată când ajunge la ouă. Se nasc 18000 peştişori, stau aci şase săptămâni până în Aprilie când pierd vesicula umbilicală, apoi sunt daţi afara, în părae. Nu se dau brusc afară, timpul putând fi rău, ci se trec în nişte basine, unde li se dă o hrană compusă din maiu şi creeri. In alte părţi e regulă a se ţine în basine patru săptămâni.

Mai în sus de pastrăvărie vedem un drum de şlit care încă mai e în fiinţă.

Altă pepinieră la Brodina de sus, expusă la sud, e alcătuită din terase pentru a se date orizontalitate. Se creşte molid, larice, şi pinul strobus. Mai departe întâlnim încă o pepinieră numai de brad. Deşi e cam sus aci pentru brad, 800 m., totuşi această esenţă poate prospera. Această pepinieră, de o întindere mică, este umbrita lateral numai.

Intr'un parchet exploatat se găsesc foarte mulţi bostrichizi. Ni se aduc câteva bucaţi de molid în care bostricizii furnicau.

Molidul sufere adeseori de gelivuri. Găsim pe brazi dese ori gâlme precum şi «maturile vrăjitoarei» cu *Aecidium elatinum* pe frunzile anormale.

Retour până la Czistipotok unde luăm masa, o masa la care şi produsele accesorii ale pădurii se remarcă prin păstrăvi epetisanţi şi căpşune focoase «viens ici». Se toasteaza pentru D-na şi D-l Kirsch, se închină pentru D-l Pokorny.

Plecăm pe jos, să trecem în valea Moldovei. Plouă în mod ameninţător, aceasta nu ne împedică să ne abatem pu-

ţin să vedem încă o pepinieră, aceasta volantă şi de brad, care nici e în condiţiuni bune, pepiniera fiind înconjurată de toate părţile de arbori. Bradul şi laricele se pun pentru a mai corija uniformitatea masivului şi a-i da rezistenţa, fiind că vântul doboară straşnic.

In această regiune Molidul e principala esenţă ; laricele se cultivă mai sus, pe locuri pietroase şi în amestec $^{3}/_{10}$, apoi se încearcă şi cu pin tot $^{3}/_{10}$. S'a semănat larice mai la şes în alt ocol ; a crescut repede, dar la 30 de ani prezintă inimă

Czistipotok
La Czistipotok unde luăm masa. (pag. 403.)

falşă. Se află şi puţină Tisă pe care Huţanii, cu obiceiul lor de a o purtă ca talisman la pălărie, o fac din zi în zi să dispară. Curios neam sunt aceşti Huţani ce locuesc în părţile apusene ale Bucovinei, clădindu-şi locuinţele pe culmi ; ei sunt Ruteni, şi se ocupă cu tâlhării, cu braconajul, răzbunându-se pe silvicultori dând foc pădurii ; au cai buni şi mor după culoarea roşie.

Fagul se răspândeşte grozav ; locurile curate de fag se găsesc după exploatare, pline. Dintre buruieni forestiere sunt :

Salix caprea, *Epilobium grandiflorum*, *Senecio Fuchsii* etc. Dintre plante agricole se cultivă prin aceste locuri: secara, cartofi, ovaz şi porumb.

Exploatarea o face antreprenorul, care e riguros supraveghiat şi controlat, atât la doborârea cât şi la clasarea materialului. Cazaturile se exploatează în regie.

Ajungem pe muchia ce desparte cele două văi; barometrul arată 1000 m. înălţime. Aici ne aşteptă D-l Folstrat Rudolf Strohal care ne va conduce, D-l Forstmeister Karl Spielvogel şi D-nii Teofil Ivanovici şi George Sârbu, şefi de ocoale.

Scoborâm în valea Rososza, vale despădurită, deschisă spre est. *Salix caprea* stăpâneşte tot locul; plopul, mesteacănul o întovărăşesc. Ici colo molidul se iţeşte; cei mai mărişori scăpaţi de grija cotropitorilor, îşi răsfaţă haina lor popească în rotiri mulţumitoare de bun trai. Colecţionam erburi care se găsesc din abundenţă. E foarte mult *Epilobium*, *Senecio*, *Cynosurus*.

Recâştigam trenul forestier care merge prin valea Ardzel şi valea Moldaviţei.

S'a deschis masivul pentru drum, dar a pătruns vântul şi a rărit molizii; iar cei rămaşi pe dreapta, care are expoziţie S—SE, plâng a răşina — sufar de arşiţă (Sonnenbrand).

Cu toate acestea, pădurea a crescut în valoare; dela 1—2 lei, cât se plătea acum 30 ani metrul cub, a ajuns la 12 lei.

Proprietatea forestieră are aceiaşi origină. Erau atâtea mănăstiri pe locurile acestea şi cuviosia domnitorilor şi boerilor le înzestrase cu întinse domenii. În 1781, când Iosif II a dispus administrarea acestor domenii sub controlul statului, pădurea —*res nullius*— a trecut şi ea cu dreptul de servitute care s'a răscumpărat la 1860, fie dându-se o sumă de bani fie o parte din pădure, ce se administrează de o asociaţie a caselor după un plan aprobat de prefectura. Sunt vre-o trei comune care n'au vrut să primească nici bani nici pădure, caci pretind să li se dea toată pădurea înapoi. Oamenii fac şi astăzi petiţiuni la împărat, ca doar li se va dă pădurea înapoi, cred ei.

Pe versantul drept, cum scoboară trenul, se vede un

ochiu de pădure cu salcie, plop, mesteacăn, iar tot muntele de jur împrejur e numai molid.

Vizităm noua administrație a ocolului ce se termină de construit; îndeplinește toate condițiunile de eleganță și confort și face plăcere oricui să stea într'însa.

Discutăm cu D-l Sârbu, un încercat silvicultor român, care propune un sistem de exploatare, reprodus în Revista pădurilor după un referat al D-sale la Forstzeitung: se dă foc rămășiților și se însemânțează pe zăpadă. Dai mai întâi drumul vitelor prin buruieni, de lasă urme acolo unde are sa se mențină semânța; pui foc, după ce ai luat măsuri de pază ca focul să nu se comunice la masivele apropiate, iar la întâia zăpadă arunci semânța.

Ajungem în Moldavița rasă și luăm masa, iar câteva arii cântate la un gramofon, ne fac să uităm extrema oboseală și să schimbăm situația cu aceia a unei vesele petreceri. E viu aplaudat D-l Sârbu care știe să ne vorbească așă de amical și afectuos când este vorba despre silvicultorii români. Elevul D. Grozescu exprimă din partea noastra sentimentele ce simțim.

D-nii profesori sunt găzduiți la Părintele Teofil Bocancea, un sexagenar frumos cu figura joviala. Eu dorm cu un coleg la «verwalteria» ocolului Watra Moldaviței și am ocazia să văd a doua zi cu D-l T. Ivanovici, șef al ocolului local, și D-l Sârbu, șeful ocolului din Wama, mânastirea din apropiere, zidita de Petru Rareș. E unul din cele mai bine păstrate monumente. Zugrăveala din partea sudică, mai puțin bătută de vremi, e așa de puțin atinsă, că nici nu-ți vine a crede că pe dânsa a putut să-și fi oprit ochii mult iscusitul și evlaviosul domn de acum 500 de ani; ea reprezinta între, altele scene din asediul Constantinopolului care e apărat de artileriști dibaci ce trag cu tunul în corăbii de Musulmani, așezate de pictor la câțiva pași distanță. Biserica are în față un pridvor cu patru stâlpi. Intri înăuntru cu sfială, când te gândești la câte rugi s'au înnălțat înăuntrul acestui locaș, atât în timpuri rele cât și bune. Pe pereți sunt chipurile domnului, doamnei și fiilor. Icoanele împărătești sunt fin executate. În altar găsim o evanghelie dăruită de Caterina «Rosiei» și o carte de rugăciuni cu litere de tipar scrise cu mâna cu o îngrijire și răbdare ce te înspăimânta. Literile aurite începatoare sunt măestrite cu multa fantezie.

ZIUA IV-a

Se vizitează dimineaţa ferăstrăul cu aburi din Rusmoldaviţa şi plecăm să luăm trenul spre Gurahumora. La gară ne fotografiăm în corpore. In mijlocul grupului apar feţele venerabile ale părintelui Bocancea şi a Doamnei Preotese.

In drum ne abatem puţin în Wama ca să vedem casa foarte frumoasă a şefului de ocol. Ocolul din Wamă aduce o jumătate de milion coroane venit brut din care se scade jumătate cheltuelele.

Veniturile fondului sunt destinate pentru biserici. Se mai ajută şcolile cu o cotă anumită. Pentru alte întrebuinţări însă, se cere avizul consistoriului.

Ocoalele se administrează după sistemul gestiunii complecte — Oberforstersistem — care e sistemul responsabilităţii întreprinderei, dar şi a satisfacţiunii depline în caz de reuşita. «Meseria noastră e autodidactă, numai acela poate fi silvicultor care poate vedea cât de mult», aşă ne spunea D-nul A. Zurkan.

In Austria funcţionarii de orice fel ar fi ei, militari, jurişti, techniciani, intra cu un anumit rang într'o clasare generala care începe cu primul ministru, ministru, secretar general, guvernator al unei provincii, etc. D-l Hofrat Iosef Ulmann, şeful direcţiunii fondului, ar ocupă rangul al cincilea. Technicianii dispută juriştilor preferinţa, ceiace după ştim este şi la noi.

In Gurahumorului se mai asociază cu noi D-nii silvicultori Franz Patzac, Arcadie Procopovici şi D-l asistent silvic Eusebius Patras. Conducator e D-l Forstmeister Emil Brachtl; D-l Forstrat Iosef Opletal care era destinat, e în concediu. O parte din noi tragem la otelul «România» care are batute în uşeri tablele legii perciunate: — cam strângem din dinţi.

Prânzim. Se ţin cuvântări de D-nii: Brachtl, Zurkan, Gheorghe şi de elevul stagiar C. Ivanovici. Cu eleganţa, D-l Brachtl ne ţine un discurs de elita cu tema «Vivat academia». D-l Zurkan, care vine sa-şi ia ramas bun, aduce laude elevilor pentru interesul mare ce arata, şi doreşte înfrăţirea silvicultorilor români cu cei bucovineni. Sa traiască!

După masă mergem pe jos în valea Humorului De oarece lemnul era greu de adus din depărtare. Fondul s'a în-

ţeles cu ceilalţi proprietari să facă o şosea; pe dealtă parte s'a hotărât chiar pe şosea o linie pentru vagonete, căci transportul cu căruţa e de trei ori mai costisitor. Şoseaua e aparată de ape; butaşi de salcie îngrădesc şi stăpânesc furia torenţilor. Linia are 23 km.

Ni se explică diferite hărţi, proecte, planuri, devize.

Avem înaintea ochilor Bestandeskarte. Întocmirea, menajul silvic (Forsteinrichtung) priveşte numai o singură serie; sunt serii de mii de ha, au însă subserii multe. Nu se taie într'o direcţie, ci se fac mici subserii iar după un deceniu se va tăia alături o nouă bucată iar aşezarea e alternativă. Se aplică codru regulat la fag.

Linia ferată costă 20000 cor. kilometrul; aci intră şi cumpăratura terenului, altminteri vine 14000 cor. Administraţia mai trebue să asigure acoperişul clădirilor cu tinichea, pentru ale garantă contra incendiilor, şi aceasta, pentru porţiunea ce cade în interiorul triunghiului de 5 m. înălţime şi 15 m. distanţă orizontală, măsurate dela mijlocul şinilor. (Înainte eră 10 m. şi 30 m.). Şinile de 12 kgr. greutate sunt distanţate pentru toată Bucovina cu 76 cm., până acum doi ani eră 86 cm. şi 1 m. Se cugetă la mari economii înlocuindu-se traversele de brad prin cele de fag creuzolate care au ţinut 8 ani şi tot nu-s stricate. În toată întinderea Fondului sunt 211 km. decauville şi tot trei milioane sunt prevăzute şi pentru deceniul viitor pentru drumuri de orice fel.

Planurile făcute mai întâi pe hârtie de calc, şi se aplică în patru exemplare; le lucrează caligrafi speciali care se mulţumesc cu preţul de 70—80 fl. pe luna; apoi trebuesc aprobate de minister—se văd pe ele îndreptările. Raza de curbură minimală 50 m. pentru calea ferată şi 30 m. pentru şosea. Pentru profile transversale n'au distanţa fixă, ci ridică acolo unde e nevoie. Cota se socoteşte la Adriatica.

Vedem devize pentru lucrări de zidărie, dulgherie, de vize pentru locuri cumpărate. Pentru toate proprietăţile cădemici, vine anual un funcţionar şi înregistrează vânzările nu sunt hotărnicii ca la noi ci cadastru. Geometrul le trece în planul cadastral aşă că proprietatea imobiliară nu mai pluteşte nicăeri în nesiguranţă.

Debleierea şi rambleierea locului costă peste tot 70 heller.

Un metru cub de zidărie costă 14 cor. şi constă din:

1.25 m³ piatră brută
0.08 m. var
50 kgr. ciment portland
0.25 m. nisip
0.6 zi de lucrător
0.9 zi de salahor
Unelte, etc.

Devizul cantitativ şi estimativ, e separat în două.

Inginerul face în grabă socotelile mărunte, pe care le reface apoi biuroul; el nu e obligat să garanteze o înmulţire.

Geologie: Suntem în Eocenul inferior, format din gresii alternând cu flisch, ardezii pe care se găsesc impresiuni de alge celulare (fucoide, chondrite), din care am făcut splendide colecţiuni. Ardezia e în plăci mari şistoase la suprafaţa cărora ese ferul, căci silicatul de Al şi Fe se descompune, silicatul de fier dă hidroxidul de fier. Pe albia râului se găsesc gresii roşii, conglomerate mari, brecii care sunt intermediare între conglomerat şi gresie, gresii marnoase colorate în verde prin cloritĕ, aduse de ape din munte.

Ne întoarcem la gară, o bună parte cu vagonetele la vale şi vedem lucrările făcute pentru a se pune în armonie reţeaua de drumuri forestiere cu calea ferată mare.

Pentru construcţiunea drumurilor, d-l Opletal a fost trimes în diferite ţări şi chiar în Suedia să studieze chestiunea podurilor şi drumurilor de fier aşă că acum nu mai e nevoie decât să le ieie şi să le aplice.

Venitul brut al acestui ocol se urcă la 100000 fr. iar cheltuelile sunt de 43000. În ocolul Vilcovul de sus al d-lui Ţurcan, venitul brut e 180000 fr.; cheltuelile, — şi sunt deja lucrări făcute — 60000 fr.

ZIUA V-a

Cu trăsurile până la Frasin (Frasinul din valea Moldovei), apoi cu trenul forestier în valea Suhei. Ne întovărăşeşte şi d-l Forstmeister Vasile Halip, şeful de ocol din Ilişeşti împreună cu d-l Graţian V. Halip, student în drept.

Observăm nişte lucrări de corecţiunea torenţilor făcute de secţiunea Sambor (Galiţia). Sunt nişte baraje de zidărie

construite după toate regulele artei; terenul e recucerit cu sălcii, anini, aluni, etc.

Trecem prin ocolul Stulpicani care are vreo 9000 ha; acum doi ani era mai mare, cuprinzând şi ocolul Ostra. Satul Stulpicani are şi el 8—9 sute ha, în urma răscumpărării servituţii, şi mai sunt vreo câteva comuni care au în total vreo 4000 ha. In cinci ani comunele sunt obligate să împădurească aceea ce tae; iar silvicultorul respectiv e dator să inspecteze. Un brigadier îngrijeşte de mai multe comune.

Ocolul Ostra al d-lui A. Procopovici e înfiinţat de curând; are 11776,72 ha. In vale, e casa de reşedinţă cu noul încăperi, proectată şi construită de silvicultor; terenul nu e săpat, aşezarea e direct pe prundiş care suportă încărcătura admisibilă de 3.6 kg. pe cm².

Mergem pe valea Ostrei; în stânga avem ocolul Ostra; în dreapta, ocolul Stulpicani. Se vede un loc defrişat: ni se spune că vitriolul ar accelera distrugerea buturugilor. Se face o gaură de 25 cm., se umple cu vitriol şi peste un an buturuga e înnegrită, i se dă foc de arde toată.

Pădurea e compusă de molizi; se văd însă şi brazi cu cuibul lor de barză în vârf.

Dela părâul Botuşana încolo, avem numai ocolul Ostra deoparte şi de alta. Amenajamentul, întocmit pe baza naturii, s'a împărţit în 185 parcele. Ar trebui să se tae 75 ha anual în mod normal. In 1911 se va tăia de două ori mai mult, căci administraţia Stulpicani a dat altă dată prea multe lemne; acum va trebui să dea mai puţin ca să compenseze.

Preţul materialului lemnos este pentru m³

14—12 cm. diam. 5 cor.
23—35 » » 6.50.
Dela 35 cm. în sus 8 cor.

Anul acesta sunt foarte multe doborâturi, vântul de astă toamnă a făcut să se piardă 15000 m³.

Se retmpădureşte în fiecare an 180 ha. Jumătate se plantează, jumătate se seamănă, în loc pietros unde nu poţi face gropi pentru puieţi.

Pe lucrători îi plăteşte şeful de ocol, după liste de plată prezentate de brigadieri.

Pepiniera din valea Brătesei, golul No. 44, sub muntele Botoşani, 800 m., procură molid, pin, brad, frasin şi ulmi. Mo-

liiul e semănat rar căci prea des nu reuşeşte. Pepiniera are 65 arii; răzoarele sunt înălţate, nu adâncite ca la noi la Brăneşti, unde ne temem de secetă. Gerul scoate din pământ puieţi (déchaussement, Barfrost), de aceia se acopere cu muşchi. D-l Halip ne spune că nu puteà scăpà de şoareci în pepiniera de stejari din Ilişeşti, până nu a încercat cu un fel de ciapă care creşte pe marginea mării, (*Scilla maritima*, Meerzwiebel), care as serveşte rozătoarelor prăjind-o în felii de carne, şi cu acest procedeu a reuşit.

Frasin

Ne oprim la Frasin ca să studiem injectarea... traverselor (pag. 413).

Se fotografiază. D-l Gheorghe, zelos amator rivalizează cu şcoala.

O deosebită atenţiune se dà bradului, care poate formà păduri durabile. Se scoate jumălate din fag şi se aruncă semânţa de brad. Se mai fac acum încercări introducându-se prin plantaţiuni, la adăpost, bradul; în unele locuri au de-a face cu buruiană multă, constituind un obstacol însemnat. Se întrebuinţează şi pin, pentru locuri rele.

S'au făcut semănături şi pe zăpadă şi într'un loc s'a reuşit

Puțin mai înainte, în apropierea liniei, este un parchet de 20 ha al firmei Adlesberg, care a tăiat astă iarnă și scoate vara pe drum lunecos, în urma ploiei, sau dacă nu plouă stropesc cu cofa.

Lăsăm trenul și apucăm pe pârâul Piatra prin locuri care s'au exploatat, rămânând bradul 10—15 semințeri la ha, împreună cu fagul. Fabrica «Frasinul» taie lemnul moale; ea n'are nevoie de fag pe care-l exploatează însă administrațiunea pentru traverse.

Cerul fiind puțin îndurător, suntem nevoiți să punem pelerinile. Ne suim repede spre niște stânci trufașe pentru a studia mai bine terenul — care e reprezentat prin micașistul inferios al terenului archeean sau primitiv, bogat în șisturi quarțoase și chloritoase — și a încercă câteva clișee în aceste locuri pitorești.

Ne adăpostim într'o colibă circulară făcută în mod îngrijit din părețI de bârne încheiate cu niște cue de lemn; are o capriorcală foarte simplă și e acoperită cu coajă de molid. Paturi de cetină pe delături. Lipsește fierul, cuiele sunt din tisă care se mai găsește încă puțină; ușa e susținută în gânjuri de molid. Are și vestibul. În sfârșit o drăguță colibă rustică în munți sălbatici, aproape de pârâul care face gălăgie de ciuda stâncilor și a doborâturilor mari ce-i opresc calea. Focul dinăuntru însă, cam face fum și trebue să te mulțumești cu o hrană mai barbară de vrei să stai mai mult... șase luni a locuit acî silviculturul cu amenajarea. — Pornim îndărăt.

Se găsesc rhizomorfe pe molid între scoarță și lemn, și *Usnea barbata* pe molid și fag.

Reluăm trenul și ajungem îndărăt la poiana Floce unde trebue să luăm masa. Se toastează pentru d-na și d-l Procopovici.

Suntem mai mult decât încântați de primirile ce ni s'au făcut până acum. Pretutindeni aceiași sinceră dragoste frățească, și se găsesc atâtea ocaziuni ca să se arate de aceiași inimă cu noi. Poate că, prin firea lucrurilor, silviculturul e un om mai sentimental: pădurea cu nespusele ei farmece, pădurea leagănul poeziei, îl cuprinde în mrejele ei misterioase și-i face inima mai sensibilă. — Se cântă: «Nu te supără pă-

dure, «Haţegano», «Mori mândro să mor şi eu», — naţionale, — şi «Gaudeamus». Dar... trebue să ne ţinem de program.

Ne oprim la Frasin ca să studiam injectarea cu substanţe antiseptice a traverselor şi a stâlpilor de telegraf. Traversele de molit întrebuinţate până acum ţin 2—3 ani, cele de fag n'ar ţine o vară; injectate, rezistă 10—12 ani.

Traversele se fasonează în pădure; ajunse la locul de operaţie, se aşează câte 60 bucăţi în nişte vagonete; apoi se aruncă

Frasin

Stâlpii de telegraf se injectează... cu sulfat de cupru (pag. 414).

în cazan conţinutul a 5 vagonete de acestea, adică 300 bucăţi într'o încărcătură. Se da drumul vaporilor până la 100° Celsius şi stă astfel o jumătate de oră. Se evaporează şi rămâne vidul timp de 40'. Lemnul e supus unei presiuni crescânde până la $7^1/_2$ atmosfere şi la temperatura de 65°, împreună cu un amestec de catran şi de leşie de clorură de zinc dizolvate în apă. După o oră se scot traversele; ele cântăresc cu 10 kg. mai mult ca la început şi a trebuit pentru o bucată; 3 kg. catran, 0.32 kg. clorură de zinc leşie (chlorzinklauge) şi 6—7 kg. apă.

Facerea unei traverse costă 30 bani; lemnul care se ex-

ploatează în regie e preţuit 5 bani, adaosul aci 1—2 bani, injectatul 1 cor. În totul 1.50 lei. Pe zi se fac două încărcături, 600 traverse. Trapezul secţiunii transversale are înălţimea de 15 cm., baza mică 12 cm., baza mare nu e fixată.

Stâlpii de telegraf se impregnează după sistemul clasic cu sulfat de cupru. Apa în sare s'a dizolvat sulfatul de cupru $1^1/_2\%$, se limpezeşte stând puţin într'un vas, de aci se pompează într'un rezervoriu la 12 m. înălţime, de unde comunică printr'un tub, jos, cu capetele molizilor necojiţi, care stau 8 zile astfel, la presiunea unei atmosfere. Trunchiurile proaspete de 5—12 m. lungime, se rotunjesc şi se aşează puţin înclinat, iar la capătul cel mare din deal se astupă, nelăsându-se decât un mic orificiu pe unde vine conductul antiseptizător. Metrul cub de stâlpi costă $4^1/_2$ cor. Încărcatul, adausul, descărcatul, 10 heller. Impregnatul costă încă $4^1/_2$ cor.

Trecem la o fabrică de resonanţe. Lemnul care serveşte pentru aceasta, e tăiat iarna ca să nu fie plin de sevă. Se teme de *Tomicus lineatus*, pentru aceasta lemnul tăiat, îndată se transportă şi se debitează.

Cioturile sunt cusururi care trebuesc evitate în debitat, de asemenea şi cu rezina. Se cere să nu fie variaţiuni de creşteri, se depărtează partea crescută neregulat. Fiecare pian are două funduri suprapuse, de aceia se pun nişte traverse între ele pentru ca fundurile să nu fie prea rigide şi a se obţine un ton mai frumos. 20% din rundholz este procentul de realizare al fundurilor şi se vând cu piciorul pătrat [1]) care costă 1.50 cor. socotit cu încleiatul. Interesant e cum se compun fundurile: se caută să se învecineze părţile din spre coajă între ele, ca şi cele dinspre duramen. Straturile anuale înguste vor da tonurile înalte, cele distanţate tonurile basse. Se potrivesc scândurile exact şi se încleiază la căldură. Lucrătorii nu pot lucră în această atmosferă nesănătoasă, la încleiat, decât un sfert de oră şi tocmai după o oră reincep; sunt plătiţi cu 4—6 cor. pe zi. Fundurile se mai usucă odată cu toate că au fost uscate şi ca scânduri. Această fabrică aparţine firmei Wolf.

Vizităm apoi fabrica firmei Adlesberg cu lemne debitate în ulue şi lambă, etc. şi depozitul ei de cherestea.

1) Un picior pătrat = 0.069907 m².

Vânatul, chestiune drăgălaşă pentru un silvicultor, este destul de mult. De vreo doi ani însă, s'a pripăşit râsul, spaima căprioarelor şi cerbilor; se otrăveşte cu *strychninum nitricum*.

Luăm masa şi ne ducem cu toţii la gară. Un rămas bun cordial, din acelea care nu se uită, şi trenul gâfâind urcă munţii spre Dorna-Watra.

(Va urmà) C. Ivanovici

Iulie 1910 Stagiar silvic

Poiana, Putna

CREDITUL DESCHIS CASEI PĂDURILOR PÂNĂ LA 1 APRILIE 1911

ADUNAREA DEPUTAŢILOR

Sesiunea ordinară 1910—1911.

Şedinţa de Mercuri, 15 Decembrie 1910.

D. I. St. Brătianu, raportor, dă citire următorului raport şi proiect de lege:

Domnilor deputaţi,

D-l ministru al agriculturii şi domeniilor a înaintat onor. Adunări cu Mesaj regal proiectul de lege relativ la deschiderea asupra bugetului acelui minister, pe exerciţiul 1910—1911, a unui credit de 750.000 lei, pentru acoperirea cheltuelilor de personal şi material reclamate de executarea lucrărilor prevăzute în legea Casei pădurilor.

Comisiunea financiară, luând în discuţiune acest proiect de lege şi văzând şi expunerea de motive care îl însoţeşte, l-a găsit întemeiat, l-a aprobat, şi, prin subsemnatul raportor, vă roagă să binevoiţi a-i da şi aprobarea d-voastre.

PROIECT DE LEGE

Art. I. — Se deschide Casei pădurilor un credit de 750.000 lei pentru acoperirea următoarelor cheltueli de făcut în cursul exerciţiul curent 1910—1911:

1. Pentru lucrările de reîmpăduriri şi de îmbunătăţire a massivelor păduroase, a poenilor, a terenurilor goale din sau în afară de perimetrul pădurilor, pentru crearea de sta-

ţiuni de experienţe forestiere, etc. . . . Lei 100.000

2. Pentru cumpărare de instrumente şi unelte necesare lucrărilor de ridicare în plan a pădurilor, proprietate a Statului sau oferite a se cumpără de Stat, cum şi pentru cheltueli necesare la efectuarea acestor lucrări şi la studiile necesare pentru întocmirea amenajamentelor lor, etc. 30.000

3. Pentru executarea de operaţiuni culturale şi exploatare de păduri în regie şi studiile necesare, cum şi pentru lucrările de separare a domeniului forestier de cel agricol 50.000

4. Pentru construire de drumuri de exploatare, poduri şi podeţe prin pădurile Statului, cum şi pentru studiile necesare 20.000

5. Pentru studii şi lucrări de corecţiunea torenţilor şi de consolidare a terenurilor supuse surpărilor 10.000

6. Pentru facerea studiilor şi a lucrărilor de îmbunătăţire a păşunelor prin o cultură pastorală raţională combinată cu cea forestieră 5.000

7. Pentru complectarea serviciilor şi lucrărilor administraţiei Casei pădurilor, personal şi material, plata diplomei la şcoala superioară de silvicultură dela Brăneşti 120.000

8. Pentru înmulţirea numărului brigadierilor şi pădurarilor şi îmbunătăţirea salariilor lor . . 280.000

9. Pentru crearea capitalului necesar unui local propriu al Casei pădurilor 100.000

10. Pentru diverse cheltueli neprevăzute . . 45.000

Total . . . Lei 750.000

Art. II. — Prin aplicarea art. 17 al legii pentru organizarea Casei pădurilor, acest credit se va acoperì din fondul păstrat la ministerul finanţelor la dispoziţia Casei pădurilor.

EXPUNERE DE MOTIVE

Domnilor deputaţi,

In art. 3 din legea pentru înfiinţarea Casei pădurilor, în scopul de a se realizà îmbunătăţirele de ea prescrise în domeniul forestier al Statului, prevede, în afară de sumele

ce se vor înscrì în bugetul general al Statului, şi alte venituri, pe cari le destină în mod special acestei instituţiuni.

Fiindcă cu ocazia votării bugetului pe exerciţiul curent nu erà posibil la alcătuirea lui, a se determinà nici cuantumul fondurilor afectate Casei pădurilor, nici nevoile de satisfăcut în cursul acestui an, nu s'a prevăzut decât suma arătată în alin. 1 al art. 3 din această lege. Acum, însă, în urma studiilor făcute, se simte absolută nevoie ca să se înceapă lucrările.

In adevăr nu puteam lăsà pentru bugetul viitor toate lucrările de făcut şi toate necesităţile de satisfăcut, căci cea mai mare parte din aceste lucrări urmează a se face în timpul iernei şi la începutul primăverei şi s'ar fi pierdut aşà dar un întreg an de lucru şi ar fi fost o lipsă de prevedere dacă n'am fi luat măsurile necesare.

Cum însă, conform art. 41 din legea contabilităţii generale a Statului, nici o cheltueală nu se poate face de administraţiile publice decât în virtutea creditelor acordate prin buget sau legi speciale, sunt nevoit a cere creditul necesar în acest scop.

Iată cari sunt cuvintele cari justifică necesitatea diferitelor sume cerute.

Scopul principal al înfiinţării Casei pădurilor a fost de a pune la dispoziţiunea acestei instituţiuni mijloace îndestulătoare pentru a se putcà procede cu o oră mai curând la reconstrucţiunea şi îmbunătăţirea fondului nostru forestier, dela care atârnă în bună parte prosperitatea acestei ţări.

Trebue să recunoaştem că până acum ne-am mulţumit a tăià pădurile şi adesea ori pe suprafeţe disproporţionate cu puterea lor de producţiune, a realizà venituri din ce în ce mai mari, fără a ne ocupà îndeajuns pentru ziua de mâine pentru regenerarea lor cu specii preţioase şi pentru a ne asigurà un stoc însemnat de material lemnos propriu pentru lucru şi construcţiuni, de cari au şi vor aveà nevoie şi în mod permanent acele industrii cari se alimentează cu această materie primă.

O atare practică nu mai putea să dăinuiască fără a se compromite cu desăvârşire una din cele mai importante ramuri de bogăţie naţională.

Pentru crearea de noi massive, pentru împădurirea poenelor şi locurile goale din perimetrul pădurilor, pentru cumpărări de pământuri improductive, de terenuri lipsite de vegetaţie lemnoasă sau acoperite de nisipuri sburătoare, spre a se înfiinţa aşà numitele păduri de protecţie, despre cari se face menţiune în art. 1 alin. *f* din codul silvic, am prevăzut până la 1 Aprilie viitor suma . . . . . Lei 100 000

In această sumă intră şi cheltueala necesară pentru întemeiarea unei staţiuni de experimentaţie cu mai multe câmpuri sau pieţe de experienţă, distribuite în pădurile din diferitele regiuni ale ţării, cu ajutorul cărora se va puteà da practicei silvicole o bază ştiinţifică, se va puteà, prin observaţiuni făcute cu metoda şi cu spirit de urmare, rezolvà multe probleme cărora astăzi li se dă soluţiuni diferite după raţionamentul, sentimentul şi liberul arbitru al fiecărui silvicultor.

Numai există actualmente aproape nici o naţiune care se ocupă cu cultura raţională a pădu-ilor care să nu aibă un anumit serviciu de experimentaţie forestieră.

Pentru ca exploatarea pădurilor să se poată face în mod sistematic, pentru ca metodele de tratament adoptate să deà bune rezultate, este nevoie ca să se studieze bine resursele acestor păturі, atât din punctul de vedere cultural şi economic, cât şi al trebuinţelor consumaţiunii.

Pentru aceasta trebuie să cunoaştem întinderea lor, să fie ridicate în plan cu preciziune, să li se statornicească limitele prin semne de hotare durabile, să fie amenajate, căci numai astfel vom puteà contà pe o producţiune susţinută anuală ; numai astfel vom fi siguri că noi, ca nişte adevăraţi uzufructuari ce suntem, nu realizăm decât venitul, fără să atacăm şi capitalul lemnos de exploatare, care trebuie să rămâie intact pentru a puteà beficia de el şi generaţiile viitoare.

Pentru asemenea lucrări, precum şi pentru măsurătoarea pădurilor oferite de Casa rurală şi de particulari administraţiei Casei pădurilor spre

cumpărare am prevăzut numai suma de 30000 lei, ţinând seamă de lucrările ce putem face până la 1 Aprilie viitor . . . . . Lei 30 000

Pentru efectuarea de operaţiuni culturale, pentru exploatări în regie a massivelor pădurose, a căror cultură rațională trebue să serve de model sau în acele păduri cari vor fi destinate a procură lemne de foc şi de lucru necesare diferitelor instituţiuni publice, am fixat pentru acelaş spaţiu de timp cifra de . . . . . Lei 50 000

Exploatările pădurilor în regie, cari aiurea au dat bune rezultate, cum de exemplu Bucovina, unde se aplică pe o scară întinsă, în pădarile fondului regional Grec Ortodox, sunt de recomandat, cu condiţiune însă ca controlul să exerciteze în mod riguros, în care scop vom luà toate măsurile necesare. Intr'o bună gospodărie silvică nu este bine ca oricine, fără o prealabilă pregătire, să întreprinză exploatări de păduri.

Nu este însă în deajuns a face sacrificii cu lucrări de amenajarea pădurilor, cu îmbunătăţirea copoziţiei massivelor, cu practicarea de răriturì şi alte operaţiuni zise de ameliorațiune, mai trebue încă să ne gândim şi la rentabilitatea lor.

În această ordine de idei nimic nu contribue mai mult la punerea în valoare a pădurilor, la ridicarea preţului lemnelor în favoarea proprietarului, iar nu a speculanţilor, ca drumurile forestiere şi alte mijloace de transport. Se ştie, în adevăr, că atari cheltueli se amortizează în foarte scurt timp.

Pentru întocmirea proiectelor necesare şi pentru continuarea lucrărilor în curs de executare am prevăzut suma de . . . . . Lei 20.000

O chestiune de cea mai mare importanţă, pentrucă este vorba de bunul regim al apelor, de evitarea inundaţiunilor, cari sunt cu atât mai frecuente, cu cât fundul albiilor râurilor se înalţă prin depunerea materialelor transportate de aceste ape, este luarea măsurilor corespunzătoare pentru corecţiunea şi stingerea torenţilor, cari prin eroziunile

ce provoacă în terenurile pe cari le străbat din regiunea munţilor şi a dealurilor şi prin materialele ce le depun sub forma conurilor de dejecţiune, transformă în pământuri neproductive cele mai fertile terenuri din văile şi luncile râurilor noastre.

Ca exemplu de rezultatele dezastroase ce aceşti torenţi produc, este destul să citâm câteva exemple, şi anume: valea Prahovei, valea Topologului, valea Motrului, etc.

Pentru începerea studiilor am prevăzut deocamdată suma de . . . . . Lei 10.000

Este aproape de notorietate publică că, cu toată despădurirea munţilor noştri, cu toată mărirea suprafeţelor păşunelor de munte şi a poenelor din pădurile aflătoare în celelalte regiuni, aceste întinderi nu mai sunt îndestulătoare pentru a hrăni un acelaş număr de vite ca mai înainte. Cauza este păşunatul abuziv care a făcut să dispară ierburile cele bune, leguminoasele în special, şi să fie înlocuite prin «Nardus Stricta» (părul porcului) şi alte graminee fără nici o valoare nutritivă.

Experienţa făcută în Franţa, şi în special în munţii Jura, în Elveţia, în Austria şi nu mai departe în Bucovina, a dovedit cu prisosinţă că printr'o bună cultură pastorală, combinată cu împăduriri sub forma de pâlcuri, se poate îmbunătăţi flora acelor păşuni de munte, s'ar puteà mărì cantitatea şi îmbunătăţi calitatea ierbei şi prin urmare, se poate înmulţi numărul oilor şi bovideelor şi hrăni mai bine, ceeace ar constitui un mare folos atât pentru economia vitelor din ţara noastră, cât şi pentru păduri, căci acestea vor fi mai bine ocrotite ca în trecut şi mai puţin expuse incendiilor voluntare.

Pentru facerea studiilor şi a începerii lucrărilor strict necesare am prevăzut modesta sumă de . . . . . Lei 5.000

Toate aceste lucrări însă nu s'ar puteà începe

şi nici continuă dacă nu am dispune de personalul şi de serviciile necesare. Organizarea de azi, atât a administraţiei centrale cât şi a serviciilor exterioare, fiind alcătuită în vederea lucrărilor din trecut, cu mult reduse faţă de ceeace ne propunem a face în viitor, trebuie completat; în acest scop, cum şi pentru plata lucrărilor dejà angajate, între cari intră şi diploma şcoalei de silvicutură din Brăneşti comandată de mai bine de doi ani şi pentru completarea materialului trebuitor serviciilor, avem nevoie de suma de . . . . . Lei 120.000

De asemenea nu se poate cere nimănuia să pună serviciile sale în folosul Statului fără o remuneraţiune care să-i asigure cel puţin traiul, şi în această tristă situaţiune se găsesc astăzi cei mai numeroşi funcţionari ai Casei pădurilor, pădurarii şi brigadierii silvici. Prin legea Casei pădurilor şi prin codul silvic s'a prevăzut crearea de şcoli de pădurari şi condiţiuni de capacitate pentru exercitarea acestei funcţiuni: nu ne-am gândit însă până acum că cu 10, 15 şi 20 lei lunar nu se poate nutrì un om, necum răsplăti munca lui; va trebuì dar să mărim salariile pădurarilor la cel puţin 40, 50 şi 60 lei lunar, iar acelea ale brigadierilor silvici la 80, 100 şi 120 lei lunar. De asemenea nu se poate cere pădurarilor să supravegheze întinderi prea mari de păduri şi de aceea şi sporirea numărului lor se impune, cu atât mai mult cu cât domeniul silvic al Statului se măreşte în fiecare an prin noui cumpărări de păduri.

Pentru a realizà aceste îmbunătăţiri am prevăzut până la 1 Aprilie 1911 . . . . . Lei 280.000

Localul de azi destinat Casei pădurilor în palatul ministerului de agricultură şi domenii este insuficient faţă cu desvoltarea serviciilor. Deocamdată ni s'a pus la dispoziţie un număr de încăperi în noul palat al lucrărilor publice, însă în mod cu totul provizoriu şi numai pentru un scurt timp. Nevoiţi suntem aşa dar să ne gândim la construcţiunea unui local propriu, în care scop am

prevăzut ca prim fond inițial . . . . . Lei 100.000

In fine, pentru cheltueli neprevăzute am prevăzut suma globală de . . . . . » 35.000

Toate aceste cheltueli nu creiază noui sarcini pentru Stat, ci nu sunt decât o întrebuințare în parte a fondurilor strânse dejà sau cari se vor mai adunà în contul acestui exercițiu, cari aparțin după lege Casei pădurilor și cari după debitele dejà stabilite și a celor ce se vor mai creià până la sfârșitul anului se pot ridicà la peste 1 000.000 lei.

Ministrul agric. și domeniilor
AL. CONSTANTINESCU.

— După adoptarea luării în considerațiune și votarea articolelor în parte, se pune la vot cu bile proiectul de lege în total, și rezultatul scrutinului este cel următor :

Votanți	63
Majoritate regulamentară	47
Bile albe	61
Bile negre	2

D. președinte: Adunarea a admis proiectul de lege.

DIN LITERATURA STREINĂ

Cultura țesăturilor animale în laboratoriu. — Ziarele franceze ne-au adus știrea că înaintea societății Biologice din Paris, de către domnii Alexis Carrel și Burrous, s'a făcut niște comunicări de cel mai mare interes pentru știință și de cel mai mare folos pentru omenire, dacă metoda întrebuințată va puteà suferì îmbunătățiri în viitor.

Incă anul trecut în lumea științifică a ridicat oarecare vâlvă descoperirea făcută de D-l Burrous, care făcând diferite încercări asupra țesuturilor, provenite dela animale cu sânge cald, a ajuns la urma urmei să facă culturi, înmulțind astfel experimental nervii embrionari din oul de găină. Aceste încercări se rezemau pe cercetările D-lui Ross Harison savant american, care cu câtva timp înainte luând celule din nervii mediani ai embrionului broaștei și punându-i în o picătură de limfă a isbutit să-i vadă înmulțindu-se înaintea microscopului.

Acum în urmă însă D-l Burrous împreună cu D-l Carrel

au întemeiat o întreagă metodă de experimentări în această direcţie, care complectându-se şi îmbunătăţindu-se va aduce mari foloase medicinei şi cine ştie câte alte întrebuinţări practice.

E vorba nici mai mult, nici mai puţin decât de cultura în laboratoriu a ţesuturilor şi organelor animale, cu succesul cu care până acum se cultivau microbii.

Şi dacă metoda D-l Burrous şi Carrel nu este până acum destul de perfecţionată, de a creeà organe întregi, neputând pune, la dispoziţia întregului ţesut aerul, precum şi mijloacele de nutriţie şi evacuaţie, funcţiuni, cari la organele fiinţelor vii se fac prin diferitele mijloace de care dispune corpul; totuşi se vede apărând la suprafaţă celule noi, rezultate din înmulţirea celor vechi din exterior, fără ca cele interioare să arate semne de viaţă. E deci mai mult o viaţă vegetativă asemănătoare cu a plantelor, cari cresc prin adăugire, în afară de strate, de celule noi peste cele vechi.

D-nii Carrel şi Burrous, arată însă că dacă ţesăturile sunt tăiate din animale mijlocii ca vârstă, această vegetaţie începe în general numai după 35 până la 48 ore, dacă aparţin unor animale tinere începe după 12 ceasuri.

Porţiuni din anumite ţesuturi ca tiroidian, cartilagions etc. reintră mai greu în viaţă, astfel luându-se celule tiroidiane dela pisică, a trebuit să treacă mai bine de două zile până să înceapă a se înmulţi.

În acest scop se observă că apar jur împrejurul piesei puse la încercare mici granulaţiuni, formându-se întâi cytoplasma tinerilor celule, iar mai în urmă şi nucleiele.

D-nii Carrel şi Burrous arată că se nasc astfel două soiuri de celule, unele conjuctive apărând înainte şi formează un fel de urzeală şi altele speciale ţesutului şi cari vin mai târziu.

Culturele se fac în etuve la 37 grade centigrade temperatură, închise între lamele concave, în cari se pun în plasma lor porţiuni mici din ţesuturi şi organe a felurite animale.

Experienţele au reuşit în toate cazurile şi diferitele culturi, au putut fi din nou împărţite spre a naşte altele la fel. După trei sau patru generaţii s'au produs ţesuturi cu totul asemănătoare acelora.

S'au făcut încercări şi cu organizaţiile patologice punându-se în acelaşi chip în condiţiuni prielnice desvoltărei şi sarcomele, cu cari s'au căpătat rezultate uimitoare, înmulţindu-se

în o zi până la 14 ori cantitatea pusă în cultură. Medicina procedând la fel va scoate prețioase învățături asupra chipului. cum se desvoltă tumorile și cu timpul asupra felului cum ele se pot stârpi

De și D-nii Carrel și Burrous nu au dat prea multe deslușiri asupra experiențelor, totuși din cele arătate se poate vedeà că un țesut fabricat altfel artificial, nu va căpătà prea mari dimensiuni și nici nu va trăi un timp prea îndelungat. Din expunerea făcută înaintea societății Biologice se vede însă că sunt culturi în vârstă chiar de 15 zile.

Dacă s'ar puteà organizà o circulație interioară cu un lichid plasmatic hrănitor, viața s'ar prelungi și negreșit experiențele vor fi mai complectate.

Aceste încercări îndrumează omenirea, pe căi cu totul neumblate până în prezent, căutând să prindă viața în activitatea sa intimă în organisme, și să desvăluească tainele mecanismului său

Dacă s'a ajuns să se înmulțească înaintea microscopului țesuturile animalelor, va trebui să vie mai de vreme sau mai târziu timpul industriei cărnurilor artificiale create în laboratorii.

E mai mult de cât prevedea celebrul Edison în memoriile sale, apărute în traducere de curând în o bună revistă franceză (Les annales politiques et littéraires), unde vorbind cu o admirație despre progresele și viitorul omenirei, arată succesul mare al profesorului Fischer, care a extras albumina — o peptonă — din materii neorganice, adăugând că «dacă știința urmează «calea aceasta se vor puteà fabricà ouă din aer apă și pietre «înjghebându-se artificial principiul lor organic fără însă a se «puteà creia viața».

Și dacă sunt speranțe atât de mari de a se fabricà produsele vieței animale, al cărui mecanism e mai complicat, cu atât mai ușor va fi în viitor științei să găsească mijlocul de a combina din elementele primordiale, produsele vieței vegetale

Va veni deci timpul când nu se vor mai cultiva întinderi mari de pământ, ci din suprafețe mici se va extrage ca dintr'o mină cele trebuincioase laboratoriilor, cari vor procura eftin omenirei traiul de toate zilele.

Însă adevărata civilizație va porni de aici.

I. A. Candiani
Subșef de regie, domeniul coroanei Sadova

INFORMAȚIUNI

Domnul Ion N. Lahovary, *noul ministru de Agricultură și Domeniilor este destul de cunoscut corpului silvic, atât din punctul de vedere al destoinicici, cu care D-sa sesizează chestiunile economice privitoare, în special la țara noastră; cât și ca Ministru al departamentului Agriculturei și Domeniilor, la care revine pentru a doua oară și ca atare silvicultorii nu pot să aștepte decât îmbunătățiri pentru gospodaria națională pădurească.*

* * *

Domnul Th. Popescu Cudalbu, *Doctor în drept, Prim președinte al Trib. Ilfov, având grad de consilier de curte a fost numit pe ziua de 16 Decembrie a. c. Administrator al Casei Pădurilor pe timp de 10 ani, în conformitate cu Art. 4 din legea crcerei acestei Administrațiuni.*

* * *

Comitetul central de administrație a hotărât în ziua de 18 Decembrie a. c. ca în anul 1911, să se țină la Societatea «Progresul silvic» două conferințe:

In ziua de 12 Martie 1911, d-l Inspector silvic și Profesor *Petre Antonescu*, va vorbi despre: *Silvicultura în Belgia.*

In ziua de 19 Martie 1911, D-l Inspector general și Profesor N. G. Popovici va tratà despre: *Pădurile țărei și administrația lor față cu noile legiuiri silvice.*

* * *

Domnul G. Nicolau, Inspector silvic cl. I, a fost numit Șef al serviciului personalului și contencios.

* * *

Venitul pădurilor statului pe exercițiul 1909—1910, care s'a închis la 30 Septembrie 1910, a fost de lei *6.178.697 bani 36*, față de prevederile bugetare care au fost de lei 6.200.000. Deci venitul dela păduri a dat un deficit de lei 21.302 bani 64. Acest deficit provine din cauză că o parte din venitul pădurilor s'a încasat ca fond al Casei pădurilor.

In comptul exercițiului 1910—1911 până la aceeași dată s'au încasat lei 2.479.935 bani 85, prevederile bugetare fiind 6.400.000.

* * *

Următoarele înaintări și primiri s'au făcut pe ziua de 1 Decembrie a. c., în corpul technic silvic al statului.

D-l *C. I. Ionescu*, actual inspector silvic cl. I, se înaintează inspector general cl. II;

D nii: *Paul A. Grunau* și *Constantin Romano* actuali silvicultori șef cl. I se înaintează inspectori silvici cl. II.

D-nii: Nicolae Manolescu, Apostol Demetrescu, Dem. Ionescu Zane, Nicolae Dragoteanu și Iuliu Moldoveanu actuali silvicultori șefi cl. II se înaintează silvicultori șefi clasa I.

D-nii: Gh. Montan, Nicolae Velescu, Nicolae Savelea, Al. Bulgăreanu, Gh. Dumitrescu, Ștefan Niculescu, Vasile Stătescu, Ion Guguianu, Constantin R. Rădulescu și Vladimir Lacenschi, actuali silvicultori șefi cl. III, se înaintează silvicultori șefi cl. II.

D nii: Petre Dumitrescu, Iosif Stoian, Neculai Ionescu, D. St. Marcovici, Paul Maxim Lenș, Nicolae Pușcaru, Constatin G. Demetrescu, Vasile Bacruban, Ion Voroneanu, Gh. Gogulescu, Ovidiu Cratero, Dimitrie Danielopol, C. P. Georgescu și C. Sava actuali silvicultori cl. I, se înaintează la gradul de silvicultori șefi cl. III.

D-nii: Th. Sărățanu, Constantin Vasiliu, Nicolae Popescu, Marin Bădescu, Mihail Păcescu, Ștefan Demetrescu Olteanu, Aurel Negoescu, Nicolae Jianu, Constantin Negrescu, Emanoil S. Negoescu, Th. Trifănescu, Mihail Popescu, Ilie Dimoftachi, Coman Marinescu, Christea Stănciulescu, Leopold Risdörffer, Ștefan Costescu, Toma Popescu, Ion Coșei, Ion N. Grigoraș, Mihail Drăgan, Gh. Theodoreanu, Gh. Lupașcu, Dem. Robănescu, Marin P. Niculescu, Ion Ghica Anastase, Gh. Stamatescu, Gh. Pepescu Ploești, Ion S. Ionescu, Mihail Chirițescu, Al. Popescu, Th. Popov, Ștefan Prodescu, Const. M. Buneseu, Horia Lazăr, Ion Zavoianu, G. Năstăsescu, August Berian, Victor Brote, Miltiadi Anastasiade, Dim. S. Drâmbă și Neculai Falon, actuali silvicultor cl. II se înaintează silvicultor cl. I.

* * *

D-nii *D. Popescu* şi *Leon Vasiliu* silvicultori cl. I se lasă în disponibilitate, după a lor cerere, pe ziua de 1 Decemvrie a. c.

* * *

D-l I. Mitchievici silvicultor cl. I a fost trecut la pensie, după a sa cerere, pe ziua de 1 Octomvrie a. c.

* * *

D-nii Muşat Dim., Sfetcovici C-tin, Teodorescu N., Agapie Gh., Ivănescu Victor, Diaconescu Ion şi Otin Petre, absolvenţi cu diplomă ai şcoalei speciale de silvicultură, se primesc în corpul technic silvic al statului, pe ziua de 1 Decemvrie a. c. cu gradul de silvicultori asistenţi.

* * *

Până la 1 Decemvrie a. c. au plătit complect cotizaţiile şi abonamentul următorii membrii şi abonaţi :

Membrii : Anastasiadi M., Angelin Al., Antonescu Petre, Antoniu Iacob, Bucruban V., Beghenau Victor, Boiarolu D., Brote Victor, Burca C., Christescu I. I., Coman Marinescu, Cratero Ovidiu, Danielopol D., Dedu D., Demetrescu Aurel, Demetrescu C. Gh., Dumbrăveanu An., Elefterescu, N. N, Francu N., Galleriu Th., Golescu B. A., Ionescu Ion S., Klein Daniil, Luchian Al., Manoliu C., Mihăilescu Gh., Moldoveanu Iuliu, Nădejde N, C., Negoescu Em. S., Nicolau Gh., Niculescu Al., Papinian D., Pop Octavian, Popescu Gh. Ploeşti, Popescu I. Gh., Popescu Mihail, Pretorian V., Rădulescu C. R., Sava C-tin, Scuiy X. K., Simionescu I., Stamatescu I. St., Stănciulescu Chr., Stănescu St., Stătescu I. D, Ştefănescu Gh., Sterbe I, Stinghe V. N., Tănăsescu M., Teodorescu Al., Teodorescu V., Trifanescu Th., Velescu N., Vasiliu Leon C., Manoilescu M. C., Opran C., Obogeanu Em, Christu Ap., Ciuruleanu I. D., Constantin Gh., Crăciunescu Gh., Demetrescu Gh., Drâmbă D., Georgescu N., Gugiuanu I, Ionescu C. I., Mihalescu Victor, Pârvulescu Gr., Popovici N. G., Stoicescu Virgiliu, Voicu Florea, Zane D. Ionescu, N. Cezianu, D. Dobrescu, C. R. Manolescu, Em. Creţulescu şi V. Vârnav, adică în total 77 din 221 membrii.

Abonaţi: Chiriţescu M., Eforia spitalelor civile, Lochian V., Maxim P., Risdorfor Leon, I. Munteanu, Ion Seceleanu. Ion E. Andreescu, Iacobovici Mihai şi I. N. Munteanu, General G. Manu şi General Wartiadi, adică în total 12 din 41.

Criza pădurilor în România şi mijloacele de combatere [1])

1. Se va face o schiţare istorică asupra originei proprietăţei forestiere în România (statul, Domeniul Coroanei stabilimentele publice şi de utilitate publică, răzeşi sau moşneni, etc.).

2. Ar fi de dorit determinarea suprafeţei pădurilor ţărei după harta publicată în 1833 de colonelul Bergenheim, din care un exemplar se găseşte la d-l Dr. C. I. Istrate, după harta statului major austriac şi după ultima statistică forestieră.

3. Se va enumără cauzele cari au contribuit la micşorarea patrimoniului forestier al ţărei şi prin ce anume s'a manifestat consecinţele despăduririlor.

4. Se va face propuneri amănunţite pentru prevenirea acestora, pentru regulamentarea exploatărilor în pădurile aparţinând diferitelor naturi de proprietari şi pentru sporirea fondului nostru forestier prin împădurirea poenilor şi a locurilor goale, a nisipurilor sburătoare, a terenurilor neproductive, etc.

5. Autorii vor căuta pe cât posibil a preciză cu cifre tot ce scriu pentru a fi cât mai folositor materialul lor.

6. Termenul prezentărei manuscriselor va fi până la 1 Decembrie 1911.

NOTĂ. — Manuscriptele se vor prezentă până la 1 Decembrie 1911 fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoţite de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va afla închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil şi cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va nu-

1) Programul lucrărei premiate de d-l *C. Disescu*.

mără autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuelile Societăţei «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere şi'şi vor dovedi proprietatea la cancelaria Societăţei «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunţarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societăţei.

Premiile instituite de Ministerul Agriculturei şi al Domeniilor

Comitetul Central de Administraţie în şedinţa dela 18 Decembrie, în conformitate cu votul Adunărei generale, a fixat subiectele celor 2 premii instituite de Ministerul Agriculturei şi al Domeniilor, cu următoarele subiecte şi program:

I. Monografia unui ocol silvic

Premiul ION KALINDERU în valoare de lei 750

Lucrarea va trebui să cuprindă:

1) Harta Ocolului pe scara 1/50000 a Institutului Geografic sau austriacă şi pe care vor trebui să fie reprezintate toate pădurile în situaţiunea lor reală cu conturile reduse la acea scară şi în 3 culori pentru cele 3 categorii de proprietăţi: Stat, Stabilimente publice şi particulari.

2) Se va face descrierea pe scurt a fiecărei păduri, — Stat, Stabilimente Publice şi particulari — cu tratamentul la care este supusă şi rezultatele obţinute, plantaţiuni efectuate, dacă sunt amenajate.

Va arăta natura exploatărilor, cu ce lucrători se fac, streini sau indigeni, ce capitaluri sunt investigate în exploatări, dacă sunt ferestrae instalate, ce fel de forţă motrice au (apă sau vapor), care sunt preţurile pentru mâna de lucru sau pe unitatea de materii fasonate după natura esenţilor; preţurile exacte cu care se vând pe loc în fiecare pădure diferitele materii fasonate, cu ce preţ s'a vândut pădurea, ce beneficiu realizează antreprenorii la sută.

3) Lucrarea va fi însoțită de un tablou statistic care să coprindă suprafețele fiecărei păduri: Stat, Stabilimente publice și particulari.

Acest tablou va coprinde dar 3 diviziuni principale după natura proprietăților arătate mai sus, iar pădurile se vor așeza pentru fiecare diviziune, după ordinea alfabetică, arătându-se situația Administrativă, numele proprietarului, natura și proporția esențelor, avându-se în vedere și vârsta, porțiunile exploatate din fiecare pădure.

4) Concurentul va putea în afara cadrului de mai sus, să adauge orice va crede că este necesar pentru complectarea lucrărei față cu constatările locale ce se va face.

II. Silvicultorul, ca factor de progres silvic și economic în țară la noi

Premiul D.M. A. STURZA în valoare de lei 750

Lucrarea va cuprinde:

1° Din trecut până la 1860.

2° Dela 1860 — 1881 (când s'a promulgat primul cod silvic).

3) Dela 1881 până în prezent (promulgarea noului cod silvic).

4) Care va fi rolul și activitatea lui în viitor.

5) Care sunt lucrările de seamă publicate în intervalele de mai sus, cu privire la chestiuni în legătură cu regulamentarea exploatărei pădurilor și buna lor conservare.

NOTA. — Manuscriptele se vor prezentă până la 1 Decembrie 1911 fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*, ele vor fi însoțite de un plic sigilat, pe care va fi reprodusă deviza sau motto din fruntea manuscriptului, în care se va află închis numele autorului.

Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

Manuscriptele care nu vor fi scrise curat, lizibil și cu ortografia Academiei nu vor fi luate în cercetare.

Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscript se va numără autorului numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită cu cheltuelile Societății «Progresul Silvic».

Manuscriptele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și'și vor dovedi proprietatea la cancelaria Societății «Progresul Silvic» prin deschiderea plicului cu numele lor, manuscriptele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea societății.

Institutul Forestier

TABLA DE MATERII

CONȚINUTE IN VOLUMUL XXIV, ANUL 1910

AL

„REVISTEI PADURILOR“

Pag.

A

Anul 1910 de *M. Tănăsescu* 1
Alegerea semințelor în cultura forestieră, de *Ion S. Zavoianu* 289
Aplicarea art. 9 și 11 din Codul Silvic de *G. Crăciunescu* . . 395

C

Criza pădurilor în România și mijloacele de combatere (program pentru un premiu) . . 61, 123, 155, 191, 222, 269, 326, 374, 428
Giorgianu Th. B. Necrolog 64
Conferințele silvice de *Ion Kalinderu* discurs de deschidere . . 65
Cui se datorește «Ilacila» și «Matura» bradului din munții noștri de *N. Iacobescu* 68
Charles Broillard necrolog, de *M. Tănăsescu* 276
Cărămizi făcute din rumegătură de lemn de *D. Drâmbă* . . . 321
Consumațiunea pastei de lemn în America de *D. Drâmbă* . . 322
Chiparoși giganți de *D. Drâmbă* 372
Cultura țesăturilor animale în laboratoriu de *I. A. Candiani* . . . 422
Creditul deschis Casei pădurilor până la 1 Aprilie 1911. 415

D

Densitatea brădeturilor de *D. Drâmbă* 321
Din trecutul pădurilor noastre. Date istorice privitoare la Moldova, de *P. Antonescu* 377
Idem, idem relative la Muntenia 386

F

Formula noului tarif de amenzi de *G. Teodoreanu* 263

I

Informațiuni 62, 124, 157, 224, 271, 328, 425
Importanța Regiunei forestiere «Valea Niscovului» din jud. Buzău, conferință de *I. Gugulanu* 280
Influența cărămizei colorate de *D. Drâmbă* 322

L

Lemnul de fag cu sau fără inima roșie și întrebuințarea lui pentru traverse de *P. Antonescu* 4
Legea din 2 Iulie 1897 (Bucovina) relativ la exploatarea pădurilor în devălmășie de *P. Antonescu* 129, 302

Pag.

M

Moroiu Al. Necrolog. 265
Materialul care a servit la alcătuirea actualului cod silvic de *Petre Antonescu* 329

N

Noile societăţi forestiere de *D. Drâmbă* 373

O

Organizarea şcoalei naţionale de Ape şi Păduri din Nancy . . . 49
O insectă care atacă pinul de *Gr. N. Părăuleseu* 218
O nouă organizare silvică de *M. T.* 273
O nouă fabrică (ferăstrău) cu vapor de *I. G.* 323
O excursie forestieră în Bucovina de *C. Ivanovici* 352, 400

P

Proiect de lege pentru vânzarea către autorităţi a lemnelor de foc din pădurile statului şi pentru înfiinţarea de depozite în comunele urbane 14
Proiect de buget pentru cheltuelele Ministerului Agriculturei şi al Domeniilor pe Exerciţiul 1910-1911 (Casa pădurilor) . . . 58
Proiect de lege al Codului silvic 92, 139
Pădurile Bulgariei de *C. Sava* 289
Pepinierele Nomblot-Bruneau de lângă Paris, de *Olimpiu Boiu* . 219
Pădurile de stejar din Slavonia, *P. A.* (L'echo forestier) . . . 315

R

Relaţiuni asupra economiei forestiere din Serbia, de *D. Drâmbă* 52
Retragerea la pensie a eruditului profesor Charles Guyot, de *N. C. Nădejde* 57
Rezumatul şedinţelor Adunărei generale a Soc. «Progresul Silvic» din 7, 8 şi 9 Maiu 1910 . . . . . 161, 212, 259
Reîmpădurirea în munţi, fără a mai face pepiniere la altitudini mari, de *D. Drâmbă* 320

S

Stejarul şi cultura lui, conferinţă de *P. Antonescu* 193

U

Un brad colos, de *D. Drâmbă* 272

Tipografia GUTENBERG Iosef Göbl S-sori, str. Doamnei 20